

انجمن ایرانی فلسفه
و علوم انسانی
نشریه شماره ۲

فهرست

کتابخانه سپهسالار

از

محمد تقی انش پُر و - و - علینقی منزوی

دبیران دانشگاه تهران

بخش سوم

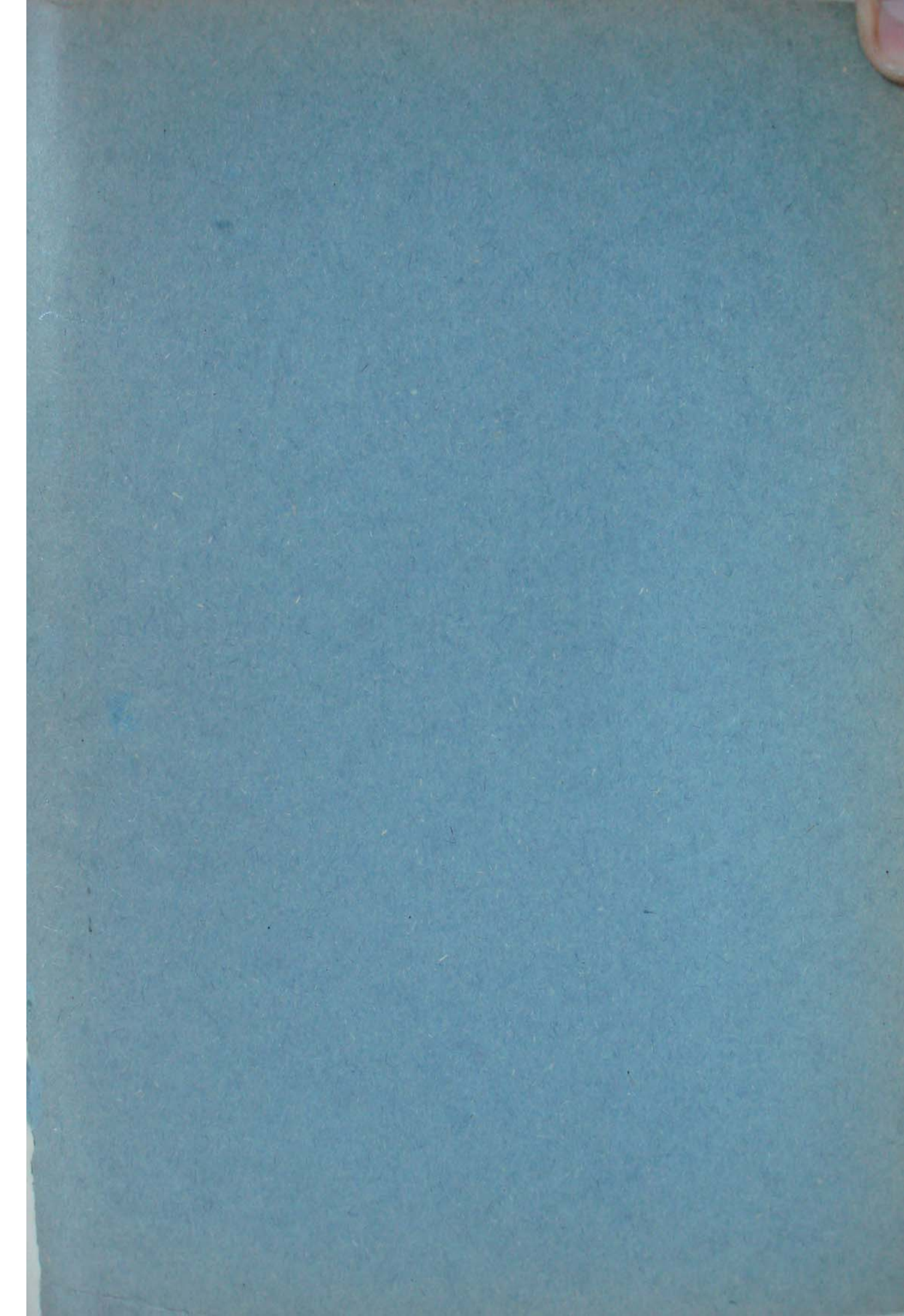
کتاب خطی

آ - ث

تصحیح و تجدید نظر بوسیله
علینقی منزوی

چاپخانه دانشگاه تهران

۱۳۴۰ = ۱۹۶۲

فهرست

کتابخانه سپهسالار

از

محمد تقی انشپرویه - و - علینقی منزوی

دبیران دانشگاه تهران

بخش سوم

کتابخانه

آ - ث

تصحیح و تجدید نظر بوسیله

علینقی منزوی

چاپخانه دانشگاه تهران

۱۳۴۰ = ۱۹۶۲

دییایچه

یکی از کتابخانه‌های تهران که دارای مهمترین مجموعه نسخه‌های خطی هستند، کتابخانه سپهسالار است. نسخه‌های خطی این کتابخانه فهرست کامل نداشت و ازینرو فائده آن محدود بود و بسیار کسان از این گنجینه‌های نهفته بی اطلاع بودند. پنج سال پیش «انجمن ایرانی فلسفه و علوم انسانی» وابسته به «انجمن بین‌المللی فلسفه و علوم انسانی» که مرکزش در پاریس است، تهیه و طبع و نشر فهرست این کتابخانه را در زمره اقدامات خود قرار داد و دو تن از اعضاء فاضل خود، آقای محمد تقی دانش-پژوه و آقای علینقی منزوی را مأمور فهرست برداری کرد. این آقایان سبک کار خود را بر پایه اختصار گذاشتند و تفصیل مطالب را بفهرستهای دیگر حواله دادند و در باره کتابهایی که در جای دیگر معرفی نشده بود به تفصیل بیشتری پرداختند. پس از اینکه این مهم انجام پذیرفت آقای منزوی عهده‌دار تجدید نظر و تصحیح و چاپ مجموعه گردید. اینک در نتیجه همت ایشان جلد اول فهرست که شامل ۸۵۸ کتاب است و یک ربع فهرست کامل را تشکیل میدهد بزیور طبع آراسته شده است و در معرض استفاده علاقه‌مندان قرار میگیرد.

امید است انجمن در طبع و نشر مجلدات دیگر این فهرست نیز توفیق حاصل کند.

تهران ۲۲ تیرماه ۱۳۴۱

دکتر علی اکبر سیاسی

رئیس انجمن ایرانی فلسفه و علوم انسانی

1919

The following is a list of the names of the persons who have been elected to the office of the President of the United States since the year 1800. The names are arranged in alphabetical order of the year in which they were elected. The names of the persons who have been elected to the office of the President of the United States since the year 1800 are as follows:

1800 - Thomas Jefferson
1801 - James Madison
1805 - James Monroe
1809 - James Madison
1817 - James Monroe
1821 - James Monroe
1825 - James Monroe
1829 - Andrew Jackson
1837 - Andrew Jackson
1841 - Andrew Jackson
1845 - James Polk
1849 - Zachary Taylor
1853 - Franklin Pierce
1857 - Franklin Pierce
1861 - Abraham Lincoln
1865 - Abraham Lincoln
1869 - Ulysses S. Grant
1873 - Ulysses S. Grant
1877 - Rutherford B. Hayes
1881 - James A. Garfield
1885 - James A. Garfield
1889 - Benjamin Harrison
1893 - Benjamin Harrison
1897 - William McKinley
1901 - William McKinley
1905 - Theodore Roosevelt
1909 - William Howard Taft
1913 - Woodrow Wilson
1917 - Woodrow Wilson
1921 - Warren G. Harding
1923 - Calvin Coolidge
1925 - Calvin Coolidge
1929 - Herbert Hoover
1933 - Franklin D. Roosevelt
1937 - Franklin D. Roosevelt
1941 - Franklin D. Roosevelt
1945 - Franklin D. Roosevelt
1949 - Dwight D. Eisenhower
1953 - Dwight D. Eisenhower
1957 - Dwight D. Eisenhower
1961 - John F. Kennedy
1965 - Lyndon B. Johnson
1969 - Richard Nixon
1973 - Richard Nixon
1977 - Jimmy Carter
1981 - Ronald Reagan
1985 - Ronald Reagan
1989 - George H. W. Bush
1993 - Bill Clinton
1997 - Bill Clinton
2001 - George W. Bush
2005 - George W. Bush
2009 - Barack Obama
2013 - Barack Obama
2017 - Donald Trump
2021 - Joe Biden

Source: *Encyclopedia Britannica*
1919

پیشگفتار

در سال ۱۳۳۵ ش. - ۱۹۵۶ م. انجمن ایرانی فلسفه و علوم انسانی در تهران وابسته بانجمن بین المللی یونسکو تصمیم گرفت فهرستی از کلیه نسخه های دست نویس کتابخانه سپهسالار تهیه و چاپ کند، و برای این کار با آقای دانش پژوه و این جانب دستور دادند بفهرست برداری بپردازیم.

مانیز این کار را تا پایان سال ۱۳۳۸ ش. - ۱۹۵۹ م. بانجام رسانیده و فهرست را بامشخصاتی که در زیر می آید فراهم ساخته و متن آن را تحریر کردیم. سپس جناب آقای تقی زاده ریاست محترم انجمن مزبور (در آن وقت) این جانب را بتصحیح و چاپ این فهرست مأمور کردند. و هزینه آنرا نیز آقای راد حسابدار اداره مدرسه سپهسالار، طبق دستور آقای ظهیر الاسلام (سید جواد امامی) تأمین نمود.

در سالهای ۳۹ و ۱۳۴۰ ش. - ۶۰ - ۱۹۶۰ که من مشغول طبع این مجلد بودم، با اجازه همکار عزیزم آقای دانش پژوه، بتجدید نظر و اضافه کردن و تصحیح یاره بی از مطالب می پرداختم، و خود ایشان در این موقع نیز از هیچگونه همکاری و مساعدت دریغ نکردند. و بدین وسیله از ایشان تشکر می نمایم.

اینک پیش از آغاز فهرست؛ تاریخچه کوتاهی از این کتابخانه و مدرسه، و بنیان گذاران آن، بویژه سپهسالار و زندگی او می آورم، و تفصیل را بکتاب «تاریخ مدرسه عالی سپهسالار» نگارش ابوالقاسم سحاب که در ۱۳۲۹ ش. - ۱۹۵۰ م. در تهران چاپ شده و کتاب «سیاستگران دوره قاجار» نگارش خانم ملک ساسانی که در ۱۳۳۸ ش. - ۱۹۵۸ م. در تهران چاپ شده است و مقالات حسین سعادت نوری در «یغما: ۱۱: ۵۱۴» و محمود فرهاد معتمد در «یغما: ۲: ۱۵۹» و «یادگار: ج ۲ - ش ۵» و عبدالحسین نوایی در «اطلاعات ماهانه - ج ۳» و صادق ضیایی در «یادگار - ج ۳» و گذار می نمایم.

سپهسالار اعظم

سپهسالار صدر اعظم حسین خان (۱۲۴۱-۱۲۹۸ ق = ۱۸۲۶-۱۸۸۱ م) پسر میرزا نبی پسر ابوالقاسم مازندرانی است، که ساکن قزوین و از بزرگان دربار قاجار بود، و بوسیله میرزا تقی خان امیر کبیر بمقامهایی رسیده بود.

سپهسالار سه برادر داشت که بترتیب: یحیی (مشیرالدوله) و نصرالله (نصرالملک) و عبدالله (علاءالملک) نام داشته و هر یک مقام عالی در دربار داشته‌اند.

سپهسالار در ۱۲۶۷ ق-۱۸۵۱ م. بکار پردازی و نمایندگی ایران در بمبئی رفت و با زمامداران انگلیسی آشنا شد. پس از قتل امیر کبیر و صدارت میرزا آقاخان نوری سپهسالار بتهران احضار و در ۱۲۷۱ ق ۱۸۴۵ م. مأمور تفلیس شد، و در آنجا با سیاست تزارها آشنا گردید. و در ۱۲۷۵ ق. ۱۸۵۹ م. با سمت وزیر مختاری (۱) بدربار عثمانی اعزام شد و با اوضاع آن امپراتوری آشنا گردید. و در ۱۲۷۹ ق. ۱۸۶۲ م. سفری بحجاز رفت و در ۱۲۸۰ ق. ۱۸۶۳ م بتهران احضار و بعضویت شورای دولتی منصوب شد، و سپس دوباره باستانبول گسیل شد. در ۱۲۸۷ ق. ۱۸۷۰ م. که ناصرالدین شاه بعراق عرب رفت او نیز بعراق آمد و در بغداد فرمان وزارت و صدارت سپهسالار صادر شد. و او متحدالمآلی دایر بر منع شکنجه و ضرب متهمین بحکم ولایات صادر کرد. در ۱۲۸۸ ق. ۱۸۷۱ م. درجه سپهسالاری و صدر اعظمی از طرف شاه بدو داده شد، و مانند امیر کبیر، زیر فشار روشنفکران و بتشویق برخی اروپا رفته‌گان آن دوره، دست ببرخی اصلاحات زد و قانونیایی چند وضع کرد، لیکن بعدها؛ مثل برخی سیاستمداران ضعیف، پیشرفت را در جلب سرمایه‌های اروپا با کسب حمایت سیاستهای اروپایی تشخیص داد. و در ۱۲۹۰ ق-۱۸۷۳ م. امتیاز بخشی از خط آهن را به بلژیکها داد. لذا مردم بر هبری روحانی مرحوم حاجی کنی بمخالفت برآمدند، و در مراجعت شاه از اروپا، هنگامیکه ببندر انزلی رسید، تلگرافی برای وی فرستادند که: «اگر با قزوینی بطهران می‌آئید نیائید که ما شما را نمی‌پذیریم» شاه ناچار بصورت ظاهر سپهسالار را عزل و امتیاز را لغو کرد، لیکن پس از اندکی در ۱۲۹۱ ق-۱۸۷۴ م. وزارت خارجه را بدو داد، سپهسالار در ۱۲۹۳ ق ۱۸۷۶ م. «جشن

صاحبقرانی، شاه ابراه انداخت و در ۱۲۹۵ ق ۱۸۷۸ م. شاه را بارو پیا برد، و پس از بازگشت بتقلید مجالس سنای اروپایی مجلس مشورتی از شاهزادگان و اشراف بوجود آورد. اما چون شاه همین امر ناچیز را نیز موجب محدودیت اختیارات مطلقه خود دید، سپهسالار را در ۱۲۹۷ ق - ۱۸۸۰ م. عزل و مستوفی الممالک را بصدارت منصوب کرد، و برای دور کردن سپهسالار از مرکز، او را والی خراسان کرد. و سپهسالار یک سال بعد در ۲۱ ذیحجه = نوامبر ۱۸۸۱ م. در آنجا درگذشت. و بگفته «تاریخ بیداری ایرانیان» مسموم شد.

مدرسه ناصری (سپهسالار):

سپهسالار در ۱۲۹۶ ق - ۱۸۷۹ م. که خود را از گرفتاری بسر نوشت امیر کبیر در امان نمیدید، در صدد برآمد اثر نیکی از خویش بیادگار گذارد، پس نقشه ایجاد جامع ودانشگاهی همچون «جامع ازهر» را بریخت، و در زمینی که در جنوب باغ خانه خود داشت (۱) پی‌های آنرا استوار ساخت. عزل او در ۱۲۹۷ ق - ۱۸۸۰ م. برشتاب او در پیاپان رسانیدن کار مدرسه بپافزود، و در هفتم شوال ۱۲۹۷ ق. سپتامبر ۱۸۸۰ م. وقفنامه را نوشت و در مجلسی با حضور روحانیان معروف زمان در خانه خویش صیغه وقف را جاری کرد (۲)، و برای آنکه تازه‌نده است از گزند درباریان در امان باشد، در همان مجلس، تولیت را، که در زمان حیات با خود او بود، بشاهزاده اعتضاد السلطنه سپرد، و پس از مرگ پیدایش زمان واگذار کرد. و سپس کتابخانه این شاهزاده را ببهای سنگین خریداری و وقف کرد. وقفنامه مدرسه را امام جمعه وقت، سیدزین العابدین، و آقامحمد نجم آبادی، و سیدمرتضی الحسینی، و ملاعبدالرحیم نهاوندی، و شیخ محمد حسن قمی امضا کردند.

ساختمان مدرسه ناصری که از ۱۲۹۶ ق ۱۸۷۹ م. آغاز شده بود پس از عزل سپهسالار

- ۱- در شمال این زمین کاخ بهارستان است که بعدها مجلس شورای ملی گردید.
- ۲- گویا در این جلسه، کسانی که مایل نبودند این اموال از مالکیت سپهسالار بیرون رود، تمام نبودن مسجد را مانع از وقف می‌شمرده‌اند. ولیکن روحانیان دیگر، این اشکال را بنحوی رد کرده‌اند. متن اصلی وقفنامه بشماره ۴۶۴ در کتابخانه هست. و رونوشت آن در تاریخ مدرسه سپهسالار سال ۱۳۲۹ ش. ۱۹۵۰ م. چاپ شده است.

در ۱۲۹۷ ق. ۱۸۸۰ م. تعطیل شد، و سپس در ۱۲۹۸ ق. ۱۸۸۱ م. از نو آغاز گردید، و هنگام مرگ سپهسالار بخشی از طبقه زیرین قابل سکونت بود و پس از مرگ وی برادرش یحیی مشیرالدوله مشغول تکمیل آن شد، و هنوز تکمیل نشده بود که او نیز در ۱۳۰۹ ق. ۱۸۹۲ م. در گذشت.

روکار ساختمان و کاشی کاری شبستان زیر گنبد و درون چهل ستون مسجد، همگی در روزگار نایبان تولیت، اندک اندک ساخته شده است.

نائب متولیان مدرسه :

تولیت بر طبق وقفنامه مادام الحیة باخود سپهسالار م. ۱۲۹۸ ق. ۱۸۸۱ م. بوده و در عین حال آنرا به اعتضاد السلطنه م. ۱۲۹۸ ق. ۱۸۸۱ م. سپرده است. و پس از مرگ او تا با مرز کسان زیر نیابت تولیت یا سرپرستی یافته اند :

- مشیرالدوله (یحیی) برادر سپهسالار، که در زمان سپهسالار نظارت مدرسه را داشت، پس از وی تا سال ۱۳۰۹ ق. ۱۸۹۲ م. که در گذشت، متصدی کارها بوده است.
- غلامعلی امین همایون در ۱۳۰۹ ق. ۱۸۹۲ م. نخستین کس است که از طرف شاه بنیابت تولیت معین شد.

- میرزا ابوالفضل کلانتر تهرانی، در ۱۳۱۳-۱۳۱۶ ق. ۱۸۹۵-۱۸۹۸ م. نائب متولی بود.

- موثق الملک سیدعلی بن حسن لواسانی وزیر صندوقخانه. در ۱۳۱۶ ق. ۱۸۹۸ م.

- میرزا کاظم تبریزی داماد مظفرالدین شاه تا ۱۳۲۴ ق. ۱۹۰۶ م.

- ظهیرالاسلام (جواد) از ۱۳۲۴ تا ۱۳۲۷ ق. ۱۹۰۶-۱۹۰۹ م.

- صدرالدوله از ۱۳۲۷ تا ۱۳۲۹ ق. ۱۹۰۹-۱۹۱۱ م.

- عبدالحسین ظهیر همایون پسر صدرالدوله، در ۱۳۲۹ ق. (سرپرست بود).

- مشیراکرم فرزند میرزا موسی وزیر، در ۱۳۲۹ (رجب و شعبان). ۱۹۱۱ م.

- عبدالعلی نجم الدوله در ۱۳۲۹-۱۳۳۰ ق. ۱۹۱۱-۱۹۱۲ م.

- سید حسن مدرس ۱۳۳۰-۱۳۳۲ ق. ۱۹۱۲-۱۹۱۳ م. (سرپرست بود).

- موثق الملک لواسانی. بار دوم در ۱۳۳۲ ق. ۱۹۱۳ م. نائب متولی شد.

- ظهیر الاسلام . دوباره در ۱۳۳۲-۱۳۳۴ ق ۱۹۱۳-۱۹۱۵ م.
- محسن صدرالعلما پسر محمد باقر، از ۱۳۳۵ تا ۱۳۳۶ ق ۱۹۱۶ تا ۱۹۱۷ م که کشته شد.
- قویم السلطنه (لطف علیخان) سه ماه از ۱۳۳۶ ق ۱۹۱۷ م. (سرپرست بود).
- عضدالملک (سلیمان) در ۱۳۳۶-۱۳۳۷ ق ۱۷-۱۹۱۸ م. نائب التولیه بود.
- قویم السلطنه بار دوم در ۱۳۳۸ ق ۱۹۱۹ م.
- موثق الدوله در ۱۳۳۹ ق ۱۹۲۰ م.
- ابن الشیخ (محمد) در ۱۳۳۹ و بخشی از ۱۳۴۰ ق ۲۰-۱۹۲۱ م.
- موثق الملک بارسوم . در ۱۳۴۱ ق ۱۹۲۲ م (سرپرست بود).
- ظهیر الاسلام بارسوم ۱۳۴۲ ق ۱۹۲۳ م.
- مدرس (سیدحسن) در ۱۳۴۴ ق = ۱۳۰۴ ش ۱۹۲۵ م. (سرپرست بود).
- صادق صادق (مستشار الدوله) در ۱۳۰۷ ش ۱۹۲۸ م. نائب التولیه بود.
- از بهمن سال ۱۳۰۹ ش. تا شهریور ۱۳۲۲ ش ۱۹۳۰ تا ۱۹۴۳ م. وزیران فرهنگ وقت، نایب التولیه بوده اند.
- صدرالاشراف (محسن) در ۱۳۲۲-۱۳۲۵ ش ۱۹۴۳-۱۹۴۶ م. نائب التولیه شد.
- ظهیر الاسلام (بار چهارم) در ۱۳۲۵-۱۳۲۹ ش ۱۹۴۶-۱۹۵۰ م.
- سیدالعراقین در ۱۳۲۹ ش ۱۹۵۰ م.
- مسعود کیهان در ۱۳۳۰ ش ۱۹۵۱ م. نایب التولیه شد.
- ظهیر الاسلام (پنجمین بار) از ۱۳۳۴ ش ۱۹۵۵ م. تا کنون نایب التولیه هستند.

کتابخانه سپهسالار

آغاز کار این کتابخانه با کتابهایی نهاده شده است که سپهسالار از چندین جا خریداری کرده، و صورت هر خرید را در دفترچه‌یی بخط سیاق برای وی نوشته‌اند. تاریخ این معامله‌ها در ماههای رجب تا ذیحجه سال ۱۲۹۷ ق ۱۸۸۰ م. میباشد. و سپس سپهسالار کتابخانه اعتضاد السلطنه را یکجا خریداری کرده و صورت آنرا نیز در دفتری جدا گردآوری کرده است (۱). و در این هنگام کتابخانه دارای پیرامن سه هزار و سیصد و هفتاد (۲) جلد کتاب و رقع و قطعه‌های اسطرلاب و جز آن بوده است. و بر پشت همگی آن کتابها وقفنامه با مهر و تاریخ ۱۵ ذیحجه ۱۲۹۷ ق. = ۲۰ نوامبر ۱۸۸۰ م. دیده میشود.

پس از سپهسالار گویا نخستین کس که کتاب باین کتابخانه داده احمد خان مشیر السلطنه سازنده مدرسه مشیر السلطنه بوده، که در ۱۳۲۲ ق ۱۹۰۴ م. شش جلد کتاب وقف کرده است.

هنگام بمباران و تاراج مجلس بدست محمد علی شاه در ۱۳۲۷ ق. ۱۹۰۹ م. سپاهیان او بمدرسه سپهسالار نیز حمله ور شده غارت کردند، ولیکن از خود گذشتگی چند طلبه (دانشجو) و از جمله، حاج آقا احمد کرمانشاهی (آل آقا) سبب نجات کتابخانه گردید (۳).

۱- کتابهای پراکنده خریداری شده سپهسالار در شش دفتر، و کتب خریداری او از اعتضاد السلطنه در دفتر هفتم نوشته شده، و اکنون عین آن هفت دفتر و روشت آنها در کتابخانه بشماره ۴۶۳ مکرر و ۴۶۴ مکرر، و روشت دیگر آنها در اداره اوقاف هست.

۲- در آماري که اداره اوقاف در ۱۳۳۲ ق. ۱۹۱۴ م. برداشته از شماره ۱ تا ۳۳۵۳ از موقوفات خود سپهسالار است، و باقی از آن دیگران میباشد. و سپس در تجدید نظر سال ۱۳۳۸ ق. ۲۴ جلد وقف سپهسالار یافت شده که سابقاً از قلم اوقاف افتاده بود، پس آنها را بشماره ۳۴۵۱ تا ۳۴۷۴ ثبت کرده‌اند.

۳- از خاطرات آقای سید محمد کاظم عصار استاد دانشگاه.

از نوروز سال ۱۳۳۲ ق. ۱۹۱۴ م. اداره اوقاف کتابخانه را مهر و موم کرده و تا ذیحجه آن سال صورتی از کتب برداشته و کتابخانه را رسماً تحویل میرزا ابوالقاسم پسر محمد ابراهیم ملاباشی لاریجانی داده است. در این صورت بهر جلد از کتابها يك شماره ویژه داده شده که شناسنده آنست، و مانیز همانرا در این فهرست بکار میبریم. در ۱۸ صفر ۱۳۳۸ ق. ۱۹۱۹ م. اداره اوقاف کتابها را با صورت یاد شده بر این نموده و آنها را از میرزا ابوالقاسم گرفته بحاج آقا احمد کرمانشاهی (آل آقا) تحویل داده است. باینکه طبق وقفنامه بخشی از درآمد موقوفات مدرسه باید در خرید کتاب صرف شود، متأسفانه تا سال ۱۳۳۸ ق. = ۱۲۹۸ ش ۱۹۱۹ م. رقم کتابها فقط بشماره ۳۴۵۰ رسیده است، یعنی تنها ۸۰ جلد اضافه گردیده است، که آنهم اهدایی میباشد. لیکن پس از آن تاریخ شماره کتابها روی بافزایش رفته، غیر از کتابهایی که نیک اندیشان وقف کرده اند و من مهمترین آنها را در پایان این گفتا یاد خواهم کرد، چند کتابخانه که پیش از این برای مدرسه دیگر وقف شده بود، بمنظور ایجاد مرکزیت بدین کتابخانه آورده شد.

این کتابخانه ها عبارتند از کتابخانه مدرسه مشیر السلطنه و کتابخانه مدرسه صدر و کتابخانه مدرسه سعدیه. و همه آنها بجز آخرین که ۲۱۹۴ جلد بوده و دوباره بجای نخستین باز گشته است، اکنون در اینجا موجود است، و ما کتابهای آنها را با کتابهای کتابخانه سپهسالار در این فهرست شناسانده ایم. و اینک خصوصیات هر يك از این دو کتابخانه:

الف- کتابخانه صدر: این کتابخانه پیش از آنکه باینجا آورده شود، در مدرسه صدر بوده است، که در ضلع غربی جلوخان مسجد شاه تهران واقع است. این مدرسه را میرزا شفیع صدر اعظم فتح علی شاه ساخت و کتابخانه یی نیز برای آن فراهم کرد. این کتابخانه در روزگار تولیت آخوند ملا عبدالرسول گسترش بیشتری یافت. کتابهای این کتابخانه چنانکه از صورت جلسه ۱۳۱۵/۱/۲۲ ش ۱۹۳۶ م. موجود در اداره اوقاف برمی آید، از تاریخ ۱۳۱۴/۱۲/۲۴ ش ۱۹۳۶ م. تا آن تاریخ بدستور

آقای محمد درخشان رئیس مدرسه سپهسالار، و بانظر میرمطهری کفیل اوقاف مرکز و میرزا ابوالحسن قمی متصدی مدرسه صدر، و اسدالله آل آقا برادر حاج آقا احمد کرمانشاهی کتابدار مدرسه سپهسالار، و فقیه زاده کتابدار سابق مدرسه صدر، و سید ابوالقاسم عقیلی جانشین او، و بوسیله آقای رازانی مهر و موم شده، و با صورتی که در سال ۱۳۴۴ ق ۱۹۲۵ م. تهیه شده بود تطبیق شده است، و سپس در تاریخ ۱۳۱۵/۱/۲۲ ش ۱۹۳۶ م. آنها را طبق صورت یاد شده که ضمیمه پرونده است تحویل آقای اسدالله آل آقا داده اند. این کتابها در آن تاریخ ۲۵۵ جلد چاپی و ۵۷ جلد خطی بوده. و صورت جلسه امضای هفت تن یاد شده را دارد. و سپس در کتابخانه سپهسالار فهرستی دیگر برای آنها نوشته و بهر جلد يك شماره جدا گانه داده اند که شناسنده آنست و به ۳۲۱ پایان یابد.

ب- کتابخانه مشیر السلطنه: احمدخان مشیر السلطنه در ۷ شوال ۱۳۱۸ ق. = ۱۹۰۱ م. وقفنامه مدرسه و کتابخانه بی بنام «مسجد الاقصی» که در خیابان گمرک (خیابان مولوی کنونی) واقع است اجرا کرده، و متن آنرا در پایان «المعتبر» تألیف محقق حلی و نیز در پایان «اسس الاصول» در تهران چاپ کرده است، و در کرانه آن گواهی و امضای شیخ فضل الله نوری دیده میشود.

این کتابخانه، مانند خود مدرسه، درست مورد استفاده واقع نشده بود، تا آنکه بموجب امریه شماره ۱۱۷۰۱ وزیر فرهنگ و صورت مجلس ۱۳۱۵/۶/۲۵ ش = ۱۹۳۶/۹/۱۶ م. آقای رضادانایی بوکالت از آقای محمد سجادی کتابدار کتابخانه مشیر السلطنه تعداد ۶۱۲ جلد کتاب را تحویل آقای علاءالدین میرمطهری کفیل اوقاف تهران داد. این تحویل برابر صورتی بود که در ده صفحه تهیه شده و بهر کتاب چند جلدی فقط يك شماره داده شده بود، بطوریکه شماره همه آنها ۲۸۷ گردیده بود. و سپس بموجب صورت مجلس ۱۳۱۵/۹/۲۱ ش. آقای میرمطهری با تشریفات رسمی آنها را با آقای اسدالله آل آقا برادر آقا احمد کرمانشاهی کتابدار سپهسالار تحویل داده است. و سپس در کتابخانه سپهسالار لیست دیگری برای آن ساخته و بهر جلد يك شماره داده اند که شناسنده آنست، و آخرین شماره آن ۶۰۵ میباشد، و مانین همین شمارهها را در این فهرست بکار میبریم.

مدیران کتابخانه :

۱- نخستین مدیر کتابخانه ، در روز کارمشیرالدوله یحیی خان برادر سپهسالار و ناظر مدرسه ، معلم وی ملا محمد ابراهیم ملاباشی لاریجانی بوده است . مهر و امضای وی در پایان دفترچه های هفتگانه (فهرست شماره ۱ کتابخانه) دیده میشود .

۲- و پس از وی پسرش میرزا ابوالقاسم فرسیوی نوایی آملی لاریجانی که از دانشمندان و مجتهدان بود ، مدتی مدیر کتابخانه بوده است . وی در ذیحجه ۱۳۳۲ ق رسماً کتابخانه را تحویل گرفته و در ۱۸ صفر ۱۳۳۸ ق رسماً بحاج آقا احمد (آل آقا) تحویل داده است و مهر و امضای هر دو تن در پایان لیست شماره ۲ از فهرستهای کتابخانه موجود است .

۳- بدیع الحکما پسر دوم ملاباشی است ، که هم پزشک مدرسه و هم در زمان برادرش ، در امور کتابخانه همکاری وی بوده است .

۴- از ۱۸ صفر ۱۳۳۸ ق . ۱۹۱۹ م . در روز کار تولیت عضدالملک ، کتابخانه تحویل حاج آقا احمد (آل آقا) کرمانشاهی داده شد ، و تا سال ۱۳۸۱ ق ۱۹۶۰ م . که در گذشت در اختیار او بود . وی باتفاق برادرش آقای اسدالله آل آقا و آقای سید فتح الله (آل آقا) انجام وظیفه مینمود .

۵- و پس از او فرزندش حاج عبدالله (آل آقا) با همکاری سید فتح الله انجام وظیفه میکنند .

فهرستهای کتابخانه :

فهرستهایی که پیش از فهرست ما برای این کتابخانه تهیه شده است بقرار زیر میباشد :

I - در سال ۱۲۹۷ ق . ۱۳۸۰ م . که کتابخانه وقف شده است ، لیستی بروش سیاق برای کتابهایی که سپهسالار بوسیله اعتضاد السلطنه خریده بود تهیه کرده اند . این فهرست در هفت دفترچه است و در پایان هر دفترچه تعداد کتابها و بهای خریداری شده همگی ، و در آغاز هر دفترچه ، تاریخ خریداری آنها نوشته شده است . تاریخ شش دفتر آن ، ماههای سال ۱۲۹۷ ق ۱۳۸۰ م . را نشان میدهد ، و دفتر هفتم مخصوص کتبی است که از اعتضاد السلطنه خریده شده است ، و این دفتر پس

ازمرگ اعتضاد السلطنه نوشته شده است. در پایان هر يك از این هفت دفتر گواهی تحویل بخط و مهر محمد ابراهیم (ملاباشی) کتابدار هست، که آنها را در همان سال از حسن خان پیشکار اعتضاد السلطنه تحویل گرفته است.

در پایان دفتر ششم نوشته شده؛ که اضافه بر کتابهای یاد شده در این کتابچه، پنجاه جلد چاپی و پنج جلد خطی را نیز خود سپهسالار خریداری و وقف کرده است. باری در همان تاریخ همه این هفت دفتر چه را در يك دفتر رونویس کرده اند و این دو نسخه در کتابخانه موجود است، لیکن چون اداره اوقاف آنها را - که در واقع سند کتابخانه میباشد - بی ارزش میپنداشتند، شماره نزده بودند، و بهمین جهت مدتها ناپیدا بود، و من با کمک کارمندان کتابخانه بارنج فراوان آنها را یافتم، و شماره ۴۶۳ مکرر و ۴۶۴ مکرر را بآنها دادم تا مجدداً گم نشود.

در سال ۱۳۳۲ ق ۱۹۱۴ م. اداره اوقاف از این فهرستهار و نوشت دومی با مر کب مشکی و خط سیاق و بشکل طومارها، هر دفتر چه در يك طومار، تهیه کرد، که در آنجا موجود است.

II - اداره اوقاف در سال ۱۳۳۲ ق ۱۹۱۴ م. هنگامیکه کتابخانه را تحویل میرزا ابوالقاسم لاریجانی داد، مجدداً لیستی از کتابخانه برداشته که بخط نستعلیق است، و با (لیست شماره ۱) تطبیق گردیده است. و چنانکه گذشت؛ بهر جلد يك شماره شناسائی داده، و تا کنون نیز همان شماره ها شناسنده کتابها است. این لیست در ۱۰۸ صفحه بخط نستعلیق در دو نسخه نوشته شده، یکی در اداره اوقاف و دیگری که رونوشت آن است در کتابخانه سپهسالار موجود میباشد.

III - فهرستهای کتابخانه صدر: هم اکنون در اداره اوقاف چند بر گک صورت کتابهای این کتابخانه موجود است، و یکی از آنها تاریخ ذیحجه ۱۳۱۰ ق ۱۸۹۳ م. را دارد که در سال ۱۳۳۲ ق ۱۹۱۴ م. تحویل اداره اوقاف گردیده است. و بر گک دیگر تاریخ برج حمل سال ۱۳۳۱ ق ۱۹۱۳ م. را با مهر اوقاف دارد. و شامل ۲۲۵ جلد کتاب میباشد. و صورت دیگر با مضای میرزا محسن متولی و بخط سیاق است و تاریخ ۱۴ محرم ۱۳۳۲ ق ۱۹۱۴ م. را دارد.

در سال ۱۳۴۴ ق ۱۹۲۵ م. هنگامیکه این کتابخانه را فقیه زاده کتابدار به سید ابوالقاسم نوری عقیلی کتابدار جدید میداده، صورتی از کتابها تهیه کرده و بموجب آن تحویل داده است. و در ۱۳۱۵/۱/۲۲ ش ۱۹۳۶ م. که اسدالله آل آقا نماینده کتابخانه سپهسالار آنها را تحویل گرفته بموجب همین صورت تحویل گرفته است. این صورت هم اکنون در اداره اوقاف در ده صفحه موجود است، و چون بهر کتاب (چندجلدی) تنها يك شماره داده اند، شماره آنها به ۲۹۴ رسیده، که از شماره ۱ تا ۲۸۸ چاپی و باقی خطی میباشد. و پس از آن يك صفحه دیگر دیده میشود که نام ۱۳ کتاب چاپی را دربر دارد و ۲۲ جلد میباشد. و چون کتابها را، بترتیبی که در ص 10 گذشت، بمدرسه سپهسالار آوردند، در اینجا يك لیست نوین از آنها برداشته اند و بهر جلد يك شماره شناسنده داده اند، و آخرین شماره آن ۳۲۱ میباشد. و مانیز در این فهرست همین شماره ها را با افزودن واژه «صدر» بکار برده ایم.

IV - فهرستهای کتابخانه مشیرالسلطنه: در گذشته برای این کتب دولیست بترتیب زیر تهیه گردیده است.

الف: این لیست را اداره اوقاف هنگام تحویل گرفتن کتابخانه از کتابدار مشیرالسلطنه در سال ۱۳۱۵ ش. ۱۹۳۶ م. از کتابها، در ده صفحه برداشته، و بهر کتاب (چندجلدی) فقط يك شماره داده است. بطوریکه آخرین شماره آن ۲۸۷ میباشد.

ب- این لیست را اداره کتابخانه مدرسه سپهسالار هنگام تحویل گرفتن آنها از اداره اوقاف در همان سال تهیه کرده و بهر جلد يك شماره ویژه داده است، که شناسنده آنست، و آخرین شماره آن در کتابخانه ۶۰۵ میباشد. و مانیز در این فهرست همین شماره ها را با افزودن کلمه «مشیر» بکار برده ایم.

V - لیستی که در ۱۳۰۵ ش ۱۹۲۶ م. بدستور آقای حکمت، بدست آقای دها زیر نظر آقای فروزانفر از کتابها تهیه شده و بدفتر مجله تعلیم و تربیت (آموزش و پرورش کنونی، در وزارت فرهنگ) فرستاده شده است.

VI - لیستی که بوسیله آقایان محمود شهابی، و مشکاه و نظریاک، بانظر آقای فروزانفر در سالهای ۱۳-۱۳۱۴ ش ۱۹۳۴ م. تهیه شده است. این آقایان لیست دوم را با دقت

با خود کتابها برابر نموده، نادرستیها را تا اندازه‌ی درست کرده و محتویات برخی از مجموعه‌ها را از یکدیگر جدا کرده، بهر يك از آنها شماره جداگانه داده‌اند. لیکن این شماره‌ها اکنون مورد استفاده نمیباشد. و چون فهرست برگه‌یی (فیشها) ی کتابخانه با این شماره‌ها مرتب گردیده، متأسفانه آنها نیز چندان قابل استفاده نیست.

VII - فهرست ابن یوسف شیرازی: وی با همکاری آقایان عبدالحسین امین عراقی و محمد حسین واجد در سالهای ۱۳۱۳ تا ۱۳۱۸ ش. ۳۴-۱۹۳۹ م. دو جلد فهرست برای این کتابخانه نگاشت، و اداره مدرسه آنها را چاپ کرد. جلد اول هفت بخش و جلد دوم شش بخش دارد، و در هر يك کتابهایی چند که در يك موضوع بوده معرفی نموده است. هفت بخش جلد اول این است: ۱- قرآن ۲- دعا ۳- تفسیر ۴- در باره قرآن ۵- خبر و حدیث ۶- فقه ۷- اصول فقه. در این جلد ۷۹۵ نسخه از ۳۰۲ کتاب از ۱۶۸ نگارنده شناسانده شده است. این مجلد با فهرست نامهای کسان و کتابها ۶۹۶ صفحه دارد. شش بخش جلد دوم چنین است: ۱- منشآت ۲- فرهنگنامه‌ها ۳- نحو و صرف ۴- معانی و بیان ۵- عروض ۶- شعر و شاعران. در این جلد نیز ۱۲۹۵ نسخه از ۵۹۴ کتاب شناسانده شده است. این مجلد با فهرستهای دارای ۷۹۶ صفحه میباشد.

ابن یوسف در هیچيك از بخشهای فهرست خویش همه نسخه‌های موجود در کتابخانه سپهسالار را ندیده و تنها از هر موضوع چند کتاب را برگزیده و شناسانده است. روش ابن یوسف در این فهرست همانطور که ما در فهرست دانشگاه انجام دادیم بر پایه تفصیل و گسترش گذارده شده است.

VIII در «تاریخ مدرسه سپهسالار» ص ۱۹۶ گوید در زمان تولیت سیدالعرفین در ۱۳۲۹ ش. ۱۹۵۰ م. با آقایان پارسا تویسرکانی و مدرسی چاردهی، دستور داده شد که دنباله فهرست ابن یوسف را ادامه دهند، و عکسی نیز از ایشان در آنجا چاپ شده است. لیکن اکنون در کتابخانه از نوشته ایشان چیزی یافت نمیشود.

- فهرست ما: در این فهرست، همه نسخه‌های خطی کتابخانه سپهسالار معرفی شده و بترتیب الفبایی حروف آغاز نام کتابها مرتب گردیده است. و این مجلد که در دست شماست يك چهارم همه فهرست میباشد. تهران اسفند ۱۳۴۰ علینقی منزوی

راهنمای این مجلد :

الف - چگونگی گره‌آوری این فهرست :

۱- آنچه درباره کتابشناسی می‌باشد ، با حروف ۱۶ در زیر نام کتاب که با حروف ۲۴ سایه‌دار ، در میان سطر نوشته شده ، نگاشته‌ئیم .

۲- در سمت راست نام کتاب ؛ شماره ردیف این فهرست در میان دو کمان نهاده شده است .

۳- در سمت چپ نام کتاب ، موضوع کتاب و زبان آن ، در میان دو کمان یاد شده است .

۴- معرفی هر کتاب که در فهرستهای معروف مانند « الذریعه » و فهرستهای پیشین سپهسالار و دانشگاه و رضویه شناسانده شده است ، با آنجا حواله داده‌ئیم .

۵- اما آنچه درباره نسخه شناسی می‌باشد با حروف ۱۲ در زیر شماره شناسنده کتاب در کتابخانه ، که با حروف ۲۴ سایه‌دار ، در میان سطر نوشته شده است ، نگاشته‌ئیم . و هر نسخه که از کتابهای مدرسه صدر یا مدرسه مشیر السلطنه بوده و اکنون در کتابخانه سپهسالار است و شماره ویژه دارد ، ناچار شماره ویژه آن را با افزودن واژه « صدر » یا « مشیر » دنبال شماره معرف ، با حروف سایه‌دار ، همانجا نهاده‌ئیم .

۶- نسخه کتابهایی که در يك مجموعه میان چند کتاب قرار دارد ، جای آن را در مجموعه ، بوسیله شماره فرعی که با حروف ۱۲ سیاه در آغاز سطر نهاده شده ، و سپس با شماره صفحه یا برک مجموعه ، مشخص نموده‌ئیم . اما در کتابهایی که در يك جلد بتنهایی جادارد از شماره فرعی بی‌نیاز بوده‌ئیم .

۷- مشخصات همگانی يك دفتر (مجموعه) را هنگام شناساندن نخستین شماره کتابهای آن داده‌ئیم . و در شماره‌های پس از آن تنها مشخصات ویژه هريك را نگاشته و مشخصات همگانی دفتر را به « ش ۱ » = شماره نخستین دفتر ، حواله داده‌ئیم .

- ب - رمزهایی که در این فهرست بکار برده ایم :
- آغاز = آغاز کتاب .
- انجام = انجام کتاب .
- بسمله = بسم الله الرحمن الرحيم . (در آغاز کتابها) .
- پ - پس از رقم برك شمار = پشت برك (صفحه دست راست) .
- ج - هنگامیکه با صفحه (= ص) یاد شود = جلد .
- ج ۱- و ج ۲؛ هنگامیکه پیش از رقم تاریخ باشد = جمادی الاول و جمادی الآخر است .
- چ = چاپ و چاپخانه .
- حمدله = الحمد لله رب العالمين (در آغاز کتابها) .
- دفتر = مجموعه‌ای که دارای چند کتاب باشد .
- ر - پس از رقم برك شمار = روی برك (صفحه دست چپ) .
- ز - هنگامیکه پیش از رقم تاریخ باشد = زنده .
- ز - پیش از دو رقم میان دو کمان = زائیده شدن . و دومین رقم تاریخ مرگ است
- س = سطر .
- سپه = فهرست سپهسالار جلد های اول و دوم .
- ش - پیش از رقم تاریخ سال = سال بشاهی نشستن .
- و پیش از دو رقم درون کمان = جلوس شاه . و دومین رقم بر کناری یا مرگ وی است .
- ش - پیش از رقم کتاب = شماره .
- ش - پس از رقم تاریخ سال = شمسی ،
- ص - پیش و پس از صفحه شمار = صفحه .
- صم - پس از نامهای مقدس - صلی الله علیه و آله .
- ع ۱ و ع ۲؛ پیش از رقم تاریخ = ربیع الاول و ربیع الآخر .
- ع - پیش از نامهای مقدس = علیه السلام .
- ف = فهرست .
- ق = قمری .

ک = بر ک .

م - پیش از رقم تاریخ = سال م ک .

م - پس از رقم تاریخ = میلادی .

وقف کنندگان کتابها :

چون هنگام معرفی نسخه کمتر نام وقف کنندنده را یاد کرده ایم ، ازین روی در زیر لیستی از وقف کنندگان بترتیب شماره شناسنده کتاب یاد میکنم :

۱ تا ۳۳۵۳ کتابهاییست که سیپهسالار در ۱۵ ذیحجه ۱۲۹۷ ق. نوامبر ۱۸۸۰ م. وقف کرده بوده است.

۳۳۵۴ تا ۳۳۵۹ احمدخان مشیرالسلطنه در ۱۳۲۲ ق. ۱۹۰۴ م. وقف کرده است.

۳۳۶۰ تا ۳۳۹۷ شیخ مصطفی فیروز کوهی در ۱۳۲۵ ق. ۱۹۰۷ م. وقف کرده است.

۳۳۹۸ تا ۳۴۴۲ ظهیرالاسلام .

۳۴۴۳ تا ۳۴۴۶ مرقع واسطربلاب است که گویا سیپهسالار وقف کرده بود .

۳۴۴۷ تا ۳۴۴۸ قرآن وقف آصف الدوله در جعبه چوبی است .

۳۴۴۹ تا ۳۴۵۰ قرآن وقف موثق الملك است و در جعبه چوبی است .

تا اینجرا اداره کل اوقاف در ۱۳۳۲ ق. ۱۹۱۴ م. صورت برداری و شماره گذاری کرده است .

۳۴۵۱ تا ۳۴۷۴ وقف سیپهسالار است که از قلم اوقاف اقتاده بوده و در ۱۳۳۸ ق ۱۹۱۹ م. شماره گذاری شده است .

۳۴۷۵ تا ۳۴۸۱ زین الدین زنجانی وقف کرده است .

۳۴۸۲ تا ۳۵۱۸ بکوشش حاج آقا احمد کرمانشاهی وقف شده است .

۳۵۱۹ تا ۳۶۶۴ پراکنده وقف شده است .

۳۶۶۵ تا ۳۶۷۴ بسعی حاج آقا احمد از ثلث عون الدوله وقف شده است .

۳۶۷۵ تا ۴۰۰۴ چاپی است و پراکنده وقف کرده اند .

۴۰۰۵ تا ۴۰۰۷ چاپی و تقدیمی حاج آقا احمد کرمانشاهی در ۱۳۱۴ ش ۱۹۳۵ م. است

پراکنده وقف شده است .	۴۳۲۹	تا	۴۰۰۸
خریده در خشان از ثلث کاتوزیان است در شهر یور ۱۳۱۵ ش. ۱۹۳۶ م.	۴۴۶۴	تا	۴۳۳۰
خریداری مدرسه است .	۴۴۷۰	تا	۴۴۶۵
حاج آقا احمد کرمانشاهی وقف کرده است .			۴۴۷۱
مدرسه خریداری کرده است .	۴۵۱۹	تا	۴۴۷۲
پراکنده وقف کرده اند.	۴۵۲۶	تا	۴۵۲۰
محمد درخشان در سال ۱۳۱۵ ش. ۱۹۳۶ م. وقف کرده است .			۴۵۲۷
پراکنده وقف شده است .	۴۶۲۹	تا	۴۵۲۸
آقای مشکاة ۱۳۱۶ ش. ۱۹۳۷ م. وقف کرده است.	۴۶۳۴	تا	۴۶۳۰
چاپی است و پراکنده وقف شده است .	۴۷۲۶	تا	۴۶۳۵
مدرسه در ۱۳۱۶ ش. ۱۹۳۷ م. خریده است .			۴۷۲۷
اشخاص پراکنده وقف کرده اند .	۴۸۱۴	تا	۴۷۲۸
رساله های ختم تحصیل است و از طرف فرهنگ در ۱۳۱۷ ش. داده شده است .	۴۸۷۴	تا	۴۸۱۵
اشخاص پراکنده وقف کرده اند .	۵۰۵۴	تا	۴۸۷۵
رساله های ختم تحصیل سال ۱۳۱۸ ش. است .	۵۰۵۷	تا	۵۰۵۵
اشخاص پراکنده وقف کرده اند .	۵۰۷۷	تا	۵۰۵۸
آقای هیبة الدین شهرستانی وقف کرده است .	۵۰۸۷	تا	۵۰۷۸
اشخاص پراکنده وقف کرده اند .	۵۰۹۹	تا	۵۰۸۸
حاج آقا احمد کرمانشاهی در ۱۳۵۶ ق. وقف کرده است .	۶۶۰۰	تا	۵۱۰۰
آقای محمد درخشان از ثلث حیدرقلی شاملودر ۱۳۵۶ ق. ۱۹۳۷ م. خریده و وقف کرده است .	۷۵۶۹	تا	۶۶۰۱
چاپی است و اشخاص پراکنده و وزارت فرهنگ وقف کرده اند .	۷۶۲۵	تا	۷۵۷۰
آقای محمد حسین فاضل تونی وقف کرده است .			۷۶۲۶
اشخاص پراکنده وقف کرده اند .	۷۶۵۹	تا	۷۶۲۷

- ۷۶۶۰ تا ۷۶۶۱ دانشکده معقول اهدا کرده است .
- ۷۶۶۲ تا ۷۷۱۱ پراکنده وقف شده است .
- ۷۷۱۲ تا ۷۹۰۶ بانورقیه مادر یحیی قریب در ۲۸ آبان ۱۳۱۹ ش. نوامبر ۱۹۴۰ م. وقف کرده است .
- ۷۹۰۷ تا وزارت فرهنگ داده است .
- ۷۹۰۸ تا ۸۰۲۸ شیخ علمی مدرس نوری در ۳/۲/۱۳۲۲ ش. ۲۴ آوریل ۱۹۴۳ م. وقف کرده است
- ۸۰۲۹ تا ۸۰۶۵ وزارت فرهنگ داده است .
- ۸۰۶۶ تا ۸۰۶۹ پراکنده وقف شده است
- ۸۰۷۰ تا ۸۲۶۴ شاهزاده افسر شیخ رئیس در ۱۳۲۲ ش. ۱۹۴۳ م. وقف کرده است .
- ۸۲۶۵ تا ۸۲۷۲ وزارت فرهنگ داده است .
- ۸۲۷۳ تا ۸۳۸۸ سید احمد ادیب پیشاوری در آذر ۱۳۲۲ ش. ۱۹۴۳ م. وقف کرده است .
- ۸۳۸۹ تا ۸۳۹۹ پراکنده وقف شده است .
- ۸۴۰۰ تا ۸۴۴۵ خریداری از سعید نفیسی است .
- ۸۴۴۶ تا ۱۰۰۰۰ همه چاپی است جز ۱۴ جلد که آقایان پارسا و ابطحی و دیگران یزدی و مشکاة و علامه کرمانشاهی وقف کرده اند .

(۱)

آبستنی و پناه

(پزشکی. فارسی)

رساله بیست در یک مقدمه و سه مقالات، که مظفر حسین شجری شفقانی بنام اعتمادالدوله قاضی جهان تألیف کرده است. وی همان میر مظفر شفقانی ابن حسین اصفهانی پزشک و صاحب قرآبادین و بیست باب طب میباشد. و او غیر از حسن شفقانی شاعر و پزشک اصفهانی است (ذریعه ۹: ۵۳۰).

آغاز: حمد بی حد خالق را که خلقت انسان کامل را بحکمت بالغه از توده خاک آفرید...

انجام: نعوذ آورد نعوذ تمام.

۲۹۳۱

ش ۴۹ دفتر. در ۲۰ برگ متن. جنگ شماره ۲۹۳۱ در همین فهرست دیده شود.

(۲)

آب نیسان و قمر در عقرب

(ستاره شناسی. فارسی)

نگارش محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی اصفهانی که بدستور شاه سلطان حسین صفوی از روی اخبار شیعی از آب بازان که در ماه نیسان رومی بیارد و خواص آن، و نیز از آثار بودن قمر در عقرب بحث کرده است.

آغاز: بسم الله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد چون امر اشرف اعلی، و فرمان عالم مطیع جهان پیما صادر شد، که داعی دوام دولت قاهره؛ محمد باقر بن اسماعیل الحسینی الخاتون آبادی در باب آب نیسان و سبب شرافت نیسان ماه رومی... بر سبیل اختصار بعرض رسانم...

انجام: و شش کو کب مزبور در آخر برج عقربند. والله تعالی يعلم حقائق

الاحكام وحججه الكرام، عليهم الصلاة والسلام .

نسخه دیگری ازین کتابچه بشماره ۳ - ۱۲۶۶ در دانشگاه هست .

۱۸۴۴

ش ۲ دفتر ۹۰ پ - ۱۳۰ (نوروزنامه دیده شود) .

(۳) آتشک (پزشکی . فارسی)

در این کتاب از میر بهاء الدوله نور بخش، و از پزشکان یونان، و مجربان هندو معالجه‌ها نقل شده، و از ملاشرف الدین حسین پزشک شیرازی نام برده شده است .
آغاز : بسملة الحمد لله المحمود فی کل فعاله ... اما بعد چون مرضی که معروف به آتشک است در زمان سابق نبوده، و از اطبای گرامی کسی مشاهده آن ننمود ...
انجام : نگاه دارنده . اینست تمامی کلام سیدالدوله .

۸۲۴

ش ۲ دفتر ۲۹۰ پ - ۵۲۰ نستعلیق درشت سده دهم . نشانها شنگرف .
(جامع الفوائد دیده شود) .

(۴) آتشکده (تاریخ شعرا . فارسی)

تذکره حال شاعران فارسی زبان است بترتیب بخشهای جغرافیائی، درد و مجمر .
از حاج لطفعلی بیگدلی شاملو متخلص به «آذر» (۱۱۳۴ - ۱۱۹۵ ق) (سپه ۲ : ۴۵۲
وفهرست دانشگاه ۲ : ۴۶۵)

۲۶۷۴

شکسته نستعلیق علی اصغر در ۱۲۷ و گویا در ۱۲۰۷ ق. نوشته شده، عنوانها گاهی زر
و گاهی شنگرف. یک سر لوح زیبا دارد. دو صفحه اول مذهب و نقاشی شده، میان سطرها زر
اندود. صفحه‌ها در جدول زر .

جلد روغنی دورو یکطرف تصویر مریم و تصویر زکریا و عیسی هنگام ولادت و پس از آن بابعضی از یاران، و تصویر کلیسا. و درون جلد تصویر مریم و عیسی در وسط و اطراف آن نقاشیها میباشد.
کاغذ سمرقندی.

۳۸۶ گ ۲۹ × ۱۹ و ۲۱ س. (سپه ۲: ۴۵۴).

۲۶۷۶

شکسته نستعلیق محمد رضا کاتب در نیمه اول سده سیزدهم.
مالك اعتضاد السلطنه ۱۲۷۹ ق. وی نوشته است که دارای هشت صفحه صورت است ولی اکنون هفت صفحه بیشتر ندارد. در حاشیه برگ ۶۹ نیز اعتضاد السلطنه بنقل از هفت اقلیم نوشته: و مردم خواجو را نخل بند شعرا لقب داده بودند.
نام شاعران در حاشیه در برگهای زرین باشنگرف نوشته شده است. يك سر لوح دارد. دو صفحه اول منهد و نقاشی شده. صفحه ها در جدول زراست.
جلد روغنی دورو. یکطرف گل و بوته و بلبل. در اطراف روی دو جلد غزلی از حافظ به نستعلیق نوشته شده. درون یکطرف جلد تصویری است که شاید یوسف و زلیخا باشد و دو زن بالا و پائین این تصویر هست.
درون جلد دیگر در وسط تصویر لیلی و مجنون و دو زن در بالا و پائین آنهاست.
۳۶۳ گ ۲۹/۵ × ۲۰ و ۲۱ س (سپه ۲: ۴۵۴).

۲۶۸۲

شکسته نستعلیق ۱۲۲۹ ق. نام نویسنده ندارد. و پس از نام ابوالقاسم هجری و شرح حال مختصر و آثار منتخبه از وی که آخرین کس از معاصرین مؤلف میباشد، نویسنده نسخه بشرح حال محمد صادق متخلص به «زری» و اخیراً به «زبور» که در هنگام نگارش نسخه ۱۸ سال داشته با نقل قصائد و مقطعات و غزلیات و رباعیاتی از او در ص ۵۸۶ تا ۶۱۱ نسخه پرداخته. و بنا بر آنچه گذشت تولد این محمد صادق ۱۶ سال پس از فوت آذر مؤلف آتشکده بوده و کاتب الحاق نموده است.
در حاشیه ص ۱۶۶ مقابل نام خواجو؛ اعتضاد السلطنه همان یادداشت را که در شماره ۲۶۷۶ یاد کردیم نوشته است.

يك سر لوح و چهارده مجلس نقاشی دارد. دو صفحه اول مذهب و نقاشی شده و میان سطرهای آن طلا اندازی شده. صفحه‌ها در جدول زر. عنوانها شنگرف. وقف سپهسالار. کاغذ فرنگی. جلد روغنی دورو. برون یکطرف فتحعلیشاه قاجار در شکار و برون دیگر در راه شکار نشان داده شده است؛ درون یکی شیرین و فرهاد و درون دیگری شیرین در حال شستشو.

۳۴۰ گ $30 \times 20/5$ و ۱۵ س (سپه ۲: ۴۵۶).

۲۷۲۶

شکسته نستعلیق میرزا کوچک اصفهانی (بگواهی اعتضاد السلطنه پشت صفحه نخستین نسخه) نویسنده شاگرد درویش عبدالمجید م ۱۱۹۰ ق. بوده. سر لوح زیبا دارد. صفحه اول و دوم مذهب و نقاشی است. صفحه‌ها دارای جدول زر. عنوانها شنگرف. وقف سپهسالار. کاغذ خانبالغ. جلد ساغری ضربی.

۲۳۹ گ $28 \times 18/5$ و ۱۷ س (سپه ۲: ۴۵۴).

۷۰۷۴

نستعلیق محمدنبی ابن محمد محسن در ۱۵ ذی قعدة ۱۲۲۷ ق. صفحه‌ها چهارستونی، هر يك در دو جدول، بزرگ شنگرف، کوچک زر و لاژورد. عنوانها، نشانها شنگرف. سر لوح زر و شنگرف و نیل، متوسط. دو صفحه آغاز حاشیه سازی گل و بوته سبز. کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی.

۲۸۴ گ 30×20 و ۲۱ س 22×14 .

۷۰۷۵

نستعلیق ۲۱ شعبان ۱۲۴۵ ق. عنوانها شنگرف. صفحه‌ها چهارستونی بی جدول. يك برگ از آغاز افتاده. در پایان مرثیه صباحی کاشانی برای آذر دارد. کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج قهوه‌یی يك لا.

۲۹۹ گ 20×29 و ۲۱ س 15×23 .

۷۱۹۵

ش ۴ دفتر ۴۲ ر - ۷۶ پ. ناقص میباشد، و تنها سر گذشت آذر و معاصران وی تا پایان کتاب را دارد. و سپس چند برگ از آغاز کتاب می‌آید. نستعلیق ریز سده سیزدهم، و پس از آن بخشی از خطبه های نهج البلاغه است: (سفينة النجاة دیده شود).

نسخ درشت . عنوانها در حاشیه بشنگرف . سپس در دو برگ فهرست عنوانهای
مثنوی ، بنسبتعلیق شکسته در ۱۲۴۵ ق. نوشته شده است.
۲۶ س ۱۳ × ۲۳ .

(۵) آتشکده آذر (تاریخ شعرا. فارسی)

گزیده از ...

کلچینی است از آتشکده لطفعلی بیگدلی آذر .
آغاز : در ذکر احوال و نقل اشعار شاهان و شاهزادگان هردیار ، و امرای عالی
مقدار ... بترتیب حروف تهجی نوشته میشود : ابن محمود غزنوی سبکتکین ثانی ،
محمد خلف محمود ...

انجام : غم گرفته است فرا مجلس میخواران را

مگر امروز درین میکده هشیاری هست
و در خاتمه سر گذشت مؤلف و سپس اشعاری از میر محمد تقی سپهر کاشانی است
و پس از آن اشعاری از ابوالقاسم قائم مقام و شعری در مذمت حیدر علی خان شیرازی
است ، و سپس شعری از «ذره» و شعر دیگر خطاب به سالار در زمان معزولی دارد .

۲۷۱۸

نسبتعلیق سده سیزدهم . عنوانها و نشانها بشنگرف . و پشت کتاب تاریخ ۱۲۶۳ دیده میشود .
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج قهوه‌بی مقوایی ضربی ، ترنج و لچک‌ها زر کوب .
۲۰۲ گ ۱۴ × ۲۳/۵ و ۱۱ س ۹ × ۱۵/۵ .

(۶) الآثار الباقية (تاریخ و ستاره‌شناسی. عربی)

از ابوریحان بیرونی که زاخائو در لایبزیك ۱۹۲۳ م . آنرا چاپ کرده
است ، و قسمتی از آن پس ازین پیدا شده و کارل گاربرس Karl Garbers و یوهان فوک
Johan Fuch در Documenta Islamica Inedita چاپ برلین ۱۹۵۲ ص ۴۵ - ۹۸

1017

آغاز : مطابق چاپ اروپا .

در پایان جدول اعیاد اهل ذمه دیده میشود .

مالك : محمد امين بن محمد رضا منجم در ۱۱۳۱ ق . و محمد كريم در ۱۰۰۹ ق .

مهر : محمد قاسم بن عبدالقادر نوائی بتاريخ ۱۰۶۴ دارد .

در پنج برگ آغاز نسخه جدولهای نجومی و زایچه‌ها است.

اعضاء السلطنة در ۱۲۹۲ ق. نوشته : ۲۶ تصویر در این نسخه هست . ۱۹۲ برگ

شمار بحروف ایچده دارد .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سبز مقوایی .

۱۸۴ گ، ۱۶ × ۲۵ و ۱۸ س ۱۷ × ۱۰

آثار البلاد

$$(Y)$$

از زکریای قزوینی. (۶۰۰ - ۶۸۲ ق) ابو عبدالله زکریا بن محمود کمونی

قزوینی. که در ۶۷۲ ق. نگاشته است. و مستنفلد آن را در گوته در ۱۸۴۸ - ۱۸۵۰ م. با

پیشگفتار آلمانی چاپ کرده است. (معجم المطبوعات).

۱۴۹۵

مطابق چاپ اروپا. نسخ حسین بن عثمان بن حسین حافظ معلم، در سه شنبه ۵ رمضان ۸۰۳ ق. عنوانها شنگرف. حاشیه‌ها نستعلیق. تصحیح شده. ۳۶۶ صفحه شمار دارد، و پیش از آن ۲۸ صفحه فهرست بترتیب حروف، بخط مورخ ۱۴ - ع ۲ - ۱۲۹۵ هست. تاریخ تألیف ۶۷۲ در صفحه عنوان نوشته شده است. نسخه در مدرسه شاهرخ هرات در ۴ رمضان ۱۰۵۵ به پنجاه تومان خریده شده است. کاغذ سمرقندی نخودی. جلد تیماج سبز مقوایی. ۲۰۲ گ ۲۲ × ۲۷ و ۲۳ س ۱۳/۵ × ۱۸/۵.

(۸) آثار علوی (طبیعی. فارسی)

نگارش محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی که برای شاه سلطان حسین در پنج فصل نوشته. آغاز و انجام مطابق نسخه دانشگاه. ش ۱۲۶۶ (فهرست ۳: ۲۷۱۸).

۱۸۴۴

ش ۳ دفتر ۱۴ پ - ۳۵ ر. نوشته نوروز ۱۱۳۰ ق. خط محمد علی طباطبائی. (نوروزنامه دیده شود).

(۹) آثار علوی (طبیعی. فارسی)

از اسفزاری ابوحاتم مظفر (ق ۵). مدرس رضوی آنرا در ۱۳۲۰ خ. چاپ کرده است.

۲۹۱۱

ش ۱۷ دفتر. س ۷۰-۷۳. در متن و هامش. و در شهر اجیرهند در ۱۰۹۲ ق. نوشته شده است. (قنیه الفتیان دیده شود).

آغاز: حکیمان چنین گفته‌اند که موجودات عالم... از دو گونه است...
انجام: از آن سبب بآتش نسوزد و بر طوبت زنگار شود.

(۱۰) آثار علوی (طبیعی . فارسی)

آغاز : باب اندر بیان کردن آبها و دریاها و رودخانهها و چشمهها . اما آب هم از عناصر زمین ...

انجام : چون شکل چنین باشد علی التحقیق آفتاب سیاه شود .

۴۵۰۶

ش ۹ دفتر ۱۸۵ پ - ۱۸۹ ر . (ذهبیہ دیدہ شود) .

(۱۱) آثار علوی (طبیعی . عربی و فارسی)

دارای یک تمهید و دو مقدمه و چهار اصل و یک خاتمه است . شعر فارسی نیز در ضمن متن عربی گنجانده است .

مقدمه اول در جسم ، دوم انقلاب عناصر ، اصل یکم بخار ، دوم دخان (دود) ، سوم ریح ، چهارم قوس و قزح و هاله ، تذهیب در اسباب زلزله ، تتمه در ضرر زلزله .

آغاز : بسملة الحمد لولیه ... اما بعد فہذہ رسالۃ مرتبۃ علی تمہید و اصول اربعۃ و خاتمۃ ، مشتمل علی مقدمتین ...

انجام : انہ علی کل شیء قدير ، ومنہ المبدئ والیہ المصیر .

۷۴۲۶

ش ۴ دفتر ، بہمان خط شمارہ یکم . ۷۱ - ۷۴ پ . ۲۱ س ۱۰/۵ (شرح رسالۃ ہیئت دیدہ شود) .

(۱۲) آثار الملوك والانبیاء (تاریخ . فارسی)

تاریخ و جغرافیای زمان صفویہ را در بر دارد و بخشی است از «حبیب السیر» . نام شاه اسماعیل در دیباچہ بتضمین یاد شدہ است (استوری ۱۵۵ - مجلس ش ۶/۶۱۹ فهرست ۳۷۳:۲ - فهرست دانشگاه ۲: ۶۳۶) . تاریخش «آثار الملوك والانبیاء» = ۹۳۱ م بہا شد .

آغاز: ای یافته از منزل مه تاماهی ذرات جهان از کرم آگاهی
افتتاح اخبار آثار پادشاهی بحمد و ثنای قدسی الهی انساب است ... علی هذا این ذره
احقر ... (بی نام) .. از کتاب ... حبیب السیر از ذکر غریب فتوحات شاه دین پناه
زیب و زینت بخشد ...

انجام: که پیوسته این آصف سرفراز باقبال بادا رعیت نواز
سرش باد از تاج عزت بلند ز نور شرف خاطرش بهره مند

۱۶۶۵

ش ۴ دفتر ۱۵-۱۲۷ پ. نستعلیق همان نویسنده شماره پیشین دفتر، در دوشنبه
۱۰۸۶ ق. (روضة الصفا دیده شود).
۲۲ س ۲۰ × ۱۲.

(۱۳) آداب البحث (منطق. عربی)

از قاضی عضد ایجی. م ۷۵۶ ق.
آغاز و انجام مطابق نسخه دانشگاه. فهرست ج ۳: ص ۳.

۳۱۶۲

ش ۴ دفتر ۴۶ ر. بخط محمد بن ابراهیم. (الکافیة دیده شود).

۷۴۵۳

ش ۷ دفتر ۳۸-۳۹ ر. (التشخیص دیده شود).
(۱۴) آداب بحث (منطق. فارسی)

شاید از ابن کمال پاشا باشد، و در فهرست دانشگاه ۳: ۴. ش ۳۳۹/۳. و فهرست
مشهد ج ۱: ص ۷ شناخته شده، در سالنامه پارس سال ۱۳۲۳ خ. چاپ شده است.

۱۰۹۸

ش ۲ دفتر ۵۶ پ - ۵۸ ر. (شرح عقاید نسفی دیده شود).

۱۲۱۶

ش ۴ دفتر ۸ ص - ۱۰. (النفس کندی دیده شود).

آداب البحث (۱۵)

(منطق عربی)

نگارش شمس الدین محمد سمرقندی است؛ برای نجم الدین عبدالرحمان سمرقندی نگاشته است.

آغاز هذه رسالة في آداب البحث، يحتاج اليها كل متعلم... وهي وإن كانت متداولة بين المحققين لكنها ما كانت منظومة في سلك ومجموعة في عقد. اردت نظم منشورها، بحث الاخ العزيز ملك الصدور والاعيان شرف الاماثل والاقران نجم الدين عبدالرحمان ادام الله ايامه فالتمست... وهي مرتبة على ثلاثة فصول؛ الاول في التعريفات. الثاني في ترتيب البحث. الثالث في المسائل التي افترعناها...

انجام: وان لم يكن يلزم العلية، وبها يحصل المقصود كما مر.

آغاز این رساله در نسخه ش ۴۲۹ دانشگاه که شرحی است از میبیدی بر آداب البحث سمرقندی، چنین است:

المنة لو اهب العقل، والصلاة على واضع النقل. هذه رسالة في آداب البحث، يحتاج اليها كل متعلم لتكون حافظة له في البحث عن الضلالة... (فهرست دانشگاه ۵۸:۳)

۹۶۸

ش ۸ دفتر ۱۵۳ - ۱۵۸. (تهذيب الوصول دیده شود).

۱۳۰۸

ش ۴ دفتر ۲۵ ر - ۲۹ پ . (شرح آداب البحث دیده شود).
 آغاز: بسمله . حمدله... وبعد فقد قال... مولانا شمس الملة والدين محمد السمرقندی...
 المنة لواهب العقل. هذه رسالة في آداب البحث...
 انجام: لا يضرنا لانه لو كان (ذلك) التقدير (ثابتاً... ذكرنا) وان لم يكن يلزم
 ثبوت العلية (وبها يحصل المقصود كما مر. والله اعلم).
 (فهرست برلن ۵۲۷۲ . مشهد ۹ منطق خطی ج ۱ دانشگاه ۵۸:۳) . دیباچه این نسخه
 (۱۳۰۸-۴) بادیباچه (۱۳۰۸-۲) شباهت دارد، اما آن پنج فصل و این سه فصل دارد . و این
 از سمرقندی است و نامش در دیباچه یاد شده، و شاید ۱۳۰۸ - ۲ نیز از سمرقندی باشد .

(۱۶) آداب البحث (منطق عربی)

در پنج فصل . شاید از سمرقندی ، و شاید از کتاب وی گرفته شده باشد .
 آغاز: بسمله . حمدله . العاقبة للمتقين... اما بعد فهذه رسالة في آداب
 البحث... تحفة للمأخ العزيز ملك الصدور والاعيان... وهي مرتبة على خمسة فصول؛
 الاول في التعريفات، والثاني البحث، والثالث في التلازم، والرابع في التنافي، والخامس
 في الدوران... .

انجام: وان لا يلزم ان يكون مداراً . والتقدير بخلافه .

۱۳۰۸

(۱۷) آداب البحث (منطق عربی)

ش ۲ دفتر ۱۵ پ ۱۹ ر . (شرح آداب البحث دیده شود).
 يا «مختصر في علم المناظرة» عنوانها: المعلن . المعارضه . النقض میباشد .

آغاز : الحمد لمن ماشاء فعل ، ولايسئل عمايفعل . لا مانع لأمره ولا تخلف في حكمه وبعد فهذا مختصر في علم المناظرة ، ويسمى علم الخلاف وعلم الجدل
انجام : ينفعك في مظان اللبس على خصمك . هذا آخر ما قصدنا ايراده في هذه الرسالة .

۱۳۰۸

ش ۳ دفتر ۱۹ - پ ۲۴ . (شرح آداب البحث ديده شود) .
(۱۸) **آداب البحث** (منطق عربی)

آغاز : بسمله . حمدله وبعد فهذه رسالة في علم الآداب . اعلم ان المناظرة هي النظر بالبصيرة
انجام : وينبغي ان لا يحسب المناظر خصمه حقيراً . هذا غاية ما يراد في الباب .
۷۴۵۳
ش ۶ دفتر ۳۸ . (التشخيص ديده شود) .

(۱۹) **آداب البحث** (منطق عربی)

از ساچقلى زاده . درسه باب است .
آغاز : بسمله . و بحمد يقول . . . محمد المدعو ساچقلى زاده . . . هذه رسالة في فن المناظرة عملتها لك يا ولد . . .
(۷۱)

۱۳۰۸

ش ۱۲ دفتر، ۲۲۵ ر - ۱۲۵ پ .

نسخه ناقص است، و تنها يك باب تعريفات را دارد. خط سده سیزدهم است، و در دفتري كه بخط سده ۱۱ می باشد جای داده شده است. (شرح آداب البحث دیده شود).

(۲۰) **آداب بحث** (منطق فارسی)

بنظم از غیاث الدین . فقط هفده بیت است .

آغاز : چنین گفتند ارباب معانی

چو بسگشادند ابواب معانی

انجام : بیان آنچه میباید درین باب

خطا باشد جزین در بحث آداب

لمولانا غیاث الدین رحمة الله علیه .

۱۳۰۸

ش ۸ دفتر، گ ۶۲. در پایان دارد: نمقه نوری.

نستعلیق جز شماره های دیگر . (شرح آداب البحث دیده شود).

(۲۱) **آداب حج** (فقه فارسی)

از مجلسی دوم محمد باقر (۱۱۱۱ق).

آغاز : بسمله . حمدله . والعاقبة للمتقين و بعد چنین گوید ... محمد باقر بن

محمد تقی ...

انجام : که تا ممکن باشد آنرا نیز بخواند .

درین رساله میگوید : من و پدرم درباره حج رساله‌ها نوشته‌ایم، و اکنون می‌خواهم درباره ادعیه و آداب حج بنویسم و احکام آنرا بر رساله‌های دیگر و امیگذارم .

۱۷۱۹

ش ۱ دفتر ۳ پ ۲۲ . پ . نسخ بخط شماره ۲ این دفتر ، در ۱۲۳۰ ق . (الکافی کلینی دیده شود) .

(۲۲) **الآداب الدینیة** (حدیث عربی)

از امین الاسلام طبرسی . آغاز و انجام مطابق نسخه مشهد ۵ : ۱ .

۶۱۷۴

ش ۲ دفتر است . ۱۲۷ - ۱۷۱ پ . (الفوائد المکیة دیده شود) .
نسخ قوام الدین بن حبیب الله کازرونی که در پنجشنبه ۱۳ ع ۱۰۶۵ ق . آنرا نوشته و در سلخ ج ۱ - ۱۰۶۶ ق . با جمال ابن شاه محمد فسوی مقابله کرده است .

(۲۳) **آداب السلوک** (عرفان عربی)

در عرفان است . و بک مقدمه دارد .
آغاز : الحمد لله المنعم علی الصفوة من عباده بمزية الاجتباء . . . اما بعد فهذه عجالة يتضمن التعریف بکیفیه التوجه الائم الاولی نحو الحق ...
انجام : فکیف تعینها و بیانها فافهم . . . و هو یهدی السبیل .

۶۵۲۱

ش ۵ دفتر . بهمان خط شماره پیش . مؤرخ ۱۳۰۶ ق . ۱۷۸ پ - ۱۹۱ ر . (فکوک دیده شود) .

(۲۴)

آداب الصلاة والوضوء

(فقه. عربی)

بروش حنفیان است.

آغاز بسمله . رساله در آداب وضو و نماز بطریق مذهب امام اعظم ابوحنیفه
 نعمان بن ثابت . اعلم وفقك الله . . . ان اول آداب الصلاة الوضوء . . .
 انجام : عبدالرحمان عوف . . . وعلى اصحاب رسول الله اجمعين . والحمد لله
 رب العالمين .

۵۹۷۳

ش ۳ دفتر. نستعلیق سده ۱۱ هـ، ۱۱۴ پ - ۱۱۵ ر .

۱۶ س ۸ × ۱۶ . (عمدة الاسلام دیده شود).

(۲۵)

آداب عباسی

(دعا. فارسی)

ترجمه مفتاح الفلاح شیخ بهائی است . شش باب و يك خاتمه دارد .

مترجم صدرالدین محمد تبریزی ، شاگرد بهائی میباشد .

۲۱۷۶

شرح بنستعلیق و ادعیه به نسخ محمد رفیع بن عبدالرحمان در ۱۰۷۸ ق. نوشته شده است.

کاغذ دولت آبادی ، مجدول بطلا و زرنگار ، جلد ضریبی منقش ، وقف سپهسالار ،

۱۷۹ گ ۱۶/۵ × ۱۰ و ۱۱ س . (سپه: ۱۳)

۵۷۴۷

نسخ ابوطالب بن محمد شریف خافی در سه شنبه ۲۵ شعبان ۱۳۳۳ ق. این نسخه خاتمه را ندارد. عبارتهای مقدمه این نسخه با نسخه پیش یک سان نیست، در آن نسخه ترجمه را با شعر به شیخ اهداء کرده، و درین نسخه با نثر است. عنوانها شنگرف. کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج قهوه‌یی ضربی یک لا. ۹۶ گ ۲۱ × ۱۳۵ و ۱۵ × ۸.

(۲۶) آداب المتعلمین (منطق. عربی)

از شیخ برهان الدین زرنوجی حنفی. م ۵۹۱ ق. رساله‌یی بنام «تعلیم المتعلم» در سیزده فصل هست که گویا در آن دست برده و دو اوزده فصل کرده و نشانه‌های سنی گری را از میان آن برداشته و بخواجه طوسی نسبت داده‌اند. شرح آن در این کتابخانه هست (ش ۱-۷۴۴۱).

در ذریعه (۱: ۲۶) و فهرست مدرسه فیضیه قم (چ ۱۳۳۷ - ج ۱ ص ۲۶۰) آمده که این کتاب از خواجه طوسی است، زیرا که در فصل ششم گویند: «ولهذا کان محمد بن الحسن الطوسی اذا اسهر الليالی وحل له مشکلات يقول: این ابناء الملوک من هذه اللذة».

و در فصل هفتم آمده: «و کان محمد بن الحسن لاینام اللیل و کان یضع عنده دفاتر اذا مل من نوع، ینظر الی نوع آخر و کان یضع عنده الماء و کان یقول: النوم من الحرارة...». ولی باید گفت که ازین نام، محمد بن الحسن شیبانی شاگرد ابوحنیفه خواسته شده است، چنانکه در «تعلیم المتعلم» زرنوجی (ص ۲۳) عبارت دوم عیناً دیده میشود (تذکره السامع و المتکلم فی ادب السامع و المتعلم. چ ۱۳۵۳ ق. دکن. ص ۷۸) و پیدا است که نسبت دهندگان این رساله بخواجه طوسی لقب طوسی را در نسخه‌ها افزوده‌اند.

در نسخه ش ۲۶۲۵۳ دانشگاه کلمه طوسی در این دو فصل دیده نمی‌شود. (نیز چلیبی ۱: ۲۹۶ - معجم المطبوعات ص ۱۱ و ۹۶۹ - التعلیم علی‌رای القابسی، ص ۲۱۸ - فهرست دانشگاه ۳: ۲۱۱۴ دیده شود) و دانشمندانی مانند عاملی و مجلسی و نوری و تهرانی در ذریعه و دیگران این رساله را از خواجه طوسی دانسته‌اند. و در ذریعه (۱: ۲۸) از «آداب المتعلمین» دیگری در دوازده فصل یاد شده که تا اندازه‌یی از این رساله جدایی داشته است.

۲۹۳۲

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۵ پ. نستعلیق سده سیزدهم. پایان افتاده.

کاغذ فرنگی. جلد مقوا.

۱۰۹ گ. ۱۵×۲۰ و ۱۴×۹ س.

۶۳۵۴

ش ۱ دفتر ۲-۱۶ ر. نسخ مؤرخ شنبه ۱ شعبان ۱۲ (شاید: ۱۲۰۰ ق).

کاغذ فرنگی. نفید. جلد تیماج مشکى يك لا ضربى.

۹۵ گ ۱۰۵×۱۶۵، ۱۴×۱۱ س.

۷۴۳۷

ش ۱ دفتر ۱، پ - ۱۳ پ. نستعلیق ۱۱۸۹ ق. عنوانها، نشانهاشنگرف. و سپس تا

برگ ۱۵ فوائدی در منازل قمر است بفارسی. ۱۳×۵ س ۱۰۵ ر.

کاغذ سپاهانی و فرنگی. جلد تیماج قهوه‌یی يك لا.

۷۸ گ ۱۰۵×۱۵ ر.

(۲۷) آداب مرض و مرگ (اخلاق. فارسی)

سه مقدمه و پنج باب دارد. عنوان مطالب: تحفة آخری تحفة آخری میباشد.

۲۱۶۳

ش ۲ دفتر ۵۰ - ۸۲ ر. آغاز افتاده و چنین است: تا عمل بنده مؤمن صالح را ثبت نمایند... مقدمه دوم در اشعار مریض مردم را بمرض خود...

انجام: بدنیا و عقبی و روز جزا نگردانی این روسیه را جدا
سپس سه صفحه فضایل ابو حنیفه است بفارسی بروایت فضایل بن حسن. اعمال سه ماهه دیده شود.

(۲۸) آداب مشرق (دستور خط. فارسی)

از میر عماد. م. ۱۰۲۴ ق. درشش فصل است. و او در دیباچه از استاد خویش سلطان علی مشهدی یان میکنند. (مشار. سپه ۲: ۳)

۴۲۸

نستعلیق، عنوانها شنگرف، در سپه ۲: ۳ شماره را بغلط ۶۴۸ نهاده است، وقف سپهسالار.

مالك: اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۶ ق. و پشت صفحه اول «قواعد خط» امیر عماد شناخته شده.

کاغذ دولت آبادی، جلد تیماج مشکی کناره سرخ درون زرد.
۲۶ گ ۶۵ × ۱۱۵، ۳ × ۶.

۲۷۶۷

نستعلیق ۱۲۶۱ ق (سپه ۲: ۳) عنوانها سفید مانده است.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج.

۱۱ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۲ س ۸ × ۱۴.

(۲۹)

آداب المطالعة

(منطق، عربی)

یاک مقدمه ویاک مقصد ویاک وصیت دارد . مقدمه در تصور و تصدیق است .

آغاز : بسمله . اما بعد حمد من استغرقت فی مطالعة جماله انظار الناظرین ...
فیقول ... حاصد بن برهان بن ابی ذر الغفاری : هذه رسالة فی آداب المطالعة ، مشتملة
على مقدمة ومقصد ووصية ...

انجام : على من تبعهم فی زمرة احبائه (قد استراح ... بنقل هذا الشرح من
السواد الى البياض العبد الفقير عبدالرحمان الجامی ... ضحوة السبت الحادي عشر من
رمضان ... فی مسلك سبع وتسعين وسبع مائة).

۷۵۱۸

ش ۱۰ دفتر ۷۵ ر - ۷۶ پ . نسخ محمد علی کرمانشاهی از روی خط جامی .
«کنز السالکین» دیده شود .

(۳۰)

آداب نماز

(فقه، فارسی)

در افعال واذکار آن از خاتون آبادی برای شاه سلطان حسین صفوی .
آغاز : بسمله . حمدله ... وبعد چون امر اشرف اعلی .. صدور یافت که داعی ...
محمد باقر بن محمد اسماعیل حسینی : افعال واذکار را که در نماز ...
انجام : که مطابق فرمان همایون اشرف اعلی سمت تحریر یافت . و الحمد لله
والصلاة ... حجج الله .

۵۷۲۰

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۳۳ ر . نسخ سده ۱۲ هم ، ترجمه فارسی دعا نستعلیق شنگرف
زیر سطرها ، صفحه ها در جدول زر و شنگرف ولاژورد ، حاشیه منهدام ظله دارد .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
۷۷ گ ۱۰ × ۱۸ و ۱۷ س ۶ × ۱۸ .

(فقه. فارسی)

آداب نماز شب

(۳۱)

از محمد باقر مجلسی م ۱۱۱۱ ق. (ذریعه ۱: ۲۲).

آغاز: الحمد لله مكرم العابدین، والصلاة علی سیدالمتجهدين... وبعد این رساله ایست در بیان آداب نماز شب...

انجام: و تفصیل احکام نماز شب و دعاهاى آن در رساله کبیره و الدر حوم... مذکور است. بهمین اکتفا نمود. مستدعی آنکه هر که باین رساله عمل کند، این مجرم را از دعا فراموش نکند. والحمد لله اولاً و آخراً و صلی الله محمد و آله.

۲۹۱۸

ش ۴ دفتر. ص ۱۰۰ در یک صفحه است. نستعلیق رضی الدین محمد صادق بن محمد خوانساری؛ پس از آن تفسیر آیه و السابقون الاولون است که در ۱۵ ع ۲-۱۲۲۹ ق. بهمان خط نوشته شده است، و سپس مطالب پراکنده نوشته شده است. «مثنوی» دیده شود.

(عرفان. فارسی)

آغاز و انجام

(۳۲)

از خواجه طوسی محمد بن حسن. م ۶۷۲ ق. چاپهای آن در فهرست مشاردیده شود. (فهرست دانشگاه ۳: ۲۱۱۵-ذریعه ۱: ۳۶).

۲۹۱۱

ش ۵۴ دفتر. ص ۱۳۸ - ۱۴۳. قنیه الفتیان دیده شود.

۵۸۳۸

ش ۴ دفتر ۳۰ پ - ۴۳ ر. بهمان خط شماره ۳ دفتر و پس از آن یک صفحه مطالب پراکنده هست. جنگ ش ۵۸۳۷ دیده شود.

۶۲۳۳۲

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۳۷ ر . نسخ محمد علی کرمانشاهی در مدرسه سپهسالار محمدخان قاجار در ۱۳۰۲ ق نوشته شده است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوا ضربی .

۲۹۱ گ ۱۱ × ۱۷/۵ ، ۱۲ س ۶۵ × ۱۱۵ .

(۳۳) **آغاز و انجام** (عرفان. فارسی)

در سه قسم و یک خاتمه است .

۱ - معرفت توحید در ده فصل .

۲ - مبدء درسيزده فصل .

۳ - معاد در چهار فصل .

آغاز : جوامع حمد و ثنا و احديرا که قطرات کثرات اشیاء در بحر واحدیت او

ناچیز است ...

انجام : این عنایت پیروزی و نهایت بهروزی ... علی نبیه محمد و آله اجمعین .

نسخه دیگر در دانشکده حقوق ش ۵۷۴ هست .

۶۵۵۶

ش ۵ دفتر ۱۰۷ ر - ۱۷۲ پ . «قضا و قدر» دیده شود .

(۳۴) **آفرینش** (عرفان. فارسی)

عرفانی درباره صانع و صنع ، با عنوانهای «فصل ، فصل» میباشد .

آغاز : بدان ارشدك الله للصدّاق والصواب که بعضی از طالبان راه یقین در باب

معرفت صانع و صنع کلمه یی چند گفته اند . محصول آن درین فصل ...

انجام : و اشارت ایشان بتوحید از آنجا ناشی گردد . والله الموفق للصواب والیه

المرجع والمآب .

ش ۹ دفتر ص ۱۱۷ - ۱۹۹ دنبال آن آداب دعای حزب البحر است . عرض نامه دیده شود .

(۳۵) الآلات العجيبة الرصدية (ریاضی. عربی)

رسالة فی . . .

از شیخ امام اجل ابو منصور ابو الفتح عبدالرحمان خازنی زاهد . (صفحه عنوان ش ۶۸۲) : (بیهای ۱۶۱) سید جلال تهرانی در گاهنامه سال ۱۳۱۱ خ . ص ۳۸۴ درباره این کتاب (نسخه زیر) اشتباه کرده و آن را زیج سنجرى پنداشته است .
خازنی درین رساله از آلات رصدیاد نموده .
(برو کلمن پیوست ۱ : ۹۰۲) .

آغاز : بسمله . وبه التوفیق . الحمد لله الذى انار قلوبنا بنور الاسلام و هداانا اليه بخاتم النبیین محمد المصطفى عليه السلام . اما بعد فان الله تعالى لما ابدع الاشياء وعمم بعضی احوالها . . . فاعطى الانسان . . . ما لم يؤتة غيره . . . و من جملة ذلك اتخاذ الآلات النفیسة التى يستخرج به المسافات على الاستقامة والارتفاع والانحطاط . . . ونجعلها سبع مقالات . المقالة الاولى فى آلة ذات الشعبتين ۲ - فى آلة ذات الثقبين ۳ - آلة ذات الثلث ۴ - الآلة المعروفة بالربع ۵ - آلات الانعكاس ۶ - الاسطرلاب ۷ فى استخراجها بغير آلة اعنى آلات سهلة الوجود . وجعلنا كل مقالة منها ثلاثة اقسام ۱ صفة الآلة ۲ فائدة الآلة ۳ البراهین الهندسية . . .

فالمقالة الاولى منها فى الآلة المعروفة بذات الشعبتين . . . وهذه المقالة يشتمل على ثلاثة اقسام ۱ فالقسم الأول منها فى صفة الآلة . . .

۱ - تا اینجا در ورقیست که در شماره ۶۸۲ جا گرفته و ازین بیعد در آغاز نسخه شماره ۶۸۱ میباشد .

انجام: فصل فی معرفه عدد فرسان العدو . . . و علی هذا یقار . و ذلك ما اردنا ان نذكر و اذ قد بلغنا هذا الموضع فقد آن لنا ان نختم الكتاب حامدین لله تعالی و مصلین علی نبیه محمد و آله الطاهرین (فرغت من کتابتها بالموصل المحروسة فی ذی الحجة من شهر سنة ۶۳۸ من تعلیق علقته بدمشق فی شعبان سنة ۶۲۱)

۶۸۱

ش ۱ دفتر (ص ۱-۳۲) نسخ ذیحجه ۶۳۸ ق در موصل ، عنوانها شنکرف ، برگ نخستین این نسخه هنگام صحافی به نسخه شماره ۶۸۲ این کتابخانه برده شده و در آنجا است . و پس از آن رساله الاعتبار است .

کاغذ سمرقندی نخدی . جلد تیماج مشکی مقوایی .

۴۰ گ ، ۱۷ × ۲۵ و ۳۱ س ۱۶ کلمه بی ۱۲ × ۱۹ .

(۳۶) **آلبوم** (تصویر)

عکسهای ایست از :

- ۱ - جعفر قلی خان رئیس دارالفنون و آقا رضا آجودان مخصوص .
- ۲ - اعتضاد السلطنه .
- ۳ - عزالدوله .
- ۴ - معین الدوله .
- ۵ - امین الملک وزیر رسائل .
- ۶ - علینقی حکیم الممالک .
- ۷ - محمد حسین خان نائب شرابخانه همایونی .
- ۸ - مخبر الدوله وزیر تلگراف .
- ۹ - انوشیروان میرزا .
- ۱۰ - عبدالحسین خان .
- ۱۱ - دائی آغا شیخ حسن معلم ، عبدالحسین خان ، محمد حسن میرزا و میرزا عباس خان .

- ۱۲ - امین الوزارء تبریز .
 ۱۳ - محمد حسین خان ناظم دارالفنون .
 ۱۴ - عطا الله سرتیپ .
 ۱۵ - میرزا عباس خان .
 ۱۶ - میرزا نصر الله آتش .
 ۱۷ - عبدالحسین میرزا افاشیخی پسر میر آخور .
 ۱۸ - میرزا هدایت الله بن عبد الوهاب مستوفی گیلان .
 ۱۹ - میرزا ابراهیم صبوخی .
 ۲۰ - میر علی مستوفی .
 ۲۱ - محمد ابراهیم خان تحویل دار .
 ۲۲ - میر عبد الکریم منشی .
 ۲۳ تا ۳۴ اشخاص بی نام .
 ۳۵ و ۳۶ و ۳۷ - دورنما .
 ۳۸ تا ۴۰ سه قطعه عکس انسان عجیب الخلقه .
 ۴۱ و ۴۲ عکس کسانی بی نام .

۲۱۲۵

عکسها روی برگهای مقوایی چسبیده است.
 جدول بنفش روی مقوا .
 ۴۲ گ ۱۵ × ۲۳ .

(تصویر)

آلبوم

(۳۷)

بسیست و چهار قطعه عکس ناشناس با چهار قطعه دورنما .

۲۱۲۶

جلد مخمل سرخ روی مقوا ۱۵/۵ × ۲۴ .

(۳۸)

آمار

(جغرافیا. فارسی)

اطلاعات تاریخی و اجتماعی لشکری و کشوری درباره فرمانروایان بومی هند.
ترجمه از میرزا محمود کازرانی مترجم خاصه همایونی است که در جمادی دوم
۱۳۰۲ ق. از روزنامه لندن تایمز (طیمر) در دو بخش ترجمه کرده است:

۱ - فرمانروایان بومی.

۲ - فرمانروایان مسلمان.

آغاز: اطلاعات علمی و تاریخی لشکری و کشوری حکام بومی و سرحدی ممالک
هندوستان همواره رابطه زیادی با حکام داخله هندوستان و خارجه انجا که در حدود
طبیعی خود از ممالک بیرماتا بلوچستان است دارد...
انجام: که خیلی هم مملکت کوچکی است ندارند.

۷۷۲۳

نستعلیق سده چهاردهم، دوسر لوح دارد، جدولهاشنگرف و لاژورد، ۸۷ صفحه شمار دارد.
کاغذ فرنگی سفید جلدی. جلد تیماج حنائی ضربی مقوا.
۴۸ برگ ۱۳×۲۱ و ۱۱ س ۱۴×۹.

(۳۹)

آمار تهران

(جغرافیا. فارسی)

از عبدالغفار اصفهانی منجم باشی معلم دارالفنون که بدستور اعتضاد السلطنه
آنها نگاشته و میگوید ما در این شهر در دو ماه خانه بخانه آمار گیری کرده، شماره
جمعیت آن صد و چهل و هفت هزار و دویست پنجاه شش تن بود بجز سپاهیان و نه هزار و
پانصد و هشتاد خانه بود و در هر خانه نزدیک شانزده تن میزیستند. هشت تن از شاگردان
دارالفنون بکار این آمار گیری در چهار کوی تهران: عود لاجان، چاله میدان،
سنگلج، بازار بارگ گمارده شده بودند. و این کار بدستور ناصرالدین شاه انجام شد.
او در متن رساله سخن مالتوس اقتضاد ان انگلیسی را رد کرده است.
رساله ای درباره تهران و راهنمای این شهر از اخضر علی شاه که در زمان میرزا

علی اصغر خان بدستور مختار السلطنه بسال ۱۳۲۰ ق - نوشته است، در کتابخانه دانشکده ادبیات (ش ۲۰ ب) هست .

آغاز: بسمله . حمدله . . . و بعد چون بر حسب امر قضا جریان دارای جهان ...
انجام : که درین مختصر رساله نگنجد . ما بدانچه ذکر شد اکتفا نمائیم .

۲۷۶۳

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها شنگرف ۴۶ برگ نوشته دارد و باقی سفید است .
کاغذ فرنگی کبود . جلد مقوای رویه تافته .
۵۰ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۲ س ۷۵ × ۱۴ .

(۴۰) آیات الاحکام (فقه عربی)

از میرزا محمد استرآبادی . م ۱۰۲۸ ق . (سپه ۱ : ۸۵) .

۲۰۵۳

نسخ و جلد دوم است . از کتاب مکاسب تا آخر قضاء و شهادت را در بردارد . تاریخ ندارد ، ولی از قرینه اینکه پایان حاشیه هائی که در اطراف صفحات کتاب بخط همین کاتب نوشته شده بجمله : « منه دام ظلّه و بخط الشریف ادام الله ایام افادته » ختم گردیده ، معلوم میشود که در زمان مؤلف نوشته شده و از قرینه اینکه حواشی دیگری بانثانه « منه » دارد ، تصور میرود که خط مؤلف باشد ، بنابراین نسخه قبل از ۱۰۲۸ نوشته شوه است .

بر صفحه اول این نسخه اعتضاد السلطنه نوشته است که « در ۱۲۸۷ داخل کتابخانه شده ، و مؤلف آن چنین مینماید که شیعه نباشد و شاید یکی از زیدیان بوده است . » گویا اعتضاد السلطنه آنرا مطالعه نکرده و این شرح را نوشته است و گر نه این قسم نمی نوشت چه از عبارات کتاب پیداست که مؤلف شیعه است .

کاغذ دولت آبادی . جلد چرمی کهنه . واقف سپهسالار .

۱۸۶ گ ۱۹ × ۲۹ و ۲۵ س (سپه ۱ : ۸۶) ،

(۴۱) الا بالله عن وحدانية الله (فلسفه عربی)

رساله ایست از یعقوب کندی . (فهرست دانشگاه ۳ : ۷۰) و در ۱۹۵۰ م . به چاپ رسیده است .

۲۹۱۲

ش ۸ دفتر (۳۷ - ۳۹ ر) . «شرح رساله زینون» دیده شود .

(۴۲) **ابطال الزمان الموهوم** (فلسفه. عربی)

از میرزا محمد اسماعیل سپاهانی خواجه‌نوی (فهرست دانشگاه ۷۳:۳) وی سخنان آقا جمال خوانساری را رد نموده و از گفتار میرداماد طرفداری کرده است. نسخه دیگر آن بشماره ۳۸/۲ در دانشکده ادبیات هست .

۱۳۸۱

ش ۵ دفتر . ص ۱۶۵-۲۲۲ . بهمان خط نصرالله در پنجشنبه ۱۲۲۸ ق . حاشیه شرح
تجربید دیده شود .

(۴۳) **ابطال الکیمیا** (کیمیا. عربی)

از میرزا ولی حکیم باشی نظام، که بنام ناصرالدین شاه و اعتضاد السلطنه نگاشته
است ، و از راه شیمی جدید و فلسفه قدیم کیمیا را رد کرده است .
آغاز : یکی از دانشمندان که بامش سابقه معرفتی در میان بود ...
انجام : از بارگاه عزت خواهان است .

۲۸۶۷

نستعلیق خوش سده سیزدهم، عنوانها شنکرف، صفحه هادر جدول شنکرف و زر. ولاژورد.
سر لوح زر و شنکرف ولاژورد دارد .
کاغذ کبود فرنگی . جلد ندارد .
۳۱ گ ۱۲ × ۲۰ و ۱۲ × ۷ س ۱۳۵۰ .

(۴۴) **ابطال وحدت وجود** (فلسفه. عربی)

از ملا محمد سعید کیلانی است (فهرست دانشگاه - ۳ : ۴۰۵) .

۶۵۵۹

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۲۴ پ . نستعلیق سده سیزدهم ، ۱۴ س ۸ × ۱۳/۵ .
کاغذ اصفهانی نخدی . جلد تیماج قهوه‌یی یکلا .
۱۰۵ گ ۱۲ × ۲۱ .

(۴۵) **الابواب** (رجال. عربی)

رجال شیخ طوسی است که بترتیب طبقات اصحاب پیامبر و امامان دوازده گانه نگاشته شده (فهرست دانشگاه ۲ : ۵۷۹ - مصفی المقال. ص ۴۰۲ ذریعه ۱ : ۷۳ و ۱۰ : ۱۷۰).

۸۰۵۶

نسخ علی بن محمد نوری در ۱۳۳۳ ق . که شاید خود واقف باشد . عنوانها شنگرف
۲۳۰ صفحه شمار دارد .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوائی .
۱۶۹ گ ۱۱ × ۱۷ ر ۵ و ۱۸ س ۶/۵ × ۱۲ .

(۴۶) **ابواب الجنان** (اخلاق. فارسی)

در اخلاق مذهبی . از رفیع الدین محمد بن فتح الله واعظ قزوینی . م ۱۰۸۹ ق .
دو جلد آنرا خود او و سومین را پسرش محمد شفیع نگاشته است (فهرست دانشگاه ۳ : ۶۴۳).

۱۲۴۱

جلد نخستین است . نستعلیق سده یازدهم محمد ابراهیم ، عنوانها ، نشانها شنگرف ، صفحه‌ها
در جدول زر و لاژورد و شنگرف است ، کاغذ متن و حاشیه شده ، سر لوح و حاشیه سازی
گل بوته در آغاز ، ۶۰۵ صفحه شمار دارد .

کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌بی سوخت زر کوب .
 ۳۰۴ گ ۱۵×۲۴ و ۱۹ س $۸/۵ \times ۱۸$.

۱۲۴۲

جلد نخستین . نستعلیق درشت کریم بن میرزا ابوالحسن سنقری برای سید محمد مهدی
 اصفهانی . در آدینه ۴-۱۶-۱۲۲۹ ق . پایان یافته است . عنوانها شنگرف . عربیها زیر
 خط شنگرف ، صفحه شمار دارد .

کاغذ فرنگی زرد . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
 ۲۹۱ گ ۲۱×۳۰ و ۲۱ س ۱۳×۲۰ .

۱۸۲۶

جلد نخستین ، نستعلیق سده یازدهم ، عنوانها و نشانها شنگرف ، صفحه‌ها در جدول زر
 ولاژورد ، سر لوح در زمینه زرباگل و بوته شنگرف و لاژورد در آغاز است . کسی در صفحه
 عنوان در ۱۲۴۰ ق . نوشته است : خط شفیعا است و بگفته کارشناسان صد تومان آنرا خریده
 است . اعتماد الدوله درج ۱-۱۲۷۳ ق . آنرا به پسرش میرزا داود وزیر کشور بخشیده است
 مالک : اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۶ ق ، وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ سپاهانی نخدی متن وحاشیه . جلد روغنی مشکی مقوایی ترنج نارنجی .
 ۳۰۰ گ $۱۵/۵ \times ۲۵$ و ۲۱ س $۸/۵ \times ۱۶$.

۱۸۲۷

جلد نخستین . نستعلیق محمد بن محمد حسین آشتیانی ۶ رجب ۱۲۳۲ ق . نشانها شنگرف
 کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
 ۱۹۶ گ $۲۰/۵ \times ۳۳$ و ۲۴ س ۲۰×۲۹ .

۵۲۵۲

جلد نخستین . نستعلیق سده دوازدهم ابوالحسن بن عنایت الله موسوی ابرقوهی . عربیها

نسخ، نشانها شنگرف، صفحه هادر جدول زرو لاژورد و شنگرف.
یاد داشت ۱۳۳۲ ق. در آن دیده میشود.
کاغذ سپاهانی. جلد روغنی مشکی مقوائی عطف تیماج مشکی.
۳۲۵ گ ۱۶/۵ × ۲۵ و ۱۸ × ۹ س ۱۸.

۵۷۶۴

جلد دوم. نستعلیق محمد نصیر بن محمد مؤمن منشی قزوینی در ۱۲ ع ۱۰۹۰-۱، عربیها
نسخ، صفحه هادر جدول زرو لاژورد و شنگرف، انجام نسخه افتاده: که در سورة شریفه ذاریات
که مذکور شد. (در فصل پنجم نماز شب).
کاغذ اصفهانی نخدی. جلد تیماج مشکی يك طرف.
۲۸۶ گ ۱۶ × ۳۰ و ۱۸ س ۱۰/۵ × ۲۲.

۵۷۶۵

جلد دوم. نستعلیق سده سیزدهم. عربیها نسخ. انجام افتاده: برای آن موسوم باین
اسم (وجه تسمیه کعبه).
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج قهوه‌یی.
۲۷۲ گ ۳۱ × ۲۱ و ۲۳ س ۱۱ × ۲۱.

۸۱۴۱

جلد نخستین. شکسته نستعلیق سده دوازدهم، عربیها زیر خط شنگرف، عنوانها، نشانها
شنگرف، يك سر لوح زر و شنگرف درجه ۳ دارد.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج حنایی ضربی مقوائی.
۳۰۲ گ ۱۰ × ۳۰ و ۱۷ س ۱۲ × ۲۱.

(۴۷) ابواب الجنان (فقه. فارسی)

از فیض کاشانی م. ۱۰۹۱ ق. که وجوب نماز آدینه را در آن ثابت کرده است.

از « شهاب ثاقب » عربی خویش که در باره همین نماز است یاد میکنند .
 آغاز : سیاس و ستایش مر خدا را که صوامع آسمانرا بصنوف طاعات ملائکه
 پیر است...

انجام : با کی نیست که نماز جمعه را وا گذارند درباران (اینست آنچه اراده
 داشتیم که ذکر کنیم تمت الرساله) (مشهد ۲۱۲ خطی فقه - سپه ۱ : ۳۵۱) .

۲۰۱۳

ش ۴ دفتر . بخط نسخ نوشته شده، کاتب از خود و سال کتابت نام نبرده و از قرائن
 بدست می آید که بنظر مؤلف رسیده و تصحیح گردیده است .
 کاغذ اصفهانی زرد رنگ . واقف سپهسالار .
 ۲۲ گ ۱۹۱۵ × ۱۶ و ۱۲ س (سپه ۱ : ۳۵۱)

۶۳۹۸

ش ۳ دفتر (۵۶ پ - ۶۷ پ) انجام افتاه : یعنی از گناهان پاک میشود و در « ترجمه
 العقاید » فیض دیده شود .

(۴۸) ابواب العلوم (لغت . عربی بفارسی)

از درویش جامی متأخر از عبدالرحمان جامی . م ۸۹۸ ق . (فرهنگنامه های
 تازی پیارسی ص ۲۲۹) .

آغاز : علی الله التوکل فی البدایة علیه الاعتماد فی النهایة

انجام : نام بت من ز غایت لطف آبی است میان گل چکیده

۷۰۴۰

ش ۳ دفتر ۴۲ ر ۵۵ پ . نسخ دوشنبه ۱۱ شعبان ۱۲۴۴ ق . نصاب فراهی دیده شود .

(ادب. عربی)

الایات الحسان

(۴۹)

المجردة من وفيات الاعیان

گزیده ایست از شعرهایی که در « وفيات الاعیان » ابن خلکان آمده است.

(سپه ۲: ۴۵۶).

۳۳۱۴

نسخ ۱۲۵۲ ق. بعضی از واژه‌ها که بایستی با سرخی نوشته شود سفید مانده.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج. واقف سپهسالار.

۲۰۰ گ ۳۰ × ۱۸۵ و ۱۹ س. (سپه ۲: ۴۵۷).

(پزشکی. فارسی)

اتابکیه

(۵۰)

در سه گفتار ۱ - تشریح چشم در ۴ باب ۲ - بیماریهای چشم در ۵ باب.

۳ - داروهای چشم در ۳ باب (فهرست ره آورد. ص ۶).

آغاز: بسمله. این رساله‌نویست موسوم بر رساله اتابکیه و این بر سه گفتار

نهاده آمده است...

انجام: قدری در آب کاسه حل کنند، و بدان غرغره کنند. والله اعلم.

۸۳۱

ش ۴ دفتر ۱۰۰ پ ۱۳۱ ر. نستعلیق نویسنده شماره پیش دفتر در سده دوازدهم.

تذکره الکحالین دیده شود.

(فلسفه. عربی)

اتحاد العاقل والمعقول

(۵۱)

دو مقاله از آن باقی مانده است.

۱ - اتحاد عاقل و معقول.

۲- العقل البسيط كل الاشياء .

شاید از ملاحادی سبزواری باشد ، چون در مجموعه آثار وی می باشد .
آغاز : المقالة الاولى في اتحاد العاقل و المعقول وفيها فصول (الفصل الاول ؟)
في درجات العقل النظري موافقاً لما ذكره الاسكندر الافروديسي ...

۲۹۹۲

ش ۳ دفتر ۲۷۰ پ - ۴۴ ر . انجام افتاده :
انجام: وكذلك حال الوحدة العقلية فانها لا بالغ عن اجتماع (افتاده). « پاسخ سبزواری
بعارف » دیده شود .

(۵۲) اتحاد العاقل و المعقول (فلسفه عربی)

در یگانگی عاقل و معقول ، عالم و معلوم است .
آغاز : بسملة . على اتحاد العاقل و الحساس و المحسوسات من افادات العقل
حصل جميع الكمالات علينا بوجوده ... وهوانه قد صلح عند الحكماء ان الصورة المجردة
بالكلية صورة معقولة بالفعل ...
انجام : يترجح على كثير من البراهين .
از رساله صدر الافاضل (شاید : ملاصدرا) نقل می کند .

۵۴۱۷

ش ۴ دفتر ۲۵۰ پ - ۲۵۷ ر . نسخ نویسنده شماره پیشین این دفتر . « شرح حدیث
غمامه » دیده شود .

(۵۳) الاتحاد الكوني (عرفان عربی)

في حضرة الاشهاد العيني

خطبه هائی از محیی الدین اعرابی می باشد که بنام برخی از جانوران مانند انسان ،
مطوقه ورقاء ، عقاب ، عنقاء ، غراب ساخته است .

آغاز: بسمله . قال شیخنا . . . محیی الدین . . . الطائی . . . هذا . کتاب کریم
و خطاب جسیم .
انجام : و کانوا حیث ما کنا .

۶۵۸۸

ش ۲ دفتر ۶۸ پ - ۷۵ ر . «مواقع النجوم» دیده شود .

(۵۴) اتصالات سیارات (نجوم فارسی)

در احکام نجوم .
آغاز: در باب بیان اتصالات کواکب سبعة سیاره با یکدیگر و سایر حالات .
بسمله . اول اتصال زحل با کواکب سبعة سیاره از تثلیث و تسدیس و تربیع و مقابلهت
و من الله التوفیق . تسدیس مشتری با زحل . . .
انجام : و آنرا صاحب قرآن گویند . والله اعلم .

۷۴۲۱

ش ۳ دفتر ۲۲ ر - ۳۵ ر . نستعلیق پنجشنبه ۲۶ ج ۱ - ۱۲۳۱ ق . دریکهفته باو فورهموم
و بدون داشتن سی فصل قلمی شد . و گویا نسخه بخط مؤلف است . «سی فصل» دیده شود .

(۵۵) اثبات المفارقات (فلسفه عربی)

از فارابی ابونصر . م . ۳۳۹ ق . که در دکن سال ۱۳۴۵ ق . در ۸ ص . چاپ شده است .
(فهرست دانشگاه ۳ : ۸۱ - ۱۱۱) .

۱۲۱۶

ش ۴۸ دفتر . ص ۱۴ - ۳۱۶ «النفس» دیده شود .

۲۹۱۲

ش ۷۵ دفتر ۲۳۴ ر ۲۳۴ پ . انجام افتاده : وليس للا وساط في البواقي من القصد
والحسن . « شرح رساله زينون » دیده شود .

۸۳۷۱

ش ۱۳ دفتر ۱۴۴ ر - ۱۴۶ ر . خط عبدالقادر اردوبادی . « پاسخ طوسی ببحرینی »
دیده شود .

(۵۶) اثبات النبوة (کلام عربی)

و تاویل مر امیز هم

از ابن سینا است . (فهرست دانشگاه ۳ : ۱۱۲ و مهدوی : ۳) .

۱۲۱۶

ش ۱۶ دفتر . ص ۸۷ - ۹۱ . « النفس » دیده شود .

۲۷۹۹

ش ۱۹ دفتر . ص ۱۴۶ - ۱۴۹ . حدیث قدسی دیده شود .

۲۹۱۲

ش ۸۷ دفتر ۲۶۷ ر - ۲۶۸ ر . « شرح رساله زينون » دیده شود .

۸۳۷۱

ش ۷ دفتر ۱۱۹ ر - ۱۲۳ ر . « پاسخ طوسی به بحرینی » دیده شود .

(۵۷) اثبات الواجب (کلام عربی)

از محمد معصوم حسینی است ، در سه فصل .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي دل بذاته على جميع صفاته . وبعد فهذه وجيزة

اشتملت على المطالب العقلية الاصولية... فاولها اثبات أن "بعض الوجود واجب الوجود .
وثانيها ؛ أن "الموجب الواجب بالذات واحد بالذات . وثالثها ؛ أن "صفاته الذاتية
عين ذاته . . .

انجام : من الاول الى الثانى مشتقاً . انتهى . ولولا مخافة التكثير . . .
انه على ما يشاء قدير . تمت .

۱۳۸۱

ش ۴ دفتر . ص ۱۳۵ - ۱۴۳ . دردنبال نام مؤلف واژه (ره) دارد . «حاشیه شرح
تجريد» دیده شود .

(۵۸) **اثبات الواجب** (کلام . عربی)

از ملاشمسای گیلانی . م ۱۰۹۸ ق . است . و تاریخ تألیف ۱۰۶۰ می باشد (ذریعه ۱۰۵ : ۱۰۵) .
آغاز : اعلم ان الموجود الخارجى ينقسم الى قسمين لأن وجوده الخارجى اما
ان يكون وجوداً معلولاً للغير ومستفاداً منه اولا يكون . . .
انجام : فبان بهذا البرهان وجود الواجب بالذات فى الخارج . و كتب مسؤلاً
مؤلف هذه الرسالة بيده . . . محمد المذعو بشمسای الجیلانی . . . فى تاريخ ستمين بعد
الالف .

۲۹۲۹

ش ۱۴ دفتر . ص ۲۶۶ - ۲۶۷ . «نزهة الكتاب» دیده شود .

(۵۹) **اثبات واجب** (کلام . فارسی)

یا اصول دین

از ملا احمد مقدس اردبیلی در چهار باب است :

۱ - اثبات واجب ۲ - نبوت ۳ - امامت ۴ - معاد . (ذریعه ۲ : ۱۸۳)
و فهرست دانشگاه ۳ : ۱۸۸۵)

۲۹۱۱

ش ۶۴ دفتر. س ۱۶۹ - ۱۸۶ در متن . و در دنبال آن مطلبهای پراکنده در علوم طبیعی و سمت قبله، از محمد باقر یزدی، و چند فائده تاریخی و نجومی از همواست. «قنیه الفتیان» دیده شود.

(۶۰) اثبات واجب (کلام. فارسی)

در بیست فصل . شاید مقالیه‌یی از کتابی باشد .

آغاز: در معرفت باری تعالی و دروی بیست فصل است .

فصل اول: در شناختن واجب و ممتنع و ممکن . . .

انجام : اختلاف عرض سوم بوهیم.

۲۷۹۹

ش ۳۲ دفتر ۲۸۰ - ۲۹۶ . «حدیث قدسی» دیده شود .

(۶۱) اثبات الواجب (کلام. عربی)

از ابوالحسن بن احمد قاضی در سه باب است: ۱ - چهار لایحه ۲ - دوازده برهان برای اثبات واجب ، ساخته خودش ۳ - یازده برهان از دیگران . خاتمه: در دفع سه شبهه (ذریعه ۱: ۱۰۲) و نیز او راست شرح جواهر الفرائض طوسی (فهرست دانشگاه ۳: ۱۹۳۶) .

آغاز: بسمله . اثبات الواجب من الکلام و مفتتح الرسالة لدى الاعلام فائحة رايحة ، هي حمد آلاء الآله . . . و بعد فلما امرنا باريها بشكر آلائه . . . فيحدث . . . ابوالحسن بن احمد . . . بأنه و فقني الله للتأمل في مسألة وجود الواجب . . . و حداني ذلك على تأليف رسالة . . . يشتمل على ثلاثة ابواب . . .

انجام : ما كان للشمس طلوع و افول . فرغ من تسويد ها مؤلفها . . . ابوالحسن بن احمد . . . ليلة السبت ۵ ع ۱ - ۹۶۳ في بلدة سبزوار . . . ما تعاقب الليل و النهار .

۶۴۳۰

ش ۳ دفتر ۳۶ پ ۷۳ پ . نستعلیق محمد باقر میر خرد. «اثبات واجب قدیم» دیده شود.

(کلام. عربی)

اثبات الواجب

(۶۲)

و جوهرية النفس

آغاز: اما اثبات عز و جل ، فنقول : ان مخطور البال على حكمة العقل مقيساً
وجوده في الاعيان . . .

انجام : متعلقة بالجلاء العقلية، والحمد لو اهاب العقل.

۸۳۷۱

ش ۱۱ دفتر ۱۳۸ ر - ۱۳۹ پ «پاسخ طوسی ببحرینی» دیده شود.

(کلام. عربی)

اثبات الواجب

(۶۳)

از صدرالدين محمد دشتکی . م ۹۰۳ ق . دوازده فصل و يك خاتمه دارد (ذریعه
۱ : ۱۰۸ و فهرست دانشگاه ۳ : ۲۱۱۸) .

۲۲۸ صدر

نسخ محمد حسین . در ذیحجه ۹۵۷ ق . حاشیه ها از مولانا حسن دارد . عنوانها ، نشانها
شنگرف . پیش از آن يك صفحه از آخر کتابی ازدوانی است بخط همو . در ۱ - ذیقعدة ۹۵۷ ق .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد ندارد .
۷۳ گ ۵ ر ۹ × ۱۷ و ۱۷ × ۱۱ .

(کلام. فارسی)

اثبات واجب

(۶۴)

برهانی است از فرید الدین داماد بنقل از خط قطب شیرازی ، شاید ترجمه
آن باشد .

۲۷۹۹

ش ۱۸ دفتر ، ص ۱۴۴ . در دنبال آن پاره میست بحرایی از فصوص و جز آن . « حدیث قدسی » دیده شود .

(۶۵) اثبات واجب (کلام. فارسی)

از شمس الدین محمد خفری . در یک مقدمه و سه مقصد (فهرست دانشگاه ۳ : ۱۲۶ و ذریعه ۱ : ۱۰۶) .

۱۰۹۳

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۴۳ ر . نستعلیق سده دوازدهم فضل الله بن محمود .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج زرد ساده یک لا .
۷۹ گ ۵ ر ۱۳ × ۲۰ و ۱۴ س ۷ × ۱۴ .

۲۹۱۲

ش ۵۴ دفتر ۱۶۷ پ - ۱۷۹ ر . « شرح رساله زینون » دیده شود .

(۶۶) اثبات واجب (کلام. فارسی)

از محمد مسیح بن اسماعیل فد شکوئی فسائی شیرازی ، شیخ الاسلام شیراز
(م ۱۱۲۷ یا ۱۱۳۰ ق) در یک فاتحه و دو مقصد . آغاز و انجام مانند نسخه دانشگاه
(فهرست ۳ : ۱۳۳ و ذریعه ۱ : ۱۰۹) .

۶۲۹۶

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۴۷ پ . پایان چنین است : راجع بجانب معدوم مذکور میگردد
تمت . نستعلیق سده سیزدهم .
کاغذ فرنگی آهار مهره . جلد مقوا .
۵۰ برگ ۱۰ × ۲۰ و ۱۸ س ۸ × ۵ ر ۱۵ .

۶۸۲۹

ش ۶ دفتر ۱۳ ر - ۱۴۹ ر . با همان خط و اندازه شماره پیشین دفتر و پس از آن
برهانی بر امتناع در ک کنه واجب نوشته شده است . « شرح قصیده اشکنوانیه » دیده شود .

(۶۷) اثبات الواجب الجديد (کلام. عربی)

از جلال الدین محمد دوانی. در چهارده فصل و یک خاتمه (فهرست دانشگاه ۳: ۱۲۳ و ۲۱۱۹ شماره ۲ - ۱۱۳۲ و ۸ - ۱۲۵۷ و ذریعه ۱: ۱۰۷).

انجام: الشکور والصلاة والسلام علی نبیه محمد شفیع یوم النشور و صحبه معادن الخیور، والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب.

۱۲۹۵

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۲۱ ر. به نستعلیق.
کاغذ سپاهانی حنائی. جلد تیماج سرخ یک لا.
۱۵۰ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۹ س ۵ × ۷ ر ۱۳.

۶۴۳۰

ش ۴ دفتر ۱۳ پ - ۳۵ ر. حاشیه ها با نشان «شرح اثبات الواجب» و «۱۲» دارد
نستعلیق محمد باقر میرخرد - ۱۲ ع ۲ - ۹۶۳ ق - «اثبات الواجب قدیم» دیده شود.

(۶۸) اثبات الواجب القديم (کلام. عربی)

از جلال الدین محمد دوانی. در دو مقصد.
(فهرست دانشگاه ۳: ۲۱۲ و ذریعه ۱: ۱۰۶).

۱۰۹۳

ش ۴ دفتر ۴۳ پ - ۷۹ ر. بهمان خط نستعلیق سده دوازدهم فضل الله.
«اثبات الواجب» در صفحه پیش دیده شود.

۱۳۶۴

ش ۱ دفتر ص ۱ - ۶۵. نستعلیق محمد الجدید بن مصطفی بن فرخ روز در خدمت
مولانا ولی افندی در مدرسه احمدیه ارض روم در ۱۰۶۸ ق. عنوانها شنگرف است.
حاشیه با نشان «م» و «محبی الدین» دارد.

کاغذ اصفهانی سفید آهار مهره. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.
۱۳۷ گ ۱۴ × ۲۰ و ۱۵ س ۵ × ۶ ر ۱۲

۶۲۹۵

نسخ محمد بن محمود بن محمد کرمانی . در ۹۱۴ ق. عنوانها شنگرف.
کاغذ سپاهانی. جلد تیماج خنایی ضربی .
۲۲ گ ۱۳/۵ × ۱۸ و ۱۵ س ۸ × ۱۲.

۶۴۳۵

ش ۱ دفتر ۱ ر ۱۲ ر نیمی از مقصد یکم افتاده است . حاشیه منوره . دارد .
نستعلیق محمد باقر میرخرد ... در ۷ رجب ۹۶۳ ق.
کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج سبز مقوایی .
۱۵۵ گ ۱۰/۵ × ۱۹/۵ و ۲۱ س ۵ × ۱۰/۵ .

۶۵۵۹

ش ۴ دفتر ۸ پ - ۱۰۴ پ. نستعلیق سده دوازدهم. حاشیه دارد، ۱۴ س ۷/۵ × ۱۳ ر ۵
« ابطال وحدت وجود » در ص ۲۸ این فهرست دیده شود .

۷۴۵۳

ش ۴ دفتر ۱۲ ر - ۳۷ پ . نستعلیق ملا عبدالوهاب محلاتی ، در نجف شنبه
۸-۲ ع مییاشد. ش ۱ « الشخص » دیده شود .

(۶۹) اثبات الوصیه (حدیث عربی)

از مسعودی، ابوالحسن علی بن حسین م ۳۴۶ ق . از فرزندان ابن مسعود صحابی
است. که بکوشش محمد رضا مستوفی اول دیوان اعلی، و مباشرت علینقی جیلانی در تهران
۱۳۱۸ - ۱۳۲۰ ق . بچاپ سنگی در ۲۱۰ ص . پخش شده است .

۶۲۹۷

نستعلیق محمد حسین عراقی تهرانی. عنوانهای شنگرف. بدستور دبیر الملک در شب چهار
شنبه ذیعهده ۱۲۹۶ ق. آنرا بیایان رسانیده است . در صفحه عنوان و نیز در انجام نسخه،
تحقیقی در صحت اسناد کتاب دیده میشود .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز مقوایی .
۱۰۰ گ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ و ۱۹ س ۹ × ۱۴/۵ .

(حدیث. عربی)

الاثنا عشرية

(٧٠)

فی المواعظ العددية

از محمد بن قاسم عینائی جزینی عاملی از نوادهای شهید دوم. در مقدمه و دوازده باب. نگارش ۹ رجب ۱۰۶۸ (ذریعه ۱: ۱۱۹) در ۱۳۲۲ ق. چاپ شده است.

۵۲۵۶

نسخ سده سیزدهم.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج قهوه‌بی مقوایی.
۱۰۹ گ ۱۸/۵ × ۲۲/۵ و ۲۴ س ۹ × ۱۸.

(فقه. عربی)

الاثنا عشرية

(٧١)

در فقه و اخلاق است.

۵۸۶۹

نسخ سده دوازدهم. عنوانها سفید مانده. آغاز افتاده:
«واذ نیمه بحث هفتم در جهاد پیش از «باب فی الاحکام» شروع شده است. عنوانهای
«الکتاب الثانی عشر بالأمر بالمعروف و النهی عن المنکر و فیه اثنی عشر فصلاً» و «القسم الثانی
فی العقود و فیه اثنا عشر کتاباً» در آن دیده میشود.
انجام افتاده، و تا مبحث «حد الاحتکار» دارد.
کاغذ سپاهانی. جلد مقوای.
۱۰۰ برگ ۱۸ × ۱۲/۵ و ۱۴ س ۷ × ۱۳.

(فقه. عربی)

الاثنا عشرية

(٧٢)

از جمال الدین ابو منصور حسن بن زین الدین عاملی صاحب معالم. (۹۵۹-۱۰۱۱ ق).
در احکام نماز است. (فهرست دانشگاه ۳: ۱۲۶۱ و ذریعه ۱: ۱۱۶).

۶۰۶۲

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۱۲ ر . نسخ پنجشنبه ۲۸ رجب ۱۰۹۵ ق . از روی نسخه پر غلط نوشته شده از روی نسخه علی بن محمد بن ابومنصور عاملی (نواده منصف) عنوانها فشانها سنگرف . در برگ ۲ پراکنده هائی است : بیان آفات ، مناظره و علم « از احیاء العلوم » غزالی و جز آن بنسبتعلیق ریر .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی يك طرف .
۲۰۵ گ ۱۴ × ۲۰ و ۲۰ × ۸ س ۱۵ .

(۷۳) الاثنا عشریة (فقه . عربی)

شیخ بهائی چند رساله بدین نام در بابهای فقه ساخته است .

(فهرست دانشگاه ۳ : ۱۷۵۸ و سپه ۱ : ۴ ، ۳ و ذریه ۱ : ۱۱۳ - ۱۱۹) :

۱ - طهارت - بترتیب پرسشهای منطقی است . نسخه آن در طوس مشهد هست . (فهرست خطی فقه . ش ۱) .

۲ - صلاة تألیف ۱۷ ع ۱۰۱۲ - چاپ ۱۳۰۷ و ۱۳۰۹ (ذریعه ۱ : ۱۱۷) و فهرست مشهد ۲ خطی فقه و ۴۷۰ تا ۴۷۸ () .

۳ - زکاة و خمس (ذریعه ۱ : ۱۱۶) .

۴ - صوم . تألیف شعبان ۱۰۱۹ (ذریعه ۱ : ۱۱۷) و درج ۱ - ۱۰۲۰ پا کنویس شده

۵ - حج . (ذریعه ۱ : ۱۱۵) .

نسخه مجموعه در مشهد و فاضلیه هست (ذریعه ۱ : ۱۱۳) .

۲۶۷۰

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۲۱ ر . در طهارت

نستعلیق نوشته شده ، بقرینه اینکه رساله وجیزه (در علم درایه) را همین کاتب در ۱۰۴۶ ق . نوشته و متصل با اثنا عشریه صلاة است که ضمیمه این نسخه میباشد سال

تحریر این نسخه نیز بایستی همان باشد، در حاشیه صفحات تعلیقاتی از خود مؤلف هست،
اثنا عشریه صلاة، صوم، زکاة و خمس، رساله در تعیین جهت قبله و ساله و جیزه در علم درایه
ضمیمه این نسخه است،

کاغذ سپاهانی. جلد مقوایی. وقف سپهسالار.
۸۹ گ ۲۰ × ۱۳ و ۲۰ س.

۷۵۳۹

ش ۲ دفتر. طهارت ۴۳ ب - ۶۳ پ بنسخ آدینه ۵ ج ۱ - ۱۰۳۱ ق میباشد. ش ۱
«حاشیه اثنا عشریه» دیده شود.

۲۶۷۰

ش ۲ دفتر. صلاة ۲۳ پ - ۵۰ ر
نسخ در زمان زندگانی مؤلف نوشته شده و حواشی زیاد از مؤلف و عبارت: (بلغ
سماعاً ایده الله) در کنار غالب از صفحات رقم گردیده و شبیه خط شیخ بهائی است و در
ذیل حواشی در همه جا [منه دام ظلله] نوشته شده است، چهار برگ آخر نو نویس است،
و رساله و جیزه در علم درایه که تألیف شیخ بهائی میباشد در هفت صفحه پس از آخرین
صفحه رساله نوشته شده و قابل تجزیه نیست، و سال کتابت در پایان و جیزه ۱۰۴۶ ق.
تعیین گردیده است و رساله و جیزه بخط نستعلیق نوشته شده است.

۳۱ گ ۲۰ × ۱۳ و ۱۳ و ۱۷ س (سپه ۱: ۳۵۴)

۲۶۵۹

ش ۱ دفتر. صلاة ۶۴ ر - ۸۹ ر.
نسخ ۱۰۷۷ ق. در حاشیه بیشتر از صفحه ها تعلیقاتی از مصنف هست. در دفتر
کتابخانه و برخورد نسخه بنام «رساله در واجبات صلاة» ثبت و وقف گردیده است.

کاغذ سمرقندی مهرزده. جلد تیماجی. وقف سپهسالار.
۵۴ گ ۱۹ × ۱۱ و ۱۱ س.

۲۶۷۰

ش ۵ دفتر . زکاة و خمس حاشیه منه دارد ، ۷۷ پ - ۸۵ ر .

نستعلیق است ، و از قراتنی معلوم میشود که در سال ۱۰۴۶ ق . نوشته شده است بر کنار پاره‌یی از صفحات حاشیه‌هایی بی امضاء دارد . و در پایان آخرین صفحه نوشته شده : تاریخ وفات المصنف (افسر فضل او فتاد بیسرو پاگشت شرع) و این رساله ضمیمه رساله‌های دیگری است . ص ۴۳ همین فهرست دیده شود .

کاغذ اصفهانی . جلد مقوایی . وقف سپهسالار .

۸۹ گ ۲۰ × ۱۳ و ۱۷ س (سپه ۱ : ۳۵۴)

۷۵۳۹

ش ۶ دفتر . ۱۲۲ پ - ۱۳۲ پ زکاة است . حاشیه منه دارد . « حاشیه اثناعشریه »

دیده شود .

۲۶۷۰

ش ۴ دفتر . صوم ۵۴ پ ۷۵ ر .

بنسخ محمد قطب الدین الغفاری که از معاصران مؤلف بوده است ، نوشته شده . نسخه نیز در زمان مؤلف است ، حاشیه‌هایی از او بر مطالب کتاب که در ذیل آنها « منه دام ظلّه » تحریر گردیده دارد .

کاغذ اصفهانی خصوصیات در ص ۴۳ همین فهرست دیده شود .

۲۲ ص ۱۳ س

۷۵۳۹

ش ۴ دفتر صوم است . ۹۰ پ - ۱۰۶ پ . حاشیه اثناعشریه « دیده شود .

۷۵۳۹

ش ۵ دفتر . حج است . ۱۰۷ پ - ۱۲۱ پ . «حاشیه اثنا عشریه» دیده شود .

(۷۴) **أثولوجیا** (فلسفه . عربی)

گزیده‌یی از تاسوعات افلوپین میباشد که بارسطو منسوب شده است .
(فهرست دانشگاه ۳ : ۲۱۶).

۱۲۹۶

ش ۱ دفتر . ص ۱ - ۱۱۹ از پایان می‌مردم اندکی افتاده است . بخط شماره ۲ دفتر .
که «فوز اصغر» میباشد نوشته شده است . صفحه شمار دارد .
کاغذ سپاهانی حنایی . جلد نیمج سبز تیره مقوایی .
۱۰۱ گ ۱۲ × ۲۳ و ۲۳ × ۶ س ۱۳ .

۱۲۹۷

نسخ سده یازدهم عنوانها نشانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی آهارمهره . جلد تیماج يك لاخا کستری ، گرد آن تیماج زرد .
۱۵۸ گ ۱۰ × ۱۷ و ۱۱ × ۱۰ س ۱۰ .

۸۲۷۴

نسخ سده یازدهم . یادداشت ابوالحسن بن محمد رضوی و تاریخ ۱۰۷۰ ق . و (۱۲۹۹
ملاحظه شد) در آن هست . مهر وقف مدرسه فاضلخان و عرض نسخه در آن مدرسه درشوال
۱۲۷۳ ق . در پایان نسخه در دوجا هست .
کاغذ سپاهانی .

۷۵ گ ۱۳/۵ × ۲۶ و ۱۹ × ۷/۵ س ۱۶ .

۸۳۷۱

ش ۵ دفتر ۴۳ پ - ۱۱۰ پ . در پایان دارد : قبول مع اصله الشریف .
 بخط شماره ۴ دفتر . « پاطوسی ببحرینی » دیده شود .

(۷۵) اجازات (رجال . عربی)

چهار اجازت است :

I - مجیز: زین الدین شهید دوم پسر علی بن احمد بن جمال الدین بن تقی الدین صالح بن مشرف عاملی .

مجاز: حسین بن عبدالصمد ، پدر بهائی .

نسخه زیر نقل از خط صاحب معالم حسن بن زین الدین پسر شهید است که او در دوشنبه ۱۹ ذی قعدة ۹۸۳ ق. در نجف از خط شهید نقل کرده است .

و سپس حسن پسر زین الدین با این مجاز ملاقات کرده و از وی اجازه خواسته و او اجازه یی را که از پدر گرفته ، در نجف روز جمعه ۱۸ شوال ۹۸۳ باین پسر اجازه داده است .
 و سپس حسن بن زین الدین این اجازه را به دو پسر خود محمد و علی بتاريخ ۹۰۹ ق. اجازه داده است . کاتب نسخه میگوید : تمام این مطالب از خط صاحب معالم نقل شد .

و سپس محمد بن حسن بن محمد بن حسن ابن زین الدین تمام اجازات بالا را بملا صدر الدین محمد بتاريخ ۱۰۱۷ ق. در مکه اجازت داده است .

کاتب (غیاث الدین محمد بن شاه قاضی محمد) میگوید : این مطالب از خط محمد بن حسن نقل شده است .

و سپس صدر الدین محمد بن عبدالرشید ، مطالب بالا را بنا بخواهش شاه قاضی محمد به فرزندان وی (غیاث الدین محمد کاتب نسخه ، و نور الدین علی ، و شرف الدین حسن) اجازه داده است و این کار در حیدرآباد در ۱۸ ع ۱۰۳۲ - ۲ ق. رخ داده است .

II- مجیز: شمس الدین محمد بن علی بن خاتون عاملی .

مجاز: سید محمد بن شرف الدین علی جزائری است ، و پس از خواندن «استبصار» نزد مجیز در تاریخ . ج ۲ - ۱۰۵۸ ق . نگاشته شده است . مورد اجازه «استبصار» و کتب دیگری که بهائی به ابن خاتون اجازه داده بوده است میباشد .

III - مجیز: بهائی . م ۱۰۳۱ ق .

مجاز: ابن خاتون یاد شده در بالا .

IV - مجیز : بهائی یاد شده .

مجاز: همان ابن خاتون است و جز شماره پیشین میباشد .

۷۴۳۶

ش ۱ گ ۴۹ - ۸۰ دفتر . اجازه چهارم بخط محمد بن شرف الدین علی حسینی جزائری در ۱۰ - ج ۲ - ۱۰۴۸ ق . و اجازه دوم در ۱۰۵۸ ق . و اجازه نخست بخط غیاث الدین محمد در حیدرآباد ۳۲ . ۱ ق . میباشد . حاشیه (منه . س . ن .) دارد . و پیش از آنها از ۱ پ تا ۴۶ پ . زیارتنامه هایی صحافی شده است . کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشککی یک لا .
۹۳ گ ۱۲ × ۱۷ و ۱۳ س ۶ × ۱۲/۵

(۷۶) اجازه (رجال . عربی)

مجیز: میرزا محمد بن عبدالنبی بن عبدالصانع نیشابوری اخباری است .

مجاز: میرزا محمد حسن .

در آدینه ۱۸ رجب ۱۲۱۸ ق . در کاظمین نگاشته شده است . او درین اجازت خود را شاگرد میرزا محمد مهدی شهرستانی و موسی بن علی بحرینی میداند .

۸۴۰۲

ش ۱ دفتر ۲ پ ۳ پ . نسخ خود مجیز با مهر « آمنوا بما انزل علی محمد ۱۱۷۵ »
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکى زر کوب مقوایی .
۲۲۰ گ ۱۶/۵ × ۲۷ و ۲۷ س ۱۰ × ۲۱/۵

(۷۷) اجازه (رجال . عربی)

مجیز: محمد باقر مجلسی .

مجاز: محمد بن محمد قاسم حسینی کاتب نسخه کافی شماره ۲ این دفتر .
و تاریخ اجازه ۱۷ ج ۱ - ۱۰۸۷ ق . است . و جز آنست که در ذریعه ۱: ۱۵۵ یاد شده است .

۸۴۰۱

ش ۴ دفتر ۳۷۹ پ - ۳۷۶ ر . خط نستعلیق شکسته خود مجلسی است . ش ۱
« الکافی » دیده شود .

(۷۸) اجازه (رجال . عربی)

مجیز: حسن عاملی . مجاز: سید نجم بن محمد حسینی .

این اجازه در مجلد اجازات بحار ۲۵ : ۹۷ - ۱۱۶ بچاپ رسیده است .

۶۰۶۲

ش ۴ دفتر ۱۲ پ - ۲۵ ر . حاشیه منه دارد . ش ۱ دفتر درص ۴۳ این فهرست یاد شد .

(۷۹) اجازه (رجال . عربی)

مجیز: محمد تقی مجلسی .

مجاز: ملا صالح مازندرانی است که بتاریخ رجب ۱۰۶۲ ق . شرح اصول کافی مجلسی
را نزد نگارنده اش دید و وی با و دستور داد که آنرا بپایان رساند ، و سپس با و اجازه روایت داده است .

۸۴۰۴

ش ۱ دفتر ۱ ب - ۲ ر . نستعلیق مجلسی در یکم رجب ۱۰۶۲ ق .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکى مقوایی .
۲۷۱ گ ۱۱ × ۲۴/۵ .

(۸۰) **الاجتهاد والتقليد** (اصول فقه عربی)

از حسین بن علی خسرو شاهی تبریزی . در ۱۲۴۴ ق .
آغاز : بسمله . حمدله . . . و بعد فیقول ... حسین بن علی التبریزی الخسرو -
شاهی آنه قد امرنی . . . سبدنا . . . ان اکتب بعض المسائل من اصول الفقه . . .
انجام : وانه علی مانقول و کیل . انه خیر هاد و دلیل . و کتب العبد . . . حسین بن
علی التبریزی الخسرو شاهی فی ۲ رمضان ۱۲۴۴ ق .

۶۲۱۰

نسخ عبدالغفار بن محمد مهدی تبریزی . در ۲۰ - ج ۲ - ۱۲۴۶ ق .
کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .
۳۱ گ ۲۱ × ۱۴ و ۱۹ س ۶/۵ × ۱۳/۵ .

(۸۱) **الاجتهاد والتقليد** (اصول فقه عربی)

از عبدالعزیز اردبیلی شاگرد میرزا ابوالقاسم قمی . م ۱۲۳۱ ق . است .
آغاز : بسمله . یقول . . . عبدالعزیز الاردبیلی : قال مولانا . . . ابوالقاسم قمی . .
ان الاجتهاد لغة تحمل المشقة . . .
انجام : والنجم غیر متصاعد ونعم ما قیل .

۶۱۹۳

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۶۰ ر. نسخ سده سیزدهم. عنوانها شنگرف است. و پس از آن در ۸ تا ۱۸ پ. پراکنده ها است. حواشی (منه ره) دارد.
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی يك لا.
۷۱ گ ۲۱ × ۱۵ و ۱۱ س ۸/۵ × ۱۵/۵.

(۸۲) **الاجرام السماویة** (فلسفه. عربی)

از ابن سینا است. (فهرست مهدوی: ۵۳) و در ذریعه ۱: ۲۷۳ گوید: الاجرام العلویة ابن سینا در الجوائب ۱۲۹۸ ق. چاپ شده است.

۱۲۱۶

ش ۴۳ دفتر. ص ۲۳۲ - ۲۳۹. ش ۱ «النفس» دیده شود.

(۸۳) **اجناس التجنیس** (ادب. عربی)

یا «المتشابه»

از ابو منصور ثعالبی عبدالمک بن محمد نیشابوری (۳۵۰ - ۴۲۹ ق). وی آنرا برای صاحب الجیش نصر بن ناصر الدین ابو منصور در سه بخش نگاشته است. (بروکلان ذیل ۱: ۵۰۰ و دارالکتب ۲: ۱۷۵).

آغاز: بسمله. و صلی الله علی سیدنا محمد... اخبرنا الشیخ... ابو الطاهر احمد بن محمد بن ابراهیم السلفی الاصفهانی... بشعر الاسکندریة... سنة ۵۴۷ قال: اخبرنا... ابو عبدالله محمد بن برکات... قال: اخبرنا ابو منصور عبدالمک بن محمد بن اسماعیل الثعالبی بنیشابور. قال: اخبرنا ابو نصر محمد بن الفضل بن مهدی السرخسی الادیب. قال ابو منصور عبدالمک... الثعالبی: کتبت الی الامیر صاحب الجیش نصر بن ناصر الدین...

وقد سنج للمملوك كتاب ... في المتشابه الذي هو من اسرار البلاغة ... ثم ان هذا الكتاب مبنی علی ثلاثة اقسام. فالقسم الاول؛ في المتشابه الذي يشبه النصحيح. والقسم الثاني؛ في المتشابه من التجنيس الصحيح. والقسم الثالث؛ في المتشابه لفظاً وخطاً ...

۵۸۷۹

ش ۲ دفتر . ۹۳ پ - ۱۰۷ پ . نسخ سده هفتم . تا نیمه «باب فی الشعر» از قسم سوم را در بردارد .

انجام نسخه افتاده و چنین است : فوالله لا اری لمن ملک الدینا اذا لم یجد عذراً .

ش ۱ دفتر «ارشاد الاذهان» است . کاغذ سمرقندی .

۱۹ س ۱۱ × ۱۶

(۸۴) أجوبة المسائل العشرة (فلسفه . عربی)

از ابن سینا است . (ذریعه ۵ : ۲۲۸ . فهرست دانشگاه ۳ : ۱۶۹ . مهدوی : ۶) .

۱۰۹۵

ش ۶ : دفتر ۴۳ پ - ۴۷ پ . ش ۱ «شرح رساله نفس الامر» دیده شود .

(۸۵) الاحادیث النبویه (حدیث . عربی)

مجموعه ایست که حدیثهایی از پیامبر اسلام در آن گرد آمده است (سپه ۱ : ۳۰۰)

۱۱۱۴

نسخ است ، و در پایان دارد : «کتابه یاقوت» . صفحه زرنگار و در جدول زر . کاغذ متن و حاشیه کهن . جلد تیماج .

۴ گ ۲۰/۵ × ۱۴ و ۷ س . (سپه ۱ : ۳۰۱) .

(۸۶) الاحتجاج علی اهل اللجاج (حدیث عربی)

از ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی استاد ابن شهر آشوب. م ۵۸۸ ق.
است که احتجاجات پیغمبر و امامان دوازدهگانه را درین کتاب گرد آورده است.
(ذریعه ۱: ۲۸۱، فهرست دانشگاه ۳: ۱۰۵۸).

❧ ششمین

نسخ سده یازدهم. عنوانهای شنگرف. از آغاز تا بند «الرسالة الباهرة فی العترة الطاهرة»
را دارد. و باقی افتاده است. وقفنامه ندارد.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج خنایی زر کوب، با ترنج کوچک زرین. مقوایی.
۳۵۴ گ ۲۵ × ۱۶ و ۱۸ س ۹ × ۱۷.

۱۸۰۴

بنسخ نوشته شده، کاتب اسم خود را ننوشته است. آغاز آن افتاده است.

کاغذ سمرقندی. جلد چرمی. وقف سپهسالار.

۳۱۵ گ ۲۵ × ۱۸ و ۱۹ س (سپه ۱: ۱۹۶).

۱۸۰۵

نسخ. چندین برگ از پایان افتاده، و آخرین صفحه موجود در احتجاجات علی بن

موسی الرضا میباشد، و انجام موجود نسخه اینست: قال الرضا (ع) قَاتِنِ الْإِسْمَاعِيلَ قَدْ صَنَعَ

مِثْلُ مَا صَنَعَ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ مَشَى عَلَى الْمَاءِ وَ أَحْيَا الْمَوْتَى وَ آبَرَأَ.

کلمات افتاده متن در حاشیه نوشته شده، در یک صفحه در آخر نسخه اخبار راجع

بموالی و بردگان و آزاد کردن ایشان نوشته شده است.

کاغذ فرنگی مهره زده. جلد تیماج. وقف سپهسالار. (سپه ۱: ۱۹۶).

۱۸۴ گ ۲۷ × ۱۸/۵ و ۲۰ س.

۵۲۵۸

نسخ غلامرضا بن ملا علی بن حاجی محمد، در ۱۰ شوال ۱۲۹۵ ق. عنوانها
و نشانها شنگرف.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.
۱۰۹ گ ۱۵/۵ × ۲۷ و ۲۰ س ۷ × ۱۶.

۶۲۹۹

نسخ ۲۴-ج ۱- ۱۱۱۶ ق.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج سرخ مقوایی.

گ ۱۵/۵ × ۲۲ و ۱۹ س ۱۰ × ۱۵/۵.

۶۳۰۰

نسخ ۱۵-ع ۱- ۱۲۲۶ ق. عنوانها شنگرف.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

گ ۳۳۲ ۱۴ × ۲۰ و ۱۹ س ۸ × ۱۴.

(کلام. فارسی)

احسن الدور

(۸۷)

نظم از ابراهیم. در اثبات خلافت علی و ردّ سنیان است. و در آن شاهزاده گان
فتح علیشاه راستایش نموده و نام زن و مرد ایشان را در آغاز و انجام آورده است.

آغاز: افتاده و چنین است:

هم ز دل بگشادیش ره در دماغ

هم فکندش آتش دل در چراغ

انجام :

چرخ تا دید این بنا بر بانی تعمیر او

همچو ابراهیم میگوید هزاران آفرین

۷۲۱۳

نستعلیق . عنوانها سنگرف . گویا بخط ناظم است . هر صفحه در چهار ستون با جدولهای سنگرف ولاژ ورد .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ یکلا .

۴۶ گ ۲۱ × ۳۰ و ۳۳ س ۱۴ × ۲۵ .

(۸۸) احسن القصص (تاریخ . فارسی)

از احمد بن ابوالفتح شریف حائری اصفهانی است که جلد سوم «تحفة الابرار» آقا علی بن محمد جعفر بن محمد علی بهبهانی را در آن گزین کرده است . و در باره پیغمبر و پارسایان و دانشمندان و وزیران و تاریخ فرنگستان و هندوستان سخن گفته است . نام کتاب در دیباچه هست

آغاز:

بسمله بیا و بنگر اگر چشم خرده بین داری

که سنگ ریزه بطحا عقیق و مرجان است

العبد الراجی احمد بن ابوالفتح الشریف الحائری الاصفهانی معروض میدارد که ... طالب کتابی شدم که منتخب و مجموعه کلیات امور ... باشد ... تا اینکه ... بزیارت کتاب مستطاب «تحفة الابرار» ... مشرف شدم سیما جلد سیم آن کتاب ... مسمی بجلد عامه و خاصه ...

انجام : ان تنزهوا عن معاصي الله يحببكم الله .

۱۵۲۳

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها شنگرف . و پایان افتاده ، در ذکر وقایع افغانها در اصفهان پایان یافته و چنین است : و خود بجنگ لشکر رومی رفته ، بعد از تلاقی فریقین لشکر رومی فرار . . .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز تیره . زر کوب مقوایی .

۳۴۹ گ ۱۷ × ۲۸ و ۱۹ س ۱۲ × ۲۱ .

۷۲۱۹

نسخ آقا بابا پسر محمد مهدی شه میر زادی ، در ۴ شنبه ۲۸ رجب ۱۲۶۰ ق . نویسنده در پایان ، گفتاری درباره « تاریخ الفی » دارد .

کاغذ فرنگی سفید . جلد روغنی با ترنج . درون روغنی با گل نرگس ، فرسوده .

۲۷۱ گ ۲۰ × ۳۰ و ۲۵ س ۱۲/۵ × ۲۲ .

(۱۹) **أَحْسَنُ مَا سَمِعْتُ** (ادب . عربی)

یا « سحر البیان »

یا « اللالی و الدرر » چنانکه در کشف الظنون آمده است . از ثعالبی است . که

در ص ۵۱ یاد شد . و آن درده باب است :

۱ - از قرآن .

۲ - از حدیث .

۳ - از سخنان خلفا و تابعان (تا سلطان محمود و خوارزمشاه) .

۴ - پادشاهان جاهلیت .

۵ - فرمانروایان اسلام .

۶ - وزیران .

- ۷ - نویسندگان و بلغا .
 ۸ - فیلسوفان و پارسایان .
 ۹ - ظریفان .
 ۱۰ - شاعران .

فهرست این نسخه مطابق فهرست برلن ۸۳۴۱ و نیز ۸۴۷۳ همانجا است که در نسخه دوم «سحر البیان» نامیده شده است . و گویا این نام را از عبارت دیباچه ساخته اند .

این کتاب در ۱۳۲۴ ق. چاپ شده است . (معجم المطبوعات ص ۶۵۷) .

۷۲۰۹

نسخ ترکی سده یازدهم . عنوانها شنگرف .
 آغاز افتاده : علی سحر البیان والنظم المحاکی قطع الجمان وأخرجته فی عشرة ابواب...
 الباب الاول فی بعض ما نطق به القرآن . . .
 انجام : ابونصر الایبوردی . قوله :
 لما رایت الزمان نکساً
 و کل رفع به اتضاع
 لزمت بیته و صنت نفساً
 لها عن الذلة امتناع
 کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج سرخ یکلا .
 ۸۸ گ ۲۰ × ۱۴/۵ و ۱۷ س ۸ × ۱۴ .

(کلام . عربی)

احقاق الحق

(۹۰)

از قاضی نورالله شوشتری م ۱۰۱۹ ق . است ، ورد «ابطال نهج الباطل» خنجی

است که آن در ردّ « نهج الحق » علامه حلی م. ۷۲۶ ق. نوشته شده بود.
(فهرست دانشگاه ۳ : ۵۴۱ - ذریعة ۱ : ۲۹۰).

۱۲۵۸

نسخ سده یازدهم. عنوانها ، نشانها شنگرف ، جدولها زرو لاژورد و شنگرف
خط و مهر فرهاد میرزا بسال ۱۲۵۶ ق. در آنست .
مالك : اعتضاد السطنه ۱۲۹۶ ق. سپهسالار ۱۲۹۷ ق. صفحه اول زر افشان . يك
سرلوح زر و لاژورد دارد .
کاغذ سپاهانی زرد . جلد ساغری مشکی سوخت زر کوب مقوایی .
۴۴۲ گ ۳۵ × ۱۸ و ۳۳ س ۱۱ × ۲۲/۵ .

۱۲۵۹

نسخ علی بن احمد منصوری، در آدینه ۱۸ صفر ۱۰۸۵ ق. پایان باندازه سیصد و بیست
بیت افتادگی دارد. مقابله شده و بلاغ دارد عنوانهای نشانها شنگرف. يك سرلوح دارد .
صفحه ها در جدول زر و مشکی . در صفحه آغاز دو ترنج زرین با گل و بوته ،
میان آنها باشنگرف نوشته دارد .
مالك : محمد علی بن حاج میرزا رشتی ۱۲۲ (شاید ۱۲۰۲ ق).
کاغذ سپاهانی زرد . جلد تیماج سرخ زر کوب .
۴۷۴ گ ۱۶ × ۲۶/۵ و ۳۲ س ۹/۵ × ۲۰ .

۱۲۶۰

جلد اول تنها . نستعلیق عزیزالله بن میرزا اسماعیل رودکی خرقانی افشار . که
در ۱ شعبان ۱۲۶۳ ق. برای خودش نوشته . بهای نسخه ۲۰ قران = ۲ تومان است .
نسخه ناقص و تا استدلال بر وقوع کبایر از انبیاء پایان یافته است. و امامت (جلد
دوم) را ندارد .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد حنایی ضربی مقوایی .

۱۷۲ گ ۱۵/۵ × ۲۱/۵ و ۲۱ س ۱۴ × ۱۰

۱۲۶۱

جلد دوم تنها است. از اصول فقه تا پایان کتاب است.
نستعلیق همان افشار خرقانی است که در پنجشنبه ۱۷ ذیحجه ۱۲۶۳ ق. نوشته است.
عنوانها و نشانها شنگرف.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی.

۲۰۵ گ ۱۶×۲۲ و ۲۴ س ۱۰×۱۵.

۶۳۰۳

جلد دوم (امامت تا پایان کتاب) است. نستعلیق همان خرقانی افشار در شوال ۱۲۶۳ ق. عنوانها شنگرف.

کاغذ آهار مهره. جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی.

۲۶۹ گ ۱۵×۲۱/۵ و ۲۳ س ۹/۵×۱۴.

۱۲۵۷

نسخ سید محمد صالح بن حسین قمی رضوی موسوی در دوشنبه ۱۵-ج-۱۰۷۸ ق.
عنوانها، نشانها شنگرف، ۱۱ برگ آغاز نسخه شماره ندارد و باقی برگ شمار دارد.
صفحه‌ها در دو جدول می‌باشد؛ بزرگ بلاژورد، و کوچک شنگرف و زرومشکی است.
فهرست کتاب در آغاز هست. تصحیح شده و بلاغ دارد.

کاغذ اصفهانی. جلد مقوایی رویه ابری.

۴۱۹ گ ۱۷/۵×۳۱/۵ و ۳۳ س ۱۱×۲۳.

۶۳۰۱

از آغاز تا فصل ۶ معاد را دارد. پایان افتاده است. نسخ سده یازدهم.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج مشکی مقوایی ساده.

۳۸۰ گ ۱۷×۲۴ و ۲۵ س ۱۰×۱۷.

احکام الاخرة

(۹۱)

بیان ...

از سید مرتضی علم الهدی موسوی بغدادی است .

(فهرست مشهد : ۶۶ ش ۲۱۶ - ادب المرتضی ۱۴۳ - ذریعه ۱ : ۲۹۵) این رساله در «کلمات المحققین - ص ۱۹۸-۲۰۲» و در کنار رسائل آخوند خراسانی «درر الفرائد - ص ۳۵۵-۳۶۳» بچاپ سیده است .

۲۵۳۳

ش ۴ دفتر ۱۶۱ - ۱۶۴ پ . از روی نسخه کهن کتابخانه غروی مورخ ۵۷۴ ق .
نوشته شده است . نسخ مانند شماره پیش دفتر ش ۱ «مسائل فقهی» سید مرتضی دیده شود .

(نجوم . فارسی)

احکام الاعوام

(۹۲)

از علیشاه بن قاسم درغانی خوارزمی معروف به علاء منجم . صاحب «احکام نجوم» که در ص ۶۶ خواهد آمد . (فهرست دانشگاه ۳ : ۸۱۸ و ۸۳۱) . نسخه عکسی این کتاب در فیلمهای دانشگاه ش ۲۵۴ هست .

۶۴۵

نستعلیق درشت . عنوانها شنگرف . بدستور محمد رضا میرزا در ۱۶ شعبان ۱۲۶۸ ق .
نوشته شده است .

مالك : اعتضاد السلطنة ۱۱۹۶ ق . سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

۱۶۵ گ ۲۲/۵ × ۱۵/۵ و ۱۴ س ۹ × ۱۶ .

(۹۳) احکام تحاویل سننی الموالید (نجوم . عربی)

از ابو سعید بن منصور بن علی بن بندار مغانی است ، در هفت مقالت ، که آنرا در ۵۰۷ ق . برای خویش گرد آورده است .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین حمد الشا کرین . . . مجموع اقاویل المنجمین القدماء منهم والمحدثین فی احکام تحاویل سننی الموالید، وهم بعلامات اسامیهم هر مس = ه . والیس الاسکندرانی = لیس . ذروثیوس المصری = ث . بطلمیوس القلوذی = طم . زاذان فرخ الاندررغر = ند . ابوالفضل بن الخصیب = صب . الحسن بن سهل بن نوبخت = خت . یعقوب بن اسحاق الکندی = کندی . ماشاء الله بن ابری = شا . سهل بن بشر الیهودی = سه . ابومعشر الباخی = مع . کوشیار بن لبان الجیلی = کو . ابو سعید احمد بن عبد الجلیل السجزی = جز . المجهول مصنفه = ج . جمعه لنفسه ابوسعید بن منصور بن علی بندار الدا مغانی فی شهور سنة سبع و خمسمائة . . .

انجام : و انتهى الشهر الى بيت السعود تدل علی الخیر .

چنانکه دیده میشود برای هر يك از منجان نشانه‌ی بکار برده است .

۶۵۴

نسخ وجیه الدین بن اسماعیل بن عباس در ۲۲ رجب ۱۰۱۹ ق .

عنوانها، نشانها و جدولها شنگرف و گاهی لاژورد . در هفت برگ آغاز نسخه تاریخ تولد و تملك دیده میشود . و در ده برگ پایان نسخه زایجه های نجومی . کتاب در ۲۳۱ برگ است .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌ی مقوایی .

۲۴۳ گ ۱۲/۵ × ۲۵ و ۲۱ س ۷/۵ × ۱۶ .

۸۲۳۸

نسخ سده یازدهم . عنوانها، جدولها، نشانها ورقمهاشنگرف . پس از پایان کتاب
جدولها و زایچه هاست .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی . با برگردان .
۱۷۴ گ ۱۵ × ۲۵ و ۱۸ س ۹ × ۱۵ ر ۵ .

۸۲۵۰

ش ۱ دفتر ۲-۴۹ پ . نسخ سده دوازدهم . عنوانها، نشانها و جدولهاشنگرف .
کاغذ فرنگی .

۲۰۰ گ ۱۵ × ۲۱ ر ۵ و ۲۰ س ۹ × ۱۴ ر ۵ .

(۹۴) احکام دوازده سال ترکی (نجوم فارسی)

دو رساله در شناسائی احکام سال ترکان در این کتابخانه هست .
آغاز: این رساله بیست در (شناختن) احکام سال ترکان . چگونه نگاه
(دارند) در حدود ختن و ختا میراث دارند . از گاه بزرگان خویش، و اعتماد کنند
بروی ...

انجام : دلیر و مبارز بود، و مردانه و وفا دارد و تند خو بود .
در این کتابچه از خواجه نصیر طوسی و سلطان سعید محمود یاد شده است .
آغاز و انجام آن شبیه به نسخه دانشگاه است (فهرست ۳: ۸۲۰) .

۸۲۴۲

ش ۲ دفتر ۸۵ - ۸۷ پ . عنوانها و نشانها شنگرف
و پس از آن یادشتهای تاریخی هست . ش ۱ دفتر «حل و عقد» میباشد .

۸۲۴۶

ش ۴ دفتر ۱۱۰ پ - ۱۱۳ ر . ش ۱ «صوالکواکب الثمانية» دیده شود .

(۹۵) احکام المجبین (عرفان. فارسی)

من بیان حقایق احوال سید المرسلین

از مولانا احمد (محمد) الملقب بجمالی است، که همان پیر جمال اردستانی م ۸۷۹ ق. می باشد (ذریعه ۹: ۱۶۱)

این نام دو بخش اول و دوم کتاب است، و بخش سوم آنرا مؤلف «نهایة الحکمة» نامیده است که در (ن) یاد خواهد شد.

آغاز: بسمله : قال الله تبارک و تعالی لو انزلنا هذا القرآن علی [جبل] لرأیته خاشعا . . . ابتدای مصباح الارواح آیت الله نورالسموات . . . بود.

انجام :

می نیامد بیش از این اندر کلام

که کلام آخر بود ، اول سلام

تم القسم الثانی المسمى باحكام المجبین . . . و يتلوه القسم الثالث المسمى بنهایة الحکمة .

۲۲۹

ش ۴ دفتر ۱۷۸ ر - ۲۲۸ ر . نسخ همان امین عطار رشتی ، نویسنده شماره های پیش دفتر می باشد. ش ۱. «منشآت جامی» دیده شود.
در ۱۴-۱۵ در رشت نوشته شده است .

(۹۶) احکام الموالید (نجوم. فارسی)

ترجمه ییست بفارسی از «احکام الموالید» منسوب به ابو معشر بلخی.

در جدولهای نجومی آن، تاریخ تولد سلطان ابوسعید در ۲۰ ذیقعدۀ ۷۰۴ ق. و همچنین وقایع سال ۸۰۰ ق. یاد شده است، که نمیشود از کتاب ابو معشر باشد، و شاید این تاریخها افزوده مترجم است.

آغاز: حمدله. اما بعد؛ این مختصریست مفید در احکام موالید از قول ابو معشر

مشمول بر دو باب ...

۱ - هیالجات و کدخدا و عطیۀ عمر و قواطع .

۲ - احکام انتهایات و سال خداه و فردارات و تسیرات .

۶۸۴

ش ۲ دفتر . ۱۵۰ پ - ۲۲۵ ر . نستعلیق سدهٔ دهم . دو سر لوح در آغاز دارد . ش ۱ «زیج ایلخانی» دیده شود .

(نجوم . فارسی)

احکام نجوم

(۹۷)

در سال شماری و احکام وسعد و نحس نجوم .

آغاز: بسمله . بدانکه این مختصری است در احکام تاریخ سال عالم و فصول و احوال نیکی و بدی و عوارضات ...

انجام : و این طریق که یاد کرده شد اختیار کوشیار است . و از کتاب او نقل کرده شده .

۵۹۹

ش ۳ دفتر ۹۸ ر - ۱۰۵ پ . و در دنبال آن در ۱۰۶ و ۱۰۷ فصل یازدهم کتابی است در رؤیت هلال . ش ۱ «هیئت» قوشچی دیده شود .

(۹۸)

احکام نجوم

(نجوم فارسی)

این رساله براسر جدولهای احکام نجومی است و در هاشم نخستین صفحه نسخه
زیر، دیباچه‌ی هست.

آغاز: حمد و ثنای بی ریب و ریا صانع را سزا است که طاق سماوات را بقلم
صنعت ... جدول معرفه الاختیارات علی کون القمر فی البروج ...

۶۴۳

بخط نسخ سده سیزدهم. جدولها و رقمها شنگرف است.

کاغذ فرنگی زرد. جلد تیماج سرخ یکلا.

۳۷ گ ۱۳×۲۲ و ۱۷ س ۹×۱۶.

(۹۹)

احکام نجوم

(نجوم فارسی)

از محمد بن محمد ملقب باختیار است، و شاید همو باشد که در فهرست دانشگاه
۲: ۶۸۹، ۲۴۵ و ذریعه ۲: ۵ و معجم المطبوعات بعنوان «ابن غیاث» آمده است.

آغاز: بسمله. این مختصریست در معرفت احکام اتصالات کواکب با یکدیگر
و تحولات ایشان بیروج و شرف و هبوط ... که از کتب مجمل و اربع کوشیار، و «تفهیم»
ابوریحان، و «روضه المنجمین» و «کفایة التعلیم» و «اشجار و اثمار» ... العبد المذنب محمد بن
محمد الملقب باختیار انتخاب کرد...

در خوه کتاب بدان نامی نداده، و تنها در پشت نسخه زیر، چنین نامی نوشته
شده است. بیشتر کتاب را جدولها تشکیل میدهد.

۶۴۶

نستعلیق سده یازدهم. پایان افتاده و چنین است :
 خزان: دلیل کند که خزان قرانی شده... در جانب مشرق ظفر نماید.
 مالک: اعتضاد ۱۲۶۱ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ سمرقندی زرد

۱۳۱ گ ۱۶ × ۲۱ و ۱۲ و ۱۰ × ۱۵.

(نجوم. فارسی)

احکام نجوم

(۱۰۰)

شاید ترجمه‌ی از سخنان ابومعشر بلخی باشد، جز آنچه در ص ۶۳ گذشت.
 آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد چنین گوید ابومعشر بلخی: که تأثیر ستارگان
 از قران عالم علوی بر عالم سفلی بیشتر پدید آید...

۶۴۷

نستعلیق ۱۲۳۶ ق. عنوانها ورقمها شنگرف. دنبال آن اختیارات خواجه طوسی بنظم
 و فصلهایی در نجوم و بخشی بنام «جواهر نامه» در نجوم و فصلی در «غالب و مغلوب»
 و «احکام سالهای ترکی» و «احکام زلزله» و «بانگ کلاغ» و سپس هشت صفحه سفید
 و سپس دو نقشه جغرافی و چند جدول نجومی دیده میشود.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج حنایی یک لای ضربی ساده.

۷۲ گ ۱۵ × ۲۰ و ۱۹ و ۸ × ۱۵.

(نجوم. فارسی)

احکام نجوم

(۱۰۱)

از علاء منجم، صاحب «احکام الاعوام» که در ص ۶۰ یاد شد و «اشجار و اثمار».
 در فصل دوم (برگ ۸) دارد: در کتاب «اثمار اشجار» طلب دارند از شجره آخر
 که نیک بشرح یاد کرده ایم...

۸۲۵۰

(۹۰۱)

ش ۴ دفتر ۱۱۶ ر - ۲۰۰ ر . نستعلیق سده دوازدهم .

آغاز افتاده : موقوف باشد، پس معلوم شد، که درین وقت دشوارتر بود ... بنابراین مقدمات جمع کردیم این رساله را در احکام فروع ... (در دیباچه) .

انجام: در فصل دهم افتاده : و حرقت ناستوده کند از بزرگی دهد و مکروه رسد . جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۸ س ۷ × ۱۴ . ش ۱ «احکام تحاویل» در ص ۶۲ دیده شود.

(نجوم . فارسی)

احکام نجوم

(۱۰۲)

در نسخه زیر این رساله مغشوش و ناشناس است، و سه فصل بترتیب زیر در آن

دیده میشود :

۱ - در آنکه افلاك و کواکب در مرکبات و ارضیات اثر مینهند .

۲ - در آنکه علم نجوم و احکام چه باشد .

۳ - در شبهاتی که بر این علم ایراد کرده اند .

۱۱۵۰

ش ۳ دفتر ۶۱ ر - ۶۹ ر . آغاز و انجام افتاده، و چنین پایان یابد : هرخل و زلل

که یابند اصلاح دریغ ندارند، والله اعلم بالصواب .

نستعلیق نزدیک بنسخ سده دهم . و در ۴۹ پ بندی نجومی عربی هست .

کاغذ سفید سمرقندی ۲۱ س ۸/۵ × ۱۲ . «الحدود والفروق» دیده شود .

(نجوم . عربی)

احکام نجوم

(۱۰۳)

عنوانهای : فصل... و مفاتیح أبواب الاحکام ... ومفاتیح الابواب السبعة؛ المفتاح
الاول : دارد. آغاز افتاده است .
انجام : والمشتري في درجة بلوغ تسمير هيلاجك ، فكن كما قبلت .

۸۲۵۰

ش ۴ دفتر ۵۰ ر - ۹۳ ر .

۲۱ س ۹ × ۱۴/۵ . « احکام تحویل » در ص ۶۲ دیده شود .

(اخلاق . عربی)

احیاء العلوم

(۱۰۴)

از امام محمد غزالی . م ۵۰۵ ق . است که گویا پس از مهاجرت از بغداد میان
سالهای ۴۸۸ - ۴۹۸ ق . در بیت المقدس در چهار جلد تألیف کرده است . ویافعی گفته
است که در مدت دو سال اقامت در شام آنرا تألیف کرد .

(غزالی نامه . ص ۱۴۶) .

۱۲۴۳

ربع سوم و چهارم است . از عجایب القلب آغاز شده است .
نسخ سده یازدهم . عنوانها ، نشانها ، شنگرف ، صفحات در جدول زر ولاژورد است .
در آغاز سر لوحی بزر ولاژورد دارد . ۱۰۶۹ صفحه شمار دارد .

کاغذ سپاهانی زرد . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی با بر گردان .

۵۳۷ ک ۱۷ × ۲۸/۵ و ۲۷ س ۱۰ × ۱۹ .

۵۷۷۰

ربع مهلكات میباشد و از مبحث قلب آغاز شده است .

نستعلیق محمد شریف بن ملا عباس مهربانی نورعینی ابن شیخ بایزید بن اسماعیل
برزنجی در ۱۰۹۸ ق .

خط فرهاد میرزا بتاریخ ۱۲۷۸ ق . دارد .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی .

۱۹۵ گ ۲۸ × ۲۰ و ۲۵ س ۲۲ × ۱۳ .

۵۷۷۲

(ربع عادات) (جلد سوم) نسخ فخر الدین بن احمد رودباری از مائمی است که برای امان الله
در سده دوازدهم نوشته است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج چنایی ضربی مقوایی .

۲۰۲ گ ۱۹ × ۲۷ و ۲۰ س ۱۲ × ۱۸

(۱۰۵) **الاخبار** (خبر: عربی)

در این کتاب مطالب پراکنده زیر عنوان «باب» آمده و در آن اخبار پیغمبر
و سپس امامان هر يك جدا گانه یاد شده، و از کتب اخبار استفاده شده، و گاه نیز درباره
مطلب توضیح داده شده است، و گاه پیش از آوردن خبر، آیات قرآن راجع به آن مطلب
را آورده است .

آغاز: ابواب انواع الدنيا و الممدوح منها و معانیها ؛ ابواب انواع الدنيا :
اخبار الائمة ؛ الکافی: فی خبر محمد بن مسلم عن علی بن الحسین ع المتقدم ذکره فی باب
ان حب الدنيا راس كل خطیئة . . .

انجام : ومنه محمد بن یحیی عن عبدالله بن محمد ... و یکنس ابنیة حتی ان
السوانح قبل مغیب الشمس ینفی الفقر ویزید فی الرزق . تمت الرسالة الشریفة .

۷۵۶۰

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۱۲۵ پ . نستعلیق محسن بن احمد در ۱۲۳۷ ق .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .
۳۰۷ گ ۲۰/۵ × ۳۰ و ۲۷ س ۱۰/۵ × ۲۱ .

(۱۰۶) الاخبار الطوال (تاریخ . عربی)

از ابو حنیفه دینوری است که . بارها چاپ شده است (معجم المطبوعات) .

۱۵۵۶

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها سفید مانده است .
پایان نسخه برابر سطر ۱۴ صفحه ۳۷۹ چاپ ۱۳۳۰ ق . مصر :
و قد کان المأمون وجه الیه حین اتصل به خبره ؛ عبدالله بن الحسین .
آغاز نسخه نیز مطابق این چاپ است .

مالك : اعتضاد السلطنة در ۱۲۹۳ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
کاغذ فرنگی نخدی آهار مهره . جلد تیماج سرخ مقوایی .
۲۷۷ گ ۱۴ × ۲۰ و ۱۵ س ۸ × ۱۴ .

(۱۰۷) الاختصاص (خبر . عربی)

از شیخ مفید محمد بن نعمان بغدادی . م ۴۱۳ ق . است . و آنرا از اختصاص
شیخ صدوق ابن بابویه . م ۳۸۱ ق . گرفته است (ذریعه ۱ : ۳۵۸ - ۳۵۹ و فهرست

دانشگاه ۳ : ۱۰۶۰ و سپه ۱ : ۱۹۹).

۱۸۷۲

ش ۱ دفتر ۲ ر - ۸۶ ر. نسخ احمد بن عبدالله بن احمد بحرینی بتاریخ ۱۷ ع ۱ - ۱۱۱۹ ق. است. و پس از آن « فصول منتخبه » است.

مالك : محمد بن احمد بن زین الدین که در دوجا نامش یاد شده است .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۸۶ گ ۲۸۵ × ۱۸ و ۲۴ س ۱۱ × ۱۹۵ (سپه ۱ : ۱۹۹) .

(۱۰۳) اختلاجات اعضاء (طبیعی . فارسی)

در اثرات اختلاجهای اندام انسان، بنابر عقاید خرافی کهن .
آغاز: بسملة الحمد لله حق حمده ... اما بعد چنین آورده اند که ...

۵۷۹۱

ش ۸ دفتر ۵۸ ر - ۶۱ ر. انجام افتاده است . ش ۱ « جفر جامع » دیده شود.

(۱۰۹) اختلاف خطوط الاشكال (ریاضی . عربی)

درباره اختلاف اوضاع فلک عطارد میباشد.

آغاز: بسمله . رب انعمت فرد، نریدان ثبت اختلافات وقوع الخطوط فی الاشكال
التي تعرف منها اوضاع مراکز افلاك عطارد فی مسیراتها ...

۵۹۳

ش ۴ دفتر ۱۲۲ ر - ۱۲۳ پ . و دنبال آن دو فائده است :

- ۱ - تشکل زهره از فصل دوم مقاله دهم مجسطی .
 ۲ - تحصیل زمان دوری قمر، از روی گفته بطلمیوس در آغاز مقاله چهارم مجسطی از محمود بن مسعود شیرازی با همان خط و تاریخ شماره پیشین . («تحریر مجسطی» دیده شود) و این دوفائده از روی نسخه یی نوشته شده که نویسنده آن شاگرد همین شیرازی بوده و آنرا برای پسر خواجه طوسی، در زمان خود او نوشته بوده است .

(۱۱۰) اختیار الرجال (رجال . عربی)

گزیده ئیست از «معرفه الناقلین» کشی، در هفت جزء از شیخ طوسی . م ۶۰ ق ۴ .
 و در آن از فهرست خودش یاد کند . و در ۱۳۱۷ ق . در بمبئی چاپ شده است (ذریعه ۱ : ۳۶۵ ، مصفی المقال . ص ۳۷۵ و فهرست دانشگاه ۲ : ۴۸۲) و اکنون نیز در تهران با تصحیح و فهرستهای آقای حسن مصطفوی زیر چاپ است .

۲۷۱۰

نسخ سده سیزدهم . عنوانهاشنگرف .
 انجام درباره ابوالصلت عبدالسلام : و کان دینه و مذهبه . ثم يتلوه فی الجزء السابع ماروی فی حریر القمی .

مطابق سطر ۱۱ صفحه ۳۷۸ چاپی بمبئی ، یعنی شش سطر از چاپی کم دارد .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی مقوایی .
 ۱۶۲ گ ۱۴ × ۲۱ و ۲۰ × ۸۵ .

(۱۱۱) اختیارات (تجوم . فارسی)

در شناسائی نیک و بد روزها .
 آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد این رساله ییست شریفه در بیان اختیارات هر روز از سی روز هر ماه، از سعد و نحس ... از روایت امام بحق ناطق ...

انجام : روز سجد و مبارکست، نیکو است جهت هر کار که خواهی. والسلام
 علی من اتبع الهدی .

۵۶۵۶

ش ۲ دفتر ۹۹ پ - ۱۰۷ ر . نستعلیق سده یازدهم . و پس از آن پراکنده هایی
 نوشته شده است . ش ۱ «زبدۃ الدعوات» دیده شود.

(۱۱۲) **اختیارات** (نجوم . فارسی)

مجلسی دوم محمد باقر . م ۱۱۱۱ ق . رادورساله در اختیارات هست :

نخست بزرگ ؛ در چند فصل که چند بار بچاپ رسیده است :

۱ - چاپ محمود بن غلامرضا قمی . در تهران ۱۲۶۲ ق . همراه خوابنامه مجلسی .

۲ - چاپ سید علی خوانساری در ۱۲۸۶ ق .

در نسخه زیر ش ۱ - ۶۳۱ این کتاب ۴۲ فصل دارد ، ولیکن نسخه چاپی ۴۰ فصل

بیشتر ندارد ، و عبارتهای نسخه زیر با نسخه چاپی فرقهایی دارد .

دوم : کوچک ؛ در پانصد بیت است . که در ذریعه ۱ : ۳۶۷ ش ۱۹۱۷ از فیض قدسی

نقل کرده است .

و گویا همین باشد که در مطارح الانظار . س ۲۶ - ۳۳ بچاپ رسیده است .

آغاز : اختیارات کوچک چ «مطارح الانظار» .

بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید ... که این رساله نیست در بیان آنچه

از احادیث معتبره ... معلوم میشود از سعادت و نجو است ایام ماه و هفته ...

انجام : و زراعت و عمارت کردن . (فصل) در اختیارات سعد و نحس ایام هفته

و بعضی احکام ممنوعه و مستحبیه . اما بعد ؛ بهترین روزهای ایام هفته روز جمعه است ...

(و پس از دو صفحه) ... زیرا که احادیث اینها معتبر است. والله اعلم. بدانکه تو کل
و تفویض بر جناب مقدس ... خواهی بود انشاء الله تعالی.

در چاپ «مطارح الانظار» سعد و نحس سی روز ماه، و سپس هفت روز هفته، یاد
شده است. و عنوان فصل ندارد.

و گویا نسخه ۳-۲۱۳۴ زیر، که دارای دو فصل و یک خاتمه است برابر همین چاپ
باشد.

۶۳۱

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۷۹ پ. اختیارات بزرگ است. نستعلیق مسیح نوری در ۱۲۵۶ ق.
۴۲ فصل دارد. آغاز آن مانند چاپی ۱۲۸۶ و ۱۲۶۲ ق. است اما عبارتها با هم فرق دارد.
انجام افتاده و چنین است:

فصل اسامی ماههای دوازده گانه بلغات متفرقه ... بزغاله، دلو، ماهی.

و پس از آن در ۸۰ ر - ۹۵ ر. پراکنده های نجومی است.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سرخ مقوایی درون مشکی

۱۳۰ گ ۱۷ × ۲۲ و ۲۰ × ۱۲ س ۱۵

۲۱۳۴

ش ۳ دفتر. ۱۴۰ پ - ۱۵۵ پ. اختیارات کوچک است. بهمان خط شماره های پیش دفتر.

دو فصل و یک خاتمه دارد. ش ۱ «منتخب امان الاخطار» دیده شود.

آغاز: مانند چاپ در «مطارح الانظار» است.

انجام: و مرد فاجر و فاسقی دعوی پادشاهی کند.

۵۲۶۱

نسخ سده سیزدهم. عنوانها شنگرف.

کاغذ آبی. جلد تیماج مشکی یک لا.

۸۷ گ ۱۰/۵ و ۱۱ س ۶/۵ × ۱۲.

۷۳۸۵

ش ۲ دفتر ۱۸ پ - ۲۵ پ . پایان افتاده . با همان خط شماره پیشین دفتر است .
ش ۱ « ترجمه زیارت جامعه » دیده شود .

(۱۱۳) **اختیارات بدیعی** (پزشکی. فارسی)

از حاج زین عطار، علی بن حسین انصاری، که آنرا در ۷۷۰ ق. برای شاهزاده
خانم بدیع الجمال در دو بخش پرداخته است .
(فهرست دانشگاه ۳ : ۷۱۵ و ذریعه ۱ : ۳۶۸ و فهرست مشهد و فرهنگنامه های
عربی بفارسی. ص ۱۶۸) .

۷۷۷

بخش نخست . نسخ سده یازدهم. عنوانها شنگرف.
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی درون قهوه‌بی .
۲۹۳ گ ۲۱×۱۶ و ۲۳ س ۱۲×۱۸ .

۷۷۸

هر دو بخش را دارد . نستعلیق سده یازدهم، صفحه‌ها در جدول شنگرف ولازورد .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج زرد مقوایی ضربی .
۳۳۹ گ ۱۴×۲۲ و ۲۱ س ۱۰×۱۵ .

۷۷۹

از آغاز تا باب شانزدهم بخش دوم را دارد . و پس از آن شش صفحه بعنوان « باب
در داروهای چشم که بکار آید » . دیده میشود .

نستعلیق میرزا محمد یعقوب قراچه داغی . در ۲۵ رجب ۹۸۳ ق .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

۳۲۴ گ ۱۶×۲۳ و ۱۵ س ۱۰×۱۶ .

۷۸۰

بخش نخستین است . نستعلیق سده دهم . دو برگ پایان نو نویس و تاریخ آدینه ۲۴-

۸۴۸ ق . دارد . و گویا تاریخ ساختگی باشد . میان نسخه نیز بر گهایی نو نویس است .
عنوانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی و فرنگی . جلد تیماج مشکی مقوایی .

۲۵۹ گ ۱۸×۲۵ و ۱۸ س ۱۱×۱۶ .

۷۸۱

هر دو بخش است . نستعلیق ۲۵ ج ۱ - ۱۲۳۷ ق .

مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۲۶۱ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی . جلد ساغری آبی زر کوب مقوایی .

۲۰۵ گ ۱۶×۲۵ و ۲۳ س ۱۰×۲۰ .

۷۸۲

بخش نخست است و تنها و دو برگ از بخش دوم را دارد . نستعلیق شنبه ۲۱ ذی قعدة

۱۰۶۷ ق . عنوانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ مقوایی کهن .

۱۸۲ گ ۱۹×۲۹ و ۲۵ س ۱۱×۱۷ .

(نجوم . فارسی)

الاختيارات العلائیه

(۱۱۴)

فی الاختبارات السماویة

از فخر الدین رازی . ۶۰۶ ق . در دو مقالت است و برای ارسال آتسنز یا علاء الدین

محمد خوارزمشاه ساخته است. (پیش گفتار دانش پژوه بر آثار علوی. ص ۱۸).
آغاز: ثنای بی انتها بر حضرت کبریای خدایی را، که ذات او از مناسبت زمان
 و مکان مبرا است ...

چلبی نام این کتاب را «الأحكام العلائقية في الاعلام السماوية» دانسته، گوید:
 کسی آنرا بعربی گردانیده و آغاز ترجمه عربی چنین است: الحمد لله على سوابغ آلائه...

۸۲۴۶

ش ۵ دفتر. ۱۱۳ پ - ۱۴۰ پ. نسخ سده یازدهم. عنوانها شنگرف. نسخه
 دیگر از این کتاب در مجلس هست. انجام افتاده و چنین است:
 عز: مهمانی کردن. در این باب دو چیز اعتبار باید کرد... و آنچه از وی احتراز
 باید کردن.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج قهوه‌یی فرسوده یک‌لا.

۱۷ س ۱۰ ر ۵ × ۱۵ ر ۵. ش ۱ «صور الكواكب السماوية» دیده شود.

(۱۱۵) **احتیارات نجوم** (نجوم. فارسی)

یا «لوايح القمر»

از واعظ کاشفی حسین بن علی بیهقی سبزواری. م ۹۱۰ ق. در يك مقدمه و دو
 مقاله و خاتمه. و در ۸۷۸ ق. پایان یافته است و یکی از «سبعة کاشفی» بشمار میرود.
 (فهرست دانشگاه ۳: ۸۲۳ و ذریعه ۱: ۳۶۹).

۷۴۲۵

نستعلیق علی اصغر فرزند غلامعلی مازندرانی، در ۲۶-ج ۲-۱۲۲۲ ق. عنوانها
 و نشانها شنگرف.

کاغذ فرنگی کبود. جلد تیماج مشکی یک‌لا.

۱۳۸ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۴ س ۱۶ × ۹ ر ۵.

(نجوم. فارسی)

اختیارات مسیر قمر

(۱۱۶)

یا «اختیارات المهمات»

منظومه‌ییست منسوب به خواجه طوسی و در ۳۶ بیت است، برای هر برج سه بیت.

آغاز: الحمل؛ هر گهی کاید بتایید خدای لم یزل

جرم مه در خانه مریخ یعنی در حمل

انجام: هم قبا وهم کلاه وهم کمرهم پیرهن

و آنچه در تن باشد آن جمله بخشیدن بمن

(ذریعه ۱: ۳۶۸ و پیشگفتار دو رساله در باره آثار علوی. ص ۱۷ و گفتار

نفیسی در یاد بود طوسی. ص ۳۶ و مدرس رضوی. ص ۳۰۶). این کتاب در ضمن

«اصول الملاحمة» در ۱۳۰۶ ق. چاپ شده است (ذریعه ۱: ۳۶۹). يك «مدخل منظوم» نیز

در علم نجوم بخواجه منسوب شده است (ذریعه ۹: ۳۰۶) که یاد خواهد شد.

۸۳۶۰

ش ۲ دفتر ۸ ر و پ. بهمان خط شماره ۱ که «مدخل منظوم» است.

(اخلاق. عربی)

اخلاق

(۱۱۷)

از ابن سینا است که در «تسع رسائل» چاپ شده است.

(فهرست دانشگاه ۳: ۶۴۷ و مهدوی. ش ۱۳).

۱۰۹۵

ش ۵ دفتر ۳۴-پ ۴۳. عنوان فصل فی فائدة العبادة والدعاء، و «الفصل الثالث» در آن دیده میشود. «شرح رساله نفس الامر» دیده شود.

(۱۱۸)

اخلاق

(اخلاق. عربی)

گویا از آقا حسین خوانساری است چنانکه در رویه نسخه زیر دیده می شود .

در پایان کتاب عنوان « الباب العاشر فی ذکر مناجات العارفين » هست، و در آن از فیض کاشانی نقل شده است .

۵۸۱۰

نسخ محمد علی کرمانشاهی در مدرسه سپهسالار محمدخان قاجار، در رجب ۱۳۰۰ ق. عنوانها سیاه درشت .

آغاز افتاده و چنین است : و انها لم جعلت مبانی الاسلام . . .

انجام : و جمیل عفوك ثم الی " مسلم "

کاغذ فرنگی. جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۳۰ گ ۱۱×۱۸ و ۱۱ س ۶×۱۳.

(۱۱۹)

اخلاق

(اخلاق. فارسی)

مذهبی ، شیعی ، دارای دوازده عین . عباراتش شبیه عبارتهای مجلسی است . از مرگ و قیامت و محشر گفتگو دارد .

۵۳۹۱

نسخ محمد تقی بن غلامعلی ساکن قریه و نداشت النجان ، در دوشنبه ۱۲ محرم - ۱۲۴۶ ق. عنوانها شنگرف . حاشیه منه دارد .

آغاز تا میانه عین یکم افتاده و چنین است : مذکور است در تورات مسطور است که تا چند تأخیر میکنید نوبه و تدارك خود را . . .

انجام : زینهار تقصیر نکنید . مرا حلال کنید از آنچه تقصیر کردم .
کاغذ فرنگی آهار مهره سفید . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی .
۲۲۸ گ ۱۶ × ۲۲ و ۱۸ س ۹ × ۱۶ .

(اخلاق. فارسی)

اخلاق

(۱۲۰)

در دوازده باب بترتیب است زیر .

۱ - خوی پیغمبر .	۵ فصل دارد .
۲ - آداب پاکی .	» ۳
۳ - آداب حمام .	» ۶
۴ - ناخن چیدن .	» ۴
۵ - موی رنگ کردن .	» ۶
۶ - لباس پوشیدن .	» ۱۰
۷ - خوردن و آشامیدن .	» ۱۳
۸ - کدخدایی .	» ۱۰
۹ - آداب سفر .	» ۸
۱۰ - دعا خواندن .	» ۵
۱۱ - بیماری .	» ۵
۱۲ - نکته ها .	» ۷

۵۷۹۹

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . برک اول و آخر اضافی و ساختگی است .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌یی یک لایه .
۱۵۳ گ ۱۹ × ۱۲/۵ و ۲۰ س ۱۸ × ۸/۵ .

۵۸۰۱

این نسخه کاملتر از نسخه پیش است، لیکن آغاز و انجام آن افتاده است.
نستعلیق سده یازدهم. عنوانهای شنگرف. در برك ۱۵۲ تاریخ ۱۰۹۸ ق. دیده
میشود.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی.
۱۷۷ گ ۱۳ × ۲۴ و ۲۱ و ۶/۵ × ۱۵/۵.

(اخلاق. فارسی)

اخلاق

(۱۲۱)

در عبادات و اخلاق مذهبی در هیجده باب. در آغاز هر باب ستایش و درود
دارد. عنوانهای نکته و معجزه در آن دیده میشود.
باب نخستین از نسخه زیر افتاده است و گویا در اصول بوده است. و فهرست
دیگر بابها چنین است:

باب ۲ - نماز. ۶ فصل دارد.

» ۳ - نماز یومیه. ۳ »

» ۴ - روزه. تا سه فصل دارد.

» ۵ - ندارد (افتاده).

» ۶ - حج. ۱ فصل دارد.

» ۷ - فضائل. ۱۲ »

» ۸ - قصص انبیاء. ۱۲ »

» ۹ - قصص انبیای دیگر. ۸ »

» ۱۰ - شعار و دثار مؤمنان. ۱۱ »

» ۱۱ - آنچه اجتنابش لازمست ۱۱ »

باب ۱۲ - اجتناب از جهالت ۱۰ فصل دارد.

» ۱۳ - علم و علما و متعلمین ۵ »

» ۱۴ - آسمان و زمین ۸ »

» ۱۵ - احادیث و حکایات ۱۴ »

» ۱۶ - شاهان و اخلاق ایشان ۱۰ »

» ۱۷ - حکایات ملوک ۴ »

» ۱۸ - حکایات متفرق.

۵۸۰۷

آغاز و انجام نسخه ناقص بوزه و پایان نسخه را کسی با چند سطر تکمیل کرده و در

حاشیه ها نیز مطالبی افزوده است.

نسخ سدهٔ سیزدهم، عنوانها شنگرف، ۱۰ جلد، ۱۴ س ۲۲.

کاغذ فرنگی سفید، جلد مقوایی.

۱۶۰ گ ۲۰ × ۲۹ و ۳۰ س ۱۴ × ۲۲.

(اخلاق فارسی)

اخلاق

(۱۲۲)

در این رساله عنوانهای اصل، وصل، نکته دیده میشوند.

و فهرست آن چنین است:

وصل ۲ روزه.

» ۳ زکاة.

» ۴ حج.

» ۵ جهاد.

اصل سوم در فضایل قرآن.

اصل چهارم مکارم اخلاق و محاسن پنج وصل دارند.

اصل پنجم اوصاف ردیه. پنج وصل است، و در وصل سوم از کتاب «میا من الاکتساب فی شرایط الاحتساب» یاد میکنند.

اصل ششم. پنج وصل دارد. آداب امیران و پیشه وران و علما و ثروتمندان.

اصل هفتم ازمنه، امکنه اطعمه، اشر به.

اصل هشتم احادیث متفرقه. پنج وصل دارد.

۵۸۱۱

نستعلیق سده یازدهم. عنوانها شنگرف.

آغاز و انجام افتاده. بخشهای کتاب جابجا و نادرست صحافی شده است.

آغاز: بشکست همه تیرش سر روزه. ای عزیز در روزه جوع، و در جوع رجوع...

انجام: لئیم زاده پس...

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده.

۱۳۰ گ ۱۲×۲۰ و ۱۵ س ۷×۱۳.

(۱۲۳) اخلاق الاشراف (اخلاق انتقادی-فارسی)

از عبید زاکانی که آنرا در ۷۵۱ ق. نگاشته است. در بمبئی و در تهران ضمن

کلیات او بکوشش اقبال آشتیانی در ۱۳۳۲ چاپ شده است.

آغاز: مانند ذریعه ۱: ۳۷۲.

انجام: هر چه تمامتر در دنیا و آخرت بیابد.

۲۹۱۳

ش ۱۹ دفتر ص ۳۶۶ - ۳۷۸ در متن و هامش نوشته شده است. ش ۱ جنگ

ش ۲۹۱۳ دیده شود.

۲۹۱۶

ش ۱۸ دفتر ۳۷۶ ر - ۳۸۹ ر. ش ۱ جنگ ش ۲۹۱۶ دیده شود.

(اخلاق-فارسی)

اخلاق سلطانی

(۱۲۴)

شرح و ترجمه طهارة الباطن از نخبه فیض است . مترجم سید نورالدین بن
نعمه الله جزائری م. ۱۱۵۸ ق. است که آنرا بنام شاه سلطان حسین ترجمه کرده است
(ذریعه ۱: ۳۷۴) نام شاه و نگارنده و کتاب در دیباچه هست . يك مقدمه و شانزده باب
و يك خاتمه دارد .

آغاز: بسمله . تهذیب عنوان دیباچه مکارم اخلاق انسانی بحمد سرائی ذات
یگانه خلایق است . . .

انجام : و از ذمایم صفات و قبايح مهلكات محافظت و حمایت نماید. انه على
ذلك قدير و بالاجابة جدير .

۱۲۸۳

نسخ ۸ ذیحجه ۱۱۲۴ ق . عنوانها شنگرف . عربیها زیر خط سرخ .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی با برگردان .

۱۴۰ گ ۱۶/۵ × ۲۷ و ۲۲ س ۹/۵ × ۲۰ .

(اخلاق-فارسی)

اخلاق شاه محمدی

(۱۲۵)

«نصیحت نامه»

از شاه محمد است . و دارای دوازده باب میباشد . وی در دیباچه از خود نام برده
گوید : این کتاب را برای پسر من نگاشتم .

آغاز: بسمله الحمد لله الذي جعل الهداية هدية للانبياء والوصاية وصية للاوصياء . .
اما بعد . . . ای فرزند دلبندهای خلف ارجمند . . .

انجام : مدح و ذمت کجا بود منظور .

فهرست بابهای دوازدهگانه چنین است :

- باب ۱ - وصایا .
 » ۲ - شرافت علم .
 » ۳ - حسن خلق .
 » ۴ - توحید .
 » ۵ - خیرات .
 » ۶ - مجالست با بزرگان .
 » ۷ - طلب رزق .
 » ۸ - اصلاح مال حلال .
 » ۹ - نکوهش و مذمت دنیا .
 » ۱۰ - کذب و دروغ .
 » ۱۱ - تکبر .
 » ۱۲ - در خاتمه سخنان افلاطون و ارسطو .

۵۸۱۹

نستعلیق محرم ۹۹ ۱۰ ق . عنوانها شنگرف .

صفحه آغاز نو نویس است . در حواشی اشعاری بخط تازه تر هست .

۱ پ - ۴۹ ر . و پس از آن مناجاتهای پراکنده بخط تازه تر هست .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ يك لا .

۷۹ گ ۱۲ × ۲۲ و ۲۰ س ۶۵ × ۱۷۵ .

(اخلاق . فارسی)

اخلاق شمس

(۱۲۶)

از ملاحسن بن روزبهان شیرازی . برادر فضل بن روزبهان، کد از روی اخلاق

محسنی تألیف کاشفی . م ۹۱۰ ق . این کتاب را در چهارده باب بشمار چهارده معصوم مرتب کرده است (ذریعه ۱ : ۳۷۵) .
آغاز : نحمدك يا ذا الجود و الفضل و الاحسان ...

۵۷۷۵

ش ۱ دفتر ۱ ر - ۱۲۳ پ . نستعلیق حسن رضا بن محمد زمان کجوعی ، درسه شنبه ۹ رمضان ۱۰۶۵ ق . برگ اول افتاده است .
عنوانها سنگرف . نسخه یی از این کتاب بشماره ۱۷۳۸ در کتابخانه دانشگاه هست .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه یی يك لا فرسوده .
۱۷۰ گ ۱۴ × ۲۰ و ۱۵ × ۸ .

(۱۲۷) اخلاق ظهیری (اخلاق . فارسی)

«تحفة الائمة العلیة فی الحکمة العملية»

از فتح الله بن احمد بن محمود شهرستانی سبزواری است . وی این کتاب را از روی «اقسام العلوم» ابن سینا و کتاب خواجة طوسی و اخلاق سلطانی - که بنام سلطان محمد جوتهدرهند نوشته بود - در يك مقدمه و سه مقاله و يك خاتمه ، برای ابراهیم شاه تألیف کرده است ، و مطالب را جدولبندی نموده است .

آغاز : سپاس و ستایش خدا را که بقدرت کامله خویش اجناس موجودات ممکنه را ...

انجام : حق پدر و مادر بزرگک دارید . آن جهان را باین جهان مفروشید .

۲۸۶۹

ش ۳ دفتر ۹۴ پ - ۱۲۶ پ . مشجرو مجدول است . ش ۱ جواهر نامه مبارک قزوینی دیده شود .

(۱۲۸)

اخلاق عضدی

(اخلاق . عربی)

از قاضی عضدالدین ایجی است، که بنام شاه ابواسحاق در چهارمقالات نگاشته است :

- ۱ - نظریات ،
- ۲ - حفظ و اکتساب .
- ۳ - سیاست منزل .
- ۴ - سیاست مدن .

گویا نسخه ۱۰۳۵/۵ دانشگاه (ف : ۳ : ۶۴۷) نیز همین کتاب است که دیباجة را نداشته و مؤلف در آنجا شناخته نشده است .

آغاز: رب انعمت فرد . الحمد لله على جسيم نعمائه . . . و بعد فان الملوك في
الاعصر الماضية كانوا راغبين في العلم...

انجام برابر نسخه دانشگاه ف ۶۴۸:۳ .

۲۸۴۴

ش ۱۶ دفتر ۵۴۳ پ - ۵۳۸ پ . ش ۱ لمعات عراقی دیده شود .

(۱۲۹)

اخلاق علائی

(اخلاق . ترکی)

از ابن الحنانی ملاعلی بن امرالله . م درادرنه ۹۷۰ ق . است ، وی آنرا درشام برای
فرمانروای آنجا که پاشا نام داشت و بنام او نگاشته ، و میان اخلاق جلالی وفاخری
و محسنی ، با افزایشهای جمع کرده است . و در تاریخ پایان آن گوید :

لاجرم ختمنه تاریخ انك اولدی اخلاق علائی احسن

(کشف الظنون - ۱ : ۶۷) و در ذریعه ۱ : ۳۷۶ نسخه یی از آن در کتابخانه

لعله لی نشان داده است .

۸۱۲۰

ش ۴ دفتر ۱۷۲ پ - ۱۸۵ پ . ناقص است و تنها مبحث قوای نفس را دربردارد .
 آغاز : بحث اول حکمت عملیه ناک مطلقا و علم اخلاق و علم تدبیر المنزل ...
 انجام : سبب اول دفع وقوعه چیه . تم (مأخوذ من عین اخلاق علائی)
 ش ۱ : « شرح هدایه » است .

(۱۳۰) **اخلاق محسنی** (اخلاق . فارسی)

از ملا حسین کاشفی بیهقی . م ۹۱۰ ق . که برای سلطان حسین بایقرا و بنام پسر او
 محسن میرزا است نگاشته .

تاریخ تألیف ۹۰۷ ق . = اخلاق محسنی است . (ذریعه ۱ : ۳۷۸ دانشگاه . ف :
 ۶۵۸ : ۳) . در ۱۲۸۲ ق . و ۱۲۹۸ ق . مکرر چاپ شده است . (فهرست مشار) .

۱۰۸۹

نستعلیق طیفور بن حیدر علی اسفرجانی ، که آنرا در رمضان بی تاریخ نوشته است .
 عنوانها و نشانها شنگرف .

کاغذ سمرقندی زرد . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۳۰۱ گ ۱۱ × ۱۸ و ۱۲ ش ۶ × ۱۱ .

۵۷۸۲

از نیمه باب چهارم تا نیمه باب چهلیم را دربردارد . نستعلیق سده یازدهم است .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج قهوه‌یی مقوا .
 ۷۴ گ ۱۵ × ۱۰ و ۱۱ س ۱۲ × ۶ .

۱۲۸۶

ش ۱ دفتر ۲۰ ر - ۷۰ ر از نیمه دوم باب بیستم تا پایان نسخه را دارد .

نستعلیق امیر محمد سلیم بن امیر حیدر در ۶ - ع ۲ - ۱۰۶۷ ق . عنوانها شنگرف .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکی مقوایی .

۲۰۳ گ ۱۹ × ۲۴ و ۱۹ س ۱۶ × ۱۲ .

(۱۳۱)

اخلاق ناصری (اخلاق فارسی)

از خواجه طوسی. م ۶۷۲ ق. که آنرا برای ناصرالدین ابوالفتح عبدالرحیم بن ابن منصور در قاین قهستان در ۶۳۳ ق. در سه مقالت و سی فصل نگاشته است.
(ذریعه ۱ : ۳۸۱ - دانشگاه ۳ : ۶۴۹ مدرس رضوی. ص ۲۵۶) و چندین بار چاپ شده است (مشار).

۱۰۸۷

نستعلیق بی نشان سده دهم. عنوانها سفید مانده. آغاز و انجام افتاده است.
کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سبزر کوب.
۲۴۶ گ ۱۵ × ۱۰ و ۱۱ س ۹ × ۶.

۱۲۸۴

نستعلیق زیبای محمد حکیم ابن کمال الدین حسین در ۱۶ ذیحجه ۱۰۳۳ ق. عنوانها لاژورد. صفحه هادر جدول زر ولاژورد و شنکرف. صفحه اول نونویس. میان سطرهای صفحه ۲ زرفشان شده است.
کاغذ سپاهانی رنگا رنگ. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.
۲۵۸ گ ۱۴ × ۲۷ و ۱۴ س ۷/۵ × ۱۸.

۵۷۷۶

شکسته نستعلیق محمد هادی بن محمد صالح در دژ ایروان ۴ شنبه ۵ صفر ۱۰۸۶ ق.
عنوانها شنکرف. صفحه نخست نونویس.
کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهوه‌یی.
۱۲۴ گ ۱۵ × ۲۳ و ۱۵ س ۸ × ۱۵.

۵۷۷۷

نستعلیق محمد صابر بن حافظ برهان در سده دوازدهم. حواشی لغوی دارد. دوبرگ از آغاز افتاده است.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج سبز ضربی يك لا .

۶۶ گ ۱۵×۲۱ و ۲۰ س ۹×۱۷ .

۵۷۷۸

نسخ سده هشتم. عنوانها شنگرف. سه برگ اول نسخه نو نویس. آغاز وانجام کتاب را ندارد. دالها را بصورت ذ، و که را بصورت ژ و چه را ج نوشته است.

کاغذ سمرقندی نخدی. جلد تیماج مشکی يك لا .

۱۲۳ گ ۱۶×۲۳ و ۱۹ س ۱۱×۱۸ .

۵۷۸۰

نستعلیق محمد رضا درع ۱ - ۱۰۵۵ ق. عنوانها شنگرف. حواشی لغوی با نشان « ا. ب » دارد.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج مشکی مقوایی .

۱۵۶ گ ۱۳×۲۲ و ۱۷ س ۷/۵×۱۵ .

۵۷۸۱

نسخ سده دوازدهم. عنوانها شنگرف.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج حنایی يك لا .

۱۶۰ گ ۱۴×۲۴ و ۲۱ س ۸/۵×۱۶/۵ .

(اخلاق . فارسی)

اخلاق و سیاست

(۱۳۲)

مشمول بر فصلهایی بترتیب زیر است :

فصل ۲ - امام هدایت و امام ضلالت .

۳ - فرق معنی اهل سنت و رافضه .

۴ - امام جمعه و جماعت .

۵ - افتاده

- فصل ۶ - چهار قسم امام .
 و نیز فصل اول - امام عدلی .
 » دوم - ثواب نماز .
 » چهارم - امام جور .
 و سپس فصل نهم - علما و فقها .
 » یازدهم - ناگزیری حاکم .
 » دوازدهم - عدالت .
 » ۱۳ - امر بمعروف و نهی از منکر .
 » ۱۴ - کسانی که میتوانند امر و نهی کنند
 - خاتمه ، جمعه و عیدین

۵۸۳۷

نسخ سده دوازدهم . آغاز و انجام افتاده است .
 عنوانها شنگرف وقف حاج آقا احمد کرمانشاهی .
 کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی .
 ۲۲۴ گ ۱۰ × ۱۸/۵ و ۱۷ س ۷ × ۱۴ .

(ادب . عربی)

ادب الکاتب

(۱۳۳)

از ابن قتیبة دینوری . (۲۱۳-۲۷۱ق) فقیه لغوی .
 (فهرست ابن الندیم و ابن خلکان و کشف الظنون و سپه ۲ : ۴ و دانشگاه ۲ : ۱) .

۲۷۹۲

نسخ . نصف اول کتاب را تا آخر باب « ماجاء محر کاوالعامة تسکنه » در بردارد .
 صفحه ها در جدول زروشنگرف .
 مالک : اعتضاد والسلطنه ۱۲۸۷ ق - بنام « ادب الکاتبین » . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی آبی با مهر بر جسته شیر و خورشید . جلد تیماج .
۱۸۰ گ ۱۵ × ۲۲/۵ و ۱۱ س .

۲۷۹۳

نسخه کامل . نسخ ۱۲۸۲ ق - عنوانها شنگرف ، وقف سپهسالار .
کاغذ فرنگی . جلد میشن ضربی .
۱۷۱ گ ۱۵ × ۲۲/۵ و ۱۷ س .

(۱۳۴) **الادعیاء و النسب الباطلة** (نسب . عربی)

در این کتاب از کسانی که بدروغ خود را از خاندان هاشمی پنداشته‌اند
یاد شده است .

از کتاب عمری موسوم به مجدی و کتاب «آل الرسول» ابوالغنائیم عبدالله بن
حسین دمشقی و «غایة الانساب و نهاية الاعقاب» محمد بن محمد النسابة و «نسب الطالبیین»
شریف علی عمری نسابة و «مشجر» سید ابن عدنان، و نیز از شریف الدین محمد بن
عبدالحمید النسابة یاد میکند .

آغاز: الحسين ابن موسى لانصير له . عبدالصمد بن ناصر بن عبدالرحيم بن علی ...
قال بعدم القول ببطلان نسب من انتسب الى الحسين بن موسى الكاظم من قول شيخ
الشرق في تهذيب الانساب ...

انجام: قال الشيخ الشرف في «تهذيب الاعقاب»: العقبة من الحسين ابن علی بن
ابی طالب من رجل . (ناقص) .

۲۷۰۰

ش ۱ دفتر . س ۲ تا ۱۳ . نسخ بی نشان . همة دفتر با يك خط ، از ابوالقاسم شریف
در ۱۲۸۵ ق . است .

مالك : اعتضاد السلطنة در ۱۲۸۵ ق . وقف سپهسالار ۱۲۰۷ ق .
 کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج مشکى مقوایی .
 ۱۱۰ گ ۱۶ × ۲۵/۵ و ۲۱ س ۹ × ۱۷ .

(۱۳۵) **أدعية السر** (دعا . عربی)

دعائىست كه زنجیره سند روایت آنرا بفضل الله راوندی رسانیده اند (فهرست دانشگاه ۱ : ۱۳۰ و ۳ ، ۲۵۸۷) .

۵۷۱۵

نسخ پایان صفر ۱۰۷۳ ق . عنوانها شنگرف . تصحیح شده است .
 برگهای (۱ پ - ۴۱ ر) و پس از آن تا ۵۹ ر . چند دعای دیگر نوشته شده است .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکى ضربی .
 ۵۹ گ ۱۱/۵ × ۱۹ و ۹ س ۵/۵ × ۱۰/۵ .

(۱۳۶) **الأدوية القلبية** (فلسفه . عربی)

از ابن سینا . درمان بیماریهای روانی را در آن آورده است (ذریعه ۱ : ۴۰۳ و فهرست دانشگاه ۳ : ۷۱۶ و مهدوی . ش ۱۴) .

۷۹۸

ش ۳ دفتر ۳۸۲ - ۲۸۸ ر . ش ۱ «شافی الاوجاع» است .

۴۵۰۶

ش ۵ دفتر ۱۰۶ پ - ۱۲۹ پ . ش ۱ «ذهبية» است .

(۱۳۷) **اذکار** (عرفان . فارسی)

رساله‌ی عرفانی است و در نسخه زیر بجامی نسبت داده شده است .

آغاز: خوش آنکه دلت ز ذکر پر نور شود

در پرتو آن نفس تو مقهور شود

... بدانکه سر ذکر و ترقی در مراتب آن آنست که حقیقت

مناسبت ...

انجام: در پی بشکستن از دل آهنگ آید، و یترقی عن هذه المرتبة.

۵۸۳۸

ش ۶ دفتر ۲۶ پ - ۴۸ ر . ش ۱ «جنگ» است .

(۱۳۸) اذکار ایام هفته (دعا . فارسی)

وردها و ذکرهای روزهای هفته در آن گردآمده است .

آغاز: بسمله روایت است از یونس بن طاهر ... که گفت در اصفهان مردی

بود، نام او محمداسامه، مرد نیکویی بود، و دشمنان او را بمذهب قرامطه نسبت دادند...

انجام: برحمتک یا ارحم الراحمین .

۵۷۲۰

ش ۲ دفتر ۳۴، پ - ۷۷ ر . نسخ زین العابدین طالقانی، در ذیقعدة ۱۱۳۱ ق . ش ۱ «آداب نماز» است که در ص ۱۹ گذشت .

(۱۳۹) الارادة (فلسفه . عربی)

رسالة فی ...

در این رساله درباره اراده از نظر روانشناسی قدیم و بروش فلسفه و کلام شیعی بحث شده، و اخباری که درین مورد بوده جمع و شرح شده است .

آغاز: بسمله . قال الشيخ رحمه الله: باب الارادة انها من صفات الفعل. لعل المراد من الاحاديث الموردة في هذا الباب ان الافعال الصادرة من الله ... بالارادة والاختيار

لیس مثل الافعال الصادرة من العباد . . .

انجام: فیکون اولی بالعقاب من المذنب .

۱۲۹۸

ش ۴ دفتر ۵۴ پ-۶۹ ر. نسخ مانند شماره پیش دفتر. ش ۱ «الرد علی وحدت الوجود» است.

(ریاضی . فارسی)

اربعین

(۱۴۰)

در این رساله پاسخ دادن بچهل پرسش ریاضی را بی آنکه بقواعد جبر و مقابله و اربعه متناسبه و خطائین و تحلیل رجوع شود ، تعلیم داده است .

کتاب بطریق سؤال و جواب است ولیکن همه سؤالها را جدا گانه قبلاً آورده است .

آغاز: بسمله. این رساله مشتمل است بر چهل سؤال؛ چون از هر کسی هر کدام

را بپرسند در جواب مبادرت نماید، بی آنکه رجوع به جبر و مقابله و اربعه متناسبه

و خطائین و تحلیل نماید. و این مسما است به اربعین . . .

انجام: این بود مقصد از چهل سؤال .

۶۳۱

ش ۳ دفتر ۱۰۴ پ - ۱۱۰ پ. نوشته ۲۰-۲۱-۱۲۵۴. ش ۱ «اختیارات» است

که در ص ۷۴ یاد شد .

(حدیث . عربی)

اربعین حدیثاً

(۱۴۱)

از شهید یکم محمدابن مکی ۷۷۶ ق. است، که چهل حدیث را جمع و سند روایت

خود را نیز در آن یاد کرده است .

این کتاب همراه «الغیبه» از نعمانی ، بسال ۱۳۱۸ ق . در تهران بچاپ سنگی

در ص ۱۸۳ - ۲۱۳ مجموعه پخش گردیده است. (ذریعه ۱: ۴۲۸ - ۴۲۹) .

۷۵۲۶

ش ۴ دفتر ۷۵ پ - ۱۱۱ ر. نسخ محمد علی کرمانشاهی در ۱۳۰۳ ق . در

مدرسه سپهسالار . ش ۱ «التنبیه بالمعلوم» است .

از قاضی احسن بن محمد مکی، که آنرا بدستور قطب شاه بن قطب شاه، در حیدرآباد
دکن نگاشته است. او مردی شیعی است و در شرح نخستین حدیث؛ از شیخ بهایی بطور
در گذشته یاد می کند، و زنجیره سندهمه حدیثهای اوبه نصیر الدین ابن ابراهیم شیرازی
منصوری دشتکی، و میرزا محمد استرآبادی و محمد بن حسن بن زین الدین شهید
ثانی، از پدر محمد میرسد. وی این احادیث را در مکه از ایشان روایت کرده است.
و در حدیثهای سنن زنجیره سند او از عبدالقادر طبری مفتی شافعی از شیخ رملی میگذرد.
وی دیری در مکه زیسته و سپس نزد قطب شاه رسید و چهل حدیث را تخریج کرد
و بفارسی ترجمه و شرح نمود.

آغاز: بسم الله . الحمد لله هذا نعمائه و كفاء آلائه . بهترین حدیث حمد بی حد
و نهایت . . . خالق را در خور و مبدعی را سزاوار . . . اما بعد چنین گوید . . .
احسن بن محمد الشهیر بقاضی احسن مکی . . .
انجام : خبر میدهند از آن، از اسرار عالم قدسی و ملکوتی . والله و کیل علی ما
نقول ، عالم بحقایق الامور من المنقول و المعقول .

۵۲۶۸

نسخ سده یازدهم. عبارتهای عربی درشت و شنگرفی است. در آغاز يك سر لوح زر
و لاژورد چسبانیده شده است. صفحه ها در جدول زر و لاژورد و شنگرف است.
در پایان نسخه شش صفحه و نیم گفتار در اثبات امامت هست، که گویا از کتابهای علامه
حلی است. بنسبتعلیق چلیپا.

کاغذ هندی کبود . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

۸۶ گ ۱۵ × ۲۳ و ۱۷ س ۱۵ × ۷

(۱۴۳) **اربعین حدیثاً** (حدیث . عربی)

از شیخ بهایی است که در سپاهان، در دو شنبه ۲۳ صفر ۹۹۵ ق. آنرا پایان رسانیده است.
(ذریعه ۱: ۴۲۵ و سپه ۱: ۲۰۰ و دانشگاه ۳: ۱۰۶۶).

۲۴ صدر

نسخ عبدالرزاق بن عبدزید. در ج ۱ - ۱۰۶۶ ق. در دولت سید علی بن خلف موسوی
(مشععی). عنوانها سنگرف.
کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج سبز تیره یکلا.
۱۱۷ گ ۲۱ × ۱۶ و ۲۱ س ۷ × ۱۲.

۱۷۹۹

نسخ اسماعیل بن امیر صالح حسینی طباطبایی خاتون آبادی در ۱۰۸۸ ق. در حاشیه بیشتر
صفحه‌ها حواشی مصنف هست، پس از ختم کتاب در سه صفحه شرح حال بابا رتن هندی
که در ذیل حدیث (۲۱) شیخ از او نام برده و وی پس از سال شصده هجری در هند ظهور
کرده و ادعا نمود که من از صحابه پیغمبر میباشم و جمعی بوی گرویدند.
کاغذ سمرقندی. جلد چرمی کهنه ضربی - وقف سپهسالار.
۱۵۰ گ ۱۹ × ۱۲/۵ و ۱۸ سطر.

۱۸۰۰

نسخ هادی، تاریخ کتابت را از آخر کتاب پاك کرده اند، شاید بنام خط مؤلف شناخته
شود، ولی پیدا است که پس از وفات شیخ آنرا نوشته اند.
کاغذ نباتی رنگ. جلد چرمی. وقف سپهسالار.
۱۳۹ گ ۲۵ × ۱۳ و ۲۲ س.

۱۸۰۲

تستعلیق بد، و صفحه اول و چندین برگ از آخر کتاب افتاده است. آغاز موجود نیست؛

وبعد فان الفقير الى الله الغني بهاء الدين محمد العاملی ...
 و آخرین سطر موجود از شرح حدیث سی و هفتم اینست :
 او مسأ و یا العمل الخالص الذی لا تریدان یمدحک علیه احدا لا الله .
 کاغذ حنایی رنگ . جلد تیماج . وقف سپهسالار .
 ۱۶۶ گ ۲۰ × ۱۲/۵ و ۱۵ س .

۱۸۰۳

نسخ است ، و نویسنده بآخرین عبارت اصل کتاب قناعت نموده ، و تاریخ تألیف
 و فراغت را که از مؤلف میباید نقل نکرده است .
 کاغذ نباتی رنگ . جلد تیماج . وقف سپهسالار .
 ۱۰۱ گ ۲۲ × ۱۷/۵ و ۱۷ س .

۵۲۷۲

نسخ سده سیزدهم عنوانها ، نشانها شنگرف .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ . کناره زرد . مقوایی .
 ۲۱۴ گ ۱۴ × ۲۰ و ۱۵ س ۸ × ۱۵ .

۵۲۷۴

نسخ ج ۲-۱۰۷۶ ق . عنوانها و نشانها شنگرف . حاشیه دارد . مقابله و تصحیح
 شده است .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی روغنی سائیده شده .
 ۱۸۱ گ ۱۹ × ۱۲ و ۱۴ س ۷ × ۱۳ .

۵۲۸۰

نسخ ۳ صفر ۱۰۲۸ ق . در لاهور . عنوانها شنگرف .
 کاغذ هندی نخدی . جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی کناره سرخ .
 ۱۸۶ گ ۱۲ × ۲۰ و ۱۵ س ۶ × ۱۲ .

۸۱۴۲

نسخ سده دوازدهم. عنوانها شنگرف. حواشی نستعلیق بانسان «منهره» و «سطان العلماء» و جز آنها دارد. ازاول تا حدیث ۲۲ را دربردارد.
کاغذ سیاهانی نخدی. جلد تیماج قهوی مقوایی.
۱۷۴ گ ۱۲ × ۲۰ و ۱۵ س ۶/۵ × ۱۳.

۸۱۴۳

نسخ سده دوازدهم. حاشیه‌های لغوی منه دارد. دیباچه افتاده. در دو صفحه آخر سرگذشت شیخ بهائی بهربی بخط نستعلیق هست.
مالك: ابوالفتح بن هادی.
کاغذ سیاهانی. بی جلد.
۱۹۷ گ ۱۲ × ۱۹ و ۱۴ س ۶/۵ × ۱۲.

(۱۴۴) الاربعین فی اصول الدین (کلام. عربی)

چهل مسئله در کلام و فلسفه از فخر رازی است، و چنانکه در دیباچه گوید برای بزرگترین فرزندش محمد درباره مسائل الهی نگاشته بنام بالانامیده است. این کتاب در حیدرآباد دکن بچاپ رسیده است.

آغاز: بسمله. قال مولانا افضل العالم... ابو عبدالله محمد بن عمر بن الحسین الرازی اطال الله بقاء... سبحان المتفرد فی قیومیتة بوجوب الازلیة والبقاء، المتوحد فی دیمومیه الوهیتة بامتناع التغیر و الفناء... اما بعد فان الله لما و ففنی حتی صنفت...

انجام: و هذا آخر الکلام فی هذا الکتاب. و لنختم هذا الکتاب بالدعاء الماثور عن اکابر اهل البیت: یا من اظهر الجمیل... و لا تفعل بی ما انا امله.

۱۳۳۵

نسخ عبدالسلام ابن ابی الکریم بن امید، در ۱ محرم ۶۰۲ ق .
انجام : (ثم الكتاب على يدى صاحبه الراجى عفورب الکریم عبدالسلام ابن ابی الکریم
 ابن امید فى مفتتح شهر محرم سنة اثنين و ستمائة . عنوانها شنکرف . تصحيح شده است .
 مالک : على قلى ميرزا در ۱۲۷۰ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
 کاغذ سمرقندی زرد کلفت - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی با برگردان .
 ۳۲۶ گ ۱۰×۱۸ و ۲۱ س ۱۱ کلمه بی ۷×۱۳ .

(۱۴۵) **ارتفاع** (ریاضی . فارسی)
 رساله در ...

در نسخه زیر این رساله «مرآتیه» خوانده شده است، و از بدر طبری میباشد. و در
 دو فصل است . (فهرست دانشگاه ۳ : ۲۶۰۴) .

آغاز: بسمله . اما بعد چنین گوید . . . بدر طبری . . . که بعضی از احبا از
 این کمینه سؤال کردند که ارتفاع اشیاء مرتفع از زمین را بمرآت معلوم توان
 کرد ؟ ...

انجام : مساوی ج . ط . مطلوب تمام شود . والله اعلم .

۲۹۱۱

ش ۱۸ دفتر . ص ۷۳-۷۵ بخط نستعلیق در متن وهامش . نوشته اجمیر در ۱۰۹۲ ق .
 و « بلغ مقابلة » دارد . ش ۱ : « قنية الفتیان » است .

(۱۴۶) **ارث** (فقه . فارسی و عربی)

از حاج میرزا ابوالقاسم بن محمد علی کلانتری مدرس تهرانی (۱۲۳۶-۱۲۹۲ ق) .
 در رد بر سید اسماعیل بهبهانی پدر سید عبداللہ رهبر مشروطه خواه است ، این کتابچه در باره

وارث بودن مردی رجب نام، که طرح مسئله مخصوص او است میباشد.
(سپه ۱: ۴۱۸ - ۴۱۹).

۲۴۲۶

نسخ ۱۲۸۷ ق. گویا خط مؤلف است. وقف سپهسالار
کاغذ فرنگی. جلد تیماج.

۲۸ گ ۱۱ × ۱۷/۵ و ۱۲ س. (سپه ۱: ۴۱۹).

(۱۴۷)

ارجوزه

(تاریخ، عربی)

در تاریخ معصومان چهارده گانه. از محمد بن حسن حرّ عاملی. م. ۱۱۰۴ ق.

آغاز: الحمد لله على الهداية الى سبيل الحق والولاية

انجام: والحمد لله على الاتمام وهو ختام اشرف الختام

این کتاب را ملا محمد اسماعیل در دوره فتح علی شاه شرح کرده است (الذریعه
۱: ۴۶۵ - ۴۶۶).

۲۹۱۸

ش ۶ دفتر. ۱۰۶ - ۱۱۲ ر. بهمان خط شماره پیش از آن. مورخ جمعه ۱۲۳۰ ق.
ش ۱: «مثنوی مولوی» است.

(۱۴۸)

ارشاد الازهان

(فقه، عربی)

الى أحكام الايمان

از علامه حلی که بخواش پسر خود فخر المحققین آنرا در دو بخش نگاشته

و پانزده هزار مسئله در آن گنجانیده، و در شوال ۶۹۶ ق. بانجام رسانیده است (۱)

(ذریعه ۱: ۵۱۰ و سپه ۱: ۳۵۵ و فهرست دانشگاه ۳: ۱۷۷۱).

۱- این تاریخ در حاشیه ص. پایان نسخه ۸۷۷ و ۸۴۰۰ سپهسالار دیده میشود
ولیکن در فهرستها تاریخ ۶۷۶ ق. و ۶۹۹ ق. نیز دیده شده است.

۲۴۴۰

نسخ محمد باقر بن مولانا خواجه غفاری مازندرانی در ۱۰۴۰ ق. میباشد، و مشتمل بر تمام کتاب است. سه برگ از کتاب نو نویس میباشد، در حاشیه صفحه‌ها تعلیقات زیادی از مصنف و کتب فقهی، و شیخ علی و بی‌نشان نوشته شده است. پس از ختم کتاب دعائی از رساله خواجه محمد باقر برای دفع و باو طاعون نوشته شده، پشت نخستین برگ و برگ پیش از آن مطالب فقهی و خبری نگاشته‌اند. این نسخه در دفتر کتابخانه و پشت خود آن بنام تهذیب الاحکام ثبت و وقف شده است.

کاغذ اصفهانی. جلد تیماج وقف سپهسالار.
۱۷۳ گ ۲۵/۵ × ۱۹ و ۱۷ س.

۲۴۶۹

نسخ علی بن احمد بن محمد فرازی در ۹۳۵ ق. است، در حاشیه تمام صفحه‌ها حاشیه‌های زیادی از تحریر و مختلف و تنقیح و قواعد و شرح ارشاد و شیخ علی و کنز العرفان و خود مصنف و دیگران که تقریباً سه برابر اصل کتاب است، نوشته شده. و در حاشیه صفحه پایان اجازتی از شیخ بهائی بخط خود او بنام ملایحی لاهیجی شامل اجازه روایت این کتاب و دیگر مؤلفات علامه حلی هست. پس از ختم کتاب حاشیه‌هایی از کتب فقه و جز آن در ۱۲ برگ نوشته شده، صورت اجازه زین الدین الشهیر باین الماجه برای روایت ارشاد الاذهان برای سید بدرالدین موسوی که در آخر نسخه ارشاد بوده بر دو صفحه آخر این نسخه نقل شده و تاریخ آن یکشنبه ۳ ج ۱ - ۹۵۰ ق. میباشد. دو برگ آغاز کتاب افتاده، پاره‌ای از اوراق و صالی شده. آغاز موجود این است: والندب لماعده و قد یجب الثلاثة بالنذر. کاغذ کهن. جلد تیماج. واقف سپهسالار.

۳۲۶ گ ۳۰ × ۲۰ و ۱۱ س.

۲۴۷۰

نسخ محمد شریف بن عبدالجبار در ۱۰۶۶ ق. نوشته شده و در حاشیه بعضی از صفحات حاشیه‌های مختصری تحریر گردیده است.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۳۲۹ گ ۲۸ × ۱۳ و ۱۴ س.

۲۴۷۱

نسخ نوشته شده ، در حواشی صفحات حاشیه هائی بخط نستعلیق هست . عنوان فصلها و مطالب و مقاصد باشنگرف . چند برگ از اول آن صحافی گردیده ، فهرست مباحث کتاب در برگ اول نوشته شده ، و پشت صفحه اول کتاب یادداشت هائی درباره اذان و اقامه و چگونگی نماز مرده و حد نصاب غلات چهار گانه نگاشته شده است . کاغذ اصفهانی . جلد تیماج . وقف سپهسالار .

۲۱۸ گ ۱۹ × ۱۱/۵ و ۱۱ س .

۲۴۷۲

نستعلیق قوام الدین بن طاهر الحسینی در ۱۰۵۹ ق . نوشته شده ، در هامش تمام صفحه ها و دو صفحه بی که قبل از کتاب است حاشیه هائی از علمای پیشین و کتب فقهی ایشان نوشته شده است . در آخر کتاب در دو برگ نو نویس « حدیث ولایة علمی بن ابی طالب حصنی » بازنجیره سند روایت آن و رموزیکه در ذیل حواشی و تعلیقات بجای اسم صریح محشیان گذارده میشود ، و اینکه هر يك از آنها اشاره بکدام يك از فقها میباشد و اشعاری راجع بقواعد خط و در شناختن قلم و مرکب نوشته شده است .

کاغذ اصفهانی جلد چرمی فرسوده . وقف سپهسالار .

۲۶۶ گ ۱۱/۵ × ۱۳ و ۱۶ س .

۲۴۷۳

نسخ محمد رضا ابوسعید المنصوری ، در ۱۰۵۶ ق . نوشته شده است . حاشیه های مختصری در بعضی از صفحه های آن نوشته شده . عنوانها شنگرف .

کاغذ اصفهانی . جلد چرمی فرسوده . وقف سپهسالار .

۱۲۹ گ ۲۵ × ۱۸ و ۲۱ س .

۲۴۷۴

نسخ است ، چند برگ از آخر آن از کتاب دیات افتاده و بدینجهت سال تحریر و نام نویسنده معلوم نیست ، در ابتدای کتاب فهرست مباحث را نوشته اند . در برگ اول نسخه شرحی که

سطور آن غیر مرتب است در اقسام آب ها و موجبات غسل و اقسام آن و واجبات تیمم نگارش یافته، عنوان مطالب کتاب شنگرف. و در هامش حاشیه های مختصری نگاشته شده است.

انجام موجود نسخه این است :

من مأکول اللحم او غیره مما یقع علیه الزکوة ضمن الارش و لیس .

کاغذ دولت آبادی . جلد چرمی . وقف سپهسالار .

۲۸۰ گ $۲۵ \times ۱۲/۵$ و ۱۴ س.

۲۴۷۵

نسخ و در ۱۱۱۹ ق. نوشته شده ، در حاشیه پاره یی از صفحات حاشیه هایی از خود

مؤلف و شیخ علی و از کتاب مهندب نوشته شده است .

کاغذ اصفهانی . جلد تیماج . وقف سپهسالار .

۱۷۳ گ ۲۵×۱۷ و ۱۸ س .

۵۸۷۳

نستعلیق شیخ دین علی جنفوری است. و محمد باقر ذا کرروی آنها خط کشیده و نام خود

را نوشته است در ۶ ج ۲- ۱۲۸۳ ق. عنوانها ، نشانها شنگرف .

کاغذ فرنکی سفید . جلد تیماج سبز مقوایی .

۱۸۳ گ ۲۴×۳۴ و ۱۷ س ۲۴×۱۵ .

۵۸۷۴

نسخ ۴ شنبه شعبان ۱۰۹۶ ق. عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنکی نخدی ، جلد تیماج قهوه ای یک لافرسوده .

۲۴۱ گ ۱۵×۲۴ و ۱۵ س ۷×۱۵ .

۵۸۷۵

نسخ سده دوازدهم. عنوانها شنگرف ، حواشی نستعلیق .

کاغذ فرنکی نخدی ، جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

۲۶۵ گ $۱۵/۵ \times ۲۴$ و ۱۵ س $۷/۵ \times ۱۵$.

۵۸۷۶

نسخ محمد صالح بن ملا قاسم حاجی شه میرزادی، در یکشنبه ۲۰ محرم ۱۰۴۵ ق.
عنوانها و نشانها شنگرف. حواشی نستعلیق با نشان «ع - ل» دارد.
کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهویی ضربی مقوایی با برگردان.
۲۱۱ گ ۲۰×۲۵/۵ و ۱۷ س ۱۲×۱۶/۵.

۵۸۷۷

نسخ صوفی خداداد داعی، در ۲ شنبه ج ۲ - ۱۰۸۸. عنوانها شنگرف. تاریخ
تألیف ۱۱ شوال ۶۹۶ ق. دارد. حاشیه دارد. نسخه در ۱۷ ع ۲ - ۱۱۰۵ ق. عرض
شده است.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهویی ضربی مقوایی.
۲۰۷ گ ۱۸/۵×۱۸ و ۱۸ س ۱۰×۱۸/۵.

۵۸۷۸

نسخ سده دوازدهم. حواشی بخط نستعلیق بنقل از تحریر دارد.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج مقوایی.
۱۸۰ گ ۱۵×۲۱ و ۱۴ س ۹/۵×۱۴.

۵۸۷۹

ش ۹ دفتر ۱۳ ر - ۹۲ پ. نسخ سده دوازدهم. عنوانها شنگرف. حواشی دارد.

۱۲ برگ آغاز نسخه سفید است و از مطلب دوم در بیع حیوان دارد. و انجام

نیز افتاده است.

کاغذ فرنگی.

۱۰۹ گ ۱۳×۲۰ و ۱۴ س ۶×۱۲.

۵۹۷۶

ش ۱ دفتر ۱ - ر ۵۵ پ . نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف . از تدلیس در
نکاح تا پایان و صایا را دارد . صفحه‌ها پیش و پس ، و درهم آشفته است .
کاغذ . نخدی سپاهانی . جلد تیماج مشکی ضربی يك لا .
۱۸۸ گ ۱۲/۵ × ۱۹ و ۱۷ س ۱۲ × ۶ .

۸۱۷۷

نسخ شنبه ۲۱ ذیحجه ۱۰۹۴ ق . عنوانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی ضربی .
۲۰۰ گ ۱۲ × ۲۴/۵ و ۱۸ س ۱۷ × ۷ .

۸۱۷۸

نسخ ۹۵۵ ق . عنوانها شنگرف . حاشیه‌ها بنستعلیق بانسان «املاء فخرالدین ره»
و « یع . ط » دارد .

مالك : محمدعلی بن حسن در ۱۲۲۹ ق .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده .
۲۴۷ گ ۱۸ × ۲۴/۵ و ۱۳ س ۱۲ × ۱۵ .

۸۱۷۹

نسخ مظفر حسین مازندرانی . در شنبه ۱ شعبان ۱۰۷۷ ق . عنوانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی آهارمهره . جلد تیماج سرخ مقوایی يك طرفه .
۱۷۴ گ ۱۹ × ۲۵ و ۱۶ س ۱۰ × ۱۶/۵ .

۸۴۵۵

ش ۱ دفتر ۱ - پ ۲۱۸ پ . نسخ سیف‌الدین محمود بن حاجی ابراهیم در عصر

پنجشنبه ذیحجه ۱۰۷۹ ق . عنوانها شنگرف . حاشیه با نشان « ع . ل » دارد . تاریخ تألیف در ۱۱ شوال ۶۹۶ ق. دارد .

و پس از آن فوائد فقهی بخط محمد باقر داماد و پاسخ و پرسشهایی از شیخ احمد و شیخ زین الدین و علی بن عبدالعالی کرکی هست .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .

۲۲۴ گ ۲۴/۵ × ۱۵/۵ و ۱۵ س ۸/۵ × ۱۷/۵ .

(۱۴۹) ارشاد الزراعة (کشاورزی . فارسی)

رساله بیست در کشاورزی درهشت روضه . در ۹۲۱ ق. نگاشته شده است .

آغاز: بسمله . حمدله . . . بعد بحکم آنکه المأمور معذور؛ این بیچاره کلمک

نامرادی بر صحیفه اخلاص سود . . . و این نسخه را «ارشاد الزراعة» نام نهاد، و ترتیب

آن بهشت روضه اتفاق افتاد ، و هر روضه آن چمنی است بهشت آیین مشتمل ...

انجام : و دانستن پر شدن کدو آنست . (در روضه هفتم افتاده است) .

۲۸۵۸

ش ۵ دفتر . ۹۱ ر - ۱۴۲ پ . حواشی دارد . ش ۱ : « کشاورزی » است

آخر نسخه افتاده است .

(۱۵۰) ارشاد الطالبین (کلام . عربی)

الی نهج المسترشدين

از شیخ جمال الدین ابو عبدالله مقداد سیوری حلّی . م ۷۲۶ ق. است که در آن

«نهج المسترشدين» علامه حلّی را شرح کرده است ، و در ۷۹۲ ق. آنرا بپایان رسانید .

(ذریعه ۱ : ۵۱۵ فهرست دانشگاه ۳ : ۵۲۴) .

۴۵۱۳

نسخ محمد رضا بن میر عبد الله دریا باری، در ۲۲ شوال ۱۱۱۵ ق. عنوانها شنگرف
حاشیه از شرح ملاخضر دارد.

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج مشکى ضربى يك لا .
۱۳۸ گ ۱۸ × ۲۴ و ۲۰ س ۱۱/۵ × ۱۷/۵ .

۶۳۰۵

نسخ محمد بن شمس الدین حسین شیرازی مکی در ۱۵ ذیقعده ۱۲۶۴ ق. عنوانها
شنگرف . متن زیر خط شنگرف . حواشی از پسر علامه دارد .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج قهوه‌بی .
۲۷۶ گ و ۱۷ س .

۶۶۱۰

نسخ سده نهم .
کاغذ سمرقندی نخدی . جلد تیماج سبز ضربى مقوایی .
۱۶۱ گ ۱۵ × ۲۲ و ۲۱ س ۱۵ × ۱۰ .

(۱۵۱) ارشاد القلوب (حدیث . عربی)

از ابو محمد حسن دیلمی، زنده در سده هشتم. در دو جلد است. نخستین؛ در اخلاق.
دوم؛ فضائل علی (ذریعه ۱: ۵۱۷) .

۵۲۸۶

هر دو جزء است و از پایان نیم صفحه افتاده است . نستعلیق سده یازدهم . در برگ
۱ تا ۱۵۵ دفتر میباشد و پس از آن در ۱۵۶ ر - تا ۱۶۳ ر . فصل سوم در آداب سفر از
کتابی ناشناس در سه مطلب که سومین آنها در زیارت پیغمبر است ، نوشته شده است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی
۱۶۳ گ ۲۰×۲۹ و ۲۵ س ۱۳×۲۱ .

(۱۵۲) **ارشاد العباد** (کلام . فارسی)

از ملا محمد جعفر نراقی است که آنرا برای محمد شاه قاجار م ۱۲۱۱ ق .
در سه مطلب هر يك در چند باب و فصل و خاتمه نگاشته است .

آغاز: بسمله . لئالی متلالی حمد و سپاس و در غرر نیایش افزون از قیاس، نثار
بارگاه جلال کبریای خداوندی است...

انجام: اکتساب معارف دین و اقتناء مراتب یقین، کرامت کنان، بمحمد و آله
الطاهرین، صلوات الله علیهم .

نام کتاب مؤلف و شاه در دیباچه آمده است .

۱۲۵۳

جلد یکم است . و در آغاز آن فهرست فصلها و ابواب آمده است . با اشاره به برگشمارها .
نسخ محمد علی بن محمد کاظم عرب . در دهه دوم ماه پنجم ۱۲۵۶ ق . صفحه‌ها در دو جدول ۱
شنگرف ۲ شنگرف و لاژورد و زر عبارات عربی شنگرف .
عنوانها و نشانها شنگرف . دو برگ در آغاز و سه در پایان سفید است .

مالك اعتضاد ۱۲۹۶ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی سفید . جلد روغنی گل بوته فرسوده، درون گل زر گس روغنی سرخ .
۳۸۹ گ ۲۰×۳۱ و ۲۱ س ۱۲×۲۱ .

(۱۵۳) **الارشاد** (تاریخ . عربی)

فی احوال الصاحب بن عباد

از سید ابوالقاسم احمد بن محمد حسینی حسینی کوهپایه سپاهانی که آنرا

در ۱۲۵۹ ق. در ۱۴ باب نگاشته است .
این کتاب را سید جلال تهرانی بسال ۱۳۵۲ ق. همراه «محاسن اصفهان» مافروخی
در تهران بچاپ رسانده است .

۷۲۲۳

نستعلیق ۱۲۷۶ ق. برای يك شاهزاده نوشته شده است . صفحه ها در دو جدول :
۱ - سیاهی و زر . ۲ - زر لاژورد و شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سبز ضربی يك لا .
۴۲ گ ۱۲ × ۲۰ و ۱۴ و ۸ × ۱۵ .

(۱۵۴) ارشاد المسترشدین (فقه . فارسی)

فی معرفة الضروری من احکام الدین

از حاج محمد ابراهیم بن محمد حسن خراسانی کلباسی اصفهانی . م ۱۲۶۲ ق.
در يك مقدمه و چهار مقصد در دو جزء است . (ذریعه ۱ : ۵۲۰) .
آغاز: بسمله . حمدله اما بعد چنین گوید : خادم علوم دینیہ ابن
محمد حسن الخراسانی ؛ محمد ابراهیم ؛ که این رساله ییست مسمی بارشاد
المسترشدین . . .

انجام : و واجب است بیرون رود از مسجد در (پایان اعتکاف افتاده است) .

۵۸۸۵

دو جزء در يك جلد . نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد روغنی گل بوته . با ترنج .
۲۰۷ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۲ و ۹ × ۱۴ .

(۱۵۵) **الارض المخروبة بعد العمران** (فقه . عربی)

از علی بن عبدالعالی کرکی . م . ۹۴۰ ق .

آغاز: بسمله . الحمد لله كثيراً كما هو امله . . . هذا تحقيق مسألة مهمة صورتها: انه اذا خريت الارض المملوكة العامرة . . . بعد ان يكون . . .
انجام: والدلائل المذكورة يقتضي الصرف الى ما ذكرناه . والله اعلم . . .

۳۳۹۲

ش ۴ دفتر . نستعلیق . در برگ پایان دفتر بچلیپا نوشته شده است . ش ۱ «مقتاتیح»
از فیض است . ۲۴ س ۱۵ × ۲۱ .

(۱۵۶) **الارض المفتوحة عنوة** (فقه . عربی)

در حکم خرید و فروش زمینهاییکه عربان با جنگ از چنگ مردم بدر آورده بودند، در چهار مطلب:

۱ - علل تاریخی پیدایش این گونه زمینها .

۲ - انواع آنها .

۳ - احکام آن اگر نوع آن شناخته شده باشد .

۴ - احکام آن اگر شناخته نباشد .

آغاز: الحمد لله ملهم الصواب فی کل باب . . .

انجام: لا دلالة له على الخاص او المقيد . و لعله لا يحتاج الى مزيد بيان ،

وهذا آخر ما استعجلناه فی . . . خالصة لوجهه . انه خير مسئول . وصلى الله . . .

۳۱۹ شمسی

ش ۴ دفتر ۲۴۹ پ - ۲۵۰ ر . نستعلیق چلیپا ۱۲۶۳ ق . ش ۱: «حاشیه معالم» است

(کیمیا . عربی)

الارکان الاربعه

(۱۵۷)

فی الحجر المکرم

از جابر حیان صوفی .

آغاز: بسمله . الحمد لله الفرد الصمد واحد الوجود . . . الرکن الاول من هذا
 الكتاب نذکر فيه زیبق الشرق . . .
 انجام: من الحجر المکرم فی الباب الاعظم . . .

۲۸۶۶

نستعلیق غلامحسین ابن محمد تقی اصفهانی . در شوال ۱۲۷۹ ق. عنوانها شنکرف .
 کاغذ فرنگی سفید ، جلد مقوا .
 ۱۷ گ ۱۱/۵ × ۱۷/۵ و ۱۷ س ۵/۵ × ۱۲ .

(کلام . فارسی)

ارکان ایمان

(۱۵۸)

از ابوالحسن شریف ابن احمد قاینی . که بدستور شاه طهماسب صفوی در پنج
 اصل نگاشته و در ۲۸ ع ۱ - ۹۶۴ ق. پایان رسانیده است .
 آغاز: شریفترین نکته ییکه ازورای سرادق خیال بر زبان ارباب حال جلوه گر
 شود . . . (ذریعه ۱ : ۵۲۵) .

انجام: اینجاست ختم کلام وحمد ملک علام ، وصلوات برسید انام ، ماتوالت
 اللیالی و الايام .

۶۳۰۶

ش ۴ دفتر ، ۱۰۲ پ - ۱۵۹ ر . نستعلیق محرم ۹۸۶ ق . دو سال بعد از تألیف
 ش ۱ «ترجمه عهد مالک» است .

(۱۵۹)

ازاحه العلة (عرفان . عربی)

عن شرف حقيقة العزلة

در باره عزلت است .

آغاز: بسم الله احمد الله الذي يلهم اوليائه طريقة المعارف و الاعتبار . . . فبناءً على ذلك وفق الله لعبده الفقير شمس الدين محمد الحسيني لاملاء هذه الرسالة الموسومة بازاحه العلة عن شرف حقيقة العزلة ...

أنجام: والعذر عند ذوى الالباب مقبول . وفرغ من تسويدها مؤلفها شمس الدين ابن محمد الحسيني (ره) بمشهد مولاه على موسى الرضا فى ١٢ ع ١٠٨٣ - حامداً . . . و آله . . .

۸۲۶۱

ش ۲ دفتر . ۴۱ ر - ۷۲ ر . نسخ سده دوازدهم ، ریزتر از شماره پیش از آن .
 ۲۱ س ۱۰/۵ × ۱۶/۵ . ش ۱ «جواهر النظام» است .

(کلام . عربی)

ازهاق الباطل

(۱۶۰)

در رد علی محمد باب در سه باب است :

۱ - اعجاز قرآن .

۲ - اثبات مخالفت باب با شرع .

۳ - علامت نقبا و نجبا .

از حاج محمد کریمخان است و در آن از استادش سید کاظم رشتی نقل دارد .
 و در چهارشنبه ۱۲ رجب ۱۲۶۱ ق . آنرا بپایان رسانیده است .

(ذریعه ۱ : ۵۳۶ و فهرست کتب احسائی . ص ۱۷۶) .

آغاز: الحمد لله الذى يذرحمد الحامدين ورائه . . .

انجام : فی الحیاة الدنيا والآخرة. وقد وقع الفراغ من تألیفها و تسویدها فی
یوم الاربعاء ۱۲ رجب ۱۲۶۱ ق. حامدا مصلیا .

۲۸۰۹

ش ۱ دفتر. ص ۱ - ۷۷. ش ۳ «رسائل کرمانی» است.
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی . کناره سرخ .
۲۳۲ گ ۱۲/۵ × ۲۱ و ۱۸ س ۷/۵ × ۱۵ .

۶۳۰۸

نسخ محمد جواد بن حسن حسینی خراسانی . در یکشنبه ۷ شوال ۱۲۶۵ ق. در تهران .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سبز یک لا ضربی .
۱۲۸ گ ۱۱ × ۱۷ و ۱۵ س ۷ × ۱۳ .

(۱۶۱) **أساس الاقیاس** (منطق . فارسی)

از خواجه نصیر الدین طوسی. م ۶۷۲ ق. (ذریعه ۲ : ۵ - ۶) در یک مقدمه و نه
مقاله است ، و آقای محمد تقی مدرس رضوی آنرا در سلسله انتشارات دانشگاه بسال
۱۳۲۶ ق . چاپ کرده است .

۳۰۰۰

نسخ پنجشنبه ۲۶ رمضان ۱۰۷۹ ق . عنوانها جدولها شنگرف. نویسنده نوشته است
که این کتاب با جدولها ۱۴۰۰ بیت نوشته دارد .
مالك : شیخ رضا بن حسن لاهیجی در ۱۰ رجب ۱۲۲۶ ق. واعتضاد السلطنه در ۱۲۶۱ ق .
وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی کناره مشکی .
۲۹۶ گ ۱۴ × ۲۴ و ۲۳ س ۸ × ۱۶/۵ .

أساس البلاغة

(لغت . عربی)

از زمخشری . م ۵۳۸ ق . در دو جزء است ، و در مصر بسال ۱۲۹۹ و ۱۳۲۹ ق . چاپ شده است . (معجم المطبوعات) .

در این کتاب معنی واژه‌های عربی را نه از نظر ریشه بلکه از نظر جمله بندی توضیح داده است . (فرهنگنامه‌های عربی بفارسی . ص ۴۰) .

۳۳۲۵

نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . اعراب دارد .
مالك : اعتضاد السلطنة در ۱۲۹۱ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .

۴۰۸ گ ۲۲ × ۳۲ و ۲۳ س ۱۲/۵ × ۲۳ .

اسامی الذین نزل فیهم القرآن

(تفسیر . عربی)

در این کتاب نام کسانی که آیتی از قرآن در باره ایشان نازل شده یاد گریده است :

آغاز : بسمله . فی کتاب طیفور بن منصور : هذا کتاب «اسامی الذین نزل

فیهم القرآن الحکیم» ؛ الحمد لله الواحد القدیم ، السند الکریم . . . دعانی الی جمع

هذا النوع من التنزیل واختصرت علی قول ابن عباس . . . الی انی جمعت فیہ ترتیباً . . .

فرتبت الکتاب علی حروف المعجم . . . وسميته کتاب «اسامی الذین نزل فیهم

القرآن» وهو التصنیف الخامس عشر مما جمعت . . . ۱ - فاولها - «عنوان التفسیر» .

۲ - «تذکرة الواعظین» ۳ - «مغیث الواعظین» ۴ - «کتاب التنزیل» ۵ - «معانی

اسماء الله» ۶ - «کتاب الوجوه» ۷ - «کتاب القرون فی شواذ الحروف»

۸ - «تواریخ المورخ» ۹ - «العریضه» ۱۰ - «علل عدد الایات» ۱۱ - «تفصیل

مذاهب القراء فی عدد الای» ۱۲ - «علل القراءات السبع» ۱۳ - «قراءة ابی عمرو»

۱۴ - «علل قراءة عاصم» ۱۵ - «هذا الکتاب . . . باب الالف . . .

انجام : و عمرو بن عبدالله ابی عزة و هبيرة ابن ابی .

۷۵۲۷

ش ۴ دفتر . ۹۷ ر - ۱۰۷ ر . نسخ محمد علی کرمانشاهی است که آنرا از روی نسخه موریانه خورده و ناقص نوشته ، و پس از آن پراکنده هایی نوشته است . ش ۱ «حلیه الابرار» است .

(۱۶۴) **أَسْئَلَةٌ وَأَجْوِبَةٌ** (ادب . عربی)

پرسشها و پاسخهایی است از سیوطی .

آغاز: بسمله . حمدله . . . و بعد فقد وقفت فی الثالث والعشرين من رجب ۸۷۸ ق .
علی اجوبه للشيخ الحافظ عبدالرحمان ابی الفضل السيوطی عن اسئلة . . .

۷۵۲۵

ش ۶ دفتر . ۴۶ پ ۵۰ ر . و پس از آن پراکنده هایی نوشته شده است . ش ۱ «مناقب الفضلاء» است .

(۱۶۵) **اسباب مهندسی** (ریاضی . فارسی)

در چگونگی اسباب مهندسی است ، و گویا از کتب کلاسیک دارالفنون در پایان سده سیزدهم بوده است .

آغاز: هو الله تعالی شانه . حسب الحكم . . . اعتضاد السلطنه . عالیجاها موسیو بهلو سرتیپ فرانسوی این مختصر را در علم بکار بردن اسباب مهندسی تألیف نمود .
بسمله . بجهت تعیین نمودن مقدار انحطاط زمین از زمین دیگر . . .
انجام : که مطلوب حاصل خواهد شد .

۵۴۱

شکسته نستعلیق سده سیزدهم ، ۲ پ - ۱۰ پ . و دیگر برگها سفید است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز یک لا .

۲۴ برگ ۱۱×۱۷ و ۱۰ س ۱۳×۷/۵ .

الاستبصار

(فقهه . عربی)

فیما اختلف من الاخبار

از شیخ طوسی محمد بن الحسن (۳۸۵ - ۴۶۰ ق) یکی از چهار اصل فقهه شیعه است.
و پس از «تهذیب الاحکام» تألیف شده است.

(فهرست سپهسالار ۱ : ۲۰۴ ذریعه ۴ : ۱۶ . دانشگاه ۳ : ۱۰۸۵).

۱۸۹۷

نسخ ۱۰۵۳ ق. مشتمل بر جزء اول و دوم کتاب است.
کاغذ نباتی رنگ . جلد چرمی کهن . وقف سپهسالار.
۲۶۵ گ ۲۵ × ۲۰/۵ و ۲۲ س.

۱۸۹۸

مشتمل بر جزو اول و دوم و قسمتی از جزو سوم کتاب است و بخط نسخ نوشته شده.
آخر جزو سوم افتاده است، و آخرین سطر موجود اینست :
ثُمَّ طَلَّقَهَا وَ تَرَكَهَا حَتَّى حَاضَتْ ثَلَاثَ حَيَظٍ ثُمَّ طَلَّقَهَا فَتَرَكَهَا حَتَّى حَاضَتْ.
مقابله و تصحیح شده ، کلمات افتاده از متن و نسخه بدلها را در حاشیه نوشته اند .
در حاشیه بیشتر صفحه ها حاشیه هایی بامضای : س . د . و م . ا . و م ج ق . و ع ل . و م ق .
و غیره نوشته شده است .

کاغذ نباتی رنگ . جلد تیماج . وقف سپهسالار .
۲۳۱ گ ۳۰ × ۲۰ و ۲۸ س .

۱۸۹۹

سه جزو کتاب است، و در ۱۰۶۳ ق. بنسخ نوشته شده. در حاشیه آخرین صفحه؛ سید محمد
شفیع طباطبائی نوشته است که : از اول تا آخر این کتاب را مقابله و تصحیح کرده است.
کاغذ سپاهانی . جلد چرمی کهن . وقف سپهسالار .
۳۷۷ گ ۳۱ × ۲۰ و ۲۵ س .

۱۹۰۰

تمام کتاب است، و در ۱۰۳۹ ق. علی بن محمد حلی بخط نسخ متوسطی آن را نوشته است. دو برگ اول کتاب نو نویس است، و حاشیه چند برگ آخر و صالی شده است. مقابله و تصحیح گردیده و نسخه بدلها را در حاشیه نوشته اند.

کاغذ حنائی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۳۳۲ گ ۲۶ × ۲۰ و ۲۶ س.

۱۹۰۱

نسخ ۱۰۹۷ ق. از ابونبات بن توفیق تنکابنی، تصحیح و مقابله شده، کلمات افتاده را در حاشیه نوشته اند، بعضی حواشی هم در کناره پاره بی از صفحه ها نوشته شده است. چندین سطر از پایان آسانید نوشته نشده، و آخرین جمله سطر آخر اینست:

عن ابیه علی بن الحسین بن بابویه.

کاغذ سپاهانی. جلد چرمی. وقف سپهسالار.

۳۵۱ گ ۲۴/۵ × ۱۹ و ۲۳ س.

۴۵۱۶

جز و نخست تاصلا جنازه. نسخ سده یازدهم. حاشیه بان شان «س م د» و «جبل المتین» و «ب ه» و «مدارك» و «ذخیره» و «منتهی» و «ذکری» و «م ق د» و «ع ا ه» دارد. صفحه آغاز نو نویس است.

مالك: عبدالله بن محمد رضا در ۱۲۳۲ ق. و ابراهیم بلاغی.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج ضربی یک لا.

۲۱۵ گ ۱۷ × ۲۴/۵ و ۱۹ س ۸/۵ × ۱۷.

۵۲۸۸

جزء ۱ و ۲ را دارد. نسخ سده دوازدهم. آغاز افتاده. عنوانها سفید مانده است.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج حنائی مقوایی.

۵۱۴ گ ۱۹ × ۲۵ و ۲۱ س ۱۶ × ۱۸.

۵۲۸۹

نسخه کامل است و فقط از پایان مشیخه اندکی افتاده است. نسخ سلخ رمضان ۱۰۸۵ ق.
از محمد باقی بن محمد تقی که نامش در پایان جزو یکم هست. عنوانها شنگرف.
کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهوه‌یی.
۲۵۸ گ ۲۴ × ۳۷/۵ و ۳۱ س ۱۷ × ۳۱.

۷۹۱۵

نسخه کامل. نسخ سده دوازدهم. افتادگی داشته و در سده چهاردهم تکمیل شده
است. عنوانها شنگرف. حاشیه‌ها بانسان «ق، رفیعا، ن، م، ن، ک، اج، ن، ع، ن، ق، ق،
م، ق، ر» دارد. وقف شیخ علی نوری در ۱۳۳۷ ق. میباشد و در ۱۳۲۲/۲/۳ ش. بکتابخانه
سپهسالار آمده است.
کاغذ فرنگی و سپاهانی سفید. جلد تیماج خنایی مقوایی.
۴۴۳ گ ۱۸ × ۲۳/۵ و ۱۹ س ۱۲ × ۱۷.

(۱۶۷) الاستبصار (حدیث. عربی)

فی النص علی الائمة الاطهار

از ابوالفتح محمد بن علی کراجکی م ۴۴۹ ق. چ. نجف ۱۳۳۶ ق. (ذریعه
۱۶: ۲).

آغاز: الحمد لله الذی اوضح سبیل الحق و ابانه و اقام علیه دلیل و برهانه.
انجام: و ضمنته بما یقنع به الوالالباب، و الحمد لله الموفق للهدایة و الارشاد
وصلی الله علی خیرته... و الحمد لله کثیراً.

۲۵۳۳

ش ۱۳ دفتر ۲۵۶ - ۲۶۷ پ. ش ۱ «مسائل فقهی» است.

(دعا . فارسی)

استیجاب دعا

(۱۶۸)

از محمد باقر بن اسماعیل خاتون آبادی . اصفهانی است که آنرا برای شاه سلطان حسین صفوی نگاشته است .

آغاز: طوطی فصیح مقال دعا را قفس افواه مؤمنان هنگامی پروبال صدق نیت درآید . . . و بعد چون امر اشرف مطالع . . . شاه سلطان حسین صفوی . . . انجام : لیکن حقیر در این مختصر بذکر همین قدر . . . اکتفا نمود . والحمد لله رب العالمین . . . و اهل بیت الطاهرین .

۱۸۴۴

ش ۵ دفتر . ۵۹ پ - ۶۸ پ . ش ۱ «نوروزنامه» است .

(نجوم . فارسی)

استخراج حرکات سیارات

(۱۶۹)

از میرزا عبدالوهاب منجم باشی است، که در پاریس بسال ۱۲۸۹ ق. آنرا استخراج کرده است .

کتاب دارای یک دیباچه سه صفحه ییست و باقی کتاب جدول های نجومی میباشد .

آغاز: اگر چه در ایام قدیم منجمین و حکمای یونان و ایران کمال دقت و مواظبت را در علم نجوم کرده اند . . .

۶۱۹

تستعلیق زمان مؤلف . جدولها شنگرف . مطالب با جوهر آبی .

مالک : اعتضاد السلطنه در ۱۲۷۱ ق . وقف سپهسالار در ۱۲۹۸ ق . کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .

۳۰ گ ۲۲×۱۴ و ۳۴ س ۹/۵×۱۸ .

(۱۷۰)

استخراج خط نصف النهار (ریاضی . فارسی)

و معرفت سمت قبله

رساله در ...

از ملامظفر گنابادی ستاره شناس سده یازدهم که آنرا برای خواجه ناصرالدین حاتم بیگ دریك مقدمه و پنج باب نوشته است .

آغاز: افتتاح کلام در هر حال؛ حمد و ثنای قادری را سزد اما بعد این رساله بیست در استخراج خط نصف النهار و معرفت سمت قبله ، مشتمل بر مقدمه و پنج باب ...

انجام : و فراسخ ارضیه در جدول ثبت کردیم ، و رساله را بر آن ختم نمودیم و الله الهادی . . . و هو بالهدایة و الایصال حقیق .

۷۴۲۸

ش ۳ دفتر ۱۰۳ پ - ۱۲۳ ر . ش ۱ «شرح رساله هیئت» است .

۸۳۶۰

ش ۸ دفتر ۳۰ ر - ۴۴ پ . و پس از این کتابچه دو جدول و طرح الواح ، و شعری فارسی در معادلات جبری از ملا افضل هست . ش ۱ «اختیارات مسیر قمر» است که درص ۷۸ گذشت .

حاشیه با نشانه «منه» دارد .

(۱۷۱)

استخراج قطبی البیضه (ریاضی . عربی)

رساله فی ...

از محمد بن محمد بن مختار است ، وقاعده بدست آوردن دو قطب تخم مرغ را نشان

می دهد .

آغاز: بسمله . قال العبد الفقير الى الله تعالى محمد بن محمد بن مختار : الحمد لله
الذى تفرد فى وحدانيته فليس له مثال . . . اما بعد؛ فلما كانت انواع المطالب واقعة
فى جهتي الظن واليقين...
انجام : فهما القطيان وذلك ما اردنا ان نبين .

۷۰۵

ش ۲ دفتر . ۹۵ ر - ۹۸ ر . ش ۱ «الاستيعاب فى الاسطرلاب» است .

۷۰۶

ش ۲ دفتر . ۱۴۹ پ - ۱۵۵ پ . نسخ يكشنبه ۵ ج ۲ - ۱۰۴۷ ق . رقمها ،
شكليها شنگرف . ش ۱ «الاستيعاب فى الاسطرلاب» است .

(۱۷۲) استخراج طالع مولود (نجوم . فارسی)

در این رساله راه استخراج طالع نوزاد از روی فتنجان بیان شده است .
آغاز: بسمله . سپاس و ستایش حضرت ذوالجلال را که انوار دقایق حکمت
او و ازهر ذره از ذرات کاینات تابانست...
انجام: و برج چهارم سرطان من الجوزا الخ . والله اعلم بالصواب .

۶۶۹

ش ۱ دفتر ، ۲ پ - ۳۹ ر . نستعلیق اختیار بن معز الملك باغ اسپانی جنابندی (گنابادی)
خراسانی . در ۱۲ ع ۱ - ۱۰۹۲ ق (برگ ۱۱۱ پ . دفتر) عنوانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ ضربی ساده مقوایی .
۱۳۰ گ ۱۳ × ۲۰ و ۱۷ س ۷ × ۱۳/۵ .

(۱۷۳) الاستعارة (دستور ادب . عربی)

درباره استعاره از علم معانی ، در سه عقد بحث شده است :

۱ - انواع مجاز در شش فریده .

۲ - استعاره کنایه در چهار فریده .

۳ - قرینه در پنج فریده .

آغاز: بسمله . الحمد لواهب العطية والصلاة على خير البرية ... اما بعد فان معانی الاستعارات وما يتعلق بها قد ذكرت في الكتب مفصلة ... فاردت ذكرها مجملة .. وقرانیهما فی ثلاثة عقود .

انجام : فایهما اقوى اختصاصاً و تعلقها به ، فهو القرينة و ما سواه ترشیح .
(تم فی شهر ۱۰۷۴ ق.) .

۳۰۳۴

ش ۲ دفتر ۶۰ پ - ۶۴ ر. حاشیه منه دارد . ش ۱ «حاشیه بر حاشیه لوامع» است .

۶۳۴

ش ۷ دفتر ۱۵۲ ر - ۱۵۵ شکسته نستعلیق . ش ۱ «سی فصل» است .
کاغذ رنگا رنگ .

(۱۷۴) الاستیعاب فی الاسطرلاب (ریاضی . عربی)

از ابوریحان بیرونی است (ذریعه ۱: ۳۶) .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده، وصلواته على محمد نبيه و آله واصحابه ...
و بعد فهذا كتاب محمد بن احمد البيروني في استيعاب الوجوه الممكنة في صناعة
الاسطرلاب للانفس الصافية ذات نزوع واشتياق ...

أنجام : ان تعم العروض انشئ . تعم . وبتمام هذه الالة تم انجاز الوعد بما وعدته
والوفاء بما ضمنته بعون الله وتوفيقه وهو المحمود على كل حال، و الصلاة على محمد
متصلاً بالعشى والاصال، وعلى آله و عزته اكرم العشيرة و اطهر آل .

۷۰۵

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۹۴ پ . نسخ سده دوازدهم ، از روی نسخه احمد بن محمد بن عبد الرحيم الولي الشافعي النصيبي ، که در ساعت ۱ آدينه ۱۱ ذيقعدة ۷۲۱ ق . از روی نسخه مصنف نوشته شده بود .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز مقوایی .
۹۸ گ ۱۷ × ۲۶ و ۱۵ س ۸/۵ × ۱۶ .

۷۰۶

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۱۴۳ پ دفتر . نسخ ۱۰۴۷ ق . عنوانها و شکلها شنگرف . و از ۱۴۴ ر . تا ۱۴۸ ر . دوائر و اشكال نجومی هست . و گ ۱۴۹ و گ ۱۵۶ سفید است ، و در برگ ۱۵۷ صفحه پایان استيعاب مکرراً نوشته شده است .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سبز مقوای سوخت زر کوب .
۱۶۳ گ ۱۲/۵ × ۱۹/۵ و ۱۶ س ۵ × ۱۲/۵ .

(۱۷۵) **الاستيعاب** (رجال. عربی)
فی معرفة الاصحاب

از ابن عبد البر اندلسی ، ابو عمرو و جمال الدين يوسف قرطبی اندلسی (۳۶۸ - ۴۶۳ ق)
(فهرست دانشگاه ۲ : ۵۰۱) .

۲۶۹۴

نسخ ۴ شنبه ع ۲ - ۱۲۷۴ ق . عنوانها شنگرف . فهرست کتاب در آغاز هست .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوای ضربی .
۲۹۱ گ ۲۳ × ۳۶ و ۲۸ س ۱۴/۵ × ۲۸ .

(۱۷۶) **استرار الايتلاء للاولياء** (روضه خوانی . فارسی)

مؤلف کتاب را پس از «مجرى البكاء» و بنام محمد شاه قاجار تألیف کرده است
و هر دو کتب در سو گواری شهیدان مذهبی است . و در آن چند مقدمه و چند روضه

و چند بلیه و يك خاتمه دیده میشود. نام مؤلف و کتاب و شاه در دیباچه بوده است ،
و لیکن کسی نام مؤلف را ياك کرده است .

آغاز : بسمله. الحمد لله الذي خلق بحسب معرفته قصبة الياقوت ...

انجام : و صلى الله على محمد وآله الطاهرين المنتخبين .

۵۳۳۱

نستعلیق . عربیها نسخ . گویا نسخه اصل است .

کاغذ فرنکی سفید . جلد تیماج زرد مقوایی .

۱۴۳ گ ۱۵/۵ × ۲۱/۵ و ۱۴ س ۹ × ۱۵ .

(فلسفه . فارسی)

اسرار التنزیل

(۱۷۷)

از امام رازی . و بنام «ترجمه اسرار التنزیل» ملقب به «لطائف غیائی» در تهران

بسال ۱۳۰۱ ق. چاپ شده است .

۶۳۱۰

نسخ کهن سده هفتم. آغاز نسخه مادر بر گ ۲۲. مطابق سطر ۱۶ صفحه ۵ چاپی است.
و پایان آن نیز مطابق چاپی است ، و دو برگ پیش از آغاز کتاب مربوط به میان نسخه است
و لیکن با چاپی اندکی فرق دارد.

در دنبال نسخه هشت صفحه از يك رساله در امامت شیعی است، که شاید «نورالعیون»

منسوب بدوانی باشد، و بخط نستعلیق سده سیزدهم است. بر گها پاره و وصال شده است .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکی فرسوده .

۵۸ گ ۱۵ × ۲۲ و ۲۲ س ۱۲ × ۱۶/۵ .

(عرفان . فارسی)

اسرار الشهود

(۱۷۸)

داستانهایی است اخلاقی بنظم بروش نوربخشیان . از اسیری لاهیجی که در ضمن

دیوان او هست . و نسخ مستقل آن در کتابخانه ملک و جز او هست (ذریعه : ۷۶:۹)

آغاز : هست بسم الله الرحمن الرحيم مصحف آیات اسرار عظیم
 نام حق سر دفتر هر دفتر است . . .
 انجام : چون ببزم وصل رو کردم مقام
 وا گذارم گفتگو را والسلام

۷۰۷۶

ش ۱ دفتر . ۳ پ ۱۲۴ پ . نستعلیق حضرت علی بن محمد عرب خراسانی در شنبه
 ۱۰ شوال ۱۰۴۱ ق .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۱۴۹ گ ۱۲ × ۱۹/۵ سطرها گوناگون .

(۱۷۹) اسرار الصلاة (فلسفه. عربی)

از ابن سینا است . (مهدوی ش ۸۵ . ذریعه ۲ : ۴۸ . فهرست دانشگاه ۳ : ۴۰۵) .

۱۰۹۵

ش ۱۴ دفتر . ۱۲۰ ر . ۱۲۵ ر . ش ۱ «شرح رساله نفس» است .

(۱۸۰) اسرار الخیوب (رمل فارسی)

از علی مردان درانی کرمانی . در علم «ماسه بندی» است که برای فتحعلیشاه
 نگاشت . (فهرست دانشگاه ۳ : ۹۶۲) .

۲۸۷۵

نستعلیق سه شنبه ۲۸ شوال ۱۲۶۷ ق . عنوانها شنکرف ، شکلها شماره دارد .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی یک لا .
 ۸۰ برگ ۱۰/۵ × ۱۵ و ۱۳ س ۱۲ × ۷ .

(۱۸۱) اسرار قاسمی (رمالی فارسی)

از ملا حسین بیهقی سبزواری کاشفی . م . ۹۱۰ ق . که پسرش صفی الدین علی

واعظ آنرا بنام «کشف الاسرار» گزین نموده است، و این گزیده در بمبئی در ۱۳۱۲ ق. و پس از آن مکرر در برلن و ایران چاپ شده است (ذریعه ۲ : ۵۴) و (مشار ۹۱ و ۱۲۶۲).

۲۸۶۴

ش ۱ دفتر ۳ - ۱۳ ر. نستعلیق سده سیزدهم آغاز و انجام افتاده است. عنوانها شنگرف.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج زرد مقوایی.
۲۰۰ برگ ۱۵×۲۱ و ۲۲ و ۱۳ س: ۹/۵×۱۶/۵ و ۱۱/۵×۱۴/۵.

۲۸۷۶

ش ۱ دفتر (۳ - ۱۱۰ پ. نستعلیق الله مراد در لنگرود، در (برگ ۱۱۰ دفتر) ۲۸ شعبان ۱۲۷۴ ق.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی یک لا.
۲۸۱ گ ۱۱×۱۸ و ۱۳ س ۵/۵×۱۱.

۲۸۹۷

نستعلیق سده دوازدهم. عنوانها شنگرف. آغاز و انجام افتاده است.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج خنایی زر کوب مقوایی:

۴۸ گ ۱۴×۲۰ ر ۱۳ س ۱۳×۱۸.

(عرفان. فارسی)

اسرار نامه

(۱۸۲)

از عطار نیشابوری. فریدالدین. (ذریعه ۲ : ۵۶ مشار ۹۵).

آغاز: روتو با حق راست گوی و راست باش

تا نیاید بر سرت هر دم بلاش

انجام: من گنهکارم به پیشش ای حکیم

رحمتی بر جان عطار ای رحیم

نستعلیق زیبای سده یازدهم . سرلوحی در آغاز وحاشیه سازی گل و بوته زرین .
عنوانها زرین .

مالك : اعتضاد السلطنه ۱۲۷۹ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
کاغذ کلفت رنگارنگ متن وحاشیه . جلد تیماج سوخت آبی زر کوب
۷۴ گ ۲۹ × ۱۲ و ۱۲ × ۲۹ س ۱۶ × ۱۶ .

(۱۸۳) أسرار النجوم (نجوم عربی)

در احکام نجوم که بارسطو منسوب شده است (دانشگاه ۳ : ۹۵۵ و ۲۱۶۰) .
آغاز : مانند نسخه ۳ - ۳۴۷ دانشگاه .
انجام : الفصل ۱۰۰ ، ان المختارين المنحوسين لکنها تقاطعين فی فلکین ...
کالمشاران لحربه والسکین التي یقطع بها .

ش ۴۲ دفتر . ص ۲۲۵ - ۲۳۱ . ش ۱ « النفس » است .

(۱۸۴) أسس الاصول (اصول فقه . عربی)

از میرزا محمد بن غلامرضا کرمانی ملقب به جمال الدین (۱۲۹۲ - ۱۳۵۱ ق) .
در ۱۳۱۸ ق . تألیف شده و در ۱۳۱۹ ق چاپ شده است . در اصول فقه است ، و در آن حروف
نقطه دار بکار نبوده است . (ذریعه ۲ : ۵۷)

بخط نسخ نوشته شده و در حاشیه تمام صفحه ها تعلیقاتی که خود مصنف بر این کتاب
نوشته ، بخط نستعلیق تحریر گردیده و نویسنده آن در ذیل آخرین حاشیه که بر کنار آخرین
صفحه نوشته شده این عبارت را نوشته است : « الحمد لله الذی وقفنی لایتمام هذه الرسالة

الشریفة و كان تاریخ اتمامها فی المدرسة الناصریة فی خدمة مصنفها دام افاداته صبیحة يوم الاحد سادس شهر شوال من شهر سنة ۱۳۱۸ و الحمد لله و صلی الله علی محمد و آله الاخیار و انا اقل عباد الله اللید العاصی الجانی علی بن حسین الطهرانی غفر ذنوبهما .
 ظاهرأ این نسخه را مخصوص این کتابخانه نوشته و خود مؤلف تقدیم کرده است .
 کاغذ ترمه مجدول . جلد روغنی گل و بوته مذهب ظریف . صفحه اول تذهیب گردیده
 ۱۳۷ گ ۲۰/۵ × ۱۴ و ۹ س . واقف گویا خود مؤلف است .

(۱۸۵)

اسطرلاب

(ریاضی . عربی)

از عبدالرحمان صوفی در ۳۸۶ باب میباشد .

آغاز: بسملة . رسالة عبدالرحمان بن عمر المعروف بابن الصوفی فی العمل بالاسطرلاب
 ادام الله لك العز والسعادة و النبل والسیادة . . . سئلتنی ایها النبل النجیب و الفاضل
 الحکیم؛ اظهر ما فی هذه الالة الشریفة المعروفة بذات الصفائح ...
 انجام: و یشرح من علمها مثل ما شرحت .

يك اسطرلاب فارسی در ۶۴ فصل نیز باین مرد منسوب است (فهرست دانشگاه: ۳:
 ۸۲۹) . اویدر ابوعلی حسن صاحب ار جوزه فلكیة است . كه در ذریعه ۱۱: ۲۰۳ یاد شده است .

۷۰۳

نسخ ۱۲۷۵ ق . عنوانها شنگرف و برخی جاها سفید است .
 از ص ۱ تا ۳۸۸ دفتر را گرفته و سپس باب بیستم رساله « مطلع الانوار » نوشته
 شده است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز مقوایی .

۱۹۵ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۴ س ۶ × ۱۱ .

۷۰۴

نسخ سده سیزدهم . عنوانها ، نشانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .

۲۱۰ گ ۱۴۵ × ۲۲ و ۱۴ س ۷/۵ × ۱۲ .

(۱۸۶)

اسطرلاب

(ریاضی. فارسی)

از قاسم علی قاینی. يك مقدمه و دوازده باب و يك خاتمه دارد. و در آن شكل آلتهاي اسطرلاب را نیز کشیده است.

آغاز: بسمله. سپاس و ستایش مر صانع قدیم و قادر حکیم را ... اما بعد؛ الفقير الحقير الى الله الغنى قاسم علی قاینی مدت مدید بود که در طلب آموختن صنعت اسطرلاب سعی ... و بقدر وسع خود از استاد .. مولانا محمد حسین بن مولانا شمس الملة والدين محمد باقر یزدی نور الله قبره فرا گرفت ...

انجام: همین قدر کافی است در امتحان اسطرلاب. والله اعلم بالصواب. تألیف رساله شد در تاریخ ۲۰ محرم ۱۰۷۰ ق.

۶۹۹

تستعلیق سیف الدین محمود، در ۲۸ ج ۱ - ۱۰۸۳ ق. عنوانها، شکلها، شنگرف. در بر گهای ۱ پ - ۴۰ پ. و پس از آن بندی «در طریقت در کشیدن خطوط ساعات که از ظل مقیاس معلوم شود» نوشته شده است ۴۱ پ - ۴۳ پ. در پشت برگ نخست نوشته شده است: «عبد الاثمه و عبد العلی که اسطرلاب و حلقه اسکندری و قطب نما ساخته اند و قاسم علی هر سه نزد ملا محمد باقر یزدی یعنی پدر ملا محمد حسین درس خوانده و از قاسم علی؛ اسطرلاب و حلقه اسکندری دیده نشده که ساخته باشد.

مالك: اعتضاد السلطنة در ۱۲۷۰ ق. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج حنایی يك لا.

۴۵ گ ۱۳ × ۱۹ ز ۵/۵ × ۱۱.

(۱۸۷)

اسطرلاب

(ریاضی. فارسی)

از نظر علی دریك مقدمه و چند باب است.

آغاز: بسمله ... چنین گوید ... نظر علی که این رساله بیست در صنعت اسطرلاب، مشتمل بر مقدمه و ابواب ...
جای حمد له و دیباچه سفید مانده است.

انجام : و در ربع مجیب آن بهمین قدر کافی است ، و زیاده بتطویل می انجامد
وصلی الله... و آله .

۸۳۶۰

ش ۱۱ دفتر ۸۴ - ۱۰۱ پ.ش ۲ «اختیارات مسیر قمر» است . که در ص ۷۸ گذشت

(۱۸۸) الاسعاف (اخلاق . فارسی)

فی شرح اییات القاضی و الکشاف

از خضر بن عطاء الله موصلی . م ۱۰۰۷ ق . در شرح شواهد شعری «کشاف»
و «انوار التنزیل» است .

۳۳۱۸

نسخ محمد حسین نیریزی که آنرا در ۱۲۷۲ ق. ۱ نوشته ، و شامل تمام کتابست ، اوراقی
جدول کشیده پیش از کتاب گذارده اند که نام شاعران مذکور در این نسخه در آنها ثبت شود
ولی هنوز بر این کار انجام نگردیده ، و بر یکی از برگهای نانوشته ای که آخر کتاب بوده
عبدالله منشی طبری ، نام جمعی از شعرا ای که شرح حالشان در این کتابست باقید صفحه آنها
در ۱۲۸۷ ق. ثبت کرده است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماجی . وقف سپهسالار .

۵۳۶ ك ۳۵ × ۲۱/۵ و ۲۵ س .

(۱۸۹) اسقاط تکلیف (کلام . عربی)

در زمان غیبت امام

حاشیه بیست بر رساله یی از ملا احمد اردبیلی مقدس ورد بر او در مسئله یاد
شده ؛ که آیا در زمان غیبت امام زمان ، مردم مکلف هستند یا نه ؟ . محشی عبدالواحد
شوشتری است .

۱ - نویسنده این نسخه با نسخه کتابخانه ملی يك نفر میباشد . و نسخه ملی کاملتر است و

سال ۱۲۷۴ ق. نوشته شده است (سپه ۲ : ۴۵۹) .

آغاز : قوله : بان التكليف فى زمان الغيبة لا يسقط بالاجماع. الخ . فيه تأمل
 لان المراد من قوله التكليف الخ. ان كان هو المعنى الظاهرى. . .
 انجام : والحق ان المذكورين فى المتن مما نقلناه من الدليل والجواب. (من
 فوائد مولانا عبدالواحد الشوشتري على رسالة مولانا احمد).

۱۴۴۶

ش ۳ دفتر ص ۴۱۸-۴۲۴ ش ۱ «حاشیه شرح تجرید» است.

(۱۹۰) اسکندرنامه (ادب. فارسی)

پنجمین دفتر پنج گنج نظامی گنجوی (۶۰۷-۰۰ ق) است (سپه ۲: ۵۲۴-۵۳۸ و
 ذریعه ۲: ۶۱ و ۲۶۴).

۳۵۵

ش ۵ دفتر است. ش ۱ «مخزن الاسرار» میباشد. (سپه ۲: ۵۳۶).

۳۵۶

ش ۵ دفتر است. ش ۱ «مخزن الاسرار» است. (سپه ۲: ۵۳۷).

۳۵۷

ش ۵ دفتر است. ش ۱ «مخزن الاسرار» است. (سپه ۲: ۵۳۵) و در اینجا شماره بغلط ۳۷۵
 چاپ شده است.

۳۷۱

ش ۵ دفتر است. ش ۱ «مخزن الاسرار» است. (سپه ۲: ۵۳۶).

۳۷۳

ش ۴ دفتر است. ش ۱ «خسرو و شیرین» است. این نسخه تنها «شرفنامه» را دارد ، و
 «اقبالنامه» را ندارد. (سپه ۲: ۵۳۷).

ش ۵ دفتر است. ش ۱ «مخزن الاسرار» است. (سپه ۵۳۴:۲).

(۱۹۱)

اسکندریه

(فلسفه . فارسی)

پاسخ پرسشهایی است که اسکندر بن عمر شیمخ پسر تیمور در سال ۷۱۵ ق. از اصفهان بشیر از برای میر سید شریف گرگانی فرستاده است (دانشگاه ۲۶۶:۳). و در نسخه زیر تاریخ تألیف ۸۱۵ ق. دیده میشود. اما در آغاز این نسخه، حمدله نسخه دانشگاه نیست و انجام آنها برابر است.

۲۹۱۱

ش ۲۶ دفتر. ص ۹۵-۹۸ در متن وحاشیه دنبال هم نوشته شده است. نستعلیق در شهر اجمیر هند ۱۰۹۲ ق. نوشته شده است. ش ۱ «قنیة الفتیان» است.

(۱۹۲)

اسلوب السلوك

(فقه . فارسی)

ومطلوب الملوك

در آداب نماز شب در دو باب است، و هر باب مقدمه و چهار فصل و خاتمه دارد. در پایان نسخه آنرا بلبقههای «شمع مجلس» و «وليلة القدر» ملقب ساخته است. مؤلف فتح الله بن محمد رضا حسینی مرعشی است که آنرا برای سید محمد باقر و بنام شاه قاجار در ۱۲۴۱ ق. نگاشته است.

آغاز: ابوالفتح والفتح یعنی نماز شب با روح و روح را حمد سرمدی شمع و چراغ است و صلوات ناصیات احمدی ...

انجام: و چون خاتمه بلیلة القدر اتفاق شد «لیلة القدر» نیز نام این کتاب نهادیم و آنرا «شمع مجلس» لقب دادیم ... و (ختم نافع = ۱۲۴۱) تاریخ سالش.

نسخ محمد رضا بن عبدالرضا در ۱ ع ۱۳۱۰ ق. عنوانها شنگرف.
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سبز تیره ضربی یک لا.
۱۹۲ گ ۱۳ × ۲۱/۵ و ۱۴ × ۷/۵.

(۱۹۳) **اسماء الادویة** (پزشکی عربی)

نام دارو هادر این کتاب بترتیب «ابجد هوز» آمده و تفسیر شده است.
آغاز: بسمله رب سهل و تمم. هذا شرح ما وقع من اسماء الادوية باليونانية. باب
الالف: «ا» وهونمر السرح. آبانس: هو الابنوس باليونانية ...
انجام: ظرام: هي عشبة والله ولي ذلك، وهو الموفق والمعین. تم تفسیر ما وقع فی هذه
الابواب بحمد الله وحسن توفيقه، والصلاة على رسوله محمد وآله اجمعين.

ش ۲ دفتر ۳۱۵ پ - ۳۵۶ پ. نسخ محمد ابراهیم بن جعفر تکاور در چهارشنبه
۴ ذی حجه ۱۰۸۶ ق. ش ۱ «مالایسع الطیب جهله» است.

(۱۹۴) **اسماء الله** (فارسی)

رساله بیست در شرح نامهای خدا. از محمد مؤمن بغدادی.
آغاز: الحمد لله الذي احاط بكل شيء علمه و نفذ في كل شيء حكمه ... اما
بعد: چون این حقیر... محمد مؤمن بغدادی خادم فقراء... سه رساله در جمع اسماء الله...
مسمابه «کشف الحقایق» و «کنز المسلمین» و «اسرار المؤمنین» قلمی نموده بودم و جویا
نداشت. لله الحمد درین وقت که اسلام قوی شده در دار السلطنة اصفهان...

ش ۵ دفتر نستعلیق، بهمان خط بشماره پیشین دفتر که در ۱۲۴۲ ق. نوشته شده است.
از این کتاب در این دفتر تنها برگ نخستین بجای مانده و باقی افتاده است. ش ۱ «معارف
الیقین» است.

اسماء الله

(حدیث عربی)

شرح و تفسیر نامهای خدا است.

آغاز: اسم الشیء ما يعرف به فاسماء الله تعالی هی الصور النوعیة...

أنجام: اینماتولوا فثم وجه الله. الذین احسنوا الحسنی.

۶۴۶۷

ش ۳ دفتر ۳۲ پ - ۳۵ ر. با همان خط ۱۲۲۳ ق. ش ۱ «مشكاة الانوار» است.

اسماء الله الحسنی

(حدیث عربی)

آغاز: یا طیب الاسماء یا من هو الله ومن لا یسمى ذلك الاسم الا هو

أنجام: وجد بالحیا المحیی علی کل بقعة

وعم به اقصی البلاد و ادناه

۵۲۴۳

ش ۴ دفتر ۵۷ پ - ۵۹ ر. نسخ بهمان خط شماره پیشین دفتر. بی تاریخ ش ۱ «حرز الامانی

ووجه التهانى» است.

الاسماء التي لا تدخلها الالف واللام

(لغت عربی)

ازاديب ذوالبیانین نظنزی صاحب دستور اللغة.

آغاز: الحمد لله والصلاة على محمد وآله. اما بعد؛ فيقول الامام العلامة ذوالبیانین

النظنزی ره...: العربية المبنية والمعربة و اسماء الاعلام التي لا تدخلها الالف واللام هذه على

ترتيب حروف الهجاء: آدم. احمد. ابان. رجل. بجبل. ارونند. جبل. اخا جبل.

اعوج. فرس. اسامه. اوس...

۷۵۵۲

ش ۴ دفتر ۴۹ پ - ۵۰ پ. در متن نوشته شده است. عنوانها شنگرف. پایان افتاده:

غرابه الاسم. رجل له شرف. عسرة: اسم امرئة. ش ۱ «ديوان ابی وردی» است.

(۱۹۸) **الاشارات والتنبیہات** (فلسفه . عربی)

از ابن سینا است. (ذریعه ۹۶:۲ و فهرست مهدوی و قنواتی) . و اکنون بوسیله دانشگاه تهران بکوشش آقای محمودشهابی زیر چاپ است. (۱)

۶۳۳۴

نسخ میرعلی نقی بن حاجی میرهادی در رمضان ۱۱۵۱ ق . تنها بخش طبیعی را در بر دارد. حاشیه به نستعلیق از شرح طوسی دارد.

۱۰۰ گ ۱۶ × ۲۱ و ۱۷ و ۵/۷ × ۱۳

۸۳۵۹

ش ۲ دفتر ۱۶ پ ۳۱- پ. نستعلیق ۲۲ رجب ۱۰۵۹ ق. از همان کاتب شماره پیش دفتر . تنها طبیعی را در بردارد. ش ۱ «هدایة الحکمة» است.

(۱۹۹) **الاشارة الکاملة** (فقه . عربی)

در باره وسواس در نیت نماز است . نام کتاب در دیباچه و خاتمه بطور براعت استهلال یاد شده است . و شاید از شیخ بهائی باشد. يك مقدمه و يك مقصد و يك خاتمه دارد. آغاز: بسمله . سبحان من خص نوع الانسان بقوى الازهان وجعلها قابلة لعروض السهو والنسيان ... املیت هذه الاشارة الکاملة ...

انجام : وسلامک علی خاتم النبیین و علی آلہ الطاهرین. تمت الاشارة والحمد لله.

۷۵۳۹

ش ۷ دفتر ۱۳۳- ۱۴۳ ر. و پس از آن مطالب پراکنده دیده میشود. ش ۱ «حاشیه اثنا عشرية» است .

(۱) و در مقدمه آن پنجاه و چهار کار که در باره اشارات انجام شده بخاتمه این جانب منزوي معرفی گردیده است.

اشتر نامه

(۲۰۰)

یکی از خمسه حسینی قزوینی کربلایی شیرازی (۱۱۸۴-۱۲۴۹ ق) محمد حسین بن محمد حسن میباشد، که در شیراز ۱۳۲۸ ق چاپ شده است. (سپه ۵۱۲-۵۰۹:۲ و ذریعه ۲، ۱۰۰ و ۲۵۷:۷ و ۲۵۴، ۹).

۱۳۶

ش ۲ دفتر، نستعلیق ۱۲۳۲ ق. و ناقص است (سپه ۵۱۲-۵۱۱) ش ۱ «وامق و عذرا» است.

۳۸۵

ش ۲ دفتر. نسخ سده سیزدهم و ناقص است (سپه ۵۱۱:۲) ش ۱ «وامق و عذرا» است.

اشجار و اثمار

(۲۰۱)

(نجوم فارسی)

از علیشاه بن محمد خوارزمی بخاری درغانی معروف بعلاء منجم صاحب «احکام الاعوام» و «احکام نجوم» است که در ۶۰ و ۶۶ یاد شد. (دانشگاه ۸۳۱، ۳). این کتاب بسال ۱۳۲۰ ق. در لکهنو چاپ شده است.

۶۵۵

نیمه نخست نسخ ریز سده یازدهم، و نیمه دوم نسخ درشت سده دوازدهم میباشد. عنوانها شنگرف.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج مشکی ساده مقوایی.

۱۴۰ گ ۱۳×۲۵ و ۲۲×۷/۵ س ۱۸.

۶۵۶

نستعلیق درشت سده یازدهم آغاز و انجام افتاده. عنوانها، نشانها، شنگرف.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سبز مقوایی.

۱۷۸ گ ۱۲/۵×۲۲ و ۱۷×۷ س ۱۶.

۶۵۷

نستعلیق سده سیزدهم. عنوانها شنگرف.
کاغذ فرنگی کبود خاکستری رنگ. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.
۱۸۲ گ ۱۷×۲۳ و ۱۴×۱۰ س

۸۲۴۶

ش ۴ دفتر ۱۲۲ پ-۲۳۶ ر. طبق شماره نوین واپ-۱۱۰ ر. طبق شماره گذاری کهن.
نسخ مانده شماره پیشین دفتر. عنوانها شنگرف. ش ۱ «صورالکواکب الثمانیه» است.

(۲۰۲) اشراق هیاکل النور

لکشف ظلمات شواکل الغرور

گزارشی است بر «هیاکل النور» شیخ اشراقی از غیاث الدین منصور دشتکی است
و در آن «شواکل الحورفی شرح هیاکل النور» تالیف جلال دوانی را رد کرده است.
(ذریعه ۱۰۳:۲ و دانشگاه ۱۴۴:۳ و ۲۹۰).

چلبی در کشف الظنون در ذیل «هیاکل» گوید: شرح چیست مزجی و تمام نشده
است. ولیکن این سخن چلبی نادرست است و کتاب درست می باشد و پایان یافته است.

۱۲۹۵

ش ۳ دفتر ۲۴ پ-۱۵۰ ر. نستعلیق ۹۹۲ ق. متن زیر خط شنگرف. ش ۱ «اثبات
الواجب» است که درص ۴۰ یاد شد.

(۲۰۳) اشرفیات (نحو. عربی)

منظومه بیست در نحو و دستور زبان عرب در دو بخش، نخست الجمل، دوم احکام
قبیح علی المعرب جهلها، و هر بخش دو بیت شعر دارد.
آغاز: بسمله.

الحمد لله تعالی بعلا ورفعة عن خطرات العقلا

وبعد قد الفت فی الاعراب خلاصة رائقة الابواب
ترجمتها بالاشرفیات علی قسمین واللہ کفانی زلالا

۱۳۷۹

ش ۴ دفتر ص ۳۴۱-۳۶۵ نسخ سده یازدهم . عنوانها سنگرف. ش ۱ «حاشیه شرح
تجربید» است. هر صفحه ۱۴ بیت. انجام افتاده و در باب الحذف بدین بیت پایان یافته است؛
او بعض او اشاره ثم عدد کل کذا یرشد نا کل رشد

(۲۰۴) أشعة اللامعات (عرفان. فارسی)

گزارشی است بر «لمعات» فخر الدین عراقی. شرح کننده عبدالرحمان جامی
م. ۷۹۸ ق. است. و در ۸۸۶ ق. تالیف و در ۱۳۰۲ ق. در ضمن مجموعه بی چاپ شده است.

۲۸۴۴

ش ۲ دفتر ۵۴ پ ۱۵۱-۱۵۰ ر. که در اج ۲-۱۰۱۲ ق. در شهرتته هند تصحیح شده است.
صفحه شمار جدا گانه دارد. ش ۱ «لمعات» است.

۲۹۳۴

ش ۱ دفتر ۲ پ ۴۶ ر. نستعلیق محمدجعفر بن زین العابدین انصاری، در یکشنبه سلخ
ع ۲-۱۰۵۹ ق. پایان یافته است. حاشیه منه دارد. در ۴۶ پ. شعر است از عنصری در مدح خواجه
عبدالله انصاری، و رضاقلی هدایت منکر آن شده است، و هم در ۱۲۶۷ ق. نسخه را در شهر خیوه
خریداری نموده است.

مالك اعتضاد السلطنة ۱۲۸۵ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی مقوایی.

۱۷۰ گ ۱۵/۵ × ۲۵ و ۱۷ × ۸ ۱۶/۵.

(۲۰۵) أشكال التامیس (ریاضی. عربی)

از شمس الدین محمد بن اشرف سمرقندی است، که سی و پنج شکل از اصول

اقلیدس را توضیح داده است.

قاضی زاده رومی این کتاب را شرح کرده و خواهد آمد (دانشگاه ۳: ۲۰۲)
یک مقدمه و ۳۵ شکل دارد.

آغاز: بسمله. حمدله... و بعد فان جماعة من الفضلاء... التمسوا منی رسالة یكون
مقدمة دالة فی اقتناء براهین العلوم الحسابیة کالأعمال الجبریة والمساحیة وذلك مؤسس
على اشکال التاسیس من کتاب اقلیدس.

انجام: کل خط نصف وزید علیه خط آخر علی استقامته... الذی هو مربع ج. د.
تمت الرسالة، ولواهب العقل الحمد بالانهاية وعلى نبیه الصلاة بغير غاية.

۶۸۹

ش ۷ دفتر ۱۸۱-۱۸۷ پ. دفتر ش ۱ «تحریر اکرمانالاوس» است.

(۲۰۶) **اصحاب اخدود** (داستان فارسی)

داستان...

داستانی است که در قرآن آیه ۴ سورة «بروج ۸۵» از داستانهای عرب باستان یاد
گرفته است و صاحب الاخدود و نواس معاصر فیروز گرد بوده است. (مجموع التواریخ
ص ۱۶۸).

آغاز: بدانکه اصحاب اخدود مردمانی بودند اندر حدنجران...
انجام: در کلام مجید نازلست که قتل اصحاب الاخدود، النار ذات الوقود.
تمت بالخیر.

۲۵۵۱

ش ۳ دفتر ۱۱۶-۱۲۲. نسخ حسنعلی بن استاد علی قلی شربتدار در سده دوازدهم.

(سپه ۱: ۴۱۲) ۱۱ س ۸/۵ × ۱۴. ش ۱ «جعفریه» است.

(۲۰۷) **اصحاب الادویه** (پزشکی فارسی)

از حسین بن علی بن حسین انصاری است. پدرش حاج زین العابدین علی عطار مؤلف
«اختیارات بدیعی» است که در ص ۷۵ یاد شد.

حسین در آغاز این کتاب گوید چون پدرم «اختیارات بدیعی» را نگاشت و لغت‌های
طبی آن بخوبی خوانده نمیشد، من این کتاب را برای تصحیح و ضبط نام داروهای
آن نگاشتم.

آغاز: (بنقل فهرست رضوی ۳: ۲۴۳): حمد و سپاس غفاری را جل جلاله و عم
نواله ...

انجام: ینمه . بفارسی نیل دارو گویند . یا مفتوح و بنون زده . میم مفتوح و بهاء
زده (ذریعه ۲: ۱۲۰ و فرهنگنامه‌های عربی بفارسی . ص ۱۶۸).

۷۱۹

ش ۱ دفتر ۲ ر. ۶۸. نسخه یازدهم. عنوان و نشان شنگرف.

آغاز اندکی از دیباچه افتاده: و الا مکان سعی نموده آنچه معلوم بود اعراب کرده شد.

باب الالف؛ الاطریلال: اسم یونانی بفارسی، تخم خلال خلیل گویند. . .

کاغذ سمرقندی - جلد ساغری سرخ مقوایی.

۱۷۳ گ ۱۳ × ۲۳ و ۱۹ س ۸ × ۱۷.

(۲۰۸) اصطلاحات حدیث (حدیث فارسی)

رساله بیست بفارسی، گرفته از شرح مجلسی یکم بر کتاب «من لایحضره الفقیه»

(۱۳۶ پ - ۱۴۰ ر). و پس از آن مشیخه همین مجلسی است و تنها همان بخش سند روایات را

دارد (۱۴۱-۱۴۲) و پس از آن یک فائده است در بیان معنی اجازه (تا ۱۴۵ پ. نسخه زیر).

۳۲۱ صدر

ش ۳ دفتر ۱۳۶ پ. - ۱۴۵ پ بخط نستعلیق عماد حسینی کسکری. ش ۱ «معالم
الاصول» است.

(۲۰۹) اصطلاحات الصرفیه (عرفان عربی)

از عبد الرزاق کاشانی م. ۷۳۶ ق. است در دو بخش ۱ - بترتیب حروف ابجد در ۲۸ باب.

۲ - در مقامات است بترتیب منازل السائرین. بیشتر نسخه هاتنها بخش نخستین را دارد.

(ذریعة ۲-۱۲۲ و فهرست دانشگاه ۳: ۴۰۷).

۲۷۹۹

ش ۳۳ دفتر ص ۲۹۷-۳۱۱. فقط بخش نخستین را در بردارد. ش ۱ «حدیث قدسی» است.

۸۳۸۲

ش ۲ دفتر ۱۷۱ پ ۲۰۸. نستعلیق محمد ابراهیم قزوینی، نویسنده شماره پیشین دفتر در ۱۹-ج ۱-۱۲۵۶ ق. عنوانها شنگرف. تنها بخش نخستین را در بردارد و مقامات را ندارد. ش ۱ «شرح منازل السائرین» است.

(۲۱۰) اصطلاحات الصوفیة (عرفان. عربی)

گویا از صائِن الدین ترکیه خجندی است و ترتیب حروف ابجد است نه ابث (ذریعه ۹: ۵۷۰ و سبک شناسی ۳: ۲۳۶).

آغاز: بسمله و به الاستعانه - باب الالف. الالف: اعلم ان لكل مرتبة من مراتب الوجود ازلا و ابداً ...

انجام: لا یكون متعدداً و صلی الله علی النبی ... تسلیماً.

۲۹۳۰

ش ۸ دفتر ۱۲۴ پ ۱۴۱-۱۴۱ ر. ش ۱ «البایة» است.

(۲۱۱) اصطلاحات صوفیان (عرفان. فارسی)

از شهاب الدین سهروردی است، لیکن نویسنده نسخه زیر آنرا از شبستری پنداشته است.

آغاز: حمد و سپاس خدای را که در رمعانی را در تحت صور بیانی عیان میکند ...

انجام: تا که این جمله باشد که ختامه مسک و فی ذلک فلیتینا فی المتنافسون.

ش ۴ دفتر ۱۷۱ پ - ۱۸۳ ر. خط محمد علی کرمانشاهی نویسنده شماره پیشین این دفتر. ش ۱ «جنگ» است.

(۲۱۲) اصطلاحات صوفیان (عرفان. فارسی)

آغاز: تصوف تصفیه قلب است از کدورت قالب...
انجام: مرورا بجوی و بس هان تا زدوست باز نمائی بهیچ پی.

ش ۵ دفتر ۱۸۳ پ - ۱۸۶ پ. خط همان کرمانشاهی نویسنده شماره های دیگر این دفتر، در شنبه ۱۶ رجب ۱۲۹۹ ق. و سپس مطالب پراکنده بی را نوشته است. ش ۱ «جنگ» است.

(۲۱۳) اصطلاحات صوفیان (عرفان. فارسی)

آغاز: اذا جاء نصر الله ای المدد الملکوتی...
انجام: ورنه حقیقی اعراض کند از ماسوی الله. تمت رساله الاصطلاحات المتداوله للصوفیه.

ش ۴ دفتر ۳۵-۳۶ پ. خط همان علی اصغر نویسنده شماره پیشین این دفتر ۴ در ۹ رجب ۱۲۳۳ ق. ش ۱ «مشکاة الانوار» است.

(۲۱۴) اصطلاحات صوفیان (عرفان. فارسی)

آغاز: بدانکه میخانه و بتکده و شرابخانه باطن عارف کامل را گویند...
انجام: ساقی و مطرب و ترهیب کننده و فیض رساننده اهل معنی را گویند.
والله علم.

۶۵۵۳

ش ۱۰ دفتر. نستعلیق عینی. در شوال ۱۰۶۶ ق. و پس از آن اشعار متفرقة از حسین ثنائی نوشته شده است. ش ۱ «لوايح» است.

(۲۱۵) اصطلاحات صوفیان (عرفان فارسی)

ترجمه بیست از اصطلاحات الصوفیة عبدالرزاق کاشی. که در ص ۱۴۱ یاد شد.
 آغاز: بسمله. سبحانه لا الی اعلی حمد و سپاس نثار منعمی سزد که دلهای عارفان را مخزن جواهر اسرار گردانید...
 انجام: در شرح فصوص الحکم با مأخذ و مناسبات متعلقه بآن گفته ام. و من الله الهدایة والتوفیق.

۷۸۹۲

نستعلیق شمس الدین حسینی، در رجب ۱۳۳۵ ق. بخواش نصیر دفتر، از روی خط میرزا غلامرضا خوشنویس. وقف بانورقیه.
 کاغذ فرنگی کبود. جلد مقوا
 ۳۲ گ ۱۶/۵ × ۱۲/۵ و ۷/۲ × ۱۵.

(۲۱۶) اصطلاحات المتکلمین (کلام . عربی)

شاید از شیخ طوسی م ۴۶۰ ق باشد، این کتاب که در ذریعه ۲: ۱۲۳ یاد شده است و شرح قاضی سعید قمی بر آن در کتابخانه راجه فیض آباد هست.

آغاز: هذا شرح العبارات المصطلحة بین المتکلمین. بسمله: اصول الکلام هو العلم الذی يبحث فيه عن ذات الله تعالى ...

انجام: والعقاب هو ما لا یلائم المطبع. والله اعلم بالصواب وبيده الثواب والعقاب. تم

۳۸۷۷

ش ۱۱ دفتر ۱۳۲ ر. ۱۳۲۰ پ. بهمان خط شماره پیشین. ش ۱ «صفیحه در اسطرلاب» است.

(۲۱۷) اصطلاحات المناظره (منطق . عربی)

مؤلف اصطلاحات علم مناظره را آورده. و در پایان آن ده مغالطه منطقی راجل کرده است.

آغاز: البحث فی الاصطلاح اثبات النسبة الايجابية والسلبية بالاستدلال، وهو جنس وما تحته ثلاثة انواع؛ مناظره، ومجادلة، ومشغبة...

انجام: بین الصورة المنقوشة والحيوان المخصوص...

۳۸۷۷

ش ۱۰ دفتر ۱۲۹ پ - ۱۳۲ ر. ش ۱ «صفیحه در اسطرلاب» است.

(۲۱۸) الاصفی (تفسیر . عربی)

دومین تفسیر از ملا محسن فیض کاشانی م. ۱۰۹۱ ق. میباشد که از «صافی» خود گزین کرده است. این کتاب در ۱۲۷۴ و ۱۳۱۰ ق. در حاشیه «صافی» چاپ شده است. و نیز جداگانه بسال ۴-۱۳۵۳ ق. بچاپ سنگ منتشر شده است. تالیف «أصفی» در ۱۰۷۶ ق. دو سال پس از «صافی» بوده، و فیض آنرا نیز کوتاه کرده و «المصفی» نامیده است. (ذریعه ۲: ۱۲۴ و سپه ۱: ۸۰ و دانشگاه ۱: ۱۵۰).

۲۰۲۱

جلد اول است که محمد امین انصاری در ۱۰۸۰ ق. برای ابراهیم نوه مؤلف نوشته

کاغذ خان بالغ جلد چرمین.

۱۹۱ گ ۲۸ × ۱۷ و ۲۵ س (سپه ۱: ۸۰)

۵۱۰۶

نیمه دوم کتاب از «کُهِف» تا «ناس» را در بردارد، و در پایان گوید: تم کتاب الاصفی

بسنّین بعد کتاب «الصافی» .

نسخ سده دوازدهم. عنوانها شنگرف . آیه‌های زیر خط شنگرف . وقف حاج احمد آقا کرمانشاهی .

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .

۲۱۷ گ ۱۵×۲۴ و ۲۰×۱۷/۵

(۲۱۹) اصلاح اصول اقلیدس (ریاضی. عربی)

در سیزده مقالات است ، و منسوبست به اثیرالدین ابهری مفضل بن عمر، نگارنده «ایساغوجی» و «الهدایة» و «غایة الادراک» در افلاک و «تنزیل الافکار» و «کشف الحکمة» و «المحصول» و «الزبدة» و «الاشارات» و «البیان» و حاشیه‌ها بر «ملخص» از کاتبی و جز آن، که مرک او را ۶۶۳ تا ۷۰۰ ق . نوشته‌اند ، و شاهد صادق ۶۷۱ ق . یاد کرده است . وی شعر فارسی هم میگفت و در بهشت هشتم از ترجمه مجالس النفاثین میر علی شیر نوائی (ترجمه قزوینی . ص ۳۳۱ چ . تهران . علی اصغر حکمت) شعر او دیده میشود .

اصلاح اصول اقلیدس را سید جلال تهرانی بنقل از میبیدی (۱) در حاشیه هندسه اقلیدس بوی نسبت داده است .

آغاز : بسمله و به ثقتی . وبعد فان العلوم الرياضية التي هي واسطة عقد الحکمة تنقسم الى أربعة ...

انجام : فتصير المجسمات الممكنة الوقوع في الكرة سبعة . واذ سر الله اتمام ما قصدته من تحرير هذا الكتاب ، والحمد لله على التمام وعلى نبیه و صحبه افضل الصلاة والسلام .

(۱) میبیدی گوید : و تلك الكتب كشرح ابي العباس الفضل بن حاتم النيريزي و شرح ابي القاسم علي بن احمد الانطاكي و «حل الشكوك» لابي علي الحسن بن هيثم و «شرح المصادر» له ولا يبي الفتح عمر الخيام و «الاصلاح» لاثير الدين ابهری ، والعباس بن سعيد الجوهري ، والشفالابي علي ... (گاهنامه ۱۳۱۱ خ . ص ۱۶۰) .

نسخ ۱۱۰۱ ق. عنوانها، نشانها، شکلها شنکرف.
کاغذ سپاهانی. جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی.
۲۳۱ گ ۱۴ × ۲۰ و ۲۳ × ۱۰ س

(۲۲۰) اصلاح کلمات قرآنی (تجوید. فارسی)

در آن کلماتی را که در قرآن بدویاسه گونه میتوان خواند، گرد آورده و قرائت درست را نشان داده است.

آغاز: بسم الله الحمد لله علی نواله... اما بعد، چنین گوید خادم شرع انور محمد جعفر که این رساله بیست در اصلاح کلمات قرآنی که بعضی بر بعضی مشتبه میشوند، یا احتمال میروند، بترتیب سور...

انجام: الثانية من الجنة بكسر الجيم.

ش ۱ دفتر ۲ - ۱۹ ر. نستعلیق ۲۱ رجب ۱۲۹۲ ق.

مهر «عبدالله الراجی عبدالحسین ۱۲۵۵ ق.» در آن هست.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج خنایی مقوایی.

۱۸۲ گ ۱۱/۵ × ۱۷ و ۱۵ × ۶/۵ س.

(۲۲۱) أصل الاصول (اصول فقه. عربی)

شرحی است بر «معالم الاصول» از رفیع گیلانی اصفهانی. ابن یوسف از گفته کاتب آرد که بسال ۱۲۴۳ ق. آنرا نگاشته است. ولیکن در ذریعه نسخه ۱۲۳۳ ق. نیز معرفی شده است. (ذریعه ۲: ۱۶۸ و سپه ۱: ۵۵۷).

جلد اول است، و از آغاز تا پایان «نواهی» را دارد. نسخ قاسم بن حسین در ۱۲۴۳ ق. که هفت ماه پس از تألیف آن است نوشته شده، و بقرینه آنکه بر روی بعضی از سطوح

آن خط کشیده شده و کلمه «زائد» بر آن نوشته اند و عبارتی در حاشیه برخی از صفحات بخط غیر از کاتب متن نوشته شده ، محتمل است که نسخه را مؤلف خوانده باشد و نویسنده آن مطابق خود او باشد .

کاغذ فرنگی مهر زده . جلد تیماجی . وقف سپهسالار .
 ۲۹۳ گ ۲۱ × ۱۴ و ۲۰ س .

(اصول فقه عربی)

اصول

(۲۲۲)

رساله‌ای در اصول فقه . گویا از سید محمد مجاهد طباطبائی است . و شاید بخشی از «مفاتیح الاصول» وی باشد .

۸۵۵

ش ۳ دفتر (سپه ۶۰۲۰۱ و ۵۷۵) . ش ۱ «حاشیه معالم» است .
 آغاز: البحث الثاني في المشترك وهو ما وضع لمعنيين او اكثر...
 انجام: فانك اذا وجدت اهل العرف يمنعون (افتاده).

(کلام فارسی)

اصول دین

(۲۲۳)

از ملا احمد مقدس اردبیلی . م ۹۹۳ ق .
 در صفحه عنوان با خط متن: اصول و فروع مولانا احمد اردبیلی، و در «حدیقه الشیعه» آنرا «اثبات الواجب» نامیده است .
 آغاز: بسمله . بدان هداك الله كه چون آدمی قابل علم و تکلیف است باصول و فروع آن بعقل و نقل ... این رساله مرتب است بر چهار باب ...
 انجام: مطابق نسخه مشهود ذریعه ۱۸۳:۲ و نسخه دانشگاه (فهرست ۵۷۷:۳ و ۱۸۸۵ و ۱۸۸۶) .

۶۳۲۸

ش ۱ دفتر . نستعلیق شعبان ۱۰۱۲ ق . از حق وردی بن شاهقلی بیك .

مالك: ابو الحسن بن ابو الفضل حسینی مشهدي (۷۳ پ) و او در (گ ۷۵ ر) عنوان این کتاب را « اصول و فروع مولانا احمد اردبیلی » نوشته است -
 کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی
 ۱۳۱ گ ۱۰ × ۱۹ و ۱۵ س ۵ × ۱۵/۵.

(۲۲۴) اصول دین (کلام . فارسی)

از احمد بن حسین قزینی. در یک مقدمه و هفت مقاله است.
 آغاز: بسمله.

عشق تو بد نشیمن بی سرو بن در کام ریخت جامی از خم لدن
 آورد مرا که نو کنم عهد کهن سرخوش گشتم زبان گشودم بسخن
 صدر نشین محافل الفاظ فیروزی نشان ... ثنای خداوند دانایی است ... این
 مختصر است که ... احمد بن الحسین القزوینی در بیان اصول دین بسلك تقریر و سمط
 تحریر منتظم می نماید ... مشتمل است بر یک مقدمه و هفت مقاله و یک خاتمه ...
 انجام : بعد زنده میکند شما را. تم الکلام فی المقام بعون الملك العلام.

۶۲۵۳

ش ۱ دفتر اپ - ۱۴ پ. نستعلیق سده سیزدهم. عنوانها شنگرف.
 کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکی.

۷۷ گ ۱۷ × ۱۰ و ۱۸ س ۷/۵ × ۱۴/۵.

(۲۲۵) اصول الدین (کلام . عربی)

شاید از شیخ طوسی محمد بن حسن م. ۶۰ ق. باشد.
 آغاز: اذا سئلك سائل و قال ما الايمان؟ قل هو التصديق بالله ... كل ذلك
 بالدليل لا بالتقليد ...
 انجام : فثبت اعادة الاجسام . والحمد لله على ما هدانا من الايمان . وصلى الله على
 نبينا محمد ...

۱۶۳۴

ش ۵ دفتر ۶۲۱۵ ر ۲۱۰ پ. دفتر ش ۱ «حماية الدين» است.

۶۶۵۲

ش ۳ دفتر ۱۶ پ - ۱۶۵ پ. نسخ سده دوازدهم.

۱۳ س ۵/۵ × ۱۵ ش ۱ «شرح تهذيب» است.

۷۵۵۶

ش ۴ دفتر ۹۶ پ - ۸۹ پ ش ۱ «اعتقادات» است.

انجام: كل حق الى مستحقه كما ثبت عدله وحكمته...

(کلام . فارسی)

اصول دين

(۲۲۶)

نگارش يکي از شاگردان ملا رجبعلی تبریزی است (فصل دوم از مقصد اول ديده شود) و از ميرداماد نيز نقل دارد. يک مقدمه پنج فصلی دارد، و سپس مقصد نخست: در اثبات واجب در دو فايده و چند فصل است. مقصد دوم: در نبوت و امامت در يک مقدمه و دو مطلب و چند فعل است.

۷۵۵۷

ش ۱ دفتر ۳-۱۳۱ پ. نستعلیق سده دوازدهم. حاشیه منه دام ظله دارد. آغاز و انجام افتاده است.

آغاز: نیست، پس ممکن نخواهد بود و هذا خلف... و پس از يك صفحه... فصل چهارم در ابطال تسلسل. بايد دانست که تسلسل توقف امور غير متناهیة است بر يکديگر. بر سبيل علیت و معلولیت...

انجام: موجود: علی اولهم و اوسطهم و آخرهم مهدی هذه الامة.

کاغذ سفید و نخدی فرنگی. جلد تیماج مشکی يك لا.

۱۸۹ گ ۲۲ × ۱۳ و ۱۴ س ۶ × ۱۴.

اصول الدین

(کلام . عربی)

در پنج باب است .

باب ۱- توحید ۴ فصل دارد.

« ۲- عدل ۶ »

« ۳- نبوت ۴ »

« ۴- امامت ۴ »

« ۵- وعد و وعید ۱ »

« ۶- آلام ۱ »

« ۷- آجال و ارزاق ۳ »

« ۸- احوال بعد الموت ۴ »

آغاز: یسمله . حمدله . اعلم ان هذا الكتاب يشتمل على مسائل تتعلق بعلم
 الاصول من التوحيد والعقل والنبوة والامامة و معرفة الثواب والعقاب والالام
 والاعواض ...

انجام: ثواباً خالصاً من المشقة وذلك محال، فثبت انهم غير مكلفين بل منعمين
 مكرمين . اللهم اجعلنا منهم واحشرنا معهم ... وصل على محمد وآله .

۵۱۱۶

ش ۴ دفتر ۱۲۲ پ- ۱۳۳ ر ۱۵۰ س. ش «حاشیه انوار التنزيل» است .

اصول دین

(کلام . فارسی)

در پنج باب و يك مقدمه است .

آغاز: بدانکه مراد از ایجاد عالم ... شناختن ذات واجب الوجود ... است ...
 بشواهد يقيني ...

ش ۱ دفتر ۳-۱۰ پ. نستعلیق سده دوازدهم.
 انجام: (در باب چهارم امامت افتاده) وصیت پیغمبر ص. نوشته شود و صاحب (افتاده).
 کاغذ فرنگی. جلد مقوا.
 ۳۰ گ ۱۰/۵ × ۱۵ و ۱۵ س ۷ × ۱۱/۵.

(۲۲۹) **أصول دین و فروع آن** (کلام. فارسی)

از میرزا محمد اخباری نیشابوری کشته ۱۳۳۲ ق. که در ۱۲۲۷ ق. تالیف شده است
 (ذریعه ۳: ۱۹۳).

آغاز: بسم الله. حمد له. اما بعد چنین گوید بنده جانی ابوالاحمد محمد بن عبدالنبی بن
 عبدالصانع النیسابوری البخراسانی... که پوشیده نما ند...
 انجام: پس قسم او همین قدر و الا الزام انسب. والله اعلم.

ش ۱ دفتر ۱-۱۳۷. نستعلیق. عنوانها شنگرف. و پس از آن، يك صفحه شعر است.
 کاغذ فرنگی. جلد مقوا.
 ۱۶۹ گ ۲۱ × ۱۵ و ۲۱ س ۸ × ۱۵.

(۲۳۰) **أصول الفقه** (اصول فقه. عربی)

گویا از ملا عبدالوهاب بن احمد محلاتی نویسنده نسخه زیر باشد.
 درد نبال مبحث حجیت علم از خبر واحد و بنای عام بر خاص و حجیت عام مخصوص
 واصل بر ائمت سخن گفته است. عنوانها «جامعه، جامعه» است.

آغاز: الکلام فی السنة تقع فی مباحث، الاول فی حجیة العلم...
 مؤلف این کتاب را در ۲ شنبه ۲۴ صفر ۱۲۷۸ ق. در نجف آغاز کرده و در شعبان
 ۱۳۸۸ ق. پایان رسانیده است. و گویا تقریرات درس شیخ مرتضی انصاری باشد.

۷۴۵۳

ش ۹ دفتر ۴۳ پ تا پایان. نستعلیق خود مؤلف (عبد الوهاب ابن احمد). ش ۱ «تشخیص» است

(۲۳۱) **أصول الفقه** (اصول فقه. عربی)

از مبحث حقیقت و مجاز تا استصحاب حال را دارد.
آغاز: بسمله. و به ثقتی. لما كان الكلام في فروع الفقه مبنياً على أصول له، وجب
الابتداء باصوله، ثم اتباعها بالفروع ...
انجام: وهي اعتقاد ان يقطع على كون غيره فيها.

۶۴۳۷

ش ۲ دفتر ۷۳ پ - ۱۱۲ ر. نستعلیق سده یازدهم. ش ۱ «دانشنامه شاهی» است.

(۲۳۲) **أصول الفقه** (اصول فقه عربی)

از ملا احمد اردبیلی. شامل سه بخش ۱؛ حاشیه بر مسئله اجماع از شرح عضد
ایچی بر مختصر ابن حاجب درس ۳۷۵ - ۴۰۱. ۲ - امر بشیء و نهی از ضد در
ص ۴۰۱ - ۴۱۷ خلو زمان از مجتهد. در ص ۴۱۱ - ۴۱۷.

۱۴۴۶

ش ۲ دفتر. ص ۳۷۵ - ۴۱۸. ش ۱ «حاشیه شرح تجرید».

(۲۳۳) **أصول الفقه** (اصول فقه عربی)

از سید کاظم رشتی م ۱۲۵۴ ق. که بطریقه عرفانی خودش بحث کرده است
آغاز: بسمله. حمد له. اما بعد فيقول العبد الجاني والاسير الفاني كاظم ابن محمد
قاسم الحسيني الرشتي ... تنبيء عن الحقائق الربانية ...
انجام: وايدك ورقاك وسدك انه على كل شيء قدير. وصلي الله علي محمد وآله.

ش ۴ دفتر ۲۷ پ- ۳۳ ش ۱ «رساله های رشتی» است.

(اصول فقه عربی)

اصول الفقه

(۲۳۴)

گویا شرح سیدصدر اصفهانی بروافیۀ تونی باشد.
آغاز: بسمله. حمدله. والله المستعان وعليه التكلان. اللفظ ان استعمل فيما وضع له
فحقیقة الخ. جعل المصنف المقسم مطلق اللفظ المتناول للمفرد والمركب...
انجام: موجود فی دعوی الشجاعة كما فی قوله رايت أسداً و انما الفرق بينهما ان.

ش ۱۴ دفتر ۲۱۷ پ. نسخه ناقص مانده است. و پس از آن يك صفحه از شرح رساله
رضا بامون نوشته شده است، كه تأليف محمد باقر بن محمد شفيع میباشد. او گوید: این كتاب
بخط شریف امام هشتم در حاشیۀ «تحفة الرضا» دیده شده است. ش ۱ «تهذيب الاصول» است.

(اصول فقه عربی)

اصول الفقه

(۲۳۵)

مسائل اصولی و فقهی: وضع عام، اقل جمع، علم امام، خطابات شفاهی. و جز آنها.
و گویا تقریرات یکی از استادان باشد.

ش ۳ دفتر ۱۲ ر- ۵۳ پ. شاید نسخه اصل باشد. ش ۱ «صیغ عقد النكاح»
استر آبادی است.

(اصول فقه عربی)

اصول الفقه

(۲۳۶)

مؤلف در نسخه زیر (گ ۶) خود را خواهرزاده مجلسی خوانده و نیز گوید: تعلیقه
بر رجال میرزا نوشته است، و بنا بر این مؤلف آقا باقر بهبهانی در گذشته ۱۲۰۶ ق. خواهد بود.

نسخه زیر قطعات و رساله‌های مختلف اصولی و ناقص و بی سروه با خطوط
گوناگون است.

۹۰۴

ش ۱ دفتر . بخط نستعلیق .

کاغذ فرنگی سفید و آبی . جلد تیماج حنائی ضری مقوایی .
۱۸۸ گ ۱۵ / ۲۳ و ۲۱ و ۲۲ س ۹ × ۱۴ .

(۲۳۷) اصول المعارف (فلسفه . عربی)

درده باب . از فیض کاسانی که در ۱۰۸۹ ق. آنرا پیاپی رسانیده است . (مجلس
ش ۶۴۸ ف ۲ : ۴۱۳) و ذریعه ۲ : ۲۱۱).

آغاز: بسمله . و به نستعین . نحمد الله على حسن توفيقه و نسأله هداية طريقه
والهام الحق بتحقيقه و قلباً موقناً بتصديقه ...
انجام : والاشارات الفرقانية والتنبيهات النبوية ، والعام عند الله . (نقل من اصله
بخطه ادام الله).

۶۳۲۷

نسخ محمد علی کرمانشاهی در آغاز سده چهاردهم .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی .
۲۸۶ گ ۱۱ × ۱۸ و ۱۱ س ۵ / ۵ × ۱۳ .

(۲۳۸) اصول منظوم (اصول فقه . عربی)

سراینده ملامحسن کرمانشاهی . در ۷۰ بیت شعر است .

۸۵۵

ش ۴: دفتر . در حاشیه بنستعلیق نوشته شده (سپه : ۶۱۹) ش ۱ حاشیه معالم است.

(نجوم. فارسی)

اصول مهمه

(۲۳۹)

آغاز: بسمله حمدله. اما بعد این رساله بیست در احکام آثاری که در عالم حادث میشود، دلائل وی بر حسب ماههای رومی ... بفارسی بیان کردیم و «اصول المهمه» نام نهادیم ...

انجام: تندرستی و راحت در میان مردم پدید آید.

۶۳۵

ش ۲ دفتر ۱۰۴ - ۱۱۵ پ. ش ۱ «تنبيهات المنجمين» است.
شکسته نستعلیق ریز. درج ۱-۱۲۶۴ ق. نوشته شده. سه برگ پایان سفید است.

(فلسفه. عربی)

الاصحویة

(۲۴۰)

از ابن سینا است، و در هفت فصل میباشد.
(ذریعه ۲: ۲۱۳ - ۲۱۴. دانشگاه. ف ۳: ۱۴۷ - مهدوی. ش ۳۰).

۱۰۹۵

ش ۱۱ دفتر ۹۴ - ۱۱۴ پ. ش ۱ «شرح رساله نفس الامر» است.
از ابن سینا (دانشگاه. ف ۳: ۱۴۷، و مهدوی ۳۰).

۲۹۱۲

ش ۱۰ دفتر (۴۴ ر - ۴۹ پ) ش ۱ «شرح رساله زیتون» است.

۸۳۷۱

ش ۳ دفتر ۱۵۰ ر - ۳۲ پ. ش ۱ «پاسخ طوسی ببحرینی» است.
به نستعلیق عبدالقادر اردوبادی در ۱۰۲۶ ق. نوشته شده است.

اطواق الذهب

(متن عربی)

از شرف الدین عبدالمؤمن ابن هبة الله شفروه سپاهانی در سده هفتم. در صدو دو
بند است (ذریعه ۲: ۲۱۶ و دانشگاه ف ۲: ۸۹ و سپه ۱: ۲۱۶) در ایران و بیروت ۱۳۰۹ ق.
بیچاپ رسیده است.

این کتاب شرحی بنام معیار الادب دارد.

۳۳۴۸

ش ۴ دفتر ۷۴ - ۲۷۴ نسخ حسن ابن عبدالمجید واعظ اصفهانی بسال ۱۲۷۶ ق.
و در دو صفحه پس از ختم کتاب بخط شکسته نستعلیق همین کاتب شرحی هست مبنی بر اینکه
این کتاب را بامر سیف الملک نوشته. پاره ای از لغات از کتب لغت در حاشیه صفحات نوشته
شده. صغحه ها چند و بندی بمزرولاژورد. شماره مقالات بالاژورد شنگرف نوشته دو صفحه
پیش از آخر را آب ضایع کرده، و پشت آخرین صفحه شرحی مقامه مانند نوشته شده و در
حاشیه آن چند بیت عربی در مذمت معاویه از اینکه زیاد را برادر خود معرفی کرده است میباشد.
ش ۱ «اطواق الذهب» میباشد. وقف سپهسالار.

کاغذ ترمه

۱۰۱ گ ۲۲ × ۱۴ و ۱۱ س. (سپه ۲: ۱۱).

۳۳۵۰

ش ۲ دفتر ۳۷ - ۱۲۲ نستعلیق است. و بقرینه قطع و اینکه ضمیمه مقامات بدیع الزمان
است که در ۱۳۷۷ ق. نوشته شده و نسخه اطواق الذهبیکه میآید ظاهراً از روی نسخه ییکه در
۱۲۷۶ ق. نوشته بود تحریر یافته، بنابراین، تاریخ این نسخه سال ۱۲۷۷ ق. بوده است. وقف
سپهسالار.

این نسخه دارای سرلوحی زیبا و صفحات آن در جدول زرو شماره مقالات آن بخط
ثلث بالاژورد و بعضی باشنگرف است. ش ۱ «اطواق الذهب» است.
کاغذ سمرقندی. جلد ساغری. سوخته زر کوب.

۴۴ گ. و ۹ س ۱۹ × ۱۲ (سپه ۲: ۱۱).

۶۷۰۰

ش ۱ دفتر (۲ - ۳۶۵) نسخ ۸ رجب ۱۱۱۵ ق . درویش علی بن شمس الدین
عنوانها شنگرف ، و پس از آن خطبه شقشقیه و خطبه های دیگر تا ص ۷۲ پ . نوشته
شده است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج قهویی مقوایی ضربی .
۹۰ گ ۱۵ × ۱۰ و ۱۳ س ۱۱/۵ × ۶/۵ .

(۲۴۲) اطراق الذهب (متن عربی)

از زمخشری م ۵۳۷۲ ق . است در نود و نه بند . و بآلمانی و فرانسه و ترکی
ترجمه و چاپ شده است (معجم المطبوعات عربی : ۹۷۳) .
در وین با ترجمه آلمانی در ۱۲۵۰ ق . = ۱۸۳۴ م . در ۳۷ برگ گعربی ، و ۵۴
آلمانی چاپ شده است .

۳۳۴۸

ش ۱ دفتر . برابر چاپ وین با ترجمه آلمانی باندکی اختلاف در پس و پیش بندها .
نسخ حسن ابن عبد المجید حسینی و اعطاء صفهانی در ۱۲۷۶ ق . پشت آخرین صفحه و مقابل
آن گزارشی در باره این کتاب و مؤلف آن و اینکه بدستور سیف المالك بکتابت آن پرداخته
بنستعلیق شکسته نوشته است .

مقاله ۴۳ و ۴۷ را نویسنده دو قسمت نموده و دو مقاله معرفی کرده و چهار مقاله آنرا
(از ۹۱ تا ۹۴) ننوشته و پس از این کتاب نسخه اطباق الذهب میباشد صفحات آن بطلا و
لاژورد جدول بندی شده است و برورقی که پیش از ورق اول است اشعاری بخط شکسته
بنستعلیق نوشته اند . وقف سپهسالار
کاغذ ترمه . جلد تیماج .

دفتر ۱۳۹ گ . این کتاب ۳۸ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۱ س . (سپه ۲ : ۱۳ - ۱۴) .

۳۳۵۰

ش ۱ دفتر . ص ۱ - ۳۵ نود و هشت بند کامل است . بنستعلیق مقاله ۴۳ و ۴۷

را نویسنده دو بخش نموده و دو مقاله معرفی کرده و چهار مقاله ۹۱ تا ۹۴ را همچون نسخه پیش
نوشته اند بقرائینی که در ص ۱۵۷ ذیل نسخه ۳۳۵۰ طباق الذهب دیدیم در سال
۱۲۷۷، ق نوشته شده يك سر لوح زیبا دارد. و میان سطور صفحه اول تذهیب برگ موئی
دارد. همه اوراق جدول بندی بزرگ و لاژورد و شماره مقالات بخط ثلث و لاژورد نوشته شده
و کتاب طباق الذهب و مقدمات بدیع الزمان همراه این نسخه است. وقف سپهسالار.

کاغذ سمرقندی. جلد ساغری سوخت زر کوب.

۱۸۲ گ ۱۹ × ۱۲ و ۱۵ س. (سپه: ۲: ۱۱).

(۲۴۳) الاعتقادات (کلام. عربی)

از ابن بابویه صدوق قمی رازی م. ۳۸۱ ق. (ذریعه ۲: ۲۶۶. ف. دانشگاه
۵۲۹: ۳).

۱۰۹۶

نستعلیق محمد صادق در سده یازدهم. عنوانها شنگرف. حاشیه شیخ بهائی و دیگران
دارد. سر لوح زر و لاژورد و شنگرف در آغاز دارد.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سرخ يك لا.

۶۲ گ ۱۲ × ۱۹ و ۱۲ س ۷ × ۱۴.

۱۸۳۸

نسخ سده یازدهم. ترجمه فارسی زیر سطرها و حاشیه «منه ره» بفارسی در کرانه ها
هر دو بنستعلیق. صفحه ها در دو جدول بزرگ شنگرف، کوچک زر و لاژورد.

کاغذ سپاهانی سفید نخدی. جلد تیماج سرخ يك لا.

۶۳ گ ۱۲ × ۱۸/۵ و ۲۸ س ۶/۵ × ۱۳/۵.

۱۸۳۸ مکرر

نسخ محمد نصیر بن حاجی بدیع الزمان در سده یازدهم عنوانها شنگرف و برخی مشکي درشت.

حاشیه عربی بنسبتعلیق بانیشان (م . د . ح . عفی عنه) دارد صفحه ها در جدول شنگرف .
آغاز افتاده است .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج قهوه بی ضربی يك لا .
۶۸ ك ۱۱ × ۱۹ و ۱۷ س ۶ × ۱۳ .

۲۹۱۱

ش ۶۰ دفتر در کرانه ص ۱۶۶-۱۷۴ میباشد و کاتب آن را در اورنگ آباد هندی گام
مسافرت بایران در ۲۹ رمضان ۱۰۹۳ ق . نوشته است . و دنبال آن پراکنده هائی نوشته
شده است . ش ۱ « قنیه القتیان » است

۶۳۳۱

نسخ محمد حسین بن نورالدین محمد چراتی در ۱۰ ذیحجه ۱۰۶۹ ق . از پایان يك
برگ افتاده است . عنوانها شنگرف .
مالك : محمد علی بن حاجی محمد زمان چراتی . بانسخه بی ارزش مقابله شده است .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی .
۴۰ گ ۹/۵ × ۲۳ و ۲۱ س ۵ × ۱۷ .

۶۴۰۵

نسخ عبدالجبار بن عبدالرحیم در ۸ محرم ۱۲۷۲ ق .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد مقوایی .
۳۳ گ ۱۶ × ۲۴/۵ و ۲۲ س ۸ × ۱۸ .

۸۱۷۳

ش ۲ دفتر . نسخ ۱۱۶۷ ق ۲۴ پ - ۴۵ ر . ش ۱ « منهاج النجاة » است
۱۵ س ۱۱/۵ × ۱۸ .

۸۱۶۱

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۶۷ پ . نسخ میر محمد همدانی ۲۴۴ - ۱۲۷۰ ق . عنوانها شنگرف

مالك : احتشام الدوله خانلر درذیحجه ۱۲۷۰ ق .
کاغذ سپاهانی نخدی - جلدقهوه‌یی ضربی مقوایی بابرگردان .
۲۸۵ گ ۱۱ × ۱۹/۵ و ۱۲ س ۱۲ × ۱۲ .

(۲۴۴) الاعتقادات (کلام عربی)

یا «سیر وسلوک»

از محمد باقر مجلسی. تألیف محرم ۱۰۸۶ ق. در مشهد طوس این کتاب بارها چاپ شده است. (ذریعه ۲ : ۲۲۴ و فهرست دانشگاه) .

۶۵۰۳

ش ۴ دفتر . در کرانه برگهای ۴۶ پ - ۵۶ ش ۱ «تفسیر سوره مریم» است .

۷۵۴۵

ش ۲ دفتر ۲۹ پ - ۵۱ پ . نسخ درشت ترازشماره پیشین دفتر . در سده دوازدهم
۱۷ س ۱۰/۵ × ۱۶/۵ ش ۱ «شرح اعتقادات» است .

۷۵۵۶

ش ۳ دفتر ۱۷ ر - ۴۳ پ. پایان افتاده است و پس از آن پراکنده‌هایی بفارسی و عربی از
بحار و تعزیه نامه ها نوشته شده است تاگ ۸۶ پ . نسخ سده سیزدهم ۱۴ س . ش ۱
«اعتقادات» است که در ص ۱۶۲ آمده است .

۵۲۹۶

نسخ محمد بن قنبر علی در پنجمشنبه ۲۴۳ - ۱۲۴۳ ق . عنوانها نشانها، شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلدتپماج يك لاقهوه‌یی فرسوده .
۳۶ گ ۱۵ × ۱۱/۵ و ۱۴ س ۱۰/۵ × ۱۰/۵ .

(۲۴۵) الاعتقادات (کلام عربی)

در اصول دین از فخر المحققین ابوطالب محمد حلی پسر علامه حلی (۶۸۲-۷۷۱ ق)

(فهرست دانشگاه ۳: ۵۳۲). و شاید «تحصیل النجاة» باشد که در ذریعه ۳: ۳۹۸ یاد شده است.

۴۵۰۶

ش ۱۰ دفتر ۱۹۰ پ - ۱۹۷ ر. نستعلیق ۷ شعبان ۱۰۷۲ ق. و در ۲۰۱ پ. اثری از محمد. و در ۲۰۲ پ. از نصیرای همدانی برای میر معین و در ۲۰۳ لغزی از پدر شیخ بهائی و حل آن از خود شیخ بهایی، و سپس مطالب پراکنده فلسفی و طبّی و مختصر حشمرج هندی است. ش ۱ «زهدیه» است.

(۲۴۶) الاعتقادات (کلام. عربی)

رساله مختصر و استدلالی است و در دیباچه بشیخ طوسی نسبت داده شده است. طوسی مسئله دارد. و غیر از «الاقتصاد» است که در ذریعه ۲: ۲۶۹ یاد شده است.

آغاز: بسم الله. حمد له... فهدیه ثلاثون مسئله فی معرفة الله اثبتها الشیخ ابو جعفر الطوسی قدس الله سره. مسئله: معرفة الله تعالى واجبة علی کل مکلف بدلیل انه منعم فیجب شکره فیجب معرفته کی نشکره... والله ان یبعث من فی القبور. والحمد لله رب العالمین. تمت هذه الرسالة.

۷۵۵۶

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۴ پ. نسخ محمد شفیع بن محمد حسن هزارجریبی در ۱۰۹۵ ق. کاغذ فرنگی گوناگون. جلد تیماج خنایی خشکیده یکلا. ۹۰ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۴ س ۷/۵ × ۱۳.

(۲۴۷) الاعتقادات (کلام. عربی)

از اعتقادات محمد بن حسن طوسی استخراج شده است. آغاز: بسم الله تعالى. اما بعد الحمد والصلاة علی النبی وآله فهدیه مختصره من الفوائد

استخر جتها من رشحات امواج البحر الزخار القدوسی محمد بن الحسن الطوسی... و ذکرتها مشیرافی خلالها الى المخالفین لها وهی من خصائص المعتقدات الاثنی عشریة...
انجام : واعلم أيضاً ان هذا القدر من الاعتقاد كاف عند الطلب لأولی الرشد. وهو الله الکافی... ولم یکن له کفواً احد. (علی ید الاقل ابن عبدالرزاق مهدی الکاشی).

۲۷۵۵

ش ۴ دفتر ۵۵-۴۸ ر. خط مهدی بن عبدالرزاق کاشی. ش ۱ «تبصرة العوام» است.

(۲۴۸) **الاعتقادات** (کلام . عربی)

از سید محمد نوربخش و بطریق عرفانی است.
آغاز: بسمله وبه نستعین. الحمد لله الذی کرم بنی آدم بالنفس الناطقة المدركة للکلیات... اعلم ایها الولد الاعز من الروح...
انجام : واکتفینا بهذا لقدر لان الوقت لا یقتضی الاطناب.

۱۰۹۸

ش ۳ دفتر ۵۹۰ پ- ۶۳ ر. ش ۱ «شرح عقاید نسفی» است.

(۲۴۹) **الاعتقادات** (کلام . عربی)

در این رساله از ایمان بحث شده است.
آغاز : بسمله. باب معرفة الايمان والاسلام والاحسان. والاصل فيه ماروی عن عمر بن الخطاب. رض. قال کنا جلوسا...
انجام : علیه وعلینا وکل بحطی آمین یامعین.

۶۵۶۲

ش ۴ دفتر ۷۹ پ - ۸۱ پ. نستعلیق مانند شماره پیش. از عبدالنافع بن «ملا کار» من

آسان شد «عبد اللطیف ابن عبدالسلام آخوند المرحوم القرعالی الاجل مولا ناداملادولت شاه بن ملاعدل شاه سنه ۱۲۱۱ (چنین) . ش ۱ «مختصر الطریقه المحمدیه» است .

(۲۵۰) الاعتقادات (کلام عربی)

از نجارزاده درسه باب .

آغاز . (هذا کتاب نجارزاده . رب تمم بالخیر) :

الحمد لله الذي جعل ترتيب العلوم والاعمال فريضة على العباد في جميع الاوقات والاحوال ... اما بعد؛ فهذه رسالة يتعلق ببيان الاعتقادات والاخلاق والاعمال على الترتيب والاجمال . ورتبتها على ثلاثة ابواب . . . الباب الاول؛ في الاعتقادات . الباب الثاني؛ في الاخلاق . الباب الثالث؛ في الاعمال الظاهرة .

انجام : في حال الاستنجااء والامخاط .

۶۵۶۲

ش ۳ دفتر ۷۱ پ - ۷۹ ر . نستعلیق مانند شماره پیشین این دفتر . حاشیه دارد . عنوانها در کرانه و متن بشکرف است . ش ۱ «مختصر الطریقه المحمدیه» است .

(۲۵۱) الاعتقادات (کلام عربی)

رساله ییست در واجبات عقلی و اعتقادات شیعه . از ضیاء الدین علی بن سدید الدین

داود گرگانی که بدرخواست طلاب دینی بروش پرسش و پاسخ نوشته است .

دو نسخه از آن در دانشگاه (ف . ۳ : ۵۳۶ ش ۳) و طوس (ش ۱۸۹۴۰) هست .

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة والسلام علی محمد ... اما بعد چنین گوید ...

ضیاء الدین بن سدید الجرجانی ... این رساله ییست مختصر در بیان واجبات عقلیه (درست

مانند نسخه های ش ۸ / ۱۵۱۰۱ و ۳۱۹۰ / دانشگاه) .

انجام : پس ما را یاری کنید . والله اعلم بالصواب . (جز نسخه دانشگاه است)

۱۸۴۴

ش ۴ دفتر، ۳۶ پ - ۵۸ ر. نسخ نویسنده ش ۳ بتاریخ ۱۱۳۹ ق. ش ۱ «نوروز نامه» است.

(۲۵۲) **الاعراب** (نحو. عربی)

رساله بیست درسه باب: عمل کننده، و معمول شونده، و عمل.
 آغاز: بسمله. حمدله. . . و بعد فهذه رسالة فيما يحتاج اليه كل معرب اشد
 الاحتياج، و هو ثلاثة اشياء: العامل، و المعمول، و العمل أى الاعراب، فيجيب ترتيبها على
 ثلاثة ابواب . . .
 انجام: نحولارجل ظريف و ظريفاً.

۶۹۵۰

ش ۳ دفتر. ۷۱ پ ۱۰۳ ر. نسخ پنجشنبه شوال ۱۱۱۴ ق. حاشیه دارد.
 کاغذ قرنگی سفید. جلد مقوا بابر گردان. ش ۱ «کافیه» است.
 ۱۰۴ گ ۱۲/۵ × ۲۰ و ۱۵ س ۵ × ۱۲.

(۲۵۳) **اعراب جمل** (نحو. عربی)

در این رساله از اعراب محلی جمله‌ها در دستور زبان عربی بحث شده است.
 آغاز: بسمله. حمدله. . . اعلم ان الجملة لا يخلو اما ان لا يحتمل الصدق والكذب
 كالامر . . .
 انجام: حكم الظرف حكم الجار مع المجرور من غير فرق.

۳۱۵۰

ش ۳ دفتر. دو صفحه و نیم است در پایان دفتر. (سپه ۲: ۳۹۸) با خط تازه تر از شماره
 پیشین این دفتر. ش ۱ «مفصل» است.

(نحو. عربی)

الاعزل

(۲۵۴)

در باره اسمهایست که الف و لام نگیرد .
 آغاز : بسمله . الحمد لله على ما هدانا بحمده . . . وبعد فهذه اسماء لاتدخلها
 الالف واللام . . . وسميته «الاعزل» . . .
 انجام : سحاب : اسم فرس ، و هو مبنى على الكسر .

۷۵۵۲

ش ۳ دفتر . در کرانه ۴۹ پ - ۵۰ پ . نوشته شده است . عنوانها شنگرف . ش ۱
 «دیوان ابیوردی» است .

(پزشکی. عربی)

اعضاء الانسان

(۲۵۵)

عنوان : « رسالة للفارابی فی ما اشترك فيه جالینوس وارسطو طاليس من امور
 اعضاء الانسان » دارد .
 آغاز : قال الفقيه الفاضل ابونصر محمد بن محمد الفارابی : قصدنا ان نثبت فی هذا
 الكتاب ما اشترك فی الفحص عنه جالینوس وارسطو طاليس من اعضاء الانسان مما قرأته
 من كتب ارسطو طاليس الموجودة لدينا . . .
 انجام : استعمالها فی بدن او عضو . هذا خاص بالطیب .

۲۹۱۲

ش ۷۰ دفتر . ۲۲۱ پ - ۲۲۲ پ . ش ۱ «شرح رسالة زيتون» است .

(پزشکی. عربی)

أعضاء الانسان

(۲۵۶)

در نسخه زیر عنوان « مشترکات جالینوس » نیز دارد . و گویا از فارابی باشد .
 آغاز : قصدنا ان نثبت ما أخبر جالینوس انه شاهد من اعضاء الانسان ، وما ذكر

ان شاهده فی عضو عضو منها بازاء ما اخبر ارسطا طاليس انه غايته من ذلك العضو بعينه . . .

انجام : کان سبیلها ان یشتراط فیها واغفلت فحینئذ یصیر القیاسان جمیعاً برهانی.

۲۹۱۲

ش ۷۱ دفتر ۲۲۲، ر- ۲۲۶ پ. ش ۱ «شرح رساله زيتون» است.

(۲۵۷) الاعلام باعلام بيت الله الحرام (تاریخ عربی)

از قطب الدین محمد بن احمد مکی . م ۹۸۸ ق. يك مقدمه و ده باب دارد. و هر يك چند فصل و يك خاتمه. و آن را برای سلطان مراد در ۹۷۹-۹۸۰ ق. نگاشته است. (كشف الظنون). نام نگارنده و تاریخ نگارش و نام شاه و کتاب و فهرست ده باب در دیباچه هست. در باب هفتم داستان شاه اسماعیل قزلباش یاد شده است. این کتاب در هامش «خلاصة الكلام فی بیان امراء البلد الحرام» تألیف احمد بن زین دحلان در مصر بسال ۱۳۰۵ ق. بیچاپ رسیده است.

۲۷۹۸

نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف . تاریخ ۱۱۴۱ ق. در صفحه عنوان هست .
آغاز افتاده : السلطان بن السلطان الملك المؤید مراد خان بن سلیم خان بن سلیمان .
مالك : اعتضاد السلطنة، در ۱۲۹۱ ق . وقف سیه سالار ۱۲۹۷ ق .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکی مقوایی ساده .
۱۹۸ گ ۲۱ × ۱۵ و ۲۸ س ۹/۵ × ۱۴/۵

(۲۵۸) اعلام الوری باعلام الوری (حدیث عربی)

از ابوعلی امین الاسلام طبرسی (تفرشی) که برای اسپهبد علاءالدوله شاه فرشو از گر ابو الحسن علی بن شهریار بن قارن (۵۱۱-۵۳۴ ق) نگاشته است .

(فهرست دانشگاه ۳ : ۱۳۹۹ و ۱۶۶۷) «ربیع الشیعه» ابن طاوس از روی این کتاب ساخته شده است (ذریعه ۲ : ۲۴۰) این کتاب بسال ۱۳۱۲ ق. چاپ شده است .

۵۲۹۷

نسخ سده دوازدهم . آغاز و انجام افتاده است .
کاغذ سپاهانی حنایی . جلد تیماج زرد مقوایی .
۲۱۱ گ ۱۸/۵ × ۲۶ و ۱۹ س ۱۱/۵ × ۱۸ .

(۲۵۹) **أعمال الأسبوع** (دعا، عربی)

از عبدالله ابن محمد رضا حسینی در سده سیزدهم که پس از «روضة العابدین و نزهة الذاکرین فیما يتعلق بالشهور و السنین» در باره اعمال روز و شب هفته و برخی ذکرهای دیگر، در یک مقدمه و بابهایی که هر یک چند فصل دارد، نگاشته است .
آغاز: بسم الله . الحمد لله . مجیب الدعاء و سامع النداء ، و الصلاة علی محمد و آله الامناء
انجام : فی جنات النعیم بمنه وجوده .

۵۷۱۶

ش ۱ دفتر ۲، پ - ۱۲ . ر. نسخ محمد تقی بن کاظم همدانی . در ۱۲۴۰ ق . مقابلت و تصحیح باخط «مولا نا وسید نامؤلفه دام ظلّه العالی» دارد عنوانها و نشانها و جدول صفحهها شنکرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۲۴۵ گ ۱۳ × ۲۰ و ۲۰ س ۷/۵ × ۱۴/۵ .

(۲۶۰) **أعمار الادواء** (پزشکی، عربی)

در این رساله از اینکه هر دارو تا چه هنگام و چه اندازه میتواند خاصیت خود را نگاهدارد، گفتگو شده است . و در نسخه زیر به زهری اندلسی نسبت داده شده است .

آغاز: قال مفرد الادوية ثلاثة اجناس .

أنجام : والجند بيدستريبقى عشر سنين .

۲۹۱۱

ش ۷۱ دفتر . ص ۲۴۹ . و پس از آن پراکنده‌هایی پزشکی بتازی و پارسی از ابن کهیلا، و شرح ملا محمد آملی بر طب ایلاقی (ص ۲۵۵) و جز آنها هست .

(۲۶۱) **أعمال الاوقات** (ریاضی . عربی)

الربع المجيب

در باره ربع مجیب است، در یازده باب .

آغاز: بسمله . حمدله ... و بعد فهذه الرسالة على الربع المجيب الافاقي في الاعمال الفلكية المحتاج اليها سميها « رسالة اعمال الاوقات في استخراج السموت والجهات » مشتملة على مقدمة واحد عشر باباً .

أنجام : الذي على محيط الربع من القبلة والله اعلم بالصواب .

۲۹۲۵

ش ۸ دفتر . ص ۱۲۹ - ۱۳۴ . نسخ سده یازدهم .

(۲۶۲) **أعمال سه ماهه** (دعا . عربی)

از دوست محمد حسینی که برای شاه طهماسب بن اسماعیل صفوی نگاشته است يك مقدمه و سه باب برای دعاهاى سه ماه دارد .

نام شاه در دیباچه یاد شده است .

آغاز: بسمله . شکر بی حد و ثنای بی عدد مر آن معبودی را که عبادش موجب

سرافرازی زاهدان و آموزش ... اما بعد چنین گوید ... دوست محمد الحسینی ...
انجام : تتمه؛ چون نوروز در ایام ماه رمضان شود. . زهر بر او کار نکند بقدره
 الله تعالی آیات اینست : سلام علی نوح فی العالمین. . سلام هی حتی مطلع الفجر .

۲۱۶۳

ش ۱ دفتر ۲-۴۸ پ. نستعلیق . عنوانها شنگرف . و پس از آن نماز عید غدیر
 ودعاهای دیگر نوشته شده است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی ضربی با ترنج زر . مقوایی .
 ۲۱۰ ک ۱۹×۲۶ و ۲۰×۱۲ س ۲۰.

(۲۶۳) **أعمال الشهور** (دعا . عربی)

يك مقدمة و چهارده باب و يك خاتمه دارد . شاید از مؤلف عبدالله بن محمد رضای
 حسینی «اعمال الاسبوع» باشد .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذي ندب عباده الى الدعاء ، وضمن لهم الاجابة
 والجزاء .

انجام : كل واحدة منها سبعين مرة .

۵۷۱۶

ش ۲ دفتر ۱۲۱۰ پ - ۲۴۴ پ . با همان خط شماره یکم دفتر که «

(۲۶۴) **أغاني** (ادب . عربی)

از ابو الفرج اصفهانی ، علی بن حسین بن محمد است (کشف الظنون، الذریعه
 ۲ : ۲۴۹ - ۲۵۰) .

۳۲۷۹

از آغاز تا اخبار صاحب ابن عباد . نسخ محمد رضا در سده سیزدهم . عنوانها ، نشانها
شنگرف . جدول صفحه ها زر ولاژ و درو شنگرف .

مالك : اعتضاد ۱۲۹۱ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۲۸۵ گ ۴۰×۲۴ و ۴۳×۱۵ س ۲۸×۱۵ .

۳۲۸۰

از پایان جزء پنجم تا اخبار اشعب در جزء شانزدهم . نسخ محمد رضا در صفر ۱۲۸۲ ق .

جدول و نشانها مانند شماره پیشین (۳۲۷۹) .

مالك : اعتضاد ۱۲۹۲ ق . سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ قرنگی نخدی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۳۰۷ گ ۴۰×۲۴ و ۴۳×۱۵ س ۲۸×۱۵ .

۳۲۸۱

جزو دوم از اخبار حنین حیری تا اخبار حسان بن ثابت شاعر صحابی دارد نسخ سده یازدهم ..

کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی کناره سرخ ضربی دولا درون سرخ .

۱۵۲ گ ۱۹/۵×۲۹ و ۲۶×۱۲ س ۲۰/۵×۲۰ .

۳۷۰۳

جزو بیستم . از اخبار نمر بن طولب تا آخر جزو ۲۰ . نسخ ناصرالدین اشموونی از

هری . در صفر ۹۷۸ ق . عنوانها ، نشانها شنگرف . ۳۶۷ صفحه شمار دارد .

مالك : فرهاد میرزا در ۱۳ رمضان ۱۳۰۲ ق .

کاغذ سمرقندی نخدی . جلد ندارد .

۱۹۰ گ ۲۵×۱۷ و ۱۸×۱۲ س ۱۸×۱۲ .

بخشی از اغانی است. آغاز و انجام افتاده است.
آغاز: قال ابو عمر واغار ابو بردة بن الهلال بن عویمر اخو بنی مالک بن اقصی بن
 حارثة بن عمرو بن عامر بن ... امرؤ القیس علی هوازن فی بلادها فلقی عمر بن عامر ... وبنی
 نصر بن ... فاقتتلوا قتالا شديدا ...
انجام: قال ابو الفرج ان جمیلا جاء الی بشیمة ... فکم مرتج امرأ اتیح له الردی
 ومن خائف لم یتقصه التخوف

نستعلیق سده چهاردهم. عنوانها سیاه درشت.
 کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج مشکی مقوایی
 ۲۹۷×۲۲ و ۱۷×۱۲ و ۱۵×۱۰.

(۲۶۵) **اغراض طبی** (پزشکی، فارسی)

از سید اسماعیل گرگانی مؤلف ذخیر خوارزمشاهی است (الذریعه ۲: ۲۵۱)
آغاز: بسمله. بیاید دانست که این کتاب بر سه قسمت ترتیب کرده آمد و در
 هر قسمتی چند گفتار یاد کرده شد. . . . و پس پانزده صفحه فهرست کتاب: بسمله. اما
 بعد حمد الله سبحانه و تعالی، و الصلاة. . . . بیاید دانست که هر که بمجلس پادشاهی و سیلنتی
 خواهد جست یا خدمتی و تحفه خواهد برد. . . . خاصه که پادشاه چون خداوند و
 خداوندزاده. . . . آتسز بن خوارزمشاه حسام امیر المؤمنین. . . .

انجام: نسخه ۷۹۵: مقصود بر آید. این است آخر سخن از قسم دوم ازین کتاب و تمام
 شدن سخن گفتن در جزو علمی از طب و وقت آن آمد که در جزو عملی سخن گوئیم.
انجام نسخه ۷۹۲: باب چهارم (از گفتار ۲۶ م از قسمت سوم کتاب) اندر داروها
 و طلیها که اندر مجبری ورد ادی بکار آید. . . . و پس از یک صفحه: خرمای و دنبه
 و روغن شیر ضامی نرم کننده است بند گاصلب شده را نرم کند. و پس یک فصل اضافی
 دارد که بدین عبارت آغاز شده است:

ابدال الادویه. الالف افسنطین بدل آن جعده است. . . . و پس از اتمام حروف ابجدی.

حرف الغین : غار بدل آن رك. غافت بدل آن مثل اسارون ... مثل یرید است، و مثل آن صبر. والله اعلم.

کتاب سه بخش است :

نخست در پانزده گفتار :

۱ - حد طب ۱۹ باب

۲ - اندامهای بسیط ۷ باب

۳ - اندامهای مرکب ۱۷ باب

۴ - قوتها ۵ باب

۵ - تندرستی و بیماری ۵ باب

۶ - نبض ۲۰ باب

۷ - نفس ۱ باب

۸ - تفسره ۲۱ باب

۹ - تندرستی ۷ باب

۱۰ - عرق ۵ باب

۱۱ - نفث ۵ باب

۱۲ - اجناس سببها ۱۶ باب

۱۳ - زادن و مردن ۶ باب

۱۴ - تقدمة المرفة ۳ جزء

۱۵ - بحران ۸ باب

بخش دوم سه گفتار دارد :

۱ - حفظ صحت ۱۶ باب

۲ - ادویه مفرده ۳ بخش

۳ - قرآ بادین ۱۹ باب

بخش سوم بیست و شش گفتار دارد :

۱ - بیماریهای سرشش جزء

باب ۶	۲ - چشم
باب ۷	۳ - گوش
باب ۵	۴ - بینی
۳ جزء	۵ - دهان
باب ۵	۶ - حنجره
باب ۷	۷ - آلت دم زدن
باب ۶	۸ - دل
باب ۲۲	۹ - مری و معده
باب ۸	۱۰ - جگر
باب ۳	۱۱ - سپرز
۲ جزء	۱۲ - سپرز
باب ۸	۱۳ - اسهال
باب ۵	۱۴ - مقعد
باب ۲	۱۵ - کرم روده
باب ۳	۱۶ - پیچ ناف و قولنج
باب ۱۶	۱۷ - گرده و مثانه
باب ۸	۱۸ - بیماریهای مردان
باب ۶	۱۹ - بیماریهای زنان
باب ۷	۲۰ - پشت
باب ۱۴	۲۱ - تبها
باب ۱۲	۲۲ - آماسها

- ۲۳ ریشها و سوختگی باب ۶
 ۲۴ - آراستگی و پاکیزه گوی باب ۳
 ۲۵ - زهرها باب ۷
 ۲۶ - مجبوری ردادی باب ۴

۷۹۲

نسخ محمد الحافظ النوقانی بی تاریخ، در سده نهم نوشته شده. نسخه ناقص از
 اواخر باب ۳ جزو ۴ گفتار ۱ قسمت ۳ کتاب آغاز شده و به پایان کتاب باب چهارم گفتار ۲۶
 قسمت سوم ختم شده است. و یک فصل بعنوان: ابدال الادویه بترتیب حروف أبجد (نه ابث)
 اضافه کرده است.

۲۰۹ برگ ۱۷ سطر درشت.

کاغذ ترمه سفید سمرقندی. جلد مقوایی ته تیماج.

بنام ذخیره خوارزمشاهی وارد سیهسالار ۱۲۹۷ شده. ۱۹۵×۲۸

۷۹۳

نسخ سده هشتم. عنوانها شنگرف. فهرست کتاب درسه برک آغاز نوشته شده است.
 برک آغاز و یک برک انجام نو نویسی است.

کاغذ زرد و سمرقند گوناگون جلد تیماج قهوه‌یی ضربی.

۲۶۰ ک ۱۸×۲۹ و ۲۳ س ۱۱×۲۰

۷۹۵

نسخ احمد بن محمد بن احمد الملقب برضی، در ۱۱ محرم ۶۵۱ ق. نوشته شده.
 دو بخش از سه بخش را در بردارد. و هر دو بنام ذخیره ثبت شده است. عنوانها شنگرف.

مالك: اعتضاد السلطنه در ۱۲۷۵ ق. وقف سیهسالار ۱۲۹۸ ق.

کاغذ سمرقندی زرد کلفت. جلد تیماج مقوایی ساده.

۱۸۷ ک ۳۲×۲۰ و ۲۵ س ۱۱×۱۴

(۲۶۶) اغراض ما بعد الطبیعه (فلسفه عربی)

یا «اغراض ارسطوطاليس» از فارابی. که در آن غرض ارسطو را در چهارده بخش

کتاب ماوراء الطبیعه او شرح داده است. (ذریعه ۲: ۲۵۱ و فهرست دانشگاه ۳: ۱۵۰).

۱۰۹۵

ش ۳ دفتر ۲۷، ۲۸ پ. بتاریخ پایان شوال ۱۰۰۳ ق. ش ۱»

۱۲۱۶

ش ۳۸ دفتر ۲۰۲-۲۰۳. عنوان کتاب در این نسخه «رسالة الحروف» میباشد ش ۱»

(۲۶۷) اغراض مقالات اصول اقلیدس (ریاضی. عربی)

پنج غرض مقاله‌های اصول اقلیدس در این رساله بیان شده است.
 آغاز: اغراض مقالات اقلیدس خمسة اقسام اما الاول ففي تبیین الزوايا البسيطة ...
 انجام: واما المقالة الخامسة عشر ففي كيفية عمل بعض هذه المجسمات في بعض وعلى بعض. والله اعلم.

۶۹۰

ش ۱۱ دفتر ۱۰۲، ۱۰۳ پ

(۲۳۵) اغناء الاديب (اصول فقه. عربی)

فی فهم مغنی اللیب

از محمد مهدی بن علی اصغر قزوین (زنده ۱۱۲۲ ق) صاحب شرح دعای ضمین
 (سپه ۲: ۳۷۳).

آغاز: الحمد لله الذي رفع لواء...

انجام: قوله شاد و الخ. شاد الحائط طلاه بالشيد وهو ما طلى به حائط من حص
 ونحوه. ق. قدتم الكتاب بعون الملك.

۳۲۳۰

نسخ محمد بن عبد الرحيم در ۱۲۶۸ ق. وقف سپهسالار کاغذ فرنگی. جلد تیماج ۲۳۱ گ
 ۲۱/۵ × ۱۲ و ۲۱ س.

۳۲۳۱

ش ۱ دفتر (۱-۱۴۷). شکسته نستعلیق محمد بنی ۱۱۲۲ ق. وقف سپهسالار. کاغذ
 فرنگی. جلد بیش ۱۸۶ گ ۲۹ × ۲۰/۵ و ۳۰ س چلیپا. سپه ۲: ۳۷۴.

(۲۶۹)

افسون و سحر و دعا (دعا . فارسی)

یادداشت‌هایی است از یک روضه خوان کم سواد ، در رمل و زیارتخوانی
و دعا گوئی و روضه خوانی .

۸۲۵۳

نستعلیق سده چهاردهم .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج قهوه‌یی یک‌لا .

۱۱۴ گ ۱۱/۵ × ۱۷/۵ سطر و اندازه گوناگون .

(۲۷۲)

(۲۷۰)

افعال اختیاری (کلام . فارسی)

از ملا مهدی کاشانی قمی در پاسخ نصرالله بن فضل‌الله که نویسنده نسخه زیر
بوده است .

آغاز: در افعال اختیاری عبادسه مذهب است . . .

انجام: النجم یتصغر الابصار رؤیته .

الذنب للعين لاللنجم فی الصغر

۱۴۵

ش ۴ دفتر ۱۲۷-۱۳۶ پ. ش ۱ «شرح دیوان ابوالفرج» است .

نستعلیق نصرالله بن فضل‌الله ری دشتی قهستانی ساوه‌یی قمی . ۱۵ ذیحجه ۱۲۶۵ ق .
برای ملاعباس .

(۲۷۱)

افعال العباد (کلام عربی)

از ملا جلال دوانی . م ۹۰۸ ق. است (ذریعه ۲: ۲۶۰) و همراه «کلمات المحققین»

در ۱۳۱۵ ق. چاپ شده است . (ف. دانشگاه ۳: ۲۵۹ و ۲۲۴۳) .

۱۳۰۸

ش ۷ دفتر، ۵۶ر - ۵۹ر خط احمد بن محمود بارا دیوان . و پس از آن تا ۶۱ر حاشیه های فلسفی و کلامی بنشان قرینی هست که گویا محشی شرح عقاید نسفی نیز باشد .
در ۶۱ پ عبارتی ترکی بتاریخ پنجشنبه ذیقعدة ۱۱۲۹ ق . و ج ۱ - ۱۰۹۱ ق . هست .
دیباچه ندارد . ش ۱ « شرح آداب البحث سمرقندی » است .
آغاز نسخه : بسمله . قوله افعال العباد دائرة بحسب احتمال العقل امور . . .
انجام : يتجلى عليه انوار التحقيق . والله ولي التوفيق .

(تاریخ فارسی)

اقبال نامه

(۲۷۲)

در تاریخ هندوستان و بنام جهانگیر پادشاه در سال دوم جلوس او در ۱۱ ذیقعدة ۱۰۱۴ ق . تألیف شده است . نام کتاب را علیقلی میرزا در پشت جلد نوشته است .
آغاز : افتاده : و خان اعظم میرزا عزیز کوکلتاش را بانواع عواطف . . . جلوس
سال دوم وقایع سال اول ۱۱ ذیقعدة ۱۰۱۴ ق . نیز اعظم به بیت الشرف حمل سعادت
تحویل یافته . . .

انجام :

درین خانه رفتن ز تدبیر نیست که هر لحظه در قبضه دیگر است
وتلك الايام . . . وقد شرعت بتأليفه اثني و خمسين صفر المظفر وكان ذلك در
رمضان المبارك ۱۱۰۱ من الهجرة مقام سلت .

۱۵۰۸

نستعلیق هندی در سده دوازدهم ، در هند نوشته شده . عنوانها شنگرف .
مالك : اعتضاد ۱۲۸۵ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق . آغاز نسخه ناقص است .
کاغذ نخدی هندی . جلد تیماج سرخ ضربی زر کوب مقوایی .
۶۵ گ ۲۸/۵ × ۱۶/۵ و ۲۱/۵ × ۹۵ × ۲۳ ،

اقبال نامه

(تاریخ . فارسی)

این کتابچه بنام شاه تهماسب نگاشته شده و در باره جزیره خضراء و غایب شدن امام زمان است (فهرست دانشگاه: ۲: ۵۵۷ و ۳: ۱۰۹۸ و ذریعه ۵: ۱۰۶).

آغاز: حمد و سپاس و ستایش و ثنای بی قیاس واجب الوجودی را ...

انجام: و شیخ علی بن فاضل گفت که من بآن جهت شریفه در رجب بود

سنه ۶۹۰ .

۷۵۵۸

ش ۴ دفتر، ۳۵ پ - ۷۶ پ . نسخ سده ۱۱ هـ . سپس بخشی است از کتاب الغیبه شیخ طوسی است (۷۸ پ - ۷۸ ر).

مالك: محمد مؤمن بن شمس الدین محمد سپاهانی در سده یازدهم . ش ۱ «رجعت» است .

(۲۷۴) اقرب الطرق الى الله (عرفان . عربی)

یا «الاصول العشرة» از نجم الدین کبری خیوگی و بفارسی نیز ترجمه شده است .

(ف . دانشگاه: ۳: ۴۱۱ و ۲۲۵۹).

۲۸۸۷

ش ۴ دفتر - ۹۳-۹۳ پ . این نسخه فقط تا طریق هفتم را در بردارد . نیمی از برگها را موریانه خورده است . ش ۱ «دره الغواص» است .

(۲۷۵) اقسام یاء (دستور . ترکی)

عنوانهای «قاعده» و «شعبه» دارد و بزبان ترکی است .

آغاز: بوصحایف پر لطایفك تسویدنه داعی وباعث مضمون مكنوننده مدمیح . . .

انجام: آخرند . . . حرف اخیر تمامی بیانی نیله . تمام اولدی سنة (۸۰۰) احدی

وسبعین وتسعمایه .

ش ۲ دفتر خط نستعلیق ترکی . دارای سر لوح لا ژور دو زروشن گریف . عنوانها شن گریف .
ش ۱ «دقایق الحقایق» است .
۱۶ گ ۲۱ س . (سپه ۲ : ۲۶۱) .

(فلسفه . فارسی)

اقلیم نامه

(۲۷۶)

جغرافیای هفت اقلیم را با نقشه ها توضیح داده است .
انجام : بسمله . حمدله . . . و بعد بد آنکه شکل زمین مانند کره نیست ، و بیشتر را
آب فرو گرفته است . . .
آغاز : تا آنجا که عرض پنجاه بود . والله اعلم .

۷۴۳۷

ش ۲ دفتر ۱۶ پ - ۲۱ ر .
۱۲ س ۴/۵ × ۱۱ ش ۱ «آداب المتعلمین» است که درص ۱۷ یاد شد .

(پزشکی . عربی)

الاقناع

(۲۷۷)

از شیخ اجل فیلسوف ابوالحسن سعید بن هبة الله بن الحسن (حسین . ابن ابی اصعبیه)
زاده در شنبه ۲۳ ج ۲ - ۴۳۶ ق . و در گذشته یکشنبه ۱۶ ع ۱ - ۴۹۵ ق . صاحب کتاب المغنی
فی تدبیر الامراض و معرفة العلل و الاعراض «پزشکی است که کوتاه تر از این کتاب
است . (ابن ابی اصعبیه ۱ : ۲۵۴) . و نیز او راست کتاب «خلق الانسان»^۱ و مقالات
«الحدود» و «المجدول» فی الطب و تلخیص النظامی . و «القرابادین» . برو کلمان ۱ : ۴۸۵

۱ - خلق الانسان او پنجاه باب دارد و چند باب آخر آن فلسفی و سودمند است . نسخه یی
از آن در کتابخانه بادلیان هست و نسخه شماره ۵۲۳ نصیری کامل و مورخ ۸۸۹ ق نوشته
عبدالرحمان بن عبدالسلام صفوری شافعی میباشد .

وسوپلمان ۱ : ۸۸۸ آنرا یاد کرده ولیکن نسخه‌یی نشان نداده است . و چلبی فقط نامی از آن یاد کرده است .

۷۴۸

نسخ یکشنبه ۲۸ع ۷۰۱-۲ ق. از عثمان بن محمود بن عثمان، و بانسخه مؤلف در رجب ۷۰۱ ق. مقایلت شده است . (پایان مجلد ۳) .

آغاز (در باب سوم مقالت چهارم که دارای بیست و دو باب مجلد سوم است) : وینبغی ان تعلمانه لیس کماظهرت علامات الامتلاء . . .

انجام (در باب سیام مقالت پنجم) : اذا کثر الاختلاج فی البدن ودام فینبغی ان یتدارک بالاستفراغ .

نام کتاب فقط در پشت نسخه نوشته شده است .

کاغذ سمرقندی . جلد مقوا .

۲۴۳ گ ۱۸ × ۲۶ و ۲۱ س ۱۱/۵ × ۱۸ .

(تاریخ فارسی)

اکبر نامه

(۲۷۸)

از ابوالفضل بن مبارک ناگری . م ۱۱ ۱۰ ق . متخلص فیضی .

(ف. د. نشگاه ۵۱۷:۲) .

۸۲۹۹

نستعلیق ۱۱ ذیقعدہ ۱۱۱۷ ق . پنجاه و یکمین سال اورنگ زیب . عنوانها شتگرف .

هر صفحه در دو جدول ؛ بزرگ لاژورد ، کوچک شتگرف ولاژورد .

کاغذ هندی نخدی . جلد تیماج قهوی مقوایی .

۴۸۷ گ ۱۷ × ۲۹ و ۲۱ س ۹ × ۲۱ .

(ریاضی . فارسی)

الاگر المحمودیه

(۲۷۹)

فی علم المثلثات الکرویة

میرزا محمود خان منجم قمی ، پس از مدتها تحصیل در پاریس این کتاب را

در مثلثات برای اعتضاد السلطنه وزیر علوم نگاشته و بتهران فرستاد . تاریخ تألیف

و نوشتن نسخه ، رمضان ۱۲۷۶ ق . در پاریس میباشد ، معلم این مؤلف در ۱۲ مه ۱۸۶۰ م

تقریظی بفرانسه بخط خود در پایان نسخه نوشته است .

۵۳۸

نستعلیق شکسته در پاریس در رمضان ۱۲۷۶ ق. در ده روز بخط محمود قمی که شاید مؤلف کتاب باشد نوشته شده است. و تقریظ استاد مؤلف بزبان فرانسه در آخر نسخه بتاریخ ۱۲ مه ۱۸۶۰ م. هست.

کاغذ فرنگی. جلد مقوایی ابری. ته تیماج سرخ صحافی شده پاریس.

۷۷ گ ۱۴ و ۲۱ و ۱۲ س ۷ × ۱۳.

(۲۸۰) **اگسیر العارفین** (عرفان. فارسی)

از ملا صدرا در چهار باب هر یک چند فصل ۱. مکتب علوم و اقسام آن ۲. محل المعرفة ۳. البدایات ۴. الغایة الاصلیة. وی آنرا در ۱۰۳۱ ق. نگاشته و در ۱۳۰۲ ق. چاپ شده (ذریعه ۲۴ : ۲۷۹).

آغاز: سبحانک اللهم یا مبدع العقود والنفوس باضوائها ...

انجام: و تحیتهم فیها سلام و آخر دعوائهم ان الحمد لله رب العالمین.

۷۵۲۴

ش ۴ دفتر ۶۶ پ - ۱۲۸ ر. ش ۱ «تفسیر آیه النور» است.

(۲۸۱) **الزام النواصب** (کلام. عربی)

در اثبات امامت شیعی. در ۱۳۰۳ ق. چاپ شده است.

(ذریعه ۲ : ۲۸۹-۲۹۰ و فهرست دانشگاه ۳ : ۵۲۸ و ۲۱۳۸).

۸۲۶۱

ش ۴ دفتر ۹۰ پ - ۱۲۶ ر. نسخ عبد بن حاجی عبدالله.

۱۹ س ۸/۵ × ۱۳/۵. ش ۱ «جواهر النظام» است.

(۲۸۲) **الف لیلة و لیلة** (داستان. عربی)

متن عربی هزار و یکشب است که بیچاپ رسیده است. و ترجمه فارسی آن نیز چاپ شده است.

۱۶۲۶

نسخ سده سیزدهم . عنوانها، نشانها شنگرف . از اول تا داستان شب ۳۸۷ را در
بردارد . و در نسخه ، بعلط ۳۷۷ نوشته شده است . پایان نسخه مطابق سطر ۱۶ ص ۵۶۹
جلد اول . چاپ قدیم مصر (بی تاریخ) است
مالك : اعتضاد ۱۲۹۲ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی .
۲۵۸ گ ۲۱ × ۳۴ و ۳۳ س ۱۲/۵ × ۲۴ .

(۲۸۳) **الالفین** (کلام . عربی)

الفارق بین الصدق والمین

از علامه حلی . م ۷۲۶ ق . که بدرخواست پسرش فخرالمحققین ، در يك مقدمه
ودو مقالت و خاتمه آنرا نگاشته و میخواست امامت شیعی را با دو هزار دلیل روشن
سازد . و لیکن نسخه ها فقط يك هزار و چندی را دارد و آنرا فخرالمحققین مرتب کرده
است . (ذریعه : ۲ : ۲۹۸) این کتاب در ۱۲۹۶ ق . چاپ شده است .

۶۳۴۲

نسخ محمد رفیع بن محمد تقی کندی در شیراز ، در نخستین روز ذی حجه ۱۱۰۹ ق .
عنوانها ، رقمها شنگرف . پایان ، تا (کب س) از الف اول را دارد .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .
۱۸۴ گ ۱۵ × ۲۵/۵ و ۲۵ س ۸/۵ × ۱۷/۵ .

(۲۸۴) **الفین** (کلام . عربی)

منظومه در کلام شیعی و دارای چهل « هدیة » است . از محمد علی فیلسوف جدلی
که باید پس از صفویان در قزوین سروده باشد . خود او میگوید :

تاریخه جاء لدی التدوین بالفضل فی مدینة القزوین
بان تـکون التـأـیـد بالخطاب لا یحسب هاء لدی الحساب

آغاز: الحمد لله الذی من اجتهد عرفه ما واجب ان يعتقد
انجام: علی رسوله السلام دائماً و آله كانوا لحق قائماً

۲۵۲۸

نسخ احمد سپاهانی در پایان محرم ۱۲۳۳ ق. عنوانها شنگرف. حواشی دارد.
مالك: محمد صادق بن حاجی محمد رضی مازندرانی در همان سال.
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج مشکی ساده يك لا.
۸۲ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۱ س ۱۱ بیت ۹ × ۱۴/۵.

(۲۸۵) الفیه (فقه. عربی)

از شهید اول محمد بن مکی در يك مقدمه و سه فصل و يك خاتمه در واجبات نماز
است. (ذریعه ۲: ۲۹۶ و ف. دانشگاه ۳: ۱۷۷۲).

۶۶۹

ش ۳ دفتر ۱۱۴، پ - ۱۲۵ ر. نستعلیق ۱۰۸۵ ق. عنوانها شنگرف ۱۵ س. ش ۱
«استخراج طالع مولود» است.

۲۵۲۵

نسخ نوشته شده. چهار برگ از اول و پنج برگ از آخر آن نو نویس است، در حاشیه
بعضی از صفحه ها حاشیه هایی بامضای زین الدین و بی امضاء نوشته شده است.
کاغذ سمرقندی. جلد تیماج. وقف سپهسالار. (سپه ۱: ۳۶۱).
۴۶ گ ۳/۵ × ۹/۵ و ۱۲ س.

۵۸۹۳

ش ۱ دفتر ۲، پ - ۳۴ ر. نستعلیق سده دوازدهم. عنوانها، نشانها شنگرف.
حاشیه ریز بانسان (ع. ل. د) دارد.
کاغذ سمرقندی. جلد تیماج زرد ضربی يك لا.
۶۸ گ ۱۲ × ۱۷/۵ و ۹ س ۶ × ۱۰/۵.

۶۷۱۳

ش ۱ دفتر ۱، پ - ۱۱ پ. نستعلیق مصطفی قلی نوری درع ۲ سده دوازدهم.

۱۸۵

کاغذ فرنگی . جلد تیماج حنایی یک لای .
۱۳۴ گ ۱۵×۲۱ و ۱۴×۱۰ س

۷۵۴۱

ش ۲ دفتر ، ۷۰ پ - ۸۸ ر . نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف . حاشیه دارد .
۱۰ س ۱۳×۸ . ش ۱ «تجیر التیسیر» است .

۷۵۴۲

ش ۹ دفتر ، ۱۵۰ پ . ۱۸۰ پ . نسخ سده دوازدهم عنوانها شتگرف ۹ س ۱۳×۷/۵
ش ۱ «منیة المرید» است .

۸۱۸۰

ش ۲ دفتر ، ۱۰ پ - ۲۶ ر . نسخ ۴ - ج ۱ - ۱۰۶۸ ق . ش ۱ «حبل المتین» است .

۸۱۹۰

ش ۱۴ دفتر . ۱۵۰ پ - ۱۵۶ پ . ش ۱ «شرح القصیده اللامیه» است .

۸۲۰۱

ش ۲ دفتر ، ۲۵ پ . نسخ علی بن عباس جیلانی بحرانی در رمضان ۱۰۳۲ ق . عنوانها
شنگرف . هر صفحه ۴ سطر درشت متن است و در میان آنها حاشیه و شرح
بتسخ ریز میباشد .

(ادب . عربی)

الفیه

(۲۸۶)

درده علم در هزار بیت از محب الدین محمد بن محمد بن محمود بن غازی ابن الشحنه
(۷۴۹ - ۸۱۵ ق) (سپه ۲ : ۴۳۲) صاحب «شرح خطبه قاموس» و کتب دیگر (معجم
المطبوعات عربی) و «فرهنگنامه های عربی بفارسی» . و در مجموع المتون چاپ شده است .

۲۹۷۵

ش ۲ دفتر ، ۱۴۰ - ۱۴۳ ر . این نسخه فقط معانی و بیان و بدیع این منظومه را دارد
و صد بیت است . (سپه ۲ : ۴۳۲ - ۴۳۴ و ۴۱۶) ۱۴ س . ش ۱ «مختصر تفتازانی» است .

(معمما. فارسی)

الفیه الشریف

(۲۸۷)

از سید شریف معمائی است که در ۹۰۸ ق. آنرا نگاشته است. وی نخست يك بيت شعر سروده و سپس کتابی بدین نام در شرح آن نگاشته است. (ف. دانشگاه ۳۹۲: ۲ و ذریعه ۹: ۵۲۳).

آغاز: آلف حمد و سپاس و اصناف شکر بی قیاس، احدیرا که هزارویک نام با احترام ... و بعد نموده میشود که قبل از این بیان از قلم شکسته زبان این نادان، يك بيت صورت ثبت یافته بود، و در او هزار نام تعمیمه ... و آن بيت اینست:

از قد و ابرو بدید آن ماه چهر موج آب دیده ام بالای مهر

تا آنجا که در تاریخ آن که ۹۰۸ ق. است گوید:

بیتی که يك کتاب بود در بیان او ...

... تاریخ او (طبیعت) نیز هست ای شریف

انجام: یونس . یحیی یتیمی . اللهم زدقینی ومن الخطاء تقینی . آمین .

۸۲۶۲

نستعلیق سده دهم . اصلاح شده ، و شاید بدست مؤلف اصلاح شده باشد ، زیرا که تغییر فراوان بدان داده شده است . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی سفید و سمرقندی کبود و نخدی . جلد تیاج قهوه‌یی مقوایی برگردان دارد .

۳۲۶ ک ۲۷ × ۱۸ و ۱۶ س ۱۰ × ۱۸ .

(عروض. فارسی)

القاب العروض

(۱۸۸)

از یوسف عروضی نیشابوری که شانزده بحر را در پنج دایره نهاده است، و پیش از آن دیباچه‌ای در يك صفحه دارد . نسخه زیر شامل چهل و پنج اصطلاح عروضی است (سپه ۲: ۴۴۶-۴۴۷).

۳۱۳ صدر

ش ۹ دفتر. ص ۱۳۷ - ۱۳۰. ش ۱ «الكافية في العروس والقافية» است.

(۲۸۹) **الالواح العمدية** (فلسفه . عربی)

از شیخ اشراق سهرودی است، که بر ای عماد الدین ظهیر الاسلام سید بلادر منستان و دیاربکر قرارسلان بن داود بن ارتق، ساخته است. یک مقدمه و چهار لوح دارد.

مقدمه در معنی عالم، لوح نخست: تناهی ابعاد: ۲: نفس: ۳: اثبات واجب: ۴: قضا و قدر.

(چلبی و مجلس - ۲: ۳۹۸ ش ۶۳۴ - ۲۱ و دیباچه کرین بر مطارحات).

آغاز: الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى. عونك يا لطيف تبارك اسمك

اللهم و تعالى ذكرك... هذا مختصر الالواح اوردت فيه جملا من اللطائف ولمعاً من

الغرائب... ينحصر في مقدمة و اربعة الواح...

انجام نسخه ۲۹۱۹: وارض بالجوهر الاعم على العالمين منان.

انجام نسخه ۸۳۵۹: وخشعت لعزتك نفوسنا. اذك انت الوهاب و الجواد

على العالمين صلى الله... اجمعين.

۲۹۱۹

ش ۱۶ دفتر، ۱۲۶- (۱۳۵: و سپس تا ۱۴۰ پ. پراکنده ها نوشته شده است. ش ۱

«نامه طوسی» است.

۸۳۵۹

ش ۴ دفتر، ۹۵ پ - ۱۱۴ پ. نستعلیق مانند شماره پیشین همین دفتر. در آغاز

ذیحجه ۱۰۶۳ ق. عنوانها شن گرفت. درین نسخه نیامده که کتاب بکسی اهداء شده باشد.

ش ۱ «هدایة الحکمه» است.

(۲۹۰) **الهی نامه** (عرفان. فارسی)

از خواجه عبدالله انصاری (۳۹۴-۴۸۱ ق) به نظم و نثر است، و در تهران ۱۳۱۹ خ.

بار ساله های هشتگانه او بتصحیح سلطان حسین تا بنده گنابادی چاپ شده است.

آغاز:

ای ز دردت بیدلان را در دودرمان آمده یاد تو مرعاشقان رامونس جان آمده
 ... ای کریمی که بخشنده عطایی، وای حکیمی که پوشنده خطایی...
 انجام : آفتاب جمال الهی روی نماید .

۷۰۷۹

بخط شکسته نستعلیق محمدجعفر دیلمانی، برای ابوالقاسم بیک در لاهیجان سال ۱۲۳۳ ق.
 صفحه ها در جدول زروشنگرف . دارای سرلوح زروشنگرف و نیلی . صفحه ها با گل و بوته
 زرولاژورد و شنگرف آراسته و حاشیه سازی شده .
 کاغذ فرنگی سفید - جلد تیماج قهوه‌یی یک لا .
 ۱۳ گ ۱۱/۵ × ۲۰ و ۱۲ س ۷ × ۱۴ .

(فقه . عربی)

اماطة اللثام

(۲۹۱)

عن الايات الواردة في الصيام

مؤلف، احکام روزه را از آیتهای قرآن بیرون آورده و برای شاه صفی صفوی
 نگاشته است . (۱۰۳۸-۱۰۵۲ ق) .

مؤلف ناشناس است ، و ابن یوسف در فهرست پیشین و مؤلف الذریعه هر یک
 احتمالها داده اند . (سپه ۱ : ۳۶۱-۳۶۴ و ذریعه ۲ : ۳۰۴-۳۰۵) .
 این کتاب را نگارنده اش بفارسی ترجمه کرده ، و نسخه آن در مشهد هست (ذریعه ۲ : ۳۰۵) .

۲۵۳۹

پشت صفحه اول یادداشت های زیر نوشته شده
 هورساله صومیة شیخ قدوسط ، کاغذ دولت آبادی، مجدول مذهب، جلد تیماج برگدار
 طلاپوش، بتاریخ بیست و سوم شهر جمادی الاولی ۱۱۰۵ ق، داخل عرض شد. مهریکه به سبع
 ذیل است در ذیل این عبارات زده شده :

رسید از سلیمان به عز و شرف
 حسین از غلامی شاه نجف
 و نیز نوشته شده: بتاریخ شانزدهم شهر صفر ۱۱۱۵ ق. داخل عرض شد . مهر چهار گوش
 که خط آن خوانا نیست در زیر این زده شده . عبارت زیر نیز پس از آن عبارت نوشته شده :
 « این کتاب از کتابخانه آن پادشاه ثبت نموده و مهر خود را هم زده است اعتضاد السلطنة

وزیر علوم». و نیز نوشته شده «کتاب اسرار صوم از شیخ حسن عبدالعال داخل کتابخانه مبارک نواب مستطاب اشرف امجدوالا اعتضاد السلطنه وزیر علوم و صنایع و معادن و تجار؛ علیقلی میرزا دام اجلاله گردید تحریراً فی شهر جمادی الثانیه سنه ۱۲۸۳ مهراعتضاد السلطنه» و چون اسم شاه صفی صفوی را که این کتاب در زمان پادشاهی او تألیف شده باطلانوشته اند. و در کتابخانه سلطنتی بوده ابن یوسف احتمال داده است که این کتاب نسخه اصل و برای کتابخانه آن پادشاه نوشته شده بوده است، و دارای يك سرلوح زیبا و كوچك است .
کاغذ دولت آبادی . جلد تیماجی ضربی طلاپوش واقف سپهسالار .
۶۸ گ ۲۳ × ۱۳ و ۱۹ س. (سپه ۱: ۳۶۴).

(۲۹۲)

امالی

(حدیث، عربی)

از ابن بایویه قمی محمد بن علی صدوق رازی . م ۳۸۱ ق . که بنام «مجالس» یا «عرض المجالس» نیز خوانده شده است . نود و هشت مجلس دارد . (ف. دانشگاه ۳ : ۱۱۰۵ و ذریعه ۲ : ۳۱۵) .

۵۳۰۸

نسخ غره محرم ۱۱۰۶ ق . عنوانها، نشانها شنگرف. نسخه کامل است .

کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج حنایی مقوایی .

۲۸۹ گ ۱۴/۵ × ۲۴ و ۲۰ س ۸/۵ × ۱۶/۵

۵۳۰۹

نسخ سلطان محمد حسین اردستانی . در ۱۰۹۴ ق. با نسخه تصحیح شده محمد شهیر بشاه

قاضی، بدست محمد کاظم ابن حسین مازندرانی در شنبه ۲۳ رجب ۱۱۰۴ ق. مقابلهت و تصحیح شده

است . این نسخه تنها ۹۵ مجلس دارد ، و نسخه تمام شده است .

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج قهوه‌بی مقوایی کتاره و صالی شده است .

۲۴۷ گ ۱۵/۵ × ۲۶ و ۲۱ س ۸ × ۱۸

(۳۹۳)

امالی

(فلسفه، عربی)

یادداشت‌های فلسفی است و تاریخ روزانه دارد، و از پنجشنبه ۲۵ شوال ۱۰۱۰ ق.

در روستاهای فسای شیر از آغاز میشود. و تار یخهای پیش و پس از آن نیز در آن نیز دیده میشود
مانند ۹۴۶ و ۱۰۰۴ و ۱۰۰۶ و ۱۰۰۹ و ۱۰۱۴ ق.

۲۹۱۹

ش ۱۰ دفتر، ۳۳ - ۴۴ پ. ش ۱ «نامه طوسی» است.

(کلام عربی)

الامامة

(۲۹۴)

در صفحه عنوان نوشته شده از مؤلفات ابوجعفر محمد بن جریر بن رستم طبری
صاحب «المسترشد» و «الایضاح» و «دلائل الامامة» است. سیزده باب در ادله امامت
دوازده امام دارد.

در آغاز برخی بابها گوید: قال ابوجعفر محمد بن جریر الطبری و در برخی از
ابوجعفر صدوق قمی روایت دارد.

آغاز: الحمد لله الذی نور قلوبنا بهدایة محمد و شرح صدورنا بولایة علی ... اما
بعد فان الله سبحانه و تعالی لما ابدء العالم و ذر الناس و بسط لهم ارزاقهم ...
انجام: دانت علی یمین القایم تنهی و تأمر.

۸۱۴۹

ش ۴ دفتر، ۲۰۶ پ - ۲۴۲ پ. نسخ سده یازدهم. خط نویسنده شماره پیشین دفتر.
عنوانها شنگرف. ۲۳ س. ش ۱ «خرایج و جرایح» است.

(کلام عربی)

امامت

(۲۹۵)

از خواجه نصیرالدین طوسی م ۶۷۲ ق. (ذریعه ۲ : ۳۳۶) این کتاب در
۱۳۳۵ خ. در یاد بود هفتصدمین سال خواجه، بکوشش محمد تقی دانش پژوه چاپ شده است.

۷۴۳۷

ش ۳ دفتر، ۲۳ پ - ۳۸ ر. ش ۱ «آداب المتعلمین» است که در ص ۱۷ گذشت.

(۲۹۶)

الامامة

(کلام عربی)

این رساله در دو وزده هدایه و سه دلالت و یک ختام است .

آغاز: الهدایة الاولى والاثار المتواترة والاخبار الدائرة المتظاهرة...

بعد الرسول سید الموالی و لینا ذوالعز و المعالی

انجام: فذا بعون الله اعلى واتم حق حقایق الهدایات وتم (۲۹۶)

۶۴۹۴

ش ۱ دفتر ۱ - ۴. ر. نسخ داود بن محمد باقر بن محمد علی جدلی در پنجشنبه ۱۱

شعبان ۱۳۰۹ ق. برابر ۲۷ حوت .

کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .

۲۴۲ گ ۱۷ × ۲۲ و ۱۵ س ۱۱/۵ × ۱۶ .

(۲۹۷)

الامامة

(کلام عربی)

داستان سقیفه بنی ساعده در این رساله یاد شده است .

۵۳۶۲

ش ۱ دفتر، ۳ - ۱۱۸ پ. نسخ علی بن اسماعیل در سده یازدهم .

آغاز افتاده : الاوقد ادیت الاوقد اسمعت ... الاوقد اوضحت ...

انجام : واحد عشر شهراً وثمانية وعشرين يوماً من مقتل عمر. فهذا آخر ما جرى في هذا

الخبر. والحمد حق حمده وصلواته علی محمد وآله وسلم .

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سبزیک لا .

۲۳۲ گ ۱۳/۵ × ۱۹/۵ و ۱۳ س ۸ × ۱۴ .

(۲۹۸)

الامامة

(کلام فارسی)

در اثبات امامت شیعی است، و از یوحنا نامی شناخته شده است .

آغاز: کتاب یوحنا . بسمله . حمدله . والصلاة والسلام علی محمد ... حق تعالی

پیروان حجاب تقلید از خاطر همگنان مرفوع گرداناد...

انجام: که من مذهب شیعه دارم و از هفتاد و سه فرقه اختیار کردم و بر آن بمیرم
و بر آن زنده شوم و بر آن زنده باشم انشاء الله و جده العزیزه .

۲۱۶۳

ش ۳ دفتر . در ۸۳ پ . ش ۱ «اعمال سه ماهه» است که در ص ۱۶۹ گذشت

(۲۹۹) **امامت** (کلام . فارسی)

در اثبات امامت شیعی . و بخش غدیر خم آن پنج باب و یک خاتمه دارد . در آن
از قطب راوندی و شیخ طوسی و ابن بابویه سخنانی آورده است .

۵۳۸۹

آغاز (افتاده) : خود برسانی وجوب حج را و روانه حج شوی ...
آغاز باب دوم : در بیان قلیلی از عظمت و جلالت عید غدیر، و روزه داشتن آن، و بعضی
از اعمال آنست. بدانکه عید غدیر روز هجدهم ...
باب سوم در ثواب روزه داشتن عید غدیر .
باب چهارم در بیان غسل روز عید غدیر .
باب پنجم فضیلت زیارت حضرت امیر در این روز .
انجام: جمیع گناهان ایشان را اللهم اغفر لنا ذنوبنا انك انت الغفور الرحیم . (تمت الرسالة
بتوفیق الله سبحانه فی ۱۱۲۶) .

نسخ ۱۱۲۶ ق . عنوانها سنگرف . حاشیه منه دارد .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی .

۱۱۵ گ ۱۱/۵ × ۱۸ و ۱۸ س ۶/۵ × ۱۳ .

(۳۰۰) **امامیه** (رمل . فارسی)

در فالگیری و رمل، بادائره‌های آن. نام کتاب در پایان آن یاد شده و در نسخه زیر،
از امام رضا دانسته شده است .

فالها بنام: طاوس، کلمک، عقق، کرکس، قبره، باز، طوطی، کبوتر، غراب،
شاهین، غذاف، شبهره، و رستان، عصفور، کلنگ، هدهد، خروس، پاشه، چرخ،

عقاب ، بط ، تذرو ، شتر مرغ .

انجام: بمراد دل برسی بحسب دلخواه، درین انبازی سعی کن که فائده تمام دارد، تمت الرسالة المسمی بامامیه از تصنیف امام ... الرضا ابوالحسن علی بن موسی الرضا ... فی ید ... حاجی ملک محمد نصیر درقریه کاشان بتاریخ شب ۴ رمضان .

۵۷۹۱

ش ۶ دفتر، ۳۱ پ - ۳۸. در ۴ رمضان ۱۰۴۹ ق. حاج ملک محمد نصیر در کاشان .
ش ۱ « جفر جامع » است .

(۳۰۱) **الامان من اخطار الاسفار والازمان** (دعا . عربی)

از رضی الدین علی بن موسی بن طاووس م ۶۶۴ ق. دعا نویس معروف. آغاز و انجام برابر نسخه دانشگاه. ف ۱ : ۱۱-۱۳ و ذریعه ۲ : ۳۴۳ .

۵۶۲۷

ش ۱ دفتر، ۶۳-۲۴۹. نسخ محمد بن هبة الله در دوشنبه ۲۶ شوال ۱۱۲۶ ق. عنوانها شنگرف و پس از آن نسخه چاپی کتاب محمود بن محمد تبریزی که برای محمد شاه قاجار نگاشته و در ۱۲۶۴ ق. چاپ کرده است، صحافی شده.
کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج سرخ یک لا.
۲۵۰ گ ۱۰/۵ × ۱۷/۵ و ۱۷/۵ × ۱۲/۵ .

۵۹۷۶

ش ۳ دفتر، ۵۶ پ - ۱۴۷ + ۱۴۹ . ۱۵۹ پ س ۱ « ارشاد الازمان » است که ص ۱۰۶ گذشت .

۵۰۳۵

نسخ لطف علی اصفهانی . در ۱۰۹۴ ق. عنوانها، نشانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی .
۲۴۰ گ ۱۰ × ۱۷ و ۱۱ × ۱۰ .

(ادب . عربی)

أمثلة عرب

(۳۰۲)

مانند مقامات است . و فهرست ابواب آن بقرار زیر است .

- باب ۲ - وصایای ملک عجم. راوی حسان .
 « ۳ - حکم ملک الاتراك مع ختنه الزاهد. راوی ابوالمحاسن حسان .
 « ۴ - مباحث عالم الانسان مع العفاریت و جانی الاجان . راوی ابوالمحاسن حسان .
 « ۵ - نوادر ملک سباع و نندی میه امیر الثعالب و کبیر الضباع .
 « ۶ - نوادر التیس المغربی و الکلب الدقوی .
 « ۷ - ذکر القتال بین ابی الاطال الریبال و ابن دغفل سلطان الافیال .
 راوی ابوالمحاسن .

- باب ۸ - حکم الاسد الزاهد و امثال الجمل الوارد .
 « ۹ - ذکر ملک الطیر؛ العقاب و الحجّین الناجتین .
 « ۱۰ - معاملة الاعداء و الاصحاب .
 در باب دهم راجع بمغولان و یاسایشان بحثها دارد و بآنها بد گفته .
 آغاز: (افتاده): درجه العمل فيه انفسنا کمل ...
 انجام: و الطیر و الوحش و الهوام (افتاده)

۲۸۲۴

نستعلیق رجب ۱۲۸، (شاید ۱۰۲۸ ق) . در پایان دارد ؛ از روی نسخه ناقص نوشته شده است .

مالک : اعتضاد السلطنه ۱۲۹۲ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی .
 ۲۸۲ گ ۱۱ × ۱۷/۵ و ۱۶ × ۶ ۱۲/۵ .

(۳۰۳) **أمل الأمل** (رجال . عربی)

فی تراجم علماء جیل عامل

از شیخ حر عاملی محمد بن حسن م ۱۱۰۴ ق . در دو بخش است ، و بخش دوم را بنام « تذکرة المتبحرین » خوانده است . (ف . دانشگاه ۲ : ۵۰۵ و ذریعه ۲ : ۳۵۰) .

۷۳۳۹

ش ۱ دفتر ۲۰ پ ۱۰۳ ر. نسخ جواد بن زین العابدین موسوی در عصر ۲ شنبه ۴ ج ۲
 ۱۲۴۸ ق. در دارالسلطنة قزوین ، از روی نسخه سید ابراهیم قزوینی پدر سید حسین که
 بتاریخ ۱۱۱۵ ق. بوده ، هردو بخش کتاب را دارد .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی يك لا .
 ۱۲۱ گ ۱۴/۵ × ۲۰/۵ و ۲۳ س ۹ × ۱۴ .

۷۳۴۰

هر دو بخش را دارد . نسخ محمد علی کرمانشاهی در مدرسه سپهسالار کهن در ۱۳۱۰ ق.
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی .
 ۲۶۰ گ ۱۱/۵ × ۱۸ و ۱۴ س ۷/۵ × ۱۴ .

(۳۰۴) **أهل المشتاقین** (اخلاق عربی)

گزیده بیست از « منیة المحبین » و هردو از صدرالدین پسر محمد باقر موسوی
 دزفولی کرمانشاهی است که پس از بازگشت از خراسان بشیر از ، آنرا در سیزده ماه که
 در آنجا مانده نگاشته است . دو باب که هر يك چند فصل است دارد . و در آن از کتاب
 بزرگ خود « منیة المحبین » نام برد .

آغاز: الحمد لله الذی جعل اهل المشتاقین فی قربه ...
 انجام: الی یوم الدین . قد تمت الرسالة ... من الصلوات والتحیة .
 در پایان گوید تألیف در عصر یکشنبه ۱۲ صفر ۱۲۲۶ بپایان رسید . و گویا وی
 همان مترجم نهج البلاغة باشد که در « ذریعه ۴ : ۱۴۵ » آمده است .

۱۳۴۱

ش ۱ دفتر ص ۱ - ۲۲۹ ، نستعلیق رمضان علی بن عبدالرحیم حکاک نمارستاقی ، در رجب
 ۱۲۴۷ ق . و پس از آن « مفتاح النجاة » است ، با صفحه شمارد گر . عنوانها شنگرف .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی .
 ۴۳۶ گ ۲۸/۵ × ۱۷ و ۱۹ س ۱۷ × ۱۱/۵ .

(تاریخ، فارسی)

امین الاخبار

(۳۰۵)

تاریخی است که در زمان ناصرالدین شاه قاجار ساخته شده است.

۷۲۲۸

بخط شکسته نستعلیق گویا از روی خط مؤلف و در شیراز در ۱۳۱۴ ق. نوشته شده است.
و مهر « شرف علی رضوی ۱۲۹۱ » دارد.

آغاز: جلد دوم امین الاخبار در بیان سلاطین و اکابر فارس، معه بعضی از ذکر
خیرات و میراث ایشان. بسمله. بدانکه فارس نام پسر پهلوی بن سام بن نوح بوده ...

انجام: در طاق قلزم اغماض گذاشتم.

ورهما از جهان شود معدوم

کس نیاید بزیر سایه بوم

کاغذ فرنگی سفید. جلد مقوا.

۴۸ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۲ س ۹ × ۱۴.

(کلام، عربی)

الانصار

(۳۰۶)

از سید مرتضی علم الهدی (۳۵۵ - ۴۳۶ ق) سپه ۱: ۳۶۴ - ۳۶۶ و ذریعه

۲: ۳۶۰.

۲۳۰۲

نسخ نوشته شده، کاتب نام خود و تاریخ و عنوان مطالب کتاب را ننوشته. مشتمل
بر کتاب طهارت تا آخر وصیت است.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۲۶۲ گ ۲۱ × ۱۱ و ۱۵ س سپه ۱: ۳۶۶.

(تاریخ شعرا، فارسی)

انجمن خاقان

(۳۰۷)

تذکره شاعران فارسی زبان عصر قاجار. از محمد فاضل راوی گروسی بایندری

معروف به فاضلخان گروس (۱۱۹۸ - ۱۲۵۳ ق) (سپه ۲: ۴۵۹ و مجلس ۳: ۱۴۴ -

و ذریعه ۲: ۳۶۵).

نستعلیق ۱۲۳۶ ق. دو صفحه نخستین تذهیب شده و نیز آغاز هر انجمن سرلوح زرین هست، و پیش از آن نام های آنانکه در آن انجمن نام برده میشوند در جدولهایی با شنگرف نوشته شده. و در حاشیه صفحه یکه شامل شرح حال و آثار سلیمان بیدگلی کاشانی متخلص به «صباحی» میباشد در ۱۲۸۳ ق. اعتضاد السلطنه بخط خود یادداشتی نوشته؛ که آنچه صاحب این تذکره و سحاب در تاریخ خود در باره سال مرگ این مرد نوشته اند (سال ۱۲۰۷ ق.) درست نیست زیرا که وی در قصیده یکه در خود این کتاب هم ثبت شده، فتحعلیشاه را با تصریح بشاهی مدح نموده، و جلوس این شاه در ۱۲۱۲ ق. بوده، و اینکه در زمان زندگی آقا محمد خان ویرا با خطاب شاهی مدح نموده دور مینماید.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.
۲۶۶ گ ۳۱/۵ × ۲۱/۵ و ۱۷ س.

(متون مذهبی. فارسی)

انجیل

(۳۰۸)

کتاب آسمانی مسیحیان. ترجمه بفارسی از ملا محمد باقر خاتون آبادی است. در دیباچه میگوید که بدستور شاه سلطان حسین از عربی ترجمه کرده، و چون متن عربی نادرست بود بکمک کسانی که زبان اصلی را میدانستند آنرا اصلاح کرد.

آغاز: تعالی الله کاک تنک ظرف تنک حوصله و خامه سیه جامه... شاه سلطان حسین محمد بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی... (و پس از چند صفحه) این کتاب انجیل مقدس پروردگار مایسوع مسیح است...

انجام: این کار و کارهای بسیاری را که اگر آنها یکان یکان نوشته میشد گمان میکنم که اگر عالم همه صحیفه بود، گنجایش آن نداشت.

۲۱۹۱

نسخ ۱۲۷ (شاید ۱۲۰۷ ق) از روی نسخه ۱۱۸۰ ق. نوشته شده است. عنوانها سفید

مانده است.

کاغذ فرنگی نخدی. جلد تیماج سرخ ضربی زرکوب.
۱۷۳ گ ۱۲/۵ × ۲۱ و ۱۹ س ۶۱/۵ × ۱۲/۵.

(۳۰۹)

انجیل

(متون مذهبی . عربی)

ترجمه بیست و نهم از چهار انجیل .

۲۱۹۵

نستعلیق سده یازدهم . شماره های اصحاب در کنار صفحه با مشکی نوشته شده است .
 نسخه بدلها از روی نسخه های فرنگی دارد .
 مالک : علیقلی (اعتضاد) ۱۲۸۵ ق .
 کاغذ فرنگی سفید جلد تیماج مشکی یک لا .
 ۷۳ گ ۱۰/۵ × ۱۴ و ۱۹ س ۱۳ × ۸ .

۲۱۹۸

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها نشانها شنگرف . از روی چاپی نوشته شده .
 کاغذ فرنگی . سفید آهار مهره . جلد مقوا .
 ۲۱۱ گ ۱۵ × ۲۳/۵ و ۱۹ س ۱۰ × ۱۷ .

(۳۱۰)

انجیل

(متون مذهبی . فارسی)

ترجمه چهار انجیل (متی . مرقس ، لوقا ، یوحنا) بفارسی است .

۲۱۹۲

نستعلیق ۱۲۳۳ ق . عنوانها شنگرف .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی درون گل بوته مقوایی .
 ۱۴/۵ × ۲۱ و ۱۴ س ۹ × ۱۴ .

(۳۱۱)

انساب آل ابی طالب

(نسب . فارسی)

نسبی است فارسی از صاحب عمده الطالب . نام مؤلف در صفحه ۱۱ از آخر نسخه
 زیر چنین آمده است : «جامع این مختصر احمد بن علی بن الحسین بن علی بن مهنا بن غنیه»
 و نیز میگوید : «شیخ ما العالم النسابه الشاعر الادیب فخر السدین بن علی بن

آغاز: (افتاده) : ابن امرؤ القیس، و بعضی گفتند بعد از امرؤ القیس ... فصل بنو حدام بن عدی ابن الحارث بن مرة ...

انجام: فصل نسل المهنا بن الحسين بن المهنا الاعرج امير المدينة . . . (ويس
ازيك صفحه) ابن محمد بن جعفر مذکور نسل دارن، و ايشان را بنو السيف ميخوانند.
والله اعلم .

نسب عربان را در اول کتاب، و سپس نسب سادات را در عنوانهای فصل فصل، بی شماره یاد کرده است. صاصب ذریعه آنرا «تحفة جمالیه» و نیز «تحفة الطالب» نامیده است.

(ذریعه ۲: ۳۷۵ و ۴۶۴ و ۴۸۱ وف. دانشگاه ۲: ۶۳۱).

نسخه سیزدهم . عنوانها شنکرف .

مالك : اعتضاد السلطنة ١٢٩٦ق. وقف سبب سالار ١٢٩٧ق .

کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۱۳۱ گ ۱۷ × ۲۲ و ۱۵ س ۸ × ۱۵۱۵ .

(३१२)

(دستور . فارسی)

يك مقدمه در چند فصل بترتیب زیر دارد و سپس مقاله‌ها است.

مقدمه در شرف کتابست در چند فصل:

فصل ۱- آلت و زمان و مکان .

۲ - علوم مفید درین صنعت .

» ۳- شرایط سخن .

آغاز: حمد و ثنای بی انتها، و شکر و سپاس بی قیاس، حضرت مهدی را . . .

۵۵۳۵

ش ۷ دفتر. ۲۱۵ پ - ۲۲۹ ر. پایان نسخه افتاده است.
انجام (افتاده) : دشمن را خذله الله صالح را ایده الله . (در میان مقاله اول مکتوب
الیه افتاده) و سپس پراکنده ها از فتوحات مکيه محبي الدين است تا گ ۳۳۴ و سپس بخشهایی
از لمحات در شرح لمعات جامی میباشد. ش ۱ جنک است.

(۳۱۳) الانصاف (عرفان . عربی)

فی طریق العلم باسرار الدين
از فیض کاشانی است و در آن مطالب عرفانی، و سرگذشت فرهنگی خود، و روشهای
فیلسوفانه و عارفانه که داشته است آورد. (ف. دانشگاه ۳: ۲۱۴۱ و ذریعه ۲: ۳۹۸).

۶۵۵۱

ش ۲ دفتر نستعلیق سده دوازدهم ۵۷ پ - ۶۳ ر. و پس از آن پراکنده ها است. ش ۱ لوا مع است
(۳۱۴) انعکاس الشعاعات و انعطافها (ریاضی . عربی)

کتابچه‌یی از جواجه طوسی م ۶۷۲ ق . درباره موضوع بالا است .
(ف . دانشگاه ۳ : ۸۳۵ و ذریعه ۲ : ۲۹۹ و ۱۱ : ۱۲۲ بعنوان انعکاسیه - مدرس
رضوی ۲۱۳).

آغاز: بسمله . قال المولى العلامة استاد البشر... نصير الحق والملة والدين الطوسی ؛
وقد سئل عن هذه المسئلة ؛ اقول : مباحث انعکاس الشعاعات و انعطافها مبنیه علی مقدمه
هی هذه ...

انجام : علی وضع خاص من ذی الشعاع . وذلك ما اردناه .

۶۹۰

ش ۱۲ دفتر، ۱۰۳ پ - ۱۰۵ ر. و دنبال آن تا ۱۰۶ پ . فائده ییست از شرح ملخص نجم الدين
دیران درباره نقطه . ش ۱ « تحریر مطالع » است.

۲۷۹۹

ش ۲۳ دفتر ص ۱۶۵-۱۶۶ . ش ۱ «حدیث قدسی» است .

۷۳۹۱

ش ۴ دفتر ۱۳۰-۱۳۱ . شکلهای شنگرف . ش ۱ «هیئت فارسی» است .

(۳۱۵) انگشت شماری (ریاضی . فارسی)

از مهدی بن ابی ذر نراقی .

آغاز : حمدی حدوثنای بی عد، سزاواردر گاه آفرید گاریست ... اما بعد چنین گوید ... مهدی بن ابی ذر: که چون در بسیاری از احادیث و اخبار ... اشاره بضبط بعضی اعداد بطریق عقود انگشتان شده ...

انجام: در کلام احدی تعرض باو نیست . والسلام علی من اتبع الهدی . تم الکلام

۶۵۵۰

ش ۳ دفتر ۱۱۳ پ - ۱۲۰ پ . باخط شماره پیشین دفتر . ش ۱ «اللمعة البهیة» است .

(۳۱۶) الانموذج (معانی بیان . عربی)

در علم بلاغت ؛ معانی و بیان و بدیع ، از سید عبدالوهاب بن علی استرآبادی است . مرتب بر مقدمه و چند فن و خاتمه . می باشد . صاحب ذریعه نسخه اصل را بخط مؤلف دیده است . (سپه ۲ : ۱۵ ذریعه ۲ : ۴۰۲-۴۰۳) .

آغاز: بسم الله الحمد لله الذي خلق الانسان علمه البيان ... و بعد فهذا انموذج من علم البلاغة و توابعها ، مشتمل على مقدمة و فنون و خاتمة ...
انجام: و هذا دعاء للبرية شامل . وليكن هذا آخر ما اردنا ايراده في هذه الرسالة و قصدنا افراده في هذه المقالة . و الحمد لله و حده و الصلاة على من لا نبى بعده محمد و آله اجمعين .

ش ۱۲ دفتر، ۲۰۱-۲۱۴. (سپه ۲: ۴۱۶-۴۱۵). ش ۱ «تهذیب الوصول» است.

(۳۱۷) **انموذج العلوم** (فلسفه . عربی)

از جلال الدین محمد دوانی. م. ۹۰۸ ق. ده مسئله از ده علم است. (ف. دانشگاه ۳: ۱۵۸ و ذریعه ۲: ۴۰۶).

ش ۱۱ دفتر، ۲۸ پ-۴۳ پ. ش ۱ «شرح زوراء» است.

(۳۱۸) **الانواء** (ستاره شناسی . عربی)

در تأثیر ستارگان، از احمد بن فارس بدین عنوان:
فیه مختصر من الانواء علی مذهب العرب وسجعهم، وما لا غنی عن معرفته من ذکر
الفلاحة و علم النجم وغيره.

آغاز: بسم الله... قال احمد بن فارس: هذا کتاب جمعت فیه اسماء الايام والساعات
والشهور، ومدخل بعضها علی بعض...

انجام: والخامس والتاسع والسادس.

ش ۱۳ دفتر. ص ۲۷۳ - ۲۹۰. علی بن حسن بن محمد در ۲۶ ج ۲ - ۱۰۸۲ ق. ش ۱ «مفردات طبی» است.

(۳۱۹) **انوار البصائر** (اصول. عربی)

از حسن بن محمد، شاگرد آقا باقر بهبهانی، که تا سال ۱۲۱۶ ق. در کربلا بوده
و سپس بکرمانشاه آمده و بعد باصفهان شده است، و در اینجا این کتاب را در اصول دین
و اصول فقه و علوم دیگر در دوازده جلد نگاشت. جلد اول در حکمت الهی است که در
۱۲۲۲ ق. نگاشته شده است (ذریعه ۱۲: ۲۷-۲۸) جلد یکم این کتاب نزد شیخ علی

مدرس تهرانی بوده است. مؤلف «زبدة الرجال» را بعنوان مقدمه برای «انوار البصائر» ساخته است (ذریعه ۱۲: ۲۷-۲۸).

۱۲۷۵

نستعلیق و نسخ، گویا از خود مؤلف باشد که در سده سیزدهم میزیسته است.
 نسخه زیر در دو بخش می باشد؛ نخست علم کلام است.
 آغاز علم کلام: بسمله. و به نستعلیق. الحمد لله... فهذا هو الجزء الرابع من مقدمة كتابنا الموسوم بانوار البصائر... فاقول وانا... حسن بن محمد... في الامور العامة وفيه فصول... الفصل الاول في الوجود وفيه اصول...
 انجام علم کلام: ولیکن هذا آخر ما اردنا ايرادہ فی هذا الكتاب، ومن الله فصل الخطاب. والحمد لله رب العالمين وصلى... بحق محمد وآله.
 سپس علم اصول فقه و مباحث الفاظ می باشد.
 آغاز: حمدله... فهذا هو الجزء الرابع من مقدمة كتابنا الموسوم بانوار البصائر في بيان اصول الفقه... فاقول وانا... حسن بن محمد... لما رأيت التشاجر بين اصحابنا في شرعية علم اصول الفقه...
 انجام علم اصول فقه: ولم يفد الاستثناء من المنفى اقراره وهو خلاف فهم العرف (از مبحث مخصص. بقیه افتاده ظاهراً).
 کاغذ فرنگی آبی. جلد تیماج سرخ یک لا ضربی.
 ۱۸۳ گ ۱۷/۵ × ۲۲ و ۱۶ س ۱۰/۵ × ۱۵.

۱۳۲۶

ش ۱ دفتر ۱، پ ۳۶. به نیمه اصل نخستین از فصل نخستین باب سوم پایان یافته است. نستعلیق سده سیزدهم.
 ش ۲ دفتر ۴۰ پ ۴۷. ادله عقلیه اصول فقه می باشد. بنستعلیق است، و ناقص مانده است.
 آغاز: بسمله. حمدله. سیماعلی امیر المؤمنین... و بعد فیقول تراب... حسن بن محمد ان هذه وجيزة... في بيان حجية ادلة الفقه مشتملة على مقدمات وابواب وخاتمة... حسن وقبح وحجیت اجماع را دارد.

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج آبی ضربی يك لا .
 ۷۵ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۹ یا ۲۰ س ۱۵ × ۸/۵ .

۲۵۴۸

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۱۶ پ . نسخه اصل خط مؤلف .
 آغاز: بسمله حمدله ... فهذا هو الجزء ... من مقدمة كتابنا الموسوم بانوار البصائر في
 بيان اصول الفقه . فاقول وانا ... حسن بن محمد ... ورتبته على مقاصد مشتملة على ابواب
 محتوية على اصول في فصول ...
 فقط مباحث الفاظ را دارد . و پس از آن كتاب دعائي است تا گ ۵۹ پ . و سپس تقريرات
 اصول است تا پايان گ ۱۱۰ . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج آبی يك لا ضربی .
 ۱۱۰ گ ۱۴ × ۱۹ و ۲۰ س ۹ × ۱۵ .

۲۵۴۹

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۸ ر . نسخ گویا از خود مؤلف باشد
 آغاز: الحمد لله الذي عرفنا نفسه بتنوير البصائر ... اما بعد فهذه نبذة من الاحكام
 جمعتها في هذه الدفاتر الموسومة بانوار البصائر ...
 و پس از آن شرح ملخص چغمینی است .
 کاغذ فرنگی سفید و آبی . جلد تیماج قهوه‌یی فرسوده .
 ۲۷ گ ۱۵/۵ × ۲۱ و ۱۹ س ۹ × ۱۵/۵ .

۶۳۴۷

این نسخه در چهار بخش است . و همه از حسن بن محمد نگارنده انوار بصائر است .
 ۱- جزء چهارم از مقدمه انوار البصائر در علم کلام ، ۲ پ - ۱۴۳ ر .
 ۲- جزء چهارم از مقدمه انوار البصائر اصول فقه ، ۱۴۴ پ - ۱۷۸ ر .
 ۳- وجیزه‌یی از همین مؤلف در حجیت أدلة فقه . ۱۸۰ پ - ۱۸۷ ر .
 ۴- تعلیقه از همو بر معالم ۱۹۰ پ - ۲۱۰ ر .
 آغاز بخش یکم: بسمله الحمد لله رب العالمین ... فهذا هو الجزء الرابع من مقدمة
 كتابنا الموسوم بانوار البصائر ... ذكر فيه المسائل الكلامية مشتملا على ابواب ...
 انجام: وليكن هذا آخر ما اردنا ايراده في هذا الكتاب ومن الله فضل الخطاب ... بحق
 محمد وآله ...

آغاز بخش دوم: . . . البصائر فی بیان اصول الفقه .

انجام: او الغلط الحكم بدمته (ناقص) . ۱۴۴ پ - ۱۷۸ ر .

آغاز بخش سوم: بسملة الحمد لله رب العالمين . . . فيقول . . . حسن بن محمد . . . ان هذه

وجيزة حررتها . . . في بيان حجية ادلة العقه، مشتملة على مقدمات و ابواب وخاتمة . . .

انجام: في الشهرة دون الاجماع (ناقص) . ۱۸۰ پ - ۱۸۷ ر .

آغاز بخش چهارم: بسملة الحمد لله رب العالمين . . . فهذا تعلیقة علقتها على معالم الاصول . . .

انجام: و اطلاق الاستعمال اطلق . ۱۹۰ پ - ۲۱۰ ر .

نسخ و نستعلیق . نسخه اصل بخط مؤلف . حاشیه منه پس از آن برگهای سفید است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج ضربی مشکی مقوایی .

۲۳۴ گ ۱۵ × ۲۱/۵ و ۱۹ س ۹/۵ × ۱۵ .

(۳۲۰) انوار التنزيل (تفسیر عربی)

واسرار التأویل

از عبدالله ابن عمر بن علی شیرازی بیضاوی شافعی . م ۶۸۵ ق . است .

این کتاب در لایبزیك در ۱۸۴۴ م . با فهرستهای بکوشش فل المانی چاپ شده و سپس

چندین بار از نو بچاپ رسیده است .

در کشف الظنون سه تعلیقه و در جلد ششم ذریعه ۲۳ حاشیه از شیعیان بر این کتاب

یاد شده است . (ف . دانشگاه ۱۵ : ۱۵) .

۲۰۸۷

نسخ سده دهم . تنها تفسیر سوده بقره را دارد . بیشتر صفحه ها حواشی با امضای

عصام الدین و فتح الله دارد . و نیز عباراتی از بعضی تفاسیر نوشته شده . با نسخه ش ۲۹۹۴ يك

دوره است . وقف سپهسالار

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج .

۹۳ گ ۲۵ × ۱۹ و ۲۰ س (سپه ۱ : ۹۳)

۲۰۸۹

نسخ است. و تنها جلد اول مشتمل بر آغاز تفسیر تا صوره کُهِف است. در بعضی از صفحه‌ها حواشی از شیخ زاده، کشاف، صحاح و جز آنها نوشته شده. پیش از شروع بتفسیر، در يك صفحه اوصاف و شمائل پیغمبر را نوشته‌اند. وقف سپهسالار. شماره این نسخه در سپه ۱: ۹۴ بقلط ۲۰۹۵ چاپ شده است.

کاغذ سمرقندی. جلد چرمی ضربی.
۲۷۰ ك ۵/۲۵ × ۱۸ و ۲۷ س (سپه ۱: ۹۴).

۲۰۹۰

نسخ ۸۹۹ ق. صفحه آخر جلد دوم نو نویس است. بر بسیاری از صفحه‌ها حواشی بامضای سعد، شیخ بهائی، کشاف و تفسیر، کبیر و بی امضا نوشته شده است. میان جلد اول و دوم يك صفحه نا نوشته مانده است.

پیش از شروع تفسیر؛ مطالب متفرقه راجع بتفسیر نوشته‌اند. وقف سپهسالار.
کاغذ دولت آبادی. جلد چرمی ضربی.
۲۲۲ ك ۲۶ × ۱۶ و ۲۲ س (سپه ۱: ۹۱).

۲۰۹۱

نستعلیق بدست پیر محمد در ۱۰۹۵ ق. نوشته شده.
صفحه اول تذهیب شده و دارای يك سر لوح است، و صفحه اول سورة مریم نیز زرنگار است. آیات بشنگرف نوشته شده. حواشی متعدد و بی امضا از کشاف، مختصر شهابی، مدارك، صحاح بر صفحه‌ها نوشته شده است.
سطرها به زرنگار جدولبندی شده است. وقف سپهسالار.
کاغذ دولت آبادی. جلد چرمی.

۲۸۰ ك ۲۸ × ۱۸ و ۲۱ س (سپه ۱: ۹۲).

۲۰۹۲

نستعلیق سده دهم. حواشی بسیار از عصام الدین و شیخ زاده و بی امضا بر صفحه‌ها نوشته شده. و پیش از شروع بتفسیر، نام سوره‌ها را در مر بهائی نوشته است. صفحه اول نسخه

دارای يك سر لوح زیبا . و صفحه اول سورة مریم تذهیب شده است . صفحه ها با زر جدول بندی شده است . وقف سپهسالار .

کاغذ سمرقندی . جلد چرمی ضربی

۵۳۸ گ $\times 21$ و ۱۳/۵ س (سپه ۱: ۹۳) .

۲۰۹۳

از اول تا آخر سورة كهف ، به نسخ یعقوب بن ابوبکر حداد است . و از سورة مریم تا آخر قرآن به نسخ محمد هاشم بن سید جعفر سیرانی در ۹۸۲ ق . نوشته شده است . متن آیات باشنگرف نوشته شده . صفحه ها جدول بندی بشنگرف و زنگار است . حواشی بی امضا و بامضای حسین و امضا های رمزی بر صفحه های این نسخه نوشته اند . بعضی از اوراق آب دیده و بعضی هم وصالی شده است . دارای يك سر لوح قدیمی است . وقف سپهسالار .

کاغذ حنایی . جلد چرمی ضربی .

۵۰۳ گ $\times 29$ و ۱۸ س (سپه ۱: ۹۲)

۲۰۹۴

نسخ ۹۸۹ ق . مشتمل بر تفسیر سورة آل عمران تا آخر قرآنست . بر بعضی از صفحه ها حاشیه های از طیبی و مجمع و حساسی و تبیان مطالبی نوشته شده . این نسخه با نسخه شماره ۲۰۸۷ يك دوره کامل تفسیر است . يك سر لوح دارد ، صفحه ها جدول بندی بشنگرف و زنگار است . وقف سپهسالار .

کاغذ کهن . جلد چرمی .

۴۴۸ گ $\times 30$ و ۲۲ س (سپه ۱: ۹۲) .

۲۰۹۵ مکرر

تستعلیق ، از آغاز کتاب تا آخر سورة بنی اسرائیل را دارد ، و دو برگ از آخر

افتاده است. در بیشتر صفحه‌ها حاشیه‌هایی از شیخ بهاء‌الدین و بامضای حسین خلخالی و دیگران نوشته شده. وقف سپهسالار.

کاغذ دولت آبادی. جلد چرمی کهن.

۳۳۳ ک ۲۸ × ۱۹/۵ و ۲۱ س (سپه ۱: ۹۴).

۵۱۰۷

نسخه کامل. نستعلیق زلفعلی بن محمد مؤمن در آدینه نیمه‌های صفر ۱۳۲۶ ق. عنوانها شنگرف. آیه‌ها نسخ، زیر خط شنگرف.

کاغذ فرنگی کبود. جلد تیماج زرد مقوایی ضربی.

۳۴۷ ک ۳۲ × ۲۰ و ۲۴ ک ۲۳ × ۱۲

۵۱۰۹

جلد نخست. تا آیت «ان الله قد بعث لکم طالوت ملکاً». سده یازدهم. آیه‌ها نسخ زیر خط شنگرف. عنوانها شنگرف. حاشیه بسیار با نشانهای م. ح. ق. م. و «کشاف» و «مجمع» و «منه» و «مفردات» و «ص» دارد.

وقف حاج آقا احمد کرمانشاهی ۱۳۵۶ ق.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج چنایی یک‌لا.

۸۰ گ ۱۹ × ۲۴ و ۲۱ س ۱۲ × ۱۹

۵۱۱۲

از آغاز تا آیت «لیتینی متقبل هذا اليوم و کنت ...» دارد. نسخ سده دهم. آیتها شنگرف و معرب. وقف حاج احمد کرمانشاهی ۱۳۵۶ ق.

کاغذ سمرقندی سفید. جلد تیماج زرد ضربی زرکوب.

۴۳۱ ک

۵۱۵۳

از سوره مریم تا پایان قرآن . نسخ اویس ابن عمر بن جمال الدین در روز آدینه ۲۲ ج ۸۹۲-۲ ق.

کاغذ سمرقند نخودی کهن بتازگی مهره زده شده نومی نماید . جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده.

۲۲۸ گ ۱۷ × ۲۴/۵ و ۲۳ س ۱۰/۵ × ۱۷.

۵۲۴۰

از سوره مؤمنون تا سبأ . نسخ آیتها معرب و درشت تر و زیر خط شنگرف . در سده دوازدهم . حاشیه دارد .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد ضربی یک لا.

۱۳۸ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۶ س ۹ × ۱۵.

۸۱۲۳

نیمه نخست . نسخ سده یازدهم . آیتها زیر خط شنگرف، عنوانها شنگرف . حاشیه های لغوی دارد .

کاغذ سپاهانی نخدی .

۴۰۶ گ ۱۸/۵ × ۲۵ و ۲۱ س ۱۷/۵ × ۱۱.

۸۱۲۴

نیمه دوم کتاب . نسخ هندی . عنوانها درشت و شنگرف . آیتها زیر خط شنگرف حاشیه ها بنشان (خلجالی) و (کشاف) دارد .

کاغذ هندی . جلد تیماج قهوه‌بی ضربی مقوایی . برگردان دارد .

۳۹۷ گ ۲۰ × ۳۲ و ۲۰ س ۱۳ × ۲۲.

۸۴۰۵

از آغاز تا سوره اعراف . نسخ سده یازدهم . آخر افتاده . عنوانها، نشانها شنگرف . آیتها

زیر خط شنگرف .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

۲۰۷ گ $۱۷/۵ \times ۲۵$ و ۱۹ س $۱۱ \times ۱۷/۵$

(۳۲۱) **الانوار الجلالیة** (کلام . عربی)

فی شرح الفصول النصیریة

گزارشی است از شیخ مقداد سیوری حلی بر ترجمه رکن الدین محمد گرگانی
استرآبادی از فصول فارسی خواجه طوسی (ف. دانشگاه ۳ : ۵۳۹ و ۲۱۴۳ و ذریعه ۲ :
۴۲۳ و أحوال خواجه طوسی از مدرس رضوی و دیباچه فصول خواجه چاپ دانشگاه در
یادبود هفتصدمین سال او).

۱۲۶۶

نسخ حسن حسینی در نجف در ۱۲۱۷ ق ۴۰ پ - ۶۱ ر . و پیش از آن مطالب پراکنده است
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی .
۶۱ گ ۱۴×۲۱ و ۲۰ س $۱۴ + ۸$

(۳۲۲) **أنوار جلیه** (حدیث . فارسی)

در کشف حقایق اسرار علویة

بنام فتحعلیشاه ، بدستور نواب علیشاه در کشف غوامض احادیث شیعی نگاشته شده
است . در دیباچه نام شاه و کتاب هست .

آغاز : جل جلالک و تعالی شانک اللهم تفردت ... (بسم الله الرحمن الرحیم)

۵۶۲۸

نسخ سده سیزدهم پایان افتاده : اشاره مینمائیم و میگوئیم .
کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .

۴۸ گ $۱۶/۵ \times ۲۱/۵$ و ۲۳ س ۸×۱۵

(۳۲۳) **أنوار الحکمة** (فلسفه . عربی)

از فیض کاشانی . م ۱۰۹۱ ق . که آنرا از «علم الیقین» گزین نموده است .
 آغاز: مانند نسخه دانشگاه . ف ۳ : ۱۵۹ و ذریعه ۲ : ۴۲۵ .
 انجام : فاذا کان يوم القيامة اکملها بهذه الرحمة مائة هذا آخر الکلام فی کتاب العلم
 بالیوم الآخر من کتاب «أنوار الحکمة» و به تم الکلام بکتبه الأربعة و ختم و کمل .
 والحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً .

۶۳۴۸

نسخ بی نقطه در پنجشنبه ج ۱ - ۱۱۳۱ ق . عنوانها شنگرف . حاشیه (منه ره)
 (و مصلح) دارد .
 کاغذ سپاهانی . جلد تیماج حنایی ضربی .
 ۱۷۶ گ ۱۵ × ۲۰ و ۱۴ س ۹ × ۱۳/۵

(۳۲۴) **أنوار الحکمة** (عرفان . عربی)

بدون ترتیب در اخلاق و عرفان شیعی مانند کتب ملا رفیعاً .
 آغاز : بسم الله الذی خلق ارواح الأحاب من نور تجلیات لطفه
 و جماله . . . رباعی :

آنجا که کمال کبریای تو بود عالم نمی از عطا وجود تو بود (کذا)
 ... الهی بعزت آنها که رخس همت در ساحت میدان استراحت تاخته اند ... سعیدی
 فرماید . . .

۵۳۱۱

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . آیتها نسخ و کاهی معرب . پایان افتاده

انجام: بی دغدغه از جمله رستگاران خواهد بود، که قال النبی مثل اهل بیتی. و من تخلف عنها ... (افتاده).

کاغذ سپاهانی جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

۲۵۸ گ ۲۳ × ۱۹ و ۱۴ س ۱۶ × ۱۷

(۳۲۵) أنوار الریح (بدیع. فارسی)

فی انواع البدیع

از سید علیخان کبیر. م ۱۱۲۱ ق. (ذریعه ۲: ۴۲۶ و سپه ۲: ۴۰۲).

۳۲۴۸

نسخ عبدالله خونساری که بخواسته یکی از بزرگان، که اوراسمی امام کاظم معرفی نموده در ۱۲۴۴ ق. نوشته، در همین سال محمد کاظم بروجردی بر کنار برگ دوم تملک خود را یادداشت کرده است. عناوین شنگرف نگاشته شده و برگ آخر وصالی گردیده است.

کاغذ فرنگی. جلد میشن ضربی میناشده. وقف سپهسالار.

۴۲۰ گ ۳۰ × ۱۹ و ۲۵ س. سپه ۲: ۴۰۲

(۳۲۶) أنوار الرشاد لامة (کلام. عربی)

وازالة الکربة والغمة

شرحی است بر منظومه یی بنام «مصباح الحکم» از محمد باقر بن قربان علی مازندرانی. در دیباچه از مهاجرت خویش از شهر خود یاد کرده است. و از سالهای ۱۲۳۷ ق. و ۱۲۴۵ ق. و ۱۲۴۶ ق. و طاعون ۱۲۴۷ ق. یاد کند. او میگوید عهد کردم تا کتابی در مناقب امامان نویسم، و چون پایان یافت بدین نامش خواندم. در حاشیه آن از چند وبا یاد کرده است. و گوید: در سه ماه از سال ۱۲۴۷ ق. این شرح را بر آن نوشته است.

آغاز متن: من اتبغی تکمیل ماقد حاوله حمداله الخلق بعد البسملة

سمیت هذا النظم مصباح الحكم
انجام متن :

سالت من توفیق رزاق الامم
حتی الهمت حین ختمه یاذا الحكم
و ما بدی الحمام فی الاغصان
و غرر الهزار فی الربیع

لانه یزید آثار الظلم

تاریخ اتمامی لمصباح الحكم...
قل رسادة مفاتیح النعم . . .
و طارت الاطیار فی البستان
و صاحب الدیوک فی الصدیع .

آغاز شرح : بسمله . وبه ثقتی . نحمدک یا من افاض علینا سجال التوفیق
والتحقیق وارفدنا انوار الرشاد و مرشد العرفان والتوفیق . . .

انجام شرح : مادام الابرار فی نعیم والفجار فی جحیم . نقل من المسودة الى البیاض
محمد باقر بن قربانعلی المازندرانی فی ایام النیروز، اوائل شهر ذی القعدة الحرام سنة ۱۲۴۸
مؤلفه فی دار الخلافة طهران صانها الله عن بوائق الزمان .

۱۱۰۲

نسخ . عنوانها شنکرف، در متن وحاشیه . نشانها شنکرف . حاشیه های (منه) بنسبتعلیق .
متن شنکرف با نشان (ص) و شرح سیاه با نشان (ش) شناخته شده است . در کتابخانه
فتح علی شاه بوده و تاریخ ۱۲۶۱ ق . نیز دارد .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
۱۲۳ گ ۱۰ × ۱۶ و ۸ س ۶ × ۱۲ .

(کلام . فارسی)

انوار سلیمانی

(۳۲۷)

از عباس مولوی که بسال ۱۰۹۷ ق . تا ۱۱۰۱ ق . بنام شاه سلیمان در شصت و دو
فصل نگاشته، و احتیاجات معصومان (پیامبر و امامان) را در آن آورده است . (سپه ۱: ۲۰۷) .

۱۸۱۸

در ۱۱۰۲ ق . بنسخ خوب ابن مولانا یحیی حبیب الله همدانی نوشته شده . دارای
یک سر لوح خوب، دو صفحه اول . تذهیب شده . کتاب در آب افتاده ولی خطوط آن سالم مانده
بعضی از اوراق را وصالی کرده اند، گویا اولین نسخه باشد که پاکنویس شده ، و شاید

همان نسخه باشد که برای کتابخانه شاه سلیمان نوشته بوده اند، پشت نخستین برگ نوشته شده
 « کتاب انوار سلیمانی جزو کتب مرحمت پناه میرزا نصیر وزیر طاب نژاد بکترین محمد هاشم بن
 ... انتقال یافت رجب ۱۲۴۷ » و نیز پشت همان برگ نوشته شده که این کتاب در ۱۲۹۵ ق. جزو
 کتابخانه اعتضاد السلطنه وزیر علوم و معادن گردید. مجدول بطلا و سرخی و زر نگار.
 کاغذ سمرقندی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۲۹۰ گ ۳۲ × ۱۹ و ۲۳ س. (سپه: ۲۰۷-۲۰۹).

(۳۲۸) انوار سهیلی (اخلاق، فارسی)

ترجمه بیست از کلیله و دمنه عربی بفارسی، و تحریر بیست از کلیله و دمنه بهرامشاهی، که
 حسین بن علی واعظ کاشفی بمیهقی. م. ۹۱۰ ق. بنام امیر احمد سهیلی نگاشته است
 (ذریعه ۲: ۴۳۰) این کتاب در لندن و تهران چاپ شده است

۱۳۳۸

نستعلیق آدینه ۱۸ ج ۲-۱۲۱۷ ق. ص ۲۱ و ۲۰ باز حاشیه سازی شده. سر لوح زرین دارد.
 صفحه های از آغاز نسخه پاره شده. دوجدول دارد - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۱۱۲ - ۱۱۳ - ۱۱۴ - ۱۱۵ - ۱۱۶ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴ - ۱۲۵ - ۱۲۶ - ۱۲۷ - ۱۲۸ - ۱۲۹ - ۱۳۰ - ۱۳۱ - ۱۳۲ - ۱۳۳ - ۱۳۴ - ۱۳۵ - ۱۳۶ - ۱۳۷ - ۱۳۸ - ۱۳۹ - ۱۴۰ - ۱۴۱ - ۱۴۲ - ۱۴۳ - ۱۴۴ - ۱۴۵ - ۱۴۶ - ۱۴۷ - ۱۴۸ - ۱۴۹ - ۱۵۰ - ۱۵۱ - ۱۵۲ - ۱۵۳ - ۱۵۴ - ۱۵۵ - ۱۵۶ - ۱۵۷ - ۱۵۸ - ۱۵۹ - ۱۶۰ - ۱۶۱ - ۱۶۲ - ۱۶۳ - ۱۶۴ - ۱۶۵ - ۱۶۶ - ۱۶۷ - ۱۶۸ - ۱۶۹ - ۱۷۰ - ۱۷۱ - ۱۷۲ - ۱۷۳ - ۱۷۴ - ۱۷۵ - ۱۷۶ - ۱۷۷ - ۱۷۸ - ۱۷۹ - ۱۸۰ - ۱۸۱ - ۱۸۲ - ۱۸۳ - ۱۸۴ - ۱۸۵ - ۱۸۶ - ۱۸۷ - ۱۸۸ - ۱۸۹ - ۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ - ۱۹۳ - ۱۹۴ - ۱۹۵ - ۱۹۶ - ۱۹۷ - ۱۹۸ - ۱۹۹ - ۲۰۰ - ۲۰۱ - ۲۰۲ - ۲۰۳ - ۲۰۴ - ۲۰۵ - ۲۰۶ - ۲۰۷ - ۲۰۸ - ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۱ - ۲۱۲ - ۲۱۳ - ۲۱۴ - ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۱۷ - ۲۱۸ - ۲۱۹ - ۲۲۰ - ۲۲۱ - ۲۲۲ - ۲۲۳ - ۲۲۴ - ۲۲۵ - ۲۲۶ - ۲۲۷ - ۲۲۸ - ۲۲۹ - ۲۳۰ - ۲۳۱ - ۲۳۲ - ۲۳۳ - ۲۳۴ - ۲۳۵ - ۲۳۶ - ۲۳۷ - ۲۳۸ - ۲۳۹ - ۲۴۰ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۲۴۳ - ۲۴۴ - ۲۴۵ - ۲۴۶ - ۲۴۷ - ۲۴۸ - ۲۴۹ - ۲۵۰ - ۲۵۱ - ۲۵۲ - ۲۵۳ - ۲۵۴ - ۲۵۵ - ۲۵۶ - ۲۵۷ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ - ۲۶۱ - ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۴ - ۲۶۵ - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۶۸ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۲ - ۲۷۳ - ۲۷۴ - ۲۷۵ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ - ۲۷۹ - ۲۸۰ - ۲۸۱ - ۲۸۲ - ۲۸۳ - ۲۸۴ - ۲۸۵ - ۲۸۶ - ۲۸۷ - ۲۸۸ - ۲۸۹ - ۲۹۰ - ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۲۹۵ - ۲۹۶ - ۲۹۷ - ۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۰۰ - ۳۰۱ - ۳۰۲ - ۳۰۳ - ۳۰۴ - ۳۰۵ - ۳۰۶ - ۳۰۷ - ۳۰۸ - ۳۰۹ - ۳۱۰ - ۳۱۱ - ۳۱۲ - ۳۱۳ - ۳۱۴ - ۳۱۵ - ۳۱۶ - ۳۱۷ - ۳۱۸ - ۳۱۹ - ۳۲۰ - ۳۲۱ - ۳۲۲ - ۳۲۳ - ۳۲۴ - ۳۲۵ - ۳۲۶ - ۳۲۷ - ۳۲۸ - ۳۲۹ - ۳۳۰ - ۳۳۱ - ۳۳۲ - ۳۳۳ - ۳۳۴ - ۳۳۵ - ۳۳۶ - ۳۳۷ - ۳۳۸ - ۳۳۹ - ۳۴۰ - ۳۴۱ - ۳۴۲ - ۳۴۳ - ۳۴۴ - ۳۴۵ - ۳۴۶ - ۳۴۷ - ۳۴۸ - ۳۴۹ - ۳۵۰ - ۳۵۱ - ۳۵۲ - ۳۵۳ - ۳۵۴ - ۳۵۵ - ۳۵۶ - ۳۵۷ - ۳۵۸ - ۳۵۹ - ۳۶۰ - ۳۶۱ - ۳۶۲ - ۳۶۳ - ۳۶۴ - ۳۶۵ - ۳۶۶ - ۳۶۷ - ۳۶۸ - ۳۶۹ - ۳۷۰ - ۳۷۱ - ۳۷۲ - ۳۷۳ - ۳۷۴ - ۳۷۵ - ۳۷۶ - ۳۷۷ - ۳۷۸ - ۳۷۹ - ۳۸۰ - ۳۸۱ - ۳۸۲ - ۳۸۳ - ۳۸۴ - ۳۸۵ - ۳۸۶ - ۳۸۷ - ۳۸۸ - ۳۸۹ - ۳۹۰ - ۳۹۱ - ۳۹۲ - ۳۹۳ - ۳۹۴ - ۳۹۵ - ۳۹۶ - ۳۹۷ - ۳۹۸ - ۳۹۹ - ۴۰۰ - ۴۰۱ - ۴۰۲ - ۴۰۳ - ۴۰۴ - ۴۰۵ - ۴۰۶ - ۴۰۷ - ۴۰۸ - ۴۰۹ - ۴۱۰ - ۴۱۱ - ۴۱۲ - ۴۱۳ - ۴۱۴ - ۴۱۵ - ۴۱۶ - ۴۱۷ - ۴۱۸ - ۴۱۹ - ۴۲۰ - ۴۲۱ - ۴۲۲ - ۴۲۳ - ۴۲۴ - ۴۲۵ - ۴۲۶ - ۴۲۷ - ۴۲۸ - ۴۲۹ - ۴۳۰ - ۴۳۱ - ۴۳۲ - ۴۳۳ - ۴۳۴ - ۴۳۵ - ۴۳۶ - ۴۳۷ - ۴۳۸ - ۴۳۹ - ۴۴۰ - ۴۴۱ - ۴۴۲ - ۴۴۳ - ۴۴۴ - ۴۴۵ - ۴۴۶ - ۴۴۷ - ۴۴۸ - ۴۴۹ - ۴۵۰ - ۴۵۱ - ۴۵۲ - ۴۵۳ - ۴۵۴ - ۴۵۵ - ۴۵۶ - ۴۵۷ - ۴۵۸ - ۴۵۹ - ۴۶۰ - ۴۶۱ - ۴۶۲ - ۴۶۳ - ۴۶۴ - ۴۶۵ - ۴۶۶ - ۴۶۷ - ۴۶۸ - ۴۶۹ - ۴۷۰ - ۴۷۱ - ۴۷۲ - ۴۷۳ - ۴۷۴ - ۴۷۵ - ۴۷۶ - ۴۷۷ - ۴۷۸ - ۴۷۹ - ۴۸۰ - ۴۸۱ - ۴۸۲ - ۴۸۳ - ۴۸۴ - ۴۸۵ - ۴۸۶ - ۴۸۷ - ۴۸۸ - ۴۸۹ - ۴۹۰ - ۴۹۱ - ۴۹۲ - ۴۹۳ - ۴۹۴ - ۴۹۵ - ۴۹۶ - ۴۹۷ - ۴۹۸ - ۴۹۹ - ۵۰۰ - ۵۰۱ - ۵۰۲ - ۵۰۳ - ۵۰۴ - ۵۰۵ - ۵۰۶ - ۵۰۷ - ۵۰۸ - ۵۰۹ - ۵۱۰ - ۵۱۱ - ۵۱۲ - ۵۱۳ - ۵۱۴ - ۵۱۵ - ۵۱۶ - ۵۱۷ - ۵۱۸ - ۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۴ - ۵۲۵ - ۵۲۶ - ۵۲۷ - ۵۲۸ - ۵۲۹ - ۵۳۰ - ۵۳۱ - ۵۳۲ - ۵۳۳ - ۵۳۴ - ۵۳۵ - ۵۳۶ - ۵۳۷ - ۵۳۸ - ۵۳۹ - ۵۴۰ - ۵۴۱ - ۵۴۲ - ۵۴۳ - ۵۴۴ - ۵۴۵ - ۵۴۶ - ۵۴۷ - ۵۴۸ - ۵۴۹ - ۵۵۰ - ۵۵۱ - ۵۵۲ - ۵۵۳ - ۵۵۴ - ۵۵۵ - ۵۵۶ - ۵۵۷ - ۵۵۸ - ۵۵۹ - ۵۶۰ - ۵۶۱ - ۵۶۲ - ۵۶۳ - ۵۶۴ - ۵۶۵ - ۵۶۶ - ۵۶۷ - ۵۶۸ - ۵۶۹ - ۵۷۰ - ۵۷۱ - ۵۷۲ - ۵۷۳ - ۵۷۴ - ۵۷۵ - ۵۷۶ - ۵۷۷ - ۵۷۸ - ۵۷۹ - ۵۸۰ - ۵۸۱ - ۵۸۲ - ۵۸۳ - ۵۸۴ - ۵۸۵ - ۵۸۶ - ۵۸۷ - ۵۸۸ - ۵۸۹ - ۵۹۰ - ۵۹۱ - ۵۹۲ - ۵۹۳ - ۵۹۴ - ۵۹۵ - ۵۹۶ - ۵۹۷ - ۵۹۸ - ۵۹۹ - ۶۰۰ - ۶۰۱ - ۶۰۲ - ۶۰۳ - ۶۰۴ - ۶۰۵ - ۶۰۶ - ۶۰۷ - ۶۰۸ - ۶۰۹ - ۶۱۰ - ۶۱۱ - ۶۱۲ - ۶۱۳ - ۶۱۴ - ۶۱۵ - ۶۱۶ - ۶۱۷ - ۶۱۸ - ۶۱۹ - ۶۲۰ - ۶۲۱ - ۶۲۲ - ۶۲۳ - ۶۲۴ - ۶۲۵ - ۶۲۶ - ۶۲۷ - ۶۲۸ - ۶۲۹ - ۶۳۰ - ۶۳۱ - ۶۳۲ - ۶۳۳ - ۶۳۴ - ۶۳۵ - ۶۳۶ - ۶۳۷ - ۶۳۸ - ۶۳۹ - ۶۴۰ - ۶۴۱ - ۶۴۲ - ۶۴۳ - ۶۴۴ - ۶۴۵ - ۶۴۶ - ۶۴۷ - ۶۴۸ - ۶۴۹ - ۶۵۰ - ۶۵۱ - ۶۵۲ - ۶۵۳ - ۶۵۴ - ۶۵۵ - ۶۵۶ - ۶۵۷ - ۶۵۸ - ۶۵۹ - ۶۶۰ - ۶۶۱ - ۶۶۲ - ۶۶۳ - ۶۶۴ - ۶۶۵ - ۶۶۶ - ۶۶۷ - ۶۶۸ - ۶۶۹ - ۶۷۰ - ۶۷۱ - ۶۷۲ - ۶۷۳ - ۶۷۴ - ۶۷۵ - ۶۷۶ - ۶۷۷ - ۶۷۸ - ۶۷۹ - ۶۸۰ - ۶۸۱ - ۶۸۲ - ۶۸۳ - ۶۸۴ - ۶۸۵ - ۶۸۶ - ۶۸۷ - ۶۸۸ - ۶۸۹ - ۶۹۰ - ۶۹۱ - ۶۹۲ - ۶۹۳ - ۶۹۴ - ۶۹۵ - ۶۹۶ - ۶۹۷ - ۶۹۸ - ۶۹۹ - ۷۰۰ - ۷۰۱ - ۷۰۲ - ۷۰۳ - ۷۰۴ - ۷۰۵ - ۷۰۶ - ۷۰۷ - ۷۰۸ - ۷۰۹ - ۷۱۰ - ۷۱۱ - ۷۱۲ - ۷۱۳ - ۷۱۴ - ۷۱۵ - ۷۱۶ - ۷۱۷ - ۷۱۸ - ۷۱۹ - ۷۲۰ - ۷۲۱ - ۷۲۲ - ۷۲۳ - ۷۲۴ - ۷۲۵ - ۷۲۶ - ۷۲۷ - ۷۲۸ - ۷۲۹ - ۷۳۰ - ۷۳۱ - ۷۳۲ - ۷۳۳ - ۷۳۴ - ۷۳۵ - ۷۳۶ - ۷۳۷ - ۷۳۸ - ۷۳۹ - ۷۴۰ - ۷۴۱ - ۷۴۲ - ۷۴۳ - ۷۴۴ - ۷۴۵ - ۷۴۶ - ۷۴۷ - ۷۴۸ - ۷۴۹ - ۷۵۰ - ۷۵۱ - ۷۵۲ - ۷۵۳ - ۷۵۴ - ۷۵۵ - ۷۵۶ - ۷۵۷ - ۷۵۸ - ۷۵۹ - ۷۶۰ - ۷۶۱ - ۷۶۲ - ۷۶۳ - ۷۶۴ - ۷۶۵ - ۷۶۶ - ۷۶۷ - ۷۶۸ - ۷۶۹ - ۷۷۰ - ۷۷۱ - ۷۷۲ - ۷۷۳ - ۷۷۴ - ۷۷۵ - ۷۷۶ - ۷۷۷ - ۷۷۸ - ۷۷۹ - ۷۸۰ - ۷۸۱ - ۷۸۲ - ۷۸۳ - ۷۸۴ - ۷۸۵ - ۷۸۶ - ۷۸۷ - ۷۸۸ - ۷۸۹ - ۷۹۰ - ۷۹۱ - ۷۹۲ - ۷۹۳ - ۷۹۴ - ۷۹۵ - ۷۹۶ - ۷۹۷ - ۷۹۸ - ۷۹۹ - ۸۰۰ - ۸۰۱ - ۸۰۲ - ۸۰۳ - ۸۰۴ - ۸۰۵ - ۸۰۶ - ۸۰۷ - ۸۰۸ - ۸۰۹ - ۸۱۰ - ۸۱۱ - ۸۱۲ - ۸۱۳ - ۸۱۴ - ۸۱۵ - ۸۱۶ - ۸۱۷ - ۸۱۸ - ۸۱۹ - ۸۲۰ - ۸۲۱ - ۸۲۲ - ۸۲۳ - ۸۲۴ - ۸۲۵ - ۸۲۶ - ۸۲۷ - ۸۲۸ - ۸۲۹ - ۸۳۰ - ۸۳۱ - ۸۳۲ - ۸۳۳ - ۸۳۴ - ۸۳۵ - ۸۳۶ - ۸۳۷ - ۸۳۸ - ۸۳۹ - ۸۴۰ - ۸۴۱ - ۸۴۲ - ۸۴۳ - ۸۴۴ - ۸۴۵ - ۸۴۶ - ۸۴۷ - ۸۴۸ - ۸۴۹ - ۸۵۰ - ۸۵۱ - ۸۵۲ - ۸۵۳ - ۸۵۴ - ۸۵۵ - ۸۵۶ - ۸۵۷ - ۸۵۸ - ۸۵۹ - ۸۶۰ - ۸۶۱ - ۸۶۲ - ۸۶۳ - ۸۶۴ - ۸۶۵ - ۸۶۶ - ۸۶۷ - ۸۶۸ - ۸۶۹ - ۸۷۰ - ۸۷۱ - ۸۷۲ - ۸۷۳ - ۸۷۴ - ۸۷۵ - ۸۷۶ - ۸۷۷ - ۸۷۸ - ۸۷۹ - ۸۸۰ - ۸۸۱ - ۸۸۲ - ۸۸۳ - ۸۸۴ - ۸۸۵ - ۸۸۶ - ۸۸۷ - ۸۸۸ - ۸۸۹ - ۸۹۰ - ۸۹۱ - ۸۹۲ - ۸۹۳ - ۸۹۴ - ۸۹۵ - ۸۹۶ - ۸۹۷ - ۸۹۸ - ۸۹۹ - ۹۰۰ - ۹۰۱ - ۹۰۲ - ۹۰۳ - ۹۰۴ - ۹۰۵ - ۹۰۶ - ۹۰۷ - ۹۰۸ - ۹۰۹ - ۹۱۰ - ۹۱۱ - ۹۱۲ - ۹۱۳ - ۹۱۴ - ۹۱۵ - ۹۱۶ - ۹۱۷ - ۹۱۸ - ۹۱۹ - ۹۲۰ - ۹۲۱ - ۹۲۲ - ۹۲۳ - ۹۲۴ - ۹۲۵ - ۹۲۶ - ۹۲۷ - ۹۲۸ - ۹۲۹ - ۹۳۰ - ۹۳۱ - ۹۳۲ - ۹۳۳ - ۹۳۴ - ۹۳۵ - ۹۳۶ - ۹۳۷ - ۹۳۸ - ۹۳۹ - ۹۴۰ - ۹۴۱ - ۹۴۲ - ۹۴۳ - ۹۴۴ - ۹۴۵ - ۹۴۶ - ۹۴۷ - ۹۴۸ - ۹۴۹ - ۹۵۰ - ۹۵۱ - ۹۵۲ - ۹۵۳ - ۹۵۴ - ۹۵۵ - ۹۵۶ - ۹۵۷ - ۹۵۸ - ۹۵۹ - ۹۶۰ - ۹۶۱ - ۹۶۲ - ۹۶۳ - ۹۶۴ - ۹۶۵ - ۹۶۶ - ۹۶۷ - ۹۶۸ - ۹۶۹ - ۹۷۰ - ۹۷۱ - ۹۷۲ - ۹۷۳ - ۹۷۴ - ۹۷۵ - ۹۷۶ - ۹۷۷ - ۹۷۸ - ۹۷۹ - ۹۸۰ - ۹۸۱ - ۹۸۲ - ۹۸۳ - ۹۸۴ - ۹۸۵ - ۹۸۶ - ۹۸۷ - ۹۸۸ - ۹۸۹ - ۹۹۰ - ۹۹۱ - ۹۹۲ - ۹۹۳ - ۹۹۴ - ۹۹۵ - ۹۹۶ - ۹۹۷ - ۹۹۸ - ۹۹۹ - ۱۰۰۰ - ۱۰۰۱ - ۱۰۰۲ - ۱۰۰۳ - ۱۰۰۴ - ۱۰۰۵ - ۱۰۰۶ - ۱۰۰۷ - ۱۰۰۸ - ۱۰۰۹ - ۱۰۱۰ - ۱۰۱۱ - ۱۰۱۲ - ۱۰۱۳ - ۱۰۱۴ - ۱۰۱۵ - ۱۰۱۶ - ۱۰۱۷ - ۱۰۱۸ - ۱۰۱۹ - ۱۰۲۰ - ۱۰۲۱ - ۱۰۲۲ - ۱۰۲۳ - ۱۰۲۴ - ۱۰۲۵ - ۱۰۲۶ - ۱۰۲۷ - ۱۰۲۸ - ۱۰۲۹ - ۱۰۳۰ - ۱۰۳۱ - ۱۰۳۲ - ۱۰۳۳ - ۱۰۳۴ - ۱۰۳۵ - ۱۰۳۶ - ۱۰۳۷ - ۱۰۳۸ - ۱۰۳۹ - ۱۰۴۰ - ۱۰۴۱ - ۱۰۴۲ - ۱۰۴۳ - ۱۰۴۴ - ۱۰۴۵ - ۱۰۴۶ - ۱۰۴۷ - ۱۰۴۸ - ۱۰۴۹ - ۱۰۵۰ - ۱۰۵۱ - ۱۰۵۲ - ۱۰۵۳ - ۱۰۵۴ - ۱۰۵۵ - ۱۰۵۶ - ۱۰۵۷ - ۱۰۵۸ - ۱۰۵۹ - ۱۰۶۰ - ۱۰۶۱ - ۱۰۶۲ - ۱۰۶۳ - ۱۰۶۴ - ۱۰۶۵ - ۱۰۶۶ - ۱۰۶۷ - ۱۰۶۸ - ۱۰۶۹ - ۱۰۷۰ - ۱۰۷۱ - ۱۰۷۲ - ۱۰۷۳ - ۱۰۷۴ - ۱۰۷۵ - ۱۰۷۶ - ۱۰۷۷ - ۱۰۷۸ - ۱۰۷۹ - ۱۰۸۰ - ۱۰۸۱ - ۱۰۸۲ - ۱۰۸۳ - ۱۰۸۴ - ۱۰۸۵ - ۱۰۸۶ - ۱۰۸۷ - ۱۰۸۸ - ۱۰۸۹ - ۱۰۹۰ - ۱۰۹۱ - ۱۰۹۲ - ۱۰۹۳ - ۱۰۹۴ - ۱۰۹۵ - ۱۰۹۶ - ۱۰۹۷ - ۱۰۹۸ - ۱۰۹۹ - ۱۱۰۰ - ۱۱۰۱ - ۱۱۰۲ - ۱۱۰۳ - ۱۱۰۴ - ۱۱۰۵ - ۱۱۰۶ - ۱۱۰۷ - ۱۱۰۸ - ۱۱۰۹ - ۱۱۱۰ - ۱۱۱۱ - ۱۱۱۲ - ۱۱۱۳ - ۱۱۱۴ - ۱۱۱۵ - ۱۱۱۶ - ۱۱۱۷ - ۱۱۱۸ - ۱۱۱۹ - ۱۱۲۰ - ۱۱۲۱ - ۱۱۲۲ - ۱۱۲۳ - ۱۱۲۴ - ۱۱۲۵ - ۱۱۲۶ - ۱۱۲۷ - ۱۱۲۸ - ۱۱۲۹ - ۱۱۳۰ - ۱۱۳۱ - ۱۱۳۲ - ۱۱۳۳ - ۱۱۳۴ - ۱۱۳۵ - ۱۱۳۶ - ۱۱۳۷ - ۱۱۳۸ - ۱۱۳۹ - ۱۱۴۰ - ۱۱۴۱ - ۱۱۴۲ - ۱۱۴۳ - ۱۱۴۴ - ۱۱۴۵ - ۱۱۴۶ - ۱۱۴۷ - ۱۱۴۸ - ۱۱۴۹ - ۱۱۵۰ - ۱۱۵۱ - ۱۱۵۲ - ۱۱۵۳ - ۱۱۵۴ - ۱۱۵۵ - ۱۱۵۶ - ۱۱۵۷ - ۱۱۵۸ - ۱۱۵۹ - ۱۱۶۰ - ۱۱۶۱ - ۱۱۶۲ - ۱۱۶۳ - ۱۱۶۴ - ۱۱۶۵ - ۱۱۶۶ - ۱۱۶۷ - ۱۱۶۸ - ۱۱۶۹ - ۱۱۷۰ - ۱۱۷۱ - ۱۱۷۲ - ۱۱۷۳ - ۱۱۷۴ - ۱۱۷۵ - ۱۱۷۶ - ۱۱۷۷ - ۱۱۷۸ - ۱۱۷۹ - ۱۱۸۰ - ۱۱۸۱ - ۱۱۸۲ - ۱۱۸۳ - ۱۱۸۴ - ۱۱۸۵ - ۱۱۸۶ - ۱۱۸۷ - ۱۱۸۸ - ۱۱۸۹ - ۱۱۹۰ - ۱۱۹۱ - ۱۱۹۲ - ۱۱۹۳ - ۱۱۹۴ - ۱۱۹۵ - ۱۱۹۶ - ۱۱۹۷ - ۱۱۹۸ - ۱۱۹۹ - ۱۲۰۰ - ۱۲۰۱ - ۱۲۰۲ - ۱۲۰۳ - ۱۲۰۴ - ۱۲۰۵ - ۱۲۰۶ - ۱۲۰۷ - ۱۲۰۸ - ۱۲۰۹ - ۱۲۱۰ - ۱۲۱۱ - ۱۲۱۲ - ۱۲۱۳ - ۱۲۱۴ - ۱۲۱۵ - ۱۲۱۶ - ۱۲۱۷ - ۱۲۱۸ - ۱۲۱۹ - ۱۲۲۰ - ۱۲۲۱ - ۱۲۲۲ - ۱۲۲۳ - ۱۲۲۴ - ۱۲۲۵ - ۱۲۲۶ - ۱۲۲۷ - ۱۲۲۸ - ۱۲۲۹ - ۱۲۳۰ - ۱۲۳۱ - ۱۲۳۲ - ۱۲۳۳ - ۱۲۳۴ - ۱۲۳۵ - ۱۲۳۶ - ۱۲۳۷ - ۱۲۳۸ - ۱۲۳۹ - ۱۲۴۰ - ۱۲۴۱ - ۱۲۴۲ - ۱۲۴۳ - ۱۲۴۴ - ۱۲۴۵ - ۱۲۴۶ - ۱۲۴۷ - ۱۲۴۸ - ۱۲۴۹ - ۱۲۵۰ - ۱۲۵۱ - ۱۲۵۲ - ۱۲۵۳ - ۱۲۵۴ - ۱۲۵۵ - ۱۲۵۶ - ۱۲۵۷ - ۱۲۵۸ - ۱۲۵۹ - ۱۲۶۰ - ۱۲۶۱ - ۱۲۶۲ - ۱۲۶۳ - ۱۲۶۴ - ۱۲۶۵ - ۱۲۶۶ - ۱۲۶۷ - ۱۲۶۸ - ۱۲۶۹ - ۱۲۷۰ - ۱۲۷۱ - ۱۲۷۲ - ۱۲۷۳ - ۱۲۷۴ - ۱۲۷۵ - ۱۲۷۶ - ۱۲۷۷ - ۱۲۷۸ - ۱۲۷۹ - ۱۲۸۰ - ۱۲۸۱ - ۱۲۸۲ - ۱۲۸۳ - ۱۲۸۴ - ۱۲۸۵ - ۱۲۸۶ - ۱۲۸۷ - ۱۲۸۸ - ۱۲۸۹ - ۱۲۹۰ - ۱۲۹۱ - ۱۲۹۲ - ۱۲۹۳ - ۱۲۹۴ - ۱۲۹۵ - ۱۲۹۶ - ۱۲۹۷ - ۱۲۹۸ - ۱۲۹۹ - ۱۳۰۰ - ۱۳۰۱ - ۱۳۰۲ - ۱۳۰۳ - ۱۳۰۴ - ۱۳۰۵ - ۱۳۰۶ - ۱۳۰۷ - ۱۳۰۸ - ۱۳۰۹ - ۱۳۱۰ - ۱۳۱۱ - ۱۳۱۲ - ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ - ۱۳۱۶ - ۱۳۱۷ - ۱۳۱۸ - ۱۳۱۹ - ۱۳۲۰ - ۱۳۲۱ - ۱۳۲۲ - ۱۳۲۳ - ۱۳۲۴ - ۱۳۲۵ - ۱۳۲۶ - ۱۳۲۷ - ۱۳۲۸ - ۱۳۲۹ - ۱۳۳۰ - ۱۳۳۱ - ۱۳۳۲ - ۱۳۳۳ - ۱۳۳۴ - ۱۳۳۵ - ۱۳۳۶ - ۱۳۳۷ - ۱۳۳۸ - ۱۳۳۹ - ۱۳۴۰ - ۱۳۴۱ - ۱۳۴۲ - ۱۳۴۳ - ۱۳۴۴ - ۱۳۴۵ - ۱۳۴۶ - ۱۳۴۷ - ۱۳۴۸ - ۱۳۴۹ - ۱۳۵۰ - ۱۳۵۱ - ۱۳۵۲ - ۱۳۵۳ - ۱۳۵۴ - ۱۳۵۵ - ۱۳۵۶ - ۱۳۵۷ - ۱۳۵۸ - ۱۳۵۹ - ۱۳۶۰ - ۱۳۶۱ - ۱۳۶۲ - ۱۳۶۳ - ۱۳۶۴ - ۱۳۶۵ - ۱۳۶۶ - ۱۳۶۷ - ۱۳۶۸ - ۱۳۶۹ - ۱۳۷۰ - ۱۳۷۱ - ۱۳۷۲ - ۱۳۷۳ - ۱۳۷۴ - ۱۳۷۵ - ۱۳۷۶ - ۱۳۷۷ - ۱۳۷۸ - ۱۳۷۹ - ۱۳۸۰ - ۱۳۸۱ - ۱۳۸۲ - ۱۳۸۳ - ۱۳۸۴ - ۱۳۸۵ - ۱۳۸۶ - ۱۳۸۷ - ۱۳۸۸ - ۱۳۸۹ - ۱۳۹۰ - ۱۳۹۱ - ۱۳۹۲ - ۱۳۹۳ - ۱۳۹۴ - ۱۳۹

۶۷۳۴

نستعلیق ۱۲۲۸ ق. عنوانها، نشانها شنگرف.
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.
۲۱۷ گ ۲۰ × ۲۹ و ۱۷ س ۱۲ × ۲۰.

۶۷۳۵

نستعلیق محمد باقر بن حاجی لطف علیخان ترکمان ملایری در زمان ایالت محمد حسین خان قاجار ۱- محرم ۱۲۰۵ ق. کاتب مینویسد: که «این والی در هر هفته یک صد تومان بعنوان بی حساب میگرفت، و این احق در تهران برای یک دینار معطل بود». آغاز افتاده است.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی مقوایی.
۲۸۹ گ ۱۸ × ۳۰ و ۱۸ س ۱۱ × ۲۳.

(فقه. عربی)

الانوار

(۳۲۹)

لاعمال الابرار

از جمال الدین یوسف بن ابراهیم اردبیلی شافعی صاحب طبقات الشافعية. م ۷۷۶ یا ۷۷۹ ق. در فقه شافعی. (ف دانشگاه: ۳: ۱۸۲۵ و سپه ۱: ۳۶۶).

۲۳۸۵

از کتاب صلح تا آخر کتاب ۵۶ کتاب است نویسنده ابوالفضل بن عبدالله بن یحیی بن موید ابی سعیدی خاورانی در ۹۰۱ ق. و عبارت آخر را طوری نوشته که میرساند کاتب مؤلف است ولی خلاف آن واضح است. یادداشتها و مهرهایی پشت صفحه اول و بر صفحه آخر هست و یکی از مهرها را محو کرده اند، در حاشیه صفحه اول اعتضاد السلطنه این کتاب را بنام جلد دوم انوار شافعی معرفی، و سپهسالار نیز بهمین نام آنرا وقف کرده است، ولی کاتب پس از پایان کتاب نوشته: وقع الفراغ من تحریر کتاب الانوار لاعمال الابرار ...

کاغذ سمرقندی. جلد چرمی. واقف سپهسالار.

۳۸۰ گ ۲۵ × ۱۷/۵ و ۲۰ س (سپه ۱: ۳۶۸).

(اخلاق . عربی)

الانوار النعمانیة

(۳۳۰)

فی معرفة النشأة الانسانیة

از سید نعمه الله جزائری (۱۰۵۰-۱۱۱۲ق) است و آنرا در سه باب در ۱۰۸۹ق. پس از نگارش شرح استبصار و تهذیب تألیف کرده است . و در ۱۳۱۲ق. چاپ شده است . شیخ محمد تقی اصفهانی آنرا بفارسی ترجمه کرده است . و آن نیز چاپ شده است . (ذریعه ۲: ۴۴۶).

۴۳ صدر

جزء نخستین کتاب است . و برابر است با ج. سنگی ۱۳۱۹ق. ص ۱-۳۰۴. نسخ ۱۲۲۵ق. عنوانها نشانها شنگرف . وقف محمد شفیع . کاغذ فرنی سفکید آهار مهره . جلد تیماج سبز مقوایی . ۳۱۲ گ ۲۱ × ۳۰/۵ و ۲۴ س ۱۳ × ۲۲ .

(اخلاق . فارسی)

انیس البرار

(۳۳۱)

از ملا عبدالحسین اضعف یزدی در سه مجلد . آغاز: بسمله . حمدله . . . اما بعد . چنین گوید . . ابن علی یزدی: عبدالحسین . که این رساله بیست در بیان مواعظ و حکایات . . .

۲۹۳۷

جلد دوم کتاب است . نسخ بخط مؤلف نسخه اصل مسوده است، و آنرا در ۱۲۳۲ق. نوشته است . عنوانها شنگرف . کاغذ فرنگی کبود . جلد تیماج آبی مقوایی ضربی . ۱۸۱ گ ۲۲ × ۱۷ و ۱۶ س ۱۳ × ۹/۵ .

(فقه . فارسی)

انیس التجار

(۳۳۲)

در بازار گانی و احکام مذهبی آن . از ملا محمد مهدی ابن ابی ذر نراقی . ۱۲۰۹ق .

در ۷ باب است و در ۱۳۱۷ ق. با حاشیه سید کاظم و در ۱۳۴۹ ق. با حاشیه شیخ عبدالکریم یزدی چاپ شده است. (سپه ۱: ۳۶۸ و ذریعه ۲: ۴۵۳).

۲۵۴۶

نستعلیق محمد اسماعیل بن محمد ابراهیم شیرازی برای حاج غلامحسین کازرونی در ۱۲۴۵ ق. و مشتمل بر تمام کتاب است.
کاغذ فرنگی آهار مهره. جلد روغنی. وسط دو تریج. وقف سپهسالار.
۱۶۰ گ ۲۱ × ۱۵ و ۱۵ س (سپه ۱: ۳۶۹).

(۳۳۳) انیس الخوانین (اخلاق. فارسی)

جنگی است در طلسم و دعا و سحر و نجوم و ادب. نگارش آقا بابا همدانی محسن در پنج باب: ۱- شرافت انسان ۲- شرافت علم ۳- احتیاج بوجود سلاطین و خوانین ۴- خواص اشیاء ۵- معانی اسماء حسنی. کتاب بنام و بدستور غلامحسین خان سپهدار نگاشته شده است.

آغاز: بسم الله. الحمد لله الذی خلق الانسان من الماء و الطین... اجناس جواهر کلمات طیبه حمد و سپاس...

انجام: سعادت شعار ایشان گردد.

۲۹۳۵

نستعلیق سده دوازدهم. عنوانها، نشانها شنگرف. صفحه‌ها در دو جدول ۱ زروشنگرف ۲ زرو لاژورد. يك سر لوح زرو لاژورد و شنگرف در آغاز. میان سطرها دو صفحه اول زرافشان.

کاغذ فرنگی. جلد روغنی گل و بوته، درون روغنی ساده سرخ.

۱۸۱ گ ۲۵ × ۱۳/۵ و ۱۴ س ۷/۵ × ۱۵.

(۳۳۴) انیس الارواح (موسیقی. فارسی)

در موسیقی بنام شاه عباس صفوی در يك مطلع و سه مقصد و يك خاتمه نگاشته شده است. در دیباچه برای براعت استهلال اصطلاحات موسیقی را بکار برده است.

نسخه زیر فقط دیباچه کتاب را در بردارد که بندهای جدا جدا است و منشآت ادبی
و شعر منشور است و هیچ ربطی بموسیقی ندارد .

آغاز :

بلبل زشاخ سرو بگل بانگ پهلوی میگفت دوش درس مقامات معنوی
... آشتگان قلندرنامه ابدال و شوریدگان صوفیانه حال که مقام شناسان را
است ، بازار عرفان

انجام :

و گرسد باب حکمت پیش نادان بخوانی آیدش بازیچه در گوش

۷۴۹۳

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۳۶ پ . نستعلیق سده یازدهم .
کاغذ سپاهانی . جلد مقوا . ش ۲ « نورالهدایه » است .
۴۵ گ ۱۲ × ۱۸/۵ و ۱۲ س ۱۴ × ۸ .

(۳۳۵) انیس الصالحین (دعا . فارسی)

از معز الدین محمد بن ابوالحسن موسوی مشهدی ، در چهار فصل ۱ - تعقیبات
۲ - اعمال هفته ۳ - اعمال ایام متبر که ۴ - حرز های امامان . ۴ - در ۱۰۱۷ ق . نگاشته
شده است . (ذریعه ۲ : ۴۵۸) .

۵۶۲۹

نسخ شیخ محمود بن علی اکبر در صفر ۱۰۷۶ ق . عنوانها شنگرف .
آغاز (یک صفحه افتاده) :

ودعا محض . . . که تراب عتبة الرضا معز الدین محمد بن ابی الحسن الموسوی جمع
نموده بر چهار فصل ، و مسمی بانیس الصالحین گردانید . فصل اول تعقیبات . . .
و از پایان نیز چند برگ از فصل احراز افتاده است .

کاغذ سپاهانی سفید ، آب دیده . جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی فرسوده .
۲۲۰ گ ۱۳ × ۲۱ و ۱۴ س ۸ × ۱۵ .

(۳۳۶)

انیس العابدین

(دعا . فارسی)

گویا از آقا محمد طبیب است . يك مقدمه و ده باب دارد .

۲۱۶۵

نسخ احمد بن فتح الله تمیمی در ۹۸۳ ق . بعضی از برگهای اوائل و اواسط افتاده بوده نویسانده اند ، برگ آخر و بعضی اوراق هم وصالی شده . و جز صفحه آخر ، سطرهای ازمیان رفته را نوشته اند . . . مجدول بشنگرف و زنگار .

جلد چرمی مشکی . کاغذ خنایی . وقف سپهسالار .

۲۹۶ گ ۲۵ × ۱۶ و ۲۵ س (سپه : ۱۴) .

(۳۳۷)

انیس العشاق

(ادب . فارسی)

از شرف الدین حسن بن محمد رامی تبریزی . م ۷۹۵ ق . در بیست باب در اوصاف اندام انسان است . (جلبی ۱ : ۱۶۹ مشار . ص ۱۷۶) . در پاریس و هندی همراه «عجایب المخلوقات» و تهران ۱۳۲۵ چاپ شده است .

۱۴۳

ش ۴ دفتر ۵۸-۶۰ در متن و حاشیه نوشته شده است . ش ۱ «جنگ» است .

۳۸۱

ش ۴ دفتر (سپه : ۲ : ۶۳۴) .

در ۴۶ برگ . ش ۱ «دیوان ظهیر فاریابی» است .

۴۶ گ ۱۳ × ۲۲ و ۹ س ۷ × ۱۳ .

(۳۳۸)

انیس المجالس

(طبیعی . فارسی)

از عطاء الله بن محمد حسینی است . در يك مقدمه و سه باب است :

مقدمه : تاریخ تنبا کووچای وقهوه .

باب ۱ : در تنبا کو ، درسه فصل .

باب ۲ : درچای ، درسه فصل .

باب ۳ : درقهوه ، در دو فصل .

آغاز : سپاس خالق را که بقدرت کامله ابداع جواهر عقلیه مجرد نموده ...

انجام : در همه امور مذکور مناسب است . والله اعلم . (تمت ۱۲ صفر ۱۱۴۲) .

۷۵۳۸

ش ۱ دفتر ۱ - ۳۵ . نسخ ۱۲ صفر ۱۱۴۲ ق . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی يك لا فرسوده .

۱۰۳ گ ۱۲ × ۱۸ و ۲۱ س ۸ × ۱۴ .

(۳۳۹) انیس المسافر (جنگ . عربی)

کشکولی است از شیخ یوسف بن احمد بحرینی م ۱۱۸۱ ق . در ۱۲۹۱ ق . در بمبئی چاپ شده است . تمام اجازه ابو غالب زراری بفرزندانش ، و اندکی از حرف الف « ریاض العلماء » نیز در آن چاپ شده است . (ذریعه ۲ : ۴۶۵) .

۲۹۱۵

نسخ ناقص . دو جزء را در يك مجلد نهاده . عنوانها شنگرف ،

کاغذ فرنگی جلد تیماج مقوایی کهن .

۴۰۰ گ ۱۹ × ۵ / ۳۰ و ۲۵ س ۱۲ × ۲۳ .

(۳۴۰) انیس الموحدين (کلام . فارسی)

در اصول دین از مهدی بن ابوذر نراقی م ۱۲۰۹ ق . در پنج باب در ۱۲۷۱ ق . جدا گانه و در ۱۳۲۵ ق . همراه « کنز الرموز » چاپ شده است . و آنرا عبدالرسول جواهری بعبری ترجمه کرده است . (ذریعه ۲ : ۴۶۷) و (مشار) .

۱۸۳۹

ش ۲ دفتر ۶۷، پ - ۱۸۰. نستعلیق محمدزمان بن مؤمن بیک شمیرانی . برای سید محسن در ۱۸ رجب ۱۲۵۸ ق . در پایان نسخه «جدول چهارده معصوم» رادارد . ش ۱ «ترجمه اعتقادات» است .

۶۳۴۹

نستعلیق ۲۷ رمضان ۱۲۷ . شاید ۱۲۰۷ ق .
کاغذ فرنگی . جلد مقوا .
۳۲ گ ۱۷/۵ × ۲۲ و ۲۲ × ۱۴ س ۱۸ .

۶۳۵۱

ش ۱ دفتر ۱، پ - ۱۲۴. نسخ رشید احمد بن زین العابدین در ۱۲۵۷ ق. عنوانها و نشانها شنگرف.
کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد .
۱۵۰ گ ۱۰/۵ × ۱۵/۵ و ۱۴ × ۵/۵ س ۱۰/۵ .

(اخلاق فارسی)

انیس الواعظین

(۳۴۱)

در پنج فصل ۱ - احوال روزمر گک ۲ - نشانهای خرابی دنیا ۳ - صفت قیامت .
۴ - (در نسخه زیر نیست) . ۵ - صفت بهشت .
نام کتاب در دیباچه هست . و گوید در ربیع یکم ۱۰۲۶ ق . در کرمانشاه آنرا نوشته ام .
آغاز: بسمله . حمدله . . . و بعد . . . چند بیت از کلام الهی و اخبار حضرت رسالت پناهی و قصص اکابر دین . . .
انجام: سرمست ساز از کرم خویش یا علی .

۵۷۸۶

ش ۱ دفتر ۱، پ - ۷۶. نستعلیق . گویا خط مؤلف باشد . سده دوازدهم یا یازدهم
عنوانها شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .
۱۲۷ ک ۱۰ × ۱۵ و ۹ × ۷/۵ س ۱۱ .

(ادب . عربی)

انیس الوحده

(۳۴۲)

وجلیس الخلوة

از محمود بن محمود بن علی حسینی گلستانه کاشانی، نیای علاء گلستانه شارح نهج البلاغه به روش «ربیع الابرار» زمخشری در بیست باب نگاشته شده است. اشعاری از مؤلف در کتاب هست. (کشف الظنون و ذریعه ۲: ۴۶۹).

آغاز: الحمد لله علی نعمائه و الصلاة علی خیر انبیائه . . . مؤلفه . . . محمود بن محمود بن علی الحسنی المنسوب الی گلستانه یرجوا من ...
 انجام: واحشرنا فی زمره محمد ... وذویه یوم یفر المرؤ من أخیه و امه و ابیه .

۲۹۱۶

ش ۱۰ دفتر، ۲۴۷ پ - ۳۷۶ . میان ۳۳۲ و ۳۳۳ افتادگی دارد . ش ۱ «جنگ» است .

(وزن شناسی . فارسی)

اوزان

(۳۴۳)

فصلی است درباره اوزان و مقادیر.

آغاز: فصل در اوزان و آن مشتمل است بر سه فصل . . .

فصل اول در اوزان صغار . . .

فصل ۲- اوزان کبار . . .

فصل ۳- تحویل اوزان . . .

انجام: و آن چهار دانگ و نیم درهم است . قدمت التشخیصات . . . فی بندر جده علیها السلام ... (فی شهر ربیع الاول ۱۲۴۶) .

۲۸۷۴

ش ۳ دفتر، ۱۰۲-۱۰۳ پ . نستعلیق . ش ۱ «مظهر الخفیات» است .

(وزن شناسی . فارسی)

اوزان

(۳۴۴)

رساله بیست در اوزان و مقادیر شرعی .

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد؛ این رساله ییست در بیان اوزان شرعیه. بدانکه علمای رحمة الله علیهم اوزان شرعیه؛ مثقال و درهم و غیر آنرا...

انجام: و بحساب شیخ محمد شصت و سه تومان است. تمت الرسالة فی الاوزان الشرعیة و الحمد لله... و آله.

۶۴۶۵

ش ۴ دفتر ۹۹-۱۰۰ پ. نسخ سده سیزدهم، مانند شماره پیشین همین دفتر. ش ۱ « سرمایه ایمان » است.

(۳۴۵) **الاوزان والمقاييس** (وزن شناسی. عربی)

از محمد باقر مجلسی و نخستین تألیف او است و در ع ۱-۱۰۶۳ ق. آنرا بانجام رسانده است، او میگوید این مسائل را از «روضة المتقین» پدرم میآورم. (فیض قدسی ص ۹).

آغاز: الحمد لله الذی ارفع عن مطارح الافهام فلا توزن صفات عظمتہ بمیزان العقول فیقول... ابن محمد تقی محمد باقر...

انجام: معادن الحکمة والشرف و النسب والنبالة. (وقد تمت فی ربيع الاول من ۱۰۶۳ ق. من الهجرة... و آله).

۸۱۹۰

ش ۱۸ دفتر، ۱۹۴ ر. ۲۰۰ پ. با همان خط شماره پیشین دفتر ۹۹-۱۰۰ ق. ش ۱ «شرح القصيدة اللامية» است.

۷۵۲۵

ش ۳ دفتر، ۲۳ پ-۳۲ ر. نستعلیق در ۴ شنبه ۸ شوال ۱۰۶۱ ق. آغاز شده است این نسخه تاریخ تألیف ۱۰۶۳ ق نیز دارد. ش ۱ «مناقب الفضلاء» است.

۶۲۸۲

ش ۴ دفتر، ۴۲ پ-۴۹ پ. نسخ سده سیزدهم. انجام: کالقطرة والکر. ثم انی (افتاده)، ش ۱ «مقدمة واجب» است.

(۳۴۶) اوصاف الاشراف (عرفان . فارسی)

از خواجه طوسی که در شش باب است و بارها بیچاپ رسیده است (ذریعه ۲ : ۴۷۷) و (مشار) .

۲۷۹۹

ش ۴۳ دفتر، ۴۵۱-۴۶۶ . نستعلیق ج ۱- ۱۰۷۵ ق . ش ۱ «حدیث قدسی» است .

۲۹۴۳

ش ۱ دفتر، ۲ پ- ۱۸ پ . از آغاز تا فصل ۱ باب پنجم . انجام ناقص . نستعلیق سده یازدهم
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج حنایی ضربی يك لا .
۱۷۳ گ ۱۸ × ۱۰ و ۱۹ س ۶ × ۱۲/۵ .

۲۹۴۴

ش ۱ دفتر ۲- ۲۳ ر . نستعلیق . عربیها بنسخ . در ربیع دوم ۱۰۸۷ ق . نام نویسنده
پاك شده است . آغاز افتاده .
کاغذ سپاهانی نخدی جلد مقوا .
۱۰۷ گ ۱۶ × ۲۲ و ۱۵ س ۹ × ۱۶ .

۵۸۳۸

ش ۳ دفتر (۱۴ پ ر . ۳۰ ر . بنسخ شماره پیشین این دفتر . ش ۱ «جنگ» است .

(۳۴۷) اوصاف الاوباش (هزل انتقادی . فارسی)

از رفیعای نقاش سپاهانی ، در آن بروش «اخلاق الاشراف» عبید زاکانی
ساخته شده است .

آغاز: روزی از روزها اوباش قلاش . . .

انجام : يك وقتی در محله ما آلو انچیر آب میگرد .

۲۹۱۳

ش ۱۱ دفتر. ص ۲۶۵-۲۶۶. ش ۱ «دعا» است.

(۳۴۸) أوضح المسالك (نحو. عربی)

الى الفية ابن مالك

یا «التوضیح» در شرح خلاصه الفیه ابن مالک. از ابن هشام نحوی انصاری
عبدالله بن هشام (۷۰۸-۷۶۱ ق) میباشد. (سپه ۲: ۳۰۶-۳۰۸).

۳۱۰۲

نستعلیق. پشت نخستین برگ یادداشتی بسال ۱۲۸۰ ق. نوشته شده و قسمتی از آن را محو
کرده اند

کاغذ فرنگی. جلد تیماج. و قف سپهسالار.

۹۸ گ ۲۰/۵ × ۱۵ و ۱۸ س.

۳۱۸۹

ش ۴ دفتر. دردنباله مقدمه جزریه نوشته شده است. خط ۹۹۷ ق. (سپه ۲: ۳۰۸).
ش ۱ «مقدمه جزریه» است.

(۳۴۹) الاھلیة (حدیث. عربی)

رساله نیست در اخبار و احادیث منسوب بامام صادق، که گویند بمفضل بن عمر
جعفی نگاشته است. (ذریعه ۲: ۴۸۴. ف. دانشگاه: ۱۱۲۸).

۶۰۶۲

ش ۴ دفتر ۴۵ پ-۵۶ پ. نسخ مانند شماره پیشین دفتر. ش ۱ «اثنا عشرية» است.
آغاز آن مانند شماره های ۱۱۳۱ و ۵۰۲ دانشگاه و انجام آن مانند شماره ۵۰۲ دانشگاه است.
(ف. دانشگاه: ۱۱۲۸) و سپس چند شعر از علی و دیگران نوشته شده است.

(۳۵۰) الايجاز (رجال. عربی)

در رجال از محمد جعفر استرآبادی. م ۱۲۶۳ ق. که در صفحه عنوان نسخه زیر

چنین نامیده شده است. کلیاتی درباره «عده» و تفسیر این اصطلاح رجالی دارد و کوتاه شده «لب اللباب» است. و در ذریعه ۲: ۴۸۶ دو نسخه از آن شناخته شده است.

آغاز: بسمله، الحمد لله علی نواله ... اما بعد فیه قول ... محمد جعفر الاسترآبادی .
ان هذه رسالة علی وجه الايجاز والاجمال فی علم الرجال کتبها ...
انجام: فی الکتابین صحیح بالاخبار، والله العالم، وله الحمد الدائم، والصلاة علی رسوله
وآله الی القائم .

۲۷۰۷

ش ۲ دفتر (۳۸ پ - ۶۳) نسخ ۱۲۵۸ ق. عنوانها شنکرف. ش ۱ «لب اللباب» است .

(۳۵۱) ایساغوجی (منطق . عربی)

از اثیر الدین أبهری . مختصری است در منطق بروش متأخران. که مکرر چاپ شده است .

آغاز : نحمد الله علی توفیقه ونسئله هداية طريقه الهام الحق ای حقيقة ... اما بعد
فهذه رسالة فی المنطق اوردنا فیها ما يجب استحضاره لمن یتدی شیئا من العلوم ...
انجام : والمغالطة قیاس مؤلف من مقدمة وهمية كاذبة والعمدة هو البرهان لا غیر
وصلی الله ...

۹۶۸

ش ۶ دفتر. ص ۱۴۱-۱۴۴. ش ۱ «تهذیب الوصول» است.

۱۲۷۸

ش ۳ دفتر، ۵۷، پ - ۶۹. با همان خط شماره های پیشین در ذی قعدة ۱۲۶۶ ق.
ش ۱ «النافع یوم الحشر» است .

۶۶۳۰

ش ۲ دفتر ۹ پ - ۱۵. نسخ حسین بن لقمان . در آغاز رمضان ۱۰۱۳ ق.
ش ۱ «شرح نصاب» است .

(۳۵۲)

الایضاح

(حدیث . عربی)

از فضل بن شاذان بن خلیل نیشابوری . م ۲۶۰ ق . در رد بر فرق اسلام جز شیعه است . (ذریعه ۲: ۴۹۰) .

آغاز: الحمد لله الذی خلق السماوات والارض وجعل الظلمات والنور، ثم الذین ... اما بعد؛ فانظر نا...

انجام: وله المزيد بذلك. والحمد لله کثیراً. وصلواته علی ... الطاهرین .

۳۸۸۱

ش ۴ دفتر ۱۰۲ پ- ۱۸۵ ر. حاشیه های لغوی دارد. در میان افتادگی ها دارد و برگ سفید بجای آنها هست .

نسخ احمد بن شرف الدین محمد علی نامی . او مینویسد که من نسخه را از آغاز تا انجام مقابله کردم و برگهایی که سفید گذارده شده است از اصل افتاده بود . در پنجشنبه ۱۸ صفر ۹۹۰ مقابله شده است . ش «مفتاح الغرر» است .

(۳۵۳)

الایضاح

(متن ادبی . عربی)

شرحی است بر مقامات حریری . از مطرزی ، که در تهران بچاپ سنگی خشتی بی صفحه شمار منتشر شده است . مطرزی آنرا در ۵۶۳ ق . پایان داده است . نسخه های زیر از نسخه چاپ تهران کاملتر است . (سپه ۲ : ۳۹) .

۳۲۵۳

نسخ احمد بن علی ابن هاشم حسینی در صفر ۱۱۰۰ ق . حاشیه دو برگ از او اسط کتاب پاره شده یکی را وصالی کرده اند .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی . وقف سپهسالار . ۲۰۹ گ ۲۰ × ۱۵ و ۱۸ س (سپه ۲: ۴۱) .

۳۲۵۴

نسخ در حاشیه آخرین صفحه نوشته شده : [بلغت المقابلة بخط المصنف] و از حرف آخر کلمه «مصنف» اندکی محو شده ، ولی بدست می آید که در سده هفتم نوشته شده است .

پشت صفحه آخر و بر برگه‌ای که در آخر کتاب است یادداشتها و مهرهای کهن سده هفتم و اشعار عربی بخط نسخ و نستعلیق تحریر یافته. یکی از یادداشتها را محو کرده اند، و هیچیک جز یادداشت اعتضاد السلطنه تاریخ ندارد. سجع مهر گردی که بر دوین برگ کتاب زده شده اینست [حبیب الله محمود است از جان* غلام شیخ ابراهیم سلطان] پشت صفحه اول نویسنده نسخه چنین نوشته: [کتاب الايضاح فی شرح المقامات الحریریة تصنیف الشیخ الامام العالم الاجل برهان الدین أبی المظفر ناصر بن المطرزی رحمة الله تعالی علیه] و در پایان کتاب در آنجا که شارح میخواهد کلام خود را پایان دهد میگوید: قلت؛ در این نسخه نوشته: قال الامام الاجل برهان الدین ابوالمظفر ناصر بن المطرزی رحمه الله قلت.

و از اینجامعلوم میشود که یکی از پدران شارح به مطرزی ملقب بوده و در نسخه، مطرزی بضم اول و فتح ثانی و کسر ثالث و تشدید وزای معجمه با یای نسبت مشدد زیر وزیر گزاری شده است و در نسخه دیگر پس از بسمله، اینست: [يقول عبدالله المقتدر الیه ناصر بن ابی المکارم المطرزی تجاوز الله عنه: الحمد لله محمود... و نیز یادداشتی است که بخط شکسته نستعلیق نوشته شده و امضای آن غیاث الدین بن محمد حسینی است، و سجع مهر آن «اغثنی یا غیاث المستغیثین» است، و سال ۱۰۷۰ بر آن نقش شده، پس غیاث الدین منصور دشتکی شیرازی م. ۹۴۸ نیست زیرا که سجع مهر او «ناصر الشریعه منصور» بوده است.

مالك: شبلی سروری حافظ و حبیب الله ابن عذاقة نزیل غری و محمود بن مسعود بن سلیمان.

کاغذ خنایی. جلد چرمی کهن. وقف سپهسالار.

۱۶۹ گ ۲۶ × ۱۸ و ۲۱ س ۱۲ × ۱۸/۵ (سپه ۴۱:۲).

(۳۵۴) **ایضاح بر اهلین مستنبطه** (فلسفه عربی)

فی مسائل عویصة

در باره نفس است. از ابن سینا (مهدوی. ش ۳۸).

۱۲۱۶

ش ۱۹ دفتر. ص ۱۰۰-۱۰۲. ش «النفس» از کندی است.

(۳۵۵) **ایضاح الاشتباه** (رجال عربی)

از علامه حلی. م ۷۲۶ ق. که در ۱۹ ذی قعدة ۷۰۷ ق. تألیف شده و پس از

۱۳۱۹ ق. در تهران باندازه جیبی چاپ سنگی شده است. (ذریعه ۲: ۴۹۳ - ف. دانشگاه ۲: ۵۱۱).

۲۷۰۴

ش ۲ دفتر ۱۱۰ پ - ۱۷۱ ر. نسخ ملك محمد در سده یازدهم. عنوانها شنگرف. ش ۱ «فهرست طوسی».

(۳۵۶) **ایضاح العروض** (عروض. عربی)

آغاز: اعلم در عروض حرف ملفوظ را اعتبار است نه مکتوب را...
انجام: انك لاتاتى نعتاً نعتاً. تمت كتاب ایضاح العروض يوم الجمعة ۸ - ۱۶ - ۹۳۷
علی ید العبد المذنب؛ عبدالوهاب مراد شیخ جمال.

۸۲۴۵

ش ۲ دفتر ۵، پ - ۱۳ پ. ش ۱ «عروض» است. و سپس فوائد عروضی نوشته شده است تا ۲۳ پ. نستعلیق ۹۹۴ ق. انجام فوائد:
ختم گشته عریض جملگی بحر و اوزان سال بر هفتصد و هفتاد و شش بدوران
یاد گیر این عروض باید مدح ظفر خان

(۳۵۷) **ایضاح القوائد** (فقه. عربی)

فی شرح القواعد

اصل قواعد از علامه حلی م ۷۲۶ ق. و شرح از پسر او فخر المحققین میباشد (ذریعه ۲: ۱۰۰۰ - ف. دانشگاه ۳: ۱۷۸۶).

۸۱۹۴

نسخ عسکری ابن ملامحمد ایزنی سبزواری برای حاج محمد بیگ در شنبه ۲۷ ۲۶
۱۲۳۲ ق. عنوانها سفید مانده. پایان تادیات کامل و مطابق نسخه دانشگاه حقوق است
و آن ابیات را هم دارد. (ف. دانشگاه ۳: ۱۷۸۶)

کاغذ فرنگی کبود. جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۱۵۷ گ ۲۱ × ۳۴ و ۲۸ س ۱۳ × ۲۲ .

(۳۵۸) **الإيقاظ من الهجعة** (حدیث . عربی)
فی البرهان علی الرجعة

از شیخ محمد بن حسن حر عاملی . م ۱۱۰۴ ق . تألیف آن در ۱۰۷۹ ق . بوده
 است . (ف . دانشگاه ۳ : ۱۱۳۱ - ذریعه ۲ : ۵۰۶) .

۶۳۵۲

نسخ محمد علی کرمانشاهی در شوال ۱۳۰۳ ق . از روی نسخه محمد جعفر بن شیخ جاجرمی
 از روی نسخه مؤلف نوشته چهارشنبه محرم ۱۰۸۴ ق .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی .
 ۲۴۲ گ ۱۱ × ۱۸ و ۱۴ س ۷ × ۱۳ .

(۳۵۹) **ایقظ النائمین** (فقه . عربی)
وایعظ الجاهلین

از سید محمد معروف بسید ماجد بحرینی ، در موضوع غنا (خوانندگی) و حکم
 آنست . (ذریعه ۲ : ۵۰۵) نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست .

آغاز : بسمله . حمدله . . . اما بعد ؛ فبقول ... محمد المدعو بماجد ابن ابراهیم
 الحسینی : هذه رسالة الفتها فی تحقیق حال الغنا ... مرتبة علی مقدمة ومقصدين وخاتمة
 وسميتها ...

انجام : یغفر لکم ذنوبکم . هذا آخر ما اردنا ایراده . والحمد لله اولوا آخره وظاهر
 و باطنا .

۸۱۵۱

ش ۳ دفتر ، ۹۶ پ - ۱۱۵ ر . بهمان نستعلیق شماره پیشین ، از روی نسخه خوانده .

شده بر مؤلف ، ادام الله مجده در کاشان ، در سه شنبه ۱۱ ع ۱۱۵۱-۲ ق. نوشته شده است
 ۲۰ سطر ۷×۱۶ . ش ۱ «سفينة النجاة» است.

(۳۶۰) **ایمنی از بطلان نفس در پناه خرد** (فلسفه . فارسی)

از افضل الدین کاشانی است ، و این رساله در «جاودان خرد» بسال ۱۲۹۴ ق. درص ۴۱۴
 ۴۲۲ بچاپ سنگی رسیده است .

(ف . دانشگاه ۳ : ۳۲۷ ش ۱- ف . دانشکده ادبیات . رساله ۱۲ مصنفات کاشانی
 در جلد دوم) .

۱۲۱۵

ش ۷ دفتر . ص ۸۴-۸۸ ش ۱ «عرض نامه» است .

(۳۶۱)

البائية

(عرفان . عربی)

(الرسالة ...)

از صائِن الدین تر که سپاهانی است . در یازده بند .
 آغاز: بسمله . وبه نستعین . بعد حمد الله رب البرية وباری احضائهم للتدبر فی
 بینات آیاته الجلیة . . . یسئل عن وجه تصدر الباء فی القرآن . . .
 انجام: ابراز تلك الخفیات بحرمة من ختم باسمه الشریف خزائن الکمالات ، محمد
 صلی الله . . . (تمت الکتاب فی رابع صفر سنة ۸۴۵) .

۲۹۳۰

ش ۱ دفتر، ۱ پ-۶ ر. خط ۴ صفر ۸۴۵ ق.
 نسخ . عنوانها شنکرف . فهرست آن در صفحه عنوان هست . رضای تبریزی نسخه را
 در احمد نگر خریده است .

کاغذ سمرقندی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی . درون تیماج سرخ .
 ۵۰۱ گ ۱۲/۵ × ۲۱/۵ و ۱۹/۵ س ۷/۵ × ۱۴ .

(۲۶۲)

الباب الحادی عشر

(کلام . عربی)

از علامه حلی . م ۷۲۶ ق . است . که باب یازدهم و آخرین باب کتاب «منهاج
 الصلاح فی مختصر المصباح» او میباشد . و آن مختصریست از کتاب «مصباح المتعجد» شیخ
 طوسی . م ۴۶۰ ق . که در ده باب بوده ، و آنرا برای وزیر محمد بن محمد قوه دهی
 نگاشته است و آنرا شرحها است که در جای خود بیاید .

۳۱۲۰

ش ۱ دفتر . ۴ ر-۱۳ ر. آغاز افتاده . در مشهد در مدرسه یوسف خواجه در ۱۰۳۰ ق.
 نوشته شده است .

۵۹۸۶

ش ۶ دفتر ۱۴۴ پ - ۱۴۶ پ . نسخ سده دوازدهم غیر از خط شماره های پیشین
دفتر است . ش ۱ « میزان المقادیر » .

۶۵۹۵

نستعلیق بی نام در ۲۷ محرم ۱۱۰۷ عنوانها ، نشانها و خط روی متن شنگرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج زرد يك لا .
۳۱ ک ۱۵ × ۲۰۲۵ س ۸/۵ × ۱۷ .

(نجوم عربی)

البارع

(۳۶۳)

از ابوالحسن علی بن الرجال شیبانی قیروانی مغربی در هشت جزء که هر يك چند
باب دارد . (كشف الظنون ۱: ۱۸۰) نگارنده در نیمه نخست سده پنجم میزیسته است .
(بروکلمان پیوسته ۱ : ۴۰۱) .

آغاز: بسمله . و صلی الله علی سیدنا محمد و آله وصحبه وسلم . الحمد لله الواحد
القهار العزيز الجبار خالق الليل والنهار . . . هذا کتاب جمعت فيه من معانی علم النجوم
وغرائب اسرارها . واخترتة من کثیر من کتب علمائنا و اضفت اليه ما نتجته فکری و ات
عليه تجربتی . . .

انجام : وان انقضى فى الحوت فان الملك يعدل فى رعيته ويكون سلامة و كثرة
امطار . والله اعلم بحقایق الامور .

۶۶۲

هشت جزء است . يك سوم آغاز نسخه نسخ درشت ، و سپس نسخ ریز ، و سپس نستعلیق
است . در تاریخ های مختلف نوشته شده است . عنوانها شنگرف و در ثلث اول کتاب سبز
و لاژورد نیز هست .

کاغذ گوناگون . جلد تیماج زرد مقوایی . ضربی نیم سوخت .

۲۳۲ گ ۱۹ × ۳۰ و ۲۹ س ۱۲ × ۲۱ .

نسخ ۱۲۶۵ (پایان جزء ششم و پایان نسخه) عنوانها شنگرف .
مالک ؛ اعتضاد السلطنه . ۱۲۶۲ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
۲۲۲ گ ۱۸ × ۲۹ و ۲۶ س ۲۱ × ۱۰ .

(۳۶۴) بازنامه (طبیعی . فارسی)

گزیده‌تبیست از « بازنامه » از باب هفدهم تا باب چهل و سوم آنرا انتخاب
نموده است .

آغاز: باب از رساله بازنامه که منتخب شده در صفت علاج بازی که پیداشود او
را خارش و سوزش . . .

انجام : چون بیند که راست شد دست بردارد .

ش ۱۲ دفتر . در حاشیه نوشته شده است . عنوان جنگ در همین فهرست دیده شود .

(۳۶۵) باه (پزشکی . فارسی)

نه باب دارد بدین گونه :

باب ۱ منافع و مضار جماع .

« ۲ اوقات جماع .

« ۳ تدارك خطا .

« ۴ علامات ضعف باه .

« ۵ راه کم کردن باه .

« ۶ اغذیه .

« ۷ مسوحات .

« ۸ بزرگ کردن قضیب .

« ۹ ادویه

آغاز: باب اول منافع ومضار جماع . . . پس از فهرست نه باب . . . باید دانست که منفعت و مضرت جماع در تن مردم بحسب امزجه تفاوت طباع بگردد . . .
انجام: و چون از عهده آنچه بگفتیم بدر آمدیم ختم سخن دانستیم ، والحمد لله
 اولاً و آخراً .

۴۵۰۶

ش ۱۱ دفتر ۲۳۰ / ۲۴۰ پ . ش ۱ «ذهبی» است .

(۳۶۶) **الباه** (پزشکی عربی)

از ابن سینا (مهدوی ۵۲) که گویا برای ابوسهل حمدوئی نوشته است .
 آغاز: بسم الله . الحمد لله حمداً کفا لنعمه الظاهرة والباطنة ... مسئله طبعیه سئل عنها الشيخ الرئيس . . . اتی بموجبها . مسئله عنها بعض الاکابر و ذلك انه قال ضعف الباه عند علو السن وبلوغه اثنین وستین سنة . . .
انجام: زیاد : فيما قلت سارعت الى الزيادة اثر

۱۷۰ صدر

ش ۴ دفتر ۶۰ پ ۶۴ پ . ش ۱ «تعلیقات فصوص» است .

(۳۶۷) **بحار الانوار** (حدیث . عربی)

الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار

دائرة المعارف علوم مذهبی شیعه در آغاز سده دوازدهم هجری است . و آنرا ملا محمد باقر مجلسی بدستگیری چندین تن از شاگردان خود در دانشگاه اصفهان تألیف کرده است . (ذریعه ۳ : ۱۷ : ۲۷ . ف . دانشگاه ۳ : ۱۱۳۳) .

۱۷۶۸

نسخ ۱۲۳۰ ق . از باب (اخصاء الدواب) سماء عالم تا پایان کتاب است . وقف سپهسالار کاغذ فرنگی . جلد چرمی ضربی .
 ۱۵۱ ک ۲۹ × ۲۰ س ۳۱ (سپه ۱ : ۲۱۹) .

۱۷۶۹

نسخ و نستعلیق سده دوازدهم . بخشی از جلد سوم از آغاز کتاب تا اوائل باب پنجم از بابهای معاد ، که در اثبات حشر و کيفتش و کفر منکرین آنست میباشد . و انجام سطر نسخه اینست : [ماکان حجّتهم الا ان قالوا اتوباً بائناً ان کنتم صادقیر قل الله ...] وقف سپهسالار .

مالک : ملا اسماعیل در ۱۱۶۹ ق .

کاغذ نباتی رنگ . جلد تیماج ضربی .

۱۹۰ گ ۲۵ × ۱۹ س ۲۱ . (سپه : ۱ : ۲۲۰)

۱۷۷۰

سماء و العالم . جلد چهاردهم . بنسخ سده سیزدهم است . قسمتی از آخر آن نوشته نشده و آخرین سطر نسخه اینست : [باب قوی النفس و مشاعرها من الحواس الظاهرة و الباطنة سند کرفی المجلد الاخر] وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .

مالک : اعتضاد السلطنه در ۱۲۷۰ ق .

کاغذ فرنگی کهن . جلد تیماج ظریف .

۴۰۷ گ ۲۹/۵ × ۲۱ س ۲۷ (سپه : ۱ : ۲۱۹) .

۱۷۷۱

جلد نهم است . نسخ علی میرزا ابن علی خان در ۱۲۲۷ ق . مشتمل بر ۱۲۹ باب است . فهرست آنها را پیش از کتاب نوشته اند . وقف سپهسالار .

مالک : اعتضاد السلطنه ۱۲۹۱ ق .

کاغذ فرنگی . جلد چرمی .

۵۴۲ گ ۳۰/۵ × ۲۰/۵ س ۲۹ (سپه : ۱ : ۲۱۹) .

۱۷۷۲

از باب اول تا باب ۲۱ جلد هشتم (فتن و محن) نسخ سده دوازدهم . است و باقی آن نوشته مانده . آخرین سطر این است .

[فان عمر جعل امیر المؤمنین علیه السلام احد الستة وسهم الجداولسدس] و پس از این فهرست ابواب این نسخه را در یک صفحه نوشته اند . وقف سپهسالار .

کاغذ خان بالغ . جلد چرمی کهن .

۳۶۷ گ ۳۱ × ۲۳ س ۱۹ . (سپه : ۱ : ۲۱۹) .

۱۷۷۳

جلد هشتم است . نسخ سید عبدالرضا بن علیرضا حسینی دراج ۱ - ۱۲۲۵ ق . و در ۴-۲ - ۱۲۲۶ ق . تصحیح و مقابله شده . کلمات افتاده از متن را با نسخه بدلها در حاشیه صفحه‌ها نوشته است .

مالك اعتضاد السلطنه . ۱۲۹۱ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
کاغذ فرنگی . جلد ساغری .

۳۰۹ گ ۳۱ × ۲۰ س ۲۹ (سپه : ۱ : ۲۱۸)

۱۷۷۴

کتاب طهارت يك بخش از جلد هیجدهم است . نسخ ۱۲۴۳ ق . است . و محمد رضای خونساری بخش آخر آنرا نوشته است . و از آغاز کتاب تا انجام مبحث حیض و نفاس بخط صادق ابن مسیح خونساری در همان سال است . وقف سپه سالار .

کاغذ فرنگی . جلد میشن ضربی .

۲۳۱ گ ۲۰/۵ × ۱۵/۵ (سپه : ۱ : ۲۲۰)

۱۷۷۵

جلد هفتم است . نسخ رجبعلی در ۱۲۳۳ ق . وقف سپهسالار :

مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۲۷۰ ق .

کاغذ اصفهانی . جلد میشن ضربی .

۲۵۷ گ ۳۱ × ۲۱ س ۳۲ (سپه : ۱ : ۲۱۸)

۱۷۷۶

جلد هشتم است نسخ سده دوازدهم از باب « افعال عایشه بعد الجمل » تا آخر کتاب .
وقف سپه سالار .

مالك : عبدالله منشی طبری در ۱۲۸۱ ق . و ۱۲۸۲ ق . اعتضاد السلطنه ۱۲۹۱ ق .

کاغذ خان بالغ . جلد چرمی .

۶۷۷ گ ۲۹ × ۱۷ س ۲۰ (سپه : ۱ : ۲۱۸)

۱۷۷۷

بشرح حال پیغمبر پیش از زادن (جلد ششم) تا آخر باب اعجاز قرآن (باب ۱۹) میباشد.
 نسخ . صفحه ها جدول بندی به زروشنگرف . وقف سپه سالار .
 کاغذ سمرقندی . جلد چرمی کهن .
 ۳۰۰ گ ۲۹ × ۲۰/۵ س ۲۱ (سپه ۱: ۲۱۸)

۱۷۷۸

جلد پنجم نسخ حسین بن محمد طاهر همدانی در ۱۲۳۱ ق . وقف سپه سالار
 کاغذ فرنگی . جلد چرمی .
 ۴۰۶ گ ۳۰/۵ × ۲۱ س ۲۵ (سپه ۱: ۲۱۷)

۱۷۷۹

جلد پنجم نسخ . در ۱۲۷۰ ق . داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه شده . وقف سپه سالار .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج نیم ضربی .
 ۲۵۶ گ ۳۰/۵ × ۲۱ س ۳۰ (سپه ۱: ۲۱۷)

۲۹۱۸

ش ۲ دفتر ۴۲ پ ۸۵ ر . باب القیامة از جلد سوم است . نسخ رضی الدین صادق بن محمد
 خوانساری در ۱۲۲۹ ق . (گ ۷۳ ر) و سپس پراکنده های اخلاقی فارسی و عربی از کتب
 مقدس توراۃ انجیل و قرآن و جز آنها . تا گ ۹۰ . ش ۱ «مثنوی» است .

۳۴۵۲

جلد پنجم در نبوت . نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف .
 مالک : اعتضاد ۱۲۷۰ ق . وقف سپه سالار ۱۲۹۷ ق .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۲۵۶ گ ۲۰ × ۳۰ و ۳۰ س ۲۰/۵ × ۱۳

۵۲۱۳

جلد نخستین تا باب ثواب الهدایة . نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج حنایی يك لا .
۱۴۵ گ ۱۶/۵ × ۲۲ و ۲۲/۵ س ۱۱/۵ × ۱۹ .

۵۳۱۴

جلد نخست و دوم تاریخ تألیف ع ۲-۱۰۷۷ ق . دارد . نسخ سده دوازدهم . عنوانها
نشانها شنگرف . صفحه‌ها دوجدول دارد بزرگ لاژورد ، کوچک لاژورد و شنگرف . دو
سر لوح در آغاز دوجلد هست .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج مشکئی مقوایی . ته سرخ فرسوده .
۲۷۳ گ ۱۷ × ۳۰/۵ و ۲۸ س ۱۲ × ۲۲ .

۵۳۱۵

جلد سوم . نسخ پنجشنبه ۳ شعبان ۱۲۲۹ ق . عنوانها شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوایی .
۲۶۴ گ ۲۰ × ۳۰ و ۳۱ س ۲۳ × ۱۲/۵ .

۵۳۱۶

جلد پنجم در نبوت . تاریخ تألیف ۱۰۷۷ ق . دارد . نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها
شنگرف . صفحه‌ها در دوجدول؛ بزرگ زر ولاژورد و کوچک زروشنگرف ولاژورد . سر لوح
زرولاژورد در آغاز دارد .

کاغذ سپاهانی آهار مهره . جلد تیماج مشکئی مقوایی زر کوب .
۳۶۱ گ ۳۱ × ۱۹ و ۲۸ س ۱۱/۵ × ۲۱ .

۵۳۱۸

جلد هفتم . پایان افتاده . تا باب نهم «شفعاء الخلق» دارد . نسخ سده دوازدهم
عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکئی ضربی يك لا .
۱۱۷ گ ۱۵ × ۲۲ و ۲۳ س ۱۰/۵ × ۱۷ .

۵۳۱۹

جلد هشتم تا پایان جزء نخستین ازفتن . نسخ محمد بن علی بن ثابت حسینی در شبیه
۵ ذیحجه ۱۱۰۹ ق . عنوانها شنگرف تصحیح شده .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .
۲۴۳ گ ۱۸ × ۲۵ و ۲۱ س ۱۱ × ۱۷ .

۵۳۲۰

جلد دهم . تاریخ تألیف ۱۰۷۹ دارد . نسخ سده دوازدهم . صفحه‌ها در جدول :
 بزرگ لاژورد و زر ، کوچک لاژورد و زروشنگرف . سر لوح شنگرف و زر و لاژورد دارد .
 کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی .
 ۲۵۴ گ ۲۱/۵ × ۳۵ و ۳۱ س ۱۲ × ۲۴/۵ .

۵۳۲۱

جلد دوازدهم . تاریخ تألیف آدینه ۱۷ ذیحجه ۱۰۷۷ دارد . نسخ ابوالقاسم بن محمد
 جواد موسوی در سه شنبه ۳ ذبقعه ۱۲۹۶ ق . عنوانها ، نشانها شنگرف .
 کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۱۶۱ گ ۱۵/۵ × ۲۲ و ۲۳ س ۹/۵ × ۱۵ .

۵۳۲۲

کتاب سوم جلد چهاردهم . سماء و عالم . ابواب الطب و معالجه الامراض و خواص
 الادویه تا باب الثوم . نسخ سده دوازدهم . عنوانها نشانها شنگرف .
 مالک : محمد رضی بن محمد مسیح طیب با مهر محمد هاشم طیب سالیانی ۱۳۱۲ ق .
 و محمد واعظ سمنانی در نجف و پسر او حسن .
 کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی زر کوب سوخت مقوایی .
 ۲۲۹۹ گ ۱۷ × ۲۵ و ۲۱ س ۱۰/۵ × ۱۷ .

۵۷۳۲

جلد مزار . نسخ سده سیزدهم .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .
 ۱۱۱ گ ۱۰/۵ × ۱۶ و ۱۷ س ۷ × ۱۱ .

۸۱۴۵

جلد صلاة . تاریخ تألیف ۲۱ شعبان ۱۰۹۷ ق . دارد . نسخ محمد ربیع ابن محمد مقیم
 تبریزی در آدینه ۲۸ - ع ۱ - ۱۱۰۵ ق . عنوانها نشانها شنگرف .
 نیمه دوم صفحه‌ها در جدول زر و لاژورد فهرست کتاب در آغاز هست .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۴۲۰ گ ۲۰ × ۳۱ و ۲۳ س ۱۱ × ۲۰/۵ .

۸۴۰۶

صلاة . نسخ سده یازدهم . عنوانها، نشانها شنگرف .
مالك : محمد هاشم بن زین العابدین چهار سوقي خوانساری در ۲ ج ۱۲۵۸ ق. در
سپاهان. و برادر او محمد صادق بامهر.

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌بی مقوایی درون حنایی .

۴۴۲ گ ۱۸ × ۲۴ و ۲۱ و ۱۰/۵ × ۱۷ .

۸۴۰۷

از عدل تا پایان جلد سوم . نسخ محمد کاظم بن محمد نصیر هزار جریبی در ۲۸ ذیقعدہ
۱۲۲۳ ق. عنوانها، نشانها شنگرف .

مالك : همان محمد صادق بن زین العابدین خوانساری . در پایان بخشی از « رجعت »
محمد باقر مجلسی بچلیپا نوشته شده است،

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی .

۳۴۴ گ ۲۱/۵ × ۱۶ و ۲۴ و ۹/۵ × ۱۶/۵ .

(۳۶۸) بحار العلوم (کیمیا . عربی)

در سنک شناسی و کیمیا و حروف و اکسیر ، مرتب بر شش محرر . منسوب
بامام جعفر صادق .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ... و بعد فاقول فکرت: فی
نفسی و نظرت الی بعد هجرة جدی رسول الله ... الی ما اختلف الناس فيه ... و بین
لی رسول الله ص من اول علوم الالهیات و آخرها و الکائنات و آخرها و انا الصادق جعفر بن
محمد سمعتها عن ابی ... عن ابیه علی و احررها فی هذه الصحيفة ...

ج : والسلام علی عبادہ الذین اصطفى ... و اهل بیته الطاهرين .

۵۳۱۲

نسخ سید عیسی بن میر موسی خویی در ۱۳۴۰ (شاید ۱۳۰۴ ق) عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .

۵۹ گ ۱۸/۵ × ۲۳/۵ و ۱۸ و ۱۲ × ۱۸ .

(ادب . فارسی)

بحر الفاظ

(۳۶۹)

از محمد صادق ناطق شاعر روزگار قاجار که در ۱۲۲۷ ساخته است در این کتاب دستوره‌ای ماده تاریخ سرایی را گرد کرده و واژه‌هایی را که می‌تواند ماده تاریخ قرار گیرد بترتیب حروف آورده است . نسخه دیگر این کتاب بشماره ۲۲۴/۴ در کتابخانه دانشکده ادبیات هست .

آغاز: بسمله‌ای نام تو در جمله الفاظ عیان در جمله الفاظ ز نام تو نشان

شریف‌ترین الفاظ و لغات و لطیف‌ترین کلمات و نکات . . .

انجام: بهر تاریخ سال اتمامش من و دل داشتیم گفت و شنود

عاقبت از برای تاریخش خردم نسخه العجائب گفت

۱۲۲۷

۶۳۹۵

ش ۴ دفتر ۱۷ س ۱۱ × ۲۱ ش ۱ «تحفة الابرار» است .

(پزشکی . فارسی)

بحر الفوائد

(۳۷۰)

وعقد الفوائد

از سید محمد شفیع حسینی اصفهانی معاصر شاه عباس دوم (م ۱۰۷۸ ق) (الذریعه

۳ : ۴۴) نام شاه و نگارنده و فهرست در دیباچه هست :

آغاز :

صد شکر که بنمود رخ آن غیرت حور آفاق شد ارعکس جمالش پر نور

بگشود زبان بوصف او هر موجود وین راز نهفته در جهان شد مشهور

لله الحمد که شاهد یکتای وحدت سرای توحید . . .

انجام : جلد اول : سقوط در بینی بیمار چکانند و قبول نمود و چنان کردند

شفا یافت .

در هفت مجلد ۱- سپرت پیغمبر ۲- امامان ۳- امام زاده ها ۴- ملوک و سلاطین

۵- مناقب اجداد صفویه ۶- سرگذشت شاه عباس ۷- شهرهای ایران

۱۶۰۹

جلد نخستین ، نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف . صفحه‌ها دوجدول شنگرف
تملك ۱۲۵۸ ق . دارد .
نسخه دیگر ازین کتاب در کتابخانه خوانساری در نجف و دیگری در مشهد هست
(ذریعه ۳ : ۴۵) .

کاغذ ترمه سفید سپاهانی . جلد تیساج چنایی ساده مقوایی .
۷۱۴ گ ۳۱ × ۲۲ و ۲۰ س ۱۳/۵ × ۲۳ .

(۳۷۱) بحر اللطائف (متن . فارسی)

نسخه زیردیباجه کتابی است بنام «بحر اللطائف» .

آغاز: تاخامه نقش ایجاد نکات . . .

انجام : پیکارتو هست اگرچه در کارتو نیست .

۲۹۱۳

ش ۹ دفتر . (ص ۲۲۴ - ۲۵۰ در متن و حاشیه دفتر) ۱۶ ص . نوشته و ۱۰ ص پایان سفید مانده
است دو صفحه حاشیه سازی ، زیبا و دوسر لوح در آغاز بازرو شنگرف ولاژورد دارد که در میانش
بسمله نوشته شده است . خط محمد تقی نجم ثانی است ، وی هنگامیکه از شوشتر بیرون میآمد آنرا
در شنبه ۴ شعبان ۱۱۵۷ ق . نوشته است . و پس از آن دیباچه دیگری است . ش ۱ «دعا» است .

(۳۷۲) بداء (کلام . فارسی)

(رساله در . . .)

از محمد باقر مجلسی است . يك بار . در ۱۲۶۵ ق . بتنهائی و يك بار در مجموعه
رسائل او چاپ شده است . (ذریعه ۳ : ۵۴) .

آغاز: الحمد لله وسلام على عباده . . . وبعد چون در مسئله بد انزاع عظیم . . .
بههم رسیده . . .

انجام: و شرح صحیفه کامله فی الجملة بسطی داده شده والله یهدی ... المعصومین .

۸۱۷۳

ش ۵ (۷۲-۷۴) دفتر خط نسخ نویسنده شماره پیشین دفتر ۱۹۰ س ۱۶ × ۱۱
ش ۱ «منهاج» است.

(شعر . فارسی)

بدایع الاسعار

(۳۷۳)

فی صنایع الاشعار

از جمال الدین محمد بن ابی بکر قوامی مطرزی گنجی . قصیده رانیست بفارسی
و محمود بن عمر نجاتی نیشابوری برای وزیر غیاث الدین شرحی بر آن نوشته است . (سپه
۲ : ۴۴۵ و ۴۴۸ - کشف الظنون ۱ : ۱۸۸).

۳۱۳ صدر

ش ۱۰ دفتر . ص ۱۱۶ . تنها بحث از مکرر و حسن الطلب و حسن المقطع از این
کتاب در این نسخه مانده و بخط عبداللہ بن حسن بن عبد الجبار است ، و تاریخ ۱۰ ع ۷۴۰ / ۲ دارد .
ش ۱ «کافیہ» در عروض است . (سپه ۲ : ۴۴۸).

(۳۷۴) بدایع الزهور فی وقایع الدهور (تاریخ . عربی)

از شمس الدین ابوالبرکات محمد بن احمد بن ایاس مصری ادیب (نزدیک ۹۳۰)
نام مؤلف و کتاب فقط در صفحه عنوان با همان خط متن دیده میشود . در این کتاب
از سلطنت ملک اشرف (۸۵۷ ق) تا (۹۰۶ ق) گزارش شده است (کشف الظنون ۱ : ۱۸۸ -
زرکلی ۳ : ۸۵۷ - معجم المطبوعات . ص ۴۲).

آغاز نسخه : بسملة . صلی الله علی سیدنا محمد و آله وسلم . اقول : انظر لما
الفیت فیہ فقل . . . ذکر سلطنة الملك الاشرف ابوالنصر . . . الناصر فرج الطاهری
برقوف وهو السادس والثلاثون من ملوک الترك واولادهم بالديار المصرية . . .

انجام : وقلت ايضاً

و تاریخ یفرق کلهم و یبعث کل بشر بعد غم .

اذا سرحت طرفی فیہ يوماً رمی شیطان احزانی بسهم

انتهی ذلك والحمد لله . . . تسليماً كثيراً (وكان الفراغ من هذا الجزء المبارك

فی یوم الثلاثاء المبارک، خامس عشر شهر جمادی الاولى من شهر ۱۰۳۶ من الهجرة ...
والسلام .

۱۶۱۰

نسخ سده یازدهم . عنوانها ، نشانها سنگرف .
کاغذ کلفت سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی . در میان آن یک ترنج سفید کاغذی
کوئیده شده است .

۲۹۳ گ ۱۸ × ۲۹ و ۳۱ و ۱۱ س ۲۳ .

(۳۷۵) بدایع اللغه (فرهنگ ترکی بفارسی)

از ایمانی متخلص به «طالع» که در زمان سلطان حسین بایقرا نوشته است . و فرهنگ
جغتائی و مغولی است بفارسی .

۱۴

نستعلیق ، پشت آخرین برگ صفحه بی مشتمل بر لغات ترکی و ترجمه آن بفارسی است ،
از کلمه پائین صفحه ای که برای ربط کلام بصفحه بعد نوشته شده بر می آید که رساله بی در این
قسمت ضمیمه بوده و آنرا برداشته اند . در ۱۲۷۳ ق . داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه شده
و پشت صفحه اول یادداشت گردیده است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماجی وقف سپهسالار .

۱۴۲ گ ۲۱ × ۱۵ و ۱۲ س سپه ۲ : ۱۶۱

(۳۷۶) البدایة (حدیث عربی)

فی علم الدراية

در علم درایة الحدیث از شهید دوم . م ۹۶۶ ق . (ف . دانشگاه ۳۰۳ : ۱۶۶۰ ذریعه

۵۸ : ۳) .

۲۷۱۲

نسخ میرزا محمد حسین بحرینی منشی رئیس کتاب و رئیس دارالتصنیف همایونی
در تهران برای کتابخانه علی قلی میرزا اعتضاد السلطنه از روی نسخه محمد تقی بن محمد
زمان سپاهانی که از روی خط مؤلف در ۱۲۲۲ ج ۱ - ۱۰۹۱ ق . نوشته بود ، نوشته شده است .
در پایان عبارتی از روی خط شهید از «الخلاصة فی علم الحدیث» تألیف شرف الدین تیزی
شارح کشف ، درباره حدیث سازان نوشته شده است .

و محمد جعفر بن محمد بن محمد جعفر قاضی ساوجب در ۱۵ ذیحجه ۱۲۹۴ ق. مطالب بالارا
گواهی داده است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۴۲ گ ۱۵/۵ × ۲۱/۵ و ۱۰ س ۹ × ۱۵ .

(۳۷۷) **بدیعیه** (شعر . فارسی)

آغاز: بسمله در صنایع بدیع شعر . حسن مطلع مع ترصیع :

ای ملک را ثنای صدر تو شمار وای فلک را هوای قدر تو بار

انجام : حسن مقطع :

تا عیان است حسن حمد را تابش تا نهانست چرخ را پرگار

روز و شب جز سخا نبادت شغل سال و مه جز طرب مبادت کار

ش ۳ دفتر . نسخ ۱۲۲۱ ق . (۱۹۱ - ۱۹۴) ش ۱ «حاشیه زبدة الاصول» است .

(۳۷۸) **البراهین القاطعه** (کلام . عربی)

فی شرح تجرید العقاید الساطعه

از ملا محمد جعفر استرآبادی است . (ف . دانشگاه ۳ : ۵۴۵).

آغاز: بسمله . الحمد لله الواجب الوجود بالذات الواحد من جميع الجهات ...

انجام : و الجاهل لاتفی العبارة . الحمد لله على التوفيق على الاتمام ...

فی يوم الجمعة ۱۹ ج ۱ من الرابع من العشر السادس من الماء الثالثة من الالف
الثانی . . . والسلام والتحية .

در حاشیه : کان ذلك در سفر سوم مشهد پس از پنجاه و قبل از شصت سالگی

مؤلف . . .

نسخ محمد حسن هزارجریبی در صفر ۱۲۵۸ ق . عنوانها شنگرف .

۵۴۵ صفحه شمار دارد .

کاغذ فرنگی نخدی آهار مهره . جلد زرد روغنی گل و بوته دار . درون سرخ. دارای یک گل .

۲۸۵ گ ۲۱/۵ × ۳۵ و ۲۶ × ۱۳ س ۲۵.

(۳۷۹) برء الساعۃ (پزشکی. عربی)

از محمد زکریای رازی که برای وزیر محمد بن ابوالقاسم نگاشته و در ۲۳ بابست و میرسید احمد تنکابنی مترجم آن بفارسی هفت باب بر آن افزوده است. (ذریعه ۳ : ۸۳ وف . دانشگاه ۳ : ۷۳۳).

۲۸۱۸

ش ۵ دفتر ۱۴۴ پ - ۱۴۷ پ . نستعلیق سده دهم عنوانها شنگرف . ش ۱»

۲۸۶۴

ش ۳ دفتر ۲۸ پ - ۳۱ ر . و سپس تا ۳۶ پ . پراکنده های پزشکی و کیمیائی است . ش ۱»

۲۸۶۴

ش ۴ دفتر ۳۷ ر - ۳۹ پ . با اختلاف بسیار با نسخه پیشین با همان خط شماره پیشین و شاید تکمیل آن باشد . ش ۱»

۷۳۸۴

ش ۴ دفتر ۷۰ ر - ۷۲ ر بخط شماره پیشین دفتر و پس از این تا ۸۱ ر با همین خط فوایدست از پیشینیان در پزشکی فارسی و عربی . ش ۱ «محجة البیضاء» است

(۳۸۰) البرده (شعر . عربی)

قصیده . . .

یا «الکواکب الدریة فی مدح خیر البریة» از شرف الدین ابو عبد الله محمد بن سعید دولابی بوسیله در گذشته ۶۹۴ ق . است . (کشف الظنون ۲ : ۲۲۵)

۷۰۸۴

نستعلیق درشت پایان افتاده است .

کاغذ فرنگی . جلد مقوا .

۱۱ گ ۱۶/۵ × ۲۲ - ۶ س ۹ × ۱۴/۵ .

(حدیث . فارسی)

برکات المشهد المقدس

(۳۸۱)

ترجمه نیست از «عیون اخبار الرضا» از ملا محمد صالح بن محمد باقر قزوینی

روغنی (ف دانشگاه ۳ : ۱۱۷۷ ذریعه ۳ : ۸۸) .

۱۹۲۳

نستعلیق نصیر در حاشیه صفحات حاشیه هایی از مترجم بامضای (منه) نوشته شده .

از قرینه خط و کاغذ و اینکه حاشیه ها را بدون کلمه مترجم ذکر نموده معلوم میشود که

نسخه در زمان مترجم نوشته شده است . وقف سپه سالار .

کاغذ خان بالغ . جلد تیماجی .

۴۱۰ گ ۲۲ × ۱۱ س ۱۷ (سپه ۱ : ۲۲۶)

(کلام . عربی)

بر الوالدین

(۳۸۲)

از کراچکی است و آقای جلال محدث آنرا چاپ کرده است .

۳۸۸۱

ش ۶ دفتر ۱۹۷۰ - ۲۰۴ . مورخ چهارشنبه ۱۲ صفر ۹۹۰ خط همان نویسنده

شماره پیش . ش ۱ «مفتاح الغرر» است .

(تفسیر . عربی)

البرهان

(۳۸۳)

فی تفسیر القرآن

از سید هاشم بحرینی کتکائی توبلی م ۱۱۰۷ ق است . که مکرر چاپ شده است (ذریعه

۲۰۵۷

نسخ سید عبدالله ۱۲۶۸ ق . مجلد اول تنها است . صفحه اول آن و بعضی از کلمات

صفحه دوم و سوم و صفحهای وسط نوشته شده .

آغاز سطر این است (ولم يجد جدی امیر المؤمنین علیه السلام حملة لعمله) . وقف
سپه سالار .

کاغذ فرنگی جلد چرمی .

۴۲۳ گ ۳۱ × ۲۱/۵ ، ۲۷ س (سپه : ۱ : ۹۰)

(۳۸۴) البرهان علی الخطائین (ریاضی . عربی)

از سید عبدالرزاق رضوی کاشانی است . دارای سه مقدمه است و در آن از ابوالقاسم
علی بن محمد کاشانی ، روشی در استخراج خطائین یاد کرده است .

آغاز: بسمله . قال السید الجلیل . . . مولانا ومقتدانا السید عبدالرزاق الكاشانی
سلمه الله . . . لما كان البرهان علی الخطائین محتاجاً الى تقديم مقدمات فلنقدم
المقدمات . . .

اما المقدمة الاولى فهي ان كل مقدارين او عددین كان كل واحد منهما أنقص
او ازید . . .

انجام: فی ای ماده بادی تفاوت فی النسب المذکورة هنا كما هو ظاهر علی المتدرب
هذا ما یسنح لی من البرهان علی هذه المؤامرات التي اوردوها فی كتب الحساب التي
رأيناها بالبرهان علیها مع لمية عدم جريانها كلياً . تم الكلام بحمده سبحانه . . .
(انتهاء كلام استادی ومن علیه استنادی عبدالرزاق الرضوی دام ظله العالی الى يوم
يؤخذ بالنواصي . نمقه عبدالغنی الحسینی غفر الله ذنوبی يوم حسابی) (نسخه شماره
۴ - ۶۹۷) .

و انجام نسخه ش ۷-۲۰۱۳ چنین است :

انجام: و هذه المؤامرة مع المؤامرة السابعة لابی علی القاسانی مذکورة فی
رسالة عیون الحساب من تألیفات استادنا تغمده الله بغفرانه . . . مع لميته عدم جريانها
كلياً . تم الكلام بحمده .

۲۰۱۳

ش ۷ دفتر - ۲۳۸ - ۲۳۹ پ ، نستعلیق ریز جز شماره‌های پیشین دفتر . ش ۱
«غرایب الوان» است

(۳۸۵) برهان قاطع (فرهنگ فارسی)

از محمد حسین بن خلف تبریزی متخلص به «برهان» که در سال ۱۰۶۲ ق .
نگاشته است . (سپه ۲: ۱۶۱) .

۶۶

نستعلیق در ۱۲۳۴ ق . نوشته شده ، لغات را با سرخی نوشته است .

کاغذ فرنگی مهرزده . جلد مرغش . وقف سپهسالار .

۵۱۷ گ $30 \times 21/5$ و ۲۵ س (سپه ۲: ۱۶۴) .

۶۷

نستعلیق محمد مهدی بن محمد علی ، در ۱۲۴۲ ق . نوشته شده . دارای یک سر لوح .

صفحه‌ها جدول بندی بزرو لاژورد است .

کاغذ فرنگی مهرزده . جلد تیماجی . وقف سپهسالار .

۳۵۷ گ 30×20 و ۲۶ س (سپه ۲: ۱۶۴) .

۶۸

نستعلیق عبدالحسین اصفهانی ، در ۱۲۲۷ ق . نوشته شده ، کلماتی را از میان سطرهای

آخر محو کرده اند ، صفحه‌ها جداول بندی بسرخی ولاژورد وزردی میباشد .

کاغذ فرنگی مهرزده . جلد روغنی مستعمل . وقف سپهسالار .

۴۷۳ گ $30 \times 20/5$ و ۲۵ س (سپه ۲: ۱۶۴) .

۶۹

نسخ مراد علی قمشهی بدرخواست میرزا علی اکبر ، از روی نسخه چاپ کلکته ۱۸۱۸ م . که

جامعترین نسخ چاپی آن روز بوده و نسخه آن کمیاب است ، در ۱۲۸۴ ق . نوشته . و آن نخستین چاپ

این کتاب است، و در مقدمه آن خصوصیات سیزده نسخه یکه از این کتاب در موقع تصحیح در دست بوده و کتب دیگری که در تصحیح این نسخه مورد نظر بوده و نام آنانکه متصدی تصحیح بوده اند: مولوی حیدر علی، مولوی نظام الدین حیدر، بابو تار بیخزن متر، مولوی غلام قادر، مولوی کاظم علی نصیر آبادی، منشی امام علی خیر آبادی، و مولوی محمد اکبر عظیم آبادی، بخامه حسین الحسینی بلگرامی که خود نیز از مصححین میباشد نوشته شده، و پس از ختم کتاب لغاتیکه در فارسی استعمال میشود و در برهان نبوده. از کتب لغت جمع و بنام «ملحقات برهان قاطع» چاپ شده. و این قسمت مشتمل بر ۳۷۱۷ واژه و کنایت مستعمل در زبان فارسی است. و در مقدمه گوید:

پاره‌یی از لغات که در فرهنگها نبوده از زبان دانه‌ای معاصر که عبارتند از.

۱- سید علی شیرازی متخلص به «نیاز».

۲- فضل مولی خان متخلص به «فضل»

۳- حاج میرزا شفیع شیرازی،

۴- نظام الدین حیدر متخلص به «او باش»، گرفته شده و بنام خود آنها ضبط گردیده

است. این نسخه دارای یک سر لوح میباشد، صفحه‌های آن جدول بندی بزر و لاژ و در و شن گراف و واژه‌های آن نیز با شن گراف نوشته شده است.

کاغذ فرنگی مهر زده. جلد ضربی. وقف سپهسالار.

۳۷۷ گ ۳۱/۵ × ۲۲ و ۳۱ س (سپه ۲: ۱۶۵).

۷۴

نستعلیق میرزا بابا ابن میرزا محمد در ۱۲۵۲ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماجی نیم ضربی. وقف سپهسالار.

۳۷۲ گ ۳۴/۵ × ۲۲ و ۲۶ س (سپه ۲: ۱۶۵).

۷۶

نسخ سید محمود بن یوسف در ۱۲۰۵ ق. لغات با سرخی نوشته شده و دارای یک

سر لوح و صفحه‌های آن جدول بندی بزر میباشد.

کاغذ فرنگی. جلد تیماجی زرین. وقف سپهسالار.

۳۲۶ گ ۳۷ × ۲۱/۵ و ۴۱ س (سپه ۲: ۱۶۴)

(۳۸۶) برهان الکفاية (ستاره‌شناسی . فارسی)

از شریف علی بن محمد بن یحیی شریف بکری موصلی (ف. دانشگاه ۸۳۸ و ذریعه ۱۰۰: ۳ و گاهنامه).

۶۴۸

نستعلیق پنجشنبه شعبان ۱۹۳ (شاید ۱۰۹۳ ق) عنوانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ و صالی با مشکی .
۲۰۱ گ ۱۹ × ۱۲ و ۲۴ س ۶/۵ × ۱۴ .

(۳۸۷) بزم خاقان (تاریخ . فارسی)

یا تذكرة السلاطين

از سلطان محمد پسر فتح‌علیشاه قاجار ملقب بسیف الدولة متخلص به «سلطان» است
که در ۱۲۲۴ ق. متولد شده و در ۴۵-۱۲۵۰ ق. آنرا نگاشته است . (سپه ۲ : ۴۷۷) .
و (فهرست مجلس ۳ : ۱۴۸) . از مقایسه نسخه زیر با نسخه مجلس بنظر میرسد که سلطان این
کتاب را از روی تالیف دیگری در دیده است .

۲۷۳۱

نستعلیق ۱۲۲۲ ق. دارای سرلوح زیبا میان خطهای دو صفحه نخستین زرنگار شده
و حواشی آنها نقاشی وزرنگار گردیده . عنوانها و دیباچه و آغاز باب اول با زرنگارش یافته .
تمام صفحه‌های آن بخش نیز جدول بندی به زر میباشد . باب دوم ناتمام مانده ، ولی نویسنده یی
يك بيت بعنوان اینکه تتمه اشعار پیش است در آخر نوشته و پس از آن تمام شدن تذکره را
در ۱۲۲۲ ق. یادآوری کرده بنحویکه تصور شود خط نویسنده اصل نسخه است ولی مسلماً این خط
از غیر از نویسنده نسخه است ، و تاریخ پایان تألیف کتاب چنانکه در دیباچه ادعا شده سال ۱۲۵۰ ق
یا ۱۲۴۵ ق. میباشد ، و توئند سلطان (مؤلف) در ۱۲۲۸ ق. بوده و بنا بر این يك دزدیر اثبات میکند ،
و از اینکه از اول باب دوم صفحه هاجدول کشی نشده و عنوان باب و اسم پادشاه و تخلص ویرا که در
اوائل کتاب با زر می نوشت ، دیگر ننوشته ، معلوم میشود که در همان سال ۱۲۵۰ ق. که فتح‌علیشاه
زندگانی را بدرود گفته این نسخه را می نوشته اند . و چون مؤلف در همان وقت بظهران آمده
نسخه این تذکره ناتمام را همراه آورده و دیگر موفقی با تمام آن نگردیده . پشت نسخه بنام

انيس العشاق و تذكرة السلاطين از رشيد وطواط در ۱۲۸۵ ق. داخل كتابخانه اعتضاد السلطنة شده ، و بهمين نام براى كتابخانه وقف گرديده است . وقف سپهسالار . كاغذ ترمه . جلد تيماج .

۳۹ گ ۲۵/۵ × ۱۷ س ۱۵ (سپه ۲ : ۴۷۹)

(۳۸۸) **بستان الادوية** (يزشكى . فارسى)

سه فصل دارد :

۱- در ده باب

۲- در هجده باب .

۳- در بيست و سه باب .

آغاز: بسم الله . حمد له . اما بعد؛ فهذه مختصرة سميتها ببستان الادوية
انجام: بارهنگ اير ساسيا ، صبر زرد . لحيمة التيس .

۸۲۵

ش ۲ دفتر (۴۶ ر - ۹۷ ر . ش ۱ «گلشن علاج» است .

(۳۸۹) **بستان السياحة** (سفر نامه . فارسى)

از زين العابدين شيروانى مستعلى شاه متخلص به «تمكين» شاه نعمة اللهى ، جهانگرد نيمه سده سيزدهم ، صاحب «حديقة السياحة» و «رياض الساحة» در ۱۲۴۷ ق. آغاز کرده ، و در ۱۲۴۸ ق. تأليف آن پايان يافته است . و در تهران ۱۳۱۵ ق. و اصفهان ۱۳۴۲ ق. در ۶۷۴ ص بنسبتعليق چاپ شده است . ذريعه ۳ : ۱۰۶ و (مشار) .

۱۴۹۲

بنسبتعليق سده سيزدهم . عنوانها شنگرف . صفحه ها داراى دوجدول ۱ - شنگرف .
۲ شنگرف ولاژورد . دو صفحه نخستين زرا نودود . يك سر لوح زرین گل و بوته دارد . پايان افتاده .
مالك : اعتضاد السلطنة ۱۲۶۲ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سبز تیره مقوایی .
 ۲۰۸ گ ۲۲ × ۳۵ و ۲۵ س ۱۴ × ۲۷ .

(۳۹۰) **بستان القلوب** (فلسفه عربی)

شهرزوری در شمار کتابهای شهر وردی کتابی بنام «بستان القلوب» یاد کرده است .
 و در نسخه ش ۵۴۲۶/۲۶ کتابخانه فاتح استانبول همین کتاب از شهرودی دانسته شده
 است . در فهرست دانشگاه (۳ : ۲۶۹ و ۲۱۱۶) و در نسخه ش ۶۳۹/۳ مجلس (فهرست
 ۲ : ۴۰۴) همین کتاب بنام «روضة القلوب» و از خواجه طوسی پنداشته شده است .
 در نسخه زیر این کتاب بمیر سید شریف جرجانی نسبت شده است . چلبی در
 کشف الظنون کتابی بدین نام بدوانی و کتابی بنام «روضة القلوب» به عبدالرحمان بن
 نصر الله شیرازی قاضی طبریه نسبت داده است . و چون نسخه فاتح پیش از میر سید شریف
 نوشته شده است ، پس این کتاب از او نیست ، و بگواهی شهرزوری از شهر وردی است
 نه خواجه (دیباچه تبصرة ساوی . ص ۵۷) .

۲۹۱۱

ش ۲۷ دفتر . ص ۹۸-۱۰۴ . در اجمیر ۱۱ع ۱۰۹۲ ق . نوشته شده . آغاز نسخه
 برابر نسخه (ف . دانشگاه : ۳ : ۲۶۹) .

انجام : در قسم دوم فصل هشتم : پیش اصحاب دل شقاوتی (افتاده . نام بستان القلوب
 در دیباچه دیده میشود . ش ۱ «قنية الفتیان» است

(۳۹۱) **البصائر فی اختصار تنقیح** (ریاضی عربی)

المناظر

«المناظر» اقلیدس به عربی ترجمه شد ، و خواجه نصیر طوسی آنرا از نو تحریر
 نمود (۱) و ابن هیثم (م . پیرامن ۴۳۰) نیز آنرا بنام «المناظر والمرايا» در هفت مقالات

(۱) نسخه ۵۵۹/۲۱ و ۵۹۷/۷۰ این کتابخانه .

مرتب کرده و کمال‌الدین ابوالخیر حسن بن علی بن الحسن فارسی (ز ۶۶۸ م - ۱۹ ذی قعدة ۷۱۸ ق) شاگرد قطب الدین شیرازی (م ۷۱۰ ق) بدستور استاد آنرا شرح کرد و «تنقیح المناظر» نامید^۱ و خاتمه و ذیل و لواحق بر آن افزود. و سپس خون مؤلف (ابوالخیر فارسی) این شرح را کوتاه کرده «البصائر» نامیده است^۲. وی در دیباجة البصائر گوید: چون «تنقیح المناظر» لذوی الابصار و البصائر را نگاشتم و بدست جمال الدین صاعد بن محمد بن مصدق سعیدی قرکستانی رسید و پسندید از من خواست که آنرا از ماخذ تجرید و کوتاه سازم، و من این مختصر را فراهم کرده «البصائر فی اختصار تنقیح المناظر» نامیدم و آن در دو قسمت است ۱- مبادی ۲- مطالب.

(گاهنامه ۱۳۱۱ ش. ص ۱۴۲ و ذریعه ۴: ۴۶۷).

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي ابدع الخلاق بقدرته و اظهر الحقائق بحكمته ...
و بعد فلما ساعد القدر ...

انجام: و انما ذلك بتوفيق ولي الهداية وعصمته من الغواية في الدراية والحمد لله
اولاً و آخراً و صلواته على نبيه محمد وآله و صحبه اجمعين. كتب المصنف رحمه الله في
آخر النسخة التي كانت بخطه: فرغ من تسويده العبد الضعيف؛ الحسن بن علي بن الحسن
الفارسي رزقه الله تعالى علماً نافعاً و عملاً مقبولاً، في شهر سنة ثمان و سبع مائة.

نسخ حسین بن حسن شهنشاه سمنانی در یکشنبه ۲۷ ذی قعدة ۷۳۱ ق. از روی نسخه دیگر
این نویسنده که آنرا از روی خط مؤلف نوشته و بروی تا مباحث انعکاس قرائت کرد، بود
رو نویس کرده است.

و نیز این نویسنده می نویسد؛ مرك مصنف در بط = ۱۹ ذی قعدة ۷۱۸ ق. در پنجاه سالگی

(۱) نسخه ش ۵۵۱ این کتابخانه.

(۲) در الذریعه ج ۳ ص ۱۲۱ به پیروی از فهرست مدرسه فاضلخان ص ۲۴۵ تألیف «بصائر» را
از نظام الدین اعرج شاگرد قطب شیرازی دانسته است (ش ۴ خطی فاضلخان) و این با آنچه
از دیباجة و خاتمه روشن نسخه سپهسالار بر می آید ناسازگار و نادرست است.

بود . و بنا بر این زایجه وی در ۶۶۸ ق. بوده است . در پشت گ ۱ در يك دائرة زرین با خطی زرین
نوشته: برسم خزانه الوزير بن الوزير غیاث الدین .
کاغذ کلفت سمرقندی . جلد تیماج زرد مقوایی ضربی .
۷۹ گ ۱۶ × ۲۱ - ۱۷ س ۱۱ × ۱۷ .

(۳۹۲) **بصائر الدرجات** (حدیث عربی)

در چهار جزء . منسوب به ابو جعفر اعرج محمد بن حسن بن فرخ صفار معموله
قمی (م ۲۹۰ ق) . این کتاب در چاپ سنگی همراه «نفس الرحمان» بجای چهار جزء ،
ده جزء دارد ، و این هر دو غیر از بصائر الدرجات تألیف سعد قمی میباشد .
(ف. دانشگاه ۳ : ۱۱۸۵ - ۱۵۷۳ و ذریعه ۳ : ۱۲۴ - ۱۲۵) .

۵۳۲۶

نسخ . عنوانها شئگرف . در سه جزء . نخستین را محمد شریف بن شیخ عبدالعلی در
۵ شعبان ۱۰۵۴ ق. نوشته . و بلاغ تصحیح دارد . و دومین را نیز همو در سیزده رمضان ۱۰۵۴ ق.
و سومین را هم در ۵ شوال همان سال نوشته است . نسخه از نیمه باب دوم برابر با سطر ۱۶
صفحه نخستین چاپی آغاز شده و تا باب ۱۸۹ را دارد . (عنوان باب سوم : العالم الذی من
عرفه عرفه الله) .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج زرد ضربی یک لای .
۳۰ گ ۲۰ × ۲۵ و ۲۸ س ۱۹ × ۱۲/۵ .

(۳۹۳) **بغیة الطالب** (فقه عربی)

فی معرفة المفروض والواجب

در دو مطلب ۱- اصول دین ۲- فروع آن .

رسالة عملی و فتوائی است از شیخ جعفر بن شیخ خضر جناجی . م ۱۲۲۷ ق .
و سپس شیخ حسن بن کاشف الغطاء ، صوم و اعتکاف را بدان ملحق ساخته است (ذریعه
۳ : ۱۳۳) .

آغاز: بسم الله الحمد لله الذی اسس قواعد الاحکام و رفع عالم الاسلام . . . و بعد فقد
سألنی جمع من الاتقیاء . . . ان اکتب لهم رسالة محتویة علی اصول الواجبات . . .
انجام: قبل التسمیة اوبعده . والیه ولی التوفیق .

۵۹۰۷

نستعلیق رجب ۱۲۳۲ ق. عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی کبود . جلد تیماج مشکى يك لا .
۶۰ گ ۱۰/۵ × ۱۶ و ۱۶ س ۶ × ۱۰/۵ .

۶۸۵۶

ش ۲ دفتر ۱۱۱-۱۵۴ پ . نسخ همان نویسنده شماره پیشین دفتر . انجام افتاده :
ومن دخل عليه الوقت . ش ۱ « بهجة المرضية » است .
کاغذ فرنگی جلد مقوا .
۱۵۵ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۸ س ۱۶ × ۹ .

۷۴۴۸

نسخه کامل و پس از آن تکلمه آن نوشته شده است . متن در ۲ پ- ۷۱ ر . و تکمله در ۷۲-۱۲۳
نسخ سید عبدالوهاب بن ابوالقاسم حسینی در ۴ شنبه ۱ ع- ۱۲۴۲ ق ، و پس از آن چند
زیارتنامه با خط نسخ دیگری است .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکى مقوا .
۲۰۹ گ ۱۵ × ۱۰/۵ و ۱۲ س ۱۰ × ۵/۵ .

(۳۹۴) **بَيِّنَةُ الْفُحُول** (اصول فقه . عربی)

فی شرح زبدة الاصول

شرحی است مزجی بر زبدة الاصول شیخ بهایی .
از عبدالوهاب رضوان الدین بن محمد صالح قزوینی شهیر برضوان برای برادرش
شیخ موسی نگاشته . و در کربلا بسال ۱۲۵۸ ق . آغاز کرده و در ۵ شعبان ۱۲۵۸ ق .
بپایان رسانیده است .

آغاز: بسم الله . . . الحمد لله الذى وفقنا لعرف ريعان الشباب فى الوصول الى
الاصول . . . اما بعد؛ فيقول عبدالوهاب رضوان الدين بن محمد صالح القزوینی . . . انى
لما رأيت اقبال الناس بكتاب «زبدة الاصول» ولا سيما اخى . . . الشيخ موسى فاحببت ان

ان اشرحها . . . وسميته بسغية الفحول في شرح زبدة الاصول . . .
أنجام : بل طريق النجاة في الاخرى والاولى . . . في مشهد الحسين . . . كما هو
 مستحقه ۱۲۵۸ . اللهم صل . . . دائمة باقية.

۶۲۱۵

نسخ خود شرح کننده است بگواهی تصحيح وخط زدگی و تغييرهای بسيار .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکي ضربی .
 ۲۰۲ گ ۱۶/۵ × ۲۲ و ۲۰ س ۱۱ × ۱۸ .

(۳۹۵) **بغية الوعاة** (رجال. عربی)

في طبقات المغويين والنجاة

از جلال الدين بن عبدالرحمان سيفوطی . که در مصر در ۱۳۲۶ ق. چاپ شده است .

۱۵۶۱

نسخ. حسين بن محسن سپاهانی در سه شنبه ۱۴ ع ۱۲۴۸ ق. عنوانها نشانها شنكرف .
 کاغذ فرنگی نخدی آهار مهره . جلد تیماج تریاکی مقوایی ضربی .
 ۲۷۸ گ ۱۸ × ۲۷ و ۲۴ س ۱۰ × ۱۹ .

(۳۹۶) **بقاء النفس الناطقة** (فلسفه. عربی)

يا « سبعة من المقاييس المنطقية على الادلة المحققة لبقاء
 النفس الناطقة »

از ابن سینا که در آن هفت دلیل بر جاوید ماندن نفس آورده است . (مهدوی. ش ۵۲)
 و آقای صیرفی (دانا سرشت) آنرا چاپ کرده است .

۱۲۱۶

ش ۱۷ دفتر . ص ۹۲-۹۶ . ش ۱ « النفس » است .

۸۳۷۱

ش ۹ دفتر ، ۱۳۰ ر . ۱۳۴ ر . و سپس فائده ایست در اثبات واجب از شرح مواقف شریف

گر گانی از گفته خواجه طوسی. ش ۱ « پاسخ طوسی به بحرینی » است .

(۳۹۷) بلاغت (معانی بیان . فارسی)

در معانی و بیان و بدیع از سید محمد رضا موسوی شیرازی است و آنرا پس از « زبدة العلوم » نگاشته است . فارسی و عربی درهم می باشد و انشاء آن سخت بد است . نام نگارنده در دیباچه هست .

آغاز: الحمد لله رب ما تری ومالاتری من تحت الثرى الى فوق الشرىا . . .

انجام: و معدوم النفع بعدم وجود آن شیئی و صلی الله علی . . . الطاهرین . . .

۷۳۷۸

ش ۳ دفتر ۷۸ پ ۱۷۴ پ . ش ۱ « جامع الفوائد » است .

۱۸ س ۶/۵ × ۱۳ .

(۳۹۸) بَنَك و بادیه (شعر . ترکی)

مثنوی است بترکی از فضولی بغدادی (۹۷۱-۱۰۰۰ ق.) در مناظره این دو ماده که در عسروی از وسائل تفریح بشمار بوده است .

۳۰۵

ش ۲ دفتر است (سپه ۲: ۶۴۷-۶۴۸) . ش ۱ « دیوان فضولی » است .

۳۰۷

ش ۲ دفتر (سپه ۲: ۶۴۷) . ش ۱ « دیوان فضولی » است .

(۳۹۹) بوارق (تاریخ . عربی)

در احادیث راجع بشهر قم . از سید محمد مهدی حسینی قمی است . (سپه ۲: ۲۹۹) .

۱۸۵۲

نسخ علی اکبر فیض ۱۲۷۹ ق . تقدیم اعتضاد السلطنه وزیر علوم آن عصر شده . در
انجام سه برگ کاغذ سفید میباشد . وقف سپه سالار .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج .
۲۱ گ ۲۱/۵ × ۱۸ و س ۱۰ . (سپه : ۲۲۱) .

(۴۰۰) بوستان (متن ادبی . فارسی)

از سعدی شیرازی در ده باب (ف . دانشگاه : ۲ : ۱۰) .

۳۳۷

ش ۲ دفتر ۹۴ پ - ۲۱۳ ر . در آغاز يك سر لوح زروشنگرف ولاژورد دارد . ش ۱
«گلستان سعدی» است .

۳۹۹

ش ۳ دفتر ۶۲ پ - ۱۲۲ پ . ش ۱ «گلستان» است .

۳۴۰

شکسته نستعلیق درشت در ۱۷ ج ۲ - ۱۲۳۰ ق . برای عباس بیک نوشته شده است .
صفحه ها دوجدول زروشنگرف ولاژورد دارد . عنوانها شنگرف است . يك سر لوح در آغاز
دارد که زمینه آن زرولاژورد و شنگرف است . صفحه پایان حاشیه سازی شده است .
کاغذ فرنگی کلفت . جلد روغنی گل و بوته ، زمینه سرخ . درون روغنی گل و بوته
زمینه قهوه ای .

۱۷۵ گ ۱۹ × ۲۹ و ۱۲ و ۱۱ × ۲۱ ،

۴۶۰

نستعلیق علی محمد شیرازی در شیراز در رجب ۱۲۵۳ ق . کسی عنوانها را عوض
کرده و چند شعر بیایان کتاب افزوده است . صفحه ها چهارستونی و چلیپا نوشته شده است .
جدولها زروشنگرف است . شماره ۴۵۹ نیز «منتخبات بوستان» است .

کاغذ فرنگی سرخ . جلد ترمه يك لا درون تیماج مشکی .
 ۷۰ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۳ س ۱۰ × ۱۶ .

(۴۰۱)

بهارستان

(متن ادبی. فارسی)

از جمامی (۸۱۷-۸۹۸ ق) که آنرا در ۸۹۲ نگاشته است.

۲۷۲۲

نسخ ۱۲۸۳ ق . عنوانها شنگرف .
 مالک : اعتضاد ۱۲۸۳ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج يك لا ضربی .
 ۷۰ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۸ س ۷ × ۱۵ .

۲۹۵۰

ش ۳ دفتر، ۲۷۰ ر - ۳۳۷ پ . با همان خط شماره پیشین دفتر . پایان افتاده . ش ۱
 « لطائف الظرائف » است .

(۴۰۲)

بهجة الروح

(موسیقی. فارسی)

در يك مقدمه و ده باب (ف. دانشگاه ۸۳۹:۳ - ذریعه ۳، ۱۶۲) بغلط منسوب به
 عبدالمؤمن بن صفی الدین شده است .
 نسخه‌ی از این کتاب در کتابخانه پادشاهی استکهلم هست .
 آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد فهذه رسالة شريفة وجيزة باهرة في علوم الادوار
 من قول الحكماء الفلسفية بالدلائل المرضية المطبوعة يعنى اين رساله ييست قليل
 اللفظ . . . متبحر در علم موسيقى . . . اما بعد قال . . . عبدالمؤمن بن سيفى الدين بن
 عز الدين بن محيى الدين نعمت بن قابوس بن وشمگير جرجانى . . .

انجام : نوروز عرب . نوروز عجم . شهناز

بی زمزمه . عشق نخواهم بودن تا دمزدن نفس مرا خواهد بود

۲۸۶۹

ش ۵ دفتر ۱۵۸ پ ۱۷۹ پ . در حاشیه صفحه نخستین ؛ اعتضاد السلطنه در باره ساختگی بودن این کتاب سخنانی دارد . ش ۱ «جواهر نامه » است .

۶۹۸

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۳۰ ر . نستعلیق ۱۲۹۵ (۱۲۲ ر) . عنوانها شنگرف در ۲۹ پ و ۳۰ ر . چند آلت موسیقی تصویر شده و یک دایره مقامهای موسیقی هست . کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج ۱۳۷ ک ۱۱ × ۱۸ و ۱۴ س ۶ × ۱۱ .

(۴۰۳) **بهجة المباحج** (حدیث . عربی)

فی تلخیص مباحج المہج فی مناهج الحج

از حسن بن حسین شیعنی سبز واری بیہقی . (ف . دانشگاه : ۱۹۱ و ذریعہ ۳ : ۱۶۳) .

۵۳۲۷

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . آغاز و انجام افتاده .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج فہوہی مقوایی .

۳۰۳ ک ۲۰ × ۲۹ و ۱۹ س ۱۲ × ۱۹ .

(۴۰۴) **الہجۃ المرضیۃ** (نحو . عربی)

فی شرح الالفیۃ

در شرح الخلاصۃ الالفیۃ نظم ابن مالک اندلسی (م ۶۷۲ ق) در نحو است . شرح کنندہ جلال الدین عبدالرحمان سیوطی (م ۸۱۱ ق . میباشد) .

۲۷۲ صدر

نسخ سده دو ازدهم . عنوانها و خط روی متن شنگرف .
چند برگ از آغاز کتاب افتاده و نخستین سطر نسخه که در شرح این بیت . میباشد
بالجر و التثوین و النداوال
چنین است : الرحمان الرحیم و زید و صه بمعنی طلب سکوت ما و مسلمات و چنینند
و کل وجوار . وقف صدر .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی .
۱۱۵ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۹ و ۷/۵ × ۱۳/۵ .

۳۱۸۴

نسخ عبده محمد سنجر حسینی در سده یازدهم هجری متن الفیه باشنگرف نوشته شده .
وقف سپه سالار .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج .
۱۳۵ گ ۱۵/۵ × ۱۱ و ۱۵/۵ س .
(سپه ۳۳۹:۲)

۳۱۹۰

نسخ . در حدود یک پنجم کتاب از انجام ندارد . باین معنی که در انجام بحث جمع تکثیر
پایان می یابد . و انجام سطر موجود اینست « . . . مع ماضاها هما ککوز و کیزان و تاج
و تیجان و قل فی غیرهما کغزال و غزلان و فعالان بفتح ف سکون . نسخه آبدیدگی دارد
ولی خطوط آن ضایع نشده است . پشت صفحه اول و در حاشیه بیشتر صفحه ها مطالب سودمندی
از شرح لباب و حاشیه هایی بامضای سید محمد و ابن ناظم و جامی و غیره نگارش یافته است .
وقف سپه سالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج .

۶۴ ک ۲۳ × ۱۷ و ۱۹ س .

(سپه ۳۴۱:۲)

۳۱۹۱

نسخ . بخشی از آغاز آن افتاده است . و آغاز موجود اینست : « بما ذکر و قيل فی التسهیل الحم وهو قریب الزوج » . و نیز از انجام آن يك برك افتاده است . و انجام آن چنین است : « اذا ما اللیل جن متحریرا و جز العبارة » . و شش برگ کاغذ فرنگی سفید در آغاز نسخه گذارده شده است . وقف سپه سالار .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج .

۱۰۶ ک ۲۱ × ۱۵/۵ و ۱۷ س . (سپه ۲: ۳۴۰)

۳۱۹۲

نسخ . نویسنده کتاب را با انجام نرسانده . و در شرح کلمه « و آله الغر... » تاجمله « یجوز ان یکون... » دست نگاه داشته است . وقف سپه سالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج .

۱۹۶ ک ۲۲ × ۱۵/۵ و ۱۳ س . (سپه ۲: ۳۴۰)

۳۱۹۳

نسخ در ۱۲۲۴ ق . چند برك از آغاز و انجام آن افتاده است . در بیشتر حاشیه صفحه ها مطالبی از شرح تسهیل و ابن ناظم و ابن عقیل و ابوطالب و انموذج . و کشاف و رضی و تصریح و مانند آنها در توضیح مطالب کتاب نگاشته شده . وقف سپه سالار .

کاغذ سمرقندی . جلد میشن .

۱۳۶ ک ۱۶ × ۱۲ و ۱۵ س .

(سپه ۲: ۳۴۰)

۳۱۹۴

نسخ محمدابن میرذوالفقاری کرمی ۱۲۳۸ ق. بخشی از شعرهای الفیه برصفحه‌های اولیه آن نوشته شده و کاغذ نسخه ساخت ۱۸۱۵ م می‌باشد. وقف سیه سالار.

کاغذ فرنگی آبی رنگ. جلد تیماج.

۹۶ گ ۱۲ × ۱۶/۵ س ۱۸ (سیه ۲: ۳۳۹).

۳۱۹۵

نستعلیق علی ابن حسین کزازی ۱۲۴۴ ق. در حاشیه صفحه‌های انجام مطالبی از ابن عقیل و ابن ناظم و خالد اذهری و جامی بدون امضای نوشته شده و برگهای آغاز و صالی گردیده. وقف سیه سالار.

کاغذ فرنگی. جلد میشن.

۹۹ گ ۲۱/۵ × ۱۵/۵ (سیه ۲: ۳۳۹).

۳۱۹۶

نسخ. و انجام آن نستعلیق محمدابن شریف ۱۲۰۷ ق. در کنار صفحه‌ها حاشیه از جامع الشواهد نیز نوشته است. وقف سیه سالار.

کاغذ فرنگی آبی رنگ. جلد تیماج.

۱۸۲ گ ۲۱ × ۱۶/۵ س ۱۵. (سیه ۲: ۳۳۹).

۳۱۹۷

نسخ حیدر علی ۱۲۰۱ ق. در حاشیه بیشتر صفحه‌ها حاشیه از میرزا بوطالب و کتاب تصریح و جامع الشواهد و ابن عقیل و چلبی بدون امضاء موجود است. وقف سیه سالار.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج.

۱۲۷ گ ۲۲ × ۱۵/۵ س ۱۶

در (سیه ۲: ۳۳۸). شماره نسخه بغلط ۱۹۶ چاپ شده است.

۶۶۳۸

ش ۴ دفتر ۴۷ پ ۱۳۴ پ نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف حاشیه دارد ش ۱
«حاشیه بر تهذیب» است.

۶۷۲۴

ش ۳ دفتر ۱۲۹ پ ۱۹۶ پ نسخ سده دوازدهم . عنوانها و خط روی متن شنگرف
و پیش از آن شرح ابن عقیل است . ش ۱ «شرح خلاصه الفیه» است .

۶۸۵۴

نسخ سده سیزدهم حاشیه دارد .
کاغذ فرنگی کبود . جلد تیماج مشکی مقوایی .
۱۶۶ گ ۱۶/۵ × ۲۲ و ۱۴ س ۸ × ۱۴ .

۶۸۵۵

نسخ سده سیزدهم . پایان افتاده است .
کاغذ فرنگی کبود . جلد تیماج مشکی فرسوده مقوایی .
۱۴۰ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۵ س ۱۳/۵ × ۷/۵ .

۶۸۵۶

ش ۱ دفتر . نسخ باقر بن امامقلی نهاوندی در ۲۲ صفر ۱۳۲۷ ق . ر ۲۲ - ۱۰۹ پ
کاغذ فرنگی . جلد مقوا .
۱۵۵ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۸ س ۱۶ × ۹ .

۶۸۵۷

نسخ اسماعیل بن ابراهیم عامری سبزواری چشمی در ذیحجه ۱۱۲۳ ق و محمد سلیم
خادم آنرا مقابلت نمود . عنوانها شنگرف . حاشیه دارد .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی مقوایی کناره .
۱۳۴ گ ۲۴ × ۱۷ و ۱۶ س ۷ × ۱۳ .

۸۰۹۷

نسخ علی رضا بن ملا عبداللہ در سہ شنبہ ۱۲۳۵ ق. عنوانها شنکرف . متن زیر خط شنکرف
متن را بالای صفحہ نوشتہ است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوا .

۸۹ گ ۲۷ × ۱۴/۵ و ۱۷ × ۶/۵ .

(۴۰۵)

پہداشت

(پزشکی . فارسی)

از میر سید حسین خان پزشک ، شاگرد دارالفنون کہ بنام ناصرالدین شاہ
واعتضاد السلطنہ نگاشته است .

آغاز: بسملہ . الحمد للہ الذی جعل حفظ الصحۃ لایمان الصالحین بطب الفلاح ...
اما بعد بردانایان سراپردانش و بینش آشکار است ...

انجام: سبق بجویدمر آفتاب تابان را .

از حاج میرزا آقا بابا حکیم باشی و میرزا احمد حکیم باشی معلم دارالفنون اسم
برده است . یک مقدمہ و پنج باب دارد .

۸۲۳

نسخ محمد حسین بن محمد باقر حسین سپاہانی در آدینہ ۱۴ صفر ۱۲۸۰ ق . عنوانها
در متن و کراندہ شنکرف . مالک اعتضاد السلطنہ ۱۲۸۱ ق . وقف سپہسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ آبی زرپاشی شدہ . جلد تیماج سرخ مقوایی زرکوب .

۹۷ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۲ س ۸ × ۱۴ .

(۴۰۶)

پہداشت منظوم

(پزشکی . فارسی)

از یوسفی پزشک صاحب « فوائد الاخیار » میباشد و آنرا برای بابر شاہ
(۹۳۷-۹۳۲) ظہیر الدین سرودہ است .

(فہرست دانشگاہ ۳: ۱۹۷) و این جزء طب منظوم است کہ هموسرودہ است .

آغاز: بعد از حمد حکیم دانا . . . این قصیده نیست در حفظ صحت . . .
ای که دارای تندرستی از در حکمت در
تا بعلتهای گوناگون نگریدی مبتلا

انجام :

یوسفی را بکر معنی جلوه گر آمد ز فکر
تا مگر سویش گشاید پادشه چشم رضا
حامی شرع محمد پادشه باربر که هست
آفتاب و ماه را از روی او نور و ضیا
از خدا امید میدارم که گیرد هر زمان
دشمنش را آنچنان دردی که نپذیرد دوا

۷۵۵۱

ش ۲ دفتر ۱۰۰ - ۱۱ پ). ش ۱ « مأکول ومشروب » است.

(۴۰۷) البیان (فقه عربی)

از شهید یکم محمد بن محمد بن مکی . م ۷۷۶ ق .
(ف دانشگاه ۳ : ۱۷۹۲) و ذریعه .

۶۵۵۱

نسخ حسین بن مراد علی بن یاد گار از ی در چهارشنبه ۲۳ ع ۱-۹۷۴ ق . آغاز افتاده
حاشیه دارد بان نشان « ذکر ی » و « عد » . عنوانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سبز مقوایی .
۱۶۸ گ ۱۳ × ۲۰ و ۱۶ و ۱۱/۵ س

لاهل العرفان

(۴۰۸) بیان الاحسان (عرفان فارسی)

از شیخ علاءالدوله سمنانی . م ۷۳۶ ق . (ذریعه ۳ : ۱۷۵) در یکشنبه ۱۳

ذیقعدة ۷۱۲ ق در شهر مدینه باوالهام شده است که آنرا تألیف کند و بدین نام بنامد .
دارای چهار فصل است ۱- آلهی ۲- نبوت ۳- ولایت ۴- وضع الرسالة . در شب دوشنبه
۱۹ رمضان ۷۱۳ ق . تسوید آن پایان یافته است . در پایان نام کتاب و تاریخ نگارش
آمده است .

آغاز: سپاس نامتناهی پادشاهی را که بعلم ازلی کل لطیف انانیت دارد . اما بعد
چون بحکم قد علم کل اناس . . . فرزند عزیز ابوالموهب محسن الدین محمدر الزراه
تعارف در تر کستان روحاً با این بیچاره . . .

انجام: بفضلہ العظیم غیر الممنون . . . و جعله من العلماء صورة خط الشیخ . . .
و تعین نکند والله الموفق . . .

۲۸۴۴

ش ۷ دفتر ۲۷۰ پ ۳۲۱ پ . نسخ همان نویسنده شماره پیشین . ش ۱ «لمعات» است .

(۴۰۹) **بیان الطب** (پزشکی . فارسی)

از حبیش ابن ابراهیم تفلیسی . م ۶۲۹ ق . آنرا پس از «بیان الصناعات» نگاشته
است . نام کتاب و مؤلف و کتاب بیان الصناعات در دیباچه هست . کتاب در ۲۰ باب است .

آغاز: بسمله . شکر و سپاس مر خدا را که آفریننده زمین و آسمان است . . .

انجام: و از طعامهای سرد پرهیز کند و بشیرینی رغبت نماید طب علمی و عملی است

سر گذشت حبیش در پیشگفتار ایرج افشار بر چاپ کتاب بیان الصناعة ۱۳۳۷

و نیز در فرهنگنامه های عربی و فارسی ص ۶۵-۸۱ آمده است .

۸۲۶

نستعلیق ۱۲۷۵ ق . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج تریاکی یک لا ضری .

۲۳۱ گ ۱۱×۱۸ و ۱۰×۱۲ .

(۴۱۰) **بیان واجبات عقلیه** (کلام. فارسی)

از ضیاء الدین بن سدید الدین داود گر گانی. در آن عقاید شیعه را با روش پاسخ و پرسش، ثابت کرده است.

آغاز مطابق نسخه دانشگاه (فهرست ۳: ۵۳۶ شماره ۳).

انجام: و پیغمبر صادق القول بوقوع آن خبر دهد آن واجب بود. آئین و صدقنا.

۲۱۶۳

ش ۵ دفتر ۱۸۷ - ۱۹۱ پ. و پس از آن بخشی است از رساله محمد طاهر قمی در رد صوفیان بنقل از مولانا احمد اردبیلی، و سپس چند فصل بفارسی در باره پرورش فرزندان و حقوق زن و شوهر (شاید از جامع الاخبار گرفته باشد) تا برك ۱۹۴. ش ۱ «اعمال سه ماهه» است.

(۴۱۱) **پیشت باب اسطرلاب** (ریاضی-فارسی)

از خواجه طوسی. م ۶۷۲ ق. آغاز و انجام مطابق چاپی ۱۳۱۹ ق. همراه خلاصه الحساب بهایی. و چاپ تهران ۱۳۱۶.

(فهرست دانشگاه ۳: ۸۴۱ ذریعه ۳: ۱۸۷) مدرس رضوی در ۱۳۳۵ ش. آنرا از نو چاپ کرد.

۶۹۸

ش ۲ دفتر ۳۱ پ - ۵۸ پ. ش ۱ «بهجة الروح» است.

۷۰۰

ش ۱ دفتر ۳ پ - ۲۰ پ. نستعلیق درشت حسین بن موسی در کاستل بروسه در ۱۰۸۶ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج قهوه ای مقوایی.

۱۴۲ گ ۱۵ × ۲۰ و ۲۵ × ۷ × ۱۵.

۹۵۷

ش ۵ دفتر ۱۰۵ پ - ۱۱۹ پ. در تاریخ ۱۲۲۷ ق. ش ۱ «حاشیه زبدة الاصول» است.

۲۹۲۵

ش ۶ دفتر ۸۵-۱۱۶. ش ۱ «مفردات طبی» است.

۳۸۷۷

ش ۳ دفتر ۲۴ (- ۲۶ پ. نستعلیق حسن بن ابی جعفر طبرسی در ۱۲۲۵ ق. ش ۱ «صفیحه در اسطرلاب» است.

۷۳۸۶

ش ۱ دفتر ۳ پ - ۲۹ ر، نسخ ملا محمد طاهر در سده دوازدهم.

کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى يك لا .

ک ۱۵ × ۱۱ و ۱۱ × ۵/۵.

(۴۱۲) بیست باب تقویم (نجوم . فارسی)

در تقویم شناسی . يك مقدمه و بیست باب دارد و از ملا قطب الدین بن سلطان محمد قائمی است (ذریعه ۳ : ۱۸۸).

آغاز: الحمد لله الذی خلق الفلك الدوار و الكواكب السيار... اما بعد این مختصریست در معرفت تقویم و مدخلی است در صناعات تنجیم، تألیف اقل... قطب الدین ابن سلطان محمد قائمی، مشتمل بر مقدمه و بیست باب...

انجام: و درجه خود بقوت بود (جدول وجوه).

نسخه های دیگر این کتاب در کتابخانه شیخ علی کاشف الغطاء در نجف و کتابخانه

شوشتریها در نجف هست.

۵۲۵

ش ۳ دفتر ۱۰۳ پ - ۱۲۴ ر. نستعلیق بی نام در ۱۰۲۵ ق. (درگ ۱۷۹ دفتر).

خصوصیات دفتر در «بیست باب تقویم» بیرجندی.

(۴۱۳)

بیست باب تقویم

(نجوم . فارسی)

در تقویم شناسی .

از ملا نظام الدین عبدالعلی بن محمد بیر جندی . م ۹۳۴ ق . صاحب « ابعاد و اجرام »
و « تذکرة الاحباب » و « شرح تذکرة نصیری » و « ترجمه تقویم البلدان » و « تشریح
در پر کار » و « شرح زیج الغ بیک » و « شرح بیست باب » از طوسی در اسطرلاب . و
« شرح فوائد بهائیه » .

آغاز: بسمله و بتوفیقك (۱) نعتصم یا کریم . اما بعد، این مختصر بیست در معرفت
تقویم تام مشتمل بر بیست باب . . .

انجام : و زیادت ازین بتطویل مفضی است .

این رساله در ۸۸۳ ق نگاشته شده ، و ملا مظفر منجم آنرا شرح کرده و با شرح در
ایران بسال ۱۲۶۶ ق ۱۲۷۱ ق . و ۱۲۷۶ ق . و ۱۲۸۲ ق . آن بچاپ سنگی پخش شد .
(کشف الظنون . ذریعه ، ۳ : ۱۸۸ ، گاهنامه ۱۳۰۷ ص ۱۲۹ و ۱۳۰ . فهرست
دانشگاه ۳ : ۹۰۵) .

۵۲۵

ش ۴ دفتر . (۶۶-۹۹ ر) نستعلیق بی نام درشوال ۱۰۲۵ (در ۹۹ ر) .
تاریخ ۱۰۲۷ (گ ۶۵) و ۱۰۲۵ گ ۹۹ و ۱۷۹ عنوانها جدولها ، شکلها
شگرف .

کاغذ اصفهانی زرد رنگ . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی زر کوب .
۱۷۹ برگ ۳/۳ × ۱۰ و ۹ × ۱۹ . ۱۷ س . ش ۱ « میزان الحساب » است .

(۴۱۴)

بیست فصل

(نجوم . فارسی)

از میرزا محمد نصیر اصفهانی برای کریمخان نگاشته است .

آغاز: اعداد شکر و سپاس ، و ثنای بی قیاس ، برای پادشاهی سزا است ، که این قبه فلك
دوار فانوس وار را در شموع کواکب ثوابت و سیار منور و مزین گردانید . .

انجام : و اگر کسی را در معرفت تقویم بیش ازین رجوع و حاجت افتد در شرح بیست باب بیرجندی رجوع نماید که مطلب حاصل میشود .

۶۳۳

ش ۳ دفتر ۳۷ - پ ۵۸ . در ۵۹ ر . شعرهایی در نجوم بفارسی نوشته شده است .
ش ۱ «سی فصل» است .

(۴۱۵) پاسخ ابن سینا بابو سعید ابو الخیر (فلسفه . عربی)

در باره نفس و بدن . (ف . دانشگاه : ص ۱۷۱ ش ۲ و مهدوی . ش ۴ ب) .

۱۲۱۶

ش ۱۰ دفتر . ص ۲۳-۲۷ . ش ۱ «النفس» کندی است .

(۴۱۶) پاسخ ابن سینا بابو سعید ابو الخیر (فلسفه . عربی)

در باره قضا و قدر . (ف . دانشگاه : ص ۱۷۲ ش ۴ و مهدوی . ش ۴ ج) بنام «سر القدر» .

۱۲۱۶

ش ۲۷ دفتر . ص ۱۳۱-۱۳۲ . ش ۱ «النفس» است .

۲۹۱۲

ش ۸۴ دفتر . ک ۲۶۵-۲۶۶ ر . ش ۱ «شرح رساله زینون» است .

(۴۱۷) پاسخ ابن سینا بابو سعید ابو الخیر (فلسفه . عربی)

در باره قضاء الله (ف . دانشگاه : ص ۱۷۳ . ش ۵ و مهدوی . ش ۴ ط) .

۱۲۱۶

ش ۲۸ دفتر . ص ۱۳۲ . ش ۱ «النفس» است .

۲۹۱۲

ش ۸۵ دفتر ، ۲۶۶-۲۶۶ پ . ش ۱ «شرح رساله زینون» است .

(۴۱۸) پاسخ ابن سینا بابو سعید ابو الخیر (فلسفه . عربی)

در باره فرق میان قضا و قدر (ف . دانشگاه ۳ : ص ۱۷۳ . ش ۶) .

۱۲۱۶

ش ۲۹ دفتر . ص ۱۳۲-۱۳۳ . ش ۱ «النفس» است .

۲۹۱۲

ش ۸۶ دفتر (۲۶۶ پ) . ش ۱ «شرح رساله زینون» است .

(۴۱۹) پاسخ ابن سینا بابو سعید ابو الخیر (فلسفه . عربی)

در باره زیارت و دعا . (ف . دانشگاه ۳ : ص ۱۷۴ ش ۷ و مهدوی . ش ۴ د) .

۱۰۹۵

ش ۱۶ دفتر ۱۳۱۰ پ - ۱۳۳ ر . ش ۱ «شرح رساله نفس الامر» است .

(۴۲۰) پاسخ ابن سینا بابو سعید ابو الخیر (فلسفه . عربی)

در باره سلوک است . این نامه در برخی از نسخه ها مانند نسخه زیر پاسخ بنامه ابن زبیله دانسته شده است . (ف . دانشگاه ۳ : ص ۱۷۶ ش ۱۱ و مهدوی ش ۴ و) .

۱۰۹۵

ش ۱۷ دفتر ۱۳۳ - ۱۳۴ ر . مؤرخ ۱۰۰۳ ق . ش ۱ «شرح رساله نفس الامر» است .

(۴۲۱) پاسخ ابن سینا به بهمنیار (فلسفه . عربی)

گویا بخشی از مباحثات بهمنیار می باشد .

آغاز: بسمله . هذه استئلة سأل بهمنیار عن الشيخ الرئيس . قيل في كتاب الشفا عند الكلام في بقاء النفس: محال ان يفيد الاعراض والصور ...

انجام : لقبول الصورة جوهری لها .

۱۲۱۶

ش ۳۴ دفتر. ص ۱۸۰-۱۸۴. در تاریخ ۳ ع ۲-۱۰۹۱ ق نوشته شده است. ش ۱ «النفس» از کندی است.

(۴۲۲)

پاسخ ابن سینا بگرمانی (فلسفه. عربی)

ابن سینا در پرسش گرگانی یا کرمانی را پاسخ داده است. این رساله در «ثمره الحیاة» چاپ شده است. (ف دانشگاه ۳: ۱۶۹ و مهدوی ش ۶).

۸۳۷۱

ش ۱۰ دفتر، ۱۳۴ پ - ۱۳۸ ر. ش ۱ «پاسخ طوسی به بحرینی» است.

۲۹۱۲

ش ۱۳ دفتر ۵۰ پ - ۵۱ پ. در ج ۲-۱۲۶۶ ق. نوشته شده است. ش ۱ «شرح رساله زینون» است.

(۴۲۳)

پاسخ ایجه‌یی بپادری (کلام. فارسی)

ملاعلی اکبر ایجه‌یی بدستور شاه در رد پادری مسیحی. این رساله را نگاشته است.

آغاز: ای بدیوان کمال هر کتاب نکته‌یی از دفتر فصل الخطاب

زیب لسان ناهجان مناهج صاحب تنزیل...

انجام: و جوانی گفت که الحق شایسته است که برخدود حور العین نوشته شود

بقلم النور.

۱۸۵۶

ش ۳ دفتر، ۲۴ پ - ۹۷ پ. نستعلیق سده سیزدهم. عنوانها، نشانها شنکرف در متن و کنار صفحه نوشته شده است. ش ۱ «عقود الجمان» است.

(۴۲۴)

پاسخ بحرینی بپشادان (فقه. عربی)

پیروان یوسف بن احمد بن ابراهیم بحرینی درازی پرسشهایی درباره مسائل

فقهی نموده و وی پاسخ گفته است . پرسشها برخی فارسی و برخی عربی است ، ولیکن پاسخها همگی عربی میباشد .

آغاز: اللهم لك المحامد و الممادح و اليك يصعد الكلم الطيب و العمل الصالح ...

۷۳۵۱

ش ۲ دفتر ۳۶ - ۳۶ ر . نسخ سده دوازدهم ، اتمام افتاده و پس از آن برگها سفید است . ش ۱ « وجیزه » است .

(۴۲۵) پاسخ بهایی بشاه عباس (فقه . فارسی)

عنوان کتاب در نسخه زیر چنین است : « جواب مسائلی که شاه جنت مکان شاه عباس از شیخ بهاء الدین محمد (ره) پرسیده است » . نکات تاریخی درباره پزشکان فرنگی که بایران آمده اند ، و احکام آن از نظر مذهبی و حکم آمیزش مسلمانان (دولتیان) با مسیحیان گرجی و فرنگی که بایران آمده اند ، دربردارد .

آغاز: بعرض میرساندا که تواند بود ، دور کعت نماز صبح را همان بر پهلوی راست خوابیده بگذارند و بفاتحه اکتفا کرده و سوره نخوانند و رکوع و سجود باشارت بجای آورند نماز صحیح است . چون ایستادن و نشستن مانع معاودت خواب میشود موجب ضرر است و اگر خواندن فاتحه نیز مانع خواب کردن شود و تکبیر احرام بکنند و فاتحه را بزبان نیارند بلکه همین بخاطر اشرف بگذارانند رکوع و سجود را باشارت بجای آورند و تشهد و سلام را نیز بخاطر اشرف بگذارانند این نماز نیز صحیح است ...

انجام : و منه رحمه الله تعالی : بعرض میرساند که آنچه در کوفتند و سایر حیوانات چرنده حرام است سیزده چیز است ۱ - مغز حرام ... ۱۳ - هر دو پی که از گردن حیوان تا دم کشیده شده که آنرا غالبا گویند .

۸۱۵۰

ش ۳ دفتر ۱۶۱ - ۱۶۰ پ . و پس از آن پراکنده ها نوشته شده است . ش ۱ « تعقیبات الصلوات » است .

(۴۲۶) پاسخ بهایی بشیخ لطف الله (نحو . فارسی)

شیخ لطف الله مسئله نحوی را بصورت چهیستان مطرح کرده ، و شیخ بهایی پاسخ داده است

آغاز: بسمله . ارسل الشیخ الاجل الشیخ لطف الله الی . . . البهایی لغز الجله ، فجله وهی : سلام الله علی شیخنا ومخدومنا . . . هذا الاسم الشریف بعضه علم للفاعلیة و بعضه علم للمفعولیة ...
انجام: و رابعه اول لقب عیسی .

۸۳۶۰

ش ۴ دفتر ، ۱۵ ر - ۱۵ پ . نستعلیق حسن منجم درشوال ۱۲۵۳ ق .
ش ۱ «مدخل منظوم» است .

(۴۲۷) پاسخ بهایی به شیخ صالح جزائری (کلام . عربی)

شیخ صالح بن حسن جزائری پرسشهایی درباره سب و ناسزا گوئی به خلفا و قصیده یکی از سنیان از شیخ بهایی نموده ، و شیخ بآن پاسخ گفته است . و این پاسخنامه جز آنست که (در فهرست دانشگاه ۳ ، ۱۷۹۷) آمده است .

آغاز: مسئله للشیخ صالح بن حسن الجزائری مع . . . بهاء الدین ما قول سیدی فی هذه الابیات لبعض النواصب یقول :

اهوی علینا امیر المؤمنین ولا ارضی بسب ابی بکر ولا عمر
انجام : لکن ابلیس اغرا کم و صیر کم عمیا و صما فلا سمعاً ولا بصرأ

۴۵۱۰

ش ۴ دفتر ۹۰ ر . ش ۱ «المقاصد العلیة» .

(۴۲۸) پاسخ پرستشهای عرفانی (عرفان . عربی)

آغاز: بسمله. الحمد لله حمد الشاکرین . . . سألت رحمک الله وایانا، هذه الاسئلة ونحن انشاء الله نجيب عن بعضها . . . ما الفرق بين الفترة والوقعة . . . (جواب سفید) وبالله التوفيق والفترة فی الاعمال . . .
 انجام: عن شأن الشيخ وحقیقة تحت الاجوبة .

۳۸۷۵

ش ۵ دفتر ۴۷، ر - ۵۰ پ . ش ۱ «طواسین» است .

(۴۲۹) پاسخ دوانی به ترکیه (معانی بیان . عربی)

جلال الدین دوانی به شبهه‌یی که جمال الدین ترکیه درباره حاشیه مطول تفتازانی یاد کرده است پاسخ میدهد .

آغاز: بسمله . ربنا افتح بیننا . . . ذکر خاتمة المحققین . . . التفتازانی . . . ان اختصاص جنس الحمد بالله تعالی يستلزم اختصاص جميع المحامد . . .

۲۹۱۹

ش ۹ دفتر ۲۲ ر پس ازین تاگ ۳۲ پ . پراکنده‌ها است . ش ۱ «نامه طوسی» است .

(۴۳۰) پاسخ سبزواری به تهرانی (فلسفه . عربی)

شیخ محمد ابراهیم تهرانی درباره حدیث «طینت» و عذاب ابدی و آیت ادعونی استجب لکم پرستشهایی از سبزواری کرده و وی بدانها پاسخ گفته است .
 آغاز: الحمد لله الذی خلق الانسان ، علمه البیان ولقنه البرهان . . .

انجام: لایسعنی فید ملک مقرب ولانبی مرسل والحمد لله علی محمد وآله

۷۵۳۲

ش ۱ دفتر ۲۴ پ - ۳۱ پ . نسخ و نستعلیق محمد علی کرمانشاهی در پایان سده سیزدهم ، از روی خط مؤلف نوشته شده است .

جنگ خطی است ، دربر گهای ۱-۲۳ پراکنده ها نوشته شده است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی .

۴۹۷ گ ۱۸×۱۲ سطرها گوناگون است .

(۴۳۱) پاسخ سبزواری بمیان آبادی (فلسفه . عربی)

ملا اسماعیل میان آبادی چند مسئله فلسفی را از ملاهادی سبزواری پرسیده و وی بدانها پاسخ گفته است .

آغاز: الحمد لله علی آلائه . فقد سئلنی العالم الفاضل . . .

انجام : الحقیقی الذی هو طرد العدم .

۷۵۳۲

ش ۲ دفتر ۴۲ ر - ۵۰ ر . ۱ « پاسخ سبزواری به تهرانی » است .

(۴۳۲) پاسخ سبزواری بعارف (فلسفه . عربی)

اسماعیل متخلص بعارف از استاد خویش ملاهادی (گویا حاج ملاهادی سبزواری) در باره زندگی کنونی صاحب الزمان و مطالب دیگر پرسیده و وی بدان پاسخ گفته است . و در آن از فیض یاد میکند . . .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی هدانا لهذا وما كنا . . . و بعد فبقول اسماعیل المتخلص

بعارف ملتصقا عن الاستاد . . . مولانا الهادی . . .

انجام : فمن رفعه یلزم وضعه . . .

۲۹۹۲

ش ۱ دفتر ۱، پ ۱ - ۲۷ ر. نستعلیق حسن بن نصرالله که گویا شاگرد ملاهادی سبزواری است.

کاغذ فرنگی. جلد مقوا.

۱۶۱ گ ۱۱/۵ × ۲۲ و ۱۷ س ۶/۵ × ۱۵/۵.

(۴۳۳) پاسخ شیرازیان پیرشش گرمانیان (کلام فارسی)

درباره ایمان است. و از رهگذر فلسفی در آن گفتگو شده است.

آغاز: علماء اسلام و فضلاء اناام چه فرمایند در این مناظره که درویشی سؤال کرد که ایمان موجود است یا معدوم...

۲۹۱۹

ش ۷ دفتر ۲۰-۲۱ پ از روی خطدوانی نوشته شده است. ش ۱ «نامه طوسی» است.

(۴۳۴) پاسخ صدرای شمس (فلسفه عربی)

ملا شمسای گیلانی پرسشی در فلسفه از ملاصدرای شیرازی دارد و ملامبوی پاسخ گفته است.

(فهرست دانشگاه ۳: ۱۷۹).

۸۳۱۵

ش ۲ دفتر ۶۵، پ ۶۹. پس از آن يك نمونه «خطبة ازدواج» نوشته شده است. ش ۱ «حدوث العالم» است.

(۴۳۵) پاسخ طوسی به بحرینی (فلسفه عربی)

پاسخی است که خواجه نصیرالدین طوسی به جمال الدین علی بن سلیمان بحرینی سترآوی. (ف. دانشگاه ۳: ۱۸۰ و ۶۳۴ و ۲۵۶۰ و ۲۵۹۹ مدرس رضوی ص ۴۳۶).

۲۹۱۹

ش ۳ دفتر ۳-۱۰. ش ۱ «نامه طوسی» است.

۸۳۷۱

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۱۴. نستعلیق عبدالقادر اردوبادی است. و آنرا تصحیح و مقابلهت نیز کرده است. دفتر ۲۸۹ برک شمار دارد. و در میان افتادگی دارد. قطع بیاضی است.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج مشکی یک لا.

۲۸۳ گ ۹/۵ × ۱۹ و ۲۵ × ۵ × ۱۳.

(۴۳۶) پاسخ طوسی بدیران (فلسفه عربی)

دیران کاتبی قزوینی پرسشهایی از خواجه طوسی نموده و خواجه پاسخ داده و سپس دیران دوباره در آنها اشکال گرفته و خواجه از نو بدان پاسخ داده است. گفتگو بر سر این است که گرما در تری سیاهی و با خوشکی سفید آورد، و سرما بعکس آنست.

(فهرست دانشگاه ۳: ۱۷۴ مدرس رضوی ص ۲۸۵ پیشگفتار چاپ شرح «حکمة العین» علامه حلی).

۱۲۱۶

ش ۲۰ دفتر ۳-۱۰۳-۱۰۴. ش ۱ «النفس» کندی است.

(۴۳۷) پاسخ طوسی بقاضی شرآت (فلسفه عربی)

قاضی القضاة شرآت درباره کیفیت صدور موجودات از مبده پرسشهایی از خواجه طوسی نموده و خواجه بدانها پاسخ گفته است. (ف. دانشگاه ۳: ۱۸۷ و ۳۲۱ مدرس رضوی ص ۲۶۲).

این پاسخ در سه گفتار از خواجه در باره قاعده «لا یصدر من الواحد الا الواحد» میباشد و در جشن هفتصدمین سال تولد خواجه بکوشش دانش پژوه چاپ شده است.

ش ۴ دفتر ۲۱ پ- ۲۴ ر نستعلیق مانند شماره ۱ که «اثبات الواجب» است .

(۴۳۸) پاسخ طوسی بقونوی (فلسفه . فارسی)

همان رساله مفاضات یا اجوبة المسائل یا الاجوبة النصيرية است . که خواجه طوسی در آن پیرسشهای فلسفی قونوی پاسخ گفته است (مدرس . ص ۲۷۲ و ۳۴۴) .
پیرسشهای قونوی و پاسخهای طوسی با نامه های آندو در دانشگاه هست (ف . ۱۸۷ -
ش ۱۰۲۲/۹) در این نسخه ما آن دو نامه و پاسخ طوسی نیامده است .
آغاز: الحمد لله الذي نصب في كل زمان هاديا للخلق الى الطريق القويم ...
انجام: فيضه الذي لا يزال انه المجيب (مدرس . ص ۲۷۲ و ۳۴۴) .

ش ۴ دفتر ۱۳۲ پ - ۱۵۱ پ . نسخ محمد علی کرمانشاهی در ۱۳۰۶ در سپهسالار .
ش ۱ «فكوك» است .

(۴۳۹) پاسخ عزیزالدین سیاهش (عرفان . فارسی)

سیاهش نامی پیرسشهایی عرفانی از سید عزیزالدین نموده و او پاسخ گفته است .

آغاز سؤال: آیا داننده رمز معانی	که در سر حقیقی رازدانی
انجام جواب: سیاهش از درت دریوزه دارد	کرم فرما بلفظ درفشانی
آغاز سؤال: آیا داننده سر معانی	بگویم با تو من اسرار جانی
انجام جواب: بیان از سید عزت پدید است	همه دم میکند این درفشانی

۶۵۵۳

ش ۹ دفتر ۵۷ - ۵۸ ر. ش ۱ «لوايح» است .

(۴۴۰) پاسخ علوی باسترآبادی (فقه . فارسی)

ملا محمد امین استرآبادی رساله‌یی در طهارت خمر بعربی نگاشته (ف . دانشگاه ش ۱۲-۱۲۵۷ ج ۳ ص ۲۶۶۷) و نامه‌یی نیز بفارسی درین باره از مکه بایران فرستاده و آن بدست سید احمد بن زین العابدین علوی عاملی رسیده . و او در رد آن این پاسخنامه را در دو فصل و یک خاتمه نگاشته است .

آغاز: بسمله . بالعلیم الحکیم بعد حمد الله علی جزیل آلائه . . . چنین گوید . . .
احمد بن زین العابدین العلوی که بر مدارج اوهام و معارج . . . مخفی نخواهد بود که بعضی فاضل نمایان این زمان که از ساکنان مکه . . . عریضه‌یی مشتمل بر طهارت خمر نوشته ارسال باین بلاد نمود . . .

انجام: ما تناوبت الیالی و تعاقبت الایام .

۲۹۱۶

ش ۲۳ دفتر ۹۹ - ۵۱۰ ر. ش ۱ «جنگ» است .

۴۵۰۶

ش ۲ دفتر ۱۰ - ۱۸ ر. ش ۱ «ذهبیة» است .

(۴۴۱) پاسخ قزوینی بشاگرد خود (اصول فقه . عربی)

یکی از شاگردان ملاخلیل قزوینی پرسشهایی درباره حاشیه استاد بر عدة الاصول از وی پرسیده و او پاسخ داده است . پرسشها درباره مطالب زیر است .

۱- ترجیح بلامرجح .

۲- تخلف علت از معلول .

۲۷۹۹

ش ۲۲ دفتر ۱۶۰ - ۱۶۴ پس از این مغالطه ابن کمونه است با حل آن .
ش ۱ « حدیث قدسی » است .

(۴۴۲) پاسخ قونوی بطوسی (فلسفه عربی)

صدرالدین قونوی پس از نگریستن بر رساله مفاوضات یا اجوبة المسائل خواجه طوسی که در آن پرسشهای فلسفی او پاسخ گفته است رساله‌یی نوشته و در آن از سخنان او خرده گرفته است .

آغاز: الحمد لله الذی ابان بمستقرات الهمم مراتب علم الیقین و عینه و حقه ...
انجام : فی کشف کل معضلة علیه و السلام علیه ... ونعم النصیر .
این رساله قونوی « رساله هادیه » نام دارد و طوسی بخواش او در رساله‌یی بدانها پاسخ گفته که مؤاخذات نام دارد (مدرس رضوی ۲۷۷ و ۳۴۵) .

۶۵۲۱

ش ۴ دفتر ۱۵۲ پ - ۱۷۷ پ نسخ محمد علی کرمانشاهی در ۱۳۰۶ ق . در مدرسه سپه سالار . ش ۱ « فکوک » است .

(۴۴۳) پاسخ کاشانی پرسشهای هراسگانی (فلسفه فارسی)

پاسخهای بابا افضل الدین کاشانی است پرسشهای منتخب الدین هراسگانی . و رویهم ۱۱ پرسش و پاسخ است که در جلد دوم « مصنفات بابا افضل کاشانی » زیر عنوان « مکاتیب و جواب اسئله » بچاپ رسیده و شماره هفتم در این چاپ (ص ۷۱۷ - ۷۲۸) میباشد . انجام نسخه دانشگاه (که در فهرست ۳ : ۱۹۲ دیده میشود) در (ص ۷۲۶) این چاپ دیده میشود .

آغاز نسخه زیر : آدمی چون از مادر بوجود می آید طالع او میگیرند و بر آن حساب هست ...

انجام : از مجاهدت مبارک تر نیست . والذین جاهدوا . . . المحسنین (برابر ص ۷۲۱ مصنفات) این جوابها آخر سخن خواهد بود . چون بجوار حق پیوست . از مرق به منتجب الدین هر اسکانی فرستاد که سایل بود (ص ۷۲۸ مصنفات) .
ترتیب پرسش و پاسخ در نسخه ماماندد دیگر نسخه ها ، با چاپی یکی نیست (حاشیه ص ۷۱۷ مصنفات) .

۲۹۱۲

ش ۲۸ دفتر ۱۳۷ - ۱۳۸ پ . ش ۱ «شرح رساله زینون» است .
(۴۴۴) پاسخ گر گانی بعمر شیخ (فلسفه . عربی)

پاسخی است از میر سید شریف جرجانی (م ۸۱۶ ق) در مسائلی فلسفی بعمر شیخ بن اسکندر بن تیمور . (ف . دانشگاه ۳ : ۱۹۳) .

آغاز: این رساله مشتمل است بر سؤالاتی چند که سلطان سعید مغفور امیرزاده اعظم اسکندر از استاد البشر . . . زین الاشراف علی المعروف بسید شریف قدس سره فرمود . اول در باب آفرینش که مقصود چیست ؟ . . .
انجام : و اشارت ایشان از آنجائشی کرد و اثر موفق بالصواب (سنه ۱۸۳۳ استنسخت فی ۱۳۰۸) .

۷۵۱۸

ش ۱۲ دفتر ۷۷ - ۸۴ پ . نسخ محمد علی کرمانشاهی در ۱۳۰۸ ق . گویا از روی نسخه (۱۰۸۳ ق) نوشته است . ش ۱ «کنز السالکین» است .
(۴۴۵) پرسش و پاسخ فقهی (فقه . فارسی)

پاسخهای بیست در مسائل گوناگون فقه .
آغاز: (سؤال و جواب ؛ از جناب شیخ علی سؤال شده) بسمله ، سؤال : در غسل

ارتماسی؛ اگر آب تا سینه و یا گردن باشد میتوان غسل کرد یا نه؟ ... جواب . جایز است که غسل بکند ...

انجام : س : در صحرا و بیابان اگر کسی چیزی پیدا کند ، تعریف لازم است یا نه ؟ و اگر صاحبش پیدا شود قبل از تعریف لازم است بدهد یا نه ؟ ج : لایزم فیه التعریف ...

۱۱۷۶

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۷ بخط نستعلیق تازه ترا خط شماره های دیگر .

مالك اعتضاد السلطنة ۱۲۹۴ وقف . سپه سالار در ۱۲۹۷

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکى يك لای فرسوده .

۱۰۱ گ ۱۲/۵ × ۱۷/۵ - ۱۵ تا ۲۱ س ۸/۵ × ۱۲

(فقه . فارسی)

پرسش و پاسخ فقهی

(۴۴۶)

پاسخهای بیست در مسائل فقهی .

آغاز: بسمله . سؤال : نیت وضو و غسل و تیمم و نماز قربة الى الله کافی است یا نه ؟ ...

انجام: بعد از آن اراده تجدید آن نمود از جهت قرائت .

۲۰۰۹

ش ۲ دفتر ۲۹ پ - ۵۰ . (سپه ۱ : ۱۸۶) ش ۱ « خلاصة الفرائد » است .

(ریاضی . فارسی)

پرسش و پاسخ ریاضیه

(۴۴۷)

از ملا محمد رفیع . در ریاضیات استدلالی است . ۱۲۷ عمل دارد و در فهرست آغاز نسخه ؛ بغلط ۱۲۶ یاد شده است .

آغاز: این سر لوح مستطیل که پرکار نسبت است .

تجذیر و ضرب و قسمت را نیک آلت است

در شرح آن فقیر محمد رفیع را . . .
 باشد رساله‌ای که ز اسرار صنعت است
 . . . پرکار متناسبه ا، ج، ف، ا، ک، ل، آلتی است مشتمل بر دو ستاره د. ج.
 ب. ک. که متصل است بر مرکب واحد . . .
انجام: چنانکه اول یافتیم. شکل اینست (شکل را ندارد) والله اعلم . .

ش ۶ دفتر ۱۶۷ پ - ۲۱۰ دفتر ش ۱ «تشریح اعمال» است .
 نسخ بی نام و تاریخ در سده یازدهم نوشته شده . حاشیه‌ها بخط نستعلیق با انعام
 «یوسف» دارد .

عنوانها، نشانها، شکلهای شنگرف است . فهرست دفتر :

تشریح الاعمال. ۶ پ - ۷۱ پ

سه فائده . ۷۱ - ۷۵

میزان الصنائع . ۷۶ - ۹۳

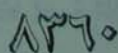
دائرة هندی . ۹۳ - ۱۱۴

تحفة سلیمانی . ۱۱۴ - ۱۶۶

پرکار اربعه متناسبه . ۱۶۷ - ۲۱۰

کاغذ اصفهانی . جلد تیماج حنایی اطراف با مشکب وصله شده .

۲۱۰ گ ۱۹ × ۳۱ و ۱۹ س ۱۰ × ۲۱ .

ش ۱۰ دفتر ۶۰ ر - ۷۹ پ . آغاز افتاده : پرکار متناسبه ا. ج. ف. ا. ک. ل. آلتی

است مشتمل بر دو ستاره . . این نسخه فقط ۵۴ عمل برای پرکار عنوان کرده است

انجام افتاده : پس میگوئیم که مساحت مستطیل ف . ج ، ۱۳۳ . ش ۱ « مدخل منظوم » است .

(۴۴۸) **پرویشان** (متن ادبی . فارسی)

از میرزا حبیب الله قاآنی (۱۲۲۲-۱۲۸۲ ق) که در ۲۰ رجب ۱۲۵۲ آنرا پایان داده است (و ذریعه ۳ : ۱۹۷ فهرست دانشگاه : ۳ : ۲۱۵۲) .

۱۶۰

تستعلیق ۴ پ - ۵۷ ر . پایان افتاده و دنبال آن نامه‌ی از نواب وزیر علوم است . و پس از آن سفید است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی زر کوب .

۹۳ گ ۱۶ × ۲۲ و ۱۸ س ۷ × ۱۵ .

پنج گنج نظامی

از نظام الدین ویس بن یوسف تفرشی گنجوی (۵۴۷ - ۶۱۱ ق) نامه‌های زیر دیده شود :

- ۱- مخزن الاسرار .
- ۲- خسرو و شیرین .
- ۳- لیلی و مجنون .
- ۴- هفت پیکر .

۵- اسکندرنامه که مشتمل است بر : الف - شرفنامه . ب - اقبالنامه .

(۴۴۹) **پیمان چین با انگلیس و فرانسه** (تاریخ فارسی)

این پیمان در سال ۱۸۵۲ م . بسته شده است .

آغاز: ترجمه روزنامه در خصوص مملکت چین: بتاريخ ۱۱ اکتبر؛ دیروز در خصوص عهدنامه ییکه مابین موسیو و لاقرین ایلچی مختار دولت بهیه فرانسه و جناب کنیک گماشته حضرت پادشاه چین تفصیلا مرقوم داشته بودیم . . .

انجام: چهار ساعت بعد از ظهر بلنگر گاه رسید.

۱۵۳۶

ش ۲ دفتر ۹۴ - ۹۶ پ. ش ۱ «تاریخ ناپلئون» میباشد.

(۴۵۰) پیوند (کشاورزی. فارسی)

از میرزا حسن فلاح است، وی آنرا در فرانسه بخواش باغبانهای ایرانی نگاشته است. و در دو نسخه زیر تصویرها نیز هست.

آغاز: شاخ بی بر اگر همه طوبی است

به بریدش به میوه پیونددید

حمد بی حد احدیرا سزا است که ریاحین بدن را . . .

انجام: چنانچه اغلب اوقات اتفاق میافتد.

۲۸۵۷

نستعلیق خود مؤلف، در شوال ۱۲۸۴ ق.

مالك: اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۴ ق.

کاغذ فرنگی نازک رنگارنگ. جلد مقوا.

۱۷ ک ۱۳ × ۲۱ و ۱۹ س ۱۶ × ۱۰.

۲۸۵۸

ش ۸ دفتر ۱۵ - ۱۷۱ پ. نسخ سده سیزدهم ۲۱ س. ش ۱ «کشاورزی» است.

(۴۵۱) تاج التراجم (تفسیر. فارسی)

تفسیر فارسی از عماد الدین ابوالهظفر طاهر شفقور بن محمد اسفرائینی. م ۴۷۱ ق.

کوثری در پیشگفتار «التبصیر فی الدین» مینویسد: این تفسیر در ایران بیچاپ رسیده است، و گویا آنرا با «تاج التراجم یا موائدالرحمان» چ بمبئی ملک الکتاب شیرازی که منسوب باقا جمال خوانساری میباشد اشتباه کرده است. فیلمهای مجلدات این کتاب از روی نسخه‌های دیگر در دانشگاه تهران هست. (استوری ۱: ۱۱۹۰).

۲۰۱۹

آیات بنسخ و تفسیر بنسبتعلیق سده نهم. جلد دوم تنها ازسوره مریم تا پایان قرآنست يك سرلوح و ۹۶ سرسوره زیبا دارد.

مالك: اعتضاد السلطنه ۱۲۷۳ ق. وقف سپهسالار. صفحه‌ها در جدول زروشنگرف. کاغذ سمرقندی. جلد ساغری زرکوب.

۳۶۶ گ ۳۴ × ۲۲ و ۲۳ س. (سپه ۱: ۷۹).

(۴۵۲) **تاج المآثر** (تاریخ. فارسی)

صدرا تاج الدین حسن بن محمد نظامی یا بسطامی که در ۶۰۲ ق. بدستور شرف الملك وزیر و بنام ابوالمظفر محمد بن سام و قطب الدین شهریارغازی ابوالحارث ایبک سلطانی ساخته است.

(فهرست دانشگاه ۲: ۵۱۴ ذریعه ۳: ۲۰۷ - استوری ۱: ۱۳۱۰ و ۴۹۴).

۱۵۰۶

نسبتعلیق محمد مقیم بن عزیز بیگ سرور رشتی برای محمد شریف در ۱۰۷۵ ق. عنوانها، نشانهاشنگرف. جدولها زرولاژوردوشنگرف. يك سرلوح كوچك در آغاز دارد. مالك: اعتضاد ۱۲۷۳ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی. ۱۵۶ گ ۱۹ × ۳۱ و ۲۱ س ۱۰ × ۱۹.

(۴۵۳) **تاریخ پیامبران و پیشوایان** (تاریخ. فارسی)

کتابی گمنام در تاریخ پیغمبران و امامان در چهل باب است و هر یک چند فصل

و خاتمه دارد و در پایان گوید در این کتاب از تفاسیر و کتب معتبره نقل کرده‌ام .
فهرست چهل باب آن چنین است:

۲۰- خلق سبا.	۲- خلق جن.
۲۱- « زکریا.	۳- « آدم.
۲۲- « مریم.	۴- « شیث.
۲۳- « عیسی .	۵- « ادریس .
۲۴- « عزیر.	۶- « نوح.
۲۵- « ذوالقرنین.	۷- « هود.
۲۶- « خضر و الیاس.	۸- « صالح.
۲۷- « اصحاب کهف .	۹- « ابراهیم.
۲۸- « پیغمبر اسلام	۱۰- « لوط.
۲۹- « علی.	۱۱- « یعقوب.
۳۰- « حسن.	۱۲- « یوسف.
۳۱- « حسین .	۱۳- « شعیب .
۳۲ ، ۳۳ ، ۳۴ ، ۳۵ ، ۳۶ ، ۳۷ ،	۱۴- « موسی .
۳۸ ، ۳۹ (برای هر يك از دوازده	۱۵- « یونس .
امام يك باب دارد) .	۱۶- « ایوب .
	۱۷- « یسعی .
	۱۸- « داود .
۴۰- خلق حضرت صاحب الزمان .	۱۹- « سلیمان .

۷۳۳۳

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف .

آغاز : افتاده : و نفس خود را خواسته و خواهش او را ...

انجام (در میان خاتمه شاید يك صفحه افتاده است) : فهاانا فی روض الندامة ارتع ؛

ای معبود من هر آینه ..

باب چهل در قصبة منبع الطاف بی پایان و مجمع مکارم . . . صاحب الزمان و در چند فصل است .

فصل اول در ولادت . . . والقباب و کیفیت آن حضرت . او امام دوازدهم است از ائمة اثنی عشر . . .

کاغذ سپاهانی نخدی کلفت . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی .

۲۴۳ ک ۱۳×۲۱ و ۲۵×۲۱ س ۲۹×۲۱ .

(۴۵۴) تاریخ الائمة (تاریخ . فارسی)

از محمد بن تقی بن عضد علوی بنجری شیرازی، که برای شاه طهماسب درس‌یزده باب نگاشته است .

آغاز: الحمد لمن فضل العالمین بمحمد نبیه علی البشر . حمدی و شکری تا ابد مر خالق لوح و قلم . . .

انجام: وخطوب الاعوام بحرمة محمد . . . بعون الملك العالم سنة ۹۹۸ .

۷۵۳۱

ش ۳ دفتر ، ۳۴۵ پ - ۴۲۰ پ . از روی نسخه ۹۹۸ ق . نوشته شده است . ش ۱ «جنگ عرفانی» است .

(۴۵۵) تاریخ افغانستان (تاریخ . فارسی)

تاریخ این کشور را پس از آمدن انگلیسها و گریختن دوست محمد خان و رسیدن کهن دل خان بتهران در بر دارد . ترجمه ایست از انگلیسی .

آغاز: بسمله . افغانستان مملکتی است وسیع و با تحدید مردم یوروپ طول آن از سوی مشرق بطرف مغرب هزار میل مسافت است . . .

انجام: از قبل امیر دوست محمد خان بحضرت دارالخلافة آمد، و شاهنشاه امیر . (ناقص است) .

۱۴۶۵

نستعلیق سده سیزدهم عنوانها شنگرف. صفحه‌ها در دو جدول بزرگ ذرولاژ ورد،
کوچک شنگرف. درگ ۱-۷ حدیثهای پراکنده و ۹-۱۷ نامها و داستانهای درباره آن به
نستعلیق درشت هست. جای عنوانها سفید.

کاغذ فرنگی نازک آهارمهره. جلد تیماج سرخ یک لایه ضربی.

۳۶ گ ۲۵ × ۳۳/۵ و ۱۷ س ۱۷ × ۱۹.

(۴۵۶) تاریخ الفی (تاریخ. فارسی)

تاریخ هزارساله اسلام را بدستور جلال الدین محمد اکبر شاه در آغاز سده یازدهم
تتوی و چندتن دیگر نگاشته‌اند (ف. دانشگاه ۳: ۵۲۰ و ۳: ۲۴۴۲).

۱۵۵۵

از آغاز مرگ پیامبر تا سرگذشت طغتکین را دربر دارد. (جلد نخستین) نستعلیق
۱۲۶۶ ق. عنوانها سفید مانده و برخی باشنگرف است.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

۵۱۱ گ ۲۲ × ۳۵ و ۳۰ س ۲۶/۵ × ۱۳/۵.

(۴۵۷) تاریخ اکبری (تاریخ. فارسی)

از ابوالفضل ناگری (۹۵۷-۱۰۱۱ ق) پسر مبارک پسر شیخ خضر، و برادر
ابوالفیض فیضی شاعر است. وی درین کتاب زندگئی اکبر شاه و پدرش و اندکئی درباره
۵۲ تن از پدرانیش که آخرین ایشان حضرت آدم است، یاد کرد و آنرا بسال (۴۱ الهی =
۱۰۰۴ ق) پایان رسانید.

این کتاب در ۴ جلد در کلکته ۱۸۷۷ م. و در لکهنو بسال ۱۹۱۳ م. و مکرر
چاپ شد.

(مشار. ص ۱- استوری ۱: ۵۴۳ و ۱۳۱۴- فهرست دانشگاه ۲: ۵۱۷-۵۲۰).

۱۴۸۸

نستعلیق ۱۰۴۸ ق. عنوانها شنگرف. در دو صفحه نخستین میان سطرها زرانود
يك سر لوح زرو شنگرف ولاژورد دارد. صفحه‌ها در جدول زرو لاژورد و شنگرف.
کاغذ سمرقندی. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

۳۸۷ گ ۱۸ × ۳۱ و ۲۱ س ۱۱ × ۲۰.

۱۴۸۸ هگرو

از آغاز چند صفحه افتاده است. نستعلیق ۶ ذیحجه ۱۰۹۵ ق. عنوانها شنگرف.
کاغذ ترمه سفید سپاهانی. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

۳۴۷ گ ۱۸ × ۲۷ و ۲۳ س ۱۱ × ۲۰.

۱۴۹۰

تنها جلد سوم و چهارم است. از سال سیزدهم الهی آغاز و بسال ۴۷ = ۱۰۱۰ ق. آن
بایان می‌یابد.

آغاز: درین هنگام که عشرت ابتسام، که موکب مقدس شاهنشاهی...

انجام: تمام شد دفتر تاریخ اکبر نامه در سنه ۴۰ جلوس والا.

نظام سخن از کلام تو باد طراز معانی بنام تو باد

نستعلیق هندی سده یازدهم. عنوانها شنگرف. صفحه‌ها در جدول زر و شنگرف
ولاژورد. يك سر لوح زر و شنگرف ولاژورد دارد.

مالك: اعتضاد السلطنة در ۱۲۹۳ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ هندی نخدی. جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی.

۳۴۳ گ ۲۰ × ۳۴ و ۲۵ س ۱۲ × ۲۲.

(۴۵۸) تاریخ امامان و شاهان و فیلسوفان (کلام. عربی)

این کتاب دو باب دارد ۱- دوازده امام ۲- پادشاهان و فیلسوفان. پادشاهان

هندرا از تاریخ اکبری نقل کرده است .

آغاز: بسمله. بر دقیقه شناسان دفاتر معرفت کردگار . . . پوشیده نما ناد که در اول این کتاب سمت گزارش یافته که دنیا مقرطوایف . . .

انجام: محمد خان رابع بن ابراهیم خان بتاریخ سنه ۱۰۵۸ بسلطنت رسیده و مدت سلطنت و ارتحال او و سلاطین بعد چون معلوم نتوانست نمود ، لذا بهمین اکتفا نمود . در سلخ ذیقعدہ ۱۱۲۲ با تمام رسید . و موقع است که . . . یاد بنمائید .

۱۵۲۵

نستعلیق ۲ شنبه ۲۱ ع ۱۲۲۸ ق . عنوانها شنگرف.

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی ضربی يك لا .

۱۵۹ گ ۲۰ × ۲۹ و ۱۹ س ۱۲ × ۲۴ .

(۴۵۹) تاریخ بخارا (تاریخ . فارسی)

ارملازاده احمد بن معین الفقراء است که به «کتاب ملازاده» معروف گشته است . و در آن فرمانروایان و دانشمندان و مزارهای ایشان را یاد کند . مدرس رضوی در پیشگفتار تاریخ بخارای نرشیخی . ص (ز) از آن یاد کند (ف . مجلس ۲ : ۱۲۶ ث ۱ - ۲۲۵) .

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی تفرد بالبقاء وتوحد بالعز و الکبرياء . . . اما بعد هذا ذکر طائفة من اهل بخارا و نواحیها من العلماء و الکبراء . . . بدانکه تقرب بارواح طیبه و مشاهد مقدسه علمای دین و مشایخ روی زمین . . . هر اینه سبب مزید بر کات است . . .

انجام: و وفات او در ۲۱ رمضان ۸۱۴ بوده است . یا ربنا بلغ منك تحية و سلاماً الى ارواحهم .

۱۶۴۲

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۳۶ پ. نستعلیق سناء الملة بن ضياء الحق بن حاج مولوی. صفحه‌ها در جدول زر ولاژورد. در ۱ صفر ۱۳۳۴ ق. از روی نسخه خط محمد شفیع بن ملا نظر محمد در شعبان ۱۱۰۶ ق. نوشته شده است.

کاغذ فرنگی سفید. جلد روغنی زرد مقوایی.
۱۱۰ گ ۱۲/۵ × ۲۰ و ۱۶/۵ × ۶/۵ س ۱۳/۵.

(۴۶۰) تاریخ بخارا (تاریخ. فارسی)

از نرشخی ابوبکر جعفر. م ۳۴۸ ق. ترجمه فارسی از ابونصر احمد بن محمد بن نصر قباوی. تلخیص کننده محمد بن زفر بن عمر است، که در ۵۷۲ ق. آنرا کوتاه کرده است.

چ. شفر پاریس ۱۸۹۳ م = ۱۳۱۰ ق. و مکرر پس از آن. و مدرس رضوی تهران ۱۳۱۹ ش.

۱۶۴۲

ش ۲ دفتر ۳۷ پ - ۱۱۰ ر در برك پایان نسخه نویسنده چیزهایی افزوده است. نستعلیق پادشاه سناء الملة بن ضياء الحق بن حاج مولوی در ۱۲۳۵ ق. ش ۱ نیز «تاریخ بخارا» است.

(۴۶۱) تاریخ ترگ (تاریخ. فارسی)

ترجمه بیست از فرانسه. مترجم گویا میرزا زکی خان سرهنك است که تاریخ گل (ش ۱ - ۱۴۹۷ این کتابخانه) را بفارسی گردانیده است. آغاز: طائفه ترگ از طوایف قدیم اندواز آن منشعب شده است سلاطین عثمانلو... انجام: و قلعه را که مسخر شده بود آتش زده ویران نمود (ناقص مانده).

۱۴۹۷

ش ۲ دفتر ۶۱ پ - ۱۴۰. ش ۱ «تاریخ گل» است که در ص ۳۰۴ یاد شده است.

(۴۶۲)

تاریخ جهانگیر

(تاریخ فارسی)

مقدمه ظفر نامه است و در آغاز سده نهم برای شاهرخ میرزا نگاشته است. در آن از مرگ تیمور در ۸۰۷ ق. یاد شده و در آن گوید: در ۸۲۲ ق. دستور صادر شد که کتاب وبخشیان و منشیان تاریخها را که بترکی نوشته بودند بفارسی جمع کنند، و من این کتاب را ساختم. (استوری ۲۸۴ - و ۱۲۷۴ - ریوا: ۱۷۴ - فهرست دانشگاه: ۶۱۹) آغاز: افتتاح تاریخ جهانگیر و ابتدای نامه ظفر و بخت یاری حمد و سپاس حضرت پادشاهی تواند بود ...

۱۵۰۵

تستعلیق سده دوازدهم. عنوانها شنکرف و زر. جدول صفحهها زر و لاژورد است. میان سطرهای دو صفحه آغاز زر اندود. یک سر لوح در آغاز بزمینۀ زر و کل و بسوته لاژورد و شنکرف دارد. انجام: و نسب قیان ناله آدم ... سبق ذکر یافته. (ناقص - در سر گذشت خانهای توران).

کاغذ سمرقندی نخدی. جلد تیماج خنایی مقوایی ضربی.

۸۳ گ ۱۳/۵ × ۲۱ و ۲۴/۵ س ۱۸ × ۸.

(۴۶۳)

تاریخ حکما

(تاریخ فلسفه. فارسی)

در احوال فلاسفه. ترجمه گزیده ییست از «نزهة الارواح» (فهرست دانشگاه ۳: ۶۹۵ ش ۲).

آغاز: بسمله. حمد و سپاس و ستایش حکیمی را که اول بی اول است، قاصر از دریافت ... بعد چنانچه طالب بصیرت را دانستن تواریخ حکمای پیشین و علمای ماضین از ضروریات است ...

انجام: گفت شکر الهی را چیزی بهتر از صبر و مرتبه‌یی بلندتر از

رضایت حق تعالی همگنان را از این دو صنعت بهره‌مندی دهد، بمحمد و آله . تمت
فی ۱۲۵۵ .

۵۴۹

ش ۵ دفتر ۹۴ پ - ۱۷۰ پ . نستعلیق . بی نام . در ۱۲۵۵ ق .
کاغذ فرنگی آبی رنگ . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی .
۱۷۰ گ ۱۱ × ۱۷ و ۱۵ س ۱۱ × ۱۱ ش ۱ « حاشیه توضیح الاشکال » است .

(۴۶۴) تاریخ الخلفاء والائمة (تاریخ . عربی)

سر گذشته‌های آنان را از روی کتاب «صواعق محرقه» ابن حجر در پنج باب گرد
کرده است .

آغاز: بسمله . حمدله . . . اما بعد فهذه رسالة جمعت فيها ما ذكره ابن حجر
في صواعقه من احوال الخلفاء والائمة . . .

انجام: ولا يصح الاعتقاد بمجرد الامكان . تمت الرسالة في يوم الاثنين في بلدة
كازمين في ج ۲ - ۱۲۳۵ ق .

۲۵۲۷

ش ۴ دفتر ۳۴ - ۴۲ پ . ش ۱ «التضييق والمواسعة» است .

(۴۶۵) تاریخ شاه اسماعیل (تاریخ . فارسی)

گزارش پادشاهی این مرد است که در روزگار خود او، در سده دهم نکاشته
شده است .

۱۵۱۴

نستعلیق سده یازدهم . عنوانها شنگرف . آغاز افتاده :
. . . لاعلاج خود را بقافله رسانید تا بگویم که کی بخدمت آن شهر یار خواهد رسید .

و پس از ذکر خروج شاه اسماعیل در کیلان و بیرون رفتن با هفت نفر صوفی که همراه او بودند گوید: الحال از حالات شهر یارزمان ...

انجام: شاه طهماسبی (کذا) را آوردند در دار السلطنه تبریز بر تخت نشاندند و السلام علیکم فی ۱۲۹ (شاید ۱۰۲۹).

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکى. مقوایى ضربى.

۲۴۱ گ ۲۰ × ۲۹ و ۱۵ س ۱۲ × ۲۱.

(۴۶۶) **تاریخ صفین** (تاریخ. عربی)

از نصر بن مزاحم. این کتاب بنام کتاب نصر بن مزاحم مضرى کوفى عطار، در تهران ۱۳۰۰ ق. سنگى خشتى در ۱۳۰۵ ص. چاپ شده است.

آغاز: بسمله. اخبرنا الشیخ الحافظ شیخ الاسلام ابو البركات عبد الوهاب ... قال ابو نصر ابن المزاحم التمیمى قال عمر بن سعد بن ابى الصید الاسدى ... قالوا لما قدم علمى بن ابى طالب ...

انجام: ذکر و فی عدة قتلى صفین والنهروان والنخيلة نحو أمماذ کر تیمم الناجى هذا آخر کتاب الصفین.

۱۵۲۰

شش جزء در یک جلد. نسخ علی محمد بن محمد حسین ریاضی دان (غیاث الدین جمشید ثانی)

در یکشنبه ۱ رجب ۱۲۸۰.

مالك: اعتضاد السلطنة ۱۲۸۱ ق. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷.

کاغذ فرنگی آهار مهره. جلد تیماج سرخ ساده مقوایى.

۱۸۳ گ ۱۶/۵ × ۲۷/۵ و ۲۲ س ۹ × ۱۷.

(۴۶۷) **تاریخ طبرستان** (تاریخ. فارسی)

از بهاء الدین محمد بن حسن بن اسفندیار کاتب آملی همزمان رستم بن اردشیر است. (الذریعه ۳: ۲۶۲) جلد اول آن بتصحیح عباس اقبال در ۱۳۲۰ ش. و جلد دوم نیز

بتصحیح همواست و در همان تهران چاپ شده است . (مشار) . و نسبت جلد دوم باین مؤلف درست نیست .

۱۴۶۸

نسخ آق بابا پسر ملامهدی شه میرزادی ۲۳ ع ۱۲۷۰ ق . عنوانها شنکرف .
انجام : که در تاریخ سنه خمس و اربعین خروج کرد، و آخر ایشان ملک فخر الدوله حسن بود ، که واقعه او در ۷۵۰ بود . الملك الله تعالى . پس در این نسخه افزوده هایی است که پس از مؤلف بدان افزوده شده و شاید نسخه ییکه صاحب «التدوین» از آن نقل کند همین نسخه باشد .

مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۶ ق .

وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج حنایی کناره مشکی ضربی مقوایی .

۲۰۴ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۹ س ۱۶ × ۸/۵ .

(۴۶۸) تاریخ طبرستان (تاریخ . فارسی)

از ظهیر الدین بن نصیر الدین حسینی مرعشی نواده سید قوام الدین (م ۸۹۲ ق)
که يك بار در پترزبرگك (لنین گراد) و يك بار در ایران چاپ شده است . (مشار)
(ذریعه ۳ : ۲۶۱) .

۱۴۹۳

نستعلیق چهارشنبه شعبان ۱۲۹۵ ق . رضاقلی خان هدایت ، در پایان نسخه چندسطری در باره کتاب نوشته است . عنوانها شنکرف .

مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۵ ق . وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .

کاغذ سفید فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی .

۱۳۳ گ ۲۲ × ۳۵ و ۲۷ س ۲۲/۵ × ۱۱/۵ .

(۴۶۹) تاریخ هجرت (تاریخ . فارسی)

از عبدالغفار صدیقی حسینی خراسانی است . و بروش عرفانی نگاشته شده .

و جز «تاریخ عترة» است که در (فهرست دانشگاه. ص ۲۱۵۳) یاد شده است و در فضائل عترة است.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ولم يجعل... اما بعد این چند کلمه بیست که... عبدالغفار صدیقی حسینی حسینی خراسانی... از منازل مطالعه واستفهام... برچیده...

انجام: وهیئ لنا من امرنا رشداً.

۲۸۴۴

ش ۳ دفتر. ۱۵۲ پ - ۱۸۷ پ. نستعلیق همان نویسنده شماره پیشین دفتر. حاشیه های لغوی بانشانه « منه غفر له » دارد. ش ۱ « لمعات » عراقی است

(۴۷۰) تاریخ قم (تاریخ. فارسی)

از حسن بن محمد بن حسن قمی، که آنرا در ۳۷۸ ق. بعربی نگاشته. و حسن ابن علی بن حسن بن عبدالملك در ۸۰۶ ق. آنرا بفارسی ترجمه کرده است. این ترجمه توسط سید جلال الدین تهرانی در ۱۳۱۳ ش. چاپ شده است. (الذریعه ۳: ۲۷۶ وفهرست مشار).

۱۴۶۷

نستعلیق شکسته مهدی بن شیخ حسن قمی در ۶ شوال ۱۲۹۵ ق. بدستور علی اکبر فیض و فرمان اعتضاد السلطنه. عنوانها مشکي درشت. برابر چاپ سید جلال الدین تهرانی ۱۳۱۳ ش. است.

کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

۲۱۲ گ ۱۷ × ۲۲ و ۱۴ س ۱۱ × ۱۶/۵.

(۴۷۱) تاریخ گرید (تاریخ. فارسی)

در تاریخ و جغرافیای این جزیره دریای سفید است. از میرزا جعفر قرا باغی که از اصل ترکی آن؛ تألیف حسین کامی خانیه وی، بفارسی گردانیده است. وی این جزیره را کرتیس و (اقریطش) نامیده است. واصل ترکی آن بنام «کرید تاریخی» در استانبول

بسال ۱۲۸۸ ق. چاپ شده است. و يك نسخه از چاپی را منیف افندی باعتضاد السلطنه اهدا کرده، و او دستور ترجمه آن را صادر کرده است. و گویا فقط جلد نخستین آن بمهران رسیده و ترجمه شده است.

آغاز: بسملة . الحمد لله الذی هدانا لایمان . . اما بعد چنین گوید، گوشه نشین بادیه گمنامی خانیوی حسین کامی: که جزیره کرید بزرگترین جزایر بحر سفید ...
انجام: يك کسی قره مرسل اسلام را گرفته آورده اند تمت الترجمة فی يوم الاربعاء
تاسع شهر جمادی الاولى سنه ۱۲۹۴ و قد تم التحریر فی سابع عشر شهر رجب المرجب
سنه ۱۲۹۴ . . . قد بلغ قبلاً فی السبت اثنا و عشرون شهر رجب المرجب ۱۲۹۴ .

۱۵۳۵

نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنکرف .
مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۱۹۴ ق. وقف سپهسالار - ۱۲۹۷ ق .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .
۱۱۵ گ ۱۷ × ۲۶ و ۱۸ س ۱۸ × ۱۰

(۴۷۲) تاریخ گزیده (تاریخ . فارسی)

از حمدالله مستوفی پسر تاج الدین ابوبکر مستوفی قزوینی (۶۸۰ - ۷۵۰ ق) .
است . خاندان او نسب خویش را بحر فرزند یزید ریاحی میرسانند . برادر او خواجه -
فخر الدین احمد نیز از شاعران و نویسندگان قزوین بشمار است از حمدالله سه کتاب
بدست است . ۱- «تاریخ گزیده» ۲- «ظفرنامه» ۳- «نزهة القلوب» .

تاریخ گزیده تاریخ عمومی و کوتاهی است از همه جهان از آغاز آفرینش تا روزگار
خواجه غیاث الدین محمد که کتاب را در ۷۳۰ ق. بنام وی نگاشته است . و بگفته اقبال
آشتیانی کوتاه شده بی از «جامع التواریخ» رشیدی است ، که فصلی راجع بدان شمنندان
و شاعران ، و فصلی در باره شهر قزوینی بر آن افزوده است . (تاریخ مفصل ایران ص ۵۲۳ - ۵۲۴
و ذریعه ۳ : ۲۷۱ و مشارص ۳۳۴ و استوری ۱ : ۸۲) .

تاریخ گزیده مرتب بر یک فاتحه و شش باب و خاتمه است. فاتحه در آغاز جهان باب نخست پیغمبران در دو مقالت. باب دوم پادشاهان پیش از اسلام در چهار فصل. باب سوم خاتم النبیین و خلفا در یک مقدمه و شش فصل. باب چهارم پادشاهان اسلام در دوازده فصل. و باب پنجم ائمه سنت و حدیث در شش فصل. باب ششم در تاریخ باب الحجه قزوین در هفت فصل.

۱۶۱۳

نسخ سده نهم است، و هفت صفحه پایان نسخه در تاریخ ج ۱ - ۱۲۹۷ ق. نوشته شده است. عنوانها، نشانها شنکرف. صفحه هادردو جدول شنکرف و لاژورد. یک سر لوح در آغاز بزمینه لاژورد و گل و بوته زرین و ترجی با زمینه آبی و آراسته بزر در صفحه عنوان دارد.

کاغذ سمرقندی نخدی و فرنگی. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

۲۴۷ گ ۱۵/۵ × ۲۵/۵ و ۲۱ س ۹/۵ × ۱۷/۵

۱۶۱۴

نسخ محمود طباطبائی اردستانی سپاهانی در ج ۲ - ۱۲۹۶ ق. عنوانها شنکرف.

مالك اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۶ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

۱۹۴ گ ۲۱ × ۳۵ و ۲۷ س ۱۱/۵ × ۲۴/۵

۷۲۱۸

نستعلیق سده یازدهم.

آغاز افتاده: « و خلیفه و وزیر موسی بود ... ».

انجام افتاده: « یعنی همچنانکه مردن برادر. » نسخه ناشناس بوده و فقط با برابر

کردن فهرست فصول و ابواب شناخته گردید. عنوانها شنکرف.

کاغذ سمرقندی سفید. جلد تیماج مشکی ضربی یک لا.

۲۷۴ گ ۱۷ × ۲۳ و ۱۵ س ۱۱ × ۱۶.

(تاریخ . فارسی)

تاریخ گل

(۴۷۳)

این کتاب را میرزا زکی خان سرهنگ قورخانه، از فرانسه بفارسی ترجمه کرده و به هشت کتاب تقسیم نموده است . اول تاریخ گل .
آغاز: در تعریف گل و محاربه باهلوثی که سویس باشد و محاربه با آریوویست . . .
انجام: و در آنجا بیست روز بدعای جمهوری و شادمانی حکم داد .

۱۴۹۷

ش ۱ دفتر . ۵ پ - ۵۹ ر . نستعلیق پایان سده سیزدهم .
مالك اعتضاد السلطنة . وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .
۱۴۰ گ . نوشته دارد ، و همانقدر بر گهای سفید است .
کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج سبز تیره ضربی مقوایی زر کوب .
۲۸۰ گ ۲۰ × ۳۴ و ۲۷ س ۱۱ × ۲۳ .

(تاریخ . فارسی)

تاریخ مشعشعیان

(۴۷۴)

از سید علی بن عبدالله خان بن سید علیخان موسوی است ، که پس از سفر حج این کتاب را نگاشت ، و در آن سرگذشت خود و نیاکان خود را آورده است . نخست از سید محمد بن فلاح موسوی مشعشعی آغاز کرده است . عبارتهای فارسی و عربی و نامه های دولتی عربی و فارسی دارد .

این کتاب در پایان روز کار صفوی نگاشته شده و برای تاریخ آن روزگار و شناسائی آن دودمان سودمند میباشد . کسروی این کتاب (۱) را خوانده و در ص ۷۰۶ از کتاب « مشعشعیان » از آن یاد کند .

نامه ها و فرمانهای بتاریخ ۱۱۲۸ ق . در این کتاب دیده میشود .
آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی جعل لكل شیء سبباً و میز بین خلقه منزلة نسباً

(۱) این کتاب بفارسی ترجمه و گزیده شده و کسروی آنرا نزد شیخ ابو عبدالله زنجانی در زنجان دیده است . مشعشعیان ص ۶ و ۷ دیده شود .

انجام : ثم نرجع الى ما كنا فيه . . . واخذ وهن واما العيال (پس از آوردن نامه مورخ « قد = ۱۱۲۸ ») افتاده است .
نام نگارنده در دیباچه کتاب هست .

۱۵۱۳

گویا نسخه اصل است که در سده دوازدهم نوشته شده است . عنوانها، نشانها، شنگرف .
کاغذ سپاهانی .

جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
۲۲۶ گ ۱۹ × ۳۰ و ۲۴ س ۱۲ × ۲۵ .

(۴۷۵) تاریخ مقدس (تاریخ . فارسی)

سرگذشت پیامبر اسلام است، و ترجمه بیست از کتاب انگلیسی Lif of Mohamet
(زندگی محمد) از واشنگتون ایر وینک Washington I ruing امریکایی (۱۷۸۳ -
۱۸۵۹ م .) که میرزا محمد ابراهیم شیرازی در ۱۲۷۱ ق = ۱۸۵۴ م بفارسی ترجمه
کرده است و در ۱۳۴۴ ق . در تهران بچاپ رسیده است . (۱) . (مشار . ص ۳۴۲) .

۲۸۴۵

تستعلیق سده سیزدهم .

مالك اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۴ ق . وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج آبی ضربی زرکوب مقوایی .

۱۷۲ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۷ س ۹ × ۱۵ .

(۴۷۶) تاریخ ناپلئون (تاریخ . فارسی)

از محمد مهدی بن عبدالله خان است . که سرگذشت ناپلئون را انگاشته است .

۱ - متن در لندن سال ۱۸۸۹ م . بچاپ رسیده است .

آغاز : بسمله مؤرخین نوشته اند که ناپلئون از بدو تمیز و رشد در فهم علوم و درك
رسوم مصر و مبرم بود . . .

انجام : و ملامت از جانب دولت برای او حاصل نگشت . بتاریخ دهم شهر شعبان در
دار الخلافه تهران بر حسب حکم . . . علیقلی میرزا علی بد . . . محمد مهدی بن عبدالله خان
یوزباشی جلد اول تاریخ جناب ناپلئون اتمام پذیرفت . امید چنانکه مقبول نظر کیمیا
اثر سرکار والا گردد . . . فی سنه ۱۲۷۰ .

۱۵۳۶

ش ۱ دفتر اپ- ۹۳ پ . جزء اول تنها . از آغاز تافتح شهر مونتو از شهرهای
ایتالیا را در بر دارد . نستعلیق سده سیزدهم .
کاغذ فرنگی . جلد مقوا .
۹۷ گ ۲۲ × ۳۳/۵ و ۲۳/۵ × ۱۲/۵ .

(۴۷۷) تاریخ ناپلئون (تاریخ فارسی)

آغاز : بسمله . فصل مشتمل است بر وقایع نتایج مصالحه امپراتور ناپلئون با
امپراتور الکسندر . . .

انجام : جنگهای معتبر ناپلئون را در روی آن نوشته اند .

۱۵۳۲

نستعلیق یکشنبه ۱۴ رجب ۱۲۶۴ ق . در تبریز .
مالك : اعتضاد ۱۲۷۹ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج مشکی مقوایی .
۱۷۵ گ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ و ۱۷/۵ × ۱۵/۵ .

(۴۷۸) تاریخ ناپلئون (تاریخ فارسی)

متن از فرانسه ب انگلیسی ترجمه شده و از انگلیسی به فارسی آورده شده است . بدست
محمد رضا تبریزی .

آغاز : سالکان مسالک هنروری ، و کوی ربایان حلیه فصاحت گستری . . .
 انجام : بی اختیار هر چه مصلحت میدید معمول میداشت . . .
 این کتاب بنام محمد شاه قاجار در سال ۱۲۵۳ ق . نگاشته شده است .

۱۵۳۵

نستعلیق سلیمان بن سلیمان جدید الاسلام ابوامادر شهر ذیقعه قوی ایل ۱۲۷۵ ق . باشاره
 عبدالعلی خان سرتیب توپخانه مبارکه . در قصبه بناب پابان یافته و در ج ۲ - ۱۲۷۵ ق . بآنها
 آغاز شده است . عنوانها شنکرف .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی ترنج سبز دارد .
 گ ۲۱ × ۵/۳ و ۲۵ س ۱۶ × ۲۷ .

(۴۷۹) تاریخ هند (تاریخ . اردو)

از منشی نظام الدین (استوری ۱ : ۴۰۲) .
 در بر ک ۲ چنین دارد : مصنف منشی نظام هندوستان احوال هندوستان جنت نشان
 اسکایان یون هی .

آغاز : انشاء ثناء اس صانع کامل کی واسطی سزاواری که حسن . . .
 انجام : نظر او بی توالی منصف کی خطاهی .

۸۲۵۸

نستعلیق هندی سده سیزدهم .
 کاغذ هندی سفید . جلد تیماج قهوه مقوایی فرسوده .
 ۱۷ گ ۲۲ × ۳۱ و ۱۶ س ۱۵/۵ × ۲۴ .

(۴۸۰) تاریخ هند (تاریخ . فارسی)

کتابی است مانند «تاج المآثر» و لیکن پس از آن نگاشته شده است . فهرست
 عنوانهای آن چنین است :

- سرگذشت ناصرالدین محمود سنه ۶۱۴ .. (مانند تاج المآثر در فصل آخر)
- مرگ سلطان قطب الدین .
- جلوس سلطان شمس الدین در ۶۰۷ ق .
- فتح جالپور .
- شکست غزنین و گرفتاری ملاتاج الدین یلدی .
- آغاز: (افتاده) سازد اندر سایه اوباز نصرت آشیان . شعر
- یسیر حوالیها الملوک باوجه تباهی ظبی اسیا فہم صفحاتہا
- انجام: کلمات رمت لونه منع الناظر موج کانه مسک حصار و دقیق قذالہباء انیق
- متوال . فی متمم مزہار (افتاده) .

۱۵۰۹

- نسخ سده هشتم . عنوانها سیاه و درشت ، نشانها شنکرف . آغاز و انجام افتاده است .
- مالک : اعتضاد ۱۲۸۴ ق . وقف سپہ سالار ۱۲۹۷ ق .
- کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکى يك لا .
- ۳۱ گ ۱۶ × ۲۴ و ۲۵ س ۱۲ × ۲۰ .

(۴۸۱) تاریخ الیمینی (تاریخ عربی)

- از ابوالنضر محمد بن عبد الجبار عتبی . م ۴۲۷ ق . (ذریعه ۳ : ۲۵۶ وف . دانشگاه
- ۵۳۶:۲) . این کتاب در ۶۰۳ ق . بفارسی ترجمه شده است .
- اصل کتاب با شرح آن بنام «الفتح الوہبی» در مصر ۱۲۸۶ ق . در دو جلد چاپ
- شده است .

۱۴۸۶

- ش ۱ دفتر ۲، پ- ۸۵ . نسخ حاجی آقا بن عبد الله تبریزی در ۱۲۷۱ ق . دارای دو جدول

بورگ زرو لاژورد، کوچک زرو شنکرف ولاژورد، عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
۱۹۸ گ 20×34 و 27 س 12×24 .

۱۴۸۷

نسخ مصطفی بن ملازین العابدین منجم در ۱۲۷۲ ق . عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی زر کوب و شنکرفی .
گ 19×31 و 17 س 11×21 .

(۴۸۲)

تبصرة العوام

(تاریخ . فارسی)

و معرفة مقالات الانام

منسوب به صفی الدین ابوتراب مرتضی بن قاسم داعی حسینی رازی، ملقب بعلم الهدی
در سده ششم است و مکرر چاپ شده است (الذریعه ۳: ۳۱۸ و فهرست مشار و مجله مکتب شیعه).
این کتاب در نسخه های ۲۷۵۵ و ۶۵۷۸ بخواجه نصیر طوسی منسوب شده و برخی
نسخه ها نام مؤلف ندارد .

۱۸۶۲

در دیباچه این نسخه نام مؤلف مرتضی و لقبش علم الهدی است و در پایان آن نویسنده
اورا مرتضی رازی نامد .

نستعلیق زمان بن عظامهدی جاجر می در سه شنبه ۲ ذی قعدة ۱۲۳۴ ق . عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی ضربی يك لا .
گ 16×21 و 17 س 10×15 .

۲۷۵۵

ش ۱ دفتر ۲ - ۴ پ . برابر ص ۴ - ۱۲ چاپ عباس اقبال . نسخ سده سیزدهم .
آغاز : « من تبصرة العوام لمولانا محمد الطوسی نصیر الدین باب اول در مقالات
فلاسفه و اتباع ایشان از اصحاب طبایع و نجوم و غیرهم بدانکه فلاسفه عالم را قدیم ... »
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج زرد يك لا .
گ 17×21 و 26 و گاهی 20 س 12×17 .

۲۸۱۱

نستعلیق سده نهم . عنوانها شنگرف . آغاز افتاده ، و برابر است با سطر ۱۶ صفحه ۴
چاپ اقبال تا پایان کتاب .

کاغذ سمرقندی نخدی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
۱۳۹ گ ۱۷ × ۲۵ و ۱۹ س ۱۷/۵ × ۸/۵ .

۶۳۶۴

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . مانند چاپ اقبال با اندکی اختلاف
واژه ها . پایان کتاب تا میان باب ۲۶ افتاده و نیمه دوم آن باقی است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مقوایی قهوه ای .
۲۵۴ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۲ س ۸/۵ × ۱۳ .

۶۵۷۸

نستعلیق ۹۶۷ ق . عنوانها نشانها شنگرف .
تا پایان باب ۲۴ دارد . و باقی را ندارد و از نظر مطلب برابر چاپ اقبال است . دیباچه این
نسخه جز دیباچه چاپ اقبال است . و عبارات نیز دگرگون است . در دیباچه نام کتاب هست و نام
مؤلف نیست و در کنار صفحه بخط تازه افزوده شده :

« این ضعیف مرتضی الملقب بعلم الهدی » و در کنار پایان نسخه ، عبدالحسین بافقی
رساله را بخواجه نصیر منسوب داشته است .
کاغذ سپاهانی . جلد مقوا .

۱۴۲ گ ۱۷/۵ × ۲۳/۵ و ۱۷ س ۹/۵ × ۱۵ .

۷۴۵۷

اندکی از آغاز افتاده است ، و نام مؤلف در جایش یاد نشده است .
نسخ محمد بن شکر الله قاری در سده دوازدهم . عنوانها ، نشانها شنگرف . صفحه ها
در جدول ذرولا زورد .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد یک لا فرسوده .

۲۲۲ گ ۱۳ × ۱۹/۵ و ۱۴ س ۸ × ۱۳ .

نبصرة المبتدی (عرفان . عربی)

در عرفان از صدرالدین محمد قونوی (م ۶۷۳ ق) است (کشف الظنون). يك مقدمه و سه مصباح دارد :

۱ معرفت ذات در سه لامع . ۲ احکام طور ولایت و نبوت در دو لامع . ۳ معرفت دنیا و آخرت در دو لامع . این کتاب از ناصرالدین محدث نیز دانسته شد (چلبی ۱ : ۲۴۴) و نسخه آن در تهران دانشکده حقوق ش ۵۷ دهست .

آغاز : بسم الله . سزاواری ثنا ، حضرت جلال احدیت را است ، آن خدای ودود که نتیجه مقدمات آفرینش ارواح جمله انوار معرفت او است ... و بعد این کلمه یی چند است در اصول اصول معارف و قواعد طور ولایت ... و این کلمات را «نبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی» نام نهاده ... مقدمه و سه مصباح و خاتمه ...

انجام : از خاک در تو تاج تارک دارند . والحمد لله الوهاب ... عین الوجود و الوجود

۶۵۵۵

ش ۸ دفتر ، ۱۷۷ پ - ۱۹۷ پ.

نسخ هاشم بن حسین عمیدی . ش ۱ «رسائل اخوان الصفا» است .

تبصرة المتعلمین (فقه . عربی) (۴۸۴)

فی احکام الدین

از علامه حلی جما الدین حسن بن سدید الدین یوسف (۶۴۸-۷۲۶ ق) رساله کوتاه و پر مطلب است و دارای چهار هزار مسئله فقهی است و ۲۷ شرح آن در ذریعه ۳ : ۳۲۱ و ۳۱ : ۶ و ۱۴۴ یاد شده است (سپه ۱ : ۳۷۰) .

۲۵۵۳

ش ۱ دفتر . نسخ ۹۷۷ ق . در حاشیه بیشتر صفحه ها حاشیه هایی بی امضا ، و نقل از «مذهب» و «قواعد» و «نزهة العابدین» و «تنقیح» و «ارشاد» و «مختصر مصباح» و «تحریر» و «مختصر نافع» و «ایضاح» و جز آن نوشته شده . ش ۲ «صحيفة الرضا» است .

کاغذ اصفهانی . جلد تیماج . وقف سپهسالار .
۱۲۰ گ ۱۸ × ۱۲ و ۱۵ س (سپه ۱: ۳۷۰) .

۵۹۰۸

نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .
۱۲۷ گ ۱۰ × ۱۴/۵ و ۱۲ س ۶ × ۸/۵ .

(۴۸۵) تبصرة المتعلمين (فقه . عربی)

منظوم

متن تبصرة المتعلمين فی احکام الدین از علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶ ق) که در بالا یاد
شد نظم آن عربی شاید از قوام الدین سیفی قزوینی (.... - ۱۵۰ ق) صاحب «تحفة قوامیه»
باشد که چندین متن دیگر را نیز عربی سروده است . (ذریعه ۳: ۶۲ و ۹: ۴۸۷) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي تقادما سلطاناه و شانه تعظما

و بعد فالتبصرة المعظمة تبصرة لمن بغى تعلمه
انجام: كان على عاقلة الاب الدية وتم ما في خاطري أن أنهيه
والحمد لله وتسليمي على محمد وآله خير المالا

۶۱۵۷

نسخ سده دوازدهم . تاریخ ۱۱۳۷ ق . در پایان دیده میشود . عنوانها شنکرف .
حاشیه های فارسی و عربی دارد . در ۴ برگ پایان منظومه بی از ملا محراب هست . برگ
شمار دارد . فهرست مطالب در آغاز هست .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج زرد يك لا .
۱۰۸ گ ۱۲/۵ × ۱۹ و ۱۷ س ۷/۵ × ۱۳ .

(۴۸۶) تبصرة الولي (داستانهای مذهبی . عربی)

فیمن رأی المهدی

از توبلی بحرین سیدهاشم بن سلیمان (م ۱۱۰۷ ق) نگارش در ۱۰۹۹ ق . است .

وهمراة غاية المرام در ۱۲۷۲ ق . چاپ شده است . این کتاب در باره کسانی است که امام دوازدهم غایب شیعه را دیده اند . (ذریعه ۳ : ۳۲۶ و سپه ۱ : ۲۲۱) .

۱۷۴۶

ش ۳ دفتر ، ۳۹۴ پ - ۴۳۵ ر . همه دفتر ۴۳۷ گ (سپه ۱ : ۲۲۱) .
ش ۱ «غایة المرام» است .

(۴۸۷) **التبیان** (تفسیر عربی)

فی اعراب القرآن

از ابوالبقاء عبدالله عکبری بغدادی حنبلی (۵۳۸ - ۶۱۶ ق) .

۲۰۶۳

نسخ ابو محمد بن هبة الله در سال ۶۵۹ ق . نوشته شده . بر گهای زیادی از آن افتاده بوده پس بعضی را بخط نستعلیق و برخی را بخط نسخ پیش از سده یازدهم از نو نوشته اند . و پاره یی از بر گهای آن وصالی شده است . وقف سپهسالار .
کاغذ حنایی . جلد چرمی ضربی .
۲۰۶ گ ۲۴/۵ × ۱۸ (سپه : ۹۷۱) .

۵۱۷۵

نسخ سده یازدهم . جای عنوانها سفید مانده است . آیه ها معرب از آغاز تا آیه «لایالونکم خیالاً» را در بر دارد .
کاغذ سپاهانی . جلد مقوایی ابری ته تیماج سرخ .
۹۶ گ ۲۵ × ۲۵ و ۲۰ س ۸ × ۱۷/۵

(فرهنگ فارسی)

تَمَمَةُ اللُّغَاتِ

(۴۸۸)

دردنبال «تاریخ و صاف» آمده و واژه‌های دشوار آنرا گزارش داده و بکمک وازروی «قاموس» و «کنز» و «منتخب اللغة» و «شمس اللغة» و جهانگیری و «برهان» و «فرهنگ» ترکی و مغولی ساخته شده، و در آن گوید: که معنی چند کلمه ترکی و عربی و مغولی بدست نیامده است.

آغاز: فرهنگ لغات غریبه غیر شایعه و صاف الحضرة. حرف الالف. آبی: انکار کننده است.

انجام: اضطراراً ترك نموده شد (تَمَمَةُ اللُّغَاتِ).

۱۶۷۶

ش ۴، دفتر ۴، ۴۵۷ پ- ۴۸۴ پ. ش ۱ «تجزیة الامصار» است که در ص ۳۱۶ بیاید.

(تاریخ فارسی)

تَجَارِبُ السَّلَفِ

(۴۸۹)

ترجمه بیست از کتاب تاریخ «الفخری» یا «منیة الفضلا» تألیف ابن طقطقی طباطبائی (م ۷۰۹ ق) که در ۷۲۴ ق. بفارسی ترجمه شده است. مترجم هندو شاه پسر سنجر پسر عبدالله صاحبی کیرانی نخجوانی است و برای نصره الدین یوسف شاه ترجمه کرده است.

عباس اقبال آشتیانی در ۱۳۱۳ ش. آنرا در تهران در ۳۶۸ ص چاپ کرد.

ذریعه ۳: ۳۴۸ و استوری ۱: ۸۱ و ۱۲۳۳ - مشار ۰ ص ۳۵۷

۱۵۴۸

نسخ محمد کریم بن محمدخان بیگدلی در ۸ ذی‌قعدة ۱۲۷۴ ق. عنوانهاشنگرف.

مالك: علی‌قلی ۱۲۷۵ ق. سپهسالار ۱۲۹۸ ق. ۴۱۹ صفحه شمار دارد.

کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج حنایی ضربی زر کوب مقوایی.

۲۱۶ گ ۲۲ × ۳۵، و ۱۹ س ۱۱ × ۲۳.

(کلام. عربی)

تجريد الکلام

فی تحریر عقاید الاسلام

از خواجه نصیر الدین طوسی (م ۶۷۲ ق) در دیباچه گوید آنرا «تحریر العقاید» نامیدم ولیکن اکنون بنام بالاشناخته میشود، واسفرائینی در شرح «تجريد الاعتقاد» آنرا بنام «تجريد الاعتقاد» نامیده است. این کتاب در شش مقصد است ۱- امور عامه ۲- جواهر و اعراض ۳- اثبات خدا ۴- نبوت ۵- امامت ۶- معاد.

این کتاب بارها شرح و حاشیه شده که در ذریعه ۳ : ۶۳۵۲ و ۳۱ و ۱۱۳ و ۱۴۴ یاد شده است. خواجه طوسی منطقی نیز برای این کتاب نگاشته که «تجريد المنطق» نامیده میشود.

۶۳۶۵

تنه‌ام بخش کلام است. نسخ ۹۸۷ ق. عنوانها زروشنگرف. يك سر لوح در آغاز دارد. صفحه‌ها در جدول زر ولاژورد.

کاغذ سمرقندی نخدی. جلد تیماج مشکی ضربی یک‌لا.

۴۹ گ ۱۰/۵ × ۱۵ و ۱۰ س ۶ × ۱۰/۵.

۶۳۶۶

نسخ ۲۲-ج ۱۰۹۷ ق. عنوانها شنگرف. و صفحه‌ها در جدول زر ولاژورد است. حاشیه از شرح ملاعلی و «۱۲» دارد.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج سرخ کنار سبز.

۱۰۴ گ ۱۲/۵ × ۱۷ و ۷ س ۵/۵ × ۱۰.

۶۳۶۷

از اثبات صانع تا پایان مقصد سوم را دارد. نسخ محمد علی کرمانشاهی در سپهسالار در شعبان ۱۲۸ (= ۱۲۸۰ ق) حاشیه دارد.

کاغذ فرنگی سفید. جلد مقوایی.

۱۴ گ ۱۳/۵ × ۲۰ و ۱۰ س ۸ × ۱۳/۵.

۶۶۸۵

ش ۱ دفتر ۱ پ- ۲۵ پ . نستعلیق محمد رفیع بن محمد رضا . دردوشنبه ج ۱ :- ۱۰۷۸ ق .
عنوانها ، نشانها شنکرف . صفحه نخستین نو نویس است .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه بی مقوایی فرسوده .
۹۴ گ ۱۰ × ۱۷ و ۱۵ × ۴/۵

۷۵۵۷

ش ۳ دفتر ۱۴۷ پ - ۱۸۷ پ . تنها منطق را دارد . نستعلیق سده دوازدهم نشانها
شنکرف . حاشیه ها با نشان « ع . ل » و « شرح » و « س » دارد . ش ۱ « اصول دین » است که
درس ۱۵۰ گذشت .

(تاریخ . فارسی)

تجزیه الامصار

(۴۹۰)

وتزجیه الأعصار

معروف بتاریخ و صاف از و صاف الحضرة خواجه شهاب الدین عبدالله شرف بن
عزالدین فضل الله بن عبدالله یزدی شیرازی (م ۷۳۰ ق) در پنج جزء است و بارها بچاپ رسیده
است . (الذریعه ۳: ۳۵۸ ، مشارص ۳۵۸ ، ف . دانشگاه ۲: ۵۲۵ . استوری ۲۶۷ و ۱۲۷۲) .

۱۶۷۶

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۴۵۶ ر . هر پنج جلد کامل با فرهنگ واژه ها بنام « تنمة اللغات »
نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها و نشانها شنکرف . جدول صفحه ها از رولازورد .
شش سر لوح در زمینه سفید با گل زرین و شنکرف و لاورد در آغاز هر يك از پنج مجلد
و فرهنگ است .

حاشیه های لغوی دارد . در آغاز دو صفحه درباره « یاسا » از خطط مقریزی
آورده است . ش ۲ « تنمة اللغات » است که درس ۳۱۴ گذشت .

مالك: اعتضاد السلطنة در ۱۲۹۲ ق. و علی قلی میرزا در ۱۲۸۴ ق.
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج مشکی مقوایی ساده.
۴۸۸ گ ۲۸ × ۴۲/۵ و ۲۲ س ۱۴ × ۲۹.

۱۶۸۷

نسخ محمد تقی بن محمد کاظم همدانی در پنج جلد کامل بی لغتنامه در ۱۲۰۵ ق. مقابله
و تصحیح در یکشنبه ۳ محرم ۱۲۶۴ ق. عنوانها، نشانها، شنکرف صفحه هادر دوجدول؛ زر،
وزر و لاژورد. حاشیه های نستعلیق لغوی دارد. و یک سر لوح در آغاز هست. و عبارات عربی
با اعراب است. فهرست جلدها چنین است:

جلد ۱ - ۱ - ۹۴

« ۲ - ۱۷۱-۹۵

« ۳ - ۲۶۷-۱۷۲

« ۴ - ۴۱۷-۲۶۸

« ۵ - ۴۵۶-۴۱۸

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی مقوایی ساده.
۴۵۸ گ ۲۶ × ۴۲ - ۲۲ س ۱۴ × ۲۹.

۱۶۸۸

پنج جلد کامل است بی لغتنامه.
نستعلیق. عربیها بنسخ از محمد رضی بن محمد رحیم آشتیانی قمی در ج ۲-۱۲۳۹ ق.
عنوانها، نشانها، شنکرف. با حاشیه لغوی.
مالك: محمد جعفر بوده است.
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج قهوه ای مقوایی ساده.
۳۷۲ گ ۲۱ × ۳۱ و ۲۲ س ۱۲ × ۲۲.

۱۶۸۹

نستعلیق بی نام و تاریخ در سده دوازدهم. عنوانها، شنکرف. تنها جلد ۴ و ۵ است.
مالك: فرج الله بن عبدالله افشار در ج ۱-۱۲۱۶ ق. و علی رضا بن اسد الله حسینی در ۱۱۹۰ ق.
در سپاهان حواشی بر آن نوشته است.

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج قهوه‌بی .
 ۳۰۱ گ ۱۸×۳۰ - ۱۸ س ۹×۲۱ .

۱۶۹۰

نستعلیق بی نام در سده یازدهم . عربیها نسخ و گاهی شنکرف . صفحه هادر دوجدول
 ۱- شنکرف ۲- لاژوردوزر . یک سر لوح ساده دارد .
 سه برگ اول و دو برگ آخر نو نویسی است و در ۱۲۵۹ نوشته شده . تنها جلد چهارم
 است .

کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد روغنی مشکی یا ترنج گل و بوته سرخ .
 ۲۱۵ گ $۱۸/۵ \times ۲۹$ و ۱۷ س $۱۱/۵ \times ۲۰$.

۱۶۹۱

نستعلیق محمد باقر حسینی در شب چهارشنبه ۲۱ رجب ۱۱۰۰ ق . و در پنجشنبه ۲۹ رجب
 همان سال با نسخه بی کهن مقابله شد و در پنجشنبه ۹ شعبان ۱۱۰۱ ق . مقابله دیگر شده است .
 در حاشیه برگ آخر چنین آمده :

کانه یناب قول المؤلف فیه حیث قال :

بهفت سال بر آراستم بهر هفتش
 چو نعره و س که در پیشگاه بنشانند

حواشی لغوی نستعلیق دارد . در آغاز عباراتی از مقریزی و میدانی درباره « یاسا » هست .
 شاید نسخه ۱۶۷۶ از روی این نسخه نوشته شده باشد . پنج مجلد را دارد .

مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۱ ق . سپهسالار در ۱۲۹۷ ق .

صفحه هادر جدول دارد یکی شنکرف . دومی شنکرف ولاژرد . فهرست جلدها :

جلد اول ۱ پ - ۷۵ پ = ۹ کراس و سه برگ در ۴ شوال ۱۰۹۹ ق . نوشته و در
 ۵- ج ۱- ۱۱۰۱ ق . مقابله شده .

دوم ۷۶ - ۱۳۶ = ۸ کراس و پنج برگ ۵ شنبه ۱۳ ذی قعدة ۱۰۹۹ ق . تصحیح جمعه
 ۲۸ ج ۱- ۱۱۰۱ ق .

سوم ۱۳۷ - ۲۱۳ = ۹ کراس و پنج برگ . پنجشنبه سلخ محرم ۱۱۰۰ ق . تصحیح ۴ شنبه
 ۳ رجب ۱۱۰۱ ق .

جلد چهارم ۲۱۴-۳۳۹ = ۱۶ کراس پایان در شام جمعه ۳ رجب ۱۱۰۰ ق. تصحیح
در پنجشنبه ۱ شعبان ۱۱۰۱ ق.

جلد پنجم ۳۴۰-۳۷۳ - ۴ کراس و دو برگ. ابتدا ی نوشتن ۴ شنبه ۲۴-ع ۱۰۹۹-ق.
قیمت کاغذ دوهزار دینار. اجرت جدول بندی ۸۰۰ دینار. اجرت جلد ۷۰۰ دینار.
کاغذ اصفهانی ترمه سفید. جلد تیماج مشکی مقوایی.
۳۸۳ گ $\frac{۱۷}{۵} \times ۲۶$ و ۲۷ س $\frac{۱۸}{۱۰} \times ۱۰$.

۱۶۹۲

نستعلیق عربی نسخ سده دوازدهم. صفحه آخر نو نویسی. تنها جلد یکم است.
کاغذ کبود فرنگی آهار مهره. جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی.
۹۹ گ $\frac{۲۰}{۵} \times ۳۱$ و ۲۲ س $\frac{۲۱}{۵} \times ۱۱$.

۷۳۲۹

تمام پنج بخش است. و در آغاز فهرست را دارد. نستعلیق محمد بن عبدالله آشتیانی قلمی.
در آشتیان و شوشتر نوشته شده.

ج ۱ مورخ روز پنجشنبه ۱ ج ۵- ۱۲۳۶ ق- ۳۸ پ.

ج ۲ < $\frac{۱۲۳۶}{۶/۱}$ ق. درگ ۱۴۸ ر.

ج ۳ > سلخ رمضان ۱۲۳۶ ق. درگ ۲۲۶ ر.

ج ۴ > شنبه $\frac{۱۲۳۷}{۳/۲۷}$ ق. درگ ۳۴۴ پ.

ج ۵ > روز پنجشنبه $\frac{۱۲۳۷}{۶/۲۶}$ ق. درگ ۳۷۸ ر.

کاغذ فرنگی.

۳۸۷ گ $\frac{۱۲}{۲۳} \times ۲۲$ و ۲۹ س $\frac{۲۹}{۱۹} \times ۱۹$.

۸۲۳۷

نسخ ابراهیم بن حاجی عبدالجلیل شروانی در رشت گیلان در یکشنبه ۱- ۱۰۵۴ ق.
عنوانها از روشنگرف. نیمی از صفحه ها در جدول زر و لاژور داست در میان، چند برگ
نو نویسی هست. تنها جلد ۵۴ است.

مالك: فرهاد میرزادر ۱۳۰۴ ق .

کاغذ متن وحاشیه اصفهانی سفید، جلد تیماج قهوه‌بی ضربی .

۱۶۵ گ ۱۷ × ۳۰ و ۲۷ س ۱۱ × ۲۳ .

(۴۹۱) **تجسم الاعمال** (فلسفه . عربی)

از قطب شیرازی است، و پاسخ پرسش می‌باشد . و در آن از شرح «حکمة الاشراق» خود یا کرده است

آغاز: بسمله . بعد حمدالله علی آلائه المبتوثة فی ارضه وسمائه . . . فان المولی المعظم استاد عصره . . . قطب الحق والدين محمود بن مسعود المصلح الشیرازی . قال انی القی الی کتاب . . .

انجام: والعجز عن درك الادراك ادراك. هذا آخر الجواب .

۸۳۷۱

ش ۲۲ دفتر ۲۰۷ پ . ۲۱۶ پ و پس از آن سه بند در باره عالم مثال و تجسم اعمال بر طبق اخبار نوشته شده است ، و آخرین آنها از شیخ الرئيس است . (۲۳ س . تا گ ۲۲۱ ر) ش ۱ «پاسخ طوسی ببحرینی» است که در ص ۲۸۱ گذشت ،

(۴۹۲) **تجلیات** (عرفان . عربی)

از فتوحات مکیه استخراج گردیده است .

آغاز: الحمد لله محکم العقل الراسخ فی عالم البرزخ . . .

انجام: من هو من اهل الله تعالى .

۶۵۸۸

ش ۳ دفتر ۷۵ پ - ۹۰ ر . و پس از آن چنین دارد : باب ششم در بدء خلق و سپس باب هشتم در بدء جسم ، باب ۸ ارض ، و ۲۲ منزل المنازل است . و ناقص مانده ، و گویا همه آنها از «فتوحات» باشد ، ش ۱ «مواقع النجوم» است .

(تجوید . عربی)

تَجْوِید

تجوید سورة فاتحه و اخلاص است. (شاید ذریعه ۳ : ۳۶۱).
 آغاز: بسمله . حمدله . . . و بعد فهذه رسالة في تجويد سورة الحمد و سورة
 التوحيد . . .

انجام: تلفظ من ثلاثة الكسرة .

۸۱۹۰

ش ۱۱ دفتر، ۱۳۵ ر - ۱۳۶ ر. ش ۱ «شرح قصيدة لامیه» است.

(تجوید . فارسی)

تَجْوِید

از محمد بن علی بن محمد حسینی جرجانی. دریک مقدمه و شش باب است ، و در
 دنباله قرآن در ۱۲۸۶ ق. چاپ شده است (ذریعه ۳ : ۳۷۴).

آغاز: بسمله . الحمد لله الذي هدانا للإيمان و رزقنا مجاورة بيته و تلاوة القرآن ...
 اما بعد چنین گوید . . . محمد بن علی بن محمد الحسینی: که این رساله بیست مختصر
 در بیان تجوید قرآن و ما يتعلق به. و مرتب است بر مقدمه و شش باب و خاتمه . . .
 انجام: که مصاحف مینویسند بعد میباشد .

۸۱۳۸

ش ۲ دفتر، ۱۹۰ پ - ۴۸ ر. ش ۱ «اصلاح کلمات قرآنی» است که در ص ۱۴۷ گذشت.

(تجوید . فارسی)

تَجْوِید

در هشت باب که فهرست آن در (ذریعه ۳ : ۳۶۵) آمده است .
 آغاز: بسمله . الحمد لله الذي خلق الانسان علمه البيان . . . اما بعد این
 رساله بیست در بیان بعضی از قواعد که تعلق بعلم قرائت دارد . . .
 انجام: لیک با اعراب ممنوع است ای صاحب تمیز

۵۷۱۹

ش ۳ دفتر ۲۲، پ - ۲۵. نسخ سید آقا ابوالقاسم تهرانی. در شنبه ۱۴ محرم ۱۲۳۱ ق. و پس از این کتاب، تا پایان دفتر دعا و زیارت نوشته شده است. ش ۱ «دعا است».

(۴۹۶) **تجوید** (تجوید. فارسی)

از حاجی حافظ بن یوسف الدین شفتی گیلانی در چند جا با عبارت [از شیخ مادر شرح طاهره خود و در تجوید خود] و یک جاز «شاطبیه» نقل می‌کند.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد چنین گوید... حاجی حافظ ابن یوسف الدین گیلانی المشهور بشفتی که...

انجام: ناقص): و اتصال می‌آید و دلیل دیگر (افتاده).

۵۲۴۹

ش ۵ دفتر ۸۰، پ - ۱۰۹. ش ۱ «تجوید» است که در ص ۳۲۴ یاد شده است.

(۴۹۷) **تجوید** (تجوید. فارسی)

از عبدالجلیل حسینی قاری. بنام ملاخواجه یمین الدین محمود (ذریعه ۳: ۳۶۹). در دوازده باب است. در باب دوم بسمله را جزء سوره خوانده و در باب دهم از «خلاصة الصفا» که شاید از خودش باشد نقل کند.

آغاز: الحمد لله الذي انزل القرآن على سبعة احرف... اما بعد چنین گوید. عبدالجلیل الحسینی القاری...

انجام: اما هر ترتیل تحقیق نیست. تمت هذه الرسالة الموسومة بتجوید المیر فی شوال ۱۱۱۸.

۵۲۴۹

ش ۴ دفتر ۴۰، پ - ۷۹. ش ۱ «تجوید» است. که در ص ۳۲۴ یاد شده است.

(۴۹۸)

تجوید

(تجوید . فارسی)

آغاز : بسمله . حمدله ... اما بعد بدانکه تنوین نویست سا کن که ثابت میشود در لفظ بدون الخط ...

انجام : تفخیم میکند از برای تعظیم . والله اعلم بالصواب .

۵۲۴۹

ش ۳ دفتر ۲۲ پ - ۳۹ ر. ش ۱ «تجوید» است که در ص ۳۲۴ یاد شده است. بهمان خط شماره پیشین دفتر میباشد.

(۴۹۹)

تجوید

(تجوید . فارسی)

رساله بیست در تجوید .

آغاز: باب الادغام والاظهار ... در بیان ادغام بلاغنه است ...

انجام : وقال ايضا ص . القرآن حبل الله المتين طرفه عند الناس وطرفه عند الباري

فی سنه ۱۱۸ .

۵۲۴۹

ش ۲ دفتر ۱۵ پ - ۲۱ پ . بهمان خط شماره پیشین دفتر در ۱۱۱۸ ق .
ش ۱ «تجوید» است که در ص ۳۲۴ یاد شده است.

(۵۰۰)

تجوید

(تجوید . فارسی)

رساله بیست در تجوید .

آغاز: (افتاده) نهاند وبالله التوفیق وعلیه التکلیل . فصل بدانکه ... که نون

ساکنه ویا تنوین اگر پیش حرف حلق افتد ایشانرا اظهار باید کرد ...

انجام : حرکت موقوف علیه است . بعون الله الملك الوهاب .

۵۲۴۹

ش ۱ دفتر ۷- ۱۴ پ . نستعلیق ۱۱۱۸ ق . عنوانها و نشانها شنگرف .
عربیه بنسخ .

کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج خنایی ضربی یکلا .

۱۱۳ گ ۹×۱۹ و ۱۲ س ۵×۱۴ .

(۵۰۱) **تجوید** (تجوید . فارسی)

از محمد بن محمود بن جمال الدین المعلم . یک مقدمه و دوازده فصل و یک
خاتمه دارد .

آغاز : الحمد لله المتكلم الجواد المبين . . . اما بعد این رساله بیست مختصر و مفید
در بیان تجوید . . .

انجام : ولاب علامت غیر بصری . تمت الرساله لمحمد بن محمود بن جمال الدین المعلم
سنة ۱۱۸۶ .

۵۲۴۴

ش ۲ دفتر نسخ ۱۱۸۶ ق . شاید از مؤلف باشد . و پس از آن شعرهایی است به نستعلیق
عبدالکریم اصفهانی در ۱۱۸۶ ق . ش ۱ «اصول دین» است که در ص ۱۵۲ یاد شد .

(۵۰۲) **تجوید** (تجوید . عربی)

رساله بیست در تجوید .

آغاز : اعلم ان الحروف المعجمة تسعة وعشرون حرفاً . فالهمزة و الالف
حرفاً واحداً . . .

انجام : غض ، شط ، شص ، والله اعلم

۵۲۴۳

ش ۹ دفتر ۸۳ ر - ۸۵ پ . ش ۱ «حرز الامانی» است .

(۵۰۳)

تجوید

(تجوید . عربی)

رساله‌ی منظوم از ابومزاحم موسی بن عبیدالله بن حیی ابن خاقان است. نام سراینده در یک بیت مانده بپایان منظومه آمده است.

آغاز: اقول مقالاً معجباً لاولی الحجر ولا فخر ان الفخر یدعو الی الکبر
انجام: اجابک فینا ربنا واجابنا اخی فیکک بالغفر ان منه و بالنصر

۵۲۴۳

ش ۸ دفتر ۸۱ پ - ۸۳ ر. ش ۱ «حرز الامانی» است.

(۵۰۴)

تجوید

(تجوید . فارسی)

رساله فارسی در تجوید است.

آغاز: بسمله . حمدله . . . اما بعد بدانکه اتفاقی قراء سبعه بود که پیش از شناختن . . .

انجام: ولا الضالین سه وجه است والصلاة . . .

۲۸۷۶

ش ۵ دفتر ۲۵۸ پ - ۲۷۷ پ. ش ۱ «اسرار قاسمی» است که در صفحه ۱۲۶-۱۲۷ یاد شده است.

(۵۰۵)

تجوید

(تجوید . فارسی)

منظومه . . .

این منظومه در شمارش حروف قرآن است، و پنجاه بیت میباشد.

آغاز: یاد گیر از امام ای دل و جان تو حروف تمامت قرآن
انجام: رحم کن بر فقیر خویش مدام روزیش کن بوقت مرك امان

۵۲۳۵

ش ۱ دفتر ۲۲ - ۲ پ . نستعلیق بی نام سده یازدهم .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌یی یک لا ضربی .
۸۲ گ ۱۲ × ۲۲ و ۹ س ۱۶ × ۷/۵ .

(۵۰۶) **تجويد** (تجوید . فارسی)

در فهرست سپهسالار ۱ : ۱۸۷ بنام رساله در قرائت یاد شده است .

۲۰۱۴

ش ۲ دفتر نسخ ۱۰۴۶ ق . (سپه ۱ : ۱۸۷) . ش ۱ « وقوف سجاوندی » است .

(۵۰۷) **تجويد** (تجوید . فارسی)

از ملامحسن بن سمیع قاری کرمانشاهی مشهور به معلم پسر ملاحسین پسر
علم الهدی پسر فیض در یک مقدمه و هشت فصل و یک خاتمه (ذریعه ۱ : ۴۵۹ و ۳ :
۳۷۳) . نام مؤلف در دیباچه هست .

آغاز : بسمله . حمدله . اما بعد این رساله بیست مختصر در بیان ضروریات قواعد
تجوید ...

انجام : او ترك مداوتشديد او كلمه ، فاغفر بالله بر حمتك .

۲۰۱۵

نسخ شنبه ۱۶۲۰ - ۱۲۲۸ ق . در فهرست پیشین سپه ۱ : ۱۸۷ شماره بغلط ۲۰۱۹ چاپ
شده است .

کاغذ فرنگی . وقف سپهسالار . جلد تیماج .
۲۰ گ ۲۱ × ۱۴/۵ و ۱۲ س .

(۵۰۸) **تجويد التيسير** (تجوید . عربی)

از شمس الدین ابی الخیر محمد جزری . م ۸۳۳ و مکمل تیسیر ابو عمر عثمان دانی
م ۴۴۴ ق . است .

(کشف الظنون ۱ : ۴۵۴ - فهرست دانشگاه ۱ : ۲۶ و ۷۵)

۷۵۴۱

ش ۱ دفتر ۱- ۷۰ پ. نسخ سده نهم. عنوانها شنگرف. آغاز نسخه نو نویس سده دوازدهم. حاشیه دارد.

فهرست آن در نسخه چنین است : باب ذکر الامالة و الفتح بين اللفظين باب مذهب الکسائی فی الوقف علی هاء التانیث باب اللامات . باب ذکر الوقف علی اواخر الکلم . باب الوقف علی مرسوم الخط . باب مذهب حمزه السکوت علی الساکن قبل الهمزة ، باب ذکر مذاهبهم فی الفتح والاسکان لیاات الاضافة . باب ذکر اصولهم فی الیاات . باب ذکر فرش الحروف .

در این باب سورة بقره شروع و تامل ختم میشود . بقیه فرش حروف افتاده است

آغاز : (افتاده) الباقي الفاء حيث وقع نحو قوله او يغلب فسوف ومن يتب . . .

و پس از يك صفحه : فصل : واجمعوا علی ادغام النون الساكنة والتنوين فی الراء واللام بغير غنة . . . (در سورة بقره است) .

أنجام : سورة النمل. قرأ ، الكوفيون بشهاب قبس بالتنوين ، والباقون بغير تنوين . ابن كثير : اولیاً تیننی بنونین . . . قد ذکر عاصم و ابو عمر : خیراً ما یشر کون . (افتاده) کاغد سپاهانی و اندکی فرنگی . جلد مقوا .

۱۳۷ گ ۱۴/۵ × ۱۹/۵ و ۱۵ س ۱۰ × ۱۳ .

(۵۰۹) **تحریر الاحکام الشرعیة** (فقه . عربی)

علی مذهب الامامية

از علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶ ق) است در چهار قاعده و از ۶۹۰ ق . تا ۶۹۷ ق . آنرا تألیف کرده است ، و لیکن در آن از تذکره خویش که در ۶۰۰ ق . تا ۶۲۰ ق . تألیف شده نیز یاد میکنند .

(ذریعه ۳ : ۳۷۸ و ف . دانشگاه ۳ : ۱۸۰۸) .

۲۹۶۱

این نسخه مجلد اول است، و مشتمل بر آغاز کتاب طهارت تا پایان امر بمعروف و نهی از منکر میباشد. آخرین مطلبی که نسخه بآن پایان یافته عبارت مصنف میباشد که مشتمل بر اسم و نسب او و سال تألیف آنست. کهنگی نسخه و اسلوب خط این احتمال را تأیید میکند در دنبال آخرین سطر نسخه یکی از علما شرحی در ۹۲۸ ق. نوشته است، و یادداشت مختصر نیز در همین صفحه بوده و آنها را محو کرده اند، پشت آخرین صفحه شرحی راجع باجماع امامیه در حرمت خمر در جمیع شرایع نوشته شده، بیشتر صفحه های کتاب و صالی شده ولی خطوط آن نابود نگردیده. هیچده بر گ آغاز کتاب نو نویس است.

کاغذ کهن. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۱۹۵ گ ۲۴ × ۱۶/۵ و ۲۱ س. (سپه ۱: ۳۷۱).

(۵۱۰) **تحریر اصول اقلیدس** (ریاضی. عربی)

از خواجه نصیر الدین طوسی ق. (م ۶۷۲ ق) در ۲۲ شعبان ۶۴۶ ق. آنرا با انجام رسانیده است. پانزده مقالات است؛ سیزده مقالات اصول هند سه در ۴۶۸ شکل (در نسخه حجاج) و ۴۷۸ شکل (در نسخه ثابت قره) و دو مقاله از ابقلاوس میباشد. در کشف الظنون چهار حاشیه و در ذریعه (۳۳: ۶) یازده حاشیه برای این کتاب یاد شده است.

ترجمه فارسی: این کتاب چندین بار بفارسی گردانیده شده است: الف - قطب الدین شیرازی (۱) ب - حزین محمد علی بن ابی طالب (م ۱۱۸۱ ق) که اندکی شرح هم دارد (مدرس رضوی در احوال خواجه - ص ۲۰۱). ج - نراقی مهدی بن ابی ذریفه فارسی بنام «توضیح الاشکال».

چاپها - رم سربی ۱۵۹۴ م. کلکته ۱۸۲۴ م (۱۸۰ ص) شش مقاله. ایران

(۱) دیباچه «توضیحاتی در باره تحریر اقلیدس» از نراقی. نسخه ۵۴۹-۱ سپهسالار.

سنگی بی تاریخ . لندن ۱۶۵۷ م . فاس (تونس) ۱۲۹۳ ق . سنگی در ۲ جلد (۴۴۵ ص و ۴۵۵ ص) . استانبول ۱۲۱۶ ق . در (۲۲۲ ص) و نیز استانبول پنج مقاله در (۱۵۷ ص و ۲۱۴ ص) در ۱۳۰۹ ق . = ۱۸۹۱ م . بنام «شکل القطاع» لکهنوبی تاریخ با شرح محمد حسن عزیز آبادی (چنین) .

ترجمه فارسی این کتاب در هند چاپ شده است . (مدرس رضوی) .
آغاز نسخه ها : الحمد لله الذی منه الابتداء والیه الانتهاء . وعنده حقایق الانبیاء ،
وبیده ملکوت الاشیاء . . .

و گویا آغاز نسخه چاپ رم جزاین باشد (فهرست عربی پاریس) .
انجام : وکان فراغ المصنف من تحریر هذا الكتاب فی الثانی و العشرین من
شهر شعبان ۶۴۶ .

۵۴۳

نسخ فخرالدین محمد یسر علامه حلی ، در ۱ ج ۷۲۲/۱ ق . (دو برگ با آخر نسخه مانده)
عنوانها ، شکلها و نشانها شنگرف .
کاغذ سمرقندی . جلد مقوایی ساده .
۹۹ گ ۱۶ × ۲۴ و ۲۵ × ۱۲ س ۲۰ .

۵۴۸

نسخ . بی نام و تاریخ در سده یازدهم . حاشیه ها نستعلیق . صفحه هادر دو جدول شنگرف ،
و زر و لاژورد . عنوانها ، نشانها و شکلها شنگرف .
کاغذ اصفهانی . جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی سوخت . درون تیماج سرخ ساده
عطف دارد .
۱۳۵ گ ۱۰ × ۱۸ و ۲۲ × ۱۳ س ۱۳ .

۲۷۴۶

نسخ محمد تقی بن احمد بهبهانی در شنبه ۱۶ محرم ۱۲۶۱ ق . در پایان تاریخ ۴/۳/۱۲۶۱ ق .
دارد . صفحه هادر دو جدول ، زر و لاژورد . شکلها و نشانها زر و شنگرف . حروف بشنگرف .
عنوانها در آغاز هر مقاله در سر لوحهای کوچک بزمینه زر و شنگرف . در آغاز نسخه یک
سر لوح بزرگ بزمینه زر و گل و بوته شنگرف و لاژورد هست .

دو صفحه نخست حاشیه سازی با گل زرین، و میان سطرها زرا ندود. ۱۸۴ برگ شمار دارد.
کاغذ فرنگی سفید. جلد روغنی گل و بوته حاشیه دار. درون روغنی مشکی با تریج
گل دار.

۱۸۷ گ ۱۳ × ۲۱/۵ و ۱۹ س ۵/۵ × ۱۳.

۴۷۲۷

ش ۱ دفتر، ۳ پ - ۵۰ پ. نسخ محمد بن احمد ابن ابی الریبع زرکشی در ۱۱
شعبان ۶۷۱ ق. است که برای خویشتن نوشته است. تاریخ تألیف را ۲۲۱ شعبان ۶۴۶ ق. دارد.
مقابله و تصحیح شده. در پایان برهان طوسی درباره حکم شکل ۲۵ مقالات ۲۰ اصول اقلیدس نوشته
شده است. عنوانها، نشانها، رقمهای همه دفتر شنگرف است. در ۲ پ. سه گفتار ریاضی است.
دو تای آن از خط قطب شیرازی آورده شده، و نویسنده یکی از قدما میباشد که نامش خوانده
نمی شود. تاریخ دومین نیز پاک شده است. در ۳ ر. فهرست رساله های دفتر نوشته شده است.
نسخه را در شعبان ۹۲۰ ق. در سمنان کسی خریداری کرده و نامش پاک شده،
و در شعبان ۱۰۹۰ ق. در دست نورالدین محمد بوده است. از نام مالک دیگر آن عبارت
نظام الحق والدینا دیده میشود. عبدالوهاب بن عبدالغفار رضوی در ۱۱۴۴ ق. آنرا
داشته است. سید احمد بن محمد رفیع موسوی استرآبادی نسخه را وقف و میرزا محمد هادی
پسر میرزا محمد حسین اصفهانی را مقولی آن گردانیده، در ۱۳۱۶ ش. بیهای ۱۵۰ ریال
برای کتابخانه سپهسالار خریداری شده است. خط محمود بن محمد مؤرخ ۷۶۱ ق. در صفحه
عنوان هست.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج دو روسرخ. رویه آن ضربی میان آراسته با یک
تریج.

۲۹۰ گ ۲۴/۵ × ۳۴/۵ و ۳۷ س ۱۸/۵ × ۳۷.

۷۳۹۴

تنها مقالات نخستین را ناقص دارد. نسخ سده سیزدهم. عنوانها، نشانها و جدولها
شنگرف. صفحه ها در دو جدول لاژورد.
کاغذ فرنگی. جلد مقوا.

۲۴ گ ۱۶ × ۲۳ و ۱۷ س ۵/۵ × ۱۴.

۸۳۰۴

نسخ عبدالوهاب بن تاج الدین حسن ابن شمس الدین در ۱۴ ذیحجه ۱۰۶۴ ق. تاریخ تألیف را دارد.

عنوانها، نشانها، شکلهای و رقمهاشنگرف. حاشیه‌ها نستعلیق. و پس از آن دنباله کتابی را نوشته و سپس سه مقدمه بیکه عبدالرزاق کاشی در شرح فصوص آورده است دیده میشود.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

۱۴۵ گ ۱۳ × ۲۱ و ۱۸ × ۷ س ۱۳.

(۴۹۱) تحریر اگر تا و ذو سیوس (ریاضی. عربی)

اکریا «کتاب کره» تألیف تا و ذو سیوس یونانی را نخست قسطا بن لوقا بعلبکی در پیرامین سال ۲۵۰ ق. بدستور ابو العباس احمد بن معتصم از آغاز تا شکل پنجم از مقالات سوم عربی در آورده و باقی را دیگری ترجمه نموده و ثابت بن قره حسانی آنها را اصلاح کرده است. این کتاب را که ۵۸ یا ۵۹ شکل داشته خواجه طوسی در تاریخ (ر. ج. د. - جمادی اول - ۶۵۱ ق) بزبان عربی ساده تحریر کرد. این کتاب بفارسی نیز ترجمه و چاپ شده است (ذریعه ۲: ۲۷۶). و محیی الدین یحیی بن محمد بن ابی شکر مغربی همکار خواجه در رصد مراغه تحریر دیگری از این کتاب دارد (ذریعه ۳: ۳۸۳ - دانشگاه ۳: ۱۴۶).

این کتاب در تهران ۱۳۰۴ ق. همراه چند رساله چاپ شده است.

۵۵۹

ش ۶ دفتر ۱۹، ر - ۲۶. ش ۱ «تحریر اکرمانا لاوس است».

۵۹۷

ش ۳ دفتر ۱۲، پ - ۲۴. پ. نسخ مولانا که گویا همان استاد حسین بن مطهر است

که نسخه شماره ۱ این دفتر را نوشته است در ۱۴ ج ۱ - ۷۸۱ ق. از روی نسخه یکشنبه ۱۷ صفر ۶۷۴ ق. (خعد) نوشته شده است. ش ۱ «تحریر المعطیات» است.

۶۸۸

ش ۱ دفتر، ۳- ۱۷ ر. نسخ سده یازدهم. جای عنوانها سفید. شکلها رقمها
شنگرف.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی زر کوب.
۷۲ گ ۱۹×۳۱ و ۲۷ س ۱۰×۲۳.

۶۸۹

ش ۲ دفتر ۶۵-۹۰ ر. ش ۱ «تحریر اکرامانا لاؤس» است که درص ۳۳۴ یاد شده است.

۶۹۴

نستعلیق یوسف بن فغفور مرعشی حسینی در سپاهان در سده یازدهم. عنوانها شکلها
جدولها شنگرف. حاشیه دارد.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.
۶۶ گ ۱۰/۵×۱۶/۵ و ۱۲ س ۴×۱۱.

۶۹۶

ش ۱ دفتر، ۱- ۲۵ پ. نسخ زین العابدین در ۱۲۶ شاید ۱۲۰۶ ق. عنوانها
و شکلها شنگرف.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکی يكلا.
۷۴ گ ۱۵×۲۱ و ۱۸ س ۱۰×۱۶.

۶۹۷

ش ۱ دفتر. نسخ عبدالغنی بن معزالدین حسینی سده دوازدهم حاشیه بانسان د محمد
باقر، ره. «و غن» و «ع ب ق. دام ظلّه» عنوانها و شکلها شنگرف.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سرخ زر کوب مقوایی.
۱۵۷ گ ۱۴×۲۰ و ۱۵ س ۷×۱۲.

۴۷۲۷

ش ۳ دفتر، ۵۷-۶۶ پ. در تاریخ (یز=۱۷) شعبان (خما=۶۷۱ ق) نوشته

شده. «بلغ مقابلة» دارد. درباره طوسی دارد: ادام الله ضلاله. و تاریخ تألیف طوسی را (ر. ج. د. جمادی الاول سنه خنا) آورده است. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۰ یاد شد.

۷۳۹۱

ش ۳ دفتر، ۱۰۷ پ- ۱۲۹ ر. شکلهما شنگرف ۱۹ س ۱۸/۵ × ۱۵. ش ۱ «هیئت فارسی» است.

(۴۹۲) **تحریر اگر مانالاؤس** (ریاضی. عربی)

«الاشکال الکریه» یا «الکرة» یا «اکر» از مانالاؤس است و تاریخ تحریر خواجه طوسی آنرا در ۲۱ شعبان ۶۶۳ ق. میباشد (ذریعه ۳: ۱۱۲-۳: ۳۸۴ و مدرس رضوی ص ۲۰۵).

نسخه دیگر این کتاب بشماره ۲۹ ریاضی خطی در کتابخانه رضوی هست (فهرست).

۵۹۷

ش ۵ دفتر ۲۸ پ - ۶۷ پ. در گ ۶۸ ر. بخشی در باره اشکال مانالاؤس و کارهای ابن العمراق درباره آن هست. در تاریخ ۲۸ ذیحجه ۷۸۳ ق. نوشته شده. بخط نسخ حسین بن مطهر از ۲۱ ذیحجه ۷۸۱ تا ۲۱ رمضان ۷۸۴ ق. نوشته شده. مجموعه ۲۳ رساله است تاریخ تحریر خواجه و کتابت نسخه ها را با حروف ابجدی نوشته تا اشتباه نشود. حاشیه ها نستعلیق و با شنگرف است عنوانها، نشانها و شکلهما شنگرف. ش ۱ «تحریر المعطیات» است.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج سرخ مقوایی.

۱۸۷ گ ۱۹ × ۲۷ - ۲۹ س ۱۴ × ۲۱.

۵۵۹

ش ۱ دفتر ۱ پ- ۱۸ پ. دفتر. همه دفتر بیک خط نسخ عبدالقادر بن عبدالرشید ابرقوهی در تبریز در آخر صفر ۷۰۱ ق. نوشته (نام و تاریخ در برگ ۹۹ ر. مجموعه هست). خصوصیات دفتر: ۲۲ کتابچه. خط نسخ. عنوانها، نشانها و شکلهما شنگرف. صفحه ها در جدول زرو لاژورد

نسخه ملك ملا احمد نراقی بوده است . پشت آن نوشته شده است : پس از نراقی کسی آنرا نخواهد فهمید .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج سرخ ضربی زر کوب مقوایی .
۱۰۵ گ ۲۱ × ۳۲ و ۵۱ س ۱۱ × ۲۶ .

۶۸۸

ش ۳ دفتر برگهای ۵۶-۲۴ و نیز ۶۶-۷۱ . ش ۱ «تحریر اکر تاو ذوسیوس» است که درص ۳۳۲ یاد شده است .

۶۸۹

ش ۱ دفتر ۲۰ پ - ۶۵ ر . نستعلیق سده دهم . عنوانها و شکلها شنگرف .
کاغذ سپاهانی زرد . جلد تیماج سرخ زر کوب مقوایی .
۲۶۷ گ ۱۶ × ۲۶ و ۳۱ س ۹ × ۱۸ .

۶۹۱

ش ۱ دفتر . نستعلیق ابوالقاسم بن محمد علی کاشانی در سده سیزدهم . در دو برگ نخستین نسخه ، و سپس در بالای صفحه ها تا نیمه دفتر نوشته شده است . و سپس حاشیه ییست بر آن کتاب .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سبز تیره ضربی .
۷۵ گ ۱۵/۵ × ۲۲ و ۱۷ س ۸ × ۱۴ .

۶۹۷

ش ۳ دفتر ، ۵۳ ر - ۱۰۵ ر . حاشیه محمد باقر (ره) و محمد حسین . دو برگ پس از پایان نسخه حاشیه آنست . نویسنده عبدالقنی بن معزالدین حسینی است . ش ۱ «تحریر اکر تاو ذوسیوس» است که درص ۳۳۲ یاد شد .

۴۷۲۷

ش ۵ دفتر ۷۰ پ - ۹۵ ر . در آغاز ع ۲-۶۷۱ ق . نوشته شده است . در باره خواجه گوید : «المصنف الامام اسبغ الله ظلاله» . ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که درص ۳۳۰ یاد شد .

(۴۸۷) **تحریر الایام و اللیالی** (ریاضی عربی)

تحریر خواجه طوسی . م ۶۷۲ ق . از کتاب «الایام و اللیالی» تألیف تاو ذوسیوس

میباشد که در دو مقاله و سی و سه شکل است. تاریخ تحریر خواجه در ۱۹ ج ۱-۶۵۳ ق. بوده است.

۵۵۹

ش ۱۸ دفتر، ۲۹ پ-۳۲ پ. ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» است که در ص ۳۳۳ گذشت.

۵۹۷

ش ۹ دفتر، ۸۷ پ-۵۹ ر. نسخ حسین بن مطهر در ۱۲ صفر ۷۸۴ ق. ش ۱ «تحریر المعطیات» است.

۶۸۹

ش ۱۱ دفتر، ۲۲۵ پ-۲۳۹ پ. ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» است که در ص ۳۳۴ یاد شده است.

۴۷۲۷

ش ۹ دفتر، ۱۰۸ پ-۱۱۳ پ. درباره مصنف گوید: دام ظلّه. در ۵ ع ۲-۶۷۱ ق. نوشته شده است. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۴ یاد شده.

۸۲۸۱

ش ۳ دفتر، ۳۰ پ-۴۹ ر. ش ۱ «تربیع الدائر» است.

(۴۲۱) **تحریر تکسیر الدائرة** (ریاضی. عربی)

اصل آن از ارشمیدس و تحریر از خواجه طوسی. م ۶۷۲ ق. است. (ذریعه ۳: ۳۹۲ بعنوان تحریر مقاله لارشمیدس. و نیز مدرس رضوی در «احوال خواجه. ص ۲۱۳»). این کتاب در استانبول چاپ شده است.

۵۵۹

ش ۱۹ دفتر، ۵۶ پ-۵۷ ر. ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» است که در ص ۳۳۳ گذشت.

(۴۸۸) **تحریر جرمی النیرین و بعدیها** (ریاضی . عربی)

اصل کتاب «جرمی النیرین» از اریستارخس یونانی است، و خواجه طوسی آن را در ۱۷ شکل تحریر کرده است. تاریخ تحریر خواجه طوسی ۶۵۳ ق. میباشد. (ذریعه ۳ : ۳۸۴).

۵۵۹

ش ۱۱ دفتر، ۷۸ پ- ۸۱ و. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است که در ص ۳۳۳ گذشت.

۵۹۷

ش ۱۲ دفتر، ۱۰۲ پ- ۱۰۶ پ. در ۲ ع ۲ - ۷۸۴ ق. نوشته شده است. و دنبال آن در گ ۱۰۶ پ. بندیست در باره رساله تربیع دائرة از ابن هیشم. ش ۱ «تحریر المعطیات» است.

۶۸۹

ش ۱۴ دفتر، ۲۴۶ پ - ۲۵۳ پ. و دنبال آن بندی در باره تربیع دائرة ابن هیشم. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است که در ص ۳۳۴ گذشت.

۴۷۲۷

ش ۱۲ دفتر، ۱۲۰ پ- ۱۲۳ پ. در ۱۲ ع ۲ - ۶۷۱ ق. نوشته شده است. در باره طوسی دامت فضائله دارد. و در باره تاریخ تحریر گوید: رب یه- ه- خنج (۱۵-۵-۵-۶۵۳) و نام مؤلف را ارسطرخس آورده گوید: اصله ارسطو و معناه الصالح. و ارخس و معناه الرئيس، فر کبوا واسقطوا الواو والالف تخفیفاً. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۰ یاد شد.

(۴۸۹) **تحریر الطلوع والغروب** (ریاضی . عربی)

اصل از اتولوقس، و اصلاح از ثابت بن قرة، در دو مقالات وسی و شش شکل است. و خواجه طوسی آن را در ۶۵۳ ق. تحریر کرده است. (ذریعه ۳۸۶.۳ و ف. دانشگاه: ۷۴۸)

۵۵۹

ش ۱۴ دفتر، ۵۰ پ- ۵۳ پ. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است که در ص ۳۳۳ گذشت.

ش ۱۰ دفتر ۹۵ پ - ۱۰۱ ر . در ۱۴ ع ۱ - ۷۸۴ ق . نوشته شده است . ش ۱
«تحریر المعطیات» است .

ش ۱۴ دفتر ۲۳۹ پ - ۲۴۵ پ . تنها مقالت نخست را ، آنهم ناقص دارد . ش ۱
«تحریر اکرمانا لاؤس» است که در ص ۳۳۴ گذشت .

ش ۱۰ دفتر ۱۱۴ پ - ۱۱۹ ر . در ۱۱ ع ۲ - ۶۷۱ ق . نوشته شده است . در باره
طوسی «ادام الله ظلاله» دارد و در باره تاریخ تحریر خواجه گوید: ر.ب. بی ح - خنج = ۶۵۳ ق .
ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۰ گذشت .

ش ۵ دفتر ۵۵۰ ر - ۷۱ پ . ش ۱ «تربیع الدائرة» است .
(۵۱۷) **تحریر ظاهرات الفلك** (ریاضی . عربی)

«ظاهرات» از اقلیدس است ، وثابت بن قرة آنرا بر عربی گردانیده . برخی نسخه هایش
۲۳ و برخی ۲۵ شکل می داشته . تحریر از خواجه است و او در آغاز آن گوید : دو نسخه از
آن کتاب بایک نسخه از شرح نیریزی بر آن بدست داشتم و همه مغلو ط بود ، ولذا ممکن
است تحریر مطابق با اصل نباشد . پایان تحریر خواجه در ع ۲ - ۶۵۳ ق . بوده است .

ش ۲ دفتر ۳۳ پ - ۳۸ ر . نسخ عبد القادر ، در صفر ۷۰۱ ق . ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس»
است .

ش ۸ دفتر ۷۸ - ۷۶ . نسخ حسین بن مطهر در ۷۸۱ - ۷۸۴ ق . ش ۱ «تحریر
المعطیات» است . که در ص ۳۴۸ یاد شده .

ش ۱۰ دفتر ۲۱۰ پ - ۲۲۵ ر . این نسخه از نسخه ییکه از روی نسخه اصل نوشته بود ،
نوشته شده است . ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» است .

۸۲۸۱

ش ۲ دفتر ۱۱، پ ۲۹ - پ ۱. ش ۱ «تربیع الدائرة» است .

۴۷۲۷

ش ۸ دفتر ۱۰۲ - پ ۱۰۸ . نوشته ۳ ع ۲ - ۶۷۱ ق . ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است .

(۵۱۸) **تحریر القديم** (ریاضی . عربی)

کتاب «قدیم» از بلینوس یونانی است و تحریر آن از جابر بن حیان دانسته شده است (ف . دانشگاه ۳۰ : ۱۰۱۲ و ۹۶۵ و ۹۹۴) .

آغاز : کتاب القديم للبلینوس ، تحریر جابر بن حیان الصوفی بسمله . الحمد لله ازلی بالامثال . . . اعلم ان الکلام فی القديم والمحدث . . . من اصعب الامور . . . انجام : واذ قد انتهى بنا القول الى هذا المكان فليكن آخر الکتاب .

۲۹۱۲

ش ۵۱ دفتر ۱۶۴ - ۱۶۵ پ ۱ . ش ۱ «شرح رساله زینون» است .

(۵۱۹) **تحریر القواعد المنطقية** (منطق . عربی)

فی شرح الرسالة الشمسية

از قطب الدین رازی بویهی، محمد بن محمد، در شرح رساله شمسیه کاتبی دبیران قزوینی (م ۶۷۵ ق) است، که آنرا برای غیاث الدین محمد وزیر خدا بنده بسال ۷۲۹ ق . تألیف کرده است (ف . دانشگاه ۳ : ۲۴ و ذریعه ۳ : ۳۸۸) . و حاشیه های آن در ذریعه ۶ : ۳۴ - ۳۸ یاد شده است .

۳۰۲۶

نستعلیق سده یازدهم . صفحه آخر و صالی شده و تاریخ ۱۲۵۹ ق . دارد . حاشیه ها با نشان «عماد ، شریف ، سیدعلی رکابی» دارد .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سبز و زرد مقوایی ضربی .
 ۱۸۷ گ $۱۲ \times ۱۲/۵$ - ۱۹ - ۱۲ س $۱۲ \times ۶/۵$

۳۰۲۸

نستعلیق علی محمد لواسانی ، بدستور محمد علی بیك ناظر محمد شاه قاجار در ۳ -
 ج ۱ - ۱۲۶۶ ق . عنوانها شنگرف .

صفحه هادردو جدول است : ۱ - زر - ۲ - زر و لاژورد .

مالك : میرزا داود پسر آقاخان نوری صدر اعظم ۱۲۹۷ ق . و سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
 کاغذ فرنگی کبود روشن . جلد ساغری مشکی مقوایی ضربی زر کوب .
 ۱۶۹ گ $۱۳ \times ۲۳/۵$ و ۱۱ س $۱۵ \times ۷/۵$.

۳۰۴۱

نستعلیق ۱۵ ج ۲ - ۱۲۳۲ ق . عنوانها شنگرف . متن در بالای صفحه ها نوشته شده
 است . دو صفحه آغاز نو نویس است .

کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج سرخ زر کوب مقوایی .
 ۱۵۳ گ ۱۰×۲۱ و ۱۴ س ۱۴×۴

۳۰۴۲

نسخ میرزا زکی بن ابراهیم استرآبادی در ۱۷ - ج ۱ - ۱۲۲۳ ق .
 کاغذ فرنگی کبود آهار مهره . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۱۱۲ گ ۱۶×۳۲ و ۱۹ س $۱۴/۵ \times ۸/۵$

۶۶۵۸

ش ۱ دفتر ، ۱ - پ ۱۲۶ پ . نستعلیق ۲۸ ج ۱ - ۱۱۱۸ ق . متن بالای صفحه ها .
 نشانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی کناره زرد يك لا .
 ۱۲۸ گ ۱۲×۲۳ و ۱۸ س ۷×۱۶

۶۶۵۹

نسخ ع ۱ - ۱۲۳۱ ق .

کاغذ فرنگی سفید . جلد ندارد .

۱۴۶ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۸ س ۶/۵ × ۱۴ .

۶۶۶۰

دیباچه ندارد . نسخ ۱۲۲۵ ق . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج قهوه‌بی یک‌لا .

۱۲۰ گ ۱۶ × ۲۱ و ۱۹ س ۸ × ۱۴ .

۶۶۶۱

نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . متن بالای صفحه‌ها نوشته شده

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج قهوه‌بی . کناره مشکی مقوایی

۲۰۵ گ ۱۱ × ۱۸ و ۱۴ س ۵ × ۱۲

۶۶۶۲

آغاز وانجام افتاده است . نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج زردضربی یک‌لا .

۲۴۶ گ ۵/۱۶ × ۹/۵ و ۱۴ س ۵/۴ × ۱۱

۶۸۸۹

نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف . ۱۵ برگ آغاز نونویس است . پایان افتاده .

حاشیه دارد .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌بی یک‌لا .

۱۳۱ گ ۱۳ × ۲۴/۵ و ۱۹ س ۶ × ۱۵

۸۰۹۴

نسخ سده سیزدهم . عنوانها و نشانها و جدولها شنگرف . کاغذ فرنگی جلد مقوا .

۸۷ گ ۱۰ × ۲۱/۵ و ۲۳ س ۹ × ۱۴/۵

۸۱۰۶

نستعلیق عباس علی بن ملا میرزا اکا ز رانی (؟) فیروز کوهی، که در دیه انزها از بلوک جبلرود میزیسته است. در سه شنبه رجب ۱۲۷۷ ق. در تهران در سنگلج در مدرسه عبدالکریم پایان یافته. حواشی میر سید شریف دارد. متن زیر خط سرخ است. کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی. ۸۸ گ ۱۶/۵ × ۲۲ و ۱۷ س ۱۱/۵ × ۱۶.

۸۱۱۷

نستعلیق آدینه ۱۲۳۸ ق. عنوانها شنکرف. کاغذ فرنگی کبود. جلد تیماج مشکی یک لا. ۱۳۹ ک ۱۷ × ۲۱ و ۱۶ س ۷ × ۱۴/۵.

(۵۲۰) **تحریر الكرة المتحرکة** (ریاضی. عربی)

یا «تحریر اکراتولوقس» اصل از اتولوقس. اصلاح از ثابت قره میباشد و خواجه طوسی آنرا در آدینه ۷ ج ۱ - ۶۵۱ ق. در یک مقاله و دوازده شکل تحریر کرده است. (ف. دانشگاه ۳: ۸۴۸ و ذریعه ۳: ۳۸۲). وحاشیه آن در ذریعه ۶: ۳۸ یاد شده است.

۵۵۹

ش ۱۵، ۴۸ پ - ۴۹ پ. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است.

۵۹۷

ش ۴ دفتر ۲۵، ۲۷ پ. در ۶ ج ۱ - ۷۸۳ ق. نوشته شده است. ش ۱ «تحریر المعطیات» است. که در ص ۳۴۸ یاد شده است.

۶۸۹

ش ۹ دفتر ۲۰۶ پ - ۲۱۰ ر. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است.

۶۹۷

ش ۳ دفتر ۴۱، ۵۰ پ. با خط شماره پیشین دفتر و دنبال آن دو برگ سفید است. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است.

۴۷۲۷

ش ۴ دفتر ۴۷، پ ۶۹- ر. تاریخ تحریر را چنین دارد: «فرغ المصنف ادام الله ظلاله من تحريره خ. ر. و. ر. جمادی الاولی خنا = ۶۵۱ و الکاتب ر. د. یز. شعبان المبارک سنة خما = ۶۷۱» ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس».

(۵۲۱) **تحریر الكرة والاسطوانة** (ریاضی. عربی)

اصل از ارشمیدس، ترجمه از ثابت بن قره حرائی، م ۲۸۸ ق و تحریر از خواجه طوسی است و مقاله و چهل و هشت شکل دارد. (ذریعه ۳: ۳۳۸).

۵۵۹

ش ۷ دفتر ۵۸، پ ۷۵ - ش ۱ «تحریر اکراماناؤس» است.

۵۹۷

ش ۱۹ دفتر ۱۳۲، پ ۱۵۰ - پ. و دردنبال آن: «طریق ذینوس و زورس فی تسمیة الكرة علی نسبة مفروضة» و سپس: «طریقة دیو اقلس فی کتابه المرایا المحرقة فی ذلك» ۱۵۰-۱۵۸ است. ش ۱ «تحریر المعطیات» است.

۶۹۰

ش ۲ دفتر ۴، پ ۶۴ - پ. و در پایان سخنان ابوسهل کوهی دیده میشود. ش ۱ «تحریر المطالع» است. که درس ۳۴۶ یاد شده است.

۴۷۲۷

ش ۱۷ دفتر ۱۴۲، پ ۱۶۶ - پ. نسخ ۲۵ شعبان خما = ۶۷۱ ق. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است.

(۵۲۲) **تحریر ماخوذات** (ریاضی. عربی)

اصل آن از ارشمیدس میباشد، و ثابت بن قره حرائی آن را ترجمه کرده، و استاد مختص ابوالحسن علی بن احمد نسوی آن را تفسیر کرده. و خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲ ق) در ۶۵۳ ق. آن را تحریر کرده است.

۱۵ شکل دارد. (الذریعه ۳: ۳۸۹).

۵۵۹

ش ۱۶ دفتر ، ۵۴ پ - ۵۵ ر . ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» است .

۵۹۷

ش ۱۳ دفتر ، ۱۰۷ پ - ۱۱۰ پ . نوشته ۱۴ ع ۲ - ۷۸۴ ق . ش ۱ «تحریر المعطیات» است .

۶۸۹

ش ۱۵ دفتر ۲۵۵ ر - ۲۶۱ ر . ش ۱ «تحریر اکرنا و ذوسیوس» است .

۴۷۲۷

ش ۱۳ دفتر ، ۱۲۴ پ ۱۲۷ ر . درباره طوسی دارد . ادام الله برکة انفاسه ، و در تاریخ تحریر گوید : « ر . د . ک . ه . خنج » و در تاریخ ۲۰ ع ۲ - ۶۷۱ ق نوشته شده است . ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است .

۸۲۸۱

ش ۷ دفتر ، ۷۴ پ - ۸۳ پ . و سپس شرح کتابی است در هندسه . ش ۱ «تربیع الدایره» است .

(۵۲۳) **تحریر مجسطی** (هیئت . عربی)

کلام دیوس پتولمایوس یا بتولمایوس کلوزی کتابی بنام مگیستی سونتا کسیس یا مجسطی در هیئت و نجوم دارد . و اسحاق بن حنین عبادی (م ۲۹۸ ق) با همکاری پدرش حنین آنرا به عربی ترجمه کرده است و ثابت بن قره با حجاج بن یوسف بن مطر آنرا اصلاح و خواجه نصیرالدین طوسی آنرا هنگام اقامت در قلعه الموت تحریر کرده است (ذریعه ۳: ۳۹۰ و ۶: ۳۸) .

و آن سمزده مقالت و ۱۴۱ فصل و ۱۹۶ شکل دارد .

۵۹۱

نسخ سده دوازدهم . عنوانها ، جدولها ، رقمها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی .

۱۹۰ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۷ س ۸ × ۱۲ .

۵۹۲

نسخ احمد بن علی بن محمد معروف بابن بواب بغدادی ، در پنجشنبه ۲۹ ذیحجه ۶۶۲ ق
از روی خط خواجه که در شهر مراغه در ۵ شوال ۶۴۴ ق . نوشته است . عنوانها ، رقمها ،
جدولها شنگرف . عنوان مقالاتها خط کوفی . از گوشه‌چپ بالا و پائین برگ نخستین پاره شده
و از عنوان بخط کهن ، تنها کلمه « تحریر » بخامه کوفی باقی است .

از آغاز کتاب نیز چند سطر نو نویسی است . حاشیه بنسخ کهن و نستعلیق ندارد . شماره
شکلها در کناره برخی صفحه‌ها هست .

ابوالفضل ساوجی در ۱۲۹۷ ق . در پایان نسخه در باره تاریخ تحریر خواجه و نگارش
کتاب چیزهایی نوشته و گوید : این کتاب ابن بواب خطاط بغدادی (م ۴۳۳ ق) نیست .
کاغذ سمرقندی زرد . جلد تیماج مشکی مقوایی سوخت زر کوب درون تیماج سرخ
زر کوب . برگردان دارد .

۱۴۳ گ ۱۳ × ۲۰ و ۳۰ س ۹ × ۱۶

۵۹۳

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۱۲۱ پ . نسخ محمد سمیع بن محمد شفیع در یکشنبه ۲۹ ع ۲ -
۱۰۷۹ ق . در رصد سعدنمای یزد نوشته است . عنوانها ، جدولها ، نشانها ، شمارهها ، شکلها
همه شنگرف است .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج قهوه‌یی ساده مقوایی

۱۲۵ گ ۱۲ × ۲۷ و ۳۹ س ۶ × ۲۲ .

۴۷۲۷

ش ۴۰ دفتر ، ۲۱۴ پ - ۲۸۹ پ . نسخ کهن .

مالک : جمال الدین بن عبدالله حسینی گرگانی در برگ ۲۱۴ ر . هست .

ش ۱ « تحریر اصول اقلیدس » است .

(۵۲۴)

تحریر المساکن

(ریاضی . عربی)

المساکن از ثاوذوسیوس که قسطابن لوقا آنرا بعربی گردانیده و ۱۲ شکل دارد وخواجه طوسی آنرا در ۶۵۳ ق. بعربی ساده تحریر کرد. موضوع رساله وضع جغرافیایی و فلکی اراضی قطبین زمین است .

تفضل حسین خان لکهنوی این کتاب را بفارسی ترجمه کرده است (کشف الحجب و ذریعه ۴ : ۱۳۴ و ۳۹۰) .

این کتاب در تهران ۱۳۰۴ ق. بچاپ رسیده است .

۵۵۹

ش ۴ دفتر ۲۷-۲۸ ر. دفتر . نسخ عبدالقادر ، در صفر ۷۰۱ ق. خصوصیات دفتر : در ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» یاد شده است .

۵۹۷

ش ۶ دفتر ۶۸ پ - ۷۱ ر. نسخ حسین بن مطهر ۶ محرم ۷۸۴ ق. خصوصیات دفتر : در ش ۱ «تحریر المعطیات» است .

۶۸۸

ش ۵ دفتر ۶۴ ر - ۶۵ پ . ناقص . ش ۱ «تحریر اکرماناوذوسیوس» است .

۶۸۹

ش ۳ دفتر ۹۱ ر - ۹۵ ر. ش ۱ «تحریر اکرمانا لاؤس» است که در ص ۳۳۴ گذشت .

۴۷۲۷

ش ۶ دفتر ۹۵ پ - ۹۷ پ . نسخ آغاز ع ۲-۶۷۱ ق . ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است .

۸۲۸۱

ش ۴ دفتر ۴۹ ر - ۵۵ ر. ش ۱ «تربیع الدائرة» است .

(ریاضی . عربی)

تحریر المطالع

(۵۲۵)

«مطالع» از ابسقلانوس بونانی میباشد، و قسطنطین لوقا بعلبکی آنرا عبری گردانید.
و یعقوب بن اسحاق کندی آنرا اصلاح کرد، و خواجۀ طوسی در ۶۵۳ ق. بزبان عربی
ساده درسه مقدمه و یک سطر و دو شکل تحریر کرد. (ذریعه ۳: ۳۹۱).

۵۵۹

ش ۵ دفتر ۷۶، پ ۷۷ ر. نسخ عبدالقادر. صفر ۷۰۱. خصوصیات دفتر تحریر
اکرمانالاؤس. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است.

۵۹۷

ش ۱۱ دفتر ۱۰۱، پ ۱۰۲ ر. نسخ حسین بن مطهر در ۱۶-ع-۷۸۴. ش ۱
«تحریر المعطیات» است.

۶۸۹

ش ۱۳ دفتر، تنها یک صفحه از پایان کتاب در نسخه مانده است ۲۴۶ ر. ش ۱ «تحریر
اکرمانالاؤس» است.

۶۹۰

ش ۱ دفتر ۱، پ ۳. نسخ سده سیزده. عنوانها، شکلها شنگرف.
جدولها زرین.

مالك، اعتضاد السلطنه. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ فرنگی زرد. جلد تیماج مشکی سوخت درون تیماج سرخ.

۱۶۰ گ ۱۴ × ۲۳ و ۱۷ س ۸ × ۱۶.

۴۷۲۷

ش ۱۱ دفتر ۱۱۹، پ ۱۲۰ ر. در باره تاریخ تحریر خواجه دارد: (ر. د. ی.
ه. خنج) نوشته ۱۱ ع ۲-۶۷۱ ق. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است.

۸۲۸۱

ش ۶ دفتر ۷۱، پ ۷۴ ر. ش ۱ «تربیع المربعه» است.

(۵۲۶)

تحریر معرفت مساحت (ریاضی . عربی)

اشکال بسیطة و کریة، از بنی مرسى محمد و حسن و احمد در هجده شکل . میباشد.
و خواجه نصیر الدین طوسى در ۶۵۳ ق. آنرا تحریر کرده است و شاید همانست که
در ذریعه ۳ : ۳۹۲ یاد شده است .

۵۹۷

ش ۱۵ دفتر ، ۱۱۴ پ - ۱۱۹ پ . خط حسینی در ۷ ج ۱ - ۷۸۴ ق . در برگ
۱۲۰ . برهانی است بر شکل هفت کتاب بنی موسی در طریق عام مساحت مثلث که در باره
آن دارد : اظنه للحارث . و در برگ ۱۲۰ پ . بندی است در اینکه آنچه از ماه دیده شود
کمتر از نیمه آنست . ش ۱ «تحریر المعطیات» است .

۵۵۹

ش ۹ دفتر ، ۸۶-۸۹ پ . ش ۱ «تحریر اکر مانالاؤس» است که در ص ۳۳۹ گذشت .

۶۸۹

ش ۵ دفتر ، ۱۰۶ پ - ۱۱۷ ر . ش ۱ «تحریر اکر تاو ذوسیوس» است .

۴۷۲۷

ش ۱۵ ، ۱۳۰ پ - ۱۳۴ پ در باره تاریخ تحریر خواجه دارد : (ر . پ . ر . ح . خنج
= ۶۵۳ ق) و در تاریخ (ر . ر . یط . شعبان - خما = ۱۹ شعبان ۶۷۱ ق) . نوشته شده
است . ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ۳۳۰ گذشت .

(۵۲۷)

تحریر المعطیات (ریاضی . عربی)

اصل آن از اقلیدس صوری است، و آنرا اسحاق ابن حنین (م ۲۹۸ ق) به عربی
ترجمه و ثابت بن قره حرائی اصلاح، و خواجه طوسی آنرا در ۹۵۰ شکل تحریر کرده است.
و با «تحریر مساکن» در ۱۳۰۴ ق. در تهران چاپ شده است . (ذریعه ۳ : ۳۹۲) .

۵۵۹

ش ۱۸ دفتر، ۳۹ پ - ۳۴ پ. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است که درص ۳۳۳ گذشت

۵۹۷

ش ۱ دفتر، ۱ پ - ۱۱ ر. برگ اول نو نویس. نسخ حسین بن محمد بن مطهر در ۲ ذیحجه ۷۸۱ ق. عنوانها، شکلها، شمارهها شنگرف. حاشیه نستعلیق شنگرف. کاغذ سمرقندی. جلد تیماج سرخ مقوایی. ۱۸۷ گ ۱۹×۲۷ و ۲۹ س ۱۴×۲۱.

۶۸۸

ش ۲ دفتر، ۱۷ ر - ۲۳ ر. آغاز افتاده، فقط از نیمه شکل نهم تا پایان را دارد. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است که درص ۳۳۲ گذشت.

۶۸۹

ش ۸ دفتر، ۱۸۹ پ - ۲۰۶ ر. ش ۱ «تحریر اکرمانالاؤس» است که درص ۳۳۴ گذشت.

۴۷۲۷

ش ۴، ۵۱ - ۵۶ ر. دفتر. آغاز افتاده از نیمه شکل (ی = ۱۰) تا پایان شکل (صه = ۹۵) دارد.

با خط و نقاشی همان زر کشی است که در شماره پیشین دفتر یاد شد. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۰ گذشت.

(۵۲۸) **تحریر المفروضات** (ریاضی، عربی)

«المفروضات» از آثار ارشمیدس مهندس یونانی است و ثابت بن قره حرانی آنرا به عربی گردانید، و خواجه طوسی م ۶۷۲ ق. در ۶۵۳ ق. آنرا بزبان عربی ساده تحریر کرده است و در آغاز آن گوید: برخی نسخه هایش ۳۶ و برخی ۳۴ شکل داشت (ف. دانشگاه ۳: ۸۵۲ و ذریعه ۳: ۳۹۲).

۵۵۹

ش ۳ دفتر، ۸۲ پ - ۸۳ پ . نسخ عبدالقادر ، در صفر ۷۰۱ ق. خصوصیات دفتر در
ش ۱ «تحریر اکرم انالاؤس» در ص ۳۳۳ گذشت .

۵۹۷

ش ۱۴ ، ۱۱۱ پ - ۱۱۴ . بخط حسین بن مطهر در ۱۴ ع ۲ - ۷۸۴ ق. خصوصیات
دفتر ، در ش ۱ «تحریر المعطیات» است که در ص ۳۴۸ گذشت .

۶۸۹

ش ۱۶ دفتر ، ۲۶۱ پ - ۲۶۶ پ . ش ۱ «تحریر اکرم انالاؤس» است که در ص ۳۳۴
گذشت .

۴۷۲۷

ش ۱۴ دفتر، ۱۲۷ پ - ۱۲۹ پ . درباره طوسی دارد : اسبع الله ظلاله . و تاریخ
تحریر را (ر . د ، ح . و . خنج) نوشته است ، نوشته ۷ ج ۱ - ۶۷۱ ق است . ش ۱ «تحریر
اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۰ گذشت .

(۵۲۹) **تحریر المناظر** (ریاضی . عربی)

اصل آن از اقلیدس صوری است و خواجه طوسی آنرا در ۶۴ شکل در شوال
۶۵۱ ق. تحریر کرده و همراه تحریرات خواجه در تهران ۱۳۰۴ ق. چاپ شده است .
(الذریعه ۳ : ۳۹۳) .

۵۵۹

ش ۴۰ دفتر ، ۴۴ پ - ۴۷ ر . و سپس فائده ریاضی از ابویوسف اسحاق کندی است .
ش ۱ «تحریر اکرم انالاؤس» است که در ص ۳۳۳ گذشت .

۵۹۷

ش ۷ دفتر ، ۷۱ پ - ۷۸ ر . نسخ حسین بن مطهر در ۱۲ محرم ۷۸۴ ق. و دنبال آن
گفتاریست از یعقوب بن اسحاق کندی درباره شکل (س) . ش ۱ «تحریر المعطیات» است
که در ص ۳۴۸ گذشت .

۶۸۸

ش ۴ دفتر، ۵۷ ر- ۶۳ ر. ش ۱ «تحریر اکر ناو ذوسیوس» است که در ص ۳۳۲ گذشت.

۶۸۹

ش ۴ دفتر، ۹۶ ر- ۱۰۶ ر. ش ۱ «تحریر اکر مانالاؤس» است که در ص ۳۳۴ گذشت.

۴۷۲۷

ش ۷ دفتر، ۹۶ پ- ۱۰۱ پ. درباره خواجه دارد: [فرغ من تحریر هادام الله معالیه فی (ر. و. ح. شوال-خنا) و فرغ من نسخه ثانی ربيع الاخر سنة خمس] و سپس سخنی است از کندی در اصلاح خودش، و سپس گفتاری دیگر دارد. ش ۱ «تحریر اصول اقلیدس» است که در ص ۳۳۰ گذشت.

(فلسفه . عربی)

التحصیل

(۵۳۰)

از بهمنیار بن مرزبان آذربایجانی (م ۴۵۸ ق) شاگرد شیخ الرئيس ابن سینا (ذریعه ۳: ۱۵۹ و ف. دانشگاه: ۱۹۵).

۱۲۷۲

از آغاز تا مبحث معاد از بخش سوم. چند برگ افتاده دارد. نسخه سده دهم و یازدهم. جای عنوانها سفید.

مالك: اعتضاد السلطنة ۱۲۷۰ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ سپاهانی زرد. جلد تیماج سرخ مقوایی.

۲۳۷ گ ۱۱×۲۲ و ۲۱×۵/۵ س ۱۱/۵.

(فلسفه . عربی)

تحصیل السعادة

(۵۳۱)

از فارابی ابو نصر محمد بن طرخان است (ذریعه ۳: ۳۹۷ و ف. دانشگاه: ۶۵۵).

۲۹۱۲

ش ۱۸ دفتر، ۹۴ ر- ۱۰۳ ر. ش ۱ «شرح رساله زینون» است.

(۵۳۲)

تَحْفَة

(پزشکی . فارسی)

از کمال بن غیاث طبیب . دریک مقدمه و چهار مقاله و چند فصل است .
مقدمه : در معنی حفظ صحت .

مقالات ۱ : حفظ صحت کلی در ۳ فصل .

« ۲ : حفظ صحت فصلی در ۴ باب

« ۳ : حفظ صحت اعضاء رئیسه ۱۲ باب

« ۴ : حفظ صحت با ادویه مفرده مرتب بحروف هجاء

خاتمه؛ حفظ صحت با اشر به درده فصل .

کتاب را مؤلف آن برای شاه تألیف کرده است از آغاز تا میان دیباچه
افتاده است .

آغاز : (افتاده در دیباچه) : فتبارك الله احسن الخالقين . عظیمی که عقل ادراك از
ادراك كنه ذات او عاجز . . . اما بعد چنین گوید . . . کمال ابن غیاث الطیب . . . که
برای صواحبات عقلت و نقل و نواصب . . . خافی نماند . . .
انجام : و ذکر آن از اناث اسخن و الطف اند . والله اعلم .

۷۳۶۸

ش ۱ نستعلیق یونس بن محمد جیلانی ۳ شعبان ۸۶۸ ق . عنوانها و نشانها شنکرف
صفحه هادرجدول شنکرف کاغذ هندی نخدی . جلد مقوا . ش ۲ «زبدة الاسرار» است .
۹۶ گ ۱۱/۵ × ۱۷/۵ و ۱۳ س ۸ × ۱۴ .

التحفة

(۵۳۳)

(ریاضی . عربی)

از بدرالدین سبط الماردینی . عنوان در نسخه زیر چنین است :

[کتاب التحفة فی علم الحساب تألیف الشیخ بدرالدین سبط الماردینی ، رحمه الله

فی الدارین] (صفحه عنوان) .

آغاز : بسمله . الحمد لله ميسر الحساب ومهون الصعاب ومسیر السحاب . احمده
حمدا يفتح لنا من الخيرات كل باب ... اما بعد فيقول محمد سبط المارديني : هذا
مختصر في علم الحساب سهل لمن يريد الشروع في الفرائض من اولى الالباب ، مشتمل
على مقدمة و ثلاثة ابواب و خاتمة ، بهايتم الكتاب . و سميته « تحفة الاحباب في
علم الحساب » ...

انجام : و قدس على ما ذكرته من اشباهه . وفي هذا القدر كفاية . وبالله المستعان ...
والله ملهم الصواب .

۱۱۷۶

ش ۴ دفتر ۸ پ - ۱۹ پ . نسخ محمد در چهارشنبه ۱۳ صفر ۱۰۴۶ ق . صفحه ها
در جدول شنکرف . عنوانها شنکرف . و از برگ ۲۰ تا ۲۵ سفید است . و پس از آن « عمدة المطالب »
نهاده شده است . « ش ۱ پرسش پاسخ » فقهي است که در ص ۲۸۴ گذشت .

(۴۳۴) تحفة الابرار (کلام . فارسی)

از عماد الدين حسن بن على طبري آملی صاحب « کامل بهایی » تألیف ۶۷۵ ق .
و « اسرار الامامة » که آنرا در ۶۹۸ ق . نگاشته است . ذریعه ۳ : ۴۰۵
و کشف الحجب (۱۰۳) .

آغاز : بسمله . کتاب تحفة الابرار جمع الحسن ... الطبری و این کتاب مشتمل
است بر مقدمه و ده باب ... عمل نما ، وزنك غم از دل پرغل زدای (مقداری از دیباچه
سفید مانده است) .

انجام : در خیل غلامان امیر المؤمنین و آل باشی و صلی الله ... رب العالمین .
یکم مقدمه در شش فصل دارد و سپس ده باب و در هر باب مقدمه و فصلها

هست .

۶۳۹۵

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۵۹ پ ، نسخ ۱۲۷۳ ق . از میان افتاد گیها دارد .

کاعد فرنگی . جلد تیماج حنایی ضربی مقوائی

ک ۱۷ × ۲۹ و ۲۳ س ۲۰ × ۹ .

نسخه دیگر از این کتاب نزد سید محمد علی روضانی در اصفهان است.

(۵۳۵) تحفة الأبرار (فقه . فارسی)

رسالة فتوایی حجة الاسلام رشتی اصفهانی سید محمد باقر. م ۱۳۶۰ ق است .
آغاز و انجام مانند نسخه دانشگاه (ف ۳ : ۱۸۱۳) و ذریعه (۳ : ۴۰۳) میباشد

۵۹۲۰

نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد روغنی فرسوده .
۳۱۵ گ ۱۶/۵ × ۲۶ و ۲۳ س ۱۰ × ۱۹ .

(۵۳۶) تحفة الأبرار (تجوید . فارسی)

از ملا مصطفی بن ابراهیم قاری تبریزی (۱۰۰۷-۱۰۸۰ ق) کوتاه شده کتاب
دیگر او «تحفة القاری» میباشد، و در یک مقدمه و دو باب و یک خاتمه است. (ذریعه ۱ :
۵۱۶ و ۳ : ۴۰۷).

آغاز بسمله . شکر و سپاس و ستایش بی قیاس مرقدیری و حکیمی راسزد و شاید
که بمقتضای ...

انجام : تا حشر با محمد و آل محمد باشد بحق محمد و آله ... یا ارحم
الرحمین ...

۳۴۶۷

ش ۴ دفتر ۳۶ پ ۵۶ ر . نستعلیق موسی بن مهدی موسوی در تهران یکشنبه ۹
شوال ۱۲۶۱ ق . ش ۱ «حاشیه تهذیب المنطق» است.

(۵۳۷) تحفة الاحباب (حدیث . عربی)

این کتاب پس از «بغیة العقول» تألیف همین مؤلف نگاشته شده است . و پانزده
باب دارد . و نامش در ذریعه و کشف الظنون و ذیل آن نیامده است .

آغاز : بسمله . حمدله . . . اما بعد فانی بعد ان کتبت الرسالة المسماة ببغیة
العقول . . . فکتبت هذا الكتاب المسمى بتحفة الاحباب . . . فاعلم ان جميع ما ذکره
منقول من الكتب المعتمدة . . .

أنجام : فیامن خائف ویفک عان ویأتی اهله النائی الغریب .

۵۳۲۹

نسخ محمد علی گیلانی بخواہش ملا عبدالرزاق گیلانی، در پایان شوال ۱۲۴۴ ق .
عنوانها شنکرف .

کاغذ فرنگی کبود . جلد تیماج قہوہ بی مقوایی ضربی .

۲۷۰ گ ۱۶ × ۲۲ و ۱۹ س ۱۰ × ۱۶

(۵۳۸) تحفة الاحرار (متن . فارسی)

از جامی عبدالرحمان (۸۱۷-۸۹۸ ق) . سومین منظومہ ہفت اورنگ او است
ببحر سریع، و نظم آن در ۸۸۶ ق . است . (ف . دانشگاه ۲ : ۳۲۷) .

۳۵۴

ش ۳ دفتر ۱۰۱-۱۲۱ ر . نوشته ۹۹۴ ق . ش ۱ «سلسلة الذهب» است .

۳۲۷

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۲۵ ر . نستعلیق . در صفحہ های چهارستونی بی جدول . عنوانها
شنکرف سدہ دہم .

مالک : حاجی میرقدیم خویی در شوال ۱۲۲۲ ق . در تبریز خریده است .

کاغذ سیاهانی زرد . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی .

۱۷۸ گ ۱۶ × ۲۳ و ۱۹ س ۱۰ × ۱۶ .

۴۰۲

ش ۷ دفتر ، ۲۳۵-۲۶۵ . ش ۱ «سلسلة الذهب» دیدہ شود .

(۵۳۹)

تحفة الاخيار

(اصول فقه . عربی)

از محمد علی بن محمد حسن ارانی کاشانی، که آنرا در ۱۲۳۴ ق. نگاشته است .
(سپه : ۵۵۸ و ذریعه ۳ : ۴۱۸ ،) .

۹۰۶

نسخ ۱۲۹۴ ق . مالک : اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۷ ق . وقف سپهسالار .
کاغذ فرنگی آهار مهره . جلد تیماج .

۸۳ گ ۱۴ × ۲۱۵ و ۲۵ س . (سپه : ۵۵۸ - ۵۵۹) .

(۵۴۰)

تحفة الازهار

(نسب نامه . عربی)

فی نسب ابناء الائمة الاطهار

از ضامن بن زین الدین علی بن حسن بن . . . بن شذقم . (ذریعه ۳ : ۴۱۹) .
آغاز: بسمله الحمد لله الملك الغفور الرحيم الودود الذی خلق الانسان
من العدم . . .

۱۶۳۴

ش ۷ دفتر ۲۲۵ پ- ۲۲۹ پ . جلد دوم است و پس از آن خطبه بیست . و سپس حدیثی
در باره تفسیر و امامت و جز آنها هست . ش ۱ «حمایة الدین» است .

(۵۴۱)

تحفة اهل الوصول

(عرفان . فارسی)

فی علم الفصول

در این کتاب اسماعیل بن عبدالمؤمن بن اسماعیل بن عبد الجلیل بن ابی منصور بن
ماشاد قس از مرک ابوالرضی صدر الدین محمد بن ابومحمد محمود بن خداداد بن ابوبکر بن
یوسف اشنهی ، نوشته های عرفانی او را تحریر کرده است .
نام کتاب و مؤلف اصل و محرر در دیباچه یاد شده است .
آغاز : الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین . ولا عدوان . . . بدانید ای اصحاب
واحباب اکر مکرم الله . . . که اتفاق نوشتن این فصول را سبب آن بود که چون مولانا امام

جهان ... ابوالرضی محمد بن ... محمود بن خداداد ... وفات یافت ... فصولی چند
از بهر مبتدیان ... بدست این ضعیف اسماعیل ... افتاد ... دانست که این کلمات ...
اگر چنین پراکنده بماند ... جمع کرد و با دیگر تصانیف اوضم کرد ... تحفه اهل
الوصول فی علم الفصول نام کرد ...

المجلس الال ل اخبرنا ... ابوالرضی محمد ...

عنوان مجالس گوناگون است مانند : مجلس آخر من انشاءه ادام الله علوه فی وفات
النبی ص. ومذمة الدنيا . مجلس فی السماع ... عنوانهایی مانند «قرأ القاری» نیز دارد .
آنجام : محبوس قفس خاكدان همچنان نادان مانده ، در آن عالم دوئی را مجال
نیست (سپس بخط دیگری دارد) : تا اینجا بنظر رسید مر بوط بر در گاه تو که بضاعت
عمل آرد ... (و پس از يك صفحه دارد) :

واز كل يوم شوره غنچه سنبل چون شكفد الخ. المطلب (ونیز در حاشیه صفحه
پیش دارد) : قال النبی ص : اوحى الله تعالى الى ابراهيم ... وباروشرف وكرم تمت . بلغ
من اوله الى آخره بكمال دقة النظر فيه المذهب محمد مهدي الحسيني ابا واما .

۱۷۹۷

ش ۷ دفتر ۵۱ - ۱۸۰ . نستعلیق سده دهم است ولیکن کسی (گویا محمد مهدی
الحسینی باشد که نام وی در آخر نسخه هست) با خط کمرنگ تر از متن تاریخ ۶۷۰ ق .
برای آن نهاده است . ش ۱ «دارالسلام» است

(۵۴۲) **تحفه بهج رصیننی** (ریاضی . ترکی)

ترجمه نیست از ذبیح قسیننی (کاسیننی) سوم

مؤلف کاسیننی (Cassini) منجم معروف فرانسه (۱۷۸۴ م - ۱۷۱۴ م) است .
و مترجم اسماعیل خلیفه زاده ترك است که برای سلطان مصطفی خان سوم پسر احمد خان پسر
محمد خان ترجمه کرده است . نسخه دیگر این کتاب در کتابخانه مرکزی دانشگاه
بشماره ۳۸۷۹ هست .

آغاز : بسمله اجناس حمد و سپاس توهم تناهیدن معرا و انواع شکر بی قیاس
تحیل بناهیدن مبرا ، علیم علام ...

يك سوم اول كتاب نشر است و باقى را جدولها گرفته است.

۶۸۳

نسخ سده سیزده . دوبرگ نخستین با زر ولاژورد حاشیه سازی شده است. يك سر لوح دارد با زر و شنگرف ولاژورد .

کاغذ فرنگی سفید. جلد ساغری مشکی سوخت مقوایی درون سرخ .
۲۴۳ گ ۱۴×۲۲ و ۲۳ س ۸×۱۶ .

(۵۴۳) **تحفه جلالی** (تجوید. فارسی)

از ضیاء الدین محمد بن علی حسینی کاشانی، که برای نور چشم خود سید جلال الدین تألیف کرده است . و دارای يك مقدمه در سه فائده و ۱۲ باب و يك خاتمه دارای دو فصل میباشد .

آغاز: بسمله . حمدیکه قاریان وان من شیء الا یسبح بحمده بجهرو اخفات در حالت شدت و رخاء بتلاوت آن تفاخر توانند . . .

انجام : بتفصیل دریافت می نمائید انشاء الله . . . تمام شد رساله موسومه بـ تحفه جلالی در علم قرائت بید مصنف در شهر ذیحجه ۱۲۷۸ .

نام کتاب و مؤلف و مهدی الیه در دیباچه هست .

۵۲۴۱

(۵۳۹) نسخ خود مؤلف در همان تاریخ ۱۲۷۸ ق . نسخه اصل . عنوانها شنگرف

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ يك لا . کناره قهوه‌یی

۱۱۳ گ ۱۱×۵/۱۸ و ۱۲ س ۷×۱۴ .

(۵۴۴) **تحفه حاتمیه** (ریاضی . فارسی)

یا «هفتاد باب» در اسطرلاب از شیخ بهایی است، و آنرا بنام وزیر حاتم بيك اردوبادی متخلص «صافی» م ۱۰۱۹ ق. که خود را از اولاد خواجه طوسی می‌شمرد، هنگامیکه پیش شیخ درس می‌خواند، تألیف کرده است . این کتاب در ۱۳۱۹ ق. چاپ شده است . (ذریعه ۳: ۴۲۵)

و ذیل عالم آرای عباسی - ص ۱۴۲ و سر گذشت بهایی از نفیسی ص ۹۴ و روضات ص ۶۰۵ .
آغاز: بسمله . والصلاة علی خاتم الانبیاء محمد . . . و بعد چون درین ولاء خاطر
 ملکوت ناظر . . . حاتم بیک . . . و این داعی محمد المشتہر بہاء الدین العاملی را . . .
 بتحفہ حاتمی موسوم سازد . . . این رساله مشتمل است بر هفتاد باب . . .
انجام در کمال سهولت و آسانی است . و این رساله بر لفظ سهولت و آسانی اختتام
 یافت و الحمد لله . . .

۶۹۸

ش ۴ دفتر، ۷۹ پ - ۱۰۵ پ . ش ۱ « بهجة الروح » است که در ۲۶۲ گذشت .

۷۳۸۷

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . آغاز و انجام افتاده است . فقط از نیمه
 دوم باب نخستین تا نیمه نخست باب هفتادم را دارد .
آغاز : و چهار قسم کرده باشند این اقسام را درجات میل خوانند . . . بطرف فوق
 رود . باب دوم . . .
انجام : باب هفتادم در شناختن کوکب مثبتہ بر عنکبوت . . . تا هر کوکبی از آن
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی یک لا .
 ۵۹ گ ۱۰ × ۵/۱۳ و ۱۲ س ۵/۵ × ۹ .

(۵۴۵) تحفة الحبيب (جنگ . فارسی)

جنگ فخری بن محمد هروی است ، که آنرا بفرمان اسلام پناهی آصف صفاتی
 در سده دهم گرد آورده است .

آغاز: ای نام تو دیباچه جموعه راز نازنده بنام تو همه اهل نیاز
 غزل سرایان عالم معانی و سخنوران جهان نکته دانی را نخستین کلام ستوده حمد ..
 اما بعد ... این فقیر حقیر فخری بن محمد هروی . . . از اشعار شعرای متفرق جمع کرده .

انجام :

تاریخ این صحیفه کسی را شود عیان

کو بی حد آورد بنظر تحفة الحبيب

(شاید : = ۹۴۱ ق.)

۲۷۴

ش ۱ دفتر ، ۱ پ - ۱۳۲ ر نستعلیق محمد قلی در رجب ۱۲۰۷ ق .
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی درون تیماج سرخ
ک ۱۵ × ۲۰ و ۱۶ × ۱۰ .

(۵۴۶) تحفة حسینیة (فقه . عربی)

در طهارت و صلاة . از آقا باقر بن محمد اکمل بهبهانی م ۱۲۰۶ ق . (ذریعه
۳ : ۴۲۷) .

آغاز : بسمله . وبه نستعین ؛ الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فاعلم ان الطهارة
على قسمین ؛ قسم يتوقف على النية ويسمى الطهارة عن الحدث

انجام : الى الكوفة و امثال ما ذكر . كتاب الزكوة . تمت الرسالة فى سلخ
صفر المظفر ۱۱۹۱ قد فرغت من كتابة هذا الكتاب ... فى تاريخ ۳ شهر جمادى الاولى
۱۱۹۸ .

۶۴۶۴

ش ۳ دفتر ، ۴۲ پ - تا پایان دفتر . ش ۱ « سرمایه ایمان » است .

(۵۴۷) تحفة الخاقان (تفسیر . فارسی)

از محمد باقر نواب لاهیجی سپاهانی تهرانی است ، که بدستور فتح علی شاه در ۱۲۳۰ ق .
تألیف کرده است . و آیات قرآن را به پنج دسته قصه ، حکم ، معارف ، پند و مواعید ، تقسیم
کرده و هر يك را در مجلدی قرار داده است .

۲۰۲۰

نسخ . محمد باقر خوانده شده بباقر لاهیجانی ، در سال ۱۲۳۰ ق. میباشد . مجلد اول در باره قصص قرآن است و از حضرت آدم ع. شروع کرده . و آیات راجع به ریک از انبیاء در کتابی بنام خود آنها چون ادم ، شیت ، نوح و غیره جمع و تفسیر و ترجمه نموده و آیات راجع به حضرت محمد ص . و غزوات و جنگها و قضایای تاریخی و غیره را که مربوط باو بوده در کتابی با شرح و بیان از ائمه ع . نقل کرده و در آخر و پس از ختم این قسمت آیات راجع بامامت را ، و اینکه زمین هیچگاه از حجت خالی نخواهد ماند ، با شرح و بیان ذکر و بختم این موضوع جلد اول از تفسیر تمام کرده است . دارای دوسر لوح است . و صفحه ها جدول بندی به زراست . وقف سپه سالار .

کاغذ سمرقندی . جلد روغنی گل و بوته دورو .

۳۶۲ گ $30/5 \times 20/5$ س ۳۳ . (سپه : ۹۸۱) .

(۵۴۸) تحفة الزائر (دعا . فارسی)

از ملا محمد باقر مجلسی . م ۱۱۱۱ ق . که در صفر ۱۰۸۵ ق . آنرا نگاشته است
(ذریعه ۳ : ۴۳۸ و سپه ۱ : ۱۶) .

۱۳۷ شمس

نسخ محمد اسماعیل در ۱۲۴۱ ق . عنوانها شنگرف . و محمد حسین بدستور زین العابدین میرزا در ۱۲۴۶ ق . آنرا تصحیح نمود ه است .

کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج زرد حنایی ضربی مقوایی .

۲۶۱ گ 31×21 و 19×12 س ۲۱ .

۲۱۲۷

نسخ عبدالرزاق بن محمد حسین یزدی در ۱۲۶۲ ق. است. عنوان فصول و ابواب و اسامی زیارتها و دعاها را با سرخی نوشته اند. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق. کاغذ ترمه. جلد روغنی گل و بوته زمینه ماشی دورو. ۲۸۲ گ $۱۱ \times ۱۷/۵$ و ۲۰ س. (سپه ۱: ۱۶).

۲۱۲۸

نسخ ۱۲۵۳ ق. فصلها و ابواب و اسامی زیارتها و ادعیه شنکرف. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق. کاغذ سمرقندی. جلد روغنی گل و بوته زمینه ماشی دورو. ۲۷۲ گ $۱۳/۵ \times ۱۲/۵$ و ۲۰ س. (سپه ۱: ۱۶).

۲۱۶۴

بنسخ خوب محمد حسین گیلانی در ۱۲۳۱ نوشته شده، و پس از ختم در صفحه آخر « زیارت مفجعه » نوشته شده و همین کاتب اعمال کوفه را در (۱۸) برگ نوشته و ضمیمه کتاب نموده. وقف سپهسالار. کاغذ سمرقندی. جلد روغنی گل و بوته دار دورو. ۳۴۶ گ ۱۸×۲۹ و ۱۹ س. (سپه ۱: ۱۷).

۵۶۳۱

نسخ محمد هادی بن محمد حسن در پنجشنبه ۲۴ ذیحجه ۱۱۲۳ ق. کاغذ سپاهانی. جلد مقوا. ۲۴۳ گ $۲۵/۵ \times ۱۵$ و ۲۱ س $۱۶/۵ \times ۷/۵$. (سپه ۱: ۱۶).

۵۶۳۲

نسخ محمد صادق بن محمد مقیم اصفهانی . در آدینه ۱۵ ج ۱ - ۱۱۲۵ ق . و در همانسال مقابلهت و تصحیح شده است . عنوانها و جدولهای صفحهها شنگرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .
۲۸۱ گ ۱۴ × ۲۱/۵ و ۱۶ س ۹ × ۱۶/۵ .

۵۶۳۴

نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . جدولهای صفحهها شنگرف ولاژورد .
کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی با ترنج زر .
۱۹۲ گ ۱۱/۵ × ۱۸/۵ و ۱۷ س ۷ × ۱۳ .

۸۱۴۶

بنسخ محمود سنقری بن دوراق خان در ۱۱۲۸ ق . نوشته شده . نیمه نخستین نسخه
نویس است .

مالک: ابراهیم در ۱۳۲۴ ق .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی يك لا .
۴۱۲ گ ۱۷ × ۲۳ و ۱۵ س ۱۰ × ۱۷ .

(۵۴۹)

تحفة الزائر

(دعا . عربی)

ترجمه عربیست از تحفة الزائر فارسی مجلسی . مترجم سید عبدالله بن محمد
رضا شبر م. ۱۲۴۲ ق . است که «جلاء العیون» مجلسی را نیز به عربی گردانیده است .
(ذریعه ۳ : ۴۳۸) .

این کتاب دارای مقدمه و دو باب . و مقدمه آن دارای دوازده بابست .

آغاز : الحمد لله الذی من علینا بموالاة اولیائه ...

انجام : و علیهم و رحمة الله بر کاته . ترجمه برخی زیارتها را بفارسی دارد .

۸۴۰۸

نسخ محمد بن محمد حسین . در رجب ۱۲۱۷ ق .
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج مشکی يك لا .
۱۴۵ گ ۱۵ × ۲۰ و ۱۲ س ۱۰ × ۱۵ .

(۵۵۰) **تحفة الزائرین** (اخلاق . فارسی)

از حسین بن علی حسین بن محمد علی است . وی در این کتاب اخلاق را
بمشرّب اخباری شیعی گرد آورده است .
آغاز : بسمله . حمد خداوندی را که گردانیده است دنیا را بهشت دشمنان
وزندانی سخت و محبوسی عظیم از برای فرقه دوستان . . .
انجام : و غسلی بکن شاید مرتبه «موتوا قبل آن تموتوا» بتوفیق الهی تو را
حاصل گردد .

۵۳۳۰

متن بنسخ ، اضافات و تصحیحات نستعلیق . یادداشتی در صفحه عنوان ، در شناسایی این
کتاب در یکشنبه ۸ رجب ۱۲۶۹ ق . هست .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی .
۴۴ گ ۳۰ × ۲۱ و ۲۷ س ۱۴ × ۲۲ .

(۵۵۱) **تحفة سامی** (تاریخ شعرا . فارسی)

سرگذشت شعرای روزگار صفوی است . از سام میرزا پسر شاه اسماعیل (۹۲۳-۹۷۵ ق) .
که در تهران در ۱۳۱۴ ش بکوشش و حیدر دستگردی چاپ شده است (ذریعه و مشار ۳۶۶) .

۲۷۲۱

ش ۲ دفتر . نستعلیق بخط نویسنده «شبستان» فتاحی و بسال ۹۸۳ ق . در ماه
صفر المظفر نوشته شده . ش ۱ «تذکره» است .

يك سر لوح كوچك زيبا دارد. صفحه‌ها جدول‌بندی بزرو لاژورد. عنوانها شنگرف. زیر
آخرین سطر نسخه آثار محو جمله بیست. وقف سپهسالار.
کاغذ خان بالغ. جلد چرمی ضربی.
۱۷۴ ک ۲۲ × ۱۴ س ۱۵. (سپه: ۲: ۴۶۳۰)

(۵۵۲) **التحفة السعدیة** (پزشکی. عربی)

شرحی است بر «قانون» ابن سینا. از قطب الدین شیرازی (ف دانشگاه ۷۲۶:۳)
و دیباچه دره التاج چاپ مشکاة).

آغاز: ان اولی ما افتتح به خطاب و احری ما ابتدیه کتاب؛ حمد الله المنعم بحیة
النفوس و صحة الاجسام...

انجام: و تلقینا وایا کم الکرامة و السرور، انه ولی کل خیر و فاعله و هو
حسبنا و نعم الوکیل، نعم المولی و نعم النصیر. و کان علی اصل المؤلف قدس...
ما هذه صورته: اتفق الفراغ من تألیفه اول لیلمة من شهر... رجب عمت میامنه
من شهور سنة عشر و سبعمائة... کذا من تحریره فانه نسخة السواد و الحمد لله علی
اکماله حمداً...

۸۴۵

نستعلیق پایان ذیحجه ۱۰۵۸ ق. از روی نسخه یبکه در ۱۱ ج ۲-۷۲۱ ق. تا ۲ ج ۸
۷۲۲ ق. نوشته شده بود، استنسخ شده است. عنوانها شنگرف. يك سر لوح كوچك در آغاز
نسخه هست.

کاغذ سپاهانی. جلد مشکى زر کوب. درون تیماج سرخ ساده.

۵۸۲ ک ۱۹ × ۲۹ و ۳۳ س ۱۱/۵ × ۲۲.

(۵۵۳) **تحفة السلاطین** (منطق. فارسی)

منطق را بفارسی بدانسان نگاشته است.

آغاز: بسمله پوشیده نماند؛ که علم منطق در میانۀ علوم، علمی است در نهایت
شرف و بلندی مرتبه...

انجام : در مرتبه کراحت و مرجوحیت داشته‌اند. والحمد لله .

۶۶۳۵

نسخ محمد علی کرمانشاهی در ۱۲ شعبان ۱۲۸۶ ق.
کاغذ فرنگی . جلد تیماج حنا . ضربی مقوایی .
۱۴۸ گ ۱۱×۱۸ و ۱۸×۷ س ۱۳ .

(۵۵۴) تحفه سلیمانی (ریاضی . فارسی)

زیجی است که برای شاه سلیمان صفوی نوشته شده. نگارنده عنایه الله بن شرف الدین محمد زمان مشهدی است. يك مقدمه و هشتاد و نه صفحه و بیست و چهار تحفه دارد . و در دیباچه تاریخچه‌ی از زیجها و گاه شماری که موضوع کتاب است آمده است .

آغاز : بسمله . حمد بی حد و ثنای بی عدد و ستایش دور از آلائش . . .

انجام : و روز سیزدهم آن جمعه باشد ، وهو المطلوب (۱۶۲ ب) (و از اینجا تا ۱۶۶ جدولهایی است که درون برخی سفید مانده است .).

۵۵۸

ش ۵ دفتر ۱۱۴ - ۱۶۶ . ش ۱ « تشریح الاعمال » است .

(۵۵۵) تحفه سلیمانی (عرفان . فارسی)

عرفان شیعی است که آنرا پیرزاده محمد رفیع ، شاگرد ملا رجبعای تبریزی (م ۱۰۶۵ ق) (ف. دانشگاه : ۳ : ۳۶۱) از کتاب « عقاید اولیاء الله » تألیف سلطان محمود بن سلطان برهان الدین زاهدی پسر شیخ جمال الدین علی پسر شیخ زاهد که نیای خود او است ، بفارسی ترجمه کرده است . اصل کتاب بترکی است و در آن عقاید و آرای شیخ صفی آمده است .

ترجمه فارسی بنام شاه سلیمان انجام شده است .

خواجه سلطانعلی دانی و استاد مؤلف اصل است . و مؤلف درین کتاب آنچه از این

دائی و پدر خود فرا گرفته بود آورده و از آراء نیاکان خویش و آراء شیخ صفی نیز در آن یاد کرده است. مترجم در این ترجمه از استاد خود ملا رجب علی تبریزی استفاده کرده است.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمد لله المحمود لنعمه المعبود بقدرته المطاع فی سلطانه (۱)... مخفی نماند که حضرت بیان الاولیاء...
انجام: عنی ان لا اداة فیہ له لشهادة الادوات.

۶۴۵۱

ش ۴ دفتر ۳۳ پ - ۱۱۷ پ. نستعلیق سده دوازدهم. ش ۱ «رساله عرفانی» است.
(۵۵۶) **التحفة السنية** (فقه. عربی)

فی شرح النخبة المحسنة

شرحی است از سید عبدالله جزائری شوشتری (۱۱۱۴ - ۱۱۷۳ ق) پسر سید نورالدین، برنخبة و جیزة فیض کاشانی. (ف. دانشگاه ۳: ۱۸۱۷ ذریعه ۳: ۴۴۲-۴۴۳).

۴۵۱۷

انجام افتاده و تآباب آداب التنظيم را دارد. نسخ سده دوازدهم. عنوانها شنکرف کاغذ سپاهانی. جلد تیماج حنایی ضربی یک لا.
۱۰۰ گ ۲۱ × ۲۹/۵ و ۲۴ س ۱۳ × ۲۲.

(۵۵۷) **التحفة السنية** (جغرافی. عربی)

فی الاقالیم المصرية

از شرف الدین یحیی بن المقرابن الجیعان (م ۸۸۵ ق) است، و با دیباچه بزبان فرانسه در ۱۳۱۶ ق. ۱۸۹۸ م. در بولاق چاپ شده است. در روزگار فراموشی اشرف شعبان بن (۱) با جمله های آغاز اصولی کافی مقایسه شود.

حسین در ۸۷۷ ق. تألیف شده است. در معجم المطبوعات دنبال نام آن جمله «باسماء البلاد المصرية» دیده میشود.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي له ما في السماوات و الارض، العالم بما في طولها و العرض...

انجام: هذا آخر الافاليم المصرية. والله اعلم بالصواب واليه المرجع المآب.

۱۴۹۶

نسخ نزدیک بثلت. از زین الدین بن حسین بن عبدالله تابع محمد چاوش در آدینه ۱۰۶۱-۱۰۶۲ ق. نام شهرها و جایها شنکرف.

مالك: اعتضاد السلطنة. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.
کاغذ سمرقندی نخدی. جلد ساغری آبی ضربی زر کوب مقوایی.
۸۰ گ ۲۰/۵ × ۲۹ و ۲۷ س ۱۳/۵ × ۲۲/۵.

(۵۵۸) تحفة الشعراء (عروض. فارسی)

شرح ابیاتی در علم عروض است. که آنرا صفی الدین علاء بن صفی الدین علی بسطامی، بنام شمس الدین فرمانروای بسطام که گویا در سده نهم میزیست، تألیف کرده است. ناظم اصل منظومه فارسی گویا جوهری سمرقندی است. که در ذریعه ۹: ۲۱۱ یاد شده است. و این شرح جز کتاب «تحفة الشعراء» نسخه کتابخانه دانشکده ادبیات (ش ۹۶۱ د) است.

۲۸۶

ش ۳ دفتر. ص ۳۳ - ۴۵. (سپه: ۲: ۴۴۹) و سپس در ص ۴۵-۵۱ فائده ییست در قافیه که در فهرست ابن یوسف یاد نشده است. ش ۱ «قافیه» است.

(۵۵۹) تحفة الصالحین (پزشکی. فارسی)

از صالح بن محمد صالح قندهاری قاینی، که در آن از «خلاصة التجارب» بهاء

الدولة و «مفرح القلوب» محمد اکبر هندی شاه ارزانی بهره برده است. و در میان آن از سفر «بندبر» خود بسال ۱۱۷۹ ق. یاد کرده. و نیز گوید نیای من بقائن آمد. آغاز: شایسته ترین سجود که شعار دردمندان مهمل عصمت تواند برد... انجام: و احتیاط عظیم در تشخیص باید کرد تا خطا وقوع نیابد. در دو مقالت است ۱- تدبیر حبلی و مرضه ۲- امراض اطفال.

۷۳۶۷

نستعلیق اصغر در ۱۲۶۴ ق.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج خنایی، ضربی مقوایی.
۵۲ گ ۱۵ × ۲۱/۵ و ۱۷ س ۸/۵ × ۱۴.

(متن ادبی. فارسی)

تحفة الصغر

(۵۶۰)

نخستین دفتر از پنچ دیوان امیر خسرو دهلوی (۶۵۱ - ۷۲۵ ق) میباشد که ۱۴۰۰۰ بیت است، و مرتب بحروف قافیه میباشد. و در آن شعر ۱۲ تا ۲۰ سالگی خود را گرد کرده است (سپه ۲: ۵۹۱ - ۵۹۳ و ف. دانشگاه ۲: ۱۷۶ و ذریعه ۹: ۲۹۳).

۱۶۸

بنستعلیق در سده دهم نوشته شده، اطراف دو صفحه نخستین باطرزی خوش و ظریف تذهیب و نقاشی و مینا کاری گردیده و میان سطرها طلا اندازی شده، اطراف چند صفحه در اوائل نسخه تذهیب گردیده صفحه هاجدول بندی بزر و عناوین نیز باطلاست، بر گهایی از آخر افتاده و بعضی از اوراق هم وصالی گردیده است.

کاغذ بخارایی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.
۵۳۱ گ ۲۴/۵ × ۱۵ و ۱۲ س. (سپه ۲: ۵۹۳).

در اواخر قرن نهم هجری به نستعلیق نوشته شده. از تاریخ آن تنها ۸۹ باقی مانده و آحاد آن محو گردیده بر گ نخستین نو نویس، و پاره‌یی از برگها و صالی گردیده. رطوبت سطرها را خراب نموده و شامل غزلیات و قطعات و رباعیات و فردهاست، دیباچه نثری را نیز ندارد عناوین با لاژورد و طلا نوشته شده و صفحات مجدول بطلا است.

جلد تیماج. کاغذ بخارایی. وقف سپهسالار.

۳۶۰ گ ۲۲/۵ × ۱۴/۵ و ۱۴ س. (سپه ۲: ۵۹۳).

نستعلیق سده نهم. در میان برگهای غزلیات ردیف و او یک صفحه مجلس نقاشی بزم شاه و رقص دائره‌یی از بالا تا پائین صفحه هست. و بالای آن با خط ثلث نوشته شده [بشارة السلطان... سلطان حسین بهادر، خلد ملکه فی ۸۸۶ ق.]. دو سر لوح در آغاز هست و دور آن زر نگار و مینا کاری میباشد. برخی صفحه‌ها و صالی شده و تعمیر گردیده. عنوانها زر و لاژورد از آغاز چند غزل کم دارد.

آغاز: ای بدر ماندگی پناه همه رحمت تست عذر خواه همه

از رباعیات هم بخشی افتاده و آخرین رباعی که در آخر نسخه کنونی می باشد کلماتی از آن محو شده و نواقص آن درست تکمیل نشده تمام صفحات مجدول بطلا و لاژورد و اطراف عناوین غزلیات و غیره گردیده و بسیاری از صفحات و صالی گردیده است. وقف سپهسالار.

کاغذ خان بالغ. جلد روغنی گل و بوته دار.

۴۴۲ گ ۱۶ × ۲۷ و ۱۷ س. (سپه ۲: ۵۹۲).

(تاریخ. فارسی)

تحفة العالم

(۵۶۱)

در تاریخ شوشتر و خوزستان و هندو برتری نژاد انگلیس و نکوهش از فرانسویان.

از میر عبد اللطیف جزائری شوشتری از خاندان سید نعمه الله شوشتری (ز ۱۱۷۲ ق) است که

در ۱۲۱۶ ق. تألیف کرده است و در ۱۳۱۲ ق. برای بار دوم چاپ شده است (ذریعه ۳۴۴ : ۴۵۱ وف. دانشگاه ۳ : ۲۱۰۵).

۱۵۲۴

نسخ سده سیزدهم. عنوانها شنگرف. پایان ناقص.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکی.
۲۴۲ گ ۲۰ × ۳۰ و ۱۸ س ۱۱ × ۲۰.

(شعر. فارسی)

تحفة العراقین

(۵۶۲)

از خاقانی شیروانی م ۵۸۲ ق. (ذریعه ۳ : ۴۵۳ و مشار : ۳۶۹ و سپه ۲ : ۴۶۷ وف. دانشگاه ۲ : ۱۳۰).

۲۶۷

ش ۱ دفتر. نستعلیق قادرك هابیوری که در سال ۱۰۳۲ ق. نبشته، دیباچه و هشتاد و پنج بیت آن افتاده نویسنده عنوانهارا انگاشته. حاشیه های نسخه آب دیده ولی خطوط آن چندان از میان نرفته دو برگ آن وصالی گردیده، پشت آخرین برگ، ابن اولغ خان بك محمد ابراهیم طسوجی، که بقرینه تاریخ مهراسم وی (۱۱۱۶) از دانشمندان سده دوازدهم هجری بوده، مالکیت خود را یادداشت نموده. و نویسنده دیگری قسمتی از عوامل منظوم را پس از ختم کتاب نبشته است. وقف سیمپسالار.
کاغذ سمرقندی، جلد تیماج.

۹۰ گ ۱۸ × ۱۰ و ۱۷ س. (سپه ۲ : ۴۶۸).

۲۶۸

این نسخه در سده یازدهم هجری نگارش یافته دیباچه و ۳۵ بیت از ابتدای نسخه افتاده. و آغاز کنونی آن اینست :

زرباشی و ناگشاده کنجی تب داری و نا کشیده رنجی

چند عنوان از آغاز نسخه با سرخی نوشته شده. و بر برگ‌گی که پیش از نخستین برگ نسخه است یادداشت شده که بسال ۱۲۸۱ ق. داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه گردیده. برخی از اوراق وصالی شده و در تمام آنها آثار مورخانه است. وقف سپهسالار. کاغذ اصفهانی. جلد مقوایی.

۱۳۳ ک ۱۸ × ۱۱/۵ و ۱۲ س. (سپه ۲: ۴۶۹).

۲۷۲

ش ۱ دفتر. نستعلیق سده سیزدهم ق. و پس از آن مثنوی بنام «ختم العرائب» است که همین نویسنده نوشته و آنرا ضمیمه تحفه قرار داده. پشت نخستین صفحه، بخط شکسته نستعلیق شرح حالی از خاقانی نگارش یافته. کنار دو صفحه آغاز نسخه، باز گار نقاشی شده. و عنوانها را با جوهر سرخ نوشته است. وقف سپهسالار. کاغذ فرنگی. جلد تیساج.

۱۰۵ ک ۲۰/۵ × ۱۵ و ۱۰ س. (سپه ۲: ۴۶۹).

۴۱۵

ش ۱ دفتر. بنستعلیق. در سال ۱۰۱۳ ق. نگارش یافته. در ابتدای دیباچه سرلوح زیبایی است ولی قسمتی از آن ضایع گردیده.

و نیز در ابتدای نخستین مقاله، سرلوح ظریفی میباشد. و دیوان خاقانی را ضمیمه دارد و آن نیز دارای دوسرلوح میباشد. پشت نخستین برگ یادگارهای بچه گانه و غیره بچشم میخورد. برگهای نخستین و آخرین تحفه وصالی شده، و برگهای آن مجدول بطلاوز نگار و شنکرف است. وقف سپهسالار.

کاغذ دولت آبادی. جلد روغنی گل و بوته دورو. مستعمل.

۱۸۴ گ ۲۴/۵ × ۲۰/۵ و ۲۰ س. (سپه ۲: ۴۶۷ و ۵۹۱).

۴۱۱

ش ۱ دفتر. نستعلیق محمد بن عبدالله آشتیانی. در ۱۲۳۷ ق. و پس از آن شروع بنوشتن «عبرت نامه» فتحعلیخان صبا نموده و بر کنار آخرین برگ تحفه و چندین برگ

نا نوشته پس از آن، واوراق آخر عبرت نامه، اییات و مطالبی بسال ۱۲۹۲ ق. نوشته شده و ظاهراً نویسنده آنها اعتضاد السلطنه است. صفحه‌های نسخه جدول بندی بطلا و لاژورد و شنکرف. دارای يك سر لوح در ابتدای دیباچه میباشد. عنوانها را با شنکرف نوشته است. وقف سپهسالار.

کاغذ ترمه. جلد تیماج ضربی.

۹۶ گ ۲۳ × ۱۳/۵ و ۲۱ س (سپه ۲: ۴۶۸).

۴۶۳

نستعلیق محمد مسیح ابن مولانا نویدی شیرازی است که در سال ۱۰۶۳ ق. نبشته. در آغاز دیباچه و اصل تحفه، هر کدام يك سر لوح زیبا نقاشی گردیده. و کنار صفحه سر لوح دار و صفحه مقابل نیز تذهیبی ظریف شده. صفحه‌ها جدول بندی بطلا و لاژورد است. عنوانهای مطالب با زر نوشته شده است.

بشت نخستین برگ و برگ پیشین آن دو یادداشت بخط شاهزاده فرهاد میرزا با مهر و امضای وی موجود است. وقف سپهسالار.

کاغذ سمرقندی. جلد دروغنی ظریف و در دو طرف آن صورت لیلی و مجنون کشیده شده و دو طرف درون با گل بوته نقاشی شده است.

۱۷۱ ک ۶ × ۸ و ۱۷ س. (سپه ۲: ۴۶۷).

۷۰۸۶

از «صفت اهل صنعت» آغاز شده، و تا آغاز هجوا بوالعلاء گنجوی را دارد، و ناقص مانده است. نستعلیق دوستونی. جدولها زر و لاژورد. عنوانها شنکرف.

کاغذ فرنگی آهار مهره. جلد تیماج مشکی مقوایی.

۹۲ گ ۱۰/۵ × ۱۸/۵ و ۱۵ س ۱۳ × ۶.

(۵۶۳)

وَحْفَةُ الْغُرُوبِ (نحو. عربی)

فِي الْكَلَامِ عَلَى مَغْنَى اللَّيْبِ

از بدرالدین محمد دمامینی (۷۶۳-۸۲۷) که برای ابوالفتح احمد شاه بن محمد شاه بن مظفر شاه مغنی اللیب را شرح کرده است. عنوانها «قال اقول» میباشد.

نام کتاب ومؤلف ومهدا اليه در مقدمه ياد گرديده (سپه ۲ : ۳۷۵ - وف . دانشگاه
۲ : ۴۱۱) .

از سر گذشتی که در آغاز نسخه ش ۶۷۴۲ آمده است بر میآید که این کتاب را
«حاشیه مندی» نیز می نامند، در برابر حاشیه دیگر او که «حاشیه مصریه» خوانده میشود .
آغاز : الحمد لله الذی منح من لسان العرب ...

انجام : یارب ساربات ماتوسدا
الاذراع العیس او کف الید

۳۲۲۵

نسخ عمر بن بهاء الدین بشیطی شافعی در سال ۱۰۱۱ ق . از روی سه نسخه با
دقت استنساخ شده ، و متن و حاشیه گردیده . و عنوانهای متن و شرح با شنگرف میباشد .
جدول بندی به زنگار و سرخی است . پشت نخستین صفحه ، اردشیر قاجار بسال ۱۲۶۷ ق . یادداشت
نموده که این کتاب را فرمانفرما فریدون میرزا به علیقلی میرزا (اعتضاد السلطنه) داده است .
وقف سپهسالار .

کاغذ دولت آبادی و سمرقندی . جلد تیماج .
۲۴۳ گ $\times ۳۳/۵$ و ۲۱/۵ و ۳۳ س . (سپه ۲ : ۳۷۸) .

۳۲۲۶

بنتعلیق در ۱۰۹۹ ق . نوشته شده . پشت نخستین صفحه یادداشتهایی بوده که آنها را
محو کرده اند ، و یادداشتهای دیگری نوشته اند ، برگ نخستین و دو برگ آخر و صالی شده ،
و از نسخه پیشین صحیح تر میباشد . وقف سپهسالار .
کاغذ فرنگی جلد میشن .

۲۸۴ گ $\times ۲۵/۵$ و ۱۷/۵ و ۲۰ س . (سپه ۲ : ۳۷۸) .

۳۲۲۷

ش ۱ دفتر . نسخ سال ۱۰۹۲ ق . از آغاز شرح تا اول مبحث مسوغات ابتداء بنکره را دارا
میباشد . در حاشیه ۱۸۴ صفحه آن «مغنی اللیب» تا آخر حرف لام بخط همین نویسنده
نوشته شده . و یادداشتی از پشت صفحه نخستین محو شده است . وقف سپهسالار .

کاغذ کاهی . جلد تیماجی .
۲۲۰ برگ $۲۵/۵ \times ۱۹/۵$ و ۲۵ س. (سپه ۲ : ۳۷۸)

۶۷۴۲

نسخ سده نهم . عنوانها شنگرف .
مالك : برهان الدين نهش بن محمد در ۱۰۲۵ ق . واحمد نابلسی شافعی و سيد محمد
اسماعيل طباطبائی که در ۱۲۲۱ ق . بحسن بن شيخ علي قفطان عاريت داده است . و خط محمد اشيع
علي بن جعفر بن خضر و خط محب الدين مصطفى در اين نسخه ديده ميشود .
سرگذشت دماميني در صفحه عنوان هست .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .
۱۴۶ گ ۲۷×۱۸ و ۲۸×۱۹ س .

۶۹۹۶

نستعليق سده دوازدهم . ديباچه را ندارد و پايان نیز افتاده است و تامسئله حذف
و تقدير اسم فاعل دارد . عنوانها شنگرف .
کاغذ اصفهانی . جلد تیماج سبز ضربی يك لا .
۲۲۳ گ $۱۱/۵ \times ۲۱$ و $۷/۵ \times ۱۵$ س .

(۵۶۴) **تحفة القراء** (تجويد . فارسی)

از مصطفى بن ابراهيم قاری تبریزی طوسی که برای شاه عباس دوم در يك مقدمه
و دوازده باب نوشته است (ذریعه ۳ : ۴۶۱ و سپه ۱ : ۱۸۴) .

آغاز : حمد و ثنای بی حد حضرت قادر و حکیمی را سزد که بقدرت کامله
و حکمت بالغه قرآن مجید را و فرقان حمید را بر ما فرستاده . . .

انجام : در حرم مکرم رسالت پناهی واقع گردید . الحمد لله اولاً و آخر . . .
و آله المعصومین .

مؤلف در پایان کتاب میگوید که در مکه در ۱۰۶۸ ق آن را تألیف کردم . در ذریعه آمده که او در اصفهان بسال ۱۰۶۸ «وقوف القرآن» خویش را تألیف کرده است .

۲۰۱۸

ش ۱ دفتر، ۲ پ - ۹۴ پ . نسخ ۱۰۷۲ ق . بخط مؤلف .

کاغذ دولت آبادی . جلد تیماج .

۱۳۳ گ ۱۹ × ۱۳ و ۱۴ س . (سپه ۱: ۱۸۴) .

۸۱۳۹

نسخ شوال ۱۲۴۱ ق . عنوانها ، نشانها شنگرف .

انجام این نسخه : و از اهل سعادت گردند . هذا آخر ما قصدنا ايراده في تحقيق هذا

المرام والمسؤل من الناظر فيه الاصلاح .

کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج سبز یک لا .

۷۸ گ ۱۵/۵ × ۲۱ و ۱۶ س ۱۶ × ۹ .

(۵۶۵) **التحفة القوامية** (فقه . عربی)

في فقه الامامية

از سید میرزا قوام الدین محمد سیفی قزوینی . م ۱۵۰ ق . است که در آن «لمعة»

شهید اول را در قزوین برای شاه سلطان حسین صفوی بسال ۱۱۱۲ ق . در چهار بخش

و ۴۷۹۳ بیت بنظم در آورده و در ایران چاپ شده است (ف . دانشگاه ۳ : ۱۸۲۱

و ذریعه ۳ : ۴۶۲) بخش یکم آن بتمنهایی ۱۱۸۶ بیت شعر دارد .

۶۱۵۶

ش ۲ دفتر، ۷۶ پ - ۱۲۹ پ . تنها بخش یکم کتاب است و بیش از نسخه چاپی دارد . نسخ

رضابن محمد شریف طالقانی . عنوانها شنگرف . یک بیت فارسی بخط ناظم قوام سیفی

بتاریخ ۱۱۱۵ ق . در پایان هست . در برگ اول نیز بخط وی هست که : این کتاب را در قزوین

در ۱۱۱۲ ق . در ۱۱۸۶ بیت سرودم . بلاغ تصحیح و مؤلف دارد . ش ۱ «الدرة المنظومة» است .

(۵۶۶) التحفة الكلامية (کلام . عربی)

این رساله در یک مقدمه و دو بخش است . و مقالات دوم آن در علم کلام و دارای چند مقدمه و باب و یک خاتمت می باشد .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم اننا نحمدك على ما وفقنا لنبيين فصول الكلام بالمنطق . . .
انی مهديک فی هذه التحفة اصولاً هي خلاصة علم الكلام . . . وهي مشتملة على مقالتين .
الاولی؛ فی تقرير القوانين المنطقية، وفيها مقدمة وقسمان . . .
انجام : والافقى العمر مرة، فان رحمة الله وسعت كل شيء وهو . . . انی لسمیع الدعاء . . .

۳۸۷۸

ش ۵ دفتر بخط شماره پيشين دفتر : ۴۹ پ - ۸۰ پ . حاشیه بانسان ۱۲ دارد، و شاید باقی حاشیه مؤلف است که در برك ۴۹ ر . هست . ش ۱ «التصور والتصديق» است .

(۵۶۷) تحفة المجاور (دعا . فارسی)

در پنج فصل و یک خاتمت است . و در آن اخبار زیارت امامان یاد شده است .
مؤلف محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی . در ذریعه ۳ : ۴۶۶ نام این کتاب «تحفة المجاورین» آمده است .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم... اما بعد چنین گوید... محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی . . . که بهترین اعمال . . . زیارت کردن قبرهای دوازده امام عم . . . است .

انجام : و باین جا ختم کردم رساله «تحفة المجاور» والحمد لله رب العالمين . . .
الی يوم الدين نوشته در روز پنجشنبه سیم شهر رمضان . . . در جوار جناب حضرت ابا عبدالله حسین .

۵۷۲۸

ش ۲ دفتر ، ۵۹ - ۷۴ ر. بخط شماره پیشین دفتر در ۳ رمضان. عنوانها شنکرف .
ش ۱ «لوامع صاحب قرانی» است .

(۵۶۸) تحفة الملوک (حدیث . عربی)

از سید ولی الله بن نعمه الله حسینی رضوی حائری در سده یازدهم .
(سپه ۱ : ۲۲۱ و ذریعه ۳ : ۴۷۲) .

۱۲۸۸

نستعلیق سده سیزدهم. عربیها زیر خط .
کاغذ فرنگی آهار مهره . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی .
۹۲ گ ۱۳/۵ × ۲۲ و ۱۰ س ۷/۵ × ۱۳ .

۱۸۹۲

نسخ ۱۰۸۱ ق . در حاشیه آخرین صفحه شرحی بعنوان [قال مد ظله . . . انتهى
رفع شانه] دارد ، حاکی از این که در زمان زندگی مؤلف نوشته شده. و در حاشیه صفحات
نسخه بدلهایی و حواشی مختصری نوشته اند .
کاغذ اصفهانی . جلد مقوایی .
۶۵ گ ۱۲/۵ × ۱۹ و سطرها گوناگون .
سپه ۱ : ۲۲۲

۵۷۸۷

نسخ معصوم بن الحسین در ۵ شنبه ۱۴ محرم ۱۲۴۸ ق. عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج زرد یک لا فرسوده .
۷۴ گ ۱۰/۵ × ۱۵ و ۱۴ س ۷ × ۱۱ .

(۵۶۹) تحفة المؤمنین (طب . فارسی)

از سید محمد مؤمن بن محمد زمان تنکابنی که در زمان شاه سلیمان صفوی در

- اشرف مازندران در ۱۰۸۷ ق. نگاشته است. در دو بخش ۱- در مفردات بترتیب حروف
 ۲- معالجات میباشد. (ذریعه ۳: ۴۰۲ و مشار ۳۶۵).

۷۴۳

(۱۲۵)

نستعلیق سده سیزدهم. آغاز و انجام افتاده. عنوانها شنگرف.
 کاغذ فرنگی. جلد تیماج خاکستری ضربی مقوایی.
 ۲۸۰ گ ۲۱ × ۳۰ و ۲۷ س ۱۱ × ۲۱.

۷۴۴

نستعلیق ۱۲۳۶ ق. عنوانها شنگرف. پایان افتاده است. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.
 کاغذ فرنگی. جلد تیماج زرد ضربی مقوایی.
 ۲۸۰ گ ۲۱ × ۳۱ و ۲۲ س ۱۲ × ۲۳.

۷۴۵

نسخ حاجی میرزا محمد مهدی قاری سپاهانی در مسجد حکیم اصفهان در پنجشنبه ۱۳۵
 ۱۲۳۶ ق. عنوانها شنگرف.
 کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.
 ۳۱۵ گ ۲۰ × ۳۰ و ۲۹ س ۱۲ × ۲۲.

۲۷۴۵

نستعلیق ریز برای کیخسرو میرزا (گویا قاجار) در سده سیزدهم نوشته شده است.
 عنوانها شنگرف. صفحه‌ها در دوجدول زر ولاژورد. فقط بخش نخستین است و تا پایان
 مفردات دارد.

یک سرلوح کم مایه زرین دارد.
 کاغذ فرنگی سفید. جلد روغنی زرد با گل و بوته سرخ و سبز درون گل زر گس.
 ۳۲۲ گ ۸ × ۱۲ و ۲۳ س ۵/۵ × ۹/۵.

(۵۷۰)

تحفة نوابیه

(دعا . فارسی)

وهدیة اخرویه

از ابوالمظفر محمد جعفر حسینی در دعا و زیارت است که برای شاهزاده بیگم سازنده مدرسه شاهزاده‌ها در اصفهان نگاشته است .

(سپه : ۱۷ و ذریعه ۳ : ۴۷۸) .

۲۱۳۰

این نسخه را بخط خوب در (۱۰۸۶ق. محمد حسین اصفهانی نوشته .
اولین صفحه تذهیب مختصری داشته ولی در اثر افتادن در آب ضایع شده . مجدول بطلا
عابون و ترجمه ادعیه با شنگرف . ورق اول و آخر و صالی شده . دو صفحه آخر کتاب نوشته
بوده ، دعای استخاره و نماز اول ماه بر آن نوشته شده .
کاغذ دولت آبادی . جلد چرمی طلاکوب . واقف سپهسالار .
۳۸۰ گ ۱۶ ر ۵ × ۲۵ ر ۵ و ۲۱ س . سپه : ۱۷ .

(۵۷۱)

التحفة النوریة

(فلسفه . عربی)

از سید عبدالله بن نورالدین شوشتری جزائری (۱۱۱۴-۱۱۷۳) درده مسئله مانند
انموذج العلوم دوانی است . (ذریعه ۳ : ۴۷۹) .
آغاز : بسمله . اما بعد حمدالله علی فضله المبین . . . فیقول . . . عبدالله بن
نورالدین بن نعمة الله بن عبدالله الموسوی . . . هذه رسالة خفيفة خدمت بها حضرت
الوالد السعيد . . . وسميتها التحفة النورية . . .
انجام : فقد ظن عجزاً و کتب . . . عبدالله . . . الموسوی . . . ضحاة يوم الاحد
ثالث محرم ۱۱۴۴ و الحمد لله . . .

۴۵۱۰

ش ۲ دفتر، ۱۵۸ پ ۷۵ ر. نسخ ابوالحسن بن محمد محسن بن ابوالحسن بن عبدالله موسوی نواده مؤلف. در سه شنبه ۱۲۲۸-۱۳ ج ۳ ق. در صفحه عنوان دارد، این کتاب از آثار جدم سید عبدالله است که بنام پدرش سید نورالدین نگاشت. عنوانها شنگرف. با نسخه یکیه مؤلف دیده است، در ۱۲۲۸ ق. مقابله شده است. میرزا علی رضا بن محمد سمیع شوشتری آنرا در ۲ شنبه ۱۵ ع ۲-۱۲۶۳ ق. بر مؤلف عرضه کرده است. و پس ازین شعرهای عربی درباره زمان و پراکنده‌های دیگر است. ش ۱ «المقاصد العلیه» است.

(۵۷۲) تحقیق در روح و بقای آن (فلسفه. فارسی)

در ده فصل است.

آغاز: فصل اول در مثال روح انسانی بر سبیل اجمال مردم چون در کشتی نشینند و نزدیک کرانه دریا باشند چنان بینند که ساکن است و آب دریا در حرکت...
انجام: فصل دهم. احوال خود و حکایت عزرا و ختم الکتاب. فرزند محمد افاض الله علیه الرحمة... امیدوارم او را آنجا بهتر بود از این جا. تمت بعونه فی ۱۰۶۸.

۷۰۰

ش ۵ دفتر، ۸۹ ر - ۹۴ پ. بخط نستعلیق مانند شماره ۴ دفترش ۱ «بیست باب» است

(۵۷۳) تحقیق القبلة (ریاضی. عربی)

از علاء المملک فاضل خان دانشمند شیعی است.

آغاز: بسمله ربنا مال المیزات و سماع عزک... و بعد فانی موردک فی هذه الرسالة در الفوائد وجواهر الفرائد فی تحقیق القبلة...

انجام: فیما کان جزئی العرضین ربع (هذا ما وجد فی مسودته قدس سره).

بعد موته ولم يظفر بالباقي ولعله لم يتمه بل اخترمه الاجل قبل ذلك) .
اسم مؤلف در عنوانست نه در مقدمه از شیخ علی وشهید نقل دارد .

۲۹۲۵

ش ۱۱ دفتر . ص ۲۲۵ - ۲۲۴ . ش ۱ « مفردات طبی » است .

(۵۷۴) تحقیق کلیات (منطق . عربی)

از قطب الدین رازی است که در حاشیه شرح مطالع بیچاپ رسیده است (فهرست
رضوی . ش ۹۷ منطق ج ۱ ص ۲۹) .

۲۹۱۲

ش ۷۷ دفتر ، ۲۴۵ - ۲۴۷ ر . ش ۱ « شرح رساله زینون » است .

۳۸۷۸

ش ۴ دفتر ، ۴۱ پ - ۴۸ پ . نسخ سیف الله بن کمال الدین علی خوری در شعبان
۹۴۹ ق . که همه دفتر بخط اوست .
ش ۱ « التصور والتصديق » است .

(۵۷۵) تحقیق المحصورات (منطق . عربی)

از قطب الدین رازی است . آغاز وانجام مانند نسخه رضوی (ش ۹۴ منطق خطی
ج ۱ ص ۲۸) .

۳۸۷۸

ش ۳ دفتر ، ۱۷ پ - ۴۱ ر . و پس از این چهار مغالطه با حل آنها دیده میشود : ۱ - عدم
انتاج شکل نخستین منطق ۲ - صدق یکی از دو متباین بردیگری ۳ - حق بودن اجتماع دو
نقیض ۴ - کل کلامی کاذب . ش ۱ « التصور والتصديق » است .

(کلام . عربی)

التحقیق اللمبین

(۵۷۶)

فی شرح نهج المسترشدين

در اصول دین . اصل نهج از علامه حلی م ۷۲۶ ق و شرح از نجم الدین خضر بن شمس الدین محمد بن علی رازی جبلرودی غروی شرح مزجی است و در حله ۸۲۸ ق . تألیف شده (ذریعه ۳ : ۴۸۴ و فهرست رضوی ۴ : ۴۳) نام کتاب و مؤلف و شارح در دیباچه هست .

آغاز: بسمله . نحمدك اللهم يا رافع العلوم باحسن الكلام نهجاً للمسترشدين .
اما بعد فيقول . . . خضر بن محمد بن علی الرازی الجبلرودی . . . انی لما فارقت عالی مجلس حضرة الاستاذية . . . قاصداً لزيارة . . . ابی الحسن علی بن ابی طالب . . .
انجام : ان يجعله نافعا للمؤمنين المسترشدين . . . محمد وآله الطاهرين عليهم
ايضل الصلاة .

۱۲۷۱

نسخ صفر ۱۲۵۶ ق . متن زیر خط سیاه . عنوانها در گوشه های بالای صفحه هست
کاغذ فرنگی آبی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
ک ۱۷ × ۲۲ و ۱۳ س ۱۲ × ۱۵ .

(کلام . عربی)

تحقیق الهیولی

(۵۷۷)

(رسالة فی . . .)

از محقق خضری محمد بن احمد است .

آغاز : بسمله . اما بعد الحمد لخالق الوری و الصلاة علی مظهره الاعلی محمد وآله . . . هذه رسالة فی تحقیق الهیولی وتوابعها . . . ورتبتها علی مقدمة و مقصدين
انجام : فی التشخيص وتعيين الشكل وليكن هذا آخر ما قصدته . . . بعون الله
وحسن توفيقه .

۱۳۴۵

ش ۱ دفتر، ص ۱-۱۰۹. نسخ ۱۰۱۸ (درص ۲۲۲) عنوانها شنگرف. جدولها و سرلوح
بزر و لاجورد.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد تیماج مشکى ضربى فرسوده.

۲۲۶ گ ۱۲×۲۴ و ۲۶ س ۷×۱۸.

(۵۷۸) تحیات (شعر. عربی)

اشعاريست درستایش پیامبر و امامان شیعی.

آغاز: تحية مسکية و عنبرية:

تضوع مسک و عنبر اشهب
بذکر ثناء الرب من خیر مطلب
انجام افتاده:

على صاحب الکرات کاللیث فی الوغا
صلاة سلام دائم غیر فقرة

۶۲۵۳

ش ۲ دفتر، ۱۷-۶۹ پ. نسخ سده سیزدهم. عنوانها شنگرف. در جدول سرخ.
قطع بیاضی، ش ۱ « اصول دین » است.

(۵۷۹) التدبیرات الالهية (کلام. عربی)

فی اصلاح المملكة الانسانية

از محی الدین عربی است، و برای شیخ محمد مورودی، در یک مقدمه و هفده باب
نگاشته است و در کشف الظنون (۱: ۲۷۰) یاد شده است.

آغاز: باب التدبیرات الالهية فی اصلاح المملكة الانسانية... بسمله. قال
الشيخ... محی الدین ابو عبد الله محمد بن علی العربی الاندلسی: الحمد لله واهب العقل
ومبدعه، و ناصب النقل وشرعه... فالیتنافس. المتنافسون قال الشيخ (رض) وضعنا...
انجام: هذه الرسالة بقرية من بلاد يونان لبعض الاخوان سنة ۶۰۲ ق.

۶۵۲۱

ش ۶ دفتر ۱۹۱، پ ۱۹۹ - ش ۱ « فکوک » است .

(۵۸۰) **تدبیر المتوحّد** (فلسفه . عربی)

از ابی بکر محمد بن یحیی بن الصائغ بن باجة تجیبی . م ۵۳۳ ق. است که شانزده فصل
آن را میگل آسین پالاسیوس با ترجمه اسپانیایی در مادرید سال ۱۹۴۶ م به چاپ رسانده است.
آغاز: قال ابوبکر محمد بن یحیی (ره) فی تدبیر المتوحّد لفظة التدبیر فی لسان
العرب یقال علی معان كثيرة . . .

انجام : وقد تكون کاذبة کدعنة وکلیلة وهذه (برابر ص ۳ ص ۲۳ چاپی افتادگی
دارد) .

۲۹۱۲

ش ۴۶ دفتر ۱۲۵ - پ ۱۲۹ ر. ش ۱ « شرح رساله زینون » است .

(۵۸۱) **التذکرة** (هیئت . عربی)

در هیئت از خواجه نصیر طوسی . م ۶۸۲ ق و آنرا پس از تحریر مجسطی در مراغه
بسال ۶۵۷ ق. تألیف کرده است، و برخی آنرا شرح مجسطی دانند . شرحهای آن در
ذریعه (۴ : ۵۰ - ۵۱) آمده است .

۴۷۲۷

ش ۱۹ دفتر ۱۹۵ - پ ۲۱۳ . نسخ . از روی نسخه پر غلطی در ۱۰۲۶ - ۶۷۱ ق.
نوشته شده است . بانسخه یکه بر خواجه طوسی خوانده شده بود مقابله گردیده و اعراب
گذاری شده، و حاشیه های یکه بخط خواجه بوده و عباراتی که خود او افزوده باین نسخه منتقل
شده است .

مالک : جمال الدین بن عبدالله حسینی کرکانی (صفحه عنوان درک ۱۹۵ ر).
ش ۱ « تحریر اصول افلیدس » است که درص ۳۳۰ یاد شده است .

(۵۸۲)

التذکرة

(نجوم . عربی)

در نجوم و از غیاث الدین منصور دشتکی شیرازی م ۹۴۸ ق . است . در « مجالس المؤمنین »
آرد [که کتاب « لوامع و معارج » در هیأت در محاذات کتاب « تحفه شاهی » است و آنرا چنانچه
در خطبه کتاب مذکور است در هیجده سالگی نوشته ...] و شاید نسخه مانیز همین « لوامع » باشد ،
گرچه نویسنده آنرا « تعلیقات » نامیده ، و ما نیز آنرا چنانکه در دیباچه آمده است « تذکره »
نامیدیم (ذریعه ۳ : ۴۴۳ و بروکلن ۲ : ۴۱۴ و ذیل ۲ : ۵۹۳ دیده شود) .

آغاز : بسمله . و به ثقتی . بعد الحمد و الصلاة و الدعاء یقول . . . غیاث المشهور
بمنصورا : هذه تذکرة . . . اقول مقرر الاقوال جهابذة الفن لتقریر زواید من فنون الفراید . .
مغنيا عما فی التحفة والتذکرة بمتونها و شروحها ...

أنجام : الا انه فی اطراد هذا نظر لا یخفی . . . از دادت .

۶۴۱

ش ۱ دفتر ۲ ، پ - ۳۶ پ . نستعلیق بی تاریخ خطهای دفتر گوناگون .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی .

۱۷۲ گ ۱۸ × ۱۲ و ۱۰ تا ۱۹ س ۱۲ × ۶ و ۱۲ × ۷

(۵۸۳)

تذکرة الائمة

(حدیث . فارسی)

از مجلسی در ۱۴ باب و یک خاتمه است که در ذیحجه ۱۰۸۵ ق . تألیف کرده (ذریعه ۴ :

۲۶ و مشار ۳۷۷) .

۷۲۳۲

نسخ پنجشنبه ۲۴ شعبان ۱۲۲۲ ق . عنوانها و نشانها شنکرف .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکى مقوایی .

۱۷۸ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۷ س ۹ × ۱۵/۵

۷۳۳۵

نستعلیق سده دوازدهم . خط سیدسلطان و میر ابراهیم بر آن هست . عنوانها شنگرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه بی یک لا .
۱۶۸ گ ۱۴ × ۲۰ و ۱۳ س ۹ × ۱۵ .

(۵۸۴) تذکره اسحاق پیک (تاریخ . فارسی)

که برادر کوچک لطف علی آذر است و «عذری» تخلص دارد و در ۱۱۸۵ ق
در گذشته است این تذکره در چهاربخش قصیده، قطعه، غزل، رباعی میباشد . (ذریعه ۹:
۷۰۹ و سپه ۲: ۴۶۹ و ف . مجلس ۳: ۱۵۲).

۲۷۱۶

نستعلیق سده سیزدهم . دوسر لوح زرین و زیبادر نخستین برگ تذکره و آغاز بخش غزلیات
میباشد . و گرداگرد دو صفحه نخستین نسخه و نخستین بخش غزلیات زرنگار و برگ موی گردیده،
و تمام صفحهها جدول بندی به زر ولاژورداست . وقف سپهسالار .
کاغذ ترمه . جلد تیماجی زر کوب .
۲۳۲ گ ۲۴ × ۱۵ و ۱۷ س . (سپه ۲: ۴۷۰ و ۴۷۱).

۲۷۲۳

ش ۴ دفتر . نستعلیق است، و پیش از این تذکره، مثنوی ساقینامه فتحعلیشاه رادر ۹۶ بیت
نوشته است :

آغاز: چمن تازه شد باز چون روی یار
انجام: زجان دلت هست خاقان غلام
بده ساقی آن باده خوش گوار
سخن ختم کردم بدین والسلام

و پس از این ، دیگری چهار بیت از منوچهری نوشته ، پشت نخستین صفحه تذکره
داخل شدن این نسخه به کتابخانه یکی از شاهزادگان که نام او را نبرده است بسال ۱۲۲۷ ق .
یادداشت گردیده . و در حاشیه بسیاری از صفحهها اشعاری از آزاد کشمیری و میرزا اسماعیل
متخلص به خرسند شیرازی ، و ولی محمد میرزا متخلص به خسته و محمد علیخان متخلص
به مهر ، که ظاهراً بخط خود آنها است نوشته شده است .

گوشهٔ برگهای نسخه سوخته ووصالی گردیده. و پشت نخستین صفحهٔ نسخه نیز بسال ۱۲۵۷ ق. یادداشتی نوشته شده که تاریخ ورود آن را به کتابخانهٔ یکی دیگر از شاهزادگان (نام و مهر او را محو کرده اند) میرساند . و از بخش رباعیات قسمتی از الف و قسمتی از ردیف حرف یاء مانده و تمام قسمتهای حرف باء تا حرف ها افتاده است . وقف سپهسالار . کاغذ آبی رنگ فرنگی . جلد تیماج .
 ۲۵۲ گ ۲۱/۵ × ۱۶ و ۱۳ س . (سپه ۲ : ۴۷۱) .

۲۷۳۲

نستعلیق عبدالمحمد همدانی در ۱۲۲۷ ق . است . و بر برگگی که پس از آخرین صفحه تذکره میباشد نوشته که این تذکره را بخواست شاهزاده شیخ علی میرزا در هنگام حکومت ایشان در ملایر نبشته . قسمتی از برگ نخستین پاره شده و برگ دوم وصالی گردیده است . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی آبی رنگ . جلد تیماج .
 ۱۸۹ گ ۳۳/۵ × ۱۹ و ۱۹ س . (سپه ۲ : ۴۷۱ و ۴۷۲) .

(۵۸۵) تذکرة الاولیاء (تاریخ صوفیان . فارسی)

از عطار نیشابوری . م ۱۱۶ ق . که بتفصیل در فهرست دانشگاه ۲ : ۵۳۷ و ذریعه ۴ : ۲۹ معرفی شده است . (مشار ۳۷۸) .

۷۳۴۲

از دیباجه کمی افتاده و تا سمنون محب را دارد . نستعلیق سدهٔ یازدهم . عنوانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج ضربی مقوایی .
 ۲۱۷ گ ۱۵ × ۲۵ و ۱۷ س ۷/۵ × ۱۴ .

(۵۸۶) تذکرة اولی الالباب (پزشکی . عربی)

والجامع للعجب العجائب

از شیخ داود ضریر انطاکی . م ۱۰۰۵ ق . (ف . دانشگاه ۳ : ۲۴۴۷) چاپ شده است .

۷۵۲

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها شنگرف . فقط جزء اول است . آغاز افتاده .
آغاز : بسمله . الباب الرابع من ابواب التذكرة في تفصيل الامراض الجزئية
واستقصاء اسبابها ...

انجام : تم الجزء الاول بما اشتمل عليه من القوانين الكلية، تفصيل احوال المفردات
ولو اهب العقل والعمل . والحمد لله على ما اللهم ويسروا نعم . انه جواد كريم . تم الجزء الاول
بحمد الله وعونه .

کاغذ فرنگی آهار مهره . جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

۳۶۶ گ ۱۸ × ۳۲ و ۲۳ س ۱۱ × ۲۳ .

(۵۸۷) تذكرة حسن چلبی (تذکره . ترکی)

یا تذكرة قنالی زاده . از حسن بن علی بن امرالله م ۱۰۱۲ ق مشهور بقنالی زاده
(کشف الظنون و سپه ۲ : ۴۷۲) .

۲۷۲۰

نستعلیق اولان رمضان است که بسال ۱۰۰۲ ق . نوشته ، دارای يك سر لوح ظریف است که
در میان ترنج آن « تذكرة الشعراء حسن چلبی قنالی زاده » نوشته شده . نخستین برگ و چندین
برگ از اواخر و صالی شده . کنار بسیاری از برگها آبدیده و جدول بندیها به زرمیباشد .
عنوانها و نام اشخاص باز رنوشته شده : پشت نخستین برگ یادداشتهایی است . و بخشی
از آنها را محو کرده اند : وقف سپهسالار :
کاغذ دولت آبادی . جلد تیماج .

۳۴۴ گ ۲۲ × ۱۲/۵ و ۲۱ س . (سپه ۲ : ۴۷۳) .

(۵۸۸) تذكرة الشعراء (تاریخ شعرا . فارسی)

از دولت شاه بن علاء الدین بخت شاه سمرقندی (۸۴۲ - ۹۰۰ ق) است و در ۸۹۲ ق
نگارش یافته است . (ذریعه ۴ : ۳۲ و ۳۷ و سپه ۲ : ۴۷۵ و ف . دانشگاه ۲ : ۵۳۴) .

۲۷۱۷

خط سده دهم هجری ، نویسنده هندی است . آغاز نسخه بخشی از شرح حال خاقانی شروانی و انجام آن پاره‌یی از حالات سید ذوالفقار میباشد ، بسیاری از برگهای آن نیازمند وصالی و درحواشی برخی از آنها اشعار و مطالبی بدون تاریخ نوشته شده است . وقف سپهسالار . کاغذ آبی . جلد تیماج .

۲۲۴ گ ۲۵×۱۷ و ۱۵ س . (سپه ۲ : ۴۷۷) .

۲۷۲۵

نستعلیق سده سیزدهم هجری میباشد و بسال ۱۲۸۳ ق . به کتابخانه اعتضاد السلطنه آمده . عنوانها با جوهر سرخ نوشته شده . وقف سپهسالار . کاغذ فرنگی . جلد تیماج .

۱۹۱ گ $۳۱ \times ۱۷/۵$ و ۱۸ س . (سپه ۲ : ۴۷۶ و ۴۷۷) .

۲۷۲۷

نستعلیق دوست علی بن قنبر که در سال ۱۰۴۲ ق . نبشته . در حدود ۲۵ بیت از آغاز آن افتاده و نخستین سطر آن اینست : [وغفران از دل و جان و شن . و راویان ایمان نثار روضه منور ...] . عنوانهای کتاب با شنگرف نبشته شده ، چند برگ از آغاز و آخر کتاب وصالی گردیده . و در برگ آخر یادداشتهایی بتاریخ سالهای آخر سده یازدهم و بدون تاریخ میباشد . وقف سپهسالار .

کاغذ اصفهانی . جلد تیماج .

۱۳۹ گ ۲۵×۱۹ و ۱۶ س . (سپه ۲ : ۴۷۶) .

۲۹۱۴

ش ۱۱ دفتر نسخ ۱۲۳۴ ق . ضمن مجموعه . ش ۱ « جنگ » است . (سپه ۲ : ۴۷۷) .

۷۲۲۵

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . پایان افتاده است .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی .

۲۲۸ گ ۲۵×۱۶ و ۱۷ س ۱۱×۱۸

(صرف . فارسی)

تذکرة الصيغ

(۵۸۹)

یا «صیغ مشکله» و جز آنست که در «جامع المقدمات» چاپ شده است .
 آغاز : بسمله . الحمد لله الذى جعل الصرف ام العلوم والنحو اباها . . . و بعد چنین
 گوید . . . السيد مهدي بن محمد جعفر الموسوى ...
 انجام : و او تابع حرکت ما قبل خود گشت .

۶۷۴۷

ش ۱ دفتر ۲ ، پ ۷۸ - پ . نستعلیق محمد علی کرمانشاهی در ۱۲۸۸ ق . شماره
 سوم دفتر «هدایة» چاپی است .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .
 ۱۱۷ گ ۱۱ × ۱۷ و ۹ س ۷ × ۱۳ .

(اخلاق . فارسی)

تذکرة العارفين

(۵۹۰)

از محمد جعفر عقدایی پسر علی یزدی است درسی محفل ویک خاتمه .
 آغاز: بسمله . حمد خداوند را سزا است که ایجاد کرد ایشانرا . . .

۵۳۳۳

نسخ . عبارات عربی درشت . عنوانها شنگرف یا بیان افتاده و تا محفل سی ام دارد .
 حاشیه دارد ۷۰ برگ آغاز سفید است .
 کاغذ کبود فرنگی . جلد تیماج سرخ مقوایی .
 ۲۷۲ گ ۲۰ × ۳۱ و ۲۵ س ۱۱ × ۲۰

(فقه . عربی)

تذکرة الفقهاء

(۵۹۱)

علی تلخیص فتاوی العلماء

از علامه حلی (۶۴۶-۷۲۶ ق) که بدرخواست فرزند خویش فخرالدین محمد نگاشته
 و در آن از فتاوی مخالفان خود از سنی و شیعی خرده گرفته است . آنچه نگاشته

شده در ۱۵ جزء از طهارت تا نکاح میباشد، و همه آن میبایستی در چهار قاعده: عبادات، عقود، ایقاعات و احکام باشد. این ۱۵ جزء در ایران پیش از ۱۲۹۷ ق. از روی نسخه مؤرخ ۱۸ رجب ۱۰۷۴ ق. چاپ و پخش شده است.

(کشف الحجب ص ۱۱۰ و ذریعه ۴: ۴۳ و سپه ۱: ۳۷۱ و ف. رضوی ۲: ۱۶-۱۸ و ۵: ۵۹۲).

۲۴۵۱

نسخ علی بن محمد کاظم در ۱۲۶۵ ق. است. و مشتمل بر کتاب ضمان تا آخر مقصد اول از کتاب نکاح است (جزء دهم تا ۱۵) فهرست کتب مندرج در این نسخه را پشت اولین صفحه نوشته اند.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۳۹۶ ک ۳۱/۵ × ۲۱ و ۳۵ س. (سپه ۱: ۳۷۵).

۲۴۵۲

جزء هشتم کتاب است (از بیع نقد و نسبه و سلف تا آخر کتاب دین) نسخ زین العابدین ابن محبی الدین بن علی بن کرامه در ۹۷۲ ق. است.

کاغذ اصفهانی. جلد تیماج نیم ضربی. وقف سپهسالار.

۱۱۹ ک ۲۸ × ۱۷/۵ و ۲۵ س. (سپه ۱: ۳۷۴).

۲۴۵۷

جزء اول و دوم و سوم و چهارم کتاب است. نسخ ابوالقاسم بن ملاجان سیونی در ۹۵۷ ق. میباشد. و در پایان کتاب صلاة، نویسنده خود را خلیل الله بن سلیم الله بن خلیل الله بن عبد الله بن پیرعوض بن قاسم القاضی القاری الفیلوی معرفی کرده و تاریخ را ۹۵۷ ق. نوشته است. علم الهدی پسر فیض در آخرین نسخه جدولی مشتمل بر بیان اصطلاحات پدرش در کتاب «وافی» ترسیم نموده. در بعضی از کرانه‌ها، حاشیه‌های مختصری امضا نوشته شده، موریانه کنار بعضی از برگها را سوراخ کرده ولی بسط‌های آن زیان وارد نیاورده است.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماجی. وقف سپهسالار.

۱۸۴ گ ۳۶ × ۲۳ و ۳۱ س. (سپه ۱: ۳۷۴).

۲۴۵۸

نسخ باقرقمی در ۱۰۹۴ ق. و مشتمل بر کتاب طهارت و صلاة است. قبل از شروع بکتاب فهرست ابواب و مطالب آن را با ذکر شماره یرک نوشته اند، بر مقدمه‌یی که بر این فهرست نوشته شده سال تحریر آن ۱۰۳۹ ق. یاد شده و در آخر آن نویسنده خود را ابن عبدالصمد محمد زکی نامیده است، عبارتی از میرداماد بفارسی راجع ببعضی از مطالب فقهی قبل از فهرست نقل شده است.

کاغذ دولت آبادی. جلد چرمی. وقف سپهسالار.

۲۱۰ گ ۳۴ × ۲۰ و ۲۵ س. (سپه ۱، ۳۷۵).

۴۵۱۵

جزء چهارم و پنجم از زکاة تاحج. نسخ صالح بن محمد بن حسن افیلجی روز سه شنبه ۱۴ ع ۲ - ۹۱۶ ق.

در پایان جزء ۴ دارد؛ که در ۱۴ محرم ۷۱۰ ق. تألیف شده است. در پایان مقصد دوم حج گوید: در ۶ رمضان ۷۱۸ ق. تألیف شده است. عنوان‌ها شنگرف.

مالك: اسماعیل بن محمد باقر خاتون آبادی و محمد هادی در ۱۰۵۷ ق.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج حنایی ضربی بر گردان دارد.

۲۴۳ ك ۱۸ × ۲۵ و ۲۵ س ۱۲ × ۱۸.

۵۹۱۲

از آغاز تا پایان قواطع صلاة را دارد. نسخ سده یازدهم. عنوان‌ها شنگرف.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج ضربی مقوایی.

۳۱۰ ك ۲۰/۵ × ۳۰ و ۲۵ س ۱۲ × ۲۲.

۵۹۱۳

جزء نخست و دوم و سوم و چهارم تا پایان اعتکاف را دارد.

تاریخ تألیف جزء دوم را ۱۸ شعبان ۷۰۳ ق. دارد. نسخ سده دهم. مانند خط

۵۹۱۵. عنوان‌ها شنگرف.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی.

۲۹۵ ك ۲۳ × ۳۳ و ۳۵ س ۱۵ × ۲۳.

۵۹۱۵

از حج (جلد ۵) تا پایان جلد هشتم را دارد، تاریخ تألیف جلد هفتم را در سلیخ ع ۱- ۷۱۴ ق تعیین کرده است. نسخ محمد بن صالح النبوی حمرة الاوالی در ۲۸ شعبان ۹۸۶ ق. برک آخر جلد ۸ نو نویس است. عنوانها شنگرف. کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهوه بی مقوایی ضربی. ۳۴۴ گ ۲۳×۳۴ و ۳۵ س $۱۴/۵ \times ۲۳$.

۵۹۱۶

از تجارت. (پیش ازخيارات) تا پایان نکاح را دارد. آغاز وانجام افتاده. نسخ سده سیزدهم. عنوانها شنگرف. کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی. ۳۱۰ گ ۲۰×۳۰ و ۳۵ س ۱۲×۲۱ .

۵۹۱۷

از اجارة تانکاح (پایان) را دارد تاریخ تألیف آخرین بخش ۴ شنبه نیمه ج ۱- ۷۲۰ ق. است. نسخ شفیع بن اسماعیل بهبهانی در نجف در ۱۲۵۶ ق. کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج قهوه بی زر کوب. ۳۱۲ گ $۲۱ \times ۳۰/۵$ و ۳۵ س $۱۲/۵ \times ۲۳$.

(۵۹۲) تذکرة الکحالیین (پزشکی فارسی)

برای شاه عباس صفوی اول نگاشته شده. نام او در دیباچه هست. دو مقاله دارد ۱- داروهای چشم است در پنج فصل. سومین آن ادویه مفرده بترتیب حروف هجاء. و چهارم شیافها است، ۲- مرهمها است در پنج فصل.

آغاز: افتاده: کامکار کشور گیر... آفتاب عالم تاب... و تدبیر دبیر فلک شمه از رشحات خاطر خطیر...

نام شاه ابوالمظفر شاه عباس صفوی در دیباچه ذکر شده است.

انجام: بخلق جهان آفرین کار کن.

۸۳۱

ش ۱ دفتر ۲، ۹۹-ز . نستعلیق ملک محمد بن نصر الله طبیب شیرازی در باغ شاه
شیراز . هنگام بیماری در ۲ شنبه ۳ ع ۲-۱۱۲۴ ق . از روی نسخه منقول از خط مؤلف نوشته
است . و با آن مقابله شده است . عنوانها شنگرف .

(۵۹۳) **تذکرة الملوك** (کلام . فارسی)

کلام شیعی . از عبدالرضا بن محمد تقی خان شاگرد میرزا علی رضا و ملا محمد
مهدی کرمانشاهی است که برای فتحعلیشاه نوشته است . يك مقدمه و سه مقالت دارد .
نام کتاب درد یباجه هست .

آغاز : بسمله . حمدله . . . و بعد بر وفق مقتضای حکم اذکروا نعمتی التي
انعمت . . .

انجام : از میل کردن بیاطل نگاه دارن ، بحق محمد و آله الامجاد .

۲۹۴۵

نسخ سده سیزدهم .

مالك : اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۵ ق . وقف سپهسالار ۱۳۹۷ ق .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

۱۶۲ گ ۱۵×۲۱ و ۱۶ س ۵×۱۴

(۵۹۴) **ترازوی حکمت** (ریاضی . فارسی)

درباره ترازوی آبی ارشمیدس است . و دارای دوشکل میباشد .

آغاز : صفت ترازوی حکمت . بگیریم عمودی راست ، اولش مساوی
الاجزاء . . .

انجام : و آن اینست که نمودار میشود ، نیکوفهم کن .

۷۱۴

ش ۲ دفتر ۲۰ - ۲۱ پ. خط سده یازدهم و پیش از آن، ش ۱ « جراثیل » است.

(۵۹۵) **تربیع الدائرة** (ریاضی . عربی)

از ابن هيثم درباره دایره و اینکه آنرا میتوان بشکل مربع درآورد و مخالفت گروهی از فلاسفه با آن.

آغاز و انجام مطابق نسخه دانشگاه ف. ۳: ۸۵۳ میباشد.

۵۵۹

ش ۸ دفتر ۷۴ - ۷۵ ر. ش ۱ « تحریر اکرمانا لاوس » است.

۶۹۰

ش ۳ دفتر ۶۴ - ۶۷ پ. ش ۱ « تحریر مطالع » است.

۸۲۸۱

ش ۱ دفتر ۷۰ - ۱۰ پ. در آغاز نیم صفحه از « مفروضات » ثابت بن قره هست و پیش از آن ۶ برگ از کتاب ریاضی دیگر هست.

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه بی یك لا .

۹۰ ک ۱۹ × ۱۳ و ۱۷ س ۶ × ۱۲.

(۵۹۶) **ترجمان قرآن** (فرهنگ عربی بفارسی)

منسوب بمیرسید شریف جرجانی م ۸۱۶ ق. است، که گرچه نام او بر آن نیست ولیکن بقرائنی که در فرهنگنامه های عربی بفارسی (ص ۱۷۱ - ۱۷۶) یاد شده است از آن وی است. و همین کتاب است که عادل بن علی ترتیب آنرا دگرگون ساخته و کتابی نو ساخته است. آغاز نسخه زیر اندکی افتاده است و باقیمانده با آنچه در فرهنگنامه های عربی بفارسی یاد شده برابر میباشد.

آغاز نسخه: الرحیم رانده ونفرین کرده. الاسم: نام: الاسماء: جماعت. الله (الاله)
خداي سزای پرستش. الرحمان: بخشاینده وبسیار بخشنده: الرحیم آمرزنده. الحمد:
ستودن وستایش. الرب: پروردگار... سورة البقره الم: ای انا الله اعلم. منم خدای میدانم
ذلك: آن...

انجام: سورة الناس؛ الوسواس دیووسوسه کننده. یعنی اندیشه بد در دل افکننده
الجنة: پریان.

۵۲۳۵

ش ۳ دفتر ۶، ۸۱- پ.
نسخ بی نام در ۲۴ رمضان بی تاریخ در سده یازدهم. عنوان سوره ها شنگرف. کلمات
عربی اعراب دارد.
مالك: محمد حسین خان سامانی در ۱۸ ج ۲- ۱۲۳۱. ش ۱ «منظومه تجوید» است.
کاغذ اصفهانی جلد تیماج قهوه بی يك لا ضربی.
۸۲ گ ۲۲×۱۲ و ۱۷ س ۱۶×۷/۵.

(۵۹۷) ترجمان قرآن (فرهنگ عربی بفارسی)

از عادل بن علی بن عادل حافظ معلم است. او کتاب ترجمان میر سید شریف را که
بترتیب سوره ها بود بترتیب حروف هجاء مرتب کرد. این کتاب در تبریز سال ۱۳۱۳ ق.
وتهران ۱۳۳۳ ش. چاپ شده است (فرهنگنامه های عربی بفارسی ص ۱۷۱ - ۱۷۶
وف. دانشگاه ۱: ۳۳ و ۳: ۲۱۵۹ و مشار ۳۹۱).

۷۵۳۴

ش ۱ دفتر ۲، پ ۱۲۶. نستعلیق محمد علی کرمانشاهی و سپس پراکنده هایی است
از کاشفی و ملا صالح در شرح اصول کافی و از مجلسی در شرح من لایحضر و بخشهایی از شاهد صادق.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج سبز مقوایی.
۵۰۴ گ ۹×۱۱/۵ سطرها گوناگون.

(۵۹۸) ترجمان معارف (فرهنگ فارسی بترکی و عربی)

لغات ثلاثه

حاج حسن مترجم سه زبان فارسی، عربی، ترکی در بغداد بوده و کتابی در

سه جلد بسال ۱۰۸۵ ق. بنام بالا فراهم کرده است. در هر يك از این سه جلد، یکی از سه زبان را اصل قرار داده و بدو زبان دیگر ترجمه کرده است. و هر جلد در ده فصل است.

- ۱- مصدر ۲- ماضی ۳- مضارع ۴- امر ۵- نهی ۶- انسان ۷- حیوان ۸- گیاهها
- ۹- پیشه‌ها ۱۰- آسمانها و ۸۵۰۰ بیت نوشته دارد. (سپه ۲: ۴۵۴).

نسخ ۱۲۴۴ و ۱۲۴۵ ق.

واژه‌ها و عنوانها و فصلها و بابها با سرخی نوشته شده. رضاقلیخان هدایت در ۱۲۷۱ ق. دارنده این نسخه شده. و آنرا در پشت صفحه اول بنام «لغت ترکی ترجمه عربی و فارسی» معرفی کرده و مهر رضاقلی زده است. و در ۱۲۹۰ ق. داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه گردیده است. وقف سپهسالار.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج.

۱۷۸ گ ۳۰/۵ × ۲۱ و ۳۰ س (سپه ۲: ۲۵۵).

(۵۹۹) ترجمه ادوار (موسیقی. فارسی)

اصل عربی «ادوار» از صفی‌الدین ارموی موسیقی‌دان است. و محمد اسماعیل بن محمد جعفر اصفهانی آنرا برای میرزا آقاخان صدراعظم ترجمه کرده است. نام مؤلف و مترجم و مهدی‌الیه در دیباجه هست.

آغاز: بسمله. سبجان من تفرد بتألیف ادوار الافلاك الدائرة... اما بعد؛ چون بعون عنایت احدیت بروفق اراده ازلیت، اختر فلك اقبال از افق کمال...
انجام: واذا مروا باللغو مروا کراماً. از تعرض و اعتراض اعراض و اغماض نموده عفو فرمایند، و هر نفس محفوظ و بهره وراست. تمت هذه الرسالة. خجسته سرودی که نغمه سرایان...

نسخ سده سیزدهم. عنوانها، شکلها، نشانها شنکرف. جدول صفحه‌ها شنکرف

و لاژورد .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی يك لا، زر کوب درون مشکی .

۴۱ گ ۱۴ × ۲۱ و ۲۰ س ۸ × ۱۶ .

(۶۰۰) **ترجمه اسرار النجوم** (نجوم . فارسی)

اصل عربی از ابو معشر بلخی دانسته شده . و این کتاب ترجمه آنست .

آغاز: بسمله حمدله . . . اما بعد این چند کلمه بیست از اسرار ابی معشر بلخی

در احکام نجوم . بدانکه هبوط بودن کو کب است مجبوس . . .

انجام : رسیدن قمر به بروج آتشی باید متوجه شد .

۸۲۴۶

ش ۳ دفتر ۱ . ۱۵ و ۱۲۷ پ . ۱۴۱ ر . برگ شمار جدا گانه دارد . در حاشیه « اشجار

و اثمار » که درص ۱۳۸ گذشت بخط نستعلیق نوشته شده است .

ش ۱ « صور الكواكب الثمانية » است .

(۶۰۱) **ترجمه اشجار و اثمار** (نجوم . ترکی)

اصل از علی شاه خوارزمی است و درص ۱۳۷ گذشت . و عبدالعزیز افندی برای

سلطان مصطفی خان بن احمد بن محمد خان در شوال ۱۱۷۹ ق . آن را بترکی ترجمه کرده است .

آغاز : بسمله حمد و سپاس بیحد و قیاس اول مالک الملک علی الاطلاق و فیاض گلشن سرای انفس و آفاق ...

انجام : کلمدی بوی تاریخ تام ترجمه اولدی تمام . . . (زایجه اتمام مؤلف

و زایجه اتمام مترجم) الکوکب السعد محیل طبعه ... و بدل علی النقض والبول والضعف

جامع شامی م م م

۴۶۳۲

نستعلیق ترکی سده یازدهم . عنوانها و نشانها شنکرف .

کاغذ فرنگی رنگارنگ . جلد تیماج مشکی مقوایی يك لا .
 ۲۰۳ گ ۱۳/۵ × ۲۰ و ۲۳ س ۷ × ۱۵ .

(۶۰۲) ترجمه اصداد (فرهنگك . عربی بفارسی)

نورالدین م ۱۱۵۸ ابن نعمه الله جزائری شوشتری کلمه های اصداد را برای
 مهر علی خان گرد آورده و ترجمه کرده است . (فرهنگنامه های عربی بفارسی .
 ص ۲۴۱-۲۴۲) .

آغاز : بسمله . حمدله . . . اما بعد ؛ چنین گوید راقم این حروف نورالدین بن
 نعمه الله الحسینی : که چون پیوسته خاطر . . . باب الالف . ا زر : قوت و بمعنی ضعف
 نیز آمده . افود : سرعت و تانی نیز آمده . . .
 انجام : هو بمعنی بالارفتن و پائین نیز آمده .

۷۵۴۲

ش ۸ دفتر ، ۱۴۷ پ - ۱۴۹ پ . نستعلیق محمد بن حاج میر علی در ۱۱۳۲ ق .
 ۱۶ س ۹/۵ × ۱۴ ش ۱ « منیه المرید » است .

(۶۰۳) ترجمه اعتقادات (کلام . فارسی)

اصل عربی از صدوق ابن بابویه قمی (۳۸۱ ق) است . در ذریعه ۴ : ۷۹ چهار ترجمه
 بری اعتقادات صدوق یاد شده است .

آغاز : بسمله . الحمد لله رب العالمین وحده . . . در بیان اعتقادات اما میه در
 توحید . . . شیخ عالم . . . ابو جعفر محمد بن . . . بابویه قمی فقیه مصنف این کتاب
 فرموده : بدانکه اعتقاد ما در توحید آنست . . .

انجام : و درود بر پیغمبر ما است محمد و آتش (ص) . . . بمحمد و آله . . .

۱۸۳۹

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۶۷ ر . نستعلیق سده سیزدهم عنوانها شنکرف .

کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۱۸۱ گ ۱۵/۵ × ۲۱ و ۱۸ س ۹ × ۱۵ .

(۶۰۴) ترجمه آنوار سیهیلی (متن ادبی ترکی)

اصل فارسی تحریر است از «کلیده و دمنه» از حسین کاشفی سبزواری (م ۹۱۰ ق.)
و ترجمه ترکی از «داغی» ترك است که برای پادشاه زمان خودش و ظفر بیك علمی، ترجمه کرده است .

آغاز : بسمله . واحدی کیم . شهد الله انه لا اله الا هو، شهادتی برای جمیع موجودات
اینک واحد اینتی غد . . .

انجام : عذر دیدیم قالمادی سوز والسلام .

۱۳۳۹

نستعلیق ابراهیم بن یادگار بن نصرالدین گرگانی . در ۲۰-ج ۱ - ۱۰۶۷ ق .
عنوانها شنگرف .

مالك : اعتضاد السلطنة ۱۲۷۳ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی کهن .

۳۳۶ گ ۲۰ × ۳۰ و ۱۹ س ۱۳ × ۲۱ .

(۶۰۵) ترجمه برء الساعه (پزشکی، فارسی)

اصل از محمد زکریای رازی است . که در ص ۲۴۷ گذشت، و ترجمه فارسی از
احمد بن محمد حسین شریف طبیب کاشانی است که ۷ باب بر ۲۳ باب اصل کتاب افزود
و بنام فتح علی شاه قاجار ترجمه کرد . و چاپ شده است (ذریعه ۳ : ۸۳ : ۸۳) .
آغاز : بسمله . حمد بیحد و ستایش لاتحصی ولا تعد، نثار بارگاه و ایثار پیشگاه
کبریای حکیمی است . . .

انجام : ودست در اندازد نسوزد، مجرب است .

۲۸۶۴

ش ۶ دفتر ۴۱ پ - ۶۰ پ . ش ۱ « اسرار قاسمی » . است .

(۶۰۶) ترجمه برهان الکفایه (پزشکی. ترکی)

اصل بفارسی از شریف علی بن محمد بن یحیی بکری موصلی است (ذریعه ۳: ۱۰۰ و ف. دانشگاه ۳: ۸۳۸) و ترجمه ترکی از عبدالعزیز قللرینه طبیب خاصه است که برای سلطان مصطفی خان بن احمد خان بن محمد خان عثمانی نگاشته است.

آغاز: جواهر زواهر حمد و سپاس بی غایه و فراید خراید شکر و ستایش
مالانهایه...

انجام: تمام سعد در نخلسیه تمام نخسید و تنادر دخی نظر یرنده در والسلام
باقی دعا

۴۶۳۱

نستعلیق ترکی، از علی بن محمد در ۱۲۶۴ ق. در مدینه (ص ۵۴۹). تا ص ۴۲ را
موریانه خورده و تلف شده است. عنوانهاشنگرف.
کاغذ فرنگی نخدی. جلد مقوا. ۵۴۹ صفحه شمار دارد. فهرستی ناقص در آغاز هست.
۳۰۱ گ ۲۳ × ۱۵/۵ و ۳۱ و ۷/۵ × ۱۴/۵.

(۶۰۷) ترجمه تاریخ الحکماء (تاریخ فلسفه. فارسی)

اصل اخبار العلماء باخبار الحکماء از قفطی قاضی اکرم جمال الدین ابوالحسن
علی مصری قفطی وزیر، که محمد بن علی زوزنی از آن گزین نموده و این گزیده بدستور
میرزا محمد ابراهیم مستوفی در روزگار شاه سلیمان صفوی در ۱۰۹۹ ق. بفارسی در آمده
است (ذریعه ۴: ۷۵ و ف. دانشگاه ۳: ۶۹۳).

۱۵۵۹

نستعلیق سده دوازدهم است. در پایان سرگذشت سید اسماعیل گرگانی نگارنده
«ذخیره خوارزمشاهی» نوشته شده است.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج زرد زرکوب ضربی مقوایی.
۲۲۳ گ ۱۴/۵ × ۲۲ و ۱۵/۵ × ۱۵.

(تاریخ . فارسی)

ترجمه تاریخ طبری

(۶۰۸)

اصل از محمد بن جریر طبری م ۳۱۰ ق و ترجمه از محمد بلعمی است. (ذریعه ۳۴۰ : ۲۲۲ و ۴ : ۸۶) و از آغاز است تا سرگذشت ویه بن مهرویه قرمطی زندیق .
 آغاز : بسمله . سپاس و آفرین مرخدای کامکار کامران . . . اما بعد ؛ بدانکه
 این تاریخ نامه بزرگ است که گرد آورده ابو جعفر محمد بن جریر بن یزید الطبری . . .
 انجام : و محمد جریر الطبری خواست که این کتاب تمام کند فرمان یافت .

۱۵۵۱

هر دو جلد است .

نستعلیق سده دوازده . عنوانها شنگرف . جدواها شنگرف ولاژورد .
 کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی با ترنج و لچک
 روغنی .

گ ۲۱ × ۳۲ و ۲۰ س ۱۳ × ۲۵ .

۱۵۵۲

هر دو جلد است . نستعلیق سده نهم . آغاز و انجام پوسیده و فرسوده است . همه
 برگها متن و حاشیه شده . کنار صفحه های پاره شده را شاید در همان سال ۱۲۸۶ ق . که جلد
 دوم را بخط نستعلیق نوشته اند و دنبال جلد نخستین نهاده اند ، رونویس کرده باشند .
 کاغذ سپاهانی و فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی با ترنج و لچک سفید
 که در آن نوشته هست .

گ ۱۹ × ۳۳ و ۲۱ س ۹/۵ × ۲۰ .

(تاریخ . فارسی)

ترجمه تاریخ یمینی

(۶۰۹)

اصل عربی تاریخ یمینی یا تاریخ عتبی از ابونصر محمد بن عبد الجبار عتبی رازی
 خراسانی م ۴۲۷ ق . است . و مترجم فارسی ابوالشرف ناصح بن ظفر بن سعد منشی جرفادقانی
 کلیایگانی در ۶۰۳ ق . میباشد . این کتاب بسال ۱۲۷۲ ق . و نیز ۱۳۳۶ ش . در تهران چاپ
 شده است و نسخ چاپی از نسخه های خطی کمتر دارد (ذریعه ۴ : ۸۷ و ف ۵۰ دانشگاه ۲ : ۳۶) .

۱۴۸۳

آغاز نسخه برابر چاپی و نسخه دانشگاه است. در انجام آنچه آن نسخه دارد، داراست و يك قصیده در ستایش سید الوزراء در چهار صفحه عبری در پایان افزوده شده است. نستعلیق سده دوازدهم. جای عنوانها سفید مانده است. کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج حنایی. ۱۶۷ گ ۱۳×۲۲ و ۱۵۰ س ۷×۱۵.

۱۴۸۴

برابر نسخه پیشین است، بجز قصیده ستایش که در پایان افزوده نشده است. نستعلیق ۲۶ ع ۲-۱۲۶۹ ق. عنوانها برخی سیاه درشت و برخی شنگرف. کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی. ۱۶۹ گ ۱۹×۳۰ و ۱۷۰ س ۱۱×۲۱.

۱۴۸۶

ش ۲ دفتر، ۸۷ پ - ۱۹۸ ر. مطابق چاپ تهران ۱۲۷۲ ق. و آنچه در نسخه پیش افزوده بود، در این نیست. نستعلیق محمد مهدی بن محمد تقی حسنی حسینی در ۱۲۷۱ ق. عنوانها شنگرف. ۱۷ س ۱۱×۲۲. ش ۱ «تاریخ الیمینی» است، که درص ۳۰۸ گذشت.

(۶۱۰) ترجمه تصیریف (صرف. فارسی)

اصل عربی از عزالدین زنجانی و ترجمه فارسی از احمد بن غنی اردبیلی است و در برخی جاها آنرا شرح کرده است.

آغاز: بسمله. رباعنی حمد آن خداوندی که ارباب سعادت را توفیق تحصیل بخشید... چنین گوید... احمد بن الغنی الاردبیلی... چون در خاطره نمیگردید که... بعضی از مسائل تصیریفی ضم وظیفه زاده علاء الدین احمد... گردانم و مقدمه... عز الملة والدين الزنجانی... مناسب دیدم که ترجمه از پارسی نویسم..

انجام : یعنی نوع نشستن. والله اعلم بالصواب. والیه المرجع والمآب.

۶۷۶۶

نسخ محمد ابراهیم بن شیخ محمدی سنه‌ندی کبجی در ۱۰۷۷ ق .
کاغذ فرنگی . جلد تیماح سرخ .

۹۲ گ ۱۹/۵ × ۱۴ و ۱۲ س ۱۰ × ۱۴/۵ .

(۶۱۱) ترجمه توحید مفضل (حدیث . فارسی)

متن عربی از مفضل و ترجمه از مجلسی دوم است که آنرا برای شاه سلیمان در ۱۰۹۴ ق.
بفارسی در آورده است . نام او و شاه در دیباچه هست . ذریعه ۴ : ۹۱ و ۴۸۲ و مشار ۳۹۷ .

۶۴۰۴

ش ۱ دفتر ۳ ، پ - ۷۸ . نسخ ۱۲۲۷ ق . و پس از آن دو صفحه در باره اخباری
بودن یا اصولی بودن مجلسی نوشته شده است .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی مقوایی .

۲۰۸ گ ۱۵ × ۲۲ و ۲۰ س ۸ × ۱۵ .

۸۱۶۹

ش ۱ دفتر ۱۱ - ۱۱۳ پ . نسخ محمد علی بن حاج محمد صفر در ۵ - ۱۳۵۰ ق .
عنوانها شنکرف . آغاز و انجام افتاده .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی از یک سو .

۱۱۹ گ ۱۰/۵ × ۱۵/۵ و ۱۱ س ۴/۵ × ۷/۵ .

(۶۱۲) ترجمه توحید مفضل (حدیث . فارسی)

ترجمه بیست از همان کتاب بالا، که محمد صالح قزوینی روغنی که در صفر ۱۰۸۰ ق.
آنرا بفارسی در آورده است (سپه ۱ : ۲۲۳ و ذریعه ۴ : ۹۱) .

۱۸۳۵

نسخ سده یازدهم . شاید خط مترجم باشد . حاشیه منه دارد . نخستین برگ آن افتاده است . آغار موجود : [أئمة هدی و اعلام تقی . . .] وقف سپهسالار .
کاغذ سپاهانی . جلد میشن .
۱۹۰ گ ۲۱ × ۲۶ و ۲۱ س . (سپه ۱ : ۲۲۴) .

(۶۱۳) **ترجمه جامع الاخبار** (حدیث . فارسی)

اصل عربی بصدوق منسوب است ، و در این ترجمه فارسی یکصد و سی فصل دیده میشود ، و فهرست آنها در آغاز هست (ذریعه ۴ : ۹۳) .
آغاز : بسم الله الاول بلا اول کان قبله . و الاخر بلا آخر یكون بعده . . .
انجام : تمام عرصات قیامت بمیان خلقان .

۲۱۶۳

ش ۴ دفتر ، ۹۷ پ - ۱۸۶ پ . نستعلیق آدینه ۲۱ رمضان ۱۰۸۳ ق . با همان خط
شماره پیشین دفتر . ش ۱ « اعمال سه ماهه » است . که درص ۱۷۰ گذشت .

(۶۱۴) **ترجمه جفر خابیه** (جفر . فارسی)

در آغاز نسخه بنام « جفر خابیه شمسیه جعفریه » از ابو منصور مظفر بن محمود ،
خوانده شده است .

آغاز : بسم الله . حمدله . ابتدای کتاب جفر خابیه ، در ضوابط علم تکثیر حروف
که مشتمل است بر حل قواعد جفر جامع . . . این کتاب منسوب بامام جعفر بن صادق . . .
و بوی از امیر المؤمنین ع . . . رسیده و بوی از رسول . . . رسیده و امام . . . از مدرسان کتب
اوائل حاصل کرده است . . . و موضح و مفسر این کتاب ابو منصور المظفر بن محمود
الفرج المتطبیب است . . .

انجام : و تعجیل کن تا بمقصود رسی انشاء الله تعالی . والله اعلم بالصواب . تمت کتاب

« خابیه جعفریه »

ش ۳ دفتر ۴۶ پ - ۷۰ ر. با همان خط شماره پیشین دفتر. در احمد آباد بسال ۱۰۴۱ ق.
عنوانها شنگرف . ش ۱ « خابیه » است .
کاغذ هندی زرد . جلد تیماج سبز یکلا .
۷۰ ک ۱۶ × ۲۶ و ۲۱ س ۱۰ × ۱۷ .

(۶۱۵) ترجمه جنة الامان الواقية (دعا . فارسی)

جنة الامان سيد بن طاوس مشهور به «مصباح صغير» راشش بار بفارسی ترجمه کرده اند . (ذریعه ۴ : ۹۴-۹۵) . دو ترجمه از این کتاب در زیر شناسانده میشود :

نسخه مغشوش و ناشناس است . پاره‌یی از آغاز دیباجه مترجم در میانه نسخه صحافی شده است . چند برك از دعاهاى دیگر نیز در میان نسخه افزوده شده است .

آغاز : و آل خجسته مآل امجاد و اخیار او . . . و بعد بر اصحاب فطنت و زکاوار باب معرفت و اعتلا مخفی نماید ...

انجام : کتاب عدة الداعی کتاب التتمه (بدرستی که باتمام رسید این نسخه شریفه ... از جهت اخوی محمد رضاء فخار . در تاریخ صفر سنه ۱۱۰۶ مرقوم گردید العبد ... محمد حسین معلم) .

مترجم دیباجه را بندهند آورده و ترجمه کرده است . و سپس کتاب را ترجمه کرده اما عبارات آنرا نیاورده است و آغاز ندارد .

متن بنسخه ترجمه نستعلیق : عنوانها شنگرف است .

کاغذ سپاهانی . جلد مقوا .

۱۲۸ گ ۱۱/۵ × ۱۹ و ۱۴ س ۷ × ۱۴/۵ .

نسخه ۴۰ فصلی است که در ذریعه ۴ : ۹۵ یاد شده .

آغاز : و این کتاب مشتمل است بر چهل فصل . فصل اول : در تعقیب هر فریضه . . . چهل
در آداب داعی مترجم این رساله أطال الله بقاءه میگوید چون مصنف . . . ذکر نکرد درین
رساله ساعت مابین طلوع صبح دوم تا طلوع آفتاب . . .

انجام : والحمد لله اولاً و آخر او ظاهراً و باطناً .

متن نسخ . ترجمه نستعلیق در ۲۸ ذیحجه ۱۰۹۹ ق. عنوانها شنکرف .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکى يك لا فرسوده .
۲۱۸ گ ۱۲/۵ × ۱۸/۵ و ۱۲/۵ × ۱۲ .

(۶۱۶) ترجمه چهارده حدیث (حدیث . فارسی)

مجلسی دوم . م ۱۱۱۱ ق . چهارده حدیث را برای شاه سلیمان بفارسی درآورده
است (ف . دانشگاه ۳ : ۱۲۰۳) .

۷۵۴۰

ش ۴ دفتر . ۸۵ پ - ۱۳۷ پ . نسخ سده دوازدهم . مانند شماره پیشین دفتر . عنوانها
شنکرف . ش ۱ «مناظره رضا با سران دینها» است .

(۶۱۷) ترجمه حاشیه تهذیب المنطق (منطق . فارسی)

متن تهذیب المنطق از تفتازانی . م ۷۹۲ ق . است . وحاشیه بعربی از ملا عبداللہ یزدی
شهابادی میباشد . و این ترجمه فارسی مانند يك رساله مستقل نگاشته شده و ناظر بدان
وحاشیه بر آنست .

آغاز : بسمله . الحمد . حمد در لغت وصفی است بجمیل اختیاری بجهت تعظیم
و تبجیل ...

انجام : بمقاصد شبهه است . و این ظاهر شد از بیان مذکور .

۸۰۸۲

ش ۳ دفتر . ۱۰۱ پ - ۱۷۹ ر . نسخ محمد بن شاه حسین نصر آبادی در شعبان ۱۰۴۳ ق .
نشانها شنکرف . ش ۱ «حاشیه تهذیب» است .

(۶۱۸) ترجمه الحج (فقه . فارسی)

از ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱ ق) است (ذریعه ۴ : ۹۶) .

آغاز : بسمله . حمد بیحد و ثنای بی عدمر خدای راسبجانه ، که خانه کعبه را پیش
از سایر اجزای زمین آفرید ...

انجام : بانجام آمد ترجمه الحج والحمد لله . . . علیهم اجمعین .

۶۳۹۸

ش ۴ دفتر، ۶۸ پ - ۸۳ ر. ش ۱ « ترجمه العقاید » است .

(۶۱۹) ترجمه حدیث معرفت (حدیث فارسی)

مجلسی دوم حدیث « اول عبادة الله معرفته » و اخباری دیگر از امام رضا و دیگر امامان را با شرحی که شیخ طوسی از آنها کرده است ، از روی عیون اخبار الرضا و توحید صدوق و امالی و احتجاج طبرسی در این کتاب آورده و ترجمه نموده است .

آغاز: بسمله . حمدله . . . اما بعد تراب اقدام سالکان مسالك یقین محمد باقر بن محمد تقی . . . بموقف عرض طالبان . . . میرساند . . .

انجام : و بیان بعضی از دقایق و اسرار این خطبه . . . در کتاب « بحار الانوار » شده است . والحمد لله اولاً و آخراً و صل الله علی . . . المقدسین .

۵۴۱۸

ش ۲ دفتر، ۳۲ پ - ۶۰ پ . نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف . ش ۱ « ترجمه عهد مالک » است .

(۶۲۰) ترجمه حقائق (اخلاق فارسی)

متن از ملامحسن فیض کاشانی و ترجمه از نواده برادرش ؛ نورالدین اخباری محمد بن شاه مر قضا بن محمد مؤمن بن مر قضا کاشانی است . این مرد در ۱۱۱۴ ق به پسرش اجازه روایت داده است . (ذریعه ۴: ۹۷ و ۷: ۲۸ - مشار ۳۹۹) آغاز و انجام نسخه ها افتاده ولی آنرا با متن عربی حقایق برابر کردیم و دیده شد که ترجمه حقایق است .

۵۷۹۶

نسخ سده دوازدهم . عنوانها درشت .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی موش خورده .
 ۳۹ گ ۱۹×۲۱ و ۱۶ س ۱۵×۱۱ .

(۶۲۱) ترجمه حیاة الحیوان (طبیعی . فارسی)

اصل عربی از دمیری ۸۰۸ ق. است، و ترجمه از حکیم شاه محمد قزوینی است که برای سلیم خان اول عثمانی ترجمه کرده و برخی مطالب بر آن افزوده است (کشف الظنون ۱: ۴۵۸) وی یکی از سه مترجم «مجالس النفائس» میر علی شیر نوایی نیز هست و احوالش در (صفحه - لب) پیشگفتار آن چاپ شده است . (ذریعه ۹: ۲۶۲) .

آغاز دیباچه افتاده . تصویرهای حیوانات را ، رنگین خوب و متوسط و بد دارد .
 آغاز : باب الالف اسد . معروف است و جمع آن اسود است ، برون خلود ...
 انجام : همه کس در شجاعت اقتفابند و کنند . و صلی الله ...

۳۲۷۰

نستعلیق سده یازدهم . عنوانها شنگرف ... دیباچه را ندارد . و از باب الف شروع شده است . و بکلمه یعسوب پایان می یابد .

کاغذ سپاهانی نخدی . تیماج سبز تیره ضربی مقوایی .
 ۳۴۱ گ ۲۱×۳۴/۵ و ۲۹ س ۱۳×۲۷/۵ .

(۶۲۲) ترجمه حیاة النفس (عرفان . فارسی)

محمود بن محمد تبریزی شاگرد شیخ احمد احسائی «حیاة النفس الی حظیره القدس» تألیف شیخ احسائی را بفارسی ترجمه کرده است؛ و در ذریعه ۴: ۹۸ دو ترجمه دیگر ازین کتاب یاد شده است .

آغاز : الحمد لله الواحد الاحد ... اما بعد؛ چنین گوید بنده پریشان حال احمد بن زین الدین احسائی ...

انجام : و باین کلام ختم میکنم این رساله را ... مترجم گوید که؛ چون از جانب استاد ... بترجمه این رساله مأمور بودم ... و انا العبد ... محمود بن

محمد تبریزی ... و فرغ المترجم فی صبیحة يوم السبت رابع عشر ج ۱ - ۱۲۳۶ فی
دارالدولة کرمانشاه ...

۱۳۲۹

نسخ سده سیزدهم . جای عنوانها سفید مانده ۷۷ صفحه شمار دارد .
کاغذ فرنگی کبود . جلد تیماج سرخ یک لا .
۴۱ گ ۱۶ × ۲۱ و ۱۷ س ۱۱/۵ × ۱۵/۵ .

(۶۲۳) ترجمه خطبة الغراء (فلسفه . فارسی)

یا مناجات ابن سینا

اصل عربی از ابن سینا و ترجمه فارسی از عمر خیام است . (مهدوی : ش ۷۰
وف . دانشگاه ۱ : ۳ و ۱۳۴ : ۸۱۲) .

۱۲۱۶

ش ۵ دفتر . ص ۱۱ . ش ۱ «النفس» است .

۲۹۱۲

ش ۹۰ دفتر . ۲۷۱ - ۲۷۱ پ . این نسخه روایت کوتاه ترجمه خطبه است .
ش ۱ «شرح رساله زینون» است .

(۶۲۴) ترجمه خطبة الرضا (حدیث . فارسی)

از محمد باقر مجلسی دوم . م ۱۱۱۱ ق . (فیضی قدسی . ص ۹ و ذریعه ۴ : ۹۹)
آغاز : بسمله . حمدله ... اما بعد ، تراب اقدام سالکان مسالك یقین ؛ محمد باقر بن
محمد تقی ...

انجام : و در کتاب «بحار الانوار» مذکور شده است . الحمد لله ... المقدسین .

۸۱۷۳

ش ۸ دفتر ۸۳ پ - ۹۱ پ . بخط شماره پیشین دفتر . در ۱۶۳ ق .
ش ۱ «منهاج النجاة» است .

(۶۲۵) **ترجمه خطبه مو نقه و مهمله** (حدیث . فارسی)

اصل دو خطبه عربی از خطبه‌های منسوب به علی است که در نهج البلاغه نیست بلکه نخستین آنها را ابن نافع بعلی نسبت داده است (ف . دانشگاه ۲ : ۳۰۴ و رضوی ۹۷:۱).

ترجمه فارسی برای شاه سلطان حسین صفوی است . دیباجه بفارسی و سند حدیث نخستین در آن آمده است . ترجمه زیر سطرهای متن عربی است . و در آن گوید خطبه «مهمله» را علی برای نکاح ساخته است .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین . . . چون درین اوقات میمنت آیات که خواطر فیض مظاهر نواب کامیاب . . . شاه سلطان حسین الصفوی الموسوی الحسینی بهادر خان . . .

انجام : علیه وآله وسلم (براو وآل اورحمت کند) .

۵۳۶۰

ش ۱ دفتر ۲ پ ۱۳ پ . اصل عربی بنسخ سیاه . ترجمه شکسته نستعلیق باشنگرف نویسنده مجتبی ابن محمد باقر حسینی . در پایان ترجمه خطبه نخستین میگوید : که این دو خطبه در سرحد تربت حیدری در ۱۲۷۲ ق . نوشته شده و در شعبان ۱۲۷۳ ق . در زمستان در طر خوران تفرش ، ترجمه آن بشنگرف نوشته شده است .
کاغذ فرنگی نخدی جلد مقوا .

۱۸ گ ۱۶ × ۲۵ و ۲۳ س ۸/۵ × ۱۶/۵ .

(۶۲۶) **ترجمه خلاصه الفیه** (نحو . فارسی)

اصل عربی منظومه نحو ابن مالک است . و ترجمه و شرح بفارسی ناشناس است (سپه :

۲ : ۳۴۲) .

۳۱۸۰

نستعلیق خود شرح کننده است . قلم زدگی فراوان دارد . برگهای آغاز و پایان
وصالی شده . اندکی افتادگی دارد . وقف سپهسالار .
کاغذ فرنگی کاهی . جلد تیماج .
۱۱۸ گ ۸ × ۱۴/۵ و ۱۶ س .

(۶۲۷) ترجمه ذروة العلیا (تاریخ . فارسی)

فی سیرة المصطفی

ترجمه از بهاء الدین کازرونی است که برای علاءالدوله پیرعلی نگاشته است .
نسخه‌ی بی‌ازین کتاب در کتابخانه لالا اسماعیل ش ۳۳۰ نیز هست (مجله ارشیو خاوری چک
۱۹۳۱ م . ش ۲ ص ۳۰۷) و نسخه دیگر در ایاصوفیه ش ۴۴ هست .
استوری (در ص ۱۸۳) نوید مؤلف گمنام است و اصل کتاب بدست نیست
و ترجمه فارسی برای امیر کبیر ناصر جیوش المسلمین علاءالدوله پیرعلی نگاشته
شده است .

نام مؤلف در ذیل کشف الظنون و فهرست لالا اسماعیل؛ ظهیر الدین علی بن محمد
کازرونی م ۶۹۴ ق . خوانده شده و در ایاصوفیه، و در نسخه زیر مترجم بهاء الدین
کازرونی میباشد .

آغاز: بسمله . الحمد لله خالق العالمین و ربهم و ملیکهم . . . اما بعد؛ بدانکه
این بنده کمینه گنهکار بهاء الدین کازرونی گوید: که چون بمطالعه کتاب «ذروة العلیا
فی سیرة المصطفی» . . . موفق شدم در خاطر بازدید شد که از زبان تازی بزبان
فارسی آورم . . .

انجام : نویسنده را معذور دارند . والسلام علی من اتبع الهدی . تاریخی است که
از عربی بعجمی آورده و تمت .

مترجم بدرخواست دوستی بنام بهاء الدین این کتاب را ترجمه کرده و نامش را
در دیباجه پس از نام خویش آورده است .

۱۵۸۲

نستعلیق بهرام بن سهراب عنوانها شنگرف .

مالك : آقاچهانگیر یوزباشی درسوم شعبان موافق سلخ آبان قدیم ۱۰۶۵ در خانه رئیس طهماسب دردیبه «آخا» که ملاسفندیاروملاحسن کیقباد ونورالدین جمشید وسهراب کیقباد وخضر جمشید داد وجمشید یوسف پاشا ونظر بوم زاد وسهراب بوم زاد وصالح جمشید وملاایرج جمشید ومحمد علی تنبا کوفروش در آنجا مہمان بودند ، کتاب تمام شده است .
کاغذ سپاہانی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده ، درون سرخ .
۲۳۴ گ ۲۴×۳۷ و ۲۳ س ۱۴×۲۶ .

(۶۲۸)

ترجمہ ذہبیہ

(حدیث . فارسی)

اصل ذہبیہ حدیث عربی منسوب بہ رضا است . (ذریعہ ۱۰: ۴۶۰ وف . دانشگاہ ۳: ۷۳۵)
ترجمہ از محمد شریف خاتون آبادی خادم است کہ پس از نگارش «حاشیہ موجز قرشی» مأمور شد کہ شرحی بر این رسالہ بنسگارد . پس در ۱۴ محرم ۱۱۰۹ ق . در قندهار بآن آغاز کرد . متن را یاد میکند وسپس بفارسی برمیگرداند . ودر پایان کتاب از کتاب «معین الفیض» خویش نام می برد . در ذریعہ ۴: ۱۰۲ و ۱۰۳ چہار ترجمہ دیگر ازین رسالہ هست .
آغاز: الحمد لله الذی عجز عن تحمیدہ لسان کل ذی لسان . . . و بعد چنین مرقوم میگرداند عبد ذلیل فادم ، محمد شریف الخاتون آبادی الخادم . . .
انجام : واین قدر کافی است در ترجمہ و بیان کتاب مبارک «ذہبیہ» منسوب بحضرت امام الثقلین . . . الطیبین الطاہرین .

۷۳۷۳

نستعلیق سده دوازدهم . متن نسخ زیر خط شنگرف . عنوانها شنگرف .
مالك : عبدالکریم در ۱۱۹۱ ق . ومحمد طاهر حسینی خرزنی تفرشی در ۱۱۲۵ ق .
ومحمد علی بن عبدالکریم آشتیانی قمی در ۱۲۴ (شاید ۱۲۰۴ ق) .
کاغذ فرنگی . جلد مقوا .
۱۳۱ گ ۱۲×۱۸ و ۱۲ س ۷×۱۱/۵ .

(۶۲۹) ترجمه رسائل اخوان الصفا (فلسفه . فارسی)

ترجمه بیست از مجموعه رساله‌های اخوان الصفا، و غیر از «مجموعه الحکمة» است که در حرف میم خواهد آمد، چه در دیباجه از «مجموعه الحکمة» نام برده است. برای شناسایی اخوان الصفا؛ ذریعه ج ۱ ص ۳۸۳ - ۳۸۵ و ج ۸ ص ۹ و ۱۰ و دانشگاه ۳: ۳۴۵ و مقاله د کتر صفا دیده شود.

آغاز: سپاس خدایرا عزوجل که واجب الوجود است و هر که جزاویست ... اما بعد؛ بدانکه کتابهای حکمت بسیار است و بیشتر بلغت تازی است و اندکی بلغت پارسی است ... و کتاب «مجموعه الحکمة» مجموعه است ولیکن بیشتر مر موز است و در آن حشو بسیار ... قسم اول ... رساله اول؛ بسمله. بدانکه علوم حکمی چهار نوع است اول؛ علم ریاضیات. دوم؛ منطقیات ...

۲۷۸۹

نسخ فرج الله بن محمد احویزاوی، در ظهر شنبه ۲۷ ع ۲ - ۱۰۴۹ ق. شکلهای، عنوانها
شنکرف .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی زر کوب .

۱۵۷ گ ۱۵ × ۱۰/۵ و ۱۷۲ س ۱۲ × ۷/۵ .

(۶۳۰) ترجمه رشف النصایح (عرفان . فارسی)

اصل عربی «رشف النصایح الایمانیه و کشف الفضایح الیونانیه» از شهاب الدین عمر سهروردی است، که در روزگار الناصر لدین الله عباسی نگاشته است . (ف دانشگاه ۳: ۴۴۸) و ترجمه از معین الدین علی بن جلال الدین محمد معلم یزدی است که برای نصرة الدین شاه یحیی پسر شاه ولی آویجی پسر شرف الدین شاه مظفر پسر مبارز الدین محمد پسر منصور ششمین فرمانروای خاندان مظفری در ۷۷۴ ق . ترجمه کرده است. مترجم گوید: تألیف کتاب در پیرامن سال ۶۲۱ ق بوده است . نسخه‌ی نیز از این ترجمه فارسی در فهرست فارسی خدیویه (ص ۵۱۷ ن ع ۶۳۲۳) شناسانده شده است .

آغاز : بسمله . واستغفر الرحمن و اتوب اليه . . . قولا وفعلاً وخطراً . حمد و ثنایی که روح قدس از املائی صحایف آن بملطائف اسرار . . .

انجام : وباستکانت و خضوع میگویم :

الهی هر چه رفت از سهوکاری
بیامرز از کرم کامرزگاری
استغفر الله العظیم . . . رب العالمین .

۱۳۴۶

ش ۱ دفتر ۱- ۳۲۰ نستعلیق ۱۰۲۵ ق . از متن بحاشیه میرود . نویسنده محمد صالح ابن محمود بن برهان (درگ ۳۳۶) تاریخ ۱۵ ج ۲ در برگ (۸۱ مستقل) و تاریخ ۱۰۲۵ ق . در (برک ۳۲۰) هست . سر لوح زر و شنگرف ولاژورد دارد . کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی فرسوده . درون سرخ . این مجموعه دو صفحه شمار جدا گانه دارد ۱-۳۲۰ و ۸۱-۸۱ و ۱۹۱-۱۹۱ و ۳۳۶ همه دفتر ۳۳۳ گ ۱۷ × ۲۷/۵ و ۱۷ × ۱۱ س ۱۲ .

(۶۳۱) ترجمه زبور (دعا . فارسی)

متن عربی منسوب بابن عباس است، که در بالای صفحه‌های دیوان علی در چاپ سنگی ۱۲۸۱ ق . تهران دیده میشود . این ترجمه بمثل فارسی است :
آغاز :

منم موجود ای طالب کجایی چرا در حضرت ما می‌نیایی

انجام : شود از بخت خود در دهر فیروز . . .

بلا از ذات پاکش دور ماند همیشه مقبل و منصور ماند

تمت فی سنه ۱۱۰۱-۱۴ ع ۲ .

۲۹۳۱

ش ۶ در حاشیه این دفتر است . ش ۱ «چنگ» است .

(۶۳۲) ترجمه زیارت جامعه (دعا . فارسی)

از محمد باقر مجلسی دوم است و سند آنرا نیز آورده است (ذریعه ۴ : ۱۰۷) .

۷۳۸۵

ش ۱ دفتر، ۱ پ - ۱۶ پ . متن نسخه دوازدهم . عنوانها و ترجمه فارسی بشنگرف
و نستعلیق . حاشیه منه بنستعلیق .
کاغذ سپاهانی . جلد مقوا .
۸۴ گ ۱۱/۵ × ۲۲ و ۲۰ س ۶ × ۱۴ .

(۶۳۳) ترجمه زیارت رجبیه (دعا . فارسی)

شرح و ترجمه بیست و یکم بر زیارت رجبیه . از میرزا محمد بن محمد رضا
مشهدی .

۳۲۳۱

ش ۳ دفتر (سپه ۲ : ۲۷۴ - ۲۷۵) . ش ۱ « اغناء الادیب » است که در ص ۱۷۶
گذشت .

(۶۳۴) ترجمه الشریعه (فقه . فارسی)

از ملا محسن فیض کاشانی است که بدستور شاه عباس دوم ساخته است . و تألیف آن
در ۱۰۵۵ ق . برابر « فتح ابواب جناتنا » پایان یافته است . و در ۱۲۶۰ ق . و ۱۳۲۰ ش . چاپ
شده است . (ذریعه ۴ : ۱۰۹ و مشار ۶۰۴) .

۶۳۹۸

ش ۵ دفتر ۸۴ پ - ۱۳۰ پ . ش ۱ « ترجمه عقاید دینی » است .

(۶۳۵) ترجمه صد کلمه (حدیث . فارسی)

از کلمات قصار علی . مترجم و ناظم عادل بن علی بن عادل حافظ معلم از شاعران

سده دهم (ف. دانشگاه ۲: ۱۳۸).

آغاز: بهترین هر کلام ای نورچشم مردمان

هست نام خالق بسیار بخش مهربان

. . . لو کشف الغطا ما ازددت یقیناً .

گر اجل بردارد از پیشم حیاة مستعار

انجام: ما اضمراحد شیئاً الاظهر . . .

گر نهان دارد کسی سری توان دریافتن در کنار روی آن کس یا در اثنای سخن

۳۰۴۹

نستعلیق علی نائمی در رجب ۱۲۷۴ ق. متن عربی درشت بزورلاژورد با اعراب .

فارسی ریز . صفحه درجدولها . يك سر لوح زرین در آغاز است .

کاغذ فرنگی سفید مهرزده . جلد تیماج سرخ ضربی يك لا . وقف سپهسالار .

۱۸ گ ۱۷/۵ × ۲۲/۵ و ۹ س ۱۰ × ۱۵ (سپه ۲: ۷۲) .

(۶۳۶) ترجمه صلات (فقه . فارسی)

از فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ ق.) که در ۱۲۶۰ ق. و سپس بکوشش بهمن کریمی در

۱۳۲۰ ش. چاپ شده است (ذریعه ۴: ۱۱۴ و مشار ۴۰۵) تاریخ تألیف ۱۰۴۳ ق. میباشد

که برابر (ترجمت) میباشد، و در پایان نسخه خطی هست و در چاپی افتاده است .

۶۳۹۸

ش ۴ دفتر، ۴۳ پ - ۵۵ ر. تاریخ تألیف دارد [تاریخ تصنیف «ترجمت = ۱۰۴۳» .

اما در چاپی افتاده است . ش ۱ «ترجمه عقاید دینی» است . که در ص ۴۲۰ یاد شده است .

(۶۳۷) ترجمه طب ژرف رك (پزشکی . فارسی)

کتابی را که مسیو ژرف رك در باره نباتات مشهور نگاشته و در ۱۸۰۷ م. چاپ

شده است در سال ۱۲۸۳ ق. بدستور علی قلی میرزا و برای ناصرالدین شاه در دو جلد

ترجمه شده و مطالبی بر آن افزوده شده است. مترجم محمد تقی طبیب بن محمد هاشم ابن محمد حسین انصاری است که از شاگردان دارالفنون بوده است. در پایان جلد دوم کتاب فهرستی از داروها بفارسی و فرانسه هست.

آغاز: بسمله. حمد المخرع الكائنات ولمبدع الموجودات... وبعد حسب الامر اعلى حضرت اقدس شاهنشاه ناصر الدين... و بنا بر ابلاغ حکم استادی د کطر طلعتان اعلام نمودند، این بنده جان نثار ابن محمد هاشم ابن محمد حسین الانصاری، محمد تقی الطیب الکاشی که سالها در مدرسه مبارکه دارالفنون... در ظل تربیت... وزیر علوم و صنایع و تجار علی قلی میرزا... مشغول بتحصیل علوم جدید و... بودم...

انجام: بواسطه سهو در استنساخ بقاف مشهور شده باشد.

انجام: جلد دوم: فرق باشد مابین لغت یونان و پارسی با عربی.

۷۷۲

جلد اول کتابست. نسخ. گویا در همان سال ترجمه یعنی ۱۲۸۳ ق. نوشته شده باشد. ۴۷۸ صفحه شمار دارد.

مالك: اعتضاد السلطنه ۱۲۸۴ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکی مقوایی زر کوب.

۲۳۹ گ ۱۴/۵ × ۲۲ و ۱۲ س ۸ × ۱۳.

۷۷۳

جلد دوم است. با همان خط در ۱۲۸۳ ق. سال ترجمه نوشته شده است. از ص ۴۷۹ تا ص ۹۴۴ کتاب است ۱۰۰ ص. فهرست است.

مالك: اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۴ ق. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکی مقوایی زر کوب.

۲۸۳ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۲ س ۵/۸ × ۱۳/۵.

(۶۳۸)

ترجمه طهارت

(فقه . فارسی)

از ملا محسن فیض . م ۱۰۹۱ ق . است که بخواهدش فرزندش معین الدین احمد ، که در ذریعه ۴ : ۱۱۵ محمد خوانده شده است ، تألیف کرده ، و آن را بر هشت در ، مرتب کرده است . نام نگارنده و پسرش و نام کتاب در دیباچه هست .

آغاز: منت خدای را تقدست اسمائه که ارواح مؤمنان را در مبدء ... این مختصر است در فقه طهارت ...

انجام: که نماز را اعاده کند والله الموفق . بانجام آمد کتاب ترجمه طهارت در شهر محرم الحرام و تاریخ اتمام آمد ملفوظ «شهر محرم الحرام» اعنی بی الف در الحرام .

۶۳۹۸

ش ۶ دفتر ، ۱۳۱ پ - ۱۴۴ ر . بهمان خط نسخ شماره پیشین دفتر . ش ۱ « ترجمه عقاید دینی » است . که درس ۴۲۰ یاد شده است .

(۶۳۹)

ترجمه عبرت نامه

(سفرنامه . فارسی)

اصل آن بزبان لاتین بوده و ابراهیم ملتزم خواندگار روم آنرا بترکی آورده و در باسمه خانه (یا دار الطبیاع) اسلامبول بنام « عبرت نامه » آنرا باسمه کرده اند . و عبدالرزاق بن نجف قلی دنبلی بدستور عباس میرزا آنرا بفارسی در آورده است (منتظم ناصری ۲ : ۲۴۰-۲۷۱- و ف . دانشکده ادبیات ص ۱۲۴ و مشار . ص ۱۱۰۴) .

آغاز: بسمله . در زمان سلطان حسین صفوی شخص سیاحی از ملت مسیحیه در عالم سیاحت باصفهان آمده ، در آنجا قریب ۲۶ سال متوقف ... اوضاع افغانه قندهار که باصفهان مسلط شده بودند بدقت بزبان لاتین نوشته ...

انجام: اینها سخن سیاح بود ، بعد از آن نقل که من چون از سیاحت بسیار ... دلگیر گشته بودم و قتیکه اشرف محمد خان را بایلچی گری روم فرستاد بموافقت او روانه اسلامبول شدم .

۱۵۱۶

نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنگرف .
 مالک : اعتضاد السلطنه ۱۲۸۳ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .
 کاغذ فرنگی نخدی آهار مهره . جلد تیماج سبز تیره ضربی یک لا .
 ۴۵ گ ۱۵ × ۲۲ و ۱۸ س ۸ × ۱۴/۵ .

(۶۴۰) ترجمه عقاید دینی (کلام . فارسی)

از فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱ ق) که در ۱۰۴۳ ق. مطابق (ترجمت) آنرا بپایان
 رسانیده است ، و تاریخ در پایان هست .
 در ۱۲۶۰ ق. و ۱۳۲۰ ش چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۱۱۷ مشار ۴۰۵) .

۴۵۰۶

ش ۸ دفتر ، ۱۶۳ پ - ۱۸۵ ر . بهمان نستعلیق شماره پیشین از نورالدین محمد .
 ش ۱ «ذهبیة» است .

۶۳۹۸

ش ۱ دفتر ، ۲ - ۳۳ ر . تاریخ تألیف درین نسخه چنین آمده است [رزقنا الله ...
 رب العالمین تمت، و صارت تاریخ اتمامها «ترجمت» بالتائین] .
 نسخ سده یازدهم . عنوانها شنگرف .
 کاغذ سپاهانی نخدی . جلد مقوا رویه مخمل سرخ . برگردان تیماج زرد .
 ۱۵۶ گ ۱۳/۵ × ۲۰/۵ و ۱۵ س ۷ × ۱۳ .

(۶۴۱) ترجمه عهد مالک اشتر (حدیث . فارسی)

در «السعادة والاسعاد» چنین آمده است: [قال علی للاشتر...] وچند بند از این
 عهدنامه را در آن جای آورده است که با آنچه در نهج البلاغه آمده است یکی نیست .
 مجلسی دوم این عهدنامه را از نهج البلاغه ترجمه کرده است . (دانشگاه ۲ : ۱۶ و ۳ :
 ۱۲۱۹ و ذریعه ۴ : ۱۱۸) .

۵۴۱۸

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۳۱ پ . نسخ سده یازدهم عنوانها شنکرف .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج قهوه بی يك لا .
۶۰ گ ۱۲ × ۱۷ و ۱۵ س ۷ × ۱۳/۵ .

۵۸۶۴

نسخ ۱۱۱۲ ق . جدولها زر ولاژورد . عنوانها ، نشانها شنکرف . يك سر لوح زر
وشنکرف دارد .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
۴۷ گ ۹/۵ × ۱۵/۵ و ۱۲ س ۵ × ۱۰ .

۶۳۰۶

ش ۱ دفتر ۱۰ پ - ۱۰۱ ر . نستعلیق سده دهم .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سبز مقوایی .
۱۶۰ گ ۱۰/۵ × ۱۸ و ۱۴ س ۶ × ۱۲ .

(۶۴۲) ترجمه عهد مالک اشتر (حدیث . فارسی)

این ترجمه از ملا محمد صالح بن حاج محمد باقر قزوینی روغنی دانشمند سده
۱۱ است . (سپه ۲ : ۱۴ و ف . دانشگاه ۲ : ۱۶-۱۹) .

۳۰۹۶

نستعلیق سده زدهم . برگ اول کتاب که دارای شش بیت بوده ، افتاده است . صفحه ها
جدول بندی به زر و رنگار می باشد . اولین سطر موجود :

جز در تو قبله نخواهیم ساخت گر نه نوازی تو که خواهد نواخت

در ۱۲۸۴ ق . بکتابخانه اعتضاد السلطنه آمده و کنار اولین صفحه موجود یادداشت
شده است . و از آخر هم بیش از پنجاه بیت نانوشته مانده و آخرین سطر اینست : انا الیه راغبون
والسلام علی رسول الله صلی الله علیه و آله . وقف سپهسالار .

کاغذ دولت آبادی . جلد سوخت .
۱۵۰ گ ۱۸/۵ × ۱۱۲ و ۱۱۰ س . (سپه ۲ : ۱۶) .

(۶۴۳) ترجمه الفصول النصیریة (کلام . عربی)

اصل از خواجه طوسی ، و در کلام و بفارسی است . و مترجم آن عربی رکن الدین محمد بن علی گرگانی در آغاز سده هشتم است . (ذریعه ۴ : ۱۲۲) متن و ترجمه در جشن هفتصدمین سال خواجه بکوشش آقای دانش پژوه چاپ شده است . (ف دانشگاه ۳ : ۲۵۹۵)

۷۵۴۲

ش ۵ دفتر ۱۳۰ - ۱۳۷ ر . ش ۱ « منیه المرید » است .

(۶۴۴) ترجمه قصیده پرده (شعر . فارسی)

آغاز : ای زیاد صحبت یارانت اندر ذی سلم
اشک چشم آمیختی با خون روان گشته بهم
انجام : چون ز هجرت ششصد و ده سال تازی رفته بود
اتفاق افتاد نظم فارسی اندر رقم
بنده مداح رسولم شهرتم حافظ شرف نام من باشد محمد ، من محمد چاکرم
یارب از فضل و کرم توفیق ایمانم بده بار رسولم حشر گردان تا شوم من محترم

۲۹۳۱

ش ۷ حاشیه دفتر . ش ۱ « جنگ » است .

(۶۴۵) ترجمه قصیده مدح پیغمبر (شعر . فارسی)

شعر را بشعر بنام شاه سلطان حسین صفوی ترجمه کرده است .
آغاز : بسمله :
چونکه در نعت و ثنای نورایزد مصطفی آن صفا بخشای نزهتگاه علم انبیا .

... اب ت غیر شج الدمع ذی حزن

کسته الضنا الاوطان فی مشخص الظعن

کرده غیر از اشک ریزی چشم این غمگین ربا

ساخت شامل یاد اوطان در میان ره عنا

انجام : تضم حروف الخط جمعاً ببیتها

واسئل عذرا ان بدت کلفة منی

شد بهر بیتی فراهم حرفهای خط از آن

عذر خواهم گر برگردد عیبی از من بر ملا

۵۳۶۰

ش ۲ دفتر ۱۳، پ - ۱۷. بهمان خط مجتبی بن محمد باقر نویسنده شماره

پیشین دفتر

و پس آن رجزی است در ۳ بیت که علی در صفین گفته است، و سپس محمد علی

روضه خوان مینویسد: من این چند خطبه را برای وزیر... در ۱۲۸۰ ق. نوشته ام ولیکن

گویا این روضه خوان نویسنده گی کتاب را بدروغ بخویش نسبت داده و فراموش کرده است

که نام کاتب را پاک کند. ش ۱ «ترجمه خطبه موققه» است که در ص ۴۱۱ گذشت.

(حدیث فارسی)

ترجمه قطبشاهی

(۶۴۶)

شرح و ترجمه بیست ازار بعین بهایی که در ۹۹۵ ساخته شده است. و شمس الدین

ابن خاتون ابوالمعالی محمد عاملی عینا فی حیدر آبادی آنرا در ۱۰۲۷ ق. بنام قطب شاه

دکن ترجمه کرده است. (ف. دانشگاه ۳: ۱۲۱۶ و ذریعه ۴: ۷۶-۷۷).

مؤلف این کتاب را یک بار پیش تر در ۱۰۲۷ ق. نیز بنام «ترجمه چهل حدیث»

نامیده و بنام شاه عباس آراسته و در دیباچه بجای ستایش قطب شاه، شاه عباس را

ستوده است (نسخه ۵۲۷۹ این کتابخانه).

۱۷۹۴

نستعلیق کهن . سه برگ ازاول وپایان نو نویس است که آنها را محمد علی لاریجانی متخلص به «مرکب» در اصفهان در ۱۲۵۵ ق. نوشته است .
کاغذ حنایی جلد چرمی ضربی . وقف سپهسالار .
۳۳۲ گ $۱۳/۵ \times ۲۰$ و ۱۷ س . (سپه ۱ : ۲۲۸) .

۱۷۹۵

نسخ کهن . برگهای آغاز وپایان وصالی شده، برگ پیش از آخر افتاده و بجای آن
فهرستی دارد . وقف سپهسالار ،
کاغذ حنایی . جلد تیماج .
۲۱۶ گ $۱۷ \times ۲۷/۵$ و ۲۳ س . (سپه ۱ : ۲۲۸) .

۱۷۹۶

نستعلیق ۱۰۷۳ ق . محمد شریف بن مقصود . عنوانها زر و شنگرف . جدولبندی
بزر و زنگار . وقف سپهسالار .
کاغذ دولت آبادی . جلد سوخت .
۲۸۰ گ ۱۹×۳۱ و ۱۷ س . (سپه ۱ : ۲۲۷) .

۵۲۷۹

نسخه شاه عباسی است نه قطب شاهی . نسخ ابن محمد شریف طالقانی در (۱۵۸ =
شاید ۱۰۵۸) .

کاغذ سپاهانی آهارمهره . جلد تیماج زرد مقوایی سوخت زر کوب .

۳۰۳ گ $۱۶/۵ \times ۲۸$ و ۱۹ س ۱۶×۱۸

۵۴۷۵

نستعلیق ریز ۱۰۸۱ ق . عنوانها شنگرف . متن و عبارات عربی زیر خط شنگرف .

کاغذ نخدی فرنگی . جلد تیماج حنایی فرسوده مقوایی .

۱۴۶ گ $۱۸ \times ۲۹/۵$ و ۲۲ س $۱۰/۵ \times ۲۰$.

۵۲۷۶

از آغاز تا نمایش سوم حدیث چهل و نهم را دارد. در آغاز نسخه گ ۱-۴ رمتن «اربعین بهائی» است و از ۴ پ تا ۱۴ ر. فهرست کتابست. و اصل کتاب از گ ۱۶ ر. آغاز شده است. نسخ. عربی درشت عنوانها شنگرف.

کاغذ نخدی هندی. جلد تیماج سبز مقوایی.

۲۴۳ گ ۱۸/۵ × ۲۴ و ۲۴ س ۱۲ × ۱۷.

(۶۴۷) ترجمه لغات قرآن (فرهنگ عربی-فارسی)

مرتب بعکس سوره های قرآن و بترتیب «ترجم الاعاجم» است. و در هر سوره واژه ها را که قبلاً یاد شده حذف کرده است (فرهنگنامه های عربی-فارسی - ص ۶۳ و سپه ۱: ۱۸۵).

۲۰۱۵

نستعلیق سده دهم. چهار صفحه در میان سفید مانده و اشعاری از شاعر هندی با تخلص «مصاحب» بر آنها نوشته شده است. وقف سپهسالار.

انجام نسخه: القراء: حیض و پاکى. القراء: ج. الحول: سال. والله اعلم. کاغذ کهن. جلد تیماج.

۴۱ گ ۱۲ × ۱۷ و ۱۳ س. (سپه ۱: ۱۸۶).

(۶۴۸) ترجمه مختصر رساله نفس (فلسفه. فارسی)

اصل عربی خلاصه ییست از کتاب «نفس» ارسطو. و ترجمه فارسی از بابا افضل الدین کاشانی است، و در جلد دوم «مصنفات بابا افضل» توسط مهدوی-مینوی چاپ شده است.

۸۳۷۱

ش ۴۴ دفتر ۲۲۱ پ - ۲۴۹ پ.

ش ۱ «پاسخ طوسی به بحرینی» است. که در ص ۲۸۱ گذشت.

(نجوم . فارسی)

ترجمه مسائل قصرانی

(۶۴۹)

اصل عربی، از ابویوسف یعقوب بن علی قصرانی رازی (زنده در سده سوم) (ف. دانشگاه ۳: ۹۴۵). مترجم ناشناس است.

آغاز: بسمله. ستایش برای خدا صاحب خصلت‌های نیکو و قوه غالب و دلایل‌های روشن. حمد میکنم....

انجام: آنچه سؤال شده از فرح و شادی و صلاح باذن الله.

۶۵۲

نستعلیق ۱۷ ذیحجه سده سیزدهم. از محمد کاظم بن ملاصادق رازی فرسخانه‌یی. عنوانها سفید مانده است.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

۲۴۱ گ ۱۵ × ۲۱ و ۲۱ س ۹/۵ × ۱۴/۵.

(دعا . فارسی)

ترجمه مفتاح الفلاح

(۶۵۰)

اصل عربی از شیخ بهایی م ۱۰۳۱ ق. است.

ترجمه از آقا جمال خوانساری. م ۱۱۲۱ ق. (فهرست دانشگاه ۱: ۳۹ و ذریعه ۴: ۱۳۸- مشار ۴۱۳).

۲۱۸۷

بنستعلیق نوشته شده و از قرائن زیر تصور میرود؛ یا اولین نسخه باشد که از سواد بیاض رسیده یا در زمان حیات مترجم نوشته شده است؛ ۱- اینکه پس از آخرین کلمه مقدمه (بیضه) نوشته شده ۲- اینکه در آخر تمام حواشی واژه (جم) را که رمز اسم آقا جمال است، چنانکه خودش هم در مقدمه متذکر شده است بدون واژه (ره) که معمولاً پس از مرگ محشی دنبال اسم یا رمز اسم او گذارده میشود نوشته، در صورتیکه دنبال حواشی شیخ پس از حرف (ش) که رمز نام او است (ره) گذارده اند. ۳- کیفیت خط و کهنگی نسخه دلائل کامل بر این میکند.

کاغذ خان بالغ . جلد چرمی . وقف سپهسالار .
 ۱۲۷ گ ۲۵ × ۱۴ و ۲۰ س (سپه ۱ : ۲۹) .

۵۷۴۸

نسخ سده دوازدهم . ترجمه بنسٔ تعلیق میباشد . از پایان افتاده است . میان سطر ها
 بشنگرف . حاشیه دارد .

کاغذ هندی . جلد تیماج حنایی مقوایی .
 ۲۶۲ گ ۱۵ × ۲۵ و ۱۱ س ۱۰ × ۱۷ .

(۶۵۱) ترجمه مناقب (حدیث . فارسی)

علی بن حسن زواری در سده دهم ، کتاب «کشف الغمه» اربلی سده ششم را برای
 امیر قوام الدین محمد ، بسال ۹۳۸ ق . یا ۹۶۸ ق . ترجمه کرده است . (ذریعه ۴ : ۱۳۹
 و ف . دانشگاه ۳ : ۱۲۱۸) .

۱۹۰۲

نسٔ تعلیق گدا علی بن فرهاد سلمانی در سده یازدهم .
 کاغذ سپاهانی . جلد تیماجی .
 ۳۰۶ گ ۱۹/۵ × ۳۰/۵ و ۲۷ س . (سپه ۱ : ۲۲۹) .

۵۵۵۵

جلد اول تنها است . و تا مناقب علی را دارد . نسٔ تعلیق سده دوازدهم . عنوانها
 و نشانها شنگرف .

کاغذ سپاهانی . جلد پارچه و مقوا .
 ۲۳۹ گ ۲۴ × ۱۶ و ۲۵ س ۱۸ × ۱۱/۵ .

(۶۵۲) ترجمه منهاج الکرامه (کلام . فارسی)

اصل عربی از علامه حلی است و مترجم شناخته نشده است . نسخه دیگر از ترجمه
 این کتاب در کتابخانه دانشگاه (ش ۲۶۰۹) هست که آغاز آن افتاده و انجام آن
 چنین است .

و منع نکند مستحق را از حق خویش. والحمد لله رب العالمین، والصلاة والسلام
 علی محمد و آله اجمعین. تمت بعون الله تعالی سنة ۱۰۹۳.

۶۴۵۶

آغاز افتاده. از نیمه دیباجه مؤلف؛ آنجا که نام شاه را آورده، در آن هست.
 پایان نیز تا نیمه دلیل پنجم منهج چهارم را در بردارد.
 آغاز: استحقاق خلود و درجات... درکات زیرا که پیغمبر ص. فرموده...
 انجام: ولا يرجع له آية الانكسها. الویل لمن ناواه فلا يزال.
 نستعلیق سده سیزدهم.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج مشکى.

ک ۱۴/۵ × ۹/۵ و ۱۲ و ۶/۵ × ۱۰/۵.

(۶۵۳) ترجمه نشر الالای (حدیث. فارسی)

اصل نشر الالای عربی گویا از راوندی است (ف. دانشگاه: ۲: ۱۳۷ و ۲۹۱) و چند ترجمه
 دارد (سپه: ۲: ۱۴۵).

آغاز: ابتدا میکنم بنام خدا
 ... لو كشف الغطا ما ازددت یقیناً ...

انجام: زانکه اندر میانه مشهور است

که بود میهمان هدیه حق

۲۹۳۱

ش ۸ دفتر. در حاشیه نوشته شده است.
 ش ۱ «جنگ» است.

(۶۵۴) ترجمه نماز (فقه. فارسی)

در تفسیر ذکرهای نماز بفارسی.

آغاز : بسمله . حمدله . . . اما بعد این رساله ییست در ترجمه و تفسیر صلاة
وبعضی از احکام آن . . .

انجام : از برای عوام نوشته شد .

۲۰۰۹

ش ۴ دفتر ، ۷۱ ر . - ۶۳ ر . نسخ حسین بن علی نوری در سده دوازدهم ۷۱ گ .
ش ۱ « خلاصة الفرائد » است .

(۶۵۵) ترجمه نهج البلاغه (حدیث . فارسی)

در صفحه عنوان نسخه زیر چنین آمده است : این ترجمه از نور محمد بن قاضی
عبدالعزیز محلی است .

آغاز باقی مانده : شما پس بدرستی که حکمت در فرستادن شما بدنیا آزمایش
شما است . . .

انجام : و از دست آن ساقی کوثر شربتی چشاند ، بحق الائمه الاخیار . . . و علی
المسلمین اجمعین .

۷۰۵۹

نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف ، متن با اعراب از بند « کثیر آمانادی اصحابه :
تجهزوا رحمکم الله و قد نودی فیکم الرحیل ... » تا پایان را دارد . در پایان نسخه
دارد : « روز جمعه ۲۷ شعبان ۱۰۲۸ ق . بدست نور محمد بن قاضی عبدالعزیز بن قاضی
طاهر محمد المحلی » .

در سپاهان در ۷ رجب ۱۲۶۶ ق . خریداری شده است .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی .

۳۲۴ گ ۱۶/۵ × ۲۵ و ۱۷ س ۸/۵ × ۱۶ .

(۶۵۶) ترجمه هیئت (هیئت . فارسی)

حاج مسعود بن عبدالرحیم انصاری تبریزی وزیر خارجه زمان عباس میرزا بایک

ایلچی فرانسوی بنام فتح علی شاه و پسرش عباس میرزا، این رساله را از فرانسه به فارسی ترجمه کرده اند.

آغاز: بسمله . حمد و ستایش که پرتو ارادتش آفتاب و اراز مشرق . . .
انجام: و ثوابت را نیز منکسف مینماید .

۶۱۶

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها و رقعه ها شنگرف .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی زر کوب مقوایی .
۷۱ گ ۱۳ × ۲۰ و ۱۲ و ۷ × ۱۴ .

(شعر . فارسی)

ترجمه چیه بند

(۶۵۷)

(جنگ . . .)

ترجمه بندهایی است از فخر الدین عراقی، سعدی، و ناصر بخاری، و سلمان، و اوحدی
مرآی اصفهانی، و شیخ جنید، و کمال الدین فارسی، و خواجو . که در یک جنگ گردآوری
شده است .

۲۷۵

ش ۱ دفتر ۲، پ - ۲۷ در متن و حاشیه نوشته شده است . نستعلیق سده دوازدهم .
عنوانها درشت بزر . صفحه ها و جدول زر و شنگرف دارد ، که بزرگ آراسته به سه مثلث است .
آغاز هر دیوان در این دفتر سر لوح زرین دارد که آراسته بلاژورد و شنگرف است . مجموعاً
چهار سر لوح دارد . دو تا در متن و حاشیه شماره نخستین . سوم برای متن دوم . چهارم برای
متن سوم . صفحه عنوان هر یک از سه کتاب دارای ترنج لاژورد و شنگرف است ،
کاغذ سپاهانی جلد تیماج سبز ضربی زر کوب مقوایی .
۱۴۰ گ ۱۶ × ۲۲ و ۲۰ و ۹ × ۱۳ .

(شعر . فارسی)

ترجمه چیه بند

(۶۵۸)

دو ترجمه بند است از وحشی بافقی، یکی مخمس و دیگری مسدس میباشد .

۲۹۱۳

ش ۳۴ دفتر . ص ۵۴۲ تا ۵۴۸ . ش ۱ « جنگ » است .

(۶۵۹)

(شعر فارسی)

تر جمیع بند

(جنگ ...)

در این دفتر چند تر جمیع بند بترتیب زیر هست:

۱ - از ناصر خسرو :

ای رخت آفتاب کشور دل تاب زلفت مه منور دل

۲ - از فخر عراقی ، که بتاریخ آدینه ۳ - ع ۲ - ۱۳۰۱ ق . نوشته شده است .

۳ - از شاه نعمه الله ، که بتاریخ ۶ ع ۲ - ۱۳۰۱ ق . نوشته شده .

۴ - از هاتف اصفهانی . بتاریخ ۹ ذیحجه ۱۳۰۱ ق .

۵ - دو غزل از شاه نعمه الله بتاریخ ۹ ذیحجه ۱۳۰۱ ق .

۷۵۰۵

ش ۳ دفتر . ص ۱ - ۵۳ . صفحه شمار جدا گانه دارد . ش ۱ « سعادتنامه » است .

(۶۶۰)

الترغیب فی شرح التهذیب (منطق عربی)

شرحی است آمیخته بر تهذیب المنطق تفتازانی (م ۷۹۲ ق) نام کتاب و نام

تفتازانی در دیباجه هست .

آغاز : بسمله . بحمدك يا من اكرمنا بمقاصد التصور ومواقف التصديق ، والهمننا

حقایق الطوالع ودقایق المطالع ، بالهدایة والتوفیق ...

انجام : ای العمل به اشبه بالمقاصد من غیره بل هو المقصود الاصلی .

۸۰۸۲

ش ۳ دفتر ۶۱ ، پ ۱۰۰۰ . ر . نسخ محمد بن حسین نصر آبادی در ۱۷ شعبان ۱۰۴۳ ق .

خط مانند شماره ۱ دفتر . که «حاشیه تهذیب المنطق» است .

۱۴ س ۷/۵ × ۱۲/۵ .

(۶۶۱) ترکیب ادویه و معاجین (پزشکی . فارسی)

آغاز : بسم الله الشافی بلطفه . باب الالف ؛ انوش : داروی هندی اعضای رئیسه راقوت دهد ...

انجام : از هر يك دو مثقال ونیم اضافه نمایند .

۲۹۱۳

ش ۷ دفتر ، ۱۳۹-۲۵۲ . نسخ مانند شماره پیشین دفتر و بی تاریخ . ش ۱ «جنگ» است

(۶۶۲) الترکیب و الاعراب (نحو . عربی)

رسالة فی ...

در این رساله متنی نحوی ، که گویا کافیة ابن حاجب باشد ، و سورهای حمد و ایالات و کوثر و کافرون و تبت و توحید و دو معوزة ترکیب نحوی شده است .

آغاز : بسمله . الكلمة مفرد . وهو اما اسم کرجل ، و اما فعل کضرب و اما حرف کقد ...

۶۳۴

ش ۹ دفتر ، ۱۶۴ ر . - ۱۹۰ پ . بخط نستعلیق مانند ش ۳ . ش ۱ «سی فصل» است .

(۶۶۳) ترکیب الکافیة (نحو . عربی)

تجزیه و ترکیب نحوی کافیة ابن حاجب است (سپه ۲ : ۳۰۸) .

۳۱۶۶

نسخ . در سال ۱۰۹۵ ق . از اول آن برگهایی افتاده . انجام موجود چنین است ، ماهیة و هی واحدة و لفظ خبرها و هو مصدر یستوی فیہ المذکر و المؤنث وضع

ماضی مجهول و المستكن فيه مفعول مالم یسم فاعله راجع الى اللفظ . وقف سمیه سالار .
کاغذ کاهی . جلد تیماج .

۱۰۱ برگ ۲۳ × ۱۶ و ۱۵ س (سپه ۲: ۳۰۹) .

(۵۶۴)

تزوک

(تاریخ . فارسی)

یا تیمور نامه

از امیر تیمور گورگان . این کتاب با تدابیر الملوك ناپلئون در بهمنی ۱۳۰۸ ق .
و دنبال قابوسنامه در تهران ۱۲۸۵ ق . چاپ شده است و گویا ساختگی است (نسخه
دانشکده حقوق . ش - ۰۴۹ و دانشکده ادبیات . ش ۲۳ ج . مشار ۴۶۱-۴۵۵ .

آغاز: مقاله اول در تدبیرات و کنکاشها و کنکاش امور ملک گیری ساختن
مخالفان و درآمدن بمیان دوستان و دشمنان چنین کردم که پیر من بمن نوشت ...

انجام: قول بیست و هشت اویمافی که به تمغا رسیده اند .

۱۵۰۲

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۹۳ . و پس از آن در ۹۴ ر . و ۹۴ پ . نام شهرهای روسیه از
مزدوک تا پتربورغ نوشته شده است .

نستعلیق محمد حسین درع ۱ - ۱۲۶۸ ق . برای علیقلی میرزا عنوانها شنکرف .

کاغذ فرنگی نازک نخدی . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

۱۹۵ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۴ س ۷/۵ × ۱۴ .

۱۵۰۳

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها شنکرف . يك سرلوح با گل و بوته زرین شنکرف

ونیل و سبزدارد .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی نازک ضربی شنکرف کوپ .

۸۶ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۲ س ۸ × ۱۳ .

(ادب . عربی)

تزیین الاشواق

(۶۶۵)

بتفصیل اشواق العشاق

« اشواق الاشواق » (۱) در ادب عربی از بقای برهان الدین ابوالحسن ابراهیم بن حسن بن عمر رباط (۸۰۹ - ۸۸۵ ق) است که در آن « مصارع العشاق » ابن سراج ابوبکر محمد بن احمد بغدادی قاری (م ۵۰۹ ق) را مرتب نمود و این کتاب خلاصه آنست و تألیف داود بن عمر ضریر انطاکی م ۱۰۰۸ ق . می باشد که مکرراً چاپ شده است (ذریعه ۴ : ۱۷۲ و معجم المطبوعات ۴۹۲) يك بار نیز در ۱۲۹۱ ق . با دیوان الصبابة در دو جلد چاپ شده است . این کتاب يك مقدمه و پنج باب و يك خاتمه دارد .

۷۰۸۷

پایان نسخه افتاده . نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .

۱۱۶ گ ۱۵ × ۲۱/۵ و ۱۵ × ۸ س

(دعا . فارسی)

تسخیر اچینه و کواکب

(۶۶۶)

از محمد بن سراج الدین سکاکی دانسته شده است .
آغاز : شکر و سپاس و ستایش مرخدا را که آفرید گارطبیاع . . . اما بعد چنین گوید . . . محمد بن سراج الدین سکاکی ، که چون مدتی در فنون تسخیرات کواکب و تسخیرات جن و انس و علم حب و بغض مشقت کشیده ام تا بعمل آورده ام . . . این مختصر را نوشتم . .

انجام : که از تکسیر طالب و مطلوب حاصل شده باشد .

۶۳۱

ش ۴ دفتر ۱۱۲ ر . ۱۲۷ پ . ش ۱ « اختیارات » است که در ص ۷۴ یاد شد .

(۱) در معجم المطبوعات و ذریعه ۴ : ۱۷۲ « اشواق العشاق » یاد شده و این با نام کتاب بهتر می سازد ولیکن در مقدمه چاپ ۱۲۹۱ ص ۳ و کشف الظنون چنین است .

(۶۶۷)

(کلام . عربی)

تسديد القواعد

فی شرح تجرید العقاید

از شمس الدین محمود اصفهانی است و در آن «تجرید» خواجه طوسی را گزارش کرده است (ف . دانشگاه ۳: ۵۶۶ و ذریعه ۳۴: ۳۵۳).

۱۳۷۰

نسخ ۳ شوال ۸۷۶ ق . عنوانها شنگرف .

مالك : بنی علی در ۱۱۱۹ ق . علی قلی میرزا ۱۲۷۰ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

۱۹۶ گ ۱۲ × ۲۰ و ۲۹ × ۷ .

(۶۶۸)

(ریاضی . عربی)

التسطیح

(مقدمة فی علم . . .)

رساله بیست در پهن کردن (تسطیح) دایره .

آغاز : الحمد لله علی افضاله . والصلوة والسلام . . . فهذه مقدمة فی علم التسطیح

لیکن دائرة ا . ب . ج . مرکزها د . تماس دائرة د ، ا ، ح . . .

انجام : والقسی الأحمر غیر مؤثره فی الصفیحة . وفيما ذکرنا کفاية للمبتدی

و تذکر للمنتهی ، وتختتم للکتاب .

۷۱۵

ش ۴ دفتر ۲۲ - ۳۰ ر ویس از آن در ۳۱ . بندی از کتابی نجومی بفارسی است ،

تا ۳۲ . و ۳۳ تا ۳۸ سفید است . ش ۱ «جر قیل» است .

(حدیث . عربی)

تسمیه

(۶۶۹)

رساله بیست درباره خبری در موضوع بسمله . و حمدله : «کل أمر ذی بال لم یبدء

ببسم الله فهو باقر» و شرح آن حدیث .

آغاز : افتتاح الکلام بتسمیة الله تعالى تیمنا . . .
 انجام : او ادعوا الرحمان . والله اعلم .

۷۴۶۱

ش ۵ دفتر ۱۳۱ - ۱۳۲ پ . ش «منیة المرید» است .

(۶۷۰) تسهیل زیج محمد شاهی (ریاضی . فارسی)

زیج محمد شاهی در ۱۱۴۰ ق . در شاه جهان آباد بدست سید نعمه الله شوشتری
 ساخته شده است (ذریعه ۴ : ۴۰۱) .

در این کتاب از زیج محمد شاهی آورده شده و در پشت نسخه زیر «زیج هندی»
 نامیده شده است . بیشتر کتاب پس از دیباچه جدولهای زیج است .
 آغاز: بسمله . در معرفت روش ستارگان و مواضع ایشان در طول و عرض در معرفت
 تعدیل الایام . تعریف شبانروز در اول کتاب گذشته . . .

۶۷۲

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها ، نشانها شنکرف . نسخه ناقص است .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد مقوایی ضربی .
 ۲۶۲ گ ۲۰ × ۳۰ و ۲۵ س ۱۲ × ۱۸/۵ .

۶۷۴

نسخ سده سیزدهم . صفحهها در جدول زر و لاژورد و شنکرف است .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .
 ۲۵۲ گ ۲۱ × ۳۳ و ۱۷ س ۱۹ × ۱۲ .

(۶۷۱) الشخص (فلسفه . عربی)

رسالة فی . . .

از ملا صدر اشیرازی میباشد . و بار ساله های دیگر ملا صدر در ۱۳۰۲ ق . چاپ شده است .

آغاز: الحمد لواء العقل والحكمة . والصلاة ...

۷۵۴۵

ش ۴ دفتر ۹۲ - ۹۹ پ . و پس از آن پراکنده‌هایست از خبر و شعرو دعا
و طلسم (۱۵۲-۱۰۰) . ش ۱ «شرح اعتقادات» است .
۱۸ س ۱۰/۵ × ۱۵/۵ .

۷۴۵۳

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۶ پ . ش ۲ «قواعد التایید» است .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج زرد مقوایی .
۲۰۸ گ ۱۶ × ۲۳ و ۱۹ س ۱۰/۵ × ۱۵ .

(۶۲۱) **تشریح الابدان** (پزشکی . فارسی)

از منصور بن محمد بن احمد است و آنرا بنام سلطان بن سلطان پیر محمد بهادر
خان، تألیف کرده است. يك مقدمه در تعریف و تقسیم . و پنج مقاله : ۱- استخوانها ۲- پیهها
۳- عضلهها ۴- وریدها ۵- شریانها . و يك خاتمه در اعضای مر کب و تولد جنین دارد .
(ذریعه ۴ : ۱۸۴ و فهرست دانشگاه ۳ : ۷۳۹) .

آغاز: بسمله . حمد و سپاس بی حد، پادشاهی را سزد . . . که در خلقت انسان
دقایق حکمتش بی پایان است . . .

انجام : که مندرج است در تحت حکمت بالغه و هو یخرج الحی من المیت و یحکم
ما یرید بمشیته . والحمد لله رب العالمین .

۲۹۱۱

ش ۶۸ دفتر و تصویرهایی هم دارد : عضلات ، پیهها ص ۳۳۳ عضلات ۲۳۵ ،
استخوانها ۲۳۰ ، وریدها ۲۳۸ ، شریانها ۲۴۰ چشم و سر ۲۴۳ ، جنین در شکم ۲۴۵ ،
و انجام عمل جنسی يك زن و مرد . همه رنگین . ش ۱ «قنیة الفتیان» میباشد .

(ریاضی . فارسی)

تشریح الاعمال

(۶۷۳)

دریک مقدمه و شش مقاله است ، و نگارش از محمد زمان اسطرلابی مشهودی میباشد .
آغاز: (خطبه را ندارد) . بسمله . مقدمه در تعریف پرگار متناسبه و شناختن
خطوط و نقاط و علاماتی که در آن منقوش است . . .

انجام : بر خط هـ - ک ، قبله و هوالمطلوب . (شکل) . گویا کتاب « تشریح در
پرگار » (نسخه ش ۳۹ خطی ریاضی رضوی) همین کتاب باشد که نام مؤلف را از آن
نسخه پاک کرده اند .

۵۵۸

ش ۱ دفتر ۶ پ- ۷۱ پ . خصوصیات دفتر در « پرکار اربعه متناسبه » در ص ۲۸۷ گذشت .

(عرفان . فارسی)

تشریقات

(۶۷۴)

از ملا عبدالرزاق لاهیجی م ۱۰۵۱ ق . است . (ذریعه ۴ : ۱۹۰) دریک مقدمه و سه لمعه
است ۱۰ - توحید در پنج تشریق ۲ - عدالت در شش تشریق ۳ - محبت ، نیز در شش تشریق .
و خاتمه در سیرت موحد و وصیت میباشد .

آغاز: الحمد لله الذی تجلی لذاته فی مظاهر صفاته . احب بجماله الظهور فافاض
من وجهه النور . . . اما بعد ؛ بدانکه حق جل و علی برای اظهار جمال خویش حقایق
اعیان و احوال مهیا فرمود . . .

انجام : کل وصف منه مستتبعا . والحمد لله رب العالمین . . . الطاهرین .

۶۵۵۶

ش ۶ دفتر ۱۷۲ پ- ۲۵۸ پ . نویسنده نسخه ؛ محمد علی کرمانشاهی گوید همه مجموعه
۲۶۰ برگ از عبدالرزاق کاشانی است . نسخ ۱۳۰۰-۱۳۰۱ ق . ش ۱ « قضا و قدر » است .

(منطق . عربی)

تشکیک

(۶۷۵)

از رفیع الدین محمد حسینی نائنی ، درباره مسئله منطقی تشکیک از نظر فلاسفه
است ، و پنج مقام دارد .

آغاز: بسمله . اما بعد حمدالله المتعالی عن الوصف و التجلی بالصفات ...
فیقول محمد الملقب بر فیع الدین الحسینی ... ان جمعاً من الاخلاء ... سألونی مقترحین
ان أحرر تحقیق مسألة التشکیک ...

انجام : عن تحقیق الحقائق بالقیل و القال . وكان الفراغ منه عشية يوم الثلاثاء
التاسع من شهر ذی القعدة الحرام سنة ۱۰۵۳ .

۱۳۷۴

ش ۱۳ دفتر . ص ۳۶۹ - ۳۷۳ خط نستعلیق فوارس بن ابی المکارم دماوندی در
۲شنبه ج ۲-۱۰۹۳ ق . در حاشیه آغاز ؛ بخط آقا حسین (شاید خوانساری) چنین هست :
[هذه الرسالة من مؤلفات السيد الفاضل النائني عليه الرحمة] . ش ۱ « مقدمه واجب » است .

۶۸۲۹

ش ۴ دفتر . نسخ سده دوازدهم ۹۹-۱۰۰ ر .
۲۶ س ۱۹/۵ × ۱۱/۵ . ش ۱ « شرح قصیده اشکنوانیه » است .

(۶۰۰) التشکیک (منطق . عربی)

حاشیه ییست از محمد باقر سبزواری ، که بر حاشیه قدیم دوانی بر شرح جدید تجرید
نگاشته است .

آغاز : بسمله . حمدله . قوله فی الحاشیه : [التشکیک اما بالاولویة ...] الظاهر ان
المراد بالاولویة هاهنا ان یکون صدق الکلی علی بعض افراده أحق فی نظر العقل من
صدقه علی غیره ...

انجام : و الجسم الطبیعی لافی المقدار فتدبر . و هذا آخر ما قصدنا فی هذا
التعلیق . و الحمد لله وحسبى الله ونعم الوکیل .

۱۳۷۴

ش ۶ دفتر . ص ۲۸۱ - ۲۹۷ ، بهمان خط شماره پیشین دفتر است . ش ۱ « مقدمه
واجب » است و ش ۷ و ۱۳ نیز « تشکیک » میباشد .

(منطق . عربی)

التشكيك

(۶۷۷)

حاشیه‌یست از آقا حسین خوانساری ، بر حاشیه محمد باقر سبزواری ، بر حاشیه قدیم دوانی ، بر بحث تشکیک از شرح جدید تجرید .
 آغاز: بسمله . قوله : الظاهر ان المراد بالاولوية . آه . لا يخفى انه لا وجه لجعل الاحقيقة مخصوصة بما عدى الثلاثة . . .
 انجام : في الجسم الطبيعي و في المقدار و هو ظاهر . هذا ما اردنا ايراده في هذه المقالة .

۱۳۷۴

ش ۷ دفتر . ص ۲۹۷ - ۳۳۳ . با همان خط شماره پیمیشین دفتر .
 ش ۱ « مقدمه واجب » است و ش ۱۳ و ۱۴ نیز تشکیک است .

(نحو . عربی)

التصريح

(۶۷۸)

بمضمون التوضيح

شرحی است از خالد بن عبدالله ازهری مصری (م ۹۰۵ ق) بر « اوضح المسالك الى الفية ابن مالك » تألیف ابن هشام نحوی انصاری (۷۰۸ - ۷۶۱ ق) (ف . دانشگاه : ۳۴۴ - ۳۴۶) .

۳۲۱۲

نسخ محمد شریف ابهری ، در سده یازدهم نوشته شده . روی متن کتاب خطی باشنگرف کشیده شده ، بقرینه یادداشتی که محمد صالح بن محمد کاظم هزارجریبی ، بر پشت برگ سفید پیش از کتاب سال ۱۱۸۶ ق . نوشته بوده معلوم میشود که این نسخه پیش از آن تاریخ نوشته شده است . بر برگهای افزوده اول و آخر کتاب فهرست مطالب کتاب و مطالب پراکنده نوشته اند . وقف سپهسالار .

کاغذ کاهی . جلد تیماجی .

۳۱۶ برگ ۳۷ × ۲۴ و ۳۱ س (سپه ۲ ، ۳۱۲) .

۳۲۱۴

نسخ محمد حسین استربادی در سده سیزدهم . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی مهرزده . جلد تیماجی .

۳۹۸ برگ ۳۱×۲۱ . وس (سپه : ۳۱۲۲) .

۳۲۱۵

نسخ محمد بن حسین در سال ۱۰۸۱ ق . نگاشته شده . چند برگ از اول و آخر آن وصالی شده . و پشت صفحه اول یادداشتها و مطالب پراکنده بی نوشته اند . در این نسخه سال فراغت از تألیف را مطابق آنچه صاحب روضات نقل کرده بوده در دارد . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماجی .

۲۸۴ گ $۲۹ \times ۲۲/۵$ و ۲۹ س (سپه : ۳۱۱) .

۳۲۱۶

نسخ محمد باقر بن ملا ولی استرآبادی در سال ۱۰۹۶ ق . نگاشته شده . عبارتهای متن را در همه صفحات با شنگرف نگاشته ، از کلماتیکه در حاشیه صفحات نبشته شده معلوم میشود که تصحیح و مقابله گردیده و کتاب « الجوهرة الثانیة » فی الشعر و علل القوافی تألیف ابو عمرو احمد بن محمد بن عبدربه ضمیمه آن است . و فهرست مطالب « تصریح » در دو برگ پایان نبشته شده و پیش از کتاب گذارده شده است . وقف سپهسالار .

کاغذ خان بالعی . جلد ساغری .

۳۰۵ برگ $۲۸/۵ \times ۱۸$ و ۲۱ س (سپه : ۳۱۱۲) .

۳۲۱۷

نستعلیق در ۱۲۲۶ ق . نوشته شده . بر برگهاییکه پیش از برگ نخستین است فهرست مطالب کتاب را نبشته اند . و پشت برگ نخستین نسخه نستعلیق چند کلمه در بیان قضا و قدر بنستعلیق نوشته شده است . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماجی .

۳۲۸ برگ $۲۱/۵ \times ۱۵$ و ۲۳ س (سپه : ۳۱۲۲) .

(صرف . عربی)

التصريف

(۷۰۹)

از عزالدین زنجانی عبدالوهاب بن ابراهیم معروف به عزری (م پس از ۶۵۵ ق.)
در دستور صرف زبان عرب است . ریموندوس آنرا بلاتین ترجمه کرده و بسال ۱۶۱۰ چاپ
کرده است (سپه ۲ : ۳۱۲ و معجم المطبوعات . ص ۹۷۷) .

۳۱۲۳

نسخ . پایان افتاده . در کرانه حاشیه‌هایی از تفتازانی دارد . وقف سپهسالار .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج . و سپس شرح تصريف است .
۸۷ گ ۱۳/۵ × ۱۹ و ۴ س (سپه ۲ : ۳۱۳) .

۶۷۵۸

ش ۱ دفتر ۲ ، پ ۲۶ ر . نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . حاشیه دارد .
مالك . جعفر قلی بن امین الوزارة در ۱۳۰۱ ق .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج قهوه‌یی يك لا .
۵۷ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۱ س ۱۴ × ۷/۵ .

۶۹۵۲

ش ۲ دفتر ۴۰ ، ر ۷۲ . نسخ خوش تراز نسخ شماره ۱ دفتر که «شرح عوامل» میباشد .

۳۱۱۳

ش ۱ دفتر ۱ ، پ ۱۹ پ . نستعلیق ۱۲۸ (شاید ۱۲۰۸ ق) . عنوانها شنگرف
کاغذ اصفهانی نخدی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
۲۰۱ گ ۱۱ × ۱۹/۵ و ۱۲ س ۱۲ × ۶ .

(منطق . عربی)

التصور والتصديق

(۷۱۰)

رسالة فی ...

از صدرای شیرازی م ۱۰۵۰ ق . و دنبال «الجوهر النضید» نگارش علامه حلی چاپ

شده است (ذریعه ۴ : ۱۹۸).

۶۶۵۶

نستعلیق محمد علی کرمانشاهی در ۲۰ ع ۱-۱۲۸۸ ق. و دنبال آن پراکنده‌هایی هست.
کاغذ فرنگی کبود. جلد تیماج زرد یک لا.
۶۷ گ ۱۰×۱۵ و ۸ س ۵×۱۰.

(۷۱۱) **التصور والتصديق** (منطق. عربی)

از قطب الدین رازی بویه‌ی صاحب «تحریر القواعد المنطقية» و محمد بن زاهد
هروی آنرا شرح کرده است، و در ۱۲۸۱ ق. چاپ شده است. ذریعه ۴ : ۱۹۸.
آغاز: بسم الله. هذه رسالة مشتملة على تحقيق معنى التصور والتصديق حررتها
لبعض الاصحاب... اعلم ان العلم الذي هو مورد القسمة في التصور والتصديق هو العلم
المتجدد...

انجام: بانها واقعة او مطابقة لما في نفس الامر. تمت.
نسخه دیگر آن در فهرست رضوی. ش ۹۵ منطق خطی شناسانده شده و نسخه دیگر
ش ۳۴۳۰/۱۳ در دانشگاه هست. و اندکی از آغاز این رساله، با شرح و حواشی بسیار در
چاپخانه انوار محمدی در همدان چاپ رسیده است.

۳۸۷۸

ش ۱ دفتر ۱، پ ۱۶. نسخ سده یازدهم. دفتر دارای هفت کتاب است. حواشی
دارد. در آخرین کتابچه دفتر که بنسخ سده نهم است دارد: [نظرفیه... حسین العمیدی الحسینی
غفر له]. و شاید عمید الرؤساء باشد.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج سرخ مقوایی.
۱۱۲ گ ۱۲/۵×۱۸ و ۱۷ س ۵/۵×۱۰/۵.

(۷۱۲) **التصور لا نقیض له** (منطق. عربی)

در آنکه تصور نقیض ندارد. در آدینه نیمه ع ۲-۹۳۳ ق. نگاشته شده است.

آغاز: اعلم انهم قالوا ان التصور لانقيض له و بينوه بان المتناقضين هما المفهومان . . .

انجام: هكذا حقق المقال . دع عنك ما قيل او يقال . تم تأليف هذه الرسالة في منتصف شهر ربيع الثاني في ليلة الجمعة ثلث و ثلاثين و تسعمائة .

۳۰۲۷

ش ۱ دفتر، ۲ پ - ۴ پ . نستعلیق ترکی سده دهم ، دفتر دارای سه کتابست .

کاغذ سمرقندی نخدی . جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

۱۰۳ گ ۱۳ × ۱۸/۵ و ۱۷/۵ س ۸/۵ × ۱۳ .

(۷۱۳) تصوف نوربخشیان (عرفان . عربی)

در رد مبطلان .

آغاز: الحمد لله الذي نور قلوب العاشقين بنور تجليات ذاته و صفاته . . . اما بعد
غرض از تحرير اين رساله آنست كه درين عصر مبطلان بسيار شدند . . .
انجام : كما قال الله تعالى : اقم الصلاة لذكري .

۲۹۱۱

ش ۵۴ دفتر . نوشته در اجمیر هند در ۱۰۹۲ ق . در ص ۱۱۱ متن و حاشیه نوشته شده است . میان برگهای ۱۳۱-۱۶۲ برگ شمار پیشین و برگهای ۱۳۳-۱۴۲ برگ شمار نوین افتادگی دارد ، ولیکن صفحه شمار جدید نسخه را کامل نشان میدهد .
ش ۱ «قنية الفتیان» است . این دفتر دارای ۷۳ کتابست .

(۷۱۴) التضييق والمواصلة (فقه . عربی)

رسالة في . . .

در بیان مسائل واجب موسع و مضیق و قضای آنها . از نصر الله بن حسن حسینی است که در ۱۲۳۷ ق . میزیست .

آغاز: بسمله . حمدله . و الصلاة على محمد و آله الطاهرين . اما بعد ؛ فهذه

رسالة وجيزة في بيان تحقيق مسئلة التضييق والمواسعة في قضاء الفوائت . . .
انجام : لقوة ما يدل على عدمها وما فيه من الكراهية محمول على التقية . تمت
 الرسالة . . . في ليلة السبت العشرين من رجب ، بيد مؤلفه الجاني نصر الله بن حسن الحسيني
 في ١٢٣٧ من الهجرة .

٢٥٢٧

ش ١ دفتر ٢ - ٣٣ ر . وسپس « تاريخ الخلفاء » است .
 کاغذ فرنگی سفید آهار مهره جلد تیماج قهوه بی یك لا .
 ٤٧ گ ٣٥ × ١١٥ ر ٢٠ س ١٦ × ١١ .

٢٥٥٤

ش ٢ دفتر ٨٢ - ١٠٤ . نستعلیق سده سیزدهم است .
 ش ١ « تقریرات » است .

(٧١٥) **تظلم الزهراء** (تعزیه . عربی)

من دماء آل العباء

از ملا رضی پسر نبی قزوینی (م . پس از ١١٣٤ ق) مانند شرحیست بر « لهوف »
 وبهمان ترتیب ، سه مقدمه و سه مسلک دارد . در ١١١٨ ق . پایان یافته است . در
 آن از بحار مجلسی نقل کرده و در ایران در ١٣٠٤ ق . و ١٣١٢ ق . چاپ شده است .
 (ذریعه ٤ : ٢٠٢) .

آغاز : یا من لا یخفی علیه انباء المتظلمین . . .
انجام : ماناح القمری وصاح الحمام .

٥٣٣٧

نسخ محمد تقی ساوجی در ١٢٤٩ - ١٢٨٩ ق .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد سبز مقوایی ضربی .
 ٢٥٥ گ ٢٣ × ١٤ و ٢٠ س ٧ × ١٤ .

(خوابنامه. فارسی)

تعبیر سلطانی

(۷۱۷)

از قاضی اسماعیل بن نظام الملك ابرقوهی که برای جلال الدین ابوالفوارس
شاه شجاع مظفری و وزیر او و خواجه قوام الدین محمد بسال ۷۶۳ ق نگاشته است (ف. دانشگاه
۳: ۲۰۲) بترتیب حروف هجاء است.

۵۷۳

نستعلیق محمد صادق نوری. بدستور آقا محمد حسین کلاتر در مدرسه محمد صالح
در تهران ۱۲۳۸ ق نوشته شده است.
کاغذ فرنگی زرد. جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی.
۲۲۷ گ ۲۰ × ۳۰ و ۲۲ س ۱۲ × ۲۳.

(خوابنامه. فارسی)

تعبیر نامه خواب

(۶۳۹)

در شصت باب است و فهرست آن در دیباجه بطور ناقص هست.
آغاز از دیباجه افتاده: در کار بود، درین کتاب گفته شد، تا خواب راست
و دروغ را بشناسند...
انجام: و گفته بجهت خداوند خواب میل نباید کرد والسلام.
و شاید تعبیر الرؤیا باشد که در ذریعه ۴: ۲۰۷ گوید از محمد باقر بن محمد تقی
لاهیجی است، و در ۱۲۹۷ ق چاپ شده است.

۵۶۹

نسخ سه شنبه ۱۲ ج ۲- ۱۲۴۸ ق. در تهران. عنوانها نستعلیق بشنگرف.
کاغذ فرنگی. جلد تیماج سبز تیره ضربی يك لا.
۷۷ گ ۱۵ × ۲۲ و ۱۵ س ۱۵ × ۱۹.

(خوابنامه. فارسی)

تعبیر نامه خواب

(۷۱۸)

بخشی از «بستان السیاحه» است.

آغاز: بسمله . حمدله . . . که صاحب «بستان السیاحه» در آخر آن کتاب در گلزار اول میفرمایند که راقم در بندر السکدار، شخصی را ملاقات نمود که در فن تعبیر یگانه . . .

انجام: یل؛ یعنی مبارز و نیکو بود. و صلی الله...

۵۶۷

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۴۲ پ . نستعلیق سده یازدهم . و سپس «حدائق الحقایق» است.
کاغذ اصفهانی . جلد تیماج زرد مقوایی ضربی .
۸۲ گ ۱۴ × ۲۱ و ۱۴ × ۸ س

(۷۱۹) تعبیر نامه خواب (خوابنامه . فارسی)

که در آغاز آن از امام حسن و امام جعفر صادق دانسته شده است . و سی و هفت فصل دارد .

آغاز: بسمله . این گفتاریست از تعبیر خواب از امام ناطق جعفر صادق (ع) . فصل اول: بدانکه خواب بر چهار قسم است؛ یکی خواب خیالی . . .
انجام: نعمت و فراخی یابد . والله اعلم .

۵۶۲۴

ش ۲ دفتر ۱۲۴ - ۱۲۸ ر . نستعلیق مانند شماره پیشین آن . ش ۱ «معارف الیقین» است .

(۷۲۰) تعبیر القادری (خوابنامه . عربی)

از ابوسعید نصر بن یعقوب دینوری ، که برای قادر بالله عباسی (م ۳۹۷ ق) ساخته است . در آن گوید معبران هفت هزار و پانصد تن بوده و صاحب طبقات ششصد کس از ایشان برگزید ، و پانزده گروه مرتب کرد . و برخی گویند تعبیر قادری از ابو عبدالله محمد قادری است (کشف الظنون - ت)
نسخه زیر پانزده مقالات دارد .

آغاز: و به استعین (چنین) ذکر المقالات الخمسة عشر المنقولة من كتاب
«القادرى» التى ضمنها اهل هذه الصناعة فواتح مصنفاتهم ومبادئ مؤلفاتهم . المقالة
الاولى فى ذكر النوم . . . (فهرست مقالات پانزده گانه) المقالة الثانية فى ذكر مايية
النوم (چنين، بجای ماهية) قال المسلمون اذا صفى الدم . . .
ازپایان مقاله پانزدهم که پانزده طبقه معبران را دارا بوده تنها پانزده طبقه بجای
مانده وچند سطر ازپایان کتاب افتاده است.
انجام : والطبقة الحادية عشر من مشر كى العرب: ابوطالب و ابو جهل بن هشام ...
و عمرو بن عبدود .

۵۶۹ مکرر

ش ۲ دفتر، ۸۱ پ - ۸۸ پ. نسخ نزدیک به ثلث، مانند شماره پیشین دفتر. ش ۱
«المنتخب» است .

(هیئت . فارسی)

تعدیل قمر

(۷۲۱)

یا تسهیل تعدیل معدل قمر

از عماد بن جمال بخاری، که در آن از زیج الغ بیك و تحریر طوسی و ثمره و شجره
بطلمیوس نقل میکند. کتاب درروز کار الغ بیك آغاز، و در زمان ابوسعید کورکان در
سمرقند پایان رسیده است .

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد؛ چنین گوید اضعف عباد الله . . . عماد بن جمال
البخاری که چون حضرت افلاطون زمان . . . الغ بیك سلطان را ...

۶۸۶

ش ۴ دفتر ۸۷-۱۵۳ سه صفحه اول نسخه دیباجه است، و باقی که ۸۹-۱۵۳ جدولهای
زیج میباشد . ش ۱ «حل و عقد» است.

(هیئت . فارسی)

تعدیل قمر

(۷۲۲)

یا تسهیل تعدیل معدل قمر

گویا در سمرقند در سده نهم تألیف شده است . جز چهار صفحه آغاز همه کتاب

جدولهای زیجی است .
آغاز: بسمله . طریقه استخراج تعدیل معدل قمر ازین جدول در ساعتی معین آنست . . . (و پس از دو صفحه) مثالش در نصف النهار اول محرم سنه احدى و سبعین و ثمانمائه . . . موضع این رصد که محفوظه سمرقند است . . .

۶۲۲

نسخ سده دهم عنوانها جدولها، شنگرف .
 مالک : جلال الدین محمد و قطب الدین محمد اصفهانی .
 کاغذ سمرقندی نازک . جلد تیماج سبزیک لا .
 ۶۳ گ ۱۷/۵ × ۲۳/۵ و ۳۲ س ۲۱ × ۱۳ .
 (۶۹۳) **تعدیل القمر** (ریاضی . عربی)

از ملا محمد باقر یزدی .
آغاز: قال الاستاد المحقق مولانا محمد باقر الیزدی غفر له: اما بعد؛ فهذه رسالة في استخراج غاية تعديل القمر الهمنى الله . . . ولنقدم لذلك مقدمة ...
انجام : يكون من التعديل من الغاية، فهو الغاية، فهو المراد من قوله (نقل هذا من خط منقول من خط مولانا محمد باقر الیزدی غفر الله له) .

۲۹۱۱

ش ۶۴ دفتر . درس ۱۸۹ . در متن وحاشیه نوشته شده است . و سپس خواص وفق اعداد است (ص ۱۹۰) ش ۱ «قنية الفتيان» است .

(۶۹۴) **التعريفات الشافية** (جغرافیا . عربی)

لمريدى علم الجغرافية

از جغرافیاى ملتبسون فرانسوى بعرى ترجمه شده است . مترجم رفاعة بيك ابن بدوى رافع طهطاوى (۱۲۱۶-۱۲۹۰ ق .) است (معجم المطبوعات ۹۴۲) . در شش

بخش است ، و ششم آن مرتب بحروف در اصطلاحات جغرافیا می باشد : فهرست مطالب
در آغاز نسخه زیر هست .

آغاز: بسمله . حمداً لمن دحی الارض، فاحصى اهلها عدداً. اما بعد؛ فيقول . . .
رفاعة بدوی رافع : لما سمعت مشورة الجهادية . . . ان افتح لفنون الجغرافيا و التاريخ
مدرسة . . .

انجام : واصحابه ذوی الکرم العریض والجلود .

۱۴۵۸

نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنگرف . فهرست مطالب پیش از کتاب هست . گویا
از روی نسخه چاپی نوشته شده است .

کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی وصالی شده ، درون مشکی .
۱۴۴ گ ۱۴ × ۲۲ و ۱۸ س ۱۴ × ۷/۵ .

(۶۹۵) تعریفات (فرهنگ اصطلاحات. عربی)

مانند تعریفات جرجانی .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده . . . و بعد فهدیه؛ تعریفات جمعتها و اصطلاحات
اخذتها من كتب القوم، وربتها على حروف الهجاء . . .

۲۲۲۴

ش ۵ دفتر ۱۷۰ پ - ۱۷۳ ر. نستعلیق ریز . پایان نسخه افتاده است .

انجام : (افتاده) . . . الارهاص : ما يظهر من الخوارق عن النبي ص . ش ۱
«شوارع الانام» است .

(۶۹۶) توضیلات (کلام . عربی)

از نظام الدین احمد گیلانی است . در باره چند شبهه کلامی عرفانی شیعی
است، و آنرا برای برخی از دانشمندان حیدر آباد فرستاده است .

آغاز: بسمله. الحمد لله على افضاله... وبعد فيقول... نظام الدين احمد الملقب
بفلك نظام الدين الجيلاني: ان هذه شبهات مسماة بالتعضيلات... كتبها الى بعض
افاضل حيدرآباد...

انجام: كمالي يخفى على التعفن بعد الغور.

۲۹۱۹

ش ۱۸ دفتر ۱۴۲-۱۴۲ پ. و پس از آن تا ۱۴۸ ر. پراکنده هایی است. ش ۱
« نامه طوسی » است.

(۶۹۷) تعقیبات الصلوات (دعا . عربی)

از محقق کرکی نورالدین علی بن عبدالعالی م. ۹۴ ق. (ذریعه ۴: ۲۱۸).

۸۱۵۰

ش ۱ دفتر ۲ پ-۲۳۷ ر. نسخ ظهیرالدین محمد بن محمد اصفهانی درع ۱-۱۰۱۴ ق.
است.

صفحه ها در جدول زر و شنگرف. عنوانها شنگرف يك سرلوح زر و شنگرف
ولاژورددارد.

پشت صفحه عنوان نوشته شده ظاهرأ ظهیرالدین استاد آقا ابراهیم قمی میباشد.

کاغذ سپاهانی جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

۲۶۶ گ ۱۴×۲۲/۵ و ۱۲ س ۶/۵×۱۴. برخی سطرهای مجموعه چلیپا
است.

(۶۹۸) تعقیبات نماز (دعا . فارسی)

تعقیبات و ذکرهای نماز در آن آمده است و در ذریعه ۴: ۲۱۸ به صدرالدین
محمد تبریزی نسبت داده شده است. که ملحق به آخر ترجمه «مفتاح الفلاح» اوست.

آغاز: الحمد لله و اهب العطیات... بدان ایدك الله تعالى که تعقیب نماز فریضه
بازکار و ادعیه مستحب است...

انجام : فضیلت این نماز بسیار است. والله اعلم بالصواب.

۸۱۵۰

ش ۲ دفتر ۱۳۸ پ - ۱۵۲ پ. و پس از آن شرح مهرد و ازده امام، و طریق اعمال شب قدر، و پراکنده های دیگر هست ۱۵۳ ر - ۱۵۹ پ. ش ۱ «در صفحه پیش گذشت».

(۶۹۹) تحقیقات نماز (دعا . عربی)

در باره پنج دعا که پس از نماز باید خوانده می شده و با امام زین العابدین نسبت داده شده است.

۹۸۰

نسخ میرزا محمد علی نقیب اصفهانی در ۱۲۳۷ ق، و سپس در حاشیه آخرین صفحه در ۱۲۷۷ ق. مناجات [مولای مولای انت مولای] منسوب به امام سجاد بخط نستعلیق بامضای داود نوشته شده، و اعتضاد السلطنه پشت اولین صفحه نوشته است که این نسخه متعلق به میرزا داود خان پسر میرزا آقا خان صدر اعظم نوری بوده است. بنا بر این معلوم میشود که نویسنده مناجات هم اوست.

کاغذ خان بالغ. جلد تیماج ترمه. وقف سپهسالار.

۳۲ گ ۱۵/۵ × ۱۰/۵ و ۷ س (سپه ۱، ۲۰)

(۷۰۰) تعلیقات (فلسفه . عربی)

از ابن سینا ۴۲۷ ق. است. آغاز مانند ذریعه ۴ : ۲۲۴ (مهدوی. ش ۴۹ ص ۶۳)

۲۹۱۲

ش ۱۵ دفتر ۷۲ پ - ۸۳ ر. ناقص. و پس از آن تا ۸۹ پ. بر گها از جای کنده شده است. ش ۱ «شرح رساله زینون» است.

۸۳۰۵

ش ۲ دفتر ۱۰ پ - ۱۲۴ پ. آغاز مطابق نسخه شماره ۸۷۵ مدرسه مروی (ف. دانشگاه)

۳: ۲۰۶) ش ۱ «فصوص» است .

انجام : تعلیق لیس علوالاول ومجده هوتعل الاشياء . . . فعلوه ومجده اذ بذاته .
تمت التعليقات للشيخ المعلم الثالث (كذا) .

(۷۰۱) **تعلیقات** (فلسفه . عربی)

از فارابی است. که بچاپ رسیده است (ذریعه ۴ : ۲۲۴ وف. دانشگاه ۳ : ۲۰۴)

۱۰۹۵

ش ۹ دفتر ۵۵ ر. ۶۴ پ. ش ۱ «شرح رسالة نفس الامر» است .

(۷۰۲) **تعلیقات** (فلسفه . عربی)

این تعلیقات مانند تعلیقات وفصوص ابن سینا و فارابی میباشد و شاید از قرچغای خان یا حنین باشد که در ذریعه ۴ : ۲۲۵ یاشده است .

آغاز : بسملة حمدله . . . وجود کل موجود هو الاول لا فایض عنه . ووجوده هو له . فوجوده مباین لوجود سایر الموجودات . . .

انجام : الاول لا يدرك كنهه و حقيقته ، العقول البشرية . وله حقيقة لا اسم لها عندنا . . .
فلهذا صار اخص الصفات به الوحدة والحقية ، والوحدة مساوية للحقية المطلقة . ومن الله التوفيق ولواهب العقل الحمد بالانهاية . و صلى الله . . . وآله الطاهرين .

۱۷۰ صدر

ش ۱ دفتر ۲ پ ۱۲ ر . نستعلیق سده یازدهم . عنوانها سفید مانده است .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماح مشکي يك لا درون سرخ کناره زرد .

۱۳۴ گ ۱۵×۱۸ و ۲۱×۵ س ۱۳

(۷۰۳) **تعلیقات منهج المقال** (رجال . عربی)

از آقا باقر بهبهانی . م ۱۲۰۶ ق . است (ذریعه ۴ : ۲۲۳ وف . دانشگاه ۲ : ۵۴۶)

۹۰۷

ش ۱۵ دفتر ۲۸۵۰ پ - ۳۱۳ ر. ش ۱ «رساله های بهبهانی» است.

۲۷۰۸

نسخ سده سیزدهم . از کاظم بن ابوالحسن بیابانکی . عنوانها شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج حنایی یک لا .
۱۹۷ گ ۱۵ × ۲۲ و ۲۵ س ۱۰ × ۱۶/۵ .

۶۲۲۹

ش ۴ دفتر ۴۲ ر. - ۵۴ ر. ش ۱ «رساله بهبهانی» است.

۷۳۴۵

ش ۱ دفتر ۲ پ - ۱۵۴ ر. نسخ ۱۲۲۳ ق. از شکر الله شاگرد مؤلف، که نامش در پایان
دفتر هست . عنوانها شنگرف ، و سپس رسائل بهبهانی است .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشککی یک لا .
۱۶۶ گ ۱۵ × ۲۰/۵ و ۲۵ س ۹ × ۱۶ .

(۷۰۴) **تفاحه** (عرفان . فارسی)

از بابا افضل الدین کاشانی، که از عربی بفارسی گردانیده است ، و در جلد اول
«مصنفات بابا افضل» در تهران چاپ شده است .

آغاز و انجام برابر نسخه چاپی است . (ف. دانشگاه ۳: ۲۷۴ و مشار ۴۳۴).

۱۲۱۶

ش ۴۶ دفتر . ص ۳۰۰ - ۳۱۱ . ش ۱ «النفس» است .

(۷۰۵) **التفرقة بين الكفر والزندقه** (کلام . عربی)

رساله بیست از غزالی و بچاپ رسیده است .

۳۸۸۱

ش ۲ دفتر ۶۳، پ ۸۳ - پ ۸۳ . نسخ احمد بن شرف الدین حسینی در ۹۹۰ ق .
ش ۱ « مفتاح الغرر » است .

(۷۰۶) تفسیر
(تفسیر . فارسی)

در پشت جلد نسخه ما این تفسیر فارسی از شیخ بهایی دانسته شده است . و سبك
آن شیعی صفوی است . ما آنرا با « خلاصة المنهج » و « منهج الصادقین » و « جواهر
التفسیر » و « مواهب علیه » و تفسیر گازر برابر کردیم و جزء آنها بود .
آغاز : اعوذ بالله . پناه میگیرم بمعبود مستحق جمیع صفات کمال . من الشیطان
الرجیم : از شر وسوسه شیطان رانده شده از ریاض رضوان . . .
انجام : در پایان سوره بنی اسرائیل : پس از آن حضرت گفت : که چون سه روز
این آیات را خواندم از فقر و از سقم خلاص شدم . والحمد لله رب العالمین .

۵۲۲۹

نستعلیق سده یازدهم . آیه ها زیر خط شنگرف . حاشیه منه دارد .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی .
۲۸۹ گ ۲۴ × ۳۴ و ۲۵ س ۲۲/۵ × ۱۲/۵ .

(۷۰۷) تفسیر
(تفسیر . عربی)

از ابوالبركات خادم پسر محمد اسماعیل در سده دوازدهم است .
آغاز : بسم الله . الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ليهديهم الى طريق الخطاء
و الصواب . . . اما بعد فيقول . . . الساكن في مشهد الرضا . . . ابن محمد اسماعيل
ابوالبركات الخادم قد خطر ببالي . . . ان اجمع على سبيل الاختصار و الانتخاب . . .
في التفسير . . .

انجام ، در پایان سوره كهف : الاتيقظ في الساعة التي يريد .

۵۱۲۱

نسخ ۴ صفر ۱۱۲۷ ق. در پشت جلد آمده است: در روستای جا غرق، در پایان شعبان ۱۱۲۵ ق. آغاز شده بود. و روی آن نوشته شده است [یعنی من تألیفه] پس شاید نسخه اصل باشد. آیه‌ها شنگرف. حاشیه منه و فتح الله و صافی و کشف دارد. در پایان نوشته: نسخه از آن محمد تقی پسر سید کاظم رشتی است.

کاغذ سپاهانی. جلد مقوا.

۲۲۷ گ ۱۶ × ۲۴/۵ و ۳۲ س ۹/۵ × ۱۸/۵.

(تفسیر. فارسی)

تفسیر

(۷۰۸)

ترجمه و تفسیر است آمیخته با متن، از قرآن بفارسی.

آغاز: سورة الملك مكية وهي ثلاثون آية: وسورة الملك سي آيه است. و سیصد و پنچ کلمه است و هزار و سیصد و بیست و سه حرف است. و در خبر است از رسول علیه السلام که هر که این سورت را بخواند او را چندان ثواب باشد که همه کتابها خوانده باشد و بهر حرف او را عبادت یکساله بنویسند و از عذاب گورایمن باشد بعنایت الله تعالی. بسمله. تبارک الذی بیده... قدیر. بهر کت اوست بعظمت آن خدای تعالی و هر کت همه چیزها از آن خدا است، که همه اوست. پادشاهی برد و معنی است یکی او را است و او را سزد پادشاهی بر همه خلق. و دیگر معنی ازوست پادشاهی آنرا که هست. چنانکه فرمود: تؤتی الملك من تشاء. و حضرت سبحانه و تعالی بر هر چه خواهد که کند قادر و توانا است...

انجام: من الجنة والناس. از دیوان و مردمان. و ابن عباس رضی الله عنه میگوید: که الشیطان اذا ذکر الله خنس و اذا غفل وسوس.

۸۱۳۶

نستعلیق محرم ۱۰۳۹ ق. عنوانها، نشانها شنگرف. آیه‌ها نسخ زیر خط شنگرف.

کاغذ سپاهانی سفید، جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی.

۱۳۳ گ ۱۵/۵ × ۱۹ و ۱۵ س ۹/۵ × ۱۳/۵.

(۷۰۹)

(تفسیر . عربی)

تفسیر

تفسیر یست ادبی ، با روش اخباریان ، زنجیره سند روایتها در آن یاد شده است و از سندها برمی آید که نگارنده از پیشینیان است . نسخه زیر از سورة یاسین تا پایان قرآن را دربر دارد .

آغاز: بسمله . وبه نستعین «یس» و «ن» باخفاء النون فیهما . ابن عامر و الکسائی و ابوبکر قالوا ان یخفی النون من یس ویظهر من «نون» ، الباقون یظهرون . . .

انجام : یقول ما آذن لشیء حسن الصوت بالقران یجهر به . والحمد لله رب العالمین حق حمده ، کما هو امله ومستحقه ومستوجبه . والصلاة علی خیر خلقه محمد وآله وازواجه وعترة و علی جمیع الانبیاء والمرسلین و سلم تسلیما کثیراً (وافق الفراغ من تعلیق هذا الكتاب المبارك يوم السبت تسع وعشرین من شهر صفر من سنة تسع (ثمان) وثمانین وثمان مائة علی ید . . . محمد بن ناصر الدین بن یحیی الجبیری الشہر بالمدنی عفی عنه . . . والحمد لله رب العالمین) .

۸۱۳۵

نسخ . عنوانهای « قواه تعالی » شنگرف .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی مقوایی .

۲۱۹ گ ۲۶×۱۸ و ۲۹ س ۱۹×۱۲ .

(۷۱۰)

(تفسیر . عربی)

تفسیر

گویا شرح و بسط « جواهر القرآن » غزالی باشد .

در آن از شیخ روزبهان بغلی و غزالی یاد شده است . وبه اربعین غزالی و جواهر القرآن « وی نظر دارد . روش این تفسیر چنین است که ؛ نخست بشیوه کلامی و سپس عرفانی تفسیر میکند .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی جعلنی من سدة خطابه الکریم ، و خدمة کتابه

العظیم . . . اما بعد ، فهذا تفسير وبسط لاكثر آيات جواهر القرآن التي هي ابهى المعارف واحلى المطالب . . .

انجام : قال الامام حجة الاسلام رضى عليك ان تديم النظر فى هذين النمطين يعنى الجواهر والدرر . . . جعلنا الله من السعداء . . . الرؤف الرحيم . تم بسط جواهر القرآن ودرره يوم الاثنين من اوائل شهر ميلاد النبى ص. فى ۸۸۹ .

۸۴۱۶

نستعليق محمد باقر بن محمد اشرف حسینی همدانی شیرازی ، که آنرا در ۲ ج ۲ ۱۰۴۳ ق. آغاز و در ۲۷ ر ۱۱ ر ۱۰۴۳ ق. پایان رسانیده است . وسطرهای برخی از صفحه‌ها رابه چلیپا نوشته است .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد روغنی فرسوده مقوایی .

۲۰۱ گ ۱۴ × ۲۴ و ۲۰ س ۸/۵ × ۱۷ .

(تفسیر . عربی)

تفسیر

(۷۱۱)

بی نام و نشان و عرفانی است . از قشیری و حسن نقل بسیار دارد . (سپه ۱ : ۹۴)

۲۵۵۵

نسخ . سده هفتم . بر گهائی از آغاز و انجام نسخه افتاده است .

آغاز : بسمله . و قالوا الجلودهم لم شهیدتم علينا ؟ قالوا (ای الجلود) انطقنا الله (ای بالشهادة عليكم) [در آیه ۲۰ سورة فصلت] .

انجام : من اصحاب هذه الوجوه ضاحكون مستبشرون (در آیه ۳۹ سورة عبس افتاده است) . وقف سپهسالار .

کاغذ کهن . جلد چرمی .

۳۶۸ گ ۲۶ × ۱۷ و ۲۱ س . (سپه ۱ : ۹۶) .

(تفسیر . فارسی)

تفسیر

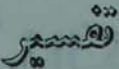
(۷۱۲)

شناخته نشده است .

آغاز: (افتاده) لایقاتلونکم جمیعاً الافی قری محصنة . . .
 کارزار نمیکنند با شما همه ایشان یعنی جهودان و منافقان ، مگر دردیهای
 استوار بخندق و برج و باره ، و یا از پس دیوارها با سنگ و تیر . یعنی ایشان راقوت آنرا
 که با شما محاربه کنند قیست . . .

۲۵۵۱

ش ۴ دفتر ۶۷۰ ر. - ۱۱۵ پ . نسخ سده یازدهم . آیه ها نسخ و شنگرف . است
 ۱۵ س ۷/۵ × ۱۳ ش ۱ « جعفریه » است .

(۷۱۳) (تفسیر . عربی)

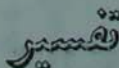
در آن از « بلد الامین » کفعمی و « جنة الواقية » او یاد میکنند .
 آغاز موجود (افتاده) : و ماتو عدون ، التاسعة ؛ و من يتق الله . . . فصل ؛ فی آیات
 الحرس ، فيه روايتان الاولى رواها فی العدة عن النبي ص . من قرعها لم يرفى نفسه
 وماله شيئاً . . . وهى من اول البقرة الى المفلحون وآية الكرسي الى عليم . . .
 انجام : در تفسیر سورة آل عمران آیت ۱۰۷ : لن يضروكم الا اذى - الى قوله - كانوا
 يعبدون ، فی « د » . هذه الايات للظفر بالعدو وسده عن الحرب . . . من آلات الحرب ،
 يوم الاثنين (افتاده است)

۵۱۶۶

نستعلیق بی نام در سده یازدهم . عنوانها گاهی شنگرف است .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج مقوایی فرسوده .

۲۱۵ گ ۱۸/۵ × ۱۲/۵ و ۱۲ س ۶/۵ × ۱۲

(۷۱۴) (تفسیر . فارسی)

بروش و شیوه شیعی صفوی نوشته شده است .
 آغاز: سورة مریم : ثمان و تسعون آية . بسملة . که بعض . علی بن ابراهیم از
 حضرت صادق روایت کرده که « که بعض » بمعنی هو الکافی الیهادی . . .

انجام : الا انه بكل شیء محیط . بدانید که حق ... هر چیزی بعلم کامل خود احاطه کننده است . و هیچ چیز از مخفی پوشیده نیست .

۵۲۲۴

نسخ محمد شفیع کوشک دشتی در ۱۲۴۶ ق . آیه ها درشت ، معرب ، زیر خط شنگرف در پشت جلد خلاصه المنهج معرفی شده لیکن چون ما برابر کردیم ، آن نبود . کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج خنایی ضربی مقوایی .
۲۲۸ گ ۲۰/۵ × ۲۸ و ۲۲/۵ × ۲۲ .

(۷۱۵) تفسیر آیه الكرسي (تفسیر . فارسی)

و فضیلت آن

محمد بن ابی طالب استرآبادی ، این کتابچه را بنام شاه طهماسب صفوی در یک مقدمه و دو فصل و یک خاتمه نگاشته است . مقدمه در فضیلت آنست . و شاید آن باشد که در ذریعه ۴ : ۳۳۰ یاد شده است .

آغاز : بسمله . چون ابواب تزیید انعمام الهی و أنقال خزاین فیض فضل نامتناهی ...

انجام : و کلام امام المتقین ... مؤید حال و مؤ کد ایشان است .

۷۵۴۹

ش ۳ دفتر ، ۴۴ پ - ۶۱ پ . با همان خط شماره پیشین دفتر .
ش ۱ «حساب» است .

(۷۱۶) تفسیر آیه الكرسي (تفسیر . عربی)

از ملا صدرای شیرازی م ۱۰۵۰ ق . است (سپه ۱ : ۸۷ و ذریعه ۴ : ۳۳۱ و ف . دانشگاه ۱ : ۴۰) و در آن خود را قلمی مسکن خوانده است .

۱۹۹۳

نستعلیق اسماعیل ابن میرزا معصوم تقریشی است که در ۱۲۵۹ ق. نوشته است. پس از پایان تفسیر یازده برک نانوشته مانده است. وقف سیه سالار. کاغذ فرنگی مهر زده. جلد چرمی ضربی. ۵۱ گ ۳۴ × ۲۱/۵ و ۲۷ س (سپه ۱: ۸۸).

۵۲۳۹

نسخ اسیر بیابانی در ۲ ذیحجه ۱۲۳۲ ق. عنوانها سفید مانده است. کاغذ فرنگی کبود. بی جلد. ۱۱۴ گ ۱۶ × ۲۱/۵ و ۲۰ س ۹/۵ × ۱۶.

(۷۱۷) تفسیر آیه النور (تفسیر. عربی)

تفسیر بشیوه عرفانی است و گویا از عبدالرزاق کاشی باشد. آغاز: الحمد لله الذی اودع اسرارهم مطاوی التنزیل، والهم عباده فحاوی التأویل... انجام: وبیده ازمة العناية.

۶۵۵۶

ش ۳ دفتر، ۴۸ پ- ۵۵ پ. همان خط و همان تاریخ شماره پیشین است. و پس از آن فوائدی عرفانی، از همین کاشی هست. ش ۱ «تضاو قدر» تألیف عبدالرزاق کاشی است.

(۷۱۸) تفسیر آیه النور (تفسیر. عربی)

از محمود بن صاعد است، و در آن دو نوع بحث؛ لغوی و عرفانی - فلسفی گنجانیده است. در پایان گوید: این رساله را بنام عبدالرحمان صدیقی ایجی مطرزی نگاشتم.

آغاز: الحمد لله على ما جعل في الارض من بنى آدم خلائف ... و بعد فهذه
تلويحات في تفسير قوله تعالى: «الله نور السماوات و الارض ... مشيرة الى تأويلات
لارباب القلوب ...

انجام نسخه ۲۸۴۴: و جعل في بحبوحه الجنة مأواه . وقد فرغت من ...
ابن أبى المعالى صاعد بن محمود ساعد اغاشهم ... عن تحريرها عصر يوم الاثنين ۲۷ ع ۲۸۲ -
بمخيم السطانية بكردوان.

انجام نسخه ۲۹۱۶: فهو نور على نور . اللهم اهدنا لنور معرفتك متصلاً بنور طاعتك
والحمد لله اولاً و آخرأ .

۲۸۴۴

ش ۱۵ دفتر ۵۳۵، پ - ۵۳۸ ر. ش ۱ «لمعات» است .

۲۹۱۶

ش ۳۶ دفتر ۵۷۶، پ - ۵۷۸ ر. و پس از آن سخنانی است از فارابی و غزالی در
احیاء العلوم و جز آن در باره همین سوره . تاگ ۵۷۹ . ش ۱ «جنگ» است .

(۷۱۹) **تفسير آية يا بنى آدم خذوا زينتكم** (تفسير عربی)

تفسير يست عرفانی و فلسفی ، از جلال الدين محمد دوانی . م ۹۰۸ ق . است که
آنها بنام شمس الدين سمی حبيب رب العالمين ، نگاشته است . (ف. دانشگاه ۱: ۴۲) .

۲۷۹۹

ش ۱۳ دفتر ۱۲۹ - ۱۳۶ . ش ۱ «حديث قدسی» است .

(۷۲۰) **تفسير اربع مقالات** (رياضی . عربی)

اصل اربع مقالات از بطليموس قلوذی است . و تفسير از ابن رضوان ابو الحسن
على مصری . انجام ما نند نسخه دانشگاه (فهرست ۳: ۸۶۲) میباشد .

۸۲۵۱

نستعلیق سده سیزدهم عنوانها ، نشانها شنکرف .
 آغاز افتاده : فاحضر علیظاً فانه يدل علی ان التجار المجتمع حوله ...
 کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج سرخ مقوایی ،
 ۱۳۹ ک ۱۷ × ۲۸ و ۱۹ س ۱۱ × ۱۹/۵

(۷۲۱) تفسیر اسماء الله الحسنى (حدیث . عربی)

از مولانا عبدالمحسن است ، واز کتاب «علم الیقین» فیض ، وسخنان غزالی استفاده کرده و آمیخته است با اخبار شیعی .
 آغاز: فی تفسیر اسماء الله الحسنى . الله : اسم للموجود الحق الجامع للصفات الالهية ...

انجام : دل علی الحکمة وانبیع عن القدرة ، فالافراد مفوت للغرض .

۲۰۱۳

ش ۳ دفتر ، ۱۱۴ پ - ۱۴۵ پ - نسخ سده یازدهم عنوانها شنکرف . در
 ۱۱۳ پ . حدیثی است در باره اسماء حسنی (سپه ۱: ۱۴۸) ش ۱ «غریب القرآن» سبجستانی است .
 (۷۲۲) تفسیر البسملة (تفسیر . عربی)

از شیخ الاسلام ابوزکریا یحیی الانصاری .
 آغاز: بسمله . قال سیدنا ومولانا . . . ابویحیی زکریا الانصاری . . . بسمله
 الحمد لله علی ما تفضل به من نعمائه . . . فهذه مقدمة علی سبیل الاختصار فی الکلام
 علی البسملة . . .

انجام : الله حفیظ علیهم . وعلی الله . . . وسلم .

۵۲۴۳

ش ۳ دفتر ، ۵۱ پ - ۵۶ ر . و سپس اسماء الله است ، ش ۱ «حرز الامان» است .

تفسیر الجلالین

(تفسیر . عربی)

جلال الدین محمد ابو عبدالله شافعی (۷۹۱-۸۶۴ ق) از سوره کهف تا پایان قرآن را تفسیر کرد و در گذشت . سپس جلال الدین سیوطی م ۹۱۱ ق . از سوره فاتحه تا بنی اسرائیل را تفسیر کرد و بدان افزود ، و آنرا در یکشنبه ۱۰ شوال ۸۷۰ ق . به پایان رسانید . اما چلبی در کشف الظنون و ابن یوسف در فهرست پیشین سپهسالار^۱ بعکس پنداشته گویند : نخست محلی ؛ از بقره تا بنی اسرائیل را نگاشت و سیوطی نیمه دوم قرآن را با اضافه سوره فاتحه بدان ملحق ساخت . و چون هیچیک تفسیر بسمله را نیاورده بودند ، مردی از اهل زبید آنرا تفسیر کرد و بدانها افزود . ولی این سخن چلبی درست نیست چون در آغاز نسخه های خطی و چاپ ۱۲۷۶ ق . نام محلی در آغاز کهف و نام سیوطی در آغاز فاتحه دیده میشود .

۱۰ صدر

از آغاز تا سوره بنی اسرائیل است ، و سیوطی در پایان آن گوید من این تفسیر را تکمیل کردم . و تاریخ تألیف را ۸۷۰ ق نوشته است . آیه ها شنگرف . نسخ عبدالمجید بن عبدالسلام کنانی (در پایان جلد دوم) مالکی در ۱۶ ع ۱ ۹۸۹ وقف میرغیاث الدین محمد برفرزدان . و وقف مدرسه صدر از ترکه بروجردی تهرانی . کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج قهوه ای مقوایی .
۱۶۷ گ ۱۵ × ۲۰ و ۲۱ س ۱۰ × ۱۴ .

۱۱ صدر

جلد دوم (تألیف جلال محلی) از کهف تا پایان قرآن . و تفسیر فاتحه را در پایان نهاده است . نسخ عبدالمجید . بن عبد السلام کنانی مالکی در ۱۶ ع ۱- ۹۸۹ ق . وقف مانند شماره بیش (۱۰ صدر) .

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

۱۶۷ گ ۱۵ × ۲۰ و ۲۱ س ۱۰ × ۱۴ .

۲۰۰۸

نسخ . وقف سپهسالار .

کاغذ دولت آبادی . جلد چرمی ضربی .

۲۹۸ برگ ۲۱×۱۶ س ۲۱ (سپه : ۱۰۸۱) .

(۷۳۶) تفسیر آیه النور (تفسیر عربی)

از ملا صدرای شیرازی و برابر نسخه چاپی (ص ۳۵۸-۳۷۵ مجموعه) است که در ۱۳۲۲ ق . چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۳۳۴) .

۷۵۲۴

ش ۱ دفتر ۱ ، پ ۱ - ۶۴ پ . خط محمد علی کرمانشاهی در ۱۲۹۷ ق ، از میان افتادگی دارد . همه دفتر پنج کتابست .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سبز مقوایی .

۲۳۲ گ ۱۱×۱۸ و ۱۵×۷ س ۱۳ .

(۷۳۷) تفسیر سورة الاعلی (تفسیر عربی)

از ملا صدرا . که همراه « کشف الفوائد » بسال ۱۳۰۵ ق . و همراه مجموعه تفسیرهای او (ص ۵۹۸-۶۰۷) در ۱۳۲۲ ق ، و مکرر دیگر چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۳۳۶) .

۱۹۹۴

ش ۲ دفتر ۴۶ پ - ۷۴ پ . نستعلیق نو تر از پیشین ، در سده سیزدهم نوشته شده است .

میان برگهای ۷۰-۷۱ افتادگی دارد .

کاغذ سفید ۱۳ س . ش ۱ «سواد العین» است .

۶۵۲۲

ش ۳ دفتر ۱۵۰، پ - ۱۵۹ ر . نستعلیق ۱۷ رجب ۱۲۰۸ ق . ش ۱ «فوائد احسانی» است .

(۷۳۸) **تفسیر سورة البقرة** (تفسیر . عربی)

از ملاصدرا است و با تفسیرهای وی در ۱۳۲۲ ق. چاپ شده (ذریعه ۴: ۳۳۷) از آیه [اذ قال ربك للملائكة اني جاعل في الارض خليفة...] تا آیه [ولقد علمتم الذين اعتدوا منكم في السبت . . . خاسئين . (آیه ۶۲)] را در بر دارد .

۵۱۳۴

نسخ محمد علی بن محمد باقر اصفهانی کاشانی در تهران . در پنجشنبه ۲ ذیحجه ۱۲۶۳ ق. عنوانها شنگرف . برخی آیهها را بالای صقعهها نوشته است . کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ساده . ۱۶۳ گ ۱۵/۵ × ۲۱/۵ و ۱۹/۵ س ۸ × ۱۴/۵ .

(۷۳۹) **تفسیر سورة التوحيد** (تفسیر . عربی)

از ابن سیمنا که با تفسیر سورة فلق و ناس و «تفسیر آیه ثم استوی ...» در حاشیه «شرح هدایه» بسال ۱۳۱۳ ق. چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۳۳۵ و ف . دانشگاه ۱ : ۴۸) . آغاز : قل هو الله . الهو المطلق ، هو الذی ...

۱۰۹۵

ش ۱۴ دفتر ، ۱۲۶ ر . ۱۲۹ پ . در تاریخ محرم ۱۰۰۳ ق . ش ۱ «شرح رساله نفس الامر» است .

۲۸۲۰

ش ۵ دفتر ۱۳۱ پ - ۱۳۵ پ . از پایان افتاده دارد . ش ۱ «جنک» است .

۴۵۰۵

ش ۷ دفتر (۲۱ ر - ۲۲ پ . خط سده دهم . ش ۱ «شرح زوراء» است .

۸۳۷۱

ش ۱۵ دفتر ۱۵۱ ر - ۱۵۴ پ ، ش ۱ «پاسخ طوسی» است که در ص ۲۸۱ گذشت .

تفسير سورة التوحيد (تفسير . عربی)

از حافظ رجب بررسی است، و هجده فصل کوتاه چند سطری دارد (ذریعه ۴: ۳۳۵)
 آغاز: بسمله . الحمد لله رب العزة والكبرياء . والصلاة على سيد اهل الارض
 والسماء... وبعد يقول... رجب الحافظ... اعلم ان الحكمة يعتبر معرفته في اجل
 المعلومات باجل العلوم...
 انجام: لو كان متحيزاً لكان مركباً ومؤلفاً، وهو محال، فكونه متحيزاً محال.

۱۷۸۸

ش ۲ دفتر، ۱۷۷۰ ر. - ۱۸۱۰ ر. با همان خط و کاغذ شماره پيشين دفتر است. (سپه
 ۱۲۸: ۱) ش ۱ «مشارق الانوار» است.

۱۷۹۰

ش ۳ دفتر، ۱۴۰ پ - ۱۴۳ پ. و پس از آن زیات علی است. و در پایان دفتر
 رمزهایی از حروفیان هست، بهمان خط نسخ محمد علی بن محمد قلی المشهدی، در مشهد نجف، در
 نیمه ۱۹ ع ۱۰۸۲ - ۲ ق. ش ۱ «مشارق انوار اليقين» است. (سپه ۱۲۸: ۱).

۸۲۲۷

ش ۲ دفتر. نسخ سده سیزدهم. ۱۴۳ پ - ۱۴۶ پ. ش ۱ «مشارق انوار اليقين» است.

تفسير سورة التوحيد (تفسير . عربی)

از ملا صدرا است (چنانکه در پشت نسخه نوشته شده است).
 آغاز: اعلم ان الباء هي المرتبة الاولى من العالم الاولى المعبر عنها بالعقل...
 انجام: كقطرة بالنسبة الى هذه العوالم وان كلمات الله الالهية (ناقص).

۱۹۹۴

ش ۳ دفتر ۷۵، پ ۷۶. بخط شکسته سده سیزدهم.
کاغذ فرنگی سفید و پس از آن دوبرک سفید است.
۱۰×۱۹/۵ سطرها چلیپا و ۷×۱۷/۵.
ش ۱ «سوادالعين» است.

(تفسیر - عربی) **تفسير سورة التوحيد** (۷۴۲)

تفسیری عرفانی و شیعی است.
آغاز: بسم الله الذي من علينا بالدين القويم... فهذه نکات و مسائل متعلقة
بالسورة التي تعد ربع القرآن...
انجام: على ما مر تفصيله و الحمد لله رب العالمين... سيد المرسلين و آله
الطيبين.

۵۳۷۳

ش ۳ دفتر ۱۵۸ - ۱۷۷. نسخ ۱۳۰۴ ق. ش ۱ «عوامل منظوم» است.
(تفسیر - عربی) **تفسير سورة الحديد** (۷۴۳)

از ملا صدرا شیرازی است و همراه تفسیرهای او در ۱۳۲۲ ق. (ص ۵۱۸ - ۵۶۰
مجموعه) چاپ شده است (ذریعه ۴: ۳۳۷).

۶۵۲۲

ش ۲ دفتر ۱۰۴ - ۱۵۰. پ ۱ «فوائد احسائی» است.
(تفسیر - عربی) **تفسير سورة الطارق** (۷۴۴)

از ملا صدرا است. (ذریعه ۴: ۳۳۸) تاریخ تألیف که در چاپ ۱۳۲۲ ق. (ص ۵۸۹ - ۵۹۸)
دیده نمیشود در این نسخه ۱۰۳۰ ق. میباشد.

آغاز: والسماء والطارق. لما فيها من الشواهد الجلية و الخفية على معرفة ذاته وصفاته . ولهذا عظم ...

انجام : و كشف عنها غشاوة الامتراء. في آخر الجمعة من رجب ۱۰۳۰ .

۷۵۳۳

ش ۳ دفتر، ۱۳۸ پ - ۱۶۷ پ. مطابق با چاپی ج ۱ : ص ۵۹۰ سطر ۲ و پس از آن خطبه موقّعه علی است ۱۷۱ - ۱۷۳ پ. ش ۱ « نخبه و جیزه » است .

(۷۴۵) تفسیر سوره فاتحه (تفسیر . فارسی)

از شیخ بهایی است، و در آغاز دهه سوم ماه صفر ۱۰۱۵ ق. تألیف شده و نام مؤلف و تاریخ تألیف در پایان هست .

آغاز : بسمله . الباء للاستعانة او المصاحبة. وقد ترجح الاولى باشعارها ...
انجام : والحمد لله اولاً و آخراً .

۸۰۹۰

ش ۵ دفتر ۱۹۸ پ - ۲۰۱ ر. نسخ ۱۹ ع ۲ - ۱۲۴۸ ق . با همان خط شماره پیشین دتر. ش ۱ « شرح دیوان علی » است.

(۷۴۶) تفسیر سوره الفاتحه (تفسیر . عربی)

عرفانی شیعی از عبدالعزیز اردبیلی است که در ۵۰ - ۵۱ گذشت.
آغاز: اقول وانا الخاطی عبدالعزیز الاردبیلی، مستمداً بسم الله الرحمن الرحيم ...
انجام : ونحوها فاسدة وبدعة استغفر الله ... اتبع الهدى . تم الجمع والكتب
فی يوم الاربعاء من ايام شوال سنة ۱۲۴۶ (ق.).

۶۱۹۳

ش ۲ دفتر ۱۹ - ۷۲ نستعلیق . عنوانها شنکرف . گویا خط مؤلف باشد . حاشیه دارد
ش ۱ « اجتهاد و تقلید » است . در ص ۵۱ گذشت.

(۷۴۷) **تفسير سورة الفاتحة** (تفسير . عربی)

از صدرالدين قونوی است و این جز کتاب «تأویل سورة الفاتحة» تألیف همین قونوی میباشد که در دکن حیدرآباد در ۱۳۱۰ ق در ۳۵۸ ص. بنام «اعجاز البیان فی تفسیر ام القرآن» چاپ شده است .

آغاز : الحمد لله الذي اخرج من النون ما ادرج في القلم . . .
انجام : وهو يهدي السبيل . والحمد لله . . . الطاهرين .

۶۳۳۲

ش ۹ دفتر، ۱۹۰-۲۱۰. همان خط ۱۳۳. ش ۱ «آغاز و انجام» است که در ص ۲۱ گذشت.

(۷۴۸) **تفسير سورة الفاتحة** (تفسير . عربی)

از ملا محمد جعفر استرآبادی میباشد.

آغاز: بسملة حمد له . والصلاة . . . والطاهرين . اعلم انه لا بد قبل الخوض في المقصود من بيان امور . الاول في ذكر اسامي القراء . . .
انجام : فيرفع الله عنهم بذلك العذاب . الحمد لله على توفيقه لتفسير سورة الحمد .
واسئله تفسير سورة البقرة وما بعدها .

۱۹۹۶

ش ۳ دفتر ۶۱-۷۸. نستعلیق نصرالله بن حسن حسینی استرآبادی ، در ذیقعده ۱۲۳۱ ق . ش ۱ «مشتركات» است .

(۷۴۹) **تفسير سورة الفلق** (تفسير . عربی)

از ابن سینا است . و همراه تفسیر ناس و توحید در حاشیه شرح هدایه ملا صدرا بسال ۱۳۱۳ ق چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۳۴۱ و فهرست دانشگاه : ۵۵).

۱۰۹۵

ش ۱۵ دفتر ۱۳، ۱۳۱ پ. ش ۱ «شرح رساله نفس الامر» است.

۴۵۵۵

ش ۸ دفتر ۲۲ پ - ۲۳ پ. ش ۱ «شرح زوراء» است.

۸۳۷۱

ش ۱۶ دفتر ۱۵۴ پ - ۱۵۶ پ، ش ۱ «پاسخ طوسی» است.

(۷۵۰) تفسیر سوره مریم (تفسیر . فارسی)

بفارسی ساده است.

آغاز : بسمله . که هیعص . عبدالله بن عباس فرموده : که که هیعص . نامی است از نامهای الهی...

انجام : باین موضع رسیده یی، فاخلع (ناقص).

۶۵۰۳

ش ۱ دفتر ۱ - ۲۲ پ. به نستعلیق علی اکبر زرقانی . در ساعت ۵ روز ۲۳ محرم ۱۲۷۹ ق. همه دفتر پنج کتابست.

کاغذ سمرقندی نخدی . جلد تیماج سبز .

۷۷ گ ۱۲۵ × ۱۷۵ و ۱۷ س ۵۵ × ۱۱.

(۷۵۱) تفسیر سوره الناس (تفسیر . عربی)

از ابن سینا است. و همراه سوره فلق و «تفسیر آیه ثم ستوی» در حاشیه شرح هدایه

ملاصدرا بسال ۱۳۱۳ ق. چاپ شده است. (ذریعه ۴ : ۳۴۲ وف. دانشگاه : ۵۷).

۴۵۰۵

ش ۹ دفتر، ۲۳ پ - ۲۴ ر. در سه شنبه ۱۳۲۵-۹۳۳ بهمان خط شماره پیشین دفتر
ش ۱ «شرح زوراء» است.

۸۳۷۱

ش ۱۷ دفتر ۱۵۶ پ - ۱۵۷ پ. ش ۱ «پاسخ طوسی به بحرینی» است.
(تفسیر . عربی) **تفسیر سوره یاسین** (۷۵۲)

از ملا صدرا که همراه تفاسیر او که در ص ۴۶۵ و ۴۶۸ گذشت، چاپ شده است. وی آنرا
در ۱۰۳۰ ق. بخواهش یکی از دوستان تألیف کرده است. (سپه ۱: ۱۲۸ و ذریعه ۴: ۳۴۴).

۲۵۵۲

نسخه در ۱۲۷۱ ق. نگاشته شده. شماره کتابخانه در این فهرست ج ۱ ص ۱۱۸ بقلط ۲۰۰۱
آمده است.

کاغذ سمرقندی. جلد چرمی: وقف سپهسالار.
۱۲۲ گ ۲۱ × ۱۴۵ و ۲۳ س. (سپه ۱: ۱۲۸).

(تفسیر . فارسی) **تفسیر سوره یوسف** (۷۵۳)

این تفسیر از متأخران است.

آغاز: بسمله. سوره یوسف مکیه، وهی مایه واحدی عشر آیه. بسمله. اتفاقی
واجماعی علما و مفسرانست، که این سوره مبارکه مکی است. مگر آنکه صاحب
«منهج الصادقین» ...

انجام: وفراغت حاصل گردید. از جمع و تألیف نسخه شریفه شرح سوره مبارکه
احسن القصص در اشرف امکنه، اعنی آستانه مبارکه سرور شهیدان ... در عاشرشهر
جمادی الثانی سنه ۱۳۰ التماس دعا دارم.

۵۲۳۸

نستعلیق شاید از خود مؤلف. آیه‌ها درشت و زیر خط.
کاغذ فرنگی. جلد مقوا.

۱۵۲ گ ۲۱ × ۱۵ و ۱۷ س ۸۵ × ۱۵.

(۷۵۴)

تفسیر سوره یوسف (تفسیر عربی)

این کتاب بابو حامد محمد ویا احمد، غزالی منسوب و چاپ شده است.

۲۸۴۴

ش ۹ دفتر، ۳۲۸ پ - ۴۰۳ ر. نسخ یوسف بن عطاء الله در ۱۰۵۵ ق. در پایان بنام «تفسیر غزالی» خوانده شده است.
ش ۱ «لمعات» است.

(۷۵۵)

تفسیر سوره یوسف (تفسیر فارسی)

از محمد هادی بن ابوالحسن شریف نائنی است، که پیش از ۱۲۶۵ ق در گذشته است. (ذریعه ۱۲: ۱۷۷) وی آنرا پس از «لسان الذاکرین» برای تحفه بار گاه میرزا عبدالوهاب تألیف کرده است. او کتابی بنام «سرور المؤمنین» نوشته و سپس دعای عرفه را شرح کرده است و پس از آن «نخبة الاسرا» در مناقب علی و آداب نماز ساخته و در ۱۲۴۳ ق. بحج رفته و این تفسیر سوره یوسف را در راه حج تألیف کرده، و این مطالب و نام فتح علی شاه را در دیباچه یاد کرده است.

آغاز: یاد روزی که بدل غیر غم یار نبود

کوی دل جز حرم یار وفادار نبود

... چون برون آوردش از چه با تمیز

بندگی آموختش تا شد عزیز

... ملکا بندای فصاحت گفتار امامی شوم ...

انجام: نامدارانش بفرمان در دیار. والسلام علی من اتبع الهدی در ۲۰ صفر جمعه

۱۲۵۰ ق.

۵۵۹۶

نستعلیق و گویا خط مؤلف باشد، در ۱۲۵۰ ق. عنوانها شنگرف.

کاغذ فرنگی سفید جلد تیماج قهوه مقوایی ضربی.

۱۱۰ ک ۲۱/۵ و ۱۹ س ۹/۱۶

(تفسیر . فارسی)

تفسیر شاهی

(۷۵۶)

از میر سید ابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی م ۹۷۶ ق است ، بنام شاه طهماسب صفوی در ۴ کتاب و در ۹۷۴ ق . پایان یافته است (ف . دانشگاه ۱ : ۵۹ و سپه ۱ : ۱۲۹ و ذریعه ۴ : ۲۷۷ - ش ۱۰۸ و ۸۵ ج . دانشکده حقوق) .

۲۰۰۷

بنستعلیق نوشته شده است . برگ آخر کتاب افتاده ، آخرین سطر موجود اینست :
واستدلال کرده اند ، بر آیت مذکوره زیرا که زکریا تخصیص نمود .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج . وقف سپهسالار .
۲۳۴ گ ۲۳/۵ × ۱۲/۵ و ۲۳ س . (سپه ۱ : ۱۲۹)

(تفسیر . عربی)

تفسیر عسکری

(۷۵۷)

گویند املائی امام حسن بن علی عسکری م ۲۶۰ ق است که برای دوتن بنام ابو یعقوب یوسف بن محمد بن زیاد و ابوالحسن علی بن محمد بن سیار ؛ در مدت هفت ماه در شهر سامره املاء کرده ، و ایشان آنرا بشهر خویش استر اباد برده اند (ذریعه ۴ : ۲۸۵ - ۲۹۳) این کتاب بسال ۱۲۶۸ ق . بخط یوسف کجوری و سپس در ۱۳۱۵ ق . چاپ شده است و در حاشیه آن « کنز العرفان » است .

۱۹۹۷

ش ۱ دفتر نسخ در ۱۲۶۶ ق نوشته شده .
و در ۱۲۶۷ ق . « نخبه الخصال » را دیگری نوشته و بدان ضمیمه کرده است . (ص ۱ - ۲۵۵) ند . هشت صفحه آغاز نسخه ، جدول بندی بشنگرف و زنگار است . وقف سپهسالار .
کاغذ دولت آبادی . جلد چرمی .
۲۹۳ گ ۲۲ × ۱۴ و ۲۰ س . (سپه ۱ : ۸۳) .

۱۹۹۸

بنسخ. در ۱۲۶۸ ق. نوشته شده. صفحه‌ها را موریانه ضایع کرده و صفحه نخست و دوم جدول بندی بزر دارد. وقف سپهسالار.
کاغذ اصفهانی. جلد تیماج.
۱۴۷ گ $۲۴/۵ \times ۱۵$ و ۱۴۵ س. (سپه ۱: ۸۳).

۵۱۱۸

نسخ سده یازدهم. عنوانها شنگرف. آیه‌ها زیر خط شنگرف است.
کاغذ سپاهانی نخدی. جلد ندارد.
۱۶۱ گ ۲۲×۱۷ و ۲۳ س $۱۱ \times ۱۷/۵$ است.

۸۱۲۲

نسخ عبدالوهاب دهخوارقانی در ۱۲۵۲ ق. آیه‌ها زیر خط شنگرف است.
کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج مشکی مقوایی فرسوده.
۹۸ گ $۲۰/۵ \times ۳۱$ و ۲۷ س ۱۳×۲۱ .

(فلسفه عربی)

تفسیر العلل

(۷۵۸)

اصل «العلل» منسوب به بلینیوس یا اپولونیوس (بلیناس حکیم) است.
(فهرست دانشگاه ۳: ۹۶۵) که به قس بالسی منسوب شده است. و گویا تحریر از بویلس «صاحب الاعاجیب» باشد.
و آن در دو جزء است: ۱ - العلل المعلومة ۲ - الخلق المخلوقة.

۲۹۱۲

ش ۵۷ دفتر ۱۸۶-۲۰۶. در نیمه ذیحجه ۱۲۶۲ ق. ش ۱ «شرح رساله زینون» است.

(تفسیر . عربی)

تفسیر عیاشی

(۷۵۹)

از ابونصر محمد بن مسعود بن محمد بن عیاش سلمی سمرقندی، همزمان کلینی
م ۳۲ ق . و استاد کشی است.

(ف. دانشگاه : ۱ : ۶۲ و ذریعه ۴ : ۲۹۵).

۳۹۸۶

از آغاز قرآن تا کشف را دارد . نسخ محمد ابراهیم بن محمد نصیر جبل عاملی قزوینی .
تاریخ ۹۹ دارد . در سده سیزدهم (شاید ۱۲۹۹ ق) نوشته شده است . عنوانها شنکرف .
وقف ۱۳۱۴ ش . برگهای ۱۵ - ۲۰ سفید است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی .
۳۸۶ گ ۱۳ × ۲۱ و ۱۶ س ۷/۵ × ۱۴/۵ .

(تفسیر . فارسی)

تفسیر فارسی

(۷۶۰)

تفسیری شیعی پیش از صفویان است . در آغاز سوره اعراف و جای دیگر در
نسخه زیر نوشته شده است «جواهر التفسیر» ولیکن ما آنرا با نسخه ش ۵۲۲۶ سپهسالار
برابر کردیم «جواهر التفسیر» نبود شاید «مختصر الجواهر» باشد که در ذریعه (۵ : ۲۶۵)
آمده است .

آغاز: افزونی خواستم و افزونی نهادم شمارا . . . و اتقوا یوماً لا تجزی نفس
عن نفس شیئاً : بترسید از روز و پرهیزید از عذاب خدا . . .

آغاز مائده : یا ایها الذین آمنوا، أوفوا بالعقود: ای انکسهای که گرویده‌اید
وای شما که گروید گانید! تمام بجای آرید پیمانها را . این سوره را سورة المائدة
خوانند ...

انجام : نبوء المؤمنین: می ساختی و فرومی آوردی گرویدگان را. مقاعد للمقتال: بنشستگاهها و مر کارزار. قصه حرب احد و آن آن بود... (و پس از دو صفحه) ... اگر حمزه را بکشی، من تو را بخرم و آزاد کنم، و هر زیور که بدین تن دارم. (افتاده)

۵۲۱۹

نسخ محمد بن شاه حسینی اولاد شیخیان خانقاه سلماس. در رجب ۱۱۰۵ ق. از نیمه بقره تا نیمه اعراف را در بردارد.

در پایان سوره انعام گوید: ربع اول تفسیر تمام شد:

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج قهوه‌بی ضربی مقوایی.

۱۸۹ گ ۲۰ × ۲۹ و ۲۱ س ۱۳ × ۲۳.

(تفسیر. فارسی)

تفسیر فارسی

(۷۶۱)

در پشت جلد نوشته شده: «جواهر التفسیر» از ملا حسین کاشفی است. اما میدانیم که «جواهر التفسیر» کاشفی تنها تا پایان سوره آل عمران و یا تا میان سوره نساء را دارد، در صورتی که این نسخه از اول سوره اسرا می باشد.

شاید مختصر الجواهر باشد که در ذریعه ۶۵،۵ آمده است.

آغاز: بسمله. قوله عز وجل: سبحان الذی اسرى... السميع البصیر. در مقدمه

معراج ذکر سبحان الذی چرا یاد کرد؟ از بهر آن یاد کرد...

انجام : مانع از خیرات از شر همه ایمن اند. خش بگو و اعوذ برب الفلق. و اعوذ

برب الناس.

صدر

نستعلیق سده یازدهم. نیمه دوم قرآنست. آیه ها شنگرف، با اعراب، صفحه ها در دو

جدولها شنگرف، عنوانها در حاشیه بشنگرف نوشته شده است.

کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج مشکی.

۵۲۲ گ ۱۹ × ۲۹/۵ و ۲۵ س ۱۰/۵ × ۱۹/۵.

(پزشکی. فارسی)

تفسیر فصول البقرات

(۷۶۲)

ترجمه و شرحی است بفارسی بر آن کتاب. متن جداست، و شرحها بعنوان «تفسیر»... آغاز شده است. این کتاب شش مقالات دارد، که هر يك در چند فصل است،

بدین سان :

مقاله	۱	۲۳	فصل دارد
»	۲	۵۴	»
»	۳	۳۱	»
»	۴	۸۶	»
»	۵	۷۰	»
»	۶	۵۷	»

آغاز نسخه افتاده : شده است و التجربه خطرای الامتحان ... بر دو قسم است یکی آنست که بقوانین طبیبی معلوم شده ... و ینبغی لك الان تقتصر علی توخی فعل ما ینبغی دون ان یکون ما یفعله المریض . الافتصار تقتصیر کردن والابتغاء بایستن، یعنی طبیب باید که اقتصار نکند بر علم خود ،

انجام : فصل (۵۶ از مقاله ۶) من امتلات كبده ماء ثم انفجر ذلك الماء الى الغشاء الباطن، امتلاء بطنه ماء ومات . تفسیر: هر که را جگر پر آب شود و آن آب منفجر شود بغشاء باطن، که میان جگر و شکم و معده است... چون غشاء جگر لطیف و تنگ است متحمل نتواند.

نسخ سده هفتم. عنوانهای «فصل» و «تفسیر» و «مقاله» و نشانها، شنگرف است. دوبرگ آغاز افتاده است و بنا بر کراس شماری که در گوشه‌های بالا هست؛ آشکار میشود که هر کراس هشت برگ داشته، و از کراس یازدهم، شش برگ مانده است. و دوبرگ سفید بر آن افزوده شده است.

کاغذ سمرقندی زرد. جلد تیماج سبزیك لا.

۸۴ ک ۱۱ × ۲۳ و ۳۱ و ۵/۸ × ۱۷.

(تفسیر. عربی)

تفسیر قمی

(۷۶۳)

از ابوالحسن علی بن ابراهیم بن هاشم قمی، زنده در ۳۰۷ ق.

(ف. دانشگاه ۳: ۱۲۲۹ و ذریعه ۴: ۳۰۲ سپه ۱: ۱۳۹).

۱۶ صدر

نسخ احمد بن حسن بن مهنا حسینی احسایی در ۲ شنبه محرم ۹۹۷ ق. مالک: مفید بن ابوجعفر موسوی استرآبادی، در ۱۳۹۹ ق. آیه‌ها زیر خط شنگرف میباشد. آغاز افتاده است.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سبز مقوایی.

۳۷۷ ک ۱۷ × ۲۵/۵ و ۲۱ و ۱۰ × ۱۷/۵.

۲۰۰۳

نسخ است. پس از ختم تفسیر قرآن، چگونگی نزول سوره‌های قرآن را بروایت ابن عباس نقل، و پس از آن خواص و ثواب قرائت سوره‌ها با نقل روایات آنها ذکر کرده، و پس از این حدیثی راجع باینکه انسان مرکب شده است از حالت سببی و بهیمی و شیطانیت و ربانیت، و خصوصیات هر یک، و راه وصول بمدارج عالی، و جلوگیری از نفس در فرار از صفات ربانی، نقل شده است.

کاغذ سمرقندی جلد چرمی ضربی. وقف سپهسالار.

۲۴۵ ک ۲۹ × ۲۰ و ۲۴ س. (سپه ۲: ۱۳۹).

۵۱۸۸

نسخ ۱۰۶۸ ق. آیه‌ها زیر خط شنگرف. عنوانها شنگرف.
جمال‌الدین حسینی آنرا در ۱۰۶۰ ق. (شاید ۱۰۹۰ ق.) تصحیح کرده است.
حاشیه بنشان (ی.م.ن.) دارد.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سبز مقوایی ضربی.
۳۰۲ گ ۲۱×۳۱، و ۲۳×۱۲.

۸۱۲۹

نسخ محمد رضی بن ملا فضل علی شبستری. در پنج شنبه نزدیک پایان ربیع یکم بی تاریخ
سال. عنوانها شنگرف است. آیه‌ها زیر خط شنگرف.

مالك: فرهاد میرزا در ۱۲۸۲ ق.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج چنایی ضربی مقوایی بابر گردان.

۲۸۸ گ ۲۰/۵×۲۹ و ۲۲ و ۲۳ س ۱۱×۲۱ و ۱۱/۵×۲۱/۵.

(۷۶۴) **تفسیر «کنت کنزا»** (عرفان. فارسی)

پرسش و پاسخی است درباره حدیث «کنت کنزا مخفیا، فاحبب ان اعراف...»
آغاز: بسمله. قال النبی... سؤال: حق تعالی که مخفی بود ۱۰۰۰ از خود مخفی
بود یا از..

انجام: فتولد منهما الزوج. والله اعلم.

۵۷۸

ش ۴ دفتر ص ۸۲-۸۹. ش ۱ «رمل» است.

(۷۶۵) **تفسیر لا اله الا الله** (عرفان. فارسی)

از مردی بنام شمس الوالدی حافظ القرآن است، که در آن از استاد خود سعدالدین
واز «شرح مفصل» یاد کرده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى نور قلوب المؤمنين بنور المعرفة والايمان . وشرح
صدورهم بنور الهداية والايقان . . .
انجام : ماناح قمرى واورق عود .

۶۵۰۳

ش ۴ دفتر ۲۳ پ تا ۳۰ پ . نستعلیق سده سیزدهم . در حاشیه ش ۱ « تفسیر سوره مریم » است
(۷۶۶) **تفسیر لولاک** (عرفان . عربی)

در گزارش حدیث «لولاک لما خلقت الافلاك» از شیخ احمد احسائی . م ۱۲۴۱ ق . است .
و در آن از شیخ محسن بن علی تفریشی احسائی نقل دارد .
آغاز: بسمله . حمد له . والصلاة على محمد . . . و بعد فیقول . . . احمد بن زین الدین
الاحسائی انه قد سئلنى . . . السيد محمد الخطی . . . عن الحديث القدسی ، وهو قوله تعالى :
لولاک لما خلقت الافلاك ، ولولا علی لما خلقتک . . .
انجام : ولرجوع بعضها الى ما ذكر . والحمد لله رب العالمین . وصلى الله على محمد
وآله الطاهرين .

۱۹۹۴

ش ۴ دفتر ۸۰ پ - ۸۲ ر . نستعلیق پنجشنبه شوال ۱۲۳۱ ق . در دیه خرتاب رودبار
تاقل رستاق
ش ۱ « سواد العین » است .

(۷۶۷) **تفسیر من عرف نفسه** (عرفان . عربی)

گزارشی است برای حدیث « من عرف نفسه فقد عرف ربه » بر روش حروفیان
آغاز: بسمله . امیر کرم الله وجهه فرمود که : من عرف نفسه فقد عرف ربه .
آنکه نفس گفته میشود کدامست ؟ . . .

انجام : ومنکر مقبول بگردد و آیر ه ه نگذرد . والوصية للوالدين والاقرین
ولذى القربى . اللهم صل على محمد وآله الطيبين الطاهرين .

۱۰۸۸

ش ۲ دفتر ۹۵ پ - ۹۷ ر . با همان خط شماره پیشین دفتر . و در ۹۸ ر . دعا است .
ش ۱ «مصاییح الأرواح» است .

۷۵۰۲

ش ۷ دفتر ۲۱۳ ر - ۲۱۳ پ . نسخ و نستعلیق محمد علی کرمانشاهی در آغاز سده
چهاردهم . ش ۱ «دره فاخره» است .

(۷۶۸) **تفسیر نعمانی** (تفسیر . عربی)

از ابو عبد الله محمد بن ابراهیم بن جعفر کاتب نعمانی شاگرد کلینی . م ۳۲۹ ق .
و مؤلف «الغیبه» میباشد . (ذریعه ۴ : ۳۱۸ وف . دانشگاه ۳ : ۱۲۳۰) .

۵۳۹۰

برابر نسخه چاپ شده در «بحار الانوار» جلد ۱۹ ص ۹۴ - ۱۰۹ باب ۱۲۸ .
نسخ بی نام سده یازدهم . عنوانها شنکرف در حاشیه . نشانها نیز شنکرف است .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج جرخ مقوایی صربی یک طرفه .
۱۰۰ گ ۱۲ × ۱۹ و ۱۴ × ۱۲ .

(۷۶۹) **تفصیل و سائل الشیعه** (حدیث . عربی)

الی تحصیل مسائل الشریعه

از شیخ حر ، ابو جعفر محمد بن حسن عاملی مشغری (۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ ق) . میباشد .
(ذریعه ۴ : ۳۵۲ و سپه ۱ : ۲۰۴ وف . دانشگاه ۳ : ۱۲۳۲) .

۲۲۵۱

بخش اول و دوم است و از طهارت تا خمس را در بردارد . نسخ محمد سابق بن امیر ،
۱۲۶۶ ق . (تاریخ در پایان بخش ششم است) . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماجی .
 ۲۵۳ گ ۲۱۵ × ۳۱ و ۳۷ س .

۲۲۵۲

بخش سوم و چهارم است . و از حج تا وصیت را در بردارد . نسخ ۱۲۶۷ ق . از همان
 نویسنده شماره ۲۲۵۱ . وقف سپهسالار .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماجی .
 ۲۶۴ گ ۲۱۵ × ۳۱ و ۳۷ س .

۲۲۵۳

بخش پنجم و ششم است و از نکاح تا پایان دیات را در بردارد . و پس از پایان کتاب
 فوائد دوازده گانه را که مؤلف بعنوان خاتمه نگاشته است دارد .
 نام نویسنده در پایان بعنوان محمد سابق بن امیر و سال نوشتن ۱۲۶۷ ق . آمده است .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماجی .
 ۲۹۸ گ ۲۱۵ × ۳۱ و ۳۷ س .

۸۴۴۲

بخش نخست تا پایان طهارت است . نسخ سده یازدهم . عنوانها و نشانها شنوگر ف . حاشیه « منه
 دام ظلله ، وسلمه » ، و ایده الله ، و لمجره محمد ابراهیم الموسوی » دارد . صفحه اول نو نویسنده است .
 کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .
 ۳۵۸ گ ۱۹ × ۲۵ و ۲۵ س ۱۱ × ۱۸ .

۸۴۴۳

از جهاد تا پایان بخش چهارم (وصیت) است . نسخ سده دوازدهم میباشد . بلاغ سماع دارد .
 مالک : ملا مصطفی حویزی .
 کاغذ سپاهانی . جلد ندارد .
 ۲۹۵ گ ۱۹ × ۲۴ و ۲۳ س ۱۱ × ۱۷ .

۸۴۴۴

از نکاح تا پایان بخش پنجم را دارد . نسخ شوال ۱۰۸۰ ق . است .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه‌بی مقوایی ضربی .
 ۵۸۲ گ ۱۸ × ۲۴ ر ۲۳ و ۲۳ س ۱۰ × ۱۶ .

۸۴۴۵

از زکاة تا اعتکاف را در بردارد . نسخ سده دوازدهم است . عنوانها شنگرف .
 کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکى يك لا .
 ۱۱۴ گ ۱۸ × ۲۴ و ۲۲ س ۱۳ × ۱۷ .

(عرفان . عربی)

التفكر

(۷۷۰)

رساله ییست عرفانی در باره تفکر .
 آغاز: بسمله . الحمد لله الذى لم يقدر لانها عزمه بحر ولا قطر . . .
 انجام : ان یجنبنا من مزله اقدام الجہال ، بمنه وفضله . تم کتاب «التفکر» بحمد الله
 وعونه . وصلى الله عليه . . .

۵۸۰۸

ش ۴ دفتر ۴۴ پ - ۵۴ . ش ۱ «المحبة» است .

(عرفان . عربی)

التفكر

(۷۷۱)

مصقات الاشباح و مجلات الارواح

در چهار فن است ، و هر يك چند باب دارد . از نورالدين محمد بن مرتضى بن محمد
 مؤمن ابن مرتضى کاشانی ، زنده ۱۱۱۵ ق میباشد . وی این کتاب را بسال ۱۱۱۰ ق نگاشته
 است . (ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۶) . فهرست چهار فن :

۱- مجاری تفکر در اسرار طاعات که ۱۵ باب دارد .

۲- مواقع تفکر در مهلکات ۱۰ باب دارد .

۳- تفکر در انواع علوم حقه عقلیه ۵ باب .

۴- تفکر در انواع مصنوعات ۲۱ باب .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذي شرح صدورنا بانوار معرفته . . . اما بعد؛ يقول . . .
 محمد بن مرتضى المدعو بنور الدين . . .
 انجام در آخر باب ۲۱ فن چهارم ، افتادگی دارد .

۳۸۷۹

نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . حاشیه «لمحرره حاجی باقر» دارد . در دو
 برک آغاز فهرست کتاب نوشته شده است .
 مالک : احمد بن حسین محلاتی در ۱۲۹۵ ق.
 کاغذ فرنگی نخدی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۳۴۴ گ ۱۹×۱۴ و ۲۱×۱۵ س .

(نجوم . عربی)

التنجیم

(۷۷۲)

لاوائل صناعة التنجيم

از ابوریحان بیرونی عربی بوده و سپس خود آنرا بفارسی گردانیده است (پیشگفتار
 همایی بر چاپ ترجمه فارسی این کتاب دیده شود). متن با ترجمه انگلیسی بکوشش
 Ramsaywright در لندن بسال ۱۹۳۴ م . بچاپ عکسی پخش شده است (استوری: ۴۵) .
 آغاز: بسمله . قال ابوریحان محمد بن احمد البيروني الخوارزمي: الحمد لله رب
 العالمين . . . اما بعد؛ فان الاحاطة بهيئة العالم و كيفية شكل السماء والارض . . . نافعة
 جداً في صناعة التنجيم . . .

انجام : ومن السخرية والاستهزاء ، فقد حملها المنتسبون اليها ، فضلا عن المنتهين
 عنها وبالله المستعان وعليه التكلان .

۶۶۵

نسخ سده سیزدهم . عنوانها ، نشانها ، جدولها ورقمها شنگرف است . در پایان بندی
 درباره نام سالهای دوازده گانه ترکی بفارسی هست . در ذریعه ۴ : ۳۶۱ باین نسخه اشارت شده
 است که در کتابخانه اعتضاد السلطنه بوده است . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی آبی رنگ . جلد روغنی نارنجی زرین . درمیان تریج دارد .

۱۲۰ ک ۱۶×۲۱ و ۲۱×۹ س ۱۴

(نجوم . فارسی)

التفهیم

(۷۷۳)

لاوائل صناعة التفهیم

از ابو ریحان بیرونی بفارسی است . و آقای همایی آنرا در ۱۶-۱۳۱۷ ش . در

تهران چاپ کرده و پیشگفتاری مفصل بر آن دارد .

۶۶۴

نسخ سده دوازدهم . عنوانها ، رقمها و جدولها شنگرف است . در پایان چند

جدول بندی عربی هست .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج خنایی ضربی مقوایی .

۱۲۱ ک ۱۷×۲۶ و ۲۳ س ۱۰×۱۸ .

(فلسفه . عربی)

تقدیم العقل علی النفس

(۷۷۴)

گویا از صائن الدین تر که اصفهانی باشد ، که ینام « دولت سیدییه امامیه

رضویه » در چهارمسلک بر روش حروفیان نگاشته است .

۱- نظر مشائیان .

۲- رأی اشراقیان .

۳- عقیده صوفیان .

۴- مسلک محققین یعنی حروفیان .

آغاز : بسمله . الحمد للمبدع الاول ، مفیض کل خیر و کمال . . .

انجام : فوفقه لاستحصاله . بحق محمد صلوات الله علیه و آله .

۲۹۳۰

ش ۶ دفتر ۱۱۸ پ - ۱۲۱ ر . ش ۱ « بائمه » است که در ص ۲۳۲ گذشت .

(۷۷۵)

التقریب

(کیمیا عربی)

فی اسرار التریب

از جلد کی، ایدمرین علی، صاحب «البدر المنیر» است که در سده هشتم میزیسته است. (ذریعه ۴: ۳۶۴-۳۶۵ و معجم المطبوعات).

آغاز: الحمد لله الذی تقدست ذاته عن الاغیار، الواحد الحق المبری من الاعراض والاوزار... و بعد فانه لما انعم الله علينا بتمام الثلاثة الاجزاء من کتابنا هذا، اشحرنا الله بالعلم المتعلق بالجزء الرابع الذی به یکمل کتابنا هذا المسمى کتاب «التقریب فی اسرار التریب»...

انجام- در فصل ثالث باب رابع قسم خامس جزء رابع- «تراکیب الاکسیر البرانیة و الجوانیة» افتاده: و سپس خاتمه یی دارد که چنین آغاز می شود: خاتمة للتقریب. بسمله. فی ذکر الاشیاء التی اطال علیها الشارح فی کتابه المسمى بالتقریب... انجام خاتمة: و توجب فیها قوة و زیادة و منفعة والسلام.

۷۷۷۵

نستعلیق سده چهاردهم و عنوانها، نشانها شنگرف. و پس از آن فایده ییست: بعنوان «میزان الشمس عشرة اجزاء» جدول اجزاء دهگانه خورشید. وقف بانو رقیة. کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج حنایی مقوایی. ۲۴۵ گ ۲۳×۱۶ و ۱۲ س ۹×۱۶۵.

(۷۷۶)

التقریرات

(اصول فقه عربی)

در دو بخش ۱- اجتماع امرونی ۲- اجزاء.

گویا یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری. م ۱۲۸۱ ق. مؤلف آنست، که در ۱۲۷۵ ق. آنرا نگاشته است.

آغاز: الحمد لله الذي ارشدنا الى اخذ العلوم من أفواه الرجال قبل حلول الآجال .
 اصل: اختلفوا في جواز اجتماع الامر والنهي في الامر الواحد . . .
 انجام: فكلامه هذا بمعزل عن التحقيق .

۸۲۰۶

نسخ ۱۲۷۵ ق . مهر کتابخانه و مجله خانه « تربیت » دارد .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی ضربی .
 ۲۴۱ گ ۲۲ × ۱۶ و ۱۷ س ۱۵ × ۱۰ .

(۷۷۷) **التقریرات** (فقه . عربی)

این کتاب سه بخش دارد، نخست در بیع معاطات . دوم در بیع فضولی و شرح مختصر
 نافع است . سوم در بیع و شرح لمعه دمشقیه است . همه اینها گویا تقریرات درسهای شیخ
 مرتضی انصاری است . و در پایان آن مسئله های پراکنده است، در تقلید، بیع، رهن و خیار .
 در صفحه عنوان این کتاب از شیخ انصاری دانسته شده است .

۲۴۵۰

نسخ و نستعلیق سده سیزدهم است، وحاشیه با نشانه «منه دام ظلّه» دارد .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی مقوایی .
 ۳۳۹ گ ۱۵ × ۲۱ و ۲۳ س ۱۰ × ۱۶ .

(۷۷۸) **التقریرات** (فقه . عربی)

در تیمم، موالات، طهارت، خلل صلاه، و جز آنها می باشد، و شاید تقریرات درس
 یکی از روحانیان سده سیزدهم باشد .

۲۵۵۴

ش ۱ دفتر . نسخ است و حاشیه نستعلیق دارد .
 شاید نسخه اصل و خط تقریر نویس باشد . و پس از آن «التضییق والمواضع» است .
 ۱۰۴ گ ۱۶ × ۱۱ و ۱۴ س ۵۵ × ۱۱ .

(۷۷۹)

التقریرات

(فقه . عربی)

تقریرات درس شیخ مرتضیٰ انصاری م ۱۲۸۱ ق. است، که شیخ باقر نامی نگاشته است
بخش یکم: زکاة فطره است. آغاز در یکشنبه ۵ شعبان ۱۲۷۹ ق. انجام سه شنبه
رمضان ۱۲۸۰ ق. بوده است.

بخش دوم: صید و ذباجه است. آغاز در سه شنبه ۲۰ شوال ۱۲۸۰ ق. و پایان در
۴ شنبه ۱۳ ع ۱ - ۱۲۸۱ بوده است.

بخش سوم: صلاة جماعت آغاز در ۱۹ - ع ۱ - ۱۲۸۱ ق. (ناقص).

بخش چهارم: تقریرات «فرائد الاصول» انصاری است. آغاز در یکشنبه ۲ ج ۱۲۷۹ ق.
(ناقص).

۵۹۲۴

نسخ بی نشان سده سیزدهم. عنوانها شنگرف. خط مؤلف.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج سرخ مقوایی.

۲۰۰ گ ۲۱/۵ × ۱۵/۵ و ۲۳/۵ × ۱۵/۵ × ۹۵.

(۷۸۰)

التقریرات

(فقه . عربی)

تقریرات درس فقهی است.

۶۰۸۷

نسخ سده سیزدهم میباشد، آغاز و انجام آن افتاده است.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی.

۳۹۱ گ ۱۵/۵ × ۲۲ و ۲۰/۵ × ۱۸.

(اصول فقه - عربی)

التقریرات

(۷۸۱)

تقریر درس اصول است . از آغاز تا تعادل و تراجم را دارد .
 آغاز: بسمله . اما المقدمة ففی ذکر ما یحتاج الیه قبل الشروع فی العلم . . .
 انجام: عند تعارض الشکوک والشبهات . . . والصلاة علی النبی .

۶۱۹۷

نستعلیق سده سیزدهم . نام مؤلف را در پایان کتاب پاره کرده اند .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .

۳۰۶ ک ۱۵/۵ × ۲۱/۵ و ۳۶ و ۱۲/۵ × ۱۸ .

(اصول فقه - عربی)

التقریرات

(۷۸۲)

در اصول است و در پشت جلد نسخه زیر بمیرزا احمد نسبت داده شده است .
 از اول اصول فقه تا آخر مباحث الفاظ میباشد .
 آغاز: بسمله . حمدله . . . اما بعد ، فاعلم ان الشارع فی کل علم لا بدله من معرفة
 امور ثلاثة . . .

انجام : فی المقام الاول سلیم عن المعارض . والحمد لله ..

۶۱۹۸

نسخ سده سیزدهم . عنوانها شنگرف .
 کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج قهوه‌یی یکلا .
 ۱۸۰ ک ۱۵/۵ × ۲۱ و ۲۳ × ۹ و ۱۵/۵ .

(ریاضی . فارسی)

تقسیم گره

(۷۸۳)

بسطوح مستوی

آخوند ملاعلی محمد اصفهانی ، آنرا برای ناصرالدین شاه قاجار تألیف

کرده، و میگوید پیش از من تنها ابوسهل کوهی در این باره کتابی دارد. و پس از چهار مقدمه و سه قاعده، باقی کتاب را جدولها تشکیل داده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله والسلام علی عباده الذین اصطفی ... اما بعد چون میل خاطر اشرف اعلی حضرت شاهنشاه ... بترویج علوم و مصروف بنشر فضائل و ...

۶۹۳

نسخ پایان سده سیزدهم بی تاریخ . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی.

۵۶ گ ۱۴ × ۲۲ و ۲۱ س ۸ × ۱۰.

(۷۸۴) **تقسیم موجودات** (فلسفه. فارسی)

از خواجه طوسی است که در مجموعه مسائل خواجه. چ. مدرس رضوی در ۱۳۳۵ ش.

چاپ شده است (احوال خواجه طوسی مدرس رضوی - ص ۲۶۱).

آغاز: بسمله . قال مولانا سلطان الحکماء نصیر الملة ... اندر قسمت موجودات

واقسام آن بنزدیک علما ازدو گونه بود. . .

انجام: خارج بود از این قسمتها و بر تقدیر تسلیم حرف حصر، فساد لازم نیاید

وبالله العصمة.

۲۹۱۲

ش ۸۰ دفتر ۲۵۱-۲۵۶ . ش ۱ «شرح رساله زینون» است.

(۷۸۵) **تقسیم** (ریاضی. فارسی)

(رساله در معرفت ...)

این رساله از نظام الدین عبدالقادر بن حسن رویانی لاهیجی است. که نسخه آن

در کتابخانه مرکزی دانشگاه هست .

(فهرست دانشگاه - ۳ : ۸۶۵) و نسخه دیگر (ش ۳۰۲/۳ ج) در دانشکده حقوق

آغاز: بسم الله العلي والصلاة على النبي الامي. اما بعد؛ اين مختصر يست
در معرفت تقويم، مشتمل بر مقدمه و دو باب و خاتمه كتاب، كه بنده جاني عبدالقادر روياني
برسم مطالعة عزيزان در قلم آورد...

انجام: و در بر خي در دوهزار سال تمام كند. والله اعلم.

۶۳۳

ش ۴ دفتر ۳۰ پ ۳۶، ش ۱ «سی فصل» است.

۶۳۴

ش ۴ دفتر ۴۱ پ ۵۲. از پايان افتاده. انجام: «خاصه كه بنص منصرف بود بهيچ كار»
نستعليق شنبه ۱۲۴۰ ع - ۱۲۳۵ ق. توشقان نيل. ش ۱ «سی فصل» است.

(۷۸۶) تقويم الابدان (پزشکی عربی)

فائده طبیبی است كه بعنوان خاتمه برای كتاب «تقويم الابدان» نوشته شده است.
و شاید «تقويم الابدان» ابن جزله (ذریعه ۴ : ۹۰ و ۳۹۵۰) باشد.

۷۳۸۴

ش ۴ دفتر ۶۷ ر ۶۷ پ. نسخ كهن تر از شماره ۲ دفتر. و پس از آن در گ ۶۷ پ ۷۰ ر.
سه داستان طبیبی با همین خط هست.

۲۳ س ۲۱ ر ۱۲. ش ۱ «محجة البیضا» است.

(۷۸۷) تقويم الادوية (پزشکی . فارسی)

از محمد بن علی مفرائی، در داروهای ساده و مر کب، در دو باب است.
۱- مفردها (ساده ها) در پنج فصل می باشد و نخستین آن بحروف الفبا مرتب است،
۲- در داروهای مر کب. هفت فصل، و يك خاتمه دارد.

ش ۲ دفتر . ۱۶۷ ر - ۲۸۲ ر - ش ۱ «شافی الاوجاع» است .

آغاز: بسمله الحمد لله الذي اظهر آثار الحكمة في المعادن والبقول والاشجار . . .
انجام: ورائحة النورة والثوم، ولا يقرب من طبيخ الخطمي وعصارة الخبازي .

(۷۸۸) **تقریم البلدان** (جغرافیا . عربی)

ازملك مؤيدابو الفداء عماد الدين اسماعيل بن علي ايوبى، مؤلف «تاريخ ابى الفداء» صاحب حماة (۶۷۲-۷۳۲ ق.) مي باشد. (كشف الظنون) و با ترجمه لاتين و نيز تنها چاپ شده است. (معجم المطبوعات و ذريعه ۴: ۳۹۶) و عبدعلى بن محمد بن حسين بير جندى. م. ۹۳۴ ق. آنرا در ۹۲۷ ق. بفارسي ترجمه کرده است (ذريعه ۴: ۹۰) .

آغاز: الحمد لله حمداً يليق بجلاله . . . و بعد: فاني لما طالعت الكتب المؤلفة في البلاد ونواحي الارض من الجبال والبحار وغيرها، لم اجد فيها كتاباً موفياً . . .
انجام: جدولاً لوصافه، والاخبار العامة (و در پايين جدول دارد): والاتر كه حتى يتفاضلوا على الرضا .

يك سوم كتاب متن و نثر است، و باقى آن جدولها مي باشد .

نسخ مسيح كاتب در ۱۲۸۲ ق. عنوانها شنگرف .

مالك: اعتضاد السلطنة در ۱۲۸۳ ق.

كاغذ فرنگى سفيد. جلد تىماج سبز ضربى مقوايى.

۱۱۰ ك ۲۲ × ۳۶ و ۲۳ س ۲۱ × ۱۲ و جدولها ۱۵ × ۲۹ است .

(۷۸۹) **تقریم السياسة الملوكية** (اخلاق . عربی)

والاخلاق الاختيارية

(فقر التقطت و جمعت عن أفلاطون) .

مطالبى است كونا كونا و پرا كننده اخلاقى و سياسى كه گويان كتاب «جمهوريت»

از افلاطون گزیده شده است (ف . دانشگاه : ۳ : ۳۲۴ ش ۱) .

۲۹۱۲

ش ۷ دفتر ۳۲-۳۷ ر . ش ۱ « شرح رساله زینون » است .

(۷۹۰) تقویم علی ابن ابی طالب (تقویم مذهبی . عربی)

این تقویم مذهبی از علی بن ابی طالب دانسته شده است .

آغاز : هذا تقویم شرع النبی . . . عمل به جمیع النجباء . . .

انجام : مرتفعاً ومن مرض فیه یبرء سریعاً .

۲۹۱۶

ش ۱۵ دفتر ۲۲۶-۲۲۷ پ . ش ۱ « جنگ » است .

(۷۹۱) التکبر والعجب (اخلاق . عربی)

رساله ییست عرفانی .

آغاز : بسم الله الحمد لله الخالق الباری المصور العزیز الجبار المتکبر ...

انجام : ونعوذ به من الاغترار بخیالات الجهال . تم .

۵۸۰۸

ش ۶ دفتر ۷۴ پ - ۸۸ ر . ش ۱ « المحبة » است .

(۷۹۲) تکسیرات حروف مربع (حروف . فارسی)

شانزده باب دارد .

آغاز : بسم الله . حمد له . اما بعد ؛ بدانکه حکیم گوید : که تکسیرات حروف

وعلم اعداد وفق ...

انجام : در خانهٔ ٩ بیفزاید، تا خطا نباشد.

٥٧٧

ش ٤ دفتر. ص ٦٨-٩٨ ش ١ «حروف و اعداد» است.

(٧٩٣) **تکسیر الدائرة** (ریاضی. عربی)

از ارشمیدس و در سه شکل است.

آغاز: لارشمیدس و هی ثلاثه اشکال. الف :- کل دائرة فهی مساویة لمثلث قائم الزاویة ...

انجام : الی احد عشر و ذلك ما اردناه. وهذا تمام القول فی تکسیر الدائرة. ولنقطع الكلام، حامدين لله علی حسن توفيقه.

٦٩٠

ش ٥ دفتر، ٨٦ پ- ٨٩ پ و پس از آن دو برگ سفید است. ش ١ «تحریر المطالع» است که در ص ٣٤٦ گذشت.

٥٩٧

ش ٢٠ دفتر، ١٨٥ پ- ١٦٠ ر. نوشتهٔ آدینهٔ ١ شعبان ٧٨٤ ق. ش ١ «تحریر المعطیات» است که در ص ٣٤٨ گذشت.

(٧٩٤) **التکملة** (هیئت. عربی)

فی شرح التذکرة

متن از خواجه نصیر طوسی و شرح از شمس الدین محمد خفری. م ٩٥٧ ق. است که آنرا در ٤ مجرم ٩٣٢ ق. تألیف کرده است.
(ذریعه ٤: ٤٠٩ وف دانشگاه ٣: ٩١٠).

٨٣٠٦

نستعلیق شجاع بن محمد علی رضوی، در سپاهان در شب ١٦ ع ١٠٦٧ ق.

متن نسخ زیر خط شنگرف . عنوانها وشكلها شنگرف .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی .
۱۹۵ گ ۱۶ر۵ × ۲۵ر۵ و ۲۱س ۷ر۵ × ۱۸ .

۵۸۸

نستعلیق محمد مسعود بن محمد امین سمنانی در سپاهان ۲۵ ذی قعدة ۱۰۹۷ ق .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماج نیلی مقوایی ضربی .
۱۸۱ گ ۱۲ × ۲۵ و ۲۷س ۷ × ۱۸ .

(۷۹۵) **تکملة زبدة البیان** (تفسیر عربی)

فی شرح آیات قصص القرآن

اصل «زبده» و تکملة آن هر دوازده محمد بن محمود بن علی طبسی، صاحب «نبذ التواریخ» است، که نخستین را در ۱۰۸۳ ق. و دومین را در ۱۰۸۴ ق. نگاشته است .
(ذریعه ۴ : ۴۱۴ و ۱۲ : ۲۱) این کتاب تفسیر آغاز تا انجام قرآن است .
آغاز: بسمله . الحمد لله و کفی . والصلاة علی عباده الذین اصطفی . . . و بعد ؛
فبقول . . . محمد بن محمود الطبسی . . . انی لما فرغت من کتاب «زبدة البیان فی شرح آیات قصص القرآن» . . .

انجام: علی ذم اعدائهم قد تم ذلك علی يد . . . محمد بن محمود بن مولا ناعلی الطبسی
فی اوایل ذی قعدة الحرام فی سنة ۱۰۸۵ من الهجرة . . . والحمد لله رب . . .

۵۱۳۸

نسخ محمد علی کرمانشاهی در مدرسه سپهسالار ۱۲۸۱ ق. عنوانها و آیه ها شنگرف .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج زرد یک لایه ضربی .
۸۸ گ ۱۰ × ۱۷ و ۱۱س ۷ر۵ × ۱۳ .

(۷۹۶) **تکملة العیون** (ریاضی . عربی)

از علی محمد بن محمد حسینی اصفهانی، در استخراج وحل ۲۵ مسأله جبری است .

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد؛ فيقول المحتاج الى رحمة ربه، العبد الفاني على محمد بن محمد حسين الاصفهاني: ان هذه رسالة مسماة بتكملة العيون في استخراج خمسة وعشرين مسألة...

انجام: واستقرئنا المسائل حتى علمنا أنه ثلثمائة. ثم طلبنا عشراته و آحاده وصورة العمل في الظاهر.

نسخه دیگر از این کتاب نزد آقای حسن نراقی در تهران هست.

۶۲۳

شکسته نستعلیق سده سیزدهم.

کاغذ فرنگی. جلد تیماج زرد ضربی یک لا.

۱۶ گ ۱۵/۵ × ۲۱/۵ و ۱۸ س ۷/۵ × ۱۴/۵.

(فلسفه. عربی)

التلخیص

(۷۹۷)

از ابن رشد اندلسی است، که از سماع طبیعی، سما و عالم، کون و فساد، آثار علوی، نفس، و ماوراء الطبیعه ارسطو خلاصه کرده و در هند ۱۳۶۶ ق. چاپ شده است.

۱۳۱۸

در این نسخه همه شش تلخیص دیده میشود. نستعلیق سده دهم. عنوانها شنگرف. تصحیح شده است.

مالك: علی قلی میرزا (اعتضاد) در ۱۲۸۹ ق. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق.

کاغذ سمرقندی زرد. جلد تیماج زرد مقوایی سوخت زر کوب و شنگرفی.

۲۲۳ گ ۱۲ × ۲۲ و ۲۱ س ۶/۵ × ۱۵.

۲۹۱۲

ش ۴۸ دفتر. تنها تلخیص کتاب النفس است. ۱۴۵ - ۱۶۱ ر. ش ۱ «شرح رساله

زینون» است.

(فلسفه . عربی)

التلخیص

(۷۹۸)

گویا خلاصه‌یی از کتاب النفس ارسطو است، و جز «تلخیص» ابن رشد است. و شاید از ابن سینا باشد. دو نسخه گوناگون از این کتاب در دفتر زیر نوشته شده است.

۲۹۱۲

ش ۶۳ دفتر، ۲۱۰ ر - ۲۱۱ پ. آغاز و انجام کم دارد.
 آغاز: و النفس النزوعية اما ان يكون جنساً لثلاث قوى وهى النزوعية بالخيال . . .
 انجام: و تلخیص اصناف امکنه الحيوان لاثقة بالقول فى الحركات المكانية .
 ش ۱ «شرح رساله زينون» است.

۲۹۱۲

ش ۶۴ دفتر، ۲۱۱ پ - ۲۱۳ پ. و در این نسخه از ابونصر یاد شده است، و در دنبال نسخه بالا است.
 آغاز: و من قوله ايضاً (ره) فى القوة النزوعية العادة انها توجد الانسان بالنفس النزوعية ...
 انجام: وهى متصلة بالمتحرك كالقلم.

(۷۹۹) تلخیص رساله اشتراك وجود (فلسفه . فارسی)

اصل رساله در «اشتراك وجود» از ملا رجبعلى تبریزی است. و تلخیص کننده شناخته نیست. و نسخه در دنبال «اثبات الواجب» فسایی جادارد، که در ص ۳۹ گذشت. و شاید از وی باشد.

آغاز: مقدمه؛ در بیان معنی وجود، و معنی اشتراك لفظی و معنوی. . . .
 انجام: لا يكونان له. هكذا قال العقلاء فيما يصفون.

۶۲۹۶

ش ۴ دفتر، ۴۸ ر - ۵۰ پ. ش ۱ «اثبات الواجب» است. که در ص ۳۹ گذشت.
 نستعلیق سده سیزدهم. ۱۸۰ س ۸ × ۱۵.

(۸۰۰)

تلخیص الشافی

(کلام. عربی)

اصل «شافی» از سید مرتضی م ۴۳۶ ق. است و تلخیص از شیخ طوسی (۳۸۵-۴۶۰ ق) است. (ذریعه ۴: ۴۲۳ وف. دانشگاه ۳: ۵۶۹). این کتاب را مجلسی دوم در ۱۰۹۷ ق. تصحیح و حاشیه نویسی کرده و درس گفته است. و در تهران بدنبال «شافی» در ۱۳۰۱ ق. چاپ شده است.

۱۳۲۳

نسخ مرتضی بن حاج محمد علی در ع ۱-۱۲۵۷ ق. که از روی نسخه بیکه مجلسی آنرا تصحیح و تحشیه کرده، نوشته است. نویسنده بلاغ تصحیحات مجلسی را نیز آورده است. ۴۰۴ صفحه شمار دارد. کاغذ فرنگی سفید آهار مهره. جلد تیماج زرد مقوایی ضربی. ۲۰۵ گ ۱۵×۲۱ و ۲۳×۱۵/۵.

(۸۰۱)

تلخیص المحصل

(کلام. عربی)

نقد المحصل

اصل از فخر رازی م ۶۰۶ ق. و تلخیص از خواجه طوسی م ۶۷۲ ق. و انتقاداتی است از خواجه نصیر بر آن کتاب. (ذریعه ۴: ۴۲۶ وف. دانشگاه ۳: ۲۱۶۷).

۸۳۸۶

نسخ جمال بن محمد بن حسینی ابدال، در نیمه محرم ۸۲۱ ق. عنوانها، نشانها شن گرفت. حاشیه و تصحیحات دارد.

کاغذ سمرقندی سفید. جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی فرسوده.

۱۸۹ گ ۲۳×۱۴ و ۲۳×۷/۵.

(۸۰۲)

تلخیص المفتاح

(معانی و بیان. عربی)

اصل «مفتاح العلوم» از سکاکی است که بخش معانی و بیان و بدیع آنرا خطیب تبریزی تلخیص کرده است (فهرست دانشگاه ۲: ۳۵۰).

۶۸۳۴

آغاز نسخه افتاده است ، نسخ بی نام در ۱۰۸۹ ق. صفحه ها در جدول زرو لا ژورد . عنوانها
شنگرف . نشانها زر . حاشیه دارد .

کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج سرخ ضربی يك لا .

۶۰ گ ۱۵ × ۲۴ و ۱۵ س ۶/۵ × ۱۳/۵ .

(رجال . عربی)

تلخیص المقال

(۸۰۳)

فی تحقیق أحوال الرجال

از میرزا محمد حسینی فارسی استرآبادی م ۱۰۲۸ ق . که در ۱۰ ج ۲-۹۸۸ ق .
آنرا نگاشته است و رجال و سیمط او است . (فهرست دانشگاه ۲، ۵۴۹ و ف . مشهد ۲: ۳۵۶
و ذریعه ۴: ۴۲۰ و ۴۲۸ و مصفی المقال ص ۴۳) و در برابر آن رجال کبیر و وجیز نیزه دارد .

۲۶۸۳

نستعلیق سده یازدهم . عنوانها شنگرف . حاشیه های «منه ره» و جز آن دارد .

آغاز و انجام افتاده است . از ابراهیم بن میمون الکوفی . . . بن میمون بیاع
هروی ...» آغاز میشود .

انجام باقی مانده : الفائدة السادسة؛ قال الشيخ الطوسي رحمه الله، وقد كان في زمان السفراء
المحمود بن اقوام ثقات ترد عليهم التوقعات .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی با بر گردان .

۳۰۰ گ ۱۵ × ۲۶ و ۲۱ س ۷ × ۱۶ .

۲۷۰۶

نسخ محمد بن احمد بن اسماعیل شامی جبیلی جبل عاملی ، درمکه ، پسین روز پنجشنبه
ششم شعبان ۱۰۱۲ ق . برای مولانا آقا حبیب زنجانی .

در پشت صفحه عنوان نوشته : من با اطلاع ملا محمود و ملاحمزة در قزوین در مدرسه
حاج ملا محمد تقی در شب ۲۳ محرم ۱۲۴۲ ق . این کتاب را خریدم و گویا همواست که نام
مهدی الیه را در پایان کتاب تراشیده و نام خود را بجای آن . نوشته است .

حاشیه «منه» دارد. عنوانها شنگرف است.
کاغذ سپاهانی نخدی. جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی با برگردان.
۲۱۰ گ ۱۴ × ۲۵ و ۲۶ س ۷ × ۱۶.

(۸۰۴)

تلخیص المنطق (منطق . عربی)

أصل منطق یا «ارغنون» از ارسطو میباشد، و تلخیص از ابن رشد اندلسی است.
(ف. دانشگاه ۳: ۲۷).

۷۵۱۰

ش ۴ دفتر ۸۳-۱۱۳ ر. از پایان مقولات تا پایان برهان رادر بردارد. آغاز افتاده است
نسخ سده دوازدهم. عنوانها و نشانها شنگرف است. ش ۱ «الفوائد الغروية» است.

۳۰۰۱

نستعلیق محمد زمان ابن حاجی مرادخان تنکابنی دیلمی. شب سه شنبه ۱۹ ج ۲-
۱۰۹۴ ق. عنوانها شنگرف. حاشیه‌ها بانشان «صع دام‌ظله» و «منه» دارد.
مالك: اعتضاد السلطنه ۱۲۷۵ ق. وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق.
کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.
۱۸۵ گ ۱۳ × ۲۳ و ۱۹ س ۷ × ۱۶

۳۰۱۲

ش ۴ دفتر ۵۱ پ- ۷۰ ر. تنها بخش قاطیقوریاس (مقولات عشر) است ش ۱ «حاشیه
تهذیب» است.

تلگراف (۸۰۵) (جغرافیا . فارسی)

(رساله ...)

رساله بیست در باره تلگراف و مربوط به پیمان میان دو دولت روس تزاری
و ایران است.

آغاز : هو الله تعالى شأنه . چون در معاهده تلغرافی دولتین علیتین ایران و روس در تعداد کلمات ... اقل بندگان عباس مأمور قفقاز ...
نصف آخر کتاب جدول کلمات است و برای ضمیمه شدن بیک قرارداد تلگرافی
تهیه شده است.

۲۸۴۷

نستعلیق شکسته پایان سده سیزدهم است .
کاغذ فرنگی سفید . جلد مقوا .
۱۸ گ $۱۳/۵ \times ۲۱/۵$ و $۱۲/۵ \times ۸/۵$.

(۸۰۶) **تلگراف** (جغرافیا . فارسی)

در این کتاب دوری و نزدیکی (قرب و بعد) ولایات برای فرق بهای تلگراف نگاشته
شده است .

و آن تالیف عبدالغفار اصفهانی منجم باشی است، و بنام ناصر الدین قاجار و اعتضاد
السلطنه نگاشته است، و در آن دوری شهرها را با درجه و فرسنگ و کیلومتر و میل
معین کرده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی . و بعد؛ چون رای منیر
دارای جهان ...

۲۷۵۷

نسخ بی نام پایان سده سیزدهم ۲ ر - ۱۶ پ . و از اینجا تا ۲۹ پ . جدولهای دوری
(بعد) ولایات است . عنوانها شنگرف . برخی جدولها نیز شنگرف است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .

گ $۱۳/۵ \times ۲۰$ و ۱۷×۱۲ .

(۸۰۷) **تلویح** (اصول . عربی)

از ملا سعد تفتازانی ۷۹۲ ق . شرح است بر کتاب «التنقیح» از صدر الشریعه که
بسال ۷۵۸ ق . پایان یافته است . و چاپ شده است (سپه ۱ : ۵۵۹) .

نستعلیق عبدالخالق بن مولانا زین الدین صقانی در ۸۲۵ ق. نسخه در آب افتاده ولی خطوط آن ضایع نگشته و یادداشت‌هایی از مالک پشت صفحه نخست موجود است.
کاغذ سمرقندی. جلد تیماجی کهن. وقف سپهسالار. (سپه ۱: ۵۶۱).
۳۵۳ گ ۲۵ × ۱۵ و ۲۹ س.

(۸۰۸)

تیمرنامه (شعر. فارسی)

یاظفرنامه. یکی از خمسه عبدالله هاتقی خبوشانی جامی (۹۲۷ ق.) است.
(سپه ۲: ۵۴۲ و مجلس ۳: ۱۶۴ و ذریعه ۱: ۵۱۸ و استوری ۱: ۲۸۹ و ۱۲۷۴
وف. دانشگاه ۲: ۶۲۰ و مشار. ص ۶۱۹ و حماسه سرایی در ایران).

آغاز: بنام خدایی که فکر و خرد نیارد که تا کنه اوپی برد
انجام: الهی چو این نقش فرخ نهاد با آخر رسید آخرش خیر باد

ش ۳ دفتر. نستعلیق سده سیزدهم. در آغاز «لیلی و مجنون» که شماره نخست دفتر میباشد و سر لوح کوچک و میناکاری هست. صفحه‌ها جدول بندی باز و لاژورد. در برگ نخست رضاقلی هدایت، کتاب و مؤلف آنرا معرفی کرده است. ش ۱ «لیلی و مجنون» است.
مالک: اعتضاد السلطنه. وقف سپهسالار.
کاغذ بخارایی. جلد تیماجی.
۳۱۴ گ ۲۲/۵ × ۱۲/۵ و ۱۵ س. (سپه ۲: ۵۴۵).

نستعلیق سده دهم. يك سر لوح زیبا دارد.
صفحه‌ها در جدول زر و لاژورد. عنوانها شنکرف. برخی از برگها وصله شده است

۱۳۲ بیت از پایان کتاب افتاده است . وقف سپهسالار .

کاغذ خان بالغ . جلد تیماجی .

۱۳۱ گ ۱۵×۲۲ و ۱۵ س . (سپه ۵۴۵۰۲) .

۴۱۹

نستعلیق پیرعلی الکاتب الجار در غره صفر بی تاریخ در سده دهم . جدولها شنگرف .
عنوانها لاژورد؛ در میان جدول صفحه ها در جدول شنگرف ولاژورد و سبز است . یک سر لوح
در برگ ۱ پ دارد .

مالك، اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۵ ق . وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ق .

کاغذ سمرقندی . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی .

۱۶۸ گ ۱۵×۲۳ و ۱۵ س ۸×۱۶ .

۱۵۰۱

نستعلیق زین العباد شریف در ۹۸۰ ق .

مالك، ادریس بن حاج سلیمان معروف به ابن پهلوان، که در ۱۰۳۵ ق . آنرا خریده است .

آغاز دو برگ افتاده است . عنوانها شنگرف .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج زر کوب .

۹۷ گ ۱۳×۲۱ و ۱۷ س .

(نحو . عربی)

تمرین الطلاب

(۸۰۹)

یا ترکیب خالد

از خالد بن عبدالله از هری است، و بنام «ترکیب خالد» و «ترکیب الفیه» معروف
است . (سپه ۳۱۳:۲) فراغت از تألیف در نسخه ش ۱۶۷۴۹ این کتابخانه، چنین آمده است:
دوشنبه ۸۸۶ ق .

۳۱۹۹

نستعلیق . در سال ۱۲۲۱ ق . نوشته شده است . در صفحه پایان یادداشتی بوده و بخشی
از آنرا پاک کرده اند . و پشت نخستین صفحه، صیغه های شرعی نکاح نوشته شده است . وقف
سپهسالار .

کاغذ فرنگی جلد تیماج .
 ۱۵۵ گ ۲۰ × ۱۵/۵ س ۱۶ (سپه ۲: ۳۱۴) .

۶۷۴۸

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۷۸ پ . نسخ سده سیزدهم است . پایانش افتاده است .
 کاغذ کبود فرنگی . جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .
 ۱۴۲ گ ۱۶ × ۲۱ و ۱۱ س ۷/۵ × ۱۲ .

۶۷۴۹

نسخ ۱۰۸۹ ق . متن زیر خط شنگرف . تاریخ تألیف دوشنبه ۲۷ رمضان ۸۸۶ ق . دارد .

کاغذ سپاهانی سفید . جلد زرد مقوایی ضربی .
 ۱۷۴ گ ۱۲ × ۱۹ و ۲۱ س ۸ × ۱۳ .

۶۷۵۰

نسخ سده یازدهم . نیمه دوم نستعلیق سده دوازدهم . متن شنگرف .
 کاغذ نیمه نخست سپاهانی و نیمه دوم فرنگی . جلد تیماج قهوه‌ای ضربی یک‌لا
 ۲۵۶ گ ۱۲ × ۱۹ و ۱۶ س ۷/۵ × ۱۳ .

۶۷۵۱

نستعلیق ۱۱۱۵ ق . با مهر عبدالله بتاريخ ۱۲۴۶ ق . عنوانها و نشانها شنگرف .
 کاغذ سپاهانی . جلد تیماج مشکی یک‌لا .
 ۱۲ گ ۲۴ × ۲۳ س ۸ × ۱۷ .

۶۷۵۲

دیباچه را ندارد . و خاتمه را دارد . نسخ شنبه آخر شوال ۱۰۷۰ ق . عنوانها و نشانها
 شنگرف . حاشیه با نشان (شرح) دارد .
 کاغذ سپاهانی سفید . جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .
 ۱۴۴ گ ۱۶ × ۲۵ و ۱۹ س ۹ × ۱۷ .

۸۰۷۱

ش ۴ دفتر در حاشیه، شرح ابن عقیل بر الفیه، بجلپیا نوشته شده است. متن بشنگرف است. ش ۱ «شرح الخلاصة الفیه» است.

(۸۱۰) تملك الارض (فقه . عربی)

الخربة بعد العمران

از علی بن عبدالعالی کرکی .

آغاز : الحمد لله كثيرا كما هو أهله . . . هذا تحقيق مسألة مهمة . . .

أنجام : يقتضى الصرف الى ما ذكرناه، والله اعلم بالصواب .

۲۹۱۹

ش ۲۲ دفتر . در ۱۶۵-۱۶۶ ر. و پس از آن پراکنده ها است تا بگ ۱۸۰ ش ۱ «نامه طوسی» است .

(۸۱۱) التمهيد (کلام . عربی)

فی شرح التوحيد

متن از صدرالدين ابو حامد محمد ترکه سپاهانی میباشد، و شرح از صائين الدين علی ترکه . م ۸۳۰ ق . است (ذریعه ۴ : ۴۳۴ وف . دانشگاه ۳ : ۴۲۳) و پیش از شروع بشرح مقدمه‌یی آورده شده است .

آغاز : الحمد لله الذى جعل مكامن ظلال جلاله مجالى أنوار جماله تفصيلا لما جعل . . . و بعد فان مسألة التوحيد، حسبما حققه المشاهدون . . . قال : الحمد لوليه والصلاة على نبيه محمد وآله . اما بعد؛ فان تقرير مسألة التوحيد . . . أقول : اعلم ان هذه القرينة المصدر بها . . .

انجام : فلنكتف بهذا القدر فى هذه التعليقات، حامدين لله . . . وآل محمد اجمعين

۶۴۰۰

نسخ محمد علی کرمانشاهی در سپهسالار کهنه در ۱۲ ذیحجه ۱۳۰۱ ق. و سپس با نسخه
مؤرخ پنجشنبه ۲۹-ع ۱-۸۴۵ ق. مقابله شده است.
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماح سرخ مقوایی.
۱۷۵ گ ۱۴ س.

(۸۱۲)

تمهیدات

(عرفان. فارسی)

از عین القضاة همدانی صاحب «ده نامه» است، و در خود رساله بنام «زبدة»
نیز خوانده شده است. (ذریعه ۸: ۲۸۳ و فهرست دانشگاه).

آغاز: بسمله. سپاس آن خدای را که آفرید عالم را، نه از اصلی و نه بر مثالی...
انجام: که عنقریب میسر شود انشاء الله و ان تولوا فقل حسبى الله... رب العرش
العظیم.

۱۳۴۶

ش ۴ دفتر. ص ۱۹۱-۳۳۶. ش ۱ «ترجمه رشف النصایح» است که در ص ۴۱۵ گذشت.

(۸۱۳)

تمهید القواعد

(قواعد فقه. عربی)

از شهید دوم م ۹۹۶ ق. است. قواعد کلی اصولی و ادبی و فروع فقهی را در آن
گرد آورده است. و تألیف آن در ۱ محرم ۹۵۷ ق. پایان یافته است. (ذریعه ۴: ۴۳۳ و فهرست
دانشگاه ۳: ۲۱۶۸ و سپه ۱: ۳۷۵).

۲۲۲۰

نسخ محمد رحیم بن محمد هادی نائینی در ۱۲۵۰ ق. است و مشتمل بر تمام کتاب است
فهرست کتاب را که خود مؤلف نگاشته است دارد، در آخر تمهید نوشته شده که در ۱۲۵۶ ق.
در بروجرد آن را با نسخه دیگر مقابله کرده اند. و کلمات افتاده از متن در حاشیه نوشته
شده است.

کاغذ فرنگی . جلد روغنی عالی گل و بوته دورو، زمینه لاکه . وقف سپهسالار .
۱۷۸ گ ۲۱ × ۱۴/۵ و ۱۹ س (سپه : ۳۷۷) .

۶۲۲۱

نسخ است و مشتمل بر تمام کتاب است . ولی فهرست نسخه پیش را ندارد و کهن تر
از نسخه پیشین است ، و بر بعضی از برگها آب ریخته و خطها را سیاه کرده است .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج نیم ضربی . وقف سپهسالار .
۱۳۳ گ ۲۱ × ۱۵/۵ و ۲۰ س (سپه : ۳۷۷) .

۵۹۲۵

ش ۳ دفتر، ۳۱ پ ۲۴۰ پ . نسخ یعقوب اشبیلی معرف درغری در سده دهم . از
برك ۸۷ بعد چند برك نو نویس هست ۱۷ س ۱۴ × ۹ . ش ۱ «رضاع» است .

۶۲۱۶

ش ۱ دفتر گ ۱-۱۹۰ نسخ حسین بن احمد بحرانی سماهجی عرادی جدحفصی، ساکن
شیراز در مدرسه محبیه میر محمد در پنجاه و نه ذی قعدة ۱۰۷۴ ق . عنوانها شنگرف . شماره
قاعده ها در کرانه نوشته شده است .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی ته زرد . برگردان دارد .
۲۰۵ ك ۱۳ × ۲۰ و ۱۹ س ۷ × ۱۴ .

۶۲۷۴

ش ۲ دفتر، ۷۰ پ - ۲۰۲ ر . هر صفحه ۱۹ س ۸ × ۱۴/۵ .
نسخ ۱۰۰۱ ق، نیمه دوم کتاب نستعلیق است . شمارها و عنوانها شنگرف .
ش ۱ «حاشیه معالم» است .

(۸۱۴)

(ادب . فارسی و عربی) التمیمیز

محاضراتی است به عربی و گاهی بفارسی . آیات و اخبار و کلمات قصار علماء و حکما در
آن گرد آمده است .

آغاز نسخه افتاده : صار عقلا بالفعل و يتزید هذا العقل الذی بالفعل بازدياد
التجارب ...

انجام : و وفقنا للاقتداء بالاخيار بحرمة النبی المختار ص . . . قال مؤلف هذا الكتاب: الحمد لله على انعام . . . وصنه من كل خطل .

عنوانها: عقل، علم، احسان، حلم، حياء، صبر، مشورة، شجاعت، ادب، صحت، فقر، غنى، قناعت، عزلت، عتاب، زيادت، جود، صيانت مال، تجارت، نساء، سفر، شيب، مرض، موت . . . میباشد .

۲۹۳ صدر

نسخ بی نام اواسط ذیحجه ۱۱۰۱ ق . در پایان دارد : [نظر فيه] .
کاغذ فرنگی آهارمهره سفید . جلد تیماج قهوه‌ی ضربی زرکوب با گل و بوته . کناره سرخ درون قهوه‌ی .

۱۶۲ گ ۲۷ × ۱۷ ر ۵ و ۱۹ س ۱۱ × ۱۹ .

(۸۱۵) التنبیہات العلیة
على وظائف الصلاة القلیية (فقه . عربی)

از شهید دوم در گذشته ۹۶۶ ق . است و يك مقدمه سد فصل و يك خاتمه دارد . و با « كشف الفوائد » علامه حلی در ۱۳۰۵ ق . و در ۱۳۱۲ ق . و پس از آن بچاپ سنگ پخش شده است .
(ذریعه ۴: ۴۵۲) تاریخ تألیف در نسخه ش ۷۴۶۱ و ۷۵۶۴ شنبه ۹ ذیحجه ۹۵۱ ق . دیده میشود .

۵۸۸۹

نسخ سده دوازدهم . از آغاز تا مبحث ازاله نجاست افتاده، و آغاز نسخه برابر سطر ۱۴ صفحه ۱۸۲ چاپی است .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ يك لا .

۸۰ گ ۱۱ × ۱۸ و ۱۲ س ۵ × ۱۱ ر ۵ .

۷۴۵۲

ش ۴ دفتر. گ ۱۲۲ پ- ۱۴۳ پ. نسخ مجتبی بن محمد باقر در ۲ شنبه ۱۱ رجب ۱۲۸۸ ق. ش ۱ «جنگ» است.

۷۴۶۱

ش ۳ دفتر. گ ۹۴ پ- ۱۲۹ ر. نوشته حسن بن علی در ۲ شنبه ۲۷ ج ۲- ۱۰۴۷ ق. در بلدة کاظم. ش ۱ «منية المرید» است.

۷۵۲۴

ش ۵ دفتر. گ ۱۵۵ پ- ۲۳۲ ر. خط نویسنده شماره پیشین دفتر: محمد علی، در ۱۲۹۷ ق. است. ش ۱ «تفسیر آیه النور» است که در ص ۴۶۵ گذشت.

۷۵۶۴

ش ۲ دفتر در ۴۰ پ- ۸۸ پ ر. نسخ همان مجید نویسنده شماره پیشین دفتر در قزوین در ۱۲۶۹ ق. ش ۱ «مشاعر» است.

۸۱۷۹

ش ۳ دفتر. گ ۱۰۴ پ- ۱۲۶ ر. نستعلیق اردشیر بن اسماعیل. در یکشنبه ۲۶ شوال ۱۲۶۳ ق. عنوانها سفید مانده است. ش ۱ «نهج الحق» است.

(۸۱۶) **تنبیهأ المنجمین** (نجوم فارسی)

از ملا مظفر، علی بن محمد قاسم منجم گنابادی است، که آنرا برای شاه عباس در یک مقدمه و شش باب و یک خاتمه در ۱۰ صفر ۱۰۲۴ ق. نگاشته است. (ذریعه ۴: ۴۵۲) در ۱۲۸۴ ق. چاپ سنگی شده است (مشار- ۱: ۴۸۱).

آغاز: بسمله. سپاس و ستایش مالک الملکی را سزا است که نظر شفقت و مرحمت سیاحان... اما بعد؛ چنین گوید... علی بن محمد قاسم منجم مظفر...

انجام: سید محمد لاهیجی احمد ابن اختیار.

۶۲۴

نستعلیق محمد بن حسن مازندرانی . درج ۲-۱۲۱۷ ق . عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکى يك لا .
ك ۱۵×۲۱ و ۲۳×۱۰ س ۱۶ .

۶۳۵

ش ۱ دفتر . گ ۲-پ ۱۰۳ ر . نستعلیق شکسته نیمه صفر ۱۲۹۷ ق . (تاریخ در برك
اضافی پیش از نسخه بخط متن هست) و نیز در برك ۱۱۵ تاریخ ۱۲۶۴ ق . دیده میشود . این
دفتر سه کتاب در بردارد .

صفحه‌های مجموعه در جدول زروشنکرف . شکلها ، عنوانها شنکرف است . در ۱۲۹۷ ق .
تصحیح شده است .

کاغذ فرنگی آبی . جلد روغنی گل و بوته . درون روغنی مشکى بایك گل .
۱۸۸ ك ۱۳۵×۱۹۵ و ۲۲ س ۹۵×۱۵۵ .

۶۳۶

نسخ اسماعیل بن دین محمد در ۱۱۷۲ ق . عنوانها شنکرف .
کاغذ فرنگی سفید کهن . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی ساده .
۱۷۸ ك ۱۴×۲۱ و ۲۱ س ۹×۱۵ .

۶۳۷

ش ۱ دفتر . در ۲-پ ۱۷۲ ر دفتر ۱۰۹۵ ق . حاشیه «منه مدظله العالی» دارد . و از
آنجا تا ۱۷۷ پ . جدولهای نجومی و پراکنده‌ها است و پس از آن «فرهنگک پزشکی» است .
(۷۱۸)
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ مقوایی وصالی شده .
۱۹۱ ك ۱۳۵×۲۳۵ و ۲۰ س ۷×۱۶ .

۶۳۸

شکسته نستعلیق ۴ شنبه نزدیک پایان ذیحجه ۱۱۲۶ ق . در سپاهان ، بامهر رضا حسینی
(شاید نویسنده نسخه باشد) عنوانها شنکرف .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی ساده .
۲۱۶ ك ۱۵×۲۵ و ۱۶ س ۱۰×۲۰ .

۶۳۹

ش ۱ دفتر. گ ۲ پ- ۱۷۳ ر. نستعلیق محمد بن مشرف درسه شنبه ۲۷ محرم ۱۲۴۰ ق.
عنوانها و نشانها در متن و حاشیه بشنگرف میباشند و پس از آن «ملحه» است.
کاغذ فرنگی کهن. جلد تیماج زرد يك لا ضربی.
مالك: اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۶ ق. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق.
۱۹۵ ك ۱۵ × ۲۲ و ۱۸ س ۹ × ۱۴.

۷۳۹۹

نستعلیق محمد بن باقر خویی در ۱۰ شعبان ۱۲۰۴ ق. از روی نسخه موقوفه
علی مردان بيك دنبلی که از روی نسخه مؤلف بوده، نوشته شده است. و پس از آن فائده‌های
نجومی است. عنوانها شنگرف.
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی يك لا.
ك ۱۶ × ۲۱ و ۲۶ س ۱۰ × ۱۴ ر ۵.

۷۴۵۵

نسخ محمد بن محمد جعفر کرمانی در ۱۲۲۴ ق.
مالك: ملا محمد مازندرانی درج ۱- ۱۲۷۹ ق.
کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج مشکی مقوایی.
ك ۲۲۴ × ۱۴ و ۲۱ س ۱۹ × ۱۵.

(۸۱۷)

(کلام. عربی)

التنبيهات

الموصلة الى التوحيد

تنبيهات و یادداشت‌هایی درباره توحید است.
آغاز: بسم الله. الحمد لله الذي تفردت ذاته بالملق من الكمال... اما بعد
فلما شرفني ربى بمجاورة مدينة نبينا... سنة ست و سبعين و سبعمائة و وفقني...
لادراكات... الوصول الى جناب قطب الملة والدين الحسيني... فوقع في خاطري

ترتیب رساله مشتمله علی التنبیهات الموصلة الی التوحید . . . ورتبته علی مقدمه واربع مقاصد و خاتمة . . .

انجام : فقس معنی الحقیقی علیها والله اعلم .

۶۳۳۲

ش ۵ دفتر ، ۱۰۰ پ - ۱۳۹۰ ر . خط مانند شماره پیشین دفتر ، بی تاریخ . ش ۱ « آغاز و انجام » است . که درس ۲۱ گذشت .

(۸۱۸) التنبیه بالمعلوم من البرهان (حدیث . عربی)

علی تنزیه المعصوم عن السهو والنسیان

از شیخ حر عاملی م ۱۱۰۴ ق . در نفی سهو و اشتباه کردن معصومان است و دوازده فصل دارد . و یک بار نیز مؤلف آنرا مختصر کرده است . (ذریعه ۴ : ۴۳۸ - ۴۳۹ و ۴۵۷ - ۴۵۸) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی اختار الانبیاء والاصیاء حفظه للإیمان . . .

انجام : ولا یریب ولا توفف والله اعلم .

۷۵۲۶

ش ۱ دفتر ، ۲ پ - ۷۴ ر . نسخ محمد علی کرمانشاهی در ۱۳۰۳ ق . و پس از آن «اربعین» و «محکم و متشابه» است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج چنایی .

۲۰۵ گ ۱۱ × ۱۸ و ۱۴ س ۷ × ۱۳/۵ .

(۸۱۹) التنبیه علی سبیل السعادة (اخلاق . عربی)

از فارابی م ۳۳۹ ق . است . (ذریعه ۴۳۷۴ و فهرست دانشگاه ۳ : ۹۰ و ۱۵۸) در حیدرآباد چاپ شده است .

۱۲۱۶

ش ۳۹ دفتر . ص ۲۰۴ - ۲۱۳ ش ۱ «النفس» است .

۲۹۱۲

ش ۱۷ دفتر ۹۲ ر. - ۹۵ پ. ش ۱ «شرح رساله زینون» است.

(حدیث . فارسی)

تنبیه الخافین

(۸۲۰)

فی تذکرة العارفين

شرح چیست بر نهج البلاغه از ملافتح کاشانی. م. ۹۸۸ ق (سپه ۲ : ۱۶ و ذریعه ۴ : ۴۴۷).

۳۰۷۳

نسخ صالح بن سعید بحرانی در ۱۰۷۸ ق. و پس از پایان کتاب «خطبه شقشقیه» را نیز همو نوشته است. متن نهج البلاغه با شنکرف تحریر گردیده و در حاشیه صفحه ها تعلیقاتی بامضای شیخ علی و بی امضا نوشته شده ، و بر دو برگ که پیش از نسخه است مطالب پراکنده یادداشت شده و پاره بی از برگها وصالی گردیده ، و مطالبی از پشت برگ اول محو شده است . کاغذ دولت آبادی . جلد تیماجی . وقف سپهسالار .

۳۳۷ گ ۲۷ × ۱۶ و ۲۷ س (سپه ۲ : ۱۷) .

۳۰۹۱

نستعلیق عبدالواهب مشتهر بواعظ ملکی اصفهانی ۱۰۱۶ ق. است و پشت برگ اول یادداشت هایی است که کهنه ترین آنها تاریخ ۱۰۲۷ ق. دارد ، حواشی برگ آخر از بین رفته و وصالی شده است .

کاغذ سپاهانی . جلد چرمی روغنی . وقف سپهسالار .

۴۸۷ گ ۳۰ × ۱۸ و ۲۵ س (سپه ۲ : ۱۷) .

۷۰۵۵

نسخ سده یازدهم . عنوانها شنکرف . متن زیر خط شنکرف . آمار خطبه ها در پایان هست .

تملك در ۱۱۷۵ ق. و تملیک میرزا محمد فیاض در ۱۰۶۱ ق. دارد .

کاغذ سپاهانی آهار مهره . جلد تیماج قهوه ای کناره مشکی مقوایی .

۱۹۳ گ ۱۹ × ۳۱ و ۲۵ س ۱۱ × ۲۲ .

(۸۲۱)

تنبيه الغافلين

(حدیث . فارسی)

و گنج گهر

رساله اخلاقی و بروش اخباری است .

آغاز: از حضرت رسول مرویست که فرمود: بترسید از خدای تعالی و طاعت باخلاص کنید . . .

انجام: باب در صفت آفرینش . (افتاده).

۵۷۸۹

نسخ سده دوازدهم .

کاغذ فرنگی . جلد مقوا .

۷۹ گ ۱۴ × ۲۰/۵ و ۱۷ و ۸ × ۱۴/۵ .

(۸۲۲)

تنزيه الانبياء والائمة

(حدیث . عربی)

از سید مرتضی علم الهدی . م ۳۶ ق . میباشد .

در آن پیغمبران و پیشوایان دوازده گانه شیعه را از گناهان پاک و منزله بر شمرده است

ذریعه ۴ : ۴۵۷ و ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۰ .

۱۷۸۲

نسخ آغاز سده ششم . عنوانها درشت . برخی عبارات معرب و اندکی بی نقطه است . نشانها

شنگرف است . ۱۶۶ بر گشمار دارد . اجازه قرائت دارد که چنین است :

[قراء علی کتاب تنزیه الانبیاء والائمة علیهم السلام من اوله الی آخره قرائة فهم و . . .

ودرایة : النقیب الاجل السید العالم الاوحد تاج الدین شمس الشرف ابوالحسن علی بن

محمد بن احمد بن ابی الفضل العلوی الحسینی احسن الله توفیقه و تسدیده . واجزت له ان یروی

ذلك عنی عن شیخی الاجل العالم ابی نصر عبد الجبار بن ابی القاسم الرازی ، عن الشیخ المفید

ابی علی ، عن والده الشیخ السعید ابی جعفر بن الحسن الطوسی ، عن السید المرتضی علم الهدی

نفعنا الله به و جمیع المؤمنین . والحمد لله رب العالمین . وصلواته علی سیدنا محمد النبی و آله

الطاهرين وسلامه . وحسبنا الله ونعم الوكيل . واخبرني أيضاً شيخى السيد الاجل العالم ابو نصر عبد الجبار بن ابى القاسم الرازى ؛ انه قرأه على الشيخ الاجل السعيد عبد الجبار ابى الوفاء ابن عبد الله الرازى ، واخبره انه قرأه على الشيخ السعيد ابى جعفر محمد بن الحسن الطوسى . ورواه الشيخ ابو جعفر عن السيد علم الهدى المرتضى رحمه الله . كتبه على بن فرج بن على فى التاريخ المذكور .

مالك : عماد الدين على استر ابادى .
كاغد سمرقندى نخدى . جلد تيماج سرخ ضربى مقوابى .
ك ۲۲ × ۱۵/۵ و ۱۶ س ۱۱ × ۱۶ .

(۸۲۳) **تَنْسِيقُ نَامَةِ** (طبيعى . فارسى)

يا « تنسوق نامۀ ايلخانى »

در شناسائى سنگها و كانها و فلزها ، در چهار بخش . از خواجه طوسى م ۶۷۲ ق .
(ذريعه ۴ : ۴۵۸ وف . دانشگاه ۳ : ۲۱۰ و احوال خواجه از مدرس رضوى . ص ۲۹۰ ، ۳۴۵) .

۲۸۶۸

نستعليق ميرزا امين بن ميرزا جعفر لاهجاني حاجى طرخانى كه بدستور برخى از دوستان در ۱۲۴۹ ق . نوشته است . عنوانها شنكرف .
كاغد فرنگى . جلد تيماج سرخ يك لا .
ك ۳۵ × ۱۲/۵ و ۲۰/۵ س ۱۳ و ۱۴ × ۸/۵ .

۲۸۶۹

ش ۴ دفتر ، ۶۶ - ۹۳ پ . آغاز و انجام افتاده است .
ش ۱ « جواهر نامه » است .

(۸۲۴) **تَنْقِیْحُ الْأَمَلِ** (نحو . عربى)

فى شرح ابيات الجمل

« الجمل » منظومه ييست در هشت بيت . از حسن بن قاسم بن عبد الله مرادى معروف بابن ام قاسم مصرى ۷۴۹ م ق . (هدية العارفين ۱ : ۲۸۶) . و شرح آن از برهان الدين ابراهيم بن حسن است .

آغاز: بسمله . جمل اتت ولها محل تعرب سبع لان حلت محل المفرد
انجام: و كذلك تابعة لشيء ماله من موضع فاحفظه غير مفرد
آغاز شرح: قال الشيخ . . . برهان الدين ابراهيم بن حسن . . . الحمد لله الذي
بسمه يبدأ كل كتاب . . .

انجام شرح: مستتهم البساء، لامحل لها .
شرح بيت هشتم افتاده بوده، و کاتب آنرا نوشته است .

۶۷۰۸

ش ۴ دفتر، ۵۶ پ - ۶۹ پ . نسخ محمد علی کرمانشاهی در مدرسه سپهسالار کهن
درع ۲ - ۱۳۲۴ ق . ش ۱ «الخلاصة الألفية» است .
کاغذ فرنگی
۲۰ س ۱۴ × ۷/۵ .

(۸۲۵) تنقیح البیان (فقه . عربی)

فی شرح ارشاد الازهان

«ارشاد» در ص ۱۰۱ گذشت. و این شرح از نصرالله بن حسن حسینی استرآبادی
تهرانی است، که در نیمه اول سده سیزدهم میزیست (ذریعه ۴: ۴۶۲ و سپه ۱: ۴۳۶) .

۲۴۸۳

جلد اول است . و گویا بخط خود نگارنده باشد که بنسخ نوشته . برخی مطالب را
خط زده و در کرانه نوشته است . در برگ نخست گزارشی در ستایش این کتاب و مؤلفش
بتاریخ ۱۲۵۵ ق . و بامهر «تلك حجتنا آتيناها ابراهيم» دارد ، و معلوم میشود تا آن سال
هنوز تألیف کتاب ناتمام بوده است . وقف سپهسالار .
کاغذ فرنگی . جلد مقوا .

۲۷۱ گ ۱۵ × ۲۱ و ۲۳ س (سپه ۱: ۴۳۸)

۲۴۸۴

نستعلیق سده سیزدهم . از آغاز کتاب تا پایان مقصد اول از نظر سوم از طهارت
را دارد و شاید نخستین نسخه پاکنویس باشد . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماجی .
 ۲۸۹ گ ۱۵×۲۱ و ۲۳ س (سپه ۱ : ۴۳۸) .

۲۴۸۵

ش ۱ دفتر . نستعلیق سده سیزدهم ، از همان نویسنده نسخه ۲۴۸۴ . جلد دوم و ناقص است
 و تا غسل میت را دارد . ش ۲ «مدارج الاحکام» است . وقف سپهسالار .
 کاغذ فرنگی مهره زده . جلد تیماجی نیم ضربی .
 ۱۳۰ گ ۱۵×۲۲ و ۲۳ س . (سپه ۱ : ۴۳۸) .

(۸۲۶) تنقیح الصحاح (فرهنگنامه عربی)

از محمود بن احمد زنجانی است ، که در آن صحاح اللغة جوهری را گزین نموده
 است (سپه ۲ : ۱۶۶) . برای شناسایی کارهایی که در باره صحاح انجام شده است
 «فرهنگنامه های عربی بفارسی-ص ۱۴۴» دیده شود .

۹۴

نسخ سده دهم ، پشت صفحه اول نام کتاب و مؤلف آن و مطالب پراکنده نگاشته
 شده ، در حاشیه بیشتر صفحه ها تعلیقاتی هست ، نسخه آب دیده ولی خطوط آن ضایع نگشته
 از آخر آن دو صفحه افتاده و انجام نسخه که در معانی واژه «وقا» میباشد این است : [فی ما
 مضی . و اما الیوم فیه عشرة دراهم و خمسة اسباع درهم . والجمع الاوقی] در ۱۲۸۷ ق .
 داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه شده است . وقف سپهسالار .
 کاغذ سمرقندی . جلد تیماجی .

۱۱۷ گ ۲۶×۱۸ و ۲۱ س (سپه ۲ : ۱۶۶)

(۸۲۷) تنقیح المقاصد الاصولیه (اصول فقه عربی)

فی شرح ملخص الفوائد الحائریة

اصل «فوائد حائریة» از آقا باقر بهبهانی م ۱۲۰۶ ق . است . و شاگرد وی محمد
 حسن بن حاج معصوم قزوینی م ۱۲۴۰ ق . فوائد استاد خویش را ، نخست تلخیص ، و سپس
 همان تلخیص را شرح نموده است . و در آن از «کشف الغطاء» تألیف خودش یاد میکند .
 او فوائد را در ۲۴- ج ۱- ۱۲۰۲ ق . تلخیص کرده و در ۱۲۱۲ ق . شرح کرده است

(ذریعه ۴ : ۴۶۵ و سپه ۱ : ۵۶۱).

نام اصل کتاب و تلخیص و شرح و نام مؤلفان در دیباچه هست ،

۹۰۰

نسخه است. مطالب افتاده از متن و حاشیه‌هایی از مصنف، در کرانه نسخه نوشته شده است و به نوشتن آخرین عبارت شارح که تاریخ تألیف است بسنده کرده، و نامی از نویسنده و سال نوشتن نیاورده است، و گویا از نخستین نسخه‌های کتاب است.

کاغذ فرنگی جلد تیماج . وقف سپهسالار .

۲۱۸ گ ۲۱ × ۱۵ و ۲۵ س (سپه ۱ : ۵۹۲) .

۶۲۰۰

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها شنگرف . متن زیر خط شنگرف .

کاغذ فرنگی سفید آهار مهره . جلد تیماج مشکی یک لا .

۱۸۵ گ ۲۱ × ۱۵ و ۲۱ س ۱۶ × ۱۱ .

(هیئت . فارسی)

تنقیح مقاله

(۸۲۸)

در توضیح رساله

شرحیست بر رساله « تام مقاله » یا رساله هیئت فارسی قوشچی ، از هبة الله

شاهمیر حسینی حسنی ، که برای پسران خود از روی « نهایه الادراک » و « تحفه شاهی » و شرح تذکره و ملخص جغمینی نگاشته است (ف . دانشگاه ۳ : ۹۱۹) .

آغاز : بسمله . خوبترین هیئتی که مصور ناطقه ، عرایس کلام و لطائف نظام بران

وجه مصور سازد . . . اما بعد فقیر . . . هبة الله الحسنی الحسینی الشهیر . . . در حین املا و ربقه انشاء میآورد . . .

انجام : در نهایت صعوبت و اشکال است . فحقق ان القوة بذلك المقال بعون الله

المنعم المفضل . وقد تم المقالة الثانية من حيث اللفظ والمعنى بالفضل و الافضل . . .

وصلی الله علی نبیه . . . يوم يعرض فيه الاعمال .

۶۰۱

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها زیر خط شنگرف .
انجام ، مقاله ثانی در بیان احوال ظل مستوی و معکوس . . . بضوء اول روشنی
 است حاصل از مضیء لذاته . (افتاده) .
 کاغذ فرنگی . جلد تیماج مشکی یک لا ضربی .
 ۱۹۷ گ ۲۲ × ۱۴ و ۱۵ س ۸ × ۱۶ .

۶۰۱ مکرر

نستعلیق ۱۲۳۴ ق . در سپاهان . متن زیر خط شنگرف .
 ۱۲۹۷ ق . سپهسالار آنرا بنام « شافیه » وقف کرده است .
 کاغذ قرنگی سفید . جلد تیماج زرد مقوایی .
 ۱۹۹ ک ۱۰ × ۱۶ و ۱۸ س ۵/۵ × ۱۱ .

(۸۲۹) **تنقیح المناظر** (ریاضی . عربی)

لاولی الابصار والبصائر

« المناظر » اقلیدس صوری که بعبری ترجمه شده بود ، بدست ابن هیثم ابوعلی محمد بن
 حسین بن حسن بن سهل بن هیثم بصری (م پیرامن ۴۳۰ ق .) بنام « المناظر و المریا »
 در هفت مقالات مرتب گردید (۱) سپس کمال الدین ابوالخیر حسن فارسی شاگرد قطب الدین
 شیرازی (م ۷۱۰ ق) بدستور استاد آنرا تهذیب و تنقیح نمود و « تنقیح المناظر » نامید
 و یک خاتمه و ذیل و لواحق بر آن افزود . . . و سپس خود مؤلف (ابوالخیر) ابن تنقیح
 را کوتاه کرد و « البصائر فی اختصار تنقیح المناظر » نام داد (نسخه ش ۴ خطی ریاضی فاضل خان
 مشهد . و ش ۵۵۴ کتابخانه سپهسالار) . که در ص ۲۵۴ گذشت .

کمال الدین فارسی در ۷۱۸ ق . این شرح را بپایان رسانیده است و در هند بسال
 ۱۳۴۷ ق . در دو جلد چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۶۷ و کاهنامه ۱۳۱۱ ش . ص ۱۴۱) .

(۱) خواجه طوسی ۶۷۲ ق . نیز مناظر اقلیدس را تحریر کرده که ضمن تحریرهای
 وی در حیدرآباد دکن چاپ شده است .

۵۵۱

نسخ حسن بن حمزه بن عبدالرحیم افغان لودی . در ۹۹۱ ق .
عنوانها، نشانها و شکلها شنگرف .
کاغذ سمرقندی زرد . جلد تیماج آبی ضربی مقوایی .
۱۸۲ برگ ۱۶×۲۴ و ۳۸×۵۸ .

۵۵۲

نسخ نزدیک به نستعلیق . از میرزا محمد بن ابوالحسن اصفهانی . در شنبه ۱۰۹۷-۱۰۹۸ ق .
رقمها ، نشانها و عنوانها شنگرف . شکلها بازر . صفحه ها در دو جدول زرد و لاژورد .
کاغذ سپاهانی . جلد روغنی ، زمینه صدفی ، اطراف مشکی ، وسط ترنج گل بوته زرین
درون تیماج سرخ ساده .
۲۵۲ گ ۱۱×۱۹ و ۲۷×۱۳ .

(منطق . عربی)

تَنْوِیرُ الْمَطَالِعِ

(۸۳۰)

و تبصیر المطالع

ملا جلال دوانی نخست حاشیه‌یی بر «مطالع» نگاشته و صدرالدین دشتکی بر آن
اعتراضها کرده ، و سپس دوانی حاشیه‌ی نوینی بر آنها نگاشته ، و بدین نام خوانده است .
(ذریعه ۴ : ۴۷۲ و ۶ : ۷۷) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذى اطلع من مطالع البراهین لوامع انوار الیقین ...
فقد الحانى الاحاح من يجب على ... انجاح ماحوله ... الى النظر فيما علقه بعض الفضلاء
الاشراف ... على ما علقته على حواشى المطالع ... وسميته بتنوير المطالع و تبصير المطالع ...
انجام ؛ در باب تصدیق و تصور نظری و بدیهی: فان المقصود منها استنباط الاشارة

۳۰۳۳

نستعلیق سده سیزدهم . عنوانها شنگرف . در پایان کم دارد .

کاغذ سپاهانی . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی .
 ۱۶۸ گ ۹۵ × ۲۰ × ۱۹ و ۵ × ۱۳/۵

(۸۳۱) التوبه (اخلاق عربی)

رساله‌یست اخلاقی و عرفانی .

آغاز : بسمله الحمد لله الذي بتحميده يستفتح كل كتاب ...

انجام : لا ينظف الثوب اصلا .

۵۸۰۸

ش ۱۱ دفتر ۱۳۸ پ ۱۴۱ پ . ش ۱ « المحبة » میباشد .

(۸۳۲) توحيد (عرفان . فارسی)

(رساله ...)

توحيد فعلها و صفات خدا و نیز اسمها و ذات خدا را ثابت کرده است .

آغاز : بسمله . حمدله ... این رساله‌یست در بیان حقیقت توحيد و اقسام آن .

توحيد ظهور فناء خلق است بنور بقای حق ...

انجام : اما بعد از وفات «واترك البحر رهوا انهم چند مغرقون» .

۵۸۳۸

ش ۹ دفتر ۸۵ پ - ۸۸ ر . ش ۱ « جنگ » میباشد . تاریخ يوم ۴ شنبه ثالث صفر سنة ۱۰ (شاید ۱۰۱۰ ق.) دارد .

(۸۳۳) التوحيد (عرفان عربی)

از فیض کاشانی محسن بن مرتضی است (ذریعه ۴ : ۴۸۱) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الواحد الاحد القهار . . . اما بعد ؛ فيقول . . . محسن
ابن مرتضى . . . هذه رموز عرفانية واشارات فرقانية الى تحقيق التوحيد ومراتبه . . .
انجام: واذا انتهى ما اردنا ايراده من الكلمات المضمون عن غير اهلها ، فلنختم
الكتاب ، حامدين لله مصلين على اصفياء الله و تاريخ: « ختمها ختمن = ۱۰۹۰ ق . » .

۵۷۰۶

ش ۳ دفتر ۹۳ - پ ۱۳۲ .

خط محمد علی بن حسین اصفهانی کرمانشاهی، در مدرسه سپهسالار کهن محمدشاهی در
تهران، از روی خط مؤلف . ش ۱ « المجتبی » میباشد .

(کلام . عربی)

التوحید

(۸۳۴)

(کتاب ...)

از ابن بابویه قمی رازی محمد بن علی صدوق م. ۳۸۱ ق. در ۱۲۸۵ ق. در تهران
و ۱۳۲۱ ق. در بمبئی چاپ شده. و چند شرح دارد (ذریعه ۴: ۴۸۲) و در آن آراء کلامی
و فلسفی خود او نیز دیده میشود و برمی آید که او بکوفه و همدان و نیشابور و سرخس
و بلخ نیز رفته است. و در آن از سالهای ۳۵۲، ۳۵۴ یاد کرده و از « عیون » و « خصال »
و « کتاب النبوه » خویش نام برده است (ذریعه ۴: ۴۸۲ و ف. دانشگاه: ۳: ۱۲۴۰).

۱۸۳۶

نسخ ۱۰۶۹ ق. نام نویسنده پاک شده. نسخه بدلهای و واژههای مشکل در حاشیهها گزارش
داده شده است. اشعاری از صائب و فهرست کتاب را نیز دارد. وقف سپهسالار .

کاغذ سپاهانی حنایی . جلد تیماج .

۲۰۱ گ ۱۹ × ۲۵ و ۱۷ س . (سپه ۱ : ۲۳۰) .

۱۸۳۷

نسخ سده دهم. از پایان افتاده است. وقف سپهسالار .

کاغذ سمرقندی . جلد میشن .

۲۵۳ گ ۱۳ × ۱۹ و ۱۷ س (سپه ۱۴ : ۲۳۰)

۵۳۳۸

نسخ محمد بن محمود اردکانی، در یکشنبه ۱۲ صفر ۱۰۷۱ ق.

کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سرخ زر کوب درون زرد مقوایی .

مالك : فرهاد میرزا درج ۱ - ۱۳۰۰ ق . و در ۱۲۶۰ ق . از وارثان علی اصغر وزیر

خریداری شده است . وقف حاج آقا احمد کرمانشاهی .

۱۶۱ گ ۱۲ × ۳۰ و ۲۳ س ۵/۵ × ۱۴ .

(کلام . عربی)

التوحید

(۸۳۵)

(رسالة...)

از جلال الدین محمد دوانی ' که در آن مراتب توحید را یاد کرده است . (ذریعه -

۴ : ۴۸۱) .

آغاز : بدان که توحید را سه مرتبه است ، اول : توحید افعال است ...

انجام : و جمع اسماء دیگر تفصیل اجمال او است .

۲۹۱۶

ش ۳۷ دفتر ۵۷۹ ر - ۵۸۱ پ . ش ۱ «جنگ» است . و سپس ترجمه بخشی از کتاب «اثبات الواجب» دوانی بفارسی است تا ۵۸۵ ر . و سپس داستانی درباره ابو یعقوب زاجر مکفوف (کور) در نزدیکی برمکی و حکایات دیگر بر عربی دارد .

و سپس اسامی ساعات شب و روز بر عربی و معانی فارسی کلمات که در عربی مثنی آمده است و معانی اسماء حروف هجاء و فوائد لغوی ، تا برگ ۵۹۳ ر . و یک شعر فارسی در گ ۵۹۵ ر . هست . و یک فائده از صندوق ماشاء الله مصری و فائده دیگر از بطليموس و چند رقه تا گ ۵۹۸ ر . دارد .

(۸۳۶)

التوحید

(کلام . عربی)

(رسالة ...)

منسوب به مفضل بن عمر بن جعفری است . در جلد توحید بحار الانوار ج ۲ چاپ شده است . و سپس جدا گانه نیز چاپ شده است . (ذریعه ۴ : ۴۸۲ و فهرست دانشگاه ۱۲۳۹:۳ و ۲۵۶۱) این کتاب بنام «الدلائل والاعتبار» در حلب بسال ۱۳۴۶ ق . چاپ شده و به جاحظ منسوب شده است .

۲۹۱۳

ش ۶ دفتر . ص ۱۰۱-۱۳۷ . در جمعه پایان رمضان ۱۱۵۷ ق . نوشته شده است .
ش ۱ «جنگ» است .

۵۳۴۲

ش ۱ دفتر ، ۱-۴۱ پ . نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها شنگرف . میان بر گهاموریانه خورده و وصالی شده است .
کاغذ سپاهانی ، جلد مقوا .

۱۰۳ گ ۱۱×۱۸ و ۲۱×۶ س ۱۴ .

(۸۳۷)

توحید العامة

(کلام . عربی)

رساله بیست درباره توحید

آغاز : توحید العامة ؛ هذه اثنتی عشرة لا فكل واحدة بحر من بحار النیران . لیس لها عین الاغیار ...

أنجام : فی ان یبارک فی هذه المواصله . و صلی الله علی النبی محمد و آله . هذا آخر ما کتبه عمر بن محمد الریانی الی محمد بن عمر السلطانی (وقد کتب هذه الاجزاء تذکرة لخزانة المولی المنعم صاحب الکبیر ... جمال الدولة والدين عماد الاسلام صاحب المعظم

ملك ملوك الوزراء في العالم، نظام الدولة والدين... بهمنيار بن الصدر الكبير صاحب الشهيد جمال الدين خسرو و فيروز... عبدهما و اعيهما ابو الفخر بن القاضي ابي الشمس الابرقوهي... في غرة ربيع الاول سنة ۶۳۸ حامداً مصلياً ومسلماً...

۳۸۷۵

ش ۲ دفتر، ۱۶ پ- ۲۳ پ. بنسخه، و پس از آن تا ۴۳ پ. شعرهای فارسی و عربی و سرگذشت پیغمبران و چند خطبه عرفانی از صاحب عادل هست. ش ۱ «طواسین» است.

(۸۳۸) التوراة (متن مقدس. عربی)

توراة از آغاز تمدن اسلام به عربی گردانیده شد، و سپس در کتابهای حدیث و خبر اسلامی، بندهایی بنام سوره از توراة دانسته شده، و گویند علمی آنها را به عربی گردانیده، و یا کعب الاحبار آنها را از توراة پنهانی، بیرون آورده است. نسخه زیر چهل بند است بنام سوره، که از این گونه حدیثهای مسلمانان است.

۵۸۴۷

ش ۲ دفتر، ۷۵ پ- ۹۱ ر. فقط چهل سوره است بخط شماره پیشین دفتر. ش ۱ «مسکن الفؤاد» است.

(۸۳۹) التوراة (متن مقدس. عربی)

شامل کتابهای: ۱- ایوب- ۲- مزامیر- ۳- امثال- ۴- جامعه- ۵- نشد الانشاء- ۶- الحکمة- ۷- يشوع بن شير اخ- ۸- اشعيا- ۹- ارميا- ۱۰- باروخ- ۱۱- حزقيا- ۱۲- دانيال- ۱۳- هوشع- ۱۴- يوامل- ۱۵- اتوش- ۱۶- عوبديا- ۱۷- نبوت يونس- ۱۸- ميخا- ۱۹- ناحوم- ۲۰- حبقوق- ۲۱- صفنيا- ۲۲- حجي- ۲۳- ذكريا- ۲۴- ملاخيا- ۲۵- مقابین اول- ۲۶- مقابین دوم.

نستعلیق بی نام در سده دوازدهم . جلد دوم تنها است . عنوانها شنگرف ، شمارهها
شنگرف در پشت برگ عنوان فهرست کتاب را نوشته است .
کاغذ فرنگی سفید آهارمهره . جلدچرم حنایی مقوایی .
۳۳۲ گ ۱۵ × ۲۴ و ۱۹ س ۱۰ × ۱۷ .

(۸۴۰) توضیح الاشکال (ریاضی . فارسی)

ترجمه ییست با تحریر و توضیح بفارسی از تحریر اقلیدس ، تالیف خواجه نصیر
طوسی . مترجم ملامهدی بن ابی ذر نراقی کاشانی (م ۱۲۰۹ ق) و صاحب «رسالة فی الاکر»
میباشد که تحریر اکر خواجه طوسی است (ذریعه ۱۱: ۱۰۳) در این کتابخانه حاشیه‌یی
بر این کتاب هست (ش ۵۴۹/۱) که بنام «حاشیة توضیح الاشکال» یان خواهد شد
(ف دانشگاه - ۳: ۸۶۸) .

آغاز: بسمله . سپاسی که مهندسان کارخانه ابداع از تقدیر اوقاص آیند ...
انجام : مثل نسبت زاویه الف است بز زاویه دال . وهو المطلوب . تمت المقالة السادسة
... فی يوم الثلاثاء ثالث ذی القعدة سنة ۱۲۶۹ .

۵۴۵

نسخ بی نام . در سه شنبه ۳ ذیقعدة ۱۲۶۹ ق . پایان مقالت ششم پایان یافته . و در
۱۳۱۲ ق . توسط اسدالله منجم دودانگه تصحیح و مقابله شده است .
عنوانها ورقمها شنگرف . کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی ساده .
۲۲۹ برگ ، ۱۷ س ۹ × ۱۶ و ۱۵ × ۲۲ .

۵۴۶

نسخ بی نام و تاریخ در پایان سده سیزدهم نوشته شده پایان افتاده است .
کاغذ فرنگی . جلد تیماج زرد مقوایی ضربی .

۲۰۷ برگ ۱۵×۲۱ و ۱۹×۱۴.

(هیئت . عربی)

توضیح التذکرة

(۸۴۱)

شرحیست بر «تذکره» خواجه طوسی م ۶۷۲ ق از نظام الدین حسن ابن محمد بن حسین قمی نیشابوری، که برای نظام الدین علی بن محمود رئیس یزدی نگاشته و در ۷۱۱-۱۶۱ ق به پایان رسانیده است.
(ذریعه ۴: ۴۹۲ وف . دانشگاه - ۳: ۹۰۷).

۵۸۷

نستعلیق سده دهم.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج سبز مقوایی ضربی.
۲۱۶ گ ۱۷×۱۱ و ۱۹×۱۱ س ۱۶.

۵۸۹

نسخ نزدیک به ثلث، بی نقطه در سده هشتم یا نهم نوشته شده. عنوانها. نشانها و شکلها شنگرف است. حاشیه ها بنشان «فاضی ره» دارد. آغاز افتاده است. در پایان، در برگ ۱۳۳-۱۳۴ مسئله «احکام مثلثات مستقیمه الخطوط» بنقل از مجسطی، به عربی نوشته شده است.

کاغذ سمرقندی. جلد تیماج چنایی ضربی مقوایی.
۱۳۴ گ ۱۶×۲۵ و ۲۳×۱۱ س ۱۷.

(نجوم . عربی)

توضیح المقاصد

(۸۴۲)

از شیخ بهایی م. ۱۰۳۱ ق. است و در آن وقایع روزهای سال را از محرم تا ذیحجه یاد کرده است، همراه شرح یائیه حمیری در مصر بسال ۱۳۱۳ ق و با «مسار الشیعه» در ایران بسال ۱۳۱۵ ق. چاپ شده است. (ذریعه ۴: ۴۹۸ وف . دانشگاه ۳: ۹۵۶ و ۱۵۲۹).

۶۲۲۰

ش ۵ دفتر، ۱۴۲ پ - ۱۵۲ پ. با همان خط نویسنده شماره پیشین دفتر. ش ۱ دفتر
«عقد الدرطهماسبی» است.

(۸۴۳)

توقیع عسکری (خبر . عربی)

گویند نامه‌یست که امام حسن عسکری، برای علی بن حسین قمی ابن بابویه نگاشته است. (سپه ۱: ۲۳۰).

۱۱۱۷

نسخ حسن نیاز طباطبایی در ۱۲۴۷ ق. و در پایان اخباری از «خصال» هست. در پشت برگ نخست سید محمد بقای اصفهانی خوشنویس در ۱۲۶۹ ق. گواهی داده است، که نسخه بخط نیاز خوشنویس میباشد. مالک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۶۹ ق. با یادداشت ازوی. صفحه‌ها جدولبندی بزرگ. عنوانها زروگاهی شنگرف. برگ اول زرانندوداست. کاغذ متن وحاشیه سمرقندی و برخی فرنگی. جلد روغنی گل و بوته دوروی زمینه لاک‌ی. ۲۱ ک ۱۳/۵ × ۲۰/۵ و ۷ س. (سپه ۱: ۲۳۱).

(۸۴۴)

التوکل (اخلاق . عربی)

رساله‌یست عرفانی اخلاقی.

آغاز: الحمد لله لمبدر الملك والمکوت، المتفرد بالعز والجبروت...
انجام وان شکاه و ذکر عشر آقلا کذاک.

۵۸۰۸

(فلسفه . عربی)

تہافت الفلاسفہ

(۸۴۵)

از امام محمد غزالی است.

۶۴۰۸

نسخ سنجر بن میر محمد تقی حسینی کاشانی در ۱۰ شعبان ۱۱۳۷ ق.

عنوانها شنگرف.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج قهوه‌یی مقوایی ضربی.

۱۴۰ گ ۲۱ [۵×] ۱۲ و ۱۵ س ۱۴×۷.

(دعا. فارسی)

تمجیدیه

(۸۴۶)

از رضی الدین محمد قزوین است. درباره دعای نماز شب. نام کتاب و مؤلف در دیباچه هست (ذریعه ۴: ۵۰۳).

آغاز: بسمله. حمدله. وبعد بر هر عاقل هوشمندی... ظاهر است که بهترین وسایل... محرر این کلمات رضی الدین محمد بن الحسن القزوینی را... بخاطر فاتر رسید... انجام: که منظور اصلی از تحریر این کلمات آنست، ختم مینماید. والسلام علی من اتبع الهدی.

۶۱۷

ش ۵ دفتر ۸۷ پ- ۱۰۰ ر.

نسخ ۱۲۸۰ ق. ش ۱ «قبلة الافاق» است.

۵۹۸۶

ش ۵ دفتر ۱۳۴ پ- ۱۴۴ ر. نسخ علیا نویسنده شماره پیشین دفتر است.

ش ۱ «میزان المقادیر» است.

(فقه. عربی)

تهذیب الاحکام

(۸۴۷)

یکی از چهار اصل شیعه در فقه است، و از شیخ طوسی م. ۶۰ ق. میباشد. در ذریعه

۵۰۴:۴-۵۰۷:۵ شانزده شرح و بیست حاشیه آن یاد شده است. و درج ۶ ص ۵۱-۵۳ نیز آنها را یاد کرده است (سپه ۱:۲۳۱ و ف. دانشگاه ۳:۱۲۴۱).

۵۱ صدر

آغاز افتاده. از صلاة تا پایان صوم دارد. نسخ دوشنبه ۱۶ ذیحجه ۱۰۸۶ ق.
از شیرعلی بن ذوالفقار هرمن جردی جی عنوانها و نشانها شنگرف. وقف محمد شفیع
کاغذ سپاهانی. جلد تیماج سبز مقوایی.
۳۰۵ گ ۱۵/۵ × ۲۵ و ۲۱ × ۷/۱۵.

۵۲ صدر

از آغاز تا پایان مشیخه را دارد. نسخ محمد جعفر بن حسین قهپایی، در عشر اول رجب
۱۰۸۷ ق. از روی نسخه بیست که در سه شنبه عشر اول ذیقعد ۱۰۸۴ ق. نوشته شده بود.
صفحه هادردو جدول؛ بزرگ؛ لاژورد و زر، و کوچک؛ لاژورد و زروشنگرف. عنوانها
شنگرف است.

در آغاز هر يك از کتابها يك سر لوح كوچك زروشنگرف و ژلاژورد دارد. دو صفحه
اول زرافشانی شده و يك سر لوح عالی دارد. عنوانها در حاشیه باشنگرف نوشته شده است. تصحیح
شده است. حاشیه‌هایی از مجلسی بخط خودوی بر آن هست.

کاغذ سپاهانی سفید. جلد ساغری مقوایی.
۶۷۱ گ ۲۳ × ۳۴ و ۳۱ × ۱۲/۵ × ۲۳/۵.

۱۸۸۲

جلد دوم است و مشتمل بر بخش دیون و کفارات تا آخر دیات میباشد و بنسخ نوشته
شده است. در کتابخانه بنام جلد دوم «من يحضره الفقه» ثبت و وقف شده است.

کاغذ نباتی رنگ جلد تیماجی. وقف سپهسالار.

۲۲۲ گ ۳۲ و ۲۹ × ۲۷ (سپه ۱: ۲۴۱).

۱۸۹۶

نسخ است و مشتمل بر بخش دیون تا آخر بخش طلاق میباشد .
مالك : نعمت مشهور باصف حسینی در ۱۱۲۲ ق . در دفتر کتابخانه بنام « استبصار »
ثبت شده ، و پشت صفحه اول نیز بهمین نام وقف شده است .
کاغذ حنایی . جلد میشن . وقف سپهسالار .
۳۱۱ گ و ۱۹ س ۲۵ × ۱۹/۵ (سپه : ۱ : ۷۴۱) .

۲۴۲۷

تنها بخش طهارت و صلاة است .
نسخ فاضل حسینی در ۱۱۱۶ ق . در کرانه همه صفحه‌ها در مقابل هر يك از احادیث
رمزهاییكه دلالت بر صحیح باموثق یا مجهول یا مرسل یا ضعیف یا مرفوع یا مشهور یا مختلف
فیه بودن آنها دارد ، گذارده شده است . وقف سپهسالار .
کاغذ سپاهانی . جلد تیماج کهن .
۴۳۲ گ و ۱۸ س ۲۵ × ۱۹ (سپه : ۱ : ۲۴۲) .

۲۴۲۸

نسخ بی نشان . پایان افتاده . از آغاز کتاب تا اواخر بخش زکاة را دارد . اندکی
حاشیه دارد . تصحیح و مقابله شده . فهرست کتاب با خط نستعلیق در آغاز نوشته شده است .
بنام « شرح مقننه » وقف شده است . وقف سپهسالار .
کاغذ سپاهانی . جلد چرمی کهن .
۳۵۳ گ و ۱۸/۵ س ۲۵ × ۲۱ (سپه : ۱ : ۲۴۲) .

۲۴۲۹

نسخ هشتم ذیحجه ۱۰۹ (۱۰۰۹ یا ۱۰۹۰ ق) است .
از آغاز کتاب تا پایان صلاة را دارد . یاد داشتهایی خبری در آغاز کتاب هست . وقف
سپهسالار .
کاغذ سمرقندی . جلد تیماجی .

۳۴۹ گ ۱۹ × ۵/۳۰ و ۲۳ س. (سپه ۱: ۲۴۰).

۲۳۵

نسخ عبدالواحد بن محمد امین شیرازی در ۱۰۸۸ ق. دارای بخش طهارة تازیانه ها است. تصحیح شده و افتاد گیها را در کرانه نوشته اند. رمزهای حدیث صحیح، مقبول، مشهور حسن، ضعیف، و جز آن، در کرانه، در برابر هر حدیث نوشته شده است. چهار سر لوح و یک سر سوره دارد.

مالك: فرهاد میرزا است که از شیراز خریده، و اعتضاد السلطنة بر آن نوشته که فرهاد میرزا آنرا بمن بخشید.

کاغذ دولت آبادی. جلد تیماجی.

۳۵۸ گ ۱۹ × ۵/۳۲ و ۳۱ س (سپه ۱: ۲۳۹).

۲۴۳۱

نسخ محمد صادق در ۱۰۶۴ ق. بدستور شاه صفی صفوی است. و بخش طهارة تازیانه را در بردارد. نام بخشها و عنوانها بارز میباشد.

مالك: میرزا آقاخان نوری است که در ۱۲۷۳ ق. به پسرش و زیر لشکر بخشیده است و اعتضاد السلطنة در ۱۲۹۷ ق. آنرا از ورثه نوری خریده است. وقف سپهسالار در ۱۲۹۷ ق. کاغذ دولت آبادی.

۵۵۹ گ ۲۳/۵ × ۵/۳۳ و ۲۵ س (سپه ۱: ۲۳۶).

۲۴۳۲

نسخ عطیة بن عبدالرحمان جزائری در ۱۰۹۷ ق. طهارة تا پایان جهاد و امر بمعروف را دارد. حاشیه ها از دروس. جبل المتین. نهایة. و «ك.ع. ا. ه.» و جز آن دارد. بر گهای آغاز و پایان صحافی شده است.

در برگ نخست اشعاری هست مشعر بر خشنودی از آباد شدن کشور! وقف سپهسالار. کاغذ سمرقندی. جلد تیماجی.

۳۳۲ گ ۳۰/۵ × ۲۹ و ۳۰ س (سپه ۱: ۲۴۱).

۲۴۳۳

نسخ سده یازدهم است. و مشتمل بر بخش زکاة تا آخر بخش جهاد و امر بمعروف میباشد.
وقف سپهسالار است.

کاغذ سپاهانی . جلد چرمی .

۲۷۶ گ و ۲۳ س ۲۷ × ۱۹/۵ (سپه ۱ : ۲۳۷).

۲۴۳۴

مشتمل بر بخش حج تا آخر بخش نذرویمین و کفاره است . نسخ ابوالفتح ابن ابوالقاسم
حسینی استرآبادی است در ۱۰۵۶ ق. در اصفهان. و پس از پایان بخش عتق، رساله «نور الهدایه»
و «خلق اعمال» در چهار صفحه نوشته شده . و پس از پایان این دورساله، بنوشتن بخش یمین
آغاز کرده است. و در حاشیه بعضی از صفحه ها، کاتب حاشیه های بر مطالب کتاب نوشته است.
وقف سپهسالار .

کاغذ سپاهانی . جلد چرمی .

۴۱۵ گ و ۲۰ س ۲۶ × ۱۹ (سپه ۱ : ۲۳۸).

۲۴۳۵

نسخ سده یازدهم است، و مشتمل بر تمام کتاب تهذیب بوده و در هنگام صحافی بخش طهارت
و پاره بی از صلاة (نزدیک دوسوم آن) و قسمتی از آخر بخش اسناد تهذیب افتاده . و بخش
دیات و قسمت باقی از بخش اسناد در اول کتاب گذارده شده است . بعضی از برگها و صالی گردیده
و همه برگها متن و حاشیه است، که جز بادقت آنرا تشخیص نتوان داد .

دارای هیجده سر لوح است. که طرز آنها بایکدیگر متفاوت است . میان سطرهای
دو صفحه آغاز بخش صوم، و دو صفحه اول بخش دین و کفاره تهذیب شده است. وقف سپهسالار .

کاغذ متن دولت آبادی حاشیه سمرقندی. جلد چرمی کهن .

۶۳۸ گ ۳۲ × ۱۸ و ۲۷ س . (سپه ۱ : ۲۳۵).

۲۴۳۶

از آغاز بخش نکاح تا آخر سندهای تهذیب را در بر دارد. نسخ محمد بن خواجه علی قهستانی
در ۱۰۹۳ ق. می باشد. وقف سپهسالار.
کاغذ سپاهانی. جلد چرمی.
۲۴۰ گ و ۲۳ س ۱۸×۲۵ (سپه ۱: ۲۴۰).

۲۴۳۷

نسخ محمد سعید بن امین الدین در ۱۰۴۹ ق. از بخش نکاح تا پایان سندهای تهذیب را
دارد. در پایان بخش طلاق، شمس الدین محمد شیرازی نوشته است که آن را با نسخه ملاصدرالدین
محمد فسوی در دوشنبه ۲-۲۴ - ۱۰۵۰ ق. مقابله و تصحیح کرده است.
یازده سر لوح کهن دارد. بلاغ تصحیح نیز دارد. فهرست بخشهای کتاب و وقفنامه
در آغاز است. صفحه ها باز رجد و لبندی شده است. وقف سپهسالار.
کاغذ سپاهانی. جلد ساغری مشکی کهن.
۳۸۱ گ $۲۰ \times ۳۰/۵$ و ۲۲ س (سپه ۱: ۲۳۷).

۲۴۳۸

نسخ محمد علی بن فتحی بیك در ۱۰۹۳ ق. است (در پایان بخش وصیت). از بخش تجارت
تا بخش دیات را دارد. آغاز و پایان افتاده است. تصحیح شده و افتاده ها در کرانه ها نوشته شده
است. بر گهای کتاب ارث و صید جایجا شده. وقف سپهسالار.
کاغذ سپاهانی. جلد تیماجی.
۲۶۳ ك ۲۱×۳۰ و ۳۱ س (سپه ۱: ۲۴۰).

۲۴۴۱

ش ۱ دفتر. تنها بخش طهارت را در بر دارد و در ۱۰۷۷ ق. نوشته شده، قسمتی از
آغاز کتاب افتاده و اولین سطر موجود این است [باب حکم الجنابة و صفة الطهارة منها، قال الشيخ...]
پس از پایان بخش طهارت چند برگ از يك کتاب فقهی است که در آغاز آن نوشته شده:

[هذا كتاب الوقف والنكاح من تصنيف مولانا محمد باقر الخراساني] و آخرین سطر این بخش این است [المشهور انه يلزم بالقبض وقيل لا يلزم وقيل...]. و پیش از باب حکم الجنابه از بخش طهارت تهذیب چند برگ می باشد که نیز از يك کتاب فقهی است، در احکام وصیت. و شاید این برگها نیز از همان کتاب باشد که بخشی از آن دنبال این نسخه نهاده شده است. و نخستین سطر این بخش چنین است: [قوس واحد فقط انصرف الوصیت الیه] وقف سپهسالار.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماجی.

۱۸۸ ک و ۱۷ س ۲۰ × ۱۳ (سپه ۱: ۲۳۹).

۳۳۵۱

نسخ سده نهم است، تصحیح و مقابله شده و مشتمل بر بخش طهارت تا آخر جهاد است. برگهای بسیاری از اول کتاب، و همچده برگ از پایان، و چند برگ از اواسط آن و صالی گردیده و خطهای آن صفحه ها از میان رفته، کلمات افتاده از متن، و نیز حاشیه هایی سودمند در کرانه صفحه ها نوشته شده است. وقف سپهسالار.

کاغذ سمرقندی. جلد چرمی.

۴۲۲ ک و ۲۴ س ۳۷ × ۲۳/۵ (سپه ۱: ۲۳۸).

۳۳۵۲

نسخ ۱۰۷۲ ق است. (در آخر بخش زکاة). بخش طهارت تا اواخر بخش تجارت را در بر دارد. برگ آخر بخش تجارت افتاده و آخرین سطر آن چنین است: [ثم قال ارایت اذا انت رشوته یاخذ کل اقل من الشرط. قال نعم. قال فسدت رشوتك...]. وقف سپهسالار.

کاغذ دولت آبادی. جلد تیماجی.

۴۳۱ ک و ۳۹ × ۲۵/۵ و ۳۱ س. (سپه ۱: ۲۳۸).

۳۳۵۳

نسخ سده یازدهم. بخشهای دین، قضا، تجارت، نکاح، طلاق، عتق، ایمان، کفارات، صید، وقف، وصیت، ارث و حدود را دارد. يك خاتمه درزنجیره رجال سند دارد.

در آغاز هر کدام يك سر لوح كوچك هست. در میان سطرهای دو صفحه آغاز زرا اندود ، و دارای يك سر لوح بزرگ است. صفحه ها باز روزنگار جدول بندی شده است. بلاغ تصحیح دارد. کلمه های افتاده را در کرانه نوشته اند.

مالك : علی قلی اعتضاد در ۱۲۸۵ ق. وقف سپهسالار .
کاغذ دولت آبادی . جلد ساغری ضربی دوروی .
۲۶۶ گ ۲۴ × ۳۷/۵ و ۳۶ س (سپه : ۱۳۶) .

۴۲۶۹

از دیون و کفالت تا پایان فرائض است . نسخ محمد صادق بن حاجی محمد حافظ بدستور امیر محمد محسن رضوی متولی ، برای شاه صفی صفوی ، در سه شنبه ۱۸ - ۲ - ۱۰۴۷ ق. نوشته شده . عنوانها زروشنگرف . صفحه ها در جدول زروشنگرف ولاژورد میباشد . در دو صفحه آخر ، دو ترنج است و میان آن تاریخ کتابت نوشته شده است .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سبز مقوایی ضربی درون تیماج سرخ .
گ ۲۴ × ۳۵ و ۲۵ س ۱۵ × ۲۳ .

۵۳۴۳

از مزار تادیات را در بردارد . عنوانها و نشانها شنگرف . نسخ محمد طاهر بن محمد قاسم عبدالعظیمی در ۲۰ ذی قعدة ۱۰۷۶ ق. تصحیح شده است .
کاغذ سپاهانی نخدی . جلد تیماج سبز مقوایی .
۵۳۷ گ ۱۹ × ۳۲ و ۲۳ س ۱۱ × ۲۰/۵ .

۵۴۴۶

از آغاز تا پایان نماز بر مردگان را دارد . برک اول افتاده و بنام «غوالی الثلالی» ثبت شده . نسخ سده دوازدهم . عنوانها شنگرف است .
کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج قهوه ای ضربی .
۵۳۶ گ ۱۹/۵ × ۲۹/۵ و ۲۱ س ۱۱/۵ × ۲۰ .

۸۱۴۷

از آغاز تا پایان صلاة است . نسخ سده دوازدهم . صفحه ها در جدول زر و لاژورد

متن «مقننه» زیر خط شنگرف . حاشیه‌ها نستعلیق است .

کاغذ سپاهانی نخدی .

۳۴۰ گ ۱۹/۵ × ۳۴ و ۲۳ س ۱۱ × ۲۴ .

۸۴۰۹

از عتق و تدبیر و مکاتبه تا پایان مشیخه دارد . نسخ ۱۱۲۴ ق . عنوانها و نشانها شنگرف حاشیه‌ها نستعلیق با نشانه (م . ق . ر . ره) و (بهاء) و بنام چند کتاب دارد . بهاء الدین محمد بن محمد باقر حسینی که شاید نویسنده نسخه نیز باشد در سه شنبه ۲۱ ذی‌قعدة ۱۱۲۴ ق . آنرا تصحیح کرده است .

کاغذ فرنگی سفید . جلد تیماج مشکی مقوایی با برگردان .

۲۳۹ گ ۱۸ × ۲۵ و ۲۰ س ۱۰ × ۱۶ .

(لغت . عربی)

التهدیب

(۸۴۸)

از ازهری ابو منصور محمد بن احمد هروی (۲۸۲ - ۳۷۱ ق) است . وی در این کتاب واژه‌ها را بترتیب حرف آغاز ریشه ، مرتب کرده است و ۲۸ حرف را بترتیب مخرجهای آنها از کلو تا لبها ، مرتب نموده و آنها را به نه دسته زیر تقسیم کرده است : حلقی ع ح ه خ غ . ل هوی : ق ک . شجری : ج ش ض . اسلی : ص س ز . نطعی : ط د ت . لثوی : ظ ذ ث . زلقی : ر ل ن . شفوی : ف ب م ه وائی : ی وا . (سپه ۲ : ۱۶۶ و کشف‌الظنون) .

۵۷

نسخ سده نهم است . و برخی برگهای نو نویس دارد که شبیه به برگهای کهن نوشته شده . برگهای کهن متن و حاشیه است : پشت نخستین برگ ، فهرست دسته‌های نه گانه حروف و لغاتیکه در این مجلد است (حرف‌العین من الحاء الی الیاء و حرف‌الحاء مع القاف و الفاء) نوشته شده و پشت اولین صفحه کتاب مطالبی راجع بترتیب تهذیب و چگونگی استفاده

از آن نوشته شده و بنام جلد اول تهذیب بر این کتابخانه وقف گردیده و مشتمل بر کتاب حرف عین و بخشی از کتاب الحاء میباشد . صفحه‌های آن جدولبندی بشنگرف است . وقف سپهسالار .

کاغذ سمرقندی و فرنگی . جلد تیماج .

۴۱۰ گ ۳۰×۱۹ و ۳۳ س (سپه ۲ : ۱۷۱) .

۵۸

نسخه دوازدهم ، و بنام جلد دوم تهذیب وقف شده . مشتمل بر باقی واژه‌های کتاب حرف حاء و تمام کتاب خاء از عین تاسین (تا ماده بخش) میباشد . فهرست مندرجات بر نخستین برگ بخط نسخ نوشته شده ، و بر نخستین برگ کتاب مهراسمی بوده و آنرا محو کرده‌اند . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج .

۴۲۵ گ ۳۰×۱۹ و ۳۳ س (سپه ۲ : ۱۷۲) .

۵۹

نسخ . بعضی از برگهای آن کهن و متن و حاشیه میباشد . کنار سه برگ آن ، وخته ولی خطوط ضایع نشده . پیش از شروع بماده «قبو» یک برگ کاغذ سفید گذارده شده ، و پیدا است که مطالب برگ پیش ناتمام مانده ؛ و شاید بیش از همین یک برگ افتاده نداشته باشد . بنام جلد سوم تهذیب وقف گردیده و مشتمل بر کتاب خاء (از زای تا آخر) و کتاب الغین و کتاب القاف و کتاب الکاف میباشد . فهرست مندرجات بخط نسخ پشت نخستین برگ نسخه ، نگاشته شده . و در پایان این نسخه تصریح شده که جزء دوازدهم تهذیب باینجا ختم گردیده است . وقف سپهسالار .

کاغذ فرنگی . جلد تیماج .

۵۲۵ گ ۳۰×۱۹ و ۳۳ س . (سپه ۲ : ۱۷۲) .

۶۰

نسخ . در پایان کتاب حرف جیم تاریخ فراغت از نوشتن ۵۷۵ ق . یاد گردیده .

ولیکن از خود نسخه معلوم میشود که تاریخ راجع بکتابت این نسخه نیست و شاید تاریخ نسخه‌یی باشد که این نسخه را از روی آن نوشته‌اند. و مشتمل بر کتاب جیم و کتاب شین و کتاب صاد و بخشی از کتاب سین. (از حرف زای تا میم) میباشد. و در کتاب جیم از حرف لام تا پایان کتاب (۵۰ برک) مکرر نوشته شده. این نسخه بنام جلد چهارم تهذیب ثبت گردیده، و تمام صفحه‌ها جدول بندی بشنگرف میباشد و فهرست موادیکه این نسخه مشتمل بر آنهاست، بخط نسخ پشت نخستین صفحه نوشته شده است. وقف سپهسالار.

کاغذ سمرقندی و فرنگی. جلد تیماج.

۳۳۵ گ ۳۰×۱۹ و ۳۳ س. (سپه ۲: ۱۷۳)

۶۱

این نسخه که بر کنار صفحه اول بنام مجلد پنجم بر این کتابخانه وقف گردیده، مشتمل بر کتاب سین (بقیه نسخه پیش است) و کتابهای ز، ط، د، ت، ظ، ذ، ث، ر، ن، ف، ی، م، و، کتاب الجوف (ی، و، آ) میباشد و تهذیب بآخر این نسخه بانجام میرسد. و بر نخستین برات، فهرست مندرجات نسخه، بخط نسخ نوشته شده، و مهر اسمیکه در اولین صفحه کتاب بود در اینجا نیز بوده و همچنان پاک شده و پاره‌یی از برگها متن و حاشیه، و مجدول بشنگرف است، نام نویسنده و سال نگارش ندارد و ظاهراً خط کاتب مجلدات پیشین میباشد. وقف سپهسالار

جلد تیماجی. کاغذ فرنگی و سمرقندی.

۳۸۹ گ ۳۰×۱۹ و ۳۳ س. (سپه ۲: ۱۷۳).

(۸۴۹) تهذیب مخروطات اپلونیوس (ریاضی. عربی)

از محیی الدین یحیی بن محمد ابن ابی الشکر المغربي، حکیم اندلسی و همکار خواجه درر صدخانه مراغه است.

این دانشمند زیجی در ۶۷۵ ق. نگاشت. و کتابهای «المدخل المفید» و «تهذیب اکرثا و ذسیوس» و «مختصر مجسطی» نیز از اوست، که آخرین را برای غدیفور یوس ابن هارون ملطی جائلیق مختصر کرده و نسخه آن در کتابخانه رضوی ش. ۱۶۰ خطی

ریاضی هست . (فهرست رضوی ۳ : ۳۴۹ وف . دانشگاه ۳ : ۸۵۰ و ۸۴۷) .
 آغاز: بسمله . الحمد لله العلی شأنه ، القدیم احسانه ، الازلی سلطانہ ... قال
 العالم ... محیی الملة والدين یحیی بن ابی الشکر المغربی الاندلسی : اما بعد ؛ فانی لما
 رأیت جماعة من الفضلاء یستصعبون سلوك الطرق التي قصدها بلنیوس ... اهل برغاموس ...
 عن قطوع المخروطات ... شرعت فی تهذیب الفاظها و تقریر ایرادها ...
أنجام : ما بین مربعی ب ، ج ، وقایة . والله اعلم بالصواب . تمت المقالة السابعة
 من کتاب المخروطات لابلنیوس المهندس . وبتمامها تم الذی یوجد منها ..

۵۵۶

نسخ ، محمد صالح بن محمد حسین قاری . در یکشنبه ۱۳ ذیحجه ۱۰۸۵ ق . بدستور
 محمد حسین بن ابوالحسن بن هادی بن محتشم بن عمیدالملک بن شهنشاه قاینی در اصفهان
 نوشته شده . خط محمد هادی در یکشنبه ۲۹ ذیحجه ۱۰۸۷ ق در پایان نسخه هست . برادر
 است کتاب کننده یا محمد طاهر بن ابوالحسن قاینی نوشته است : در سه شنبه ۲۳ ع ۱۱۰۲ ق .
 شروع بقرائت این کتاب کردم . در برگ ۱۱ . محمد طاهر یزدی عبارتی بفارسی در شناختن
 سمت از ارتفاع نوشته است . در برگ ۸۲ ر . و ۸۲ پ . درباره اختلاف مناظر عبارتی از
 محمد باقر دیده میشود .

عنوانها ، نشانها ، شکلها شنکرف .

کاغذ اصفهانی . جلد تیماج سرخ یک لا ساده .

۸۲ گ ۱۳ × ۲۲ و ۲۰ س ۷ × ۱۴ .

(۸۵۰) تهذیب المنطق (منطق . عربی)

از سعدالدین تفتازانی (۷۲۲-۷۹۲ ق) . است و شرحها و حاشیه های بسیار دارد .

(ذریعه ۶ : ۵۳) و بفارسی نیز ترجمه و شرح شده است .

۲۸۱۸

ش ۷ دفتر ۱۶۵-۱۶۸ ر . نستعلیق سده دهم . عنوانها شنکرف ش ۱ «حاشیه بر حاشیه

تحریر القواعد» است .

۳۰۱۰

ش ۱ دفتر ۱ پ - ۱۹. نستعلیق ۱۲ ع ۲ - ۹۵۴ ق. عنوانها بزر. نام نویسنده پاک شده و نام محمد رضا بر جای آن نوشته شده است. حاشیه دارد. و سپس شعرهای پراکنده هست. کاغذ سمرقندی. جلد مقوا. ش ۲ «حاشیه تهذیب» است. ۷۴ گ ۱۶ × ۱۹/۵ و ۷ س ۴/۵ × ۸/۵.

۳۸۷۸

ش ۲ دفتر ۵ پ - ۱۲. در حاشیه است. نستعلیق مانند شماره پیشین دفتر. و پس از آن در ۱۷. فائده بی از خواجه طوسی در علم و علت تام می باشد. ش ۱ «التصور والتصدیق» است.

(۸۵۱) تهذیب الوصول (اصول. عربی)

الی علم الاصول

از علامه حلی (۶۴۶ - ۷۲۶ ق) است.

(ذریعه ۴ : ۵۱۱ وف. دانشگاه ۳ : ۱۶۶۵ و سپه ۱۴ : ۵۶۲).

۹۶۸

ش ۱ دفتر ۱ ص ۱ - ۷۱. نسخ و نستعلیق ۱۲۵۶ - ۱۲۶۱ ق. است. این دفتر ۱۴ کتابچه دارد.

کاغذ فرنگی سفید. جلد تیماج زرد مقوایی.

گ ۱۲ × ۲۲ و ۱۹ و ۲۱ س ۹ × ۱۵ و ۷ × ۱۴.

۹۶۹

ش ۲ دفتر. نستعلیق احمد بن علی بن حسن عاملی در ۹۶۸ ق. است. و نیز همین کاتب حاشیه هایی چند که نویسنده بی در آخر آنها نوشته : (که حاشیه بر این کتابست) در ۹۷۱ ق. نوشته و ضمیمه نسخه کرده است. بر گهای این دو قسمت جابجا صحافی گردیده. و گویا این حاشیه ها حواشی بر کتاب دیگری است.

کاغذ سپاهانی. جلد تیماج. وقف سپهسالار.

۲۰۸ گ ۱۲ × ۱۹/۵. سطرها گوناگون. (سپه ۱ : ۵۶۳).

۹۷۰

نسخ ۱۲۲۱ ق. و تمام کتابست .
کاغذ آبی فرنگی . جلد تیماج . وقف سپهسالار .
۱۱۹ گ ۱۶/۵ × ۱۱/۵ و ۱۷ س . (سپه : ۱ : ۵۶۳) .

۶۲۰۱

نسخ محمد بن معمر عبودی در پسن روز ادینه ۱۶ ذیحجه ۱۰۵۰ ق . حاشیه های ریز
بنقل از شرحها دارد .

کاغذ سمرقندی سفید . جلد تیماج سرخ مقوایی ضربی .
۱۲۸ گ ۱۵ × ۲۱ و ۱۲ س ۱۰/۵ × ۷ .

(۸۵۲) **تهلیلیه** (عرفان . فارسی)

در تفسیر جمله « لا اله الا الله » از عبدالرحمان جامی (۸۱۷-۸۹۸ ق .) بروش
عارفان . آغاز این کتاب با آغاز نسخه دانشگاه ۲ : ۷۲۸ و ۳ : ۴۲۳ دگر کون میباشد
آغاز : من فوائد مولانا عبدالرحمان الجامی : لا اله ، لاله یست از باغ هدایت ، که
مکمله دارمیل الف احديث دروی نهاده اند . . .

انجام : زهوسهای مگس طبعان بازانشا الله وحده العزیز .

۱۲۹۳

ش ۴ دفتر ۳۳ - ۳۴ نستعلیق زیبایی ۱۰۶۷ ق . عنوان و جدول شنگرف .
ش ۱ « هیا کل النور » است .

(۸۵۳) **تهلیلیه** (عرفان . فارسی)

از جلال الدین دوانی م ۹۰۷ ق . در شرح کلمه « لا اله الا الله » (ف . دانشگاه ۱ :
۷۴ و ۳ : ۲۱۴۶ و ذریعه ۴ : ۵۱۶) .

آغاز : آفتاب جمال قدم . . .

۲۷۹۹

ش ۳۴ دفتر . ص ۳۱۲-۳۲۲ نستعلیق محمد نصیر بن محمد صالح طباطبائی . در رجب ۱۰۷۴ ق . ش ۱ « حدیث قدسی » است .

۲۹۱۱

ش ۲۵ دفتر ، ص ۸۹ تا ۹۴ در متن و حاشیه . نوشته ۱۰۹۲-۱۰۹۳ ق . در اجمیر هندوستان
ش ۱ « قتیة الفتیان » است .

(نحو . عربی)

التَّهْلِيلِيَّةُ

(۸۵۴)

در این رساله شانزده سطر ، هفت اشکال و شبهه بر کلمه تهلیل یا جمله « لا اله الا الله » ایراد شده و پاسخ داده شده است . مؤلف آن سیف الدین علی شریفی حایری است .
آغاز : شبهات علی تر کیب کلمة التوحید . يقول سيف الدين علي الشريفى الحائرى :
هذه شبهات فى تر کیب کلمة لا اله الا الله ...
انجام : حملها منها علی معنى الغير .

۸۱۷۳

ش ۳ دفتر ۴۶ ر ۴۶ . بخط شکسته نستعلیق ریز است . پس از آن مطالب پراکنده
نوشته شده است . ش ۱ « منهاج النجاة » میباشد .

(هنر . فارسی)

تیر اندازی با گمان

(۸۵۵)

رساله‌ی درباره چگونگی تیر اندازی و شکار است .
آغاز ، خطبه و مقداری از فهرست افتاده است : کلمه ششم در بیان آغاز آموختن
تیر اندازی . و دانستن مقدار نشانه ، مشتمل است بر دو جزء . . .
در ضمن کتاب از « سهم المراد بنفع العباد » از ابن عباری یاد کرده است .

انجام : (افتاده) در آغاز کلمه شانزدهم : تمامی هنرمی باید چنانچه شناختن
قسمت هوا

فهرست ۲۳ کلمه و يك خاتمه در آغاز کتاب هست . و سپس دارد : مقدمه در
بعضی کتابها آورده اند که حضرت رسالت پناه . . . این آیت را بالای منبر میخواندند :
« واعدوا لهم ما استطعتم . . . » .

۲۸۵۹

نستعلیق سده دوازدهم . عنوانها و نشانها شنگرف .

مالك : علی قلی میرزا در ۱۲۸۰ ق .

کاغذ سپاهانی سفید .

۶۸ گ ۱۷ × ۲۳ و ۱۵ س ۱۱ × ۱۸/۵ .

(تجوید . عربی)

التجويد

(۸۵۶)

در قرائت قاریان هفتگانه . نگارش ابو عمرو عثمان بن سعید بن عمر اموی منیری
معروف به ابو عمرو دانی ، مقری اندلس م ۴۴۴ ق . است (ف . دانشگاه : ۷۵) .

آغاز : بسمله . قال أبو عمرو عثمان بن سعید بن عثمان المقری ره : الحمد لله
المتفرد بالدوام المتطول بالانعام . . . اما بعد ؛ فانکم سالتموننی ان اصنف لکم کتابا مختصرا
فی مذاهب القراء السبعة . . .

انجام : وشیئا فشیئا . و اذا وقف لم یثقل .

۵۲۱۵

ش ۴ دفتر ۱۳ پ- ۱۸۹ پ . در آغاز نسخه زنجیره روایت « ابو بکر بن یحیی بن سعدون بن
تمام ازدی قرطبی از ابو علی مقری از ابو داود مفرح ، مولای اقبال الدولة بن مجاهد از ابو عمرو
عثمان دانی » هست . و پس از آن مانند نسخه دانشگاه میباشد .

انجام : فاعلم ذلك موقفا بطريق الحق ومنهاج الصواب ، وبالله التوفيق .

نسخ ابراهیم رازی در شب ۱۰ صفر ۱۰۶۹ ق . ش ۱ « المفید فی التجوید » است .

۸۱۹۰

ش ۶ دفتر ۴۳ ر- ۷۶ پ . ش ۱ « شرح القصيدة اللامية » است .

(تفسیر. عربی)

تفسیر المرام

(۸۵۷)

لتفسیر الکلام

لغات قرآنست که بترتیب سوره‌ها بسیج شده است و در کشف الظنون و ذیل اسماعیل پاشایاد نشده است.

تاریخ تألیف و نام مؤلف در آخر کتاب هست. مؤلف میرزا محمد بن سلطان محمد ملقب بمحقق اردبیلی است و تألیف آن در ماه ع ۱۰۵۵ ق. پایان یافته است (ذریعه ۴: ۵۱۷).
آغاز: بسمله. لله منزل الکلام من الحمد فوق طوق الافهام... و بعد فهدیه و جیزه فی ترجمه بعض الالفاظ فی حل آیات القرآن المجید... سمیته بتفسیر المرام... و رتبه علی ترتیب سور القرآن الحمید...

انجام: او اطناب یهاب عنه النظائر... من الهجرة النبوية عليه افضل التحية.

۷۴۷۸

ش ۴ دفتر ۳۹ پ - ۸۶. نسخ شب سه شنبه ۲۴ ذیحجه ۱۲۹۱ ق. برای معتمد الدوله با همان خط شماره پیشین. عنوانها شنگرف. ش ۱ «کلیات العلوم» است. و نسخه دیگر از آن در نجف بوده است (ذریعه ۴: ۵۱۷).

(۸۵۸)

(اخلاق. عربی)

الثمرة

از بتول میوس (بطلمیوس) قلمونی است و مکمل «اربع مقالات» او میباشد. و آنرا «مئة کلمة» نیز میخوانند (ذریعه ۵: ۱۳ و ف. دانشگاه ۳: ۸۵۹) خواجه طوسی این کتاب را شرح کرده است.

۶۱۲

ش ۳ دفتر ۶۹ ر. - ۷۰ پ. و سپس جدولهایی تا ۷۳ پ. نوشته شده و پس از آن چند برگ سفید است. ش ۱ «مسائل» است.

درست فرمائید :

صفحه	سطر	چنین درست میباشد
۲۷	۵	بشماره ۳۸/۲، در دانشکده ادبیات هست
۸۸	۸	نگاشته است .
۱۹۳	۱۸	ش ۱
۲۵۹	۱۹	سپه ۱ : ۲۲۰-۲۲۱
۳۳۱	۹	۵۱۱
۳۳۳	۲۵	۵۱۲
۳۳۴	۱۵	۵۱۳
۳۳۵	۱	۵۱۴
۳۳۶	۱۹	۵۱۵
۳۳۶	۴	۵۱۶
۳۵۲	۱۲	۵۳۴
۴۸۴	۱۵	مصفا
۵۱۰	۱۳	۸۱۷۴

از مراجعه کنندگان محترم تقاضا میشود ما را از نادرستیهای دیگر آگاه سازند.
تا در پایان بخش چهارم بدان اشارت رود

انتشارات

انجمن ایرانی فلسفه و علوم انسانی

۱- فهرست کتابهای چاپی فارسی .

تألیف خانباها مشار . در ۱۷۱۰ ستون بسال ۱۳۳۷ ش .

۲- فهرست کتابخانه سپهسالار . بخش سوم

همین مجلد .

P R E F A C E.

Among the public and private libraries of Tehran, the Sepahsâlâr Library possesses a very important and valuable collection of manuscripts. Lacking a detailed catalogue, however, prevented the scholars to make full use of it in the past years.

The Iranian Council for Philosophy and Humanistic Studies, which is attached to the International Council for Philosophy and Humanistic Studies with its headquarters in Paris, decided five years ago to prepare and publish a detailed catalogue of this library. This task was entrusted to the learned members, Messers Mohammad - Taqi Daneshpazhuh and Ali - Naqi Monzavi.

After a complete study of the problem, they decided to publish first a less detailed catalogue in which the Manuscripts not mentioned anywhere else are discussed in great detail; whilst others which have been mentioned before are introduced briefly with the intention of giving fuller and more detailed description in subsequent catalogues.

Mr. Monzavi undertook to review, proof-read and see the catalogue to the press, and it is now a source of great pleasure to me to introduce the present volume to the public. It describes some 858 manuscripts or one-fourth of the books housed in the Sepahsalar Library; and it is hoped that it will be soon followed by the remaining volumes, thus completing the work which will provide a much needed reference about the books which are in constant demand by the scholars.

Dr. Ali-Akbar Siassi
President of Iranian Council for
Philosophy and Humanistic studies.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

1961

RESEARCH REPORT

NO. 1-100000

1

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1961

RESEARCH REPORT

NO. 1-100000

Iranian Council for Philosophy
and Humanistic Studies
No. 2

CATALOGUE

of

Manuscripts

in

Sepahsâlâr-Library

by

M. T. Daneshpazhuh and A. N. Monzavi

III

آ - ث

EDITED

by

A. N. Monzavi

Tehran University Press

1962

Iranian Council for Philosophy
and Humanistic Studies
No. 2

CATALOGUE

of

Manuscripts

in

Sepahsâlâr-Library

by

M. T. Daneshpazhuh and A. N. Monzavi

III

ث - آ

EDITED

by

A. N. Monzavi

Tehran University Press

1962